

TAM TẶNG SONG NGŨ PĀḲI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultural Centre

125 Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hướng đến: _____

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT - TẬP 09

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀḶI

DUTIYO BHĀGO

TẠNG LUẬT
TẬP YẾU

TẬP HAI

PHẬT LỊCH 2554

DƯƠNG LỊCH 2010

In lần thứ nhất:
PL 2554 - DL 2010

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-663-007-7

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

Printed by: **Ajith Printers (Pvt) Ltd.**
342 Old Kesbewa Road
Ratanapitiya, Borelesgamuwa,
Sri Lanka.
Tel: 94-11-251 7269

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxvi
Các Chữ Viết Tắt	xxvii
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxviii - xxix
Mục Lục Tập Yếu - Tập Hai	xxxi - xxxiv
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt	02 - 319
Phần Phụ Chú	321 - 347
Thư Mục Câu Kệ Pāli	349 - 353
Thư Mục Danh Từ Riêng	355 - 356
Thư Mục Từ Đặc Biệt	357 - 371
Phương Danh Thí Chủ	373 - 378

--ooOoo--

*“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati,
no paṭicchanno.”*

*“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai
là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”*

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāḷi Kusinaravagga Paṭichannasutta,
Parivārapāḷi Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba
Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương
Tăng Theo Từng Bạc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්තාවනා

සතාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් මනෝ ප්‍රණීධාන පුරා නවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මීගදායේ දී ධර්ම වක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් කුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධම්ම-ධම්මවකක- සද්ධම්ම ධම්මවිනය, බ්‍රහ්මවරිය, සාසන- පාවචන - ආදී නාමයන්ගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. “මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය, මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ ය”යි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂූන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂූන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභද්‍ර භික්ෂුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවුවද තවත් භික්ෂූන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිට්ඨ, සාති, ආදී භික්ෂූහු මෙවැනි මත ඉපද වූහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතු වූයේ කලතුරකින් වූවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණි ගුහාද්වාරයෙහි, අජාසත් රජු විසින් කරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහ.

ධර්මවිනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අග්‍රවිනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවත්, සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවත් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියාකප්පිය නිර්ණය කිරීමත් බුද්දානුබුද්දක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පන්සියයක් රහතුන් විසින් පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික සංගීති යන නමින් හැඳින්වෙයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන් බෙදුවේත් ඒ ඒ පිටක එක් එක් සමඝ පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශාක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජ භික්ෂූන් වහන්සේලා

විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද ප්‍රකාශනය.

වජ්ජ භික්ෂුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පවත්වන ලදී.

කාකණ්ඩපුතක යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාල්හ, බුජ්ජසෝභිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භුත යන රහතන් වහන්සේලා සාවජාකර මෙම සංගායනාව පැවැත්වූහ. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදී. සතකසතක සතික සංගීති යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවග්ගයේ සංගීති බන්ධක දෙක, මුණ්ඩරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, ජේතවස්තු ආදිය තිපිටක පාලියට එකතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්, දුශ්ශීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්, විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනවී අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුණි, මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලීපුතකතිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ධ වෙමින්, අශෝකරාමයේදීය. කථා වස්තුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවස්තුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සික නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතක පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතක භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාණක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිටකය ද, ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදූහ. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්ෂු පිරිසකට භාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමෙන් තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීණත්වයක් දැක් වූ භික්ෂු පිරිස්වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය

පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණක ජාතක භාණක, ධම්මපද භාණක, උභතෝ විභවග භාණක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් ක්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - ආභිධමමිකා - ධම්මධරා අටඨකථිකා - තිපිටකා - චතුතිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා වූහ.

කුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව, දඹදිව ථේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක් වූ මොගගලිපුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනන අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ සංගායික ථේරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථේරවාද -

ථේර යනුවෙන් හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. “දෙව සඛගීතයෝ ආරුළහ පාලියේවෙසු ථේරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහි මහාකසපප භුතීනාං මහාථේරානං වාදනතා ථේරවාදකොති චුවචති” යනුවෙන් සරසු දීපනී ථිකාවෙහි එයි ථේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධය සහ උප්පයනිය මූලස්ථාන කර ගත්හි මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උප්පයනී ශාඛාවයි. ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලි සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

කුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ක්‍රිපිටකයයි. මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ක්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා ලියූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිටඨ පැවිදි වි රහත්වැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම්පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටදහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගී වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගෙන් යුත් ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිටඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මාශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධපුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහාවිහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හික්කුන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහ. ථේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථේරවාදී බුද්ධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථේරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුලයවාද, නීලපට දර්ශන, ගුළහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ක්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුලයවාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රවවලින් ථේරවාදය මහාවිහාරික හික්කුන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී. අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේරවාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහි මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහාවිහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණි නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පිතිමල්ල, බුද්ධසොෂ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොඤ්ඤා සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ක්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණියේය. මහා විහාරික හික්කුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවූහ. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ක්‍රිපිටකයයි. ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොඤ්ඤා සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනයධරයා වූ උපාලී තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සළකන ථේරවාදී පාලී ක්‍රිපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියේය.

වම්පා (වියට්නාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියට්නාමය ඇත අතීතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ක්‍රි.ව. 3 වැනි සියවසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රි.ව.605 දී වම්පා අගනගරය විනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් විනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලිවල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.ව.7 වන සියවසට පෙර වර්තමාන වියට්නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි. වම්පාහි බෞද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්තිවාදී නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බව පෙනේ. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනීයන්නේ වම්පාති මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශීර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම වම්පාති (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව වම්පාති පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්දවන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්දවන්ද භික්ෂුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාවද පාලිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හාමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාමී භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිභාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට්නාමයේ සමාසක් දෘෂ්ටිය, ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්දවන්ද භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ලියැවෙනු නියතය.

උන්වහන්සේගේ චේතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත ධෛර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයන් සහයෝගය දැක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්මදූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරූපිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි! ඉති සිතින් පතම්භ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර

අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Aritṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thê). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc

xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmi, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sānavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvatthupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimbhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bốn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần

thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tīkā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgitiyo āruḥhā pāliyettha theravādo ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā theravādo ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayini đã đến Sri Lanka. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Visākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khuu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khuu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khuu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khuu Indacanda trong công việc dẫn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khuu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi

Giám Đốc Buddhist Cultural Centre

Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka

Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය
 மத விவகார அமைச்சு
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මගේ අංකය }
 என் எண் }
 My No }

ඔබේ අංකය }
 உமது எண் }
 Your No }

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

 B.N.Jinasena
 Secretary
 Ministry of Religious Affairs

115, විජේරාම මාවත, කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව. 115, வீஜேராம மாண்புமிகு, கொழும்பு 07, ஸ்ரீ லங்கா. 115. Wijerama Mawatha, Colombo 07. Sri Lanka.

කාර්යාලය } සභාගාරය } Office }	94-11-2690896 }	தொலைபேசி } எண்கள் } Fax }	94-11-2690897 }	මහාමාත්‍ය අමාත්‍ය } பிரதி அமைச்சர் } Deputy Minister }	94-11-5375128 } 94-11-2690898 }	ලේකම් } செயலாளர் } Secretary }	94-11-2690736 }
-------------------------------------	-----------------	---------------------------------	-----------------	--	------------------------------------	--------------------------------------	-----------------

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanti lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chỉ: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896

Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipitaka Dhammāyatana
Malegoda, Payāgala - Sri Lanka

CỐ VẤN VI TÍNH:

Ven. Mettāvihārī (Đan Mạch)
Ban điều hành Mettānet Foundation

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khuru Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM & PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khuru Indacanda (Trưởng Đình Dững)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khuru Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

PHỤ TRÁCH IN ẤN & PHÁT HÀNH:

- Tỳ Khuru Tâm Đăng

TIPITAKAPĀḲI - TAM TẠNG PĀḲI

Piṭaka	Tạng	Tên PāḲi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Ậ T	PārājikapāḲi	Phân Tích Giới Tỳ Khuru I	01
		PācittiyapāḲi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khuru II	02
		PācittiyapāḲi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khuru Ni	03
		MahāvaggapāḲi I	Đại Phẩm I	04
		MahāvaggapāḲi II	Đại Phẩm II	05
		CullavaggapāḲi I	Tiểu Phẩm I	06
		CullavaggapāḲi II	Tiểu Phẩm II	07
		ParivārapāḲi I	Tập Yếu I	08
		ParivārapāḲi II	Tập Yếu II	09
S U T T A N T A	K I N H	Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12
		Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
		Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
		Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
		Saṃyuttanikāya I	Tương Ứng Bộ I	16
		Saṃyuttanikāya II	Tương Ứng Bộ II	17
		Saṃyuttanikāya III	Tương Ứng Bộ III	18
		Saṃyuttanikāya IV	Tương Ứng Bộ IV	19
		Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ứng Bộ V (1)	20
		Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ứng Bộ V (2)	21
		Aṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
		Aṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
		Aṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
		Aṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
		Aṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
		Aṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāli	Tựa Việt Ngữ	Số tt.	
S U T T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28	
		H Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-	
		U Udānapāḷi	Phật Tự Thuyết	-	
		D Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậy	-	
		D Suttanipāṭapāḷi	Kinh Tập	29	
		A Vimānavatthupāḷi	Chuyện Thiên Cung	30	
		K Petavatthupāḷi	Chuyện Nga Quỷ	-	
		A Theragāthapāḷi	Trưởng Lão Kệ	31	
		N Therīgāthapāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-	
		I Jātakapāḷi I	Bốn Sanh I	32	
		K Jātakapāḷi II	Bốn Sanh II	33	
		Ā Jātakapāḷi III	Bốn Sanh III	34	
		Y Mahānidādesapāḷi	(chưa dịch)	35	
		A Cullanidādesapāḷi	(chưa dịch)	36	
			Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāḷi I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāḷi II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāḷi III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ē	Buddhavamsapāḷi	Phật Sử	42
		U	Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
			Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43
		B	Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44
Ō	Milindapañhāpāḷi	Mi Tiên Vấn Đáp	45		
A B H I D H A M M A	V I D Ē U P H Á P	Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tự	46	
		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47	
		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48	
		Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49	
		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50	
		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51	
		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-	
		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52	
		Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53	
		Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54	
		Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55	
		Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56	
Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57			
Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58			

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀḶI

DUTIYO BHĀGO

TẠNG LUẬT

TẬP YẾU

TẬP HAI

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitaṃ’i.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thì điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.”

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

Parivārapāli – *Tập Yếu* được trình bày thành hai tập, tập một gồm có 4 chương và tập hai là 15 chương còn lại. Phần tóm tắt bốn chương đầu đã được trình bày ở tập một, *Parivārapāli 1 – Tập Yếu 1* (TTPV 08, Tam Tạng Pāli - Việt tập 08). Và 15 chương còn lại thuộc *Parivāra 2 – Tập Yếu 2* (TTPV 09) có nội dung tóm lược như sau:

- Chương *Các Câu Hỏi về bộ Hợp Phần* chỉ là một chương ngắn gọn giới thiệu qua 22 chương của bộ Luật *Hợp Phần* dưới dạng câu hỏi và đáp về bao nhiêu loại tội cho mỗi chương và chấm dứt khi liệt kê đầy đủ 22 chương của bộ Luật *Khandhaka - Hợp Phần* này. Cũng cần nhắc lại rằng bộ này gồm có *Mahāvagga – Đại Phẩm* và *Cullavagga – Tiểu Phẩm*.

- Chương *Tăng Theo Từng Bậc* được trình bày dưới dạng pháp số từ nhóm một đến nhóm mười một có nội dung liên quan đến Luật và hình thức được trình bày tương tự như ở *Anguttaranikāya - Tăng Chi Bộ* thuộc Tạng Kinh.

- Chương *Các Câu Vấn Đáp về Lễ Uposatha, v.v...* Chỉ là một chương ngắn đề cập đến các hành sự từ lễ *Uposatha*, lễ *Pavāraṇā*, ... hành phạt *mānatta*, và sự giải tội. Ngoài ra còn có phần nói về lợi ích của việc quy định điều học. Điều đáng lưu ý là chương này được kết thúc với câu “*Mahāvaggo niṭṭhito*” nghĩa là “*Đại Phẩm được chấm dứt,*” trong khi các phần đã được trình bày trong chương này được tìm thấy rải rác trong toàn bộ Tạng Luật chứ không phải chỉ riêng ở *Mahāvaggapāli – Đại Phẩm*.

- Chương *Sưu Tập Các Bài Kệ* phần lớn được trình bày dưới thể kệ có xen vào một số đoạn văn xuôi. Nội dung liệt kê tên của tám địa điểm đã xảy ra việc quy định của các điều học, mỗi nơi là bao nhiêu điều học, v.v... ngoài ra còn phân các điều học thành nhóm theo nhiều khía cạnh khác nhau như quy định chung, quy định riêng, v.v...

- Chương *Phân Tích Sự Tranh Tụng* phân tích chi tiết về bốn sự tranh tụng và bày cách dàn xếp. Chủ đề được trình bày cô đọng nhưng không kém phần súc tích, cần được tham khảo.

- Chương *Sưu Tập Khác về Các Bài Kệ* chỉ là một chương ngắn thuần túy ở thể kệ thuộc đề tài có liên quan đến vị cáo tội về ý nghĩa và mục đích của việc cáo tội, về các điểm sai trái chủ yếu mà vị cáo tội cần phải quán xét trong quá trình cáo tội vị khác.

- Chương *Cáo Tội* là phần trình bày tiếp theo của chương trên có liên quan đến vị xét xử về cách thức thẩm vấn với các câu hỏi cần thiết, về các điều cần nắm vững, về tư cách thực hiện, và tội lỗi có thể vi phạm lúc tiến hành việc cáo tội.

- Chương *Xung Đột (Phần Phụ)* chỉ là một chương ngắn có liên quan đến vị xét xử, tuy nhiên các chi tiết được trình bày là hoàn toàn mới lạ, không tìm thấy trong các phần Luật đã được đọc qua.

- Chương *Xung Đột (Phần Chính)* giảng giải chi tiết về sự thực hành của vị xét xử. Cách thức được trình bày tương tự như ở bộ *Phân Tích Giới Bốn*, nghĩa là trước tiên giới thiệu một đoạn văn sau đó là phần giải thích ý nghĩa của từng câu.

- Chương *Phân Tích Kāṭhina*: Ở chương này, các điều cần biết về *Kāṭhina* được gom tụ lại dưới dạng hỏi đáp có tính cách tổng quát nhưng không kém phần súc tích, ngoài ra còn có những chi tiết chưa được trình bày ở chương *Kāṭhina* thuộc *Mahāvaggapāḷi – Đại Phẩm*.

- Chương *Nhóm Năm của Upāli* là các câu hỏi của ngài Upāli và câu trả lời của đức Phật như đã được thấy trong *Mahāvaggapāḷi – Đại Phẩm* và *Cullavaggapāḷi – Tiểu Phẩm*.

- Chương *Nguồn Sanh Khởi* trình bày về các nguồn sanh tội như đã được đề cập ở ba chương đầu của tập 1. Tuy nhiên, trong chương này nguồn sanh tội là chủ đề chính và được trình bày tập trung theo từng điều học một.

- Chương *Sưu Tập Các Bài Kệ (Phần Hai)* là các câu hỏi đáp liên quan đến tội vi phạm. Tuy nhiên, câu trả lời chỉ có tính cách gợi ý. Có câu có thể dễ dàng liên hệ được vấn đề, nhưng nhiều câu trả lời khác đã chiếm mất nhiều thời gian của chúng tôi trong việc tìm hiểu ý nghĩa từng lời giải thích của ngài Buddhaghosa cũng như xem xét và kiểm tra các phần trích dẫn của Cô I. B. Horner trong bản dịch tiếng Anh.

- Chương *Các Bài Kệ Làm Xuất Mô Hôi* là các câu hỏi khó khiến người đọc phải lúng túng và đổ mồ hôi khi suy nghĩ. Về chương này, phần phụ chú là điều không thể thiếu sót và cũng đã tạo ra nhiều khó khăn cho chúng tôi trong việc xác định vấn đề. Có một vài câu hỏi, chúng tôi chỉ ghi lời dịch và không thực hiện phần giải thích vì không xác định được nguồn trích dẫn.

- Chương *Năm Phẩm* trình bày theo năm đề tài là nói về bốn loại hành sự và các điều có liên quan, về mười điều lợi ích đưa đến việc quy định điều học cũng như việc quy định các loại hành sự, về bảy cách dàn xếp đã được quy định cũng do mười điều lợi ích này, và cuối cùng giới thiệu sơ lược về chín cách tổng hợp cũng như một số hiểu biết cơ bản cần nắm vững mỗi khi giải quyết các vấn đề có liên quan đến Luật.

Về hình thức, văn bản *Pāli Roman* được trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điều này đã tiết kiệm cho chúng tôi nhiều thời gian và công sức trong việc nhận diện mặt chữ và đánh máy; tuy nhiên việc kiểm tra đối chiếu lại với văn bản chánh cũng đã chiếm khá nhiều thời gian.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, như đã trình bày ở các tập Luật trước, chúng tôi giữ nguyên từ *Pāli* của một số thuật ngữ không dịch sang tiếng Việt ví dụ như tên các điều học *pārājika*, *saṅghādisesa*, hoặc tên của các nghi thức như là lễ *Uposatha*, lễ *Pavāraṇā*, v.v... Ngoài ra cũng có một số từ không tìm ra được nghĩa Việt như trường hợp tên các loại thảo mộc. Thêm vào đó, chúng tôi cũng đã sử dụng dạng *chữ nghiêng* cho một số chữ hoặc câu văn nhằm gợi sự chú ý của người đọc về tầm quan trọng của ý nghĩa, hoặc về tính chất thực dụng của chúng. Riêng về các câu kệ ngôn, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc, và được trình bày bằng dạng *chữ nghiêng* để làm nổi bật sự khác biệt.

Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mấu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dấu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Ni Sư Kiều Đàm Di, Sư Cô Hạnh Bửu và Sư Cô Trí Thực ở Australia, gia đình Nguyễn Văn Hiền & Trần Hường, gia đình Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên, gia đình Cô Hoàng Thị Lựu, và Phật tử Hựu Huyền. Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ cấp thời và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát và hộ trì Tam Bảo.

Một điều thiếu sót lớn nếu không đề cập đến sự nhiệt tình giúp đỡ của Phật tử Tung Thiên đã sắp xếp thời gian để đọc qua bản thảo và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt. Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh

giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển, mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Nhân đây, cũng xin thành kính tri ân công đức của Ven. Wattedgama Dhammawasa, Sanghanāyaka ở Australia và cũng là Tu Viện Trưởng tu viện Sri Subodharama Buddhist Centre ở Peradeniya - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ cho chúng tôi ở Khu Ấn Lâm Subodha, dưới chân núi Ambuluwawa, Gampola, cách thủ đô Colombo khoảng 150 cây số. Điều kiện yên tĩnh và khí hậu mát mẻ trong lành ở đây đã giúp cho chúng tôi rất nhiều trong việc chú tâm và kiên trì thực hiện bản soạn thảo của các tập Luật. Cũng không quên nhắc đến sự phục vụ và chăm sóc về mọi mặt, nhất là vật thực của hai vị cư sĩ người Sri Lanka là Gunavardhana và Dayānanda ở trú xứ này đã giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc phiên dịch này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyên cho hết thấy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
Khu Ấn Lâm Subodha
ngày 26 tháng 04 năm 2009
Tỳ Khuu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Sīmu 1	: Sīhalakkharamuddita (purāṇa) parivārapāḷi
Sīmu 2	: Sīhalakkharamuddita (hevāvitāraṇa) parivārapāḷi
Pu	: Pulmaḍulla purāṇavihāra tālapaṇṇapotthaka
Ma	: Marammachatṭhasaṅgītipiṭaka - potthakaṃ (Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Syā	: Syāmakkharamudditapotthakaṃ (Tặng Thái Lan)
PTS	: Pali Text Society Edition (Tặng Anh)

Văn Bản Tiếng Việt:

VinA.	: Vinaya Aṭṭhakathā (Samantapāsādikā) - Chú Giải Tặng Luật (PTS)
ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
Sđđ.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tặng Pāli - Việt

MĀU TṬ PĀḶI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ na
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඬ ḍa	භ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	ඞ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ la	ං ṁ
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කඤ ඤñña	ත්‍ර tra	මඵ mpha
කඛ kkha	ණභ ṇha	දද dda	මඞ mba
කය kya	කඳව ඤca	දධ ddha	මභ mbha
කි kri	කඳුඡ ඤcha	දු dra	මම mma
කච kva	කඳුඡ ඤja	දච dva	මභ mha
කය khya	කඳුකධ ඤjha	ධච dhva	යය, යය yya
කච khva	ටට ṭṭa	භභ nta	යභ yha
ගග gga	ටඨ ṭṭha	භඵ ntha	ලල lla
ගඝ gggha	ඬඬ ḍḍa	භු, ඳ ṇda	ලය lya
චක ṅka	ඬඬ ḍḍha	භධ ndha	ලභ lha
ග්‍ර gra	ණණ ṇṇa	භභ nna	චය vha
චඛ ṅkha	ණට ṇṭa	භභ nha	සස ssa
චග ṅga	ණඨ ṇṭha	පප ppa	සම sma
චඝ ṅgha	ණඬ ṇḍa	පඵ ppha	සච sva
චච cca	භභ tta	ඞඞ bba	භම hma
චඡ ccha	භඵ ttha	ඞභ bbha	භච hva
ඡඡ jja	භච tva	ඞු bra	ලභ lha
ඡක ජjha		මප mpa	

ඉ- ā ඉ i ඉ ī උ u ඉූ ū ඉ- e ඉ-ූ o

**VĀN BĀN ĐÓI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN**

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුච්ඡාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරයමජ්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃādattāṇā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

PARIVĀRAPĀLI - DUTIYO BHĀGO
TẬP YẾU - TẬP HAI

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

KHANDHAKAPUCCHĀ -
CÁC CÂU HỎI VỀ BỘ HỢP PHẦN:

02 - 07

EKUTTARIKAM -
TẶNG THEO TỪNG BẬC

08 - 83

<i>Ekakaṃ</i> - Nhóm Một	08
<i>Dukaṃ</i> - Nhóm Hai	12
<i>Tikaṃ</i> - Nhóm Ba	22
<i>Catukkaṃ</i> - Nhóm Bốn	36
<i>Pañcakaṃ</i> - Nhóm Năm	48
<i>Chakkaṃ</i> - Nhóm Sáu	64
<i>Sattakaṃ</i> - Nhóm Bảy	68
<i>Aṭṭhakaṃ</i> - Nhóm Tám	74
<i>Navakaṃ</i> - Nhóm Chín	76
<i>Dasakaṃ</i> - Nhóm Mười	76
<i>Ekādasakaṃ</i> - Nhóm Mười Một	82

UPOSATHĀDI PUCCHĀVISSAJJANĀ -
CÁC CÂU VẤN ĐÁP VỀ LỄ UPOSATHA, v.v...

84 - 87

<i>Pucchā</i> - Các Câu Hỏi	84
<i>Vissajjanā</i> - Các Câu Trả Lời	84

**ATTHAVASAPPAKARAṆAṀ -
LỜI GIẢI THÍCH VỀ ĐIỀU LỢI ÍCH:**

88 - 91

**GĀTHĀSAṄGAṆIKAṀ -
SƯU TẬP CÁC BÀI KỆ**

92 - 105

<i>Catuvipatti</i> - Bốn Sự Hư Hỏng	96
<i>Chedanakādi</i> - Liên Quan việc Cắt Bớt	98
<i>Asādhāraṇakādi</i> - Điều Không Quy Định Chung	98
<i>Pārājikādi āpatti</i> - Tội <i>Pārājika</i> , v.v...	102

**ADHIKARAṆABHEDO -
PHÂN TÍCH SỰ TRANH TỤNG**

106 - 129

<i>Adhikaraṇanidānādayo</i> - Sự Mở Đầu, v.v... của Tranh Tụng	108
<i>Adhikaraṇamūlādayo</i> - Điều Căn Bản, v.v... của Tranh Tụng	110
<i>Adhikaraṇapaccayāpatti</i> - Tội Vi Phạm là Duyên của Tranh Tụng	110
<i>Adhikaraṇādhippāyo</i> - Chủ Ý của Sự Tranh Tụng	116
<i>Pucchāvissajjanavāro</i> - Phần Vấn Đáp	120
<i>Saṃsaṭṭhavāro</i> - Phần Được Liên Kết	120
<i>Samathanidānādayo</i> - Sự Mở Đầu, v.v... của Cách Dàn Xếp	122
<i>Samathanānatthādayo</i> - Sự Khác Biệt, v.v... của Cách Dàn Xếp	124

**APARAGĀTHĀSAṄGAṆIKAṀ - SƯU TẬP
KHÁC VỀ CÁC BÀI KỆ**

130 - 133

CODANĀKAṄḌO - CHƯƠNG CÁO TỘI

134 - 143

<i>Anuvijjakassa anuyogo</i> - Sự Thẩm Vấn của Vị Xét Xử	134
<i>Codakādiṭṭhapaṭṭi</i> - Sự Thực Hành của Vị Cáo Tội, v.v...	138
<i>Codakassa attajjhāpanaṃ</i> - Sự Thiêu Đốt Chính Mình của Vị Cáo Tội	138

CŪḶASAṄĠĀMO - XUNG ĐỘT (PHẦN PHỤ)

144 - 149

<i>Anuvijjakassa paṭṭiṭṭi</i> - Sự Thực Hành của Vị Xét Xử	144
--	-----

MAHĀSAṄĠĀMO - XUNG ĐỘT (PHẦN CHÍNH)

150 - 169

<i>Anuvijjaka anuyogo</i> - Sự Thẩm Vấn của Vị Xét Xử	162
<i>Pucchāvibhāgo</i> - Phân Tích về Câu Hỏi	166

KAṬṬHINABHEDO - PHÂN TÍCH KAṬṬHINA

170 - 189

<i>Pucchā vissajjanaṃ</i> - Vấn Đáp	172
<i>Saṅgahavāro</i> - Phần Sự Tổng Hợp	178

UPĀLI PAṆCAKAMAṆ - NHÓM NĂM VỀ UPĀLI

190 - 265

1. <i>Anissita vaggo</i> - Phẩm Không Nương Nhờ	190
2. <i>Na paṭippassambhanavaggo</i> - Phẩm Không Thâu Hồi	196
3. <i>Vohāravaggo</i> - Phẩm Phát Biểu	202
4. <i>Diṭṭhāvīkammavaggo</i> - Phẩm Trình Bày Quan Điểm	208
5. <i>Attādānavaggo</i> - Phẩm Đích Thân Khởi Tổ	216
6. <i>Dhutaṅgavaggo</i> - Phẩm về Pháp Giữ Bỏ	226
7. <i>Musāvādavaggo</i> - Phẩm Nói Dối	228
8. <i>Bhikkhunovādavaggo</i> - Phẩm Giáo Giới Tỳ Khưu Ni	232
9. <i>Ubbāhikāvaggo</i> - Phẩm Đại Biểu	238
10. <i>Adhikaraṇavūpasamavaggo</i> - Phẩm Giải Quyết sự Tranh Tụng	244
11. <i>Saṅghabhedakavaggo</i> - Phẩm Kẻ Chia Rẽ Hội Chúng	250

12. <i>Dutiyasaṅghabhedakavaggo</i> - Phẩm thứ nhì về Kê Chia Rễ Hội Chúng	254
13. <i>Āvāsikavaggo</i> - Phẩm Vị Thường Trú	258
14. <i>Kaṭhinatthāravaggo</i> - Phẩm Thành Tựu <i>Kaṭhina</i>	262

SAMUṬṬHĀNAM - NGUỒN SANH KHỞI

266 - 273

<i>Cattāro pārājikā</i> - Bốn Tội <i>Pārājika</i>	266
<i>Terasa saṅghādisesā</i> - Mười Ba Tội <i>Saṅghādisesa</i>	266
<i>Sekhiyā</i> - Các Tội <i>sekhiya</i>	270

DUTIYAGĀTHĀSAṄGAṄIKAM - SƯU TẬP VỀ CÁC BÀI KÊ (PHẦN HAI)

274 - 289

SEDAMOCANAGĀTHĀ - CÁC BÀI KÊ LÀM XUẤT MỒ HÔI

290 - 299

PAÑCAVAGGO - NĂM PHẨM

300 - 319

1. <i>Kammavaggo</i> - Phẩm Hành Sự	300
2. <i>Atthavasavaggo</i> - Phẩm Điều Lợi Ích	308
3. <i>Paññattavaggo</i> - Phẩm Đã Được Quy Định	310
4. <i>Apaññatte paññattavaggo</i> - Phẩm Đã Được Quy Định về Điều Chưa Được Quy Định	310
5. <i>Navasaṅghavaggo</i> - Phẩm Chín Cách Tổng Hợp	314

VAGGAPAÑCAKASSUDDĀNAM - TÓM LƯỢC NHÓM NĂM PHẨM

316 - 319

--ooOoo--

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀḶI

DUTIYO BHĀGO

&

TẠNG LUẬT

TẬP YẾU

TẬP HAI

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀḶI
Dutiyo Bhāgo

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

KHANDHAKAPUCCHĀ¹

1. Upasampadaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ kati āpattiyo? Upasampadaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

2. Uposathaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Uposathaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ tisso āpattiyo.

3. Vassūpanāyikaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ kati āpattiyo? Vassūpanāyikaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

4. Pavāraṇaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Pavāraṇaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

5. Cammasaññuttaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ kati āpattiyo? Cammasaññuttaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

6. Bhesajjaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Bhesajjaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

7. Kaṭhinakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ kati āpattiyo? Kaṭhinakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ natthi tattha āpatti.²

8. Cīvarasaññuttaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭha-padānaṃ kati āpattiyo? Cīvarasaññuttaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

¹ khandhakapucchāvāro - Ma; PTS natthi.

² na katamā āpatti - PTS.

TẠNG LUẬT

TẬP YẾU

Tập Hai

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

CÁC CÂU HỎI VỀ BỘ HỢP PHẦN:^{[a] 1}

1. Tôi sẽ hỏi về sự tu lên bậc trên với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về sự tu lên bậc trên với phần mở đầu và phần trình bày. Có hai loại tội^[b] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

2. Tôi sẽ hỏi về chương *Uposatha* với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương *Uposatha* với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[c] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

3. Tôi sẽ hỏi về chương Vào Mùa Mưa với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Vào Mùa Mưa với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội^[d] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

4. Tôi sẽ hỏi về chương *Pavāraṇā* với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương *Pavāraṇā* với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[e] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

5. Tôi sẽ hỏi về điều liên quan đến chương Da Thú với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về điều liên quan đến chương Da Thú với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[f] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

6. Tôi sẽ hỏi về chương Dược Phẩm với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Dược Phẩm với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[g] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

7. Tôi sẽ hỏi về chương *Kaṭhina* với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương *Kaṭhina* với phần mở đầu và phần trình bày. Ở đó không có loại tội nào (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

8. Tôi sẽ hỏi về điều liên quan đến chương Y Phục với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về điều liên quan đến chương Y Phục với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[h] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

¹ [a] Xin xem lời giải thích ở Phần Phụ Chú trang 321.

9. Campeyyakaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Campeyyakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

10. Kosambakaṃ¹ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Kosambakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

11. Kammakkhandhakaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Kammakkhandhakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

12. Pārivāsikaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Pārivāsikaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

13. Samuccayaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Samuccayaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

14. Samathaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Samathaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

15. Khuddakavatthukaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Khuddakavatthukaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

16. Senāsaṇaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Senāsaṇaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

17. Saṅghabhedakaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Saṅghabhedakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

18. Samācāraṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Samācāraṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

19. Ṭhapaṇaṃ puccissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Ṭhapaṇaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

¹ kosambikaṃ - Syā.

9. Tôi sẽ hỏi về chương Campā với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Campā với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội^[a] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

10. Tôi sẽ hỏi về chương Kosambi với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Kosambi với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

11. Tôi sẽ hỏi về chương Hành Sự với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Hành Sự với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

12. Tôi sẽ hỏi về chương của vị hành *Parivāsa* với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương của vị hành *Parivāsa* với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

13. Tôi sẽ hỏi về chương Tích Lũy Tội với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Tích Lũy Tội với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

14. Tôi sẽ hỏi về chương Dàn Xếp với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Dàn Xếp với phần mở đầu và phần trình bày. Có hai loại tội^[b] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

15. Tôi sẽ hỏi về chương Các Tiểu Sự với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Các Tiểu Sự với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[c] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

16. Tôi sẽ hỏi về chương Sàng Tọa với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Sàng Tọa với phần mở đầu và phần trình bày. Có ba loại tội^[d] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

17. Tôi sẽ hỏi về chương Chia Rẽ Hội Chúng với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Chia Rẽ Hội Chúng với phần mở đầu và phần trình bày. Có hai loại tội^[e] (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

18. Tôi sẽ hỏi về chương Thực Hành^[f] với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Thực Hành với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

19. Tôi sẽ hỏi về chương Đình Chi với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Đình Chi với phần mở đầu và phần trình bày. Có một loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

20. Bhikkhunīkhandhakaṃ puṅgissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Bhikkhunīkhandhakaṃ viṣajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

21. Pañcasatikaṃ puṅgissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Pañcasatikaṃ viṣajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ natthi tattha āpatti.¹

22. Sattasatikaṃ puṅgissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo? Sattasatikaṃ viṣajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ, samukkaṭṭhapadānaṃ natthi tattha āpatti ti.²

Khandhakaṭucchā niṭṭhitā paṭhamā.

TASSUDDĀNAṀ

1. Upasampadūposathā³ - vassūpanāyikapavāraṇā,⁴ cammabhesajjakathinā - cīvaraṃ campeyyakena ca.
2. Kosambakkhandhakaṃ⁵ kammaṃ - parivāsisamuccayā,⁶ samathakhuddakā⁷ senā - saṅghabhedāṃ samācāro,⁸ ṭhapanāṃ bhikkhunīkhandhaṃ⁹ - pañcasattasatena cā ti.

--ooOoo--

¹ na katamā āpatti - PTS.

² na katamā āpattiti - PTS.

³ upasampadūposatho - Ma, PTS;
upasampaduposathaṃ - Syā.

⁴ vassūpanā pavāraṇā - Syā;
vassupanāyika-pavāraṇā - PTS.

⁵ kosambikkhandhakaṃ - Syā, PTS.

⁶ parivāsisamuccayā - Ma, Syā, PTS.

⁷ samathā khuddakā - Syā.

⁸ saṅghabhedasamācārā - Syā.

⁹ bhikkhunīkhandhaṃ - Ma;
bhikkhunīnañca - Syā, PTS.

20. Tôi sẽ hỏi về chương Tỳ Khuru Ni với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Tỳ Khuru Ni với phần mở đầu và phần trình bày. Có hai loại tội¹ (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

21. Tôi sẽ hỏi về chương Liên Quan Năm Trăm Vị với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Liên Quan Năm Trăm Vị với phần mở đầu và phần trình bày. Ở đó không có loại tội nào (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

22. Tôi sẽ hỏi về chương Liên Quan Bảy Trăm Vị với phần mở đầu và phần trình bày. Có bao nhiêu loại tội (được đề cập) ở những câu văn cao quý? – Tôi sẽ trả lời về chương Liên Quan Bảy Trăm Vị với phần mở đầu và phần trình bày. Ở đó không có loại tội nào (được đề cập) ở những câu văn cao quý.

Dứt Các Câu Hỏi về Bộ Hợp Phần là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Việc tu lên bậc trên, lễ *Uposatha*, vào mùa (an cư) mưa, lễ *Pavāraṇā*, da thú, được phẩm, các điều về *Kaṭhina*, y phục, và với việc liên quan đến *Campā*.

2. Chương *Kosambi*, hành sự, hình phạt *parivāsa*, việc tích lũy (tội), cách dàn xếp, các tiểu sự, sàng tọa, việc chia rẽ hội chúng, việc thực hành, sự đình chỉ, chương tỳ khuru ni, với năm (trăm vị), và với bảy trăm vị.

--ooOoo--

¹ Hai loại tội: là tội *pācittiya* 57 của tỳ khuru ni do không hành lễ *Pavāraṇā* và tội *dukkata* ở những trường hợp khác (*VinA. vii*, 1318).

EKUTTARIKAṂ ¹

EKAKAṂ ²

Āpattikarā dhammā jānitabbā, anāpattikarā dhammā jānitabbā.

Āpatti jānitabbā, anāpatti jānitabbā.

Lahukā āpatti jānitabbā, garukā āpatti jānitabbā.

Sāvasesā āpatti jānitabbā, anavasesā āpatti jānitabbā.

Duṭṭhullā āpatti jānitabbā, aduṭṭhullā āpatti jānitabbā.

Sappaṭikammā āpatti jānitabbā, appaṭikammā āpatti jānitabbā.

Desanāgāminī āpatti jānitabbā, adesanāgāminī āpatti jānitabbā.

Antarāyikā āpatti jānitabbā, anantarāyikā āpatti jānitabbā.

Sāvajjapaññatti āpatti jānitabbā, anavajjapaññatti āpatti jānitabbā.

Kiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā, akiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā, kiriyākiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā.

Pubbāpatti jānitabbā, aparāpatti jānitabbā.

Pubbāpattīnaṃ antarāpatti jānitabbā, aparāpattīnaṃ antarāpatti jānitabbā.

Desitā gaṇanūpagā āpatti jānitabbā, desitā na gaṇanūpagā āpatti jānitabbā.

Paññatti jānitabbā, anupaññatti jānitabbā, anuppannapaññatti jānitabbā.

Sabbattha paññatti jānitabbā, padesapaññatti jānitabbā.

Sādhāraṇapaññatti jānitabbā, asādhāraṇapaññatti jānitabbā.

Ekato paññatti jānitabbā, ubhato paññatti jānitabbā.

Thullavajjā āpatti jānitabbā, athullavajjā āpatti jānitabbā.

¹ ekuttarikanaya - Ma; PTS natthi.

² ekakavāra - Ma; Syā, PTS natthi.

TẶNG THEO TỪNG BẬC:

NHÓM MỘT:

Các pháp tạo tội cần phải biết.^[a] Các pháp không tạo tội cần phải biết.^[b]

Phạm tội cần phải biết. Không phạm tội cần phải biết.

Tội nhẹ cần phải biết. Tội nặng cần phải biết.^[c]

Tội còn dư sót cần phải biết. Tội không còn dư sót cần phải biết.^[d]

Tội xấu xa cần phải biết. Tội không xấu xa cần phải biết.^[e]

Tội có sự sửa chữa được cần phải biết. Tội không có sự sửa chữa được cần phải biết.

Tội đưa đến sự sám hối cần phải biết. Tội không đưa đến sự sám hối cần phải biết.

Tội có sự chướng ngại cần phải biết. Tội không có sự chướng ngại cần phải biết.^[f]

Tội là điều quy định do sự chê trách cần phải biết.^[g] Tội là điều quy định không do sự chê trách cần phải biết.

Tội được sanh lên do làm cần phải biết. Tội được sanh lên do không làm cần phải biết. Tội được sanh lên do làm và không làm cần phải biết.^[h]

Tội vi phạm đầu tiên cần phải biết. Tội vi phạm đến sau cần phải biết.

Tội kế tiếp của các tội vi phạm đầu tiên cần phải biết. Tội kế tiếp của các tội vi phạm đến sau cần phải biết.^[i]

Tội đã sám hối được tính đến cần phải biết.^[j] Tội đã sám hối không được tính đến cần phải biết.^[k]

Sự quy định cần phải biết. Sự quy định thêm cần phải biết. Sự quy định khi (sự việc) chưa xảy ra cần phải biết.

Sự quy định (áp dụng) cho tất cả mọi nơi cần phải biết. Sự quy định (áp dụng) cho khu vực cần phải biết.

Sự quy định chung cần phải biết. Sự quy định riêng cần phải biết.

Sự quy định cho một (hội chúng) cần phải biết. Sự quy định cho cả hai (hội chúng) cần phải biết.

Tội là lỗi trầm trọng cần phải biết. Tội là lỗi không trầm trọng cần phải biết.^[l]

Gihīpaṭisaññuttā āpatti jānitabbā, na gihīpaṭisaññuttā āpatti jānitabbā.

Niyatā āpatti jānitabbā, aniyatā āpatti jānitabbā.

Ādikaro puggalo jānitabbo, anādikaro puggalo jānitabbo.

Adhiccāpattiko puggalo jānitabbo, abhiñhāpattiko puggalo jānitabbo.

Codako puggalo jānitabbo, cuditako puggalo jānitabbo.

Adhammacodako puggalo jānitabbo, adhammacuditako puggalo jānitabbo.

Dhammacodako puggalo jānitabbo, dhammacuditako puggalo jānitabbo.

Niyato puggalo jānitabbo, aniyato puggalo jānitabbo.

Bhabbāpattiko¹ puggalo jānitabbo, abhabbāpattiko² puggalo jānitabbo.

Ukkhittako puggalo jānitabbo, anukkhittako puggalo jānitabbo.

Nāsitako puggalo jānitabbo, anāsitako puggalo jānitabbo.

Samānasaṃvāsako puggalo jānitabbo, asamānasaṃvāsako³ puggalo jānitabbo.

Ṭhapanam jānitabban ti.

Ekakaṃ niṭṭhitam.

TASSUDDĀNAM

1. Karā āpatti lahukā sāvasesā ca duṭṭhullā,
paṭikammadesanā ceva⁴ antarāvajjakiriyā.⁵
2. Kiriyākiriyaṃ pubbā⁶ antarā gaṇanūpagā,
paññatti anānuppanna⁷ sabbattha padesasādhāraṇā ca ekato.⁸
3. Thullagihīniyatā ca ādi adhicca codakā,⁹
adhammadhamma niyato abhabbokkhitta nāsitā,¹⁰
samānaṃ ṭhapanam ceva uddānaṃ ekake¹¹ idan ti.

--ooOoo--

¹ abhabbāpattiko - Ma, PTS.

² bhabbāpattiko - Ma, PTS.

³ nānāsaṃvāsako - Syā.

⁴ paṭikamma desanā ca - Ma, Syā, PTS.

⁵ antarāvajjakiriyaṃ - Ma, PTS.

⁶ kiriyākiriyaṃ pubbā - Syā;

kiriyaṃ kiriyā-pubbā - PTS.

⁷ paññattānuppannā - Syā.

⁸ sabbatthādhāraṇā ca ekato - Ma;

sabbā sādharmaṇe ca ekato - Syā, PTS.

⁹ thullagihīniyatā ca ādi adhiccacodako - Ma, PTS;

duṭṭhullā gihīniyatā ca ādianiccacodako - Syā.

¹⁰ abhabbokkhittanāsako - Syā.

¹¹ ekato - Syā.

Tội có liên quan đến người tại gia cần phải biết. Tội không có liên quan đến người tại gia cần phải biết.

Tội (có nghiệp) xác định cần phải biết.¹ Tội (có nghiệp) không xác định cần phải biết.

Người là vị vi phạm đầu tiên cần phải biết. Người không là vị vi phạm đầu tiên cần phải biết.

Người là vị vi phạm không thường xuyên cần phải biết. Người là vị vi phạm thường xuyên cần phải biết.

Người là vị cáo tội cần phải biết. Người là vị bị buộc tội cần phải biết.

Người là vị cáo tội sai pháp cần phải biết. Người là vị bị buộc tội sai pháp cần phải biết.

Người là vị cáo tội đúng pháp cần phải biết. Người là vị bị buộc tội đúng pháp cần phải biết.

Người đã được xác định cần phải biết. Người chưa được xác định cần phải biết.

Người là vị có thể phạm tội cần phải biết. Người là vị không thể vi phạm tội cần phải biết.²

Người là vị bị án treo cần phải biết. Người là vị không bị án treo cần phải biết.

Người là vị đã bị trục xuất cần phải biết. Người là vị không bị trục xuất cần phải biết.

Người là vị đồng cộng trú cần phải biết. Người là vị không đồng cộng trú cần phải biết.

Sự đình chỉ cần phải biết.³

Dứt Nhóm Một.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Các pháp tạo tội, tội vi phạm, các tội nhẹ, còn dư sót, và xấu xa, sự sửa chữa, và luôn cả sự sám hối, có chướng ngại, chê trách, và do làm.

2. Do làm và không làm, (tội vi phạm) đầu tiên, tội kế tiếp, tội đã được tính đến, sự quy định, khi chưa xảy ra, tất cả mọi nơi, cho khu vực, (quy định) chung, và cho một (hội chúng).

3. Tội trầm trọng, liên quan người tại gia, và đã được xác định, vị đầu tiên, không thường xuyên, vị cáo tội, sai pháp và đúng pháp, vị đã được xác định, không thể vi phạm, bị án treo, bị trục xuất, đồng cộng trú, và luôn cả sự đình chỉ, đây là phần tóm lược cho mỗi một điều.

--ooOoo--

¹ Tội (có nghiệp) xác định là năm nghiệp vô gián như giết cha, giết mẹ, v.v... (Sđd. 1320).

² Người không thể phạm tội là chư Phật Chánh Đẳng Giác và chư Phật Độc Giác (Sđd.).

³ Là sự đình chỉ giới bốn Pātimokkha (Sđd. 1321). Xem Cullavagga - Tiểu Phẩm tập 2, TTPV 07, chương IX.

DUKAṂ¹

1. Atthāpatthi saññāvimokkhā, atthāpatti no² saññāvimokkhā.

Atthāpatti laddhasamāpattikassa, atthāpatti na laddhasamāpattikassa.

Atthāpatti saddhammaṭṭisaññuttā, atthāpatti asaddhamma-
ṭṭisaññuttā.

Atthāpatti sapaṭṭikāraṭṭisaññuttā, atthāpatti paraṭṭikāra-
ṭṭisaññuttā.

Atthāpatti sapuggalaṭṭisaññuttā, atthāpatti paraṭṭigalaṭṭisaññuttā.

Atthi saccaṃ bhaṇanto garukaṃ āpattiṃ āpajjati, atthi saccaṃ bhaṇanto
lahukaṃ āpattiṃ āpajjati.³

Atthi musā bhaṇanto garukaṃ āpattiṃ āpajjati, atthi musā bhaṇanto
lahukaṃ āpattiṃ āpajjati.⁴

Atthāpatti bhūmigato āpajjati no vehāsagato, atthāpatti vehāsagato
āpajjati no bhūmigato.

Atthāpatti nikkhamanto āpajjati no pavisanto, atthāpatti pavisanto
āpajjati no nikkhamanto.

Atthāpatti ādiyanto āpajjati, atthāpatti anādiyanto āpajjati.

Atthāpatti samādiyanto āpajjati, atthāpatti na samādiyanto āpajjati.

Atthāpatti karonto āpajjati, atthāpatti na karonto āpajjati.

Atthāpatti dento āpajjati, atthāpatti na dento āpajjati.

Atthāpatti desento āpajjati, atthāpatti na desento āpajjati.⁵

Atthāpatti paṭiṅṅhanto āpajjati, atthāpatti na paṭiṅṅhanto āpajjati.

Atthāpatti paribhogena āpajjati, atthāpatti na paribhogena āpajjati.

Atthāpatti rattiṃ āpajjati no divā, atthāpatti divā āpajjati no rattiṃ.

Atthāpatti aruṅge āpajjati, atthāpatti na aruṅge āpajjati.

¹ dukavāra - Ma; Syā, PTS natthi.

² na - Syā, PTS.

PTS.

⁵ atthāpatti desento āpajjati, atthāpatti na desento āpajjati - Syā, PTS natthi.

³ musā bhaṇanto lahukaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ saccaṃ bhaṇanto lahukaṃ - Ma, Syā,

NHÓM HAI:

1. Có loại tội vi phạm có sự nhận thức, có loại tội vi phạm không có sự nhận thức.

Có loại tội vi phạm của vị đã đạt sự thành tựu, có loại tội vi phạm của vị chưa đạt sự thành tựu.^[a]

Có loại tội vi phạm liên quan đến Chánh Pháp,^[b] có loại tội vi phạm không liên quan đến Chánh Pháp.

Có loại tội vi phạm liên quan đến vật dụng của bản thân, có loại tội vi phạm liên quan đến vật dụng của người khác.^[c]

Có loại tội vi phạm liên quan đến chính bản thân, có loại tội vi phạm liên quan đến người khác.

Có vị trong khi nói sự thật vi phạm tội nặng, có vị trong khi nói sự thật vi phạm tội nhẹ.^[d]

Có vị trong khi nói lời dối trá vi phạm tội nặng, có vị trong khi nói lời dối trá vi phạm tội nhẹ.^[e]

Có loại tội vi phạm khi ở trên mặt đất (nhưng) không (vi phạm) ở trên khoảng không, có loại tội vi phạm khi ở trên khoảng không (nhưng) không (vi phạm) ở trên mặt đất.

Có loại tội vi phạm trong khi đi ra ngoài không (vi phạm) trong khi đi vào, có loại tội vi phạm trong khi đi vào không (vi phạm) trong khi đi ra ngoài.^[f]

Có loại tội vi phạm trong khi áp dụng, có loại tội vi phạm trong khi không áp dụng.^[g]

Có loại tội vi phạm trong khi thọ trì, có loại tội vi phạm trong khi không thọ trì.^[h]

Có loại tội vi phạm trong khi làm, có loại tội vi phạm trong khi không làm.

Có loại tội vi phạm trong khi cho, có loại tội vi phạm trong khi không cho.

Có loại tội vi phạm trong khi thuyết giảng, có loại tội vi phạm trong khi không thuyết giảng.

Có loại tội vi phạm trong khi thọ lãnh, có loại tội vi phạm trong khi không thọ lãnh.

Có loại tội vi phạm do sự thọ dụng, có loại tội vi phạm do sự không thọ dụng.

Có loại tội vi phạm ban đêm không (vi phạm) ban ngày, có loại tội vi phạm ban ngày không (vi phạm) ban đêm.

Có loại tội vi phạm vào lúc hừng sáng, có loại tội vi phạm không phải vào lúc hừng sáng.

Atthāpatti chindanto āpajjati, atthāpatti na chindanto āpajjati.

Atthāpatti chādentō āpajjati, atthāpatti na chādentō āpajjati.

Atthāpatti dhārento āpajjati, atthāpatti na dhārento āpajjati.

2. Dve uposathā: cātuddasiko ca paṇṇarasiko ca.

Dve pavāraṇā: cātuddasiko ca paṇṇarasiko ca.

Dve kammāni: apalokanakammaṃ, ñattikammaṃ. Aparānīpi dve kammāni: ñattidutiyakammaṃ, ñatticatutthakammaṃ.

Dve kammavatthūni: apalokanakammassa vatthu, ñattikammassa vatthu. Aparānīpi dve kammavatthūni: ñattidutiyakammassa vatthu, ñatticatutthakammassa vatthu.

Dve kammadosā: apalokanakammassa doso, ñattikammassa doso. Aparepi dve kammadosā: ñattidutiyakammassa doso, ñatticatutthakammassa doso.

Dve kammasampattiyo: apalokanakammassa sampatti, ñattikammassa sampatti. Aparāpi dve kammasampattiyo: ñattidutiyakammassa sampatti, ñatticatutthakammassa sampatti.

Dve nānāsaṃvāsakabhūmiyo: attanāva attānaṃ nānāsaṃvāsakaṃ karoti, samaggo vā naṃ saṅgho ukkhipati adassane vā appaṭīkamme vā appaṭīnissagge vā.

Dve samānasaṃvāsakabhūmiyo: attanāva attānaṃ samānasaṃvāsakaṃ karoti, samaggo vā naṃ saṅgho ukkhittaṃ osāreti dassane vā paṭīkamme vā paṭīnissagge vā.¹

Dve pārājikā: bhikkhūnañca bhikkhunīnañca, dve saṅghādisesā –pe–, dve thullaccayā –pe–, dve pācittiyā –pe–, dve pāṭidesanīyā –pe–, dve dukkaṭā –pe–, dve dubbhāsītā bhikkhūnañca bhikkhunīnañca.

Satta āpattiyo, satta āpattikkhandhā.

Dvīhākārehi saṅgho bhijjati: kammena vā, salākagāhena vā.

3. Dve puggalā na upasampādetabbā: addhānahīno aṅghāhīno. Aparepi dve puggalā na upasampādetabbā: vatthuvipanno karaṇadukkaṭako. Aparepi dve puggalā na upasampādetabbā: aparipūro paripūro² no ca yācati.

Dvinnaṃ puggalānaṃ nissāya na vatthabbaṃ: alajjissa ca bālassa ca.

¹ adassane vā appaṭīkamme vā appaṭīnissagge vā - Syā, PTS.

² saporipūro - PTS.

Có loại tội vi phạm trong khi cắt đứt, có loại tội vi phạm trong khi không cắt đứt.^[a]

Có loại tội vi phạm trong khi che đậy, có loại tội vi phạm trong khi không che đậy.^[b]

Có loại tội vi phạm trong khi sử dụng, có loại tội vi phạm trong khi không sử dụng.

2. Hai lễ *Uposatha*: Lễ ngày mười bốn và lễ ngày mười lăm.

Hai lễ *Pavāraṇā*: Lễ ngày mười bốn và lễ ngày mười lăm.

Hai loại hành sự: Hành sự với lời công bố và hành sự với lời đề nghị. Hai loại hành sự khác nữa: Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì và hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

Hai sự việc của hành sự: Sự việc của hành sự với lời công bố và sự việc của hành sự với lời đề nghị. Hai sự việc của hành sự khác nữa: Sự việc của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì và sự việc của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

Hai sự sai trái của hành sự: Sự sai trái của hành sự với lời công bố và sự sai trái của hành sự với lời đề nghị. Hai sự sai trái của hành sự khác nữa: Sự sai trái của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì và sự sai trái của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

Hai sự thành tựu của hành sự: Sự thành tựu của hành sự với lời công bố và sự thành tựu của hành sự với lời đề nghị. Hai sự thành tựu của hành sự khác nữa: Sự thành tựu của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì và sự thành tựu của hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

Hai nền tảng của việc không đồng cộng trú: Tự bản thân thực hiện việc không đồng cộng trú cho bản thân, hoặc là hội chúng hợp nhất phạt án treo vị ấy trong việc không nhìn nhận (tội), hoặc trong việc không sửa chữa (lỗi), hoặc trong việc không từ bỏ (tà kiến ác).^[c]

Hai nền tảng của sự đồng cộng trú chung: Tự bản thân thực hiện việc đồng cộng trú chung cho bản thân, hoặc là hội chúng hợp nhất phục hồi cho vị ấy đã bị án treo trong việc nhìn nhận (tội), hoặc trong việc sửa chữa (lỗi), hoặc trong việc từ bỏ (tà kiến ác).

Hai loại tội *pārājika*: của các tỳ khuu và của các tỳ khuu ni. Hai loại tội *saṅghādisesa*: –nt– Hai loại tội *thullaccaya*: –nt– Hai loại tội *pācittiya*: –nt– Hai loại tội *pāṭidesanīya*: –nt– Hai loại tội *dukkata*: –nt– Hai loại tội *dubbhāsita*: của các tỳ khuu và của các tỳ khuu ni.

Bảy loại tội, bảy nhóm tội.

Hội chúng bị chia rẽ với hai biểu hiện: bằng hành sự hoặc do sự phân phát thể.

3. Hai hạng người không nên cho tu lên bậc trên: người chưa đủ hai mươi tuổi, người có bàn tay, v.v... bị cắt đứt.¹ Hai hạng người khác nữa không nên cho tu lên bậc trên: người không thành tựu về thân thể, người đã làm sai trái trong hành động.^[d] Hai hạng người khác nữa không nên cho tu lên bậc trên: người không có đầy đủ (y bát), người có đầy đủ (y bát) nhưng không cầu xin.

Không nên sống với sự nương nhờ vào hai hạng người: không liêm sỉ và ngu dốt.

¹ *addhānahīno aṅgaḥīno* được ghi nghĩa theo Chú Giải (*VinA. vii, 1323*).

Dvinnam puggalānaṃ nissayo na dātabbo: alajjissa ca lajjino ca na yācati.

Dvinnam puggalānaṃ nissayo dātabbo: bālassa ca lajjissa ca yācati.

Dve puggalā abhabbā āpattiṃ āpajjituṃ: buddhā ca paccekabuddhā ca.

Dve puggalā bhabbā āpattiṃ āpajjituṃ: bhikkhū ca bhikkhuniyo ca.

Dve puggalā abhabbā sañcicca āpattiṃ āpajjituṃ: bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ariyapuggalā.

Dve puggalā bhabbā sañcicca āpattiṃ āpajjituṃ: bhikkhū ca bhikkhuniyo ca puthujjanā.

Dve puggalā abhabbā sañcicca sātisāraṃ vatthuṃ ajjhācarituṃ: bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ariyapuggalā.

Dve puggalā bhabbā sañcicca sātisāraṃ vatthuṃ ajjhācarituṃ: bhikkhū ca bhikkhuniyo ca puthujjanā.

Dve paṭikkosā:¹ kāyena vā paṭikkosati, vācāya vā paṭikkosati.

Dve nissāraṇā: atthi puggalo appatto nissāraṇaṃ tañce saṅgho nissāreti, ekacco sunissārito, ekacco dunnissārito.

Dve osāraṇā: atthi puggalo appatto osāraṇaṃ tañce saṅgho osāreti, ekacco sosārito, ekacco dosārito.

Dve paṭiññā: kāyena vā paṭijānāti, vācāya vā paṭijānāti.

Dve paṭiggahā: kāyena vā paṭigaṇhāti, kāyapaṭibaddhena vā paṭigaṇhāti.

Dve paṭikkhepā: kāyena vā paṭikkhipati vācāya vā paṭikkhipati.

Dve upaghātikā: sikkhūpaghātikā ca bhogūpaghātikā ca.

Dve codanā: kāyena vā codeti, vācāya vā codeti.

4. Dve kaṭhinassa paḷibodhā: āvāsapaḷibodho ca cīvarapaḷibodho ca.

Dve kaṭhinassa apaḷibodhā: āvāsa-apaḷibodho ca cīvara-apaḷibodho ca.

Dve cīvarāni: gahapatikañca paṃsukūlikañca.²

Dve pattā: ayopatto mattikāpatto.³

Dve maṇḍalāni: tipumayaṃ sīsamayaṃ.⁴

¹ dve paṭikkosanā - Syā.

² paṃsukūlikañca - Ma, PTS.

³ ayopatto ca mattikāpatto ca - Syā.

⁴ tipumayañca sīsamayañca - Syā.

Sự nương nhờ không nên ban cho đến hai hạng người: kẻ không liêm si và người có liêm si nhưng không cầu xin.

Sự nương nhờ nên ban cho đến hai hạng người: kẻ ngu dốt và người có liêm si có cầu xin.

Hai hạng người không thể vi phạm tội: Chư Phật và chư Phật Độc Giác.

Hai hạng người có thể vi phạm tội: các tỳ khưu và các tỳ khưu ni.

Hai hạng người không thể vi phạm tội với sự cố ý: các tỳ khưu và các tỳ khưu ni là các thánh nhân.

Hai hạng người có thể phạm tội với sự cố ý: các tỳ khưu và các tỳ khưu ni là các phàm nhân.

Hai hạng người không thể cố ý vi phạm sự việc có sự vượt quá chức năng: các tỳ khưu và các tỳ khưu ni là các thánh nhân.

Hai hạng người có thể cố ý vi phạm sự việc có sự vượt quá chức năng: các tỳ khưu và các tỳ khưu ni là các phàm nhân.

Hai sự phản đối: vị phản đối bằng thân hoặc vị phản đối bằng khẩu.

Hai sự mời ra: có vị không đáng để chịu sự mời ra nhưng nếu hội chúng mời vị ấy ra, một vị đã được mời ra đúng, một vị đã bị mời ra sai.¹

Hai sự nhận vào: có vị không đáng để được sự nhận vào nhưng nếu hội chúng nhận vào vị ấy, một vị đã được nhận vào đúng, một vị đã được nhận vào sai.²

Hai sự nhận biết: vị nhận biết bằng thân hoặc vị nhận biết bằng khẩu.

Hai sự nhận lãnh: vị nhận lãnh bằng thân hoặc vị nhận lãnh bằng vật được gắn liền với thân.

Hai sự từ khước: vị từ khước bằng thân hoặc vị từ khước bằng khẩu.

Hai sự gây tổn hại: sự gây tổn hại về việc học tập và sự gây tổn hại về vật sở hữu.

Hai sự cáo tội: vị cáo tội bằng thân hoặc là vị cáo tội bằng khẩu.

4. Hai điều vương bận của *Kaṭhina*: điều vương bận về trú xứ và điều vương bận về y.

Hai điều không vương bận của *Kaṭhina*: điều không vương bận về trú xứ và điều không vương bận về y.

Hai loại y: có liên quan đến gia chủ và có liên quan đến vải quảng bỏ.

Hai loại bình bát: bình bát bằng sắt, bình bát bằng đất.

Hai loại vòng (kê bình bát): loại làm bằng kẽm, loại làm bằng chì.

¹ Xem *Mahāvagga - Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương IX, trang 263.

² *Sđđ.*, trang 265.

Dve pattassa adhiṭṭhānā: kāyena vā adhiṭṭheti, vācāya vā adhiṭṭheti.

Dve cīvarassa adhiṭṭhānā: kāyena vā adhiṭṭheti, vācāya vā adhiṭṭheti.

Dve vikappanā: sammukhāvikkappanā ca parammukhāvikkappanā ca.

5. Dve vinayā: bhikkhūnañca bhikkhunīnañca.

Dve venayikā: paññattañca paññattānulomañca.

Dve vinayassa sallekā: akappiye setughāto, kappiye matakāritā.

Dvīhākārehi āpattiṃ āpajjati: kāyena vā āpajjati, vācāya vā āpajjati.

Dvīhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti: kāyena vā vuṭṭhāti, vācāya vā vuṭṭhāti.

Dve parivāsā: paṭicchannaparivāso apaṭicchannaparivāso.¹ Aparepi dve parivāsā: suddhantaparivāso samodhānaparivāso.²

Dve mānattā: paṭicchannamānattaṃ apaṭicchannamānattaṃ.³ Aparepi dve mānattā: pakkhamānattaṃ samodhānamānattaṃ.⁴

Dvinnam puggalānam ratticchedo: pārivāsikassa ca mānattacārikassa ca.

Dve anādariyāni: puggala-anādariyañca dhamma-anādariyañca.

6. Dve loṇāni: jātimañca kārimañca.⁵ Aparānīpi dve loṇāni: sāmuddam kālaloṇam.⁶ Aparānīpi dve loṇāni: sindhavam ubbhidaṃ.⁷ Aparānīpi dve loṇāni: romakaṃ pakkālakaṃ.⁸

Dve paribhogā: abbhantaraparibhogo ca bāhiraparibhogo ca.

Dve akkosā: hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso.

Dvīhākārehi pesuññaṃ hoti: piyakamyassa vā bhedādhīpā yassa vā.

Dvīhākārehi gaṇabhojanaṃ pasavati: nimantanato vā viññattito vā.

7. Dve vassūpanāyikā: purimikā ca pacchimikā ca.

Dve adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Dve dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

¹ paṭicchannaparivāso ca apaṭicchannaparivāso ca - Syā.

² suddhantaparivāso ca samodhānaparivāso ca - Syā.

³ paṭicchannamānattañca apaṭicchannamānattañca - Syā.

⁴ pakkhamānattañca samodhānamānattañca - Syā.

⁵ jātimayañca khārimayañca - Syā.

⁶ sāmuddaṃca kālaloṇaṃca - Syā.

⁷ sindhavañca ubbhidañca - Syā.

⁸ romakañca pakkālakañca - Syā;
romakaṃ pakkālakaṃ - PTS.

Hai sự chú nguyện bình bát: vị chú nguyện bằng thân hoặc vị chú nguyện bằng khẩu.

Hai sự chú nguyện y để dùng riêng: vị chú nguyện bằng thân hoặc vị chú nguyện bằng khẩu.

Hai sự chú nguyện để dùng chung: sự chú nguyện để dùng chung có mặt và sự chú nguyện để dùng chung vắng mặt.

5. Hai bộ Luật: của các tỳ khưu và của các tỳ khưu ni.

Hai điều liên quan đến Luật: việc đã được quy định và điều phù hợp với việc đã được quy định.

Hai sự từ khước của Luật: cắt đứt sự nối liền với điều không được phép, thực hành có chừng mực trong điều được phép.

Vi phạm tội với hai biểu hiện: vi phạm bằng thân hoặc vi phạm bằng khẩu.

Thoát khỏi tội với hai biểu hiện: thoát khỏi bằng thân hoặc thoát khỏi bằng khẩu.

Hai hình phạt *parivāsa*: hình phạt *parivāsa* có che giấu, hình phạt *parivāsa* không có che giấu. Hai hình phạt *parivāsa* khác nữa: hình phạt *parivāsa* từ mốt trong sạch, hình phạt *parivāsa* kết hợp.

Hai hình phạt *mānatta*: hình phạt *mānatta* có che giấu, hình phạt *mānatta* không có che giấu. Hai hình phạt *mānatta* khác nữa: hình phạt *mānatta* nửa tháng, hình phạt *mānatta* kết hợp.

Sự dứt đêm của hai hạng người: của vị hành *parivāsa* và của vị hành *mānatta*.

Hai sự không tôn trọng: sự không tôn trọng người và sự không tôn trọng Pháp.

6. Hai loại muối: muối tự nhiên và muối tự tạo. Hai loại muối khác nữa: muối biển, muối đen. Hai loại muối khác nữa: muối ở đá, muối nấu ăn. Hai loại muối khác nữa: muối *romakaṃ*, muối *pakkālakam*.

Hai sự thọ dụng: sự thọ dụng bên trong và sự thọ dụng bên ngoài.¹

Hai sự mắng nhiếc: sự mắng nhiếc thấp kém và sự mắng nhiếc cao quý.²

Sự đâm thọc với hai biểu hiện: của vị ao ước được thương hoặc là của vị có ý định chia rẽ.

Vật thực dâng chung nhóm được sanh lên với hai biểu hiện: do sự thỉnh mời hoặc do sự yêu cầu.

7. Hai thời kỳ vào mùa (an cư) mưa: thời kỳ trước và thời kỳ sau.³

Hai sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai pháp.

Hai sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng pháp.⁴

¹ Sự thọ dụng bên trong là sự thọ thực và sự thọ dụng bên ngoài là việc thoa xức dầu ở đầu, tay, chân, v.v... (*VinA. vii*, 1324).

² Điều này và hai điều kế xin xem các điều *pācittiya* tương ứng 2, 3, 32 (ND).

³ Xem *Mahāvagga - Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương III, trang 347.

⁴ Xem *Cullavagga - Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương IX.

8. Dve puggalā bālā: yo ca anāgataṃ bhāraṃ vahati, yo ca āgataṃ bhāraṃ na vahati. Dve puggalā paṇḍitā: yo ca anāgataṃ bhāraṃ na vahati, yo ca āgataṃ bhāraṃ vahati.

Aparepi dve puggalā bālā: yo ca akappiye kappiyasaññī, yo ca kappiye akappiyasaññī. Dve puggalā paṇḍitā: yo ca akappiye akappiyasaññī, yo ca kappiye kappiyasaññī.

Aparepi dve puggalā bālā: yo ca anāpattiyā āpattisaññī, yo ca āpattiyā anāpattisaññī. Dve puggalā paṇḍitā: yo ca āpattiyā āpattisaññī, yo ca anāpattiyā anāpattisaññī.

Aparepi dve puggalā bālā: yo ca adhamme dhammasaññī, yo ca dhamme adhammasaññī. Dve puggalā paṇḍitā: yo ca adhamme adhammasaññī, yo ca dhamme dhammasaññī.

Aparepi dve puggalā bālā: yo ca avinaye vinayasaññī, yo ca vinaye avinayasaññī. Dve puggalā paṇḍitā: yo ca avinaye avinayasaññī, yo ca vinaye vinayasaññī.

9. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā vaḍḍhanti: yo ca na kukkucāyitabbaṃ kukkucāyati, yo ca kukkucāyitabbaṃ na kukkucāyati. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā na vaḍḍhanti: yo na kukkucāyitabbaṃ na kukkucāyati yo ca kukkucāyitabbaṃ kukkucāyati.

Aparesampi dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā vaḍḍhanti: yo ca akappiye kappiyasaññī, yo ca kappiye akappiyasaññī. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā na vaḍḍhanti: yo ca akappiye akappiyasaññī, yo ca kappiye kappiyasaññī.

Aparesampi dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā vaḍḍhanti: yo ca anāpattiyā āpattisaññī, yo ca āpattiyā anāpattisaññī. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā na vaḍḍhanti: yo ca anāpattiyā anāpattisaññī, yo ca āpattiyā āpattisaññī.

Aparesampi dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā vaḍḍhanti: yo ca adhamme dhammasaññī, yo ca dhamme adhammasaññī. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā na vaḍḍhanti: yo ca adhamme adhammasaññī, yo ca dhamme dhammasaññī.

Aparesampi dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā vaḍḍhanti: yo ca avinaye vinayasaññī, yo ca vinaye avinayasaññī. Dvinnāṃ puggalānaṃ āsavā na vaḍḍhanti: yo ca avinaye avinayasaññī, yo ca vinaye vinayasaññī.

Dukaṃ niṭṭhitaṃ.¹

¹ dukā niṭṭhitā - Ma, PTS.

8. Hai hạng người ngu dốt: vị hành xử trách nhiệm không được yêu cầu và vị không hành xử trách nhiệm được yêu cầu. Hai hạng người thông thái: vị không hành xử trách nhiệm không được yêu cầu và vị hành xử trách nhiệm được yêu cầu.

Hai hạng người ngu dốt khác nữa: hạng lầm tưởng là được phép đối với việc không được phép và hạng lầm tưởng là không được phép đối với việc được phép. Hai hạng người thông thái khác nữa: hạng nhận biết là không được phép đối với việc không được phép và hạng nhận biết là được phép đối với việc được phép.

Hai hạng người ngu dốt khác nữa: hạng lầm tưởng là phạm tội trong việc không phạm tội và hạng lầm tưởng là không phạm tội trong việc phạm tội. Hai hạng người thông thái khác nữa: hạng nhận biết là phạm tội trong việc phạm tội và hạng nhận biết là không phạm tội trong việc không phạm tội.

Hai hạng người ngu dốt khác nữa: hạng lầm tưởng là đúng Pháp đối với việc sai Pháp và hạng lầm tưởng là sai Pháp đối với việc đúng Pháp. Hai hạng người thông thái khác nữa: hạng nhận biết là sai Pháp đối với việc sai Pháp và hạng nhận biết là đúng Pháp đối với việc đúng Pháp.

Hai hạng người ngu dốt khác nữa: hạng lầm tưởng là đúng Luật đối với việc sai Luật và hạng lầm tưởng là sai Luật đối với việc đúng Luật. Hai hạng người thông thái khác nữa: hạng nhận biết là sai Luật đối với việc sai Luật và hạng nhận biết là đúng Luật đối với việc đúng Luật.

9. Các lậu hoặc tăng trưởng ở hai hạng người: hạng hối hận về việc không đáng hối hận và hạng không hối hận về việc đáng hối hận. Các lậu hoặc không tăng trưởng ở hai hạng người: hạng không hối hận về việc không đáng hối hận và hạng hối hận về việc đáng hối hận.

Các lậu hoặc tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng lầm tưởng là được phép đối với việc không được phép và hạng lầm tưởng là không được phép đối với việc được phép. Các lậu hoặc không tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng nhận biết là không được phép đối với việc không được phép và hạng nhận biết là được phép đối với việc được phép.

Các lậu hoặc tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng lầm tưởng là phạm tội trong việc không phạm tội và hạng lầm tưởng là không phạm tội trong việc phạm tội. Các lậu hoặc không tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng nhận biết là không phạm tội trong việc không phạm tội và hạng nhận biết là phạm tội trong việc phạm tội.

Các lậu hoặc tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng lầm tưởng là đúng Pháp đối với việc sai Pháp và hạng lầm tưởng là sai Pháp đối với việc đúng Pháp. Các lậu hoặc không tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng nhận biết là sai Pháp đối với việc sai Pháp và hạng nhận biết là đúng Pháp đối với việc đúng Pháp.

Các lậu hoặc tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng lầm tưởng là đúng Luật đối với việc sai Luật và hạng lầm tưởng là sai Luật đối với việc đúng Luật. Các lậu hoặc không tăng trưởng ở hai hạng người khác nữa: hạng nhận biết là sai Luật đối với việc sai Luật và hạng nhận biết là đúng Luật đối với việc đúng Luật.

Dứt Nhóm Hai.

TASSUDDĀNAM

1. Saññā laddhā ca saddhammā parikkhārā ca puggalā,
saccaṃ bhūmi nikkhamanto ādiyanto samādiyaṃ.
2. Karonto dento gaṇhanto paribhogena ratti ca,
aruṇā chindaṃ chādento dhārento ca uposathā.
3. Pavāraṇā kammā parā vatthu aparā dosā ca,
aparā dve ca sampatti nānā samānameva ca.
4. Pārājikā saṅghā thullacca¹ pācittiyā pāṭidesanī,²
dukkaṭā dubbhāsītā ceva³ sattāpattikkhandhā ca.
5. Bhijjati upasampadā tatheva apare duve,
na vatthabbaṃ na dātabbaṃ abhabbābhabbameva ca.
6. Sañcicca sātisārā ca paṭikkosā ca nissāraṇā,⁴
osāraṇā paṭiññā ca paṭiggahā paṭikkhipā.
7. Upaghāti codanā ca kaṭhinā ca duve tathā,
civarā pattamaṇḍalā adhiṭṭhānā tatheva dve.⁵
8. Vikappanā ca vinayā venayikā ca sallekḥā,⁶
āpajjati ca vuṭṭhāti parivāsā apare duve.
9. Dve mānattā apare ca ratticchedo anādari,
dve loṇā tayo apare paribhogakkosanā ca.⁷
10. Pesuñña⁸ ca gaṇāvassa⁹ṭhapanā bhārakappiyā,¹⁰
anāpatti adhammadhammā¹¹ vinaye āsave tathā ti.

--ooOoo--

TIKAM

1. Atthāpatti tiṭṭhante bhagavati āpajjati no parinibbute, atthāpatti parinibbute bhagavati āpajjati no tiṭṭhante, atthāpatti tiṭṭhantepi bhagavati āpajjati parinibbutepi.

Atthāpatti kāle āpajjati no vikāle, atthāpatti vikāle āpajjati no kāle, atthāpatti kāle ceva āpajjati vikāle ca.

Atthāpatti rattim āpajjati no divā, atthāpatti divā āpajjati no rattim, atthāpatti rattim ceva āpajjati divā ca.

¹ pārājisaṅghathullaccaya - Ma;
pārāji saṅghā thullaccaṃ - Syā;
pārāji saṅghā thullaccayaṃ - PTS.
² pācitti pāṭidesanī - Ma;
pācitti pāṭidesani - PTS.
³ bhāsitañceva - Syā.
⁴ paṭikkosā nissāraṇā - Ma, Syā, PTS.
⁵ tathā duve - Syā.

⁶ venayikā salekkhākā - Syā.
⁷ paribhogakkosena ca - Ma, PTS;
paribhogā akkosanā - Syā.
⁸ pesuññaṃ - Ma, Syā, PTS.
⁹ ca gaṇā vassaṃ - Syā.
¹⁰ bhārakappiyaṃ - Ma, PTS.
¹¹ anāpatti adhamme ca - Syā.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Có sự nhận thức, đã đạt được, và (liên quan) Chánh Pháp, vật dụng, và con người, sự thật, mặt đất, trong khi đi ra ngoài, trong khi áp dụng, trong khi thọ trì.
2. Trong khi làm, trong khi cho, trong khi thọ lãnh, do thọ dụng, và ban đêm, lúc hừng sáng, trong khi cắt đứt, trong khi che đậy, trong khi sử dụng, và lễ Uposatha.
3. Lễ Pavāraṇā, hành sự, và (hai) loại khác nữa, sự việc, (hai) loại khác nữa, và sự sai trái, hai điều khác nữa, và sự thành tựu, việc không và đồng cộng trú.
4. Tội pārajika, tội saṅghādisesa, tội thullaccaya, tội pācittiya, tội pāṭidesaniya, tội dukkaṭa, và luôn cả tội dubbhāsita, và bảy nhóm tội.
5. (Hội chúng) bị chia rẽ, việc tu lên bậc trên, tương tự y như thế là các cặp đôi khác nữa, không nên sống, không nên cho, có thể, và không có thể.
6. Cố ý, và có sự vượt quá chức năng, (hai) sự phản đối, và sự mời ra, sự nhận vào, và (hai) sự nhận biết, sự nhận lãnh, sự khước từ.
7. Vị gây tổn hại, và các sự cáo tội, và hai điều Kāṭhina là tương tự, (hai loại) y, bình bát, và vòng đế, hai điều chú nguyện là tương tự y như thế.
8. Sự chú nguyện để dùng chung, và (hai) bộ Luật, các điều liên quan Luật, và (hai) sự từ khước, vị vi phạm, và thoát tội, hình phạt pārivāsa, thêm hai loại khác nữa.
9. Hai hình phạt mānatta, và các việc khác, sự dứt đêm, sự không tôn trọng, hai loại muỗi, ba cặp khác nữa, sự thọ dụng, và sự mắng nhiếc.
10. Sự đâm thọc, và (dâng) chung nhóm, mùa (an cư) mưa, sự đình chỉ, trách nhiệm, được cho phép, sự không phạm tội, sai Pháp, và đúng Pháp, tương tự như thế về Luật, và lậu hoặc.

--ooOoo--

NHÓM BA:

1. Có loại tội vi phạm khi đức Thế Tôn còn hiện tiền, không (vi phạm) khi Ngài đã Vô Dư Niết Bàn, có loại tội vi phạm khi đức Thế Tôn đã Vô Dư Niết Bàn, không (vi phạm) khi Ngài còn hiện tiền, có loại tội vi phạm ngay khi đức Thế Tôn còn hiện tiền luôn cả khi Ngài đã Vô Dư Niết Bàn.¹
- Có loại tội vi phạm vào lúc đúng thời không (vi phạm) vào lúc sai thời, có loại tội vi phạm vào lúc sai thời không (vi phạm) vào lúc đúng thời, có loại tội vi phạm vào lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời.²
- Có loại tội vi phạm vào ban đêm không (vi phạm) vào ban ngày, có loại tội vi phạm vào ban ngày không (vi phạm) vào ban đêm, có loại tội vi phạm vào ban đêm luôn cả vào ban ngày.³

¹ Ví dụ như tội làm đức Phật chảy máu là loại thứ nhất, vấn đề xưng hô vị thâm niên hơn là 'āvuso' và 'āyasmā' là loại thứ hai, các tội còn lại là loại thứ ba (VinA. vii, 1324).

² Ví dụ như tội ăn thêm thức ăn không phải là còn thừa là loại thứ nhất, ăn sai giờ là loại thứ hai, các tội còn lại là loại thứ ba (Sđd.).

³ Ví dụ như tội ngủ chung nhà là loại thứ nhất, nghỉ ban ngày không đóng cửa lớn là loại thứ hai, các tội còn lại là loại thứ ba (Sđd.).

Atthāpatti dasavasso āpajjati no ūnadasavasso, atthāpatti ūnadasavasso āpajjati no dasavasso, atthāpatti dasavasso ceva āpajjati ūnadasavasso ca.

Atthāpatti pañcavasso āpajjati no ūnapañcavasso, atthāpatti ūnapañcavasso āpajjati no pañcavasso, atthāpatti pañcavasso ceva āpajjati ūnapañcavasso ca.

Atthāpatti kusalacitto āpajjati,¹ atthāpatti akusalacitto āpajjati,¹ atthāpatti abyākatacitto āpajjati.

Atthāpatti sukhavedanāsamaṅgī āpajjati, atthāpatti dukkhavedanā-samaṅgī āpajjati, atthāpatti adukkhamasukhavedanāsamaṅgī āpajjati.

2. Tīṇi codanāvattthūni: diṭṭhena sutena parisāṅkāya.

Tayo salākagāhā: gūlhako vivaṭako sakaṇṇajappako.

Tayo paṭikkhepā: mahicchatā asantuṭṭhitā² asallekhatā.

Tayo anuññātā: appicchā santuṭṭhitā³ sallekhatā.

Aparepi tayo paṭikkhepā: mahicchatā asantuṭṭhitā amattaññutā.

Tayo anuññātā: appicchā santuṭṭhitā mattaññutā.

Tisso paññattiyo: paññatti anupaññatti anuppannapaññatti.

Aparāpi tisso paññattiyo: sabbattha paññatti padesapaññatti sādharmaṇapaññatti.

Aparāpi tisso paññattiyo: asādharmaṇapaññatti ekato paññatti ubhato paññatti.

3. Atthāpatti bālo āpajjati no paṇḍito, atthāpatti paṇḍito āpajjati no bālo, atthāpatti bālo ceva āpajjati paṇḍito ca.

Atthāpatti kāḷe⁴ āpajjati no juṇhe, atthāpatti juṇhe āpajjati no kāḷe,⁴ atthāpatti kāḷe⁴ ceva āpajjati juṇhe ca.

Atthi kāḷe⁴ kappati no juṇhe, atthi juṇhe kappati no kāḷe,⁴ atthi kāḷe⁴ ceva kappati juṇhe ca.

Atthāpatti hemante āpajjati no gimhe no vasse,⁵ atthāpatti gimhe āpajjati no hemante no vasse,⁶ atthāpatti vasse āpajjati no gimhe no hemante.⁷

Atthāpatti saṅgho āpajjati na gaṇo na puggalo, atthāpatti gaṇo āpajjati na saṅgho na puggalo, atthāpatti puggalo āpajjati na saṅgho na gaṇo.

¹ atthāpatti kusalacitto āpajjati no akusalacitto atthāpatti akusalacitto āpajjati no kusalacitto atthāpatti abyākatacitto āpajjati - Syā.

² asantuṭṭhitā - Syā.

³ santuṭṭhitā - Syā.

⁴ kāḷe - PTS.

⁵ no ca gimhe no ca vasse - Syā.

⁶ no ca hemante no ca vasse - Syā.

⁷ no hemante no gimhe - Ma, PTS;
no ca gimhe no ca hemante - Syā.

Có loại tội vị mười năm (thâm niên) vi phạm vị kém mười năm không (vi phạm), có loại tội vị kém mười năm (thâm niên) vi phạm vị mười năm không (vi phạm), có loại tội vị mười năm (thâm niên) luôn cả vị kém mười năm đều vi phạm.^[a]

Có loại tội vị năm năm (thâm niên) vi phạm vị kém năm năm không (vi phạm), có loại tội vị kém năm năm (thâm niên) vi phạm vị năm năm không (vi phạm), có loại tội vị năm năm (thâm niên) luôn cả vị kém năm năm đều vi phạm.^[b]

Có loại tội vị vi phạm có tâm thiện, có loại tội vị vi phạm có tâm bất thiện, có loại tội vị vi phạm có tâm vô ký.^[c]

Có loại tội vị vi phạm có thọ lạc, có loại tội vị vi phạm có thọ khổ, có loại tội vị vi phạm có thọ không khổ không lạc.^[d]

2. Ba nền tảng của sự cáo tội: do được thấy, do được nghe, do sự nghi ngờ.

Ba cách phân phát thè: lối kín đáo, với sự nói nhỏ vào tai, lối công khai.^[e]

Ba sự khước từ: sự ham muốn nhiều, sự không tự biết đủ, sự không từ khước.

Ba sự chấp nhận: sự ham muốn ít, sự tự biết đủ, sự từ khước.

Ba sự khước từ khác nữa: sự ham muốn nhiều, sự không tự biết đủ, sự không biết chừng mực.

Ba sự chấp nhận: sự ham muốn ít, sự tự biết đủ, sự biết chừng mực.

Ba sự quy định: sự quy định (lên đầu), sự quy định thêm, sự quy định khi (sự việc) chưa xảy ra.^[f]

Ba sự quy định khác nữa: sự quy định (áp dụng) cho tất cả mọi nơi, sự quy định (áp dụng) cho khu vực, sự quy định chung (cho tỳ khu và tỳ khu ni).

Ba sự quy định khác nữa: sự quy định riêng, sự quy định cho một (hội chúng), sự quy định cho cả hai (hội chúng tỳ khu và tỳ khu ni).

3. Có loại tội vị ngu dốt vi phạm vị thông thái không (vi phạm), có loại tội vị thông thái vi phạm vị ngu dốt không (vi phạm), có loại tội vị ngu dốt luôn cả vị thông thái đều vi phạm.

Có loại tội vi phạm vào hạ huyện không (vi phạm) vào thượng huyện, có loại tội vi phạm vào thượng huyện không (vi phạm) vào hạ huyện, có loại tội vi phạm vào hạ huyện luôn cả vào thượng huyện.^[g]

Có việc được phép vào hạ huyện không (được phép) vào thượng huyện, có việc được phép vào thượng huyện không (được phép) vào hạ huyện, có việc được phép vào hạ huyện luôn cả vào thượng huyện.

Có loại tội vi phạm vào mùa lạnh không (vi phạm) vào mùa nóng và mùa mưa, có loại tội vi phạm vào mùa nóng không (vi phạm) vào mùa lạnh và mùa mưa, có loại tội vi phạm vào mùa mưa không (vi phạm) vào mùa nóng và mùa lạnh.^[h]

Có loại tội hội chúng vi phạm, nhóm và cá nhân không (vi phạm); có loại tội nhóm vi phạm, hội chúng và cá nhân không (vi phạm); có loại tội cá nhân vi phạm, hội chúng và nhóm không (vi phạm).^[i]

Atthi saṅghassa kappati na gaṇassa na puggalassa, atthi gaṇassa kappati na saṅghassa na puggalassa, atthi puggalassa kappati na saṅghassa na gaṇassa.

Tisso chādanā: vatthum chādeti no āpattiṃ, āpattiṃ chādeti na vatthum, vatthuñceva chādeti āpattiñca.

Tisso paṭicchādiyo: jantāgharapaṭicchādi, udakapaṭicchādi vatthapaṭicchādi.

Tiṇi paṭicchannāni vahanti no vivaṭāni: mātugāmo paṭicchanno vahati no vivaṭo, brāhmaṇānaṃ mantā paṭicchannā vahanti no vivaṭā, micchādiṭṭhi paṭicchannā vahati no vivaṭā.

Tiṇi vivaṭāni virocanti no paṭicchannāni: candamaṇḍalaṃ vivaṭaṃ virocanti no paṭicchannaṃ, suriyamaṇḍalaṃ vivaṭaṃ virocanti no paṭicchannaṃ, tathāgatappavedito dhammavinayo vivaṭo virocanti no paṭicchanno.

Tayo senāsanagāhā: purimako pacchimako antarāmuttako.

Atthāpatti gilāno āpajjati no agilāno, atthāpatti agilāno āpajjati no gilāno, atthāpatti gilāno ceva āpajjati agilāno ca.

4. Tiṇi adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Tiṇi dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Tayo parivāsā: paṭicchannaparivāso, apaṭicchannaparivāso, suddhantaparivāso.

Tayo mānattā: paṭicchannamānattaṃ, apaṭicchannamānattaṃ, pakkhamānattaṃ.

Tayo pārivāsikassa bhikkhuno ratticchedā: sahavāso, vippavāso, anārocanā.

Atthāpatti anto āpajjati no bahi, atthāpatti bahi āpajjati no anto, atthāpatti anto ceva āpajjati bahi ca.

Atthāpatti antosīmāya āpajjati no bahisīmāya, atthāpatti bahisīmāya āpajjati no antosīmāya, atthāpatti antosīmāya ceva āpajjati bahisīmāya ca.

Tihākārehi āpattiṃ āpajjati: kāyena āpajjati, vācāya āpajjati, kāyena vācāya āpajjati. Aparehipi tihākārehi āpattiṃ āpajjati: saṅghamajjhe, gaṇamajjhe, puggalassa santike.

Tihākārehi āpattiyā vuṭṭhāti: kāyena vuṭṭhāti, vācāya vuṭṭhāti, kāyena vācāya vuṭṭhāti. Aparehipi tihākārehi āpattiyā vuṭṭhāti: saṅghamajjhe, gaṇamajjhe, puggalassa santike.

Tiṇi adhammikāni amūḷhavinayassa dānāni. Tiṇi dhammikāni amūḷhavinayassa dānāni.

Có việc được phép đối với hội chúng, không (được phép) đối với nhóm và cá nhân; có việc được phép đối với nhóm, không (được phép) đối với hội chúng và cá nhân; có việc được phép đối với cá nhân, không (được phép) đối với hội chúng và nhóm.

Ba sự che giấu: vị che giấu sự việc (nhưng) không (che giấu) tội vi phạm, vị che giấu tội vi phạm (nhưng) không (che giấu) sự việc, vị che giấu sự việc luôn cả tội vi phạm.

Ba sự che kín: sự che kín ở trong nhà tắm hơi, sự che kín ở trong nước, sự che kín bằng vải vóc.

Ba việc được vận hành giấu kín không bộc lộ: người nữ hành xử giấu kín không bộc lộ, chú thuật của Bà-la-môn được vận hành giấu kín không bộc lộ, tà kiến được vận hành giấu kín không bộc lộ.

Ba việc được chiếu sáng bộc lộ không che giấu: Vầng trăng tròn được rọi sáng bộc lộ không che giấu, vầng mặt trời được rọi sáng bộc lộ không che giấu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai được rọi sáng bộc lộ không che giấu.

Ba thời điểm phân phối chỗ trú ngụ: thời điểm trước, thời điểm sau, thời điểm trung gian.^[a]

Có loại tội vi phạm bị bệnh vi phạm vị không bệnh không vi phạm, có loại tội vi phạm không bệnh vi phạm vị bị bệnh không vi phạm, có loại tội vi phạm luôn cả vị không bệnh vi phạm.^[b]

4. Ba sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp. Ba sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.^[c]

Ba hình phạt *parivāsa*: hình phạt *parivāsa* có che giấu, hình phạt *parivāsa* không có che giấu, hình phạt *parivāsa* từ mốc trong sạch.^[d]

Ba hình phạt *mānatta*: hình phạt *mānatta* có che giấu, hình phạt *mānatta* không có che giấu, hình phạt *mānatta* nửa tháng.

Ba sự dứt đêm của vị tỳ khưu hành *parivāsa*: sự cư ngụ chung, sự cư ngụ tách rời, sự không trình báo.^[e]

Có loại tội vi phạm ở bên trong không (vi phạm) ở bên ngoài, có loại tội vi phạm ở bên ngoài không (vi phạm) ở bên trong, có loại tội vi phạm ở bên trong luôn cả ở bên ngoài.^[f]

Có loại tội vi phạm ở bên trong ranh giới không (vi phạm) ở bên ngoài ranh giới, có loại tội vi phạm ở bên ngoài ranh giới không (vi phạm) ở bên trong ranh giới, có loại tội vi phạm ở bên trong ranh giới luôn cả ở bên ngoài ranh giới.^[g]

Vị vi phạm tội với ba biểu hiện: vị vi phạm do thân, vị vi phạm do khẩu, vị vi phạm do thân do khẩu. Vị vi phạm tội với ba biểu hiện khác nữa: vị vi phạm tội ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, trong sự hiện diện của cá nhân.

Vị thoát khỏi tội với ba biểu hiện: vị thoát khỏi (tội) do thân, vị thoát khỏi (tội) do khẩu, vị thoát khỏi (tội) do thân do khẩu. Vị thoát khỏi tội với ba biểu hiện khác nữa: vị thoát khỏi tội ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, trong sự hiện diện của cá nhân.

Ba sự ban cho cách hành xử Luật khi không điên cuồng sai Pháp. Ba sự ban cho cách hành xử Luật khi không điên cuồng đúng Pháp.¹

¹ *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, các trang 355-357.

5. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho tajjanīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti kalahakāraḥko vivādakāraḥko bhassakāraḥko saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihīsaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi gihīsaṃsaṅgehi.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho niyassakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihīsaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi gihīsaṃsaṅgehi.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho pabbājanīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, kuladūsako hoti pāpasamācāro, dissanti ceva pāpasamācārā suyyanti ca.¹

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho paṭisāraṇīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihī² akkosati paribhāsati.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āpattiyā adassane ukkhepanīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, āpattiṃ āpajjitvā na icchati āpattiṃ passituṃ.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āpattiyā appaṭikamme ukkhepanīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, āpattiṃ āpajjitvā na icchati āpattiṃ paṭikātuṃ.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho pāpikāya ditṭhiyā appaṭinissagge ukkhepanīyakammaṃ kareyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti –pe– saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, na icchati pāpikaṃ ditṭhiṃ paṭinissajjituṃ.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āgāḷhāya ceteyya: bhaṇḍanakāraḥko hoti kalahakāraḥko vivādakāraḥko bhassakāraḥko saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihīsaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi gihīsaṃsaṅgehi.

¹ dissanti ceva pāpasamācārā suyyanti ca - iti pāṭho Syā potthake na dissate.

² gihīṃ - Syā.

5. Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự khiển trách đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, thường gây nên sự cãi cọ, thường gây nên sự tranh luận, thường gây nên sự nói chuyện nhảm nhí, thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị sống thân cận với các gia chủ bằng những giao thiệp không đúng đắn với hàng tại gia.¹

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự chỉ dạy đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị sống thân cận với các gia chủ bằng những giao thiệp không đúng đắn với hàng tại gia.

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự xua đuổi đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị làm hư hỏng các gia đình và có hành động sai trái, những hành động sai trái không những được nhìn thấy mà còn được nghe đồn nữa.

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự hòa giải đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị mắng nhiếc gièm pha người tại gia.

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự án treo trong việc không nhìn nhận tội đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị sau khi phạm tội lại không muốn nhìn nhận tội.

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự án treo trong việc không sửa chữa lỗi đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị sau khi phạm tội lại không muốn sửa chữa lỗi.

Hội chúng nếu muốn có thể thực hiện hành sự án treo trong việc không từ bỏ tà kiến ác đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, –(như trên)– thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị không muốn từ bỏ tà kiến ác.

Hội chúng nếu muốn có thể nghĩ đến (hành phạt) cứng rắn đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị thường gây nên sự xung đột, thường gây nên sự cãi cọ, thường gây nên sự tranh luận, thường gây nên sự nói chuyện nhảm nhí, thường gây nên sự tranh tụng trong hội chúng; là vị ngu si, thiếu kinh nghiệm, phạm nhiều tội, không có giới hạn (về tội); là vị sống thân cận với các gia chủ bằng những giao thiệp không đúng đắn với hàng tại gia.

¹ Xem *Cullavagga – Tiều Phẫm* tập 1, TTPV 06, chương I, trang 15.

6. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: adhisīle sīlavipanno hoti, ajjhācāre ācāravipanno hoti, atiditṭhiyā ditṭhivipanno hoti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena davena samannāgato hoti, kāyikavācasikena davena samannāgato hoti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: kāyikena upaghātikena samannāgato hoti, vācasikena upaghātikena samannāgato hoti, kāyikavācasikena upaghātikena samannāgato hoti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: kāyikena micchājīvena samannāgato hoti, vācasikena micchājīvena samannāgato hoti, kāyikavācasikena micchājīvena samannāgato hoti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upaṭṭhāpeti.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: yāya āpattiyā saṅghena kammaṃ kataṃ hoti, taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ, tato vā pāpiṭṭhataraṃ.

Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ: buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati.

7. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ ṭhapentassa 'alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādaṃ 'ti omadditvā saṅghena uposatho kātabbo: alajjī ca hoti, bālo ca apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe pavāraṇaṃ ṭhapentassa 'alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādaṃ 'ti omadditvā¹ saṅghena pavāretappaṃ: alajjī ca hoti, bālo ca apakatatto ca.

¹ ovaditvā - Sīmu 1, 2.

6. Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị bị hư hỏng về giới thuộc tăng thượng giới, bị hư hỏng về hạnh kiểm thuộc tăng thượng hạnh, bị hư hỏng về quan điểm thuộc quan điểm cực đoan.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị có sự đùa giỡn bằng thân, có sự đùa giỡn bằng khẩu, có sự đùa giỡn bằng thân và khẩu.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị có hành vi sai trái bằng thân, có hành vi sai trái bằng khẩu, có hành vi sai trái bằng thân và khẩu.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị có sự gây tổn hại bằng thân, có sự gây tổn hại bằng khẩu, có sự gây tổn hại bằng thân và khẩu.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị có sự nuôi mạng sai trái bằng thân, có sự nuôi mạng sai trái bằng khẩu, có sự nuôi mạng sai trái bằng thân và khẩu.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị vi phạm tội đã được thực hiện hành sự vẫn ban phép tu lên bậc trên, vẫn ban cho phép nương nhờ, vẫn để cho sa di phục vụ.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị tái phạm tội đã được hội chúng thực hiện hành sự, hoặc tội khác tương tự, hoặc tội nghiêm trọng hơn tội ấy.

Hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có ba yếu tố khác nữa: là vị chê bai đức Phật, là vị chê bai Giáo Pháp, là vị chê bai Hội Chúng.

7. Đối với vị tỳ khưu đang đình chỉ lễ *Uposatha* ở giữa hội chúng là vị có ba yếu tố: vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch, hội chúng nên áp chế rằng: 'Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi' rồi nên tiến hành lễ *Uposatha*.

Đối với vị tỳ khưu đang đình chỉ lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng là vị có ba yếu tố: vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch, hội chúng nên áp chế rằng: 'Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi' rồi nên tiến hành lễ *Pavāraṇā*.

8. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno na kāci saṅghasammuti dātabbā: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ:¹ alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgato bhikkhu na kismici paccekaṭṭhāne ṭhapetabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno nissāya na vatthabbaṃ: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno nissayo na dātabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ² kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātumaṃ: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno savacanīyaṃ nādātabbaṃ:³ alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno na vinayo pucchitabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na pucchitabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno na vinayo vissajjitabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na vissajjitabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo:⁴ alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbo, na nissayo dātabbo na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca.

9. Tayo uposathā: cātuddasiko, paṇṇarasiko, sāmaggi-uposatho.⁵ Aparepi tayo uposathā: saṅghe uposatho, gaṇe uposatho, puggale uposatho. Aparepi tayo uposathā: suttuddeso uposatho,⁶ pārissuddhi-uposatho, adhiṭṭhānuposatho.

¹ saṅgho na voharitabbo - Syā.

² okāsaṃ - Syā.

³ na dātabbaṃ - PTS, Sīmu 1, 2.

⁴ sākacchātabbo - PTS.

⁵ sāmaggi-uposatho - Syā.

⁶ suttuddeso - Syā.

8. Không nên ban cho bất cứ sự đồng ý nào của hội chúng đến vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch không nên phát biểu đến hội chúng.

Không nên sắp xếp cho vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch ở bất cứ chỗ nào riêng biệt.

Không nên sống nương nhờ vào vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Phép nương nhờ không nên ban cho đến vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Không nên nghe theo lời khuyên bảo của vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Không nên hỏi về Luật (ở) vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch không nên hỏi về Luật.

Không nên trả lời về Luật đến vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch không nên trả lời về Luật.

Không nên ban cho sự thăm vấn (về Luật) đến vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Không nên thảo luận về Luật với vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch.

Vị tỳ khưu có ba yếu tố: là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, và không trong sạch không nên ban phép tu lên bậc trên, không nên ban cho phép nương nhờ, không nên để cho sa di phục vụ.

9. Ba lễ *Uposatha*: lễ ngày mười bốn, lễ ngày mười lăm, lễ *Uposatha* hợp nhất. Ba lễ *Uposatha* khác nữa: lễ *Uposatha* ở hội chúng, lễ *Uposatha* ở nhóm, lễ *Uposatha* ở cá nhân. Ba lễ *Uposatha* khác nữa: lễ *Uposatha* với sự đọc tụng, lễ *Uposatha* với lời bày tỏ sự trong sạch, lễ *Uposatha* với sự chú nguyện.

Tisso pavāraṇā: cātuddasikā, paṇṇarasikā, sāmaggipavāraṇā.¹ Aparāpi tisso pavāraṇā: saṅghe pavāraṇā, gaṇe pavāraṇā, puggale pavāraṇā. Aparāpi tisso pavāraṇā: tevācikā pavāraṇā, dhevācikā pavāraṇā, samānavassikā pavāraṇā.

10. Tayo āpāyikā nerayikā idamappahāya: yo ca abrahmacārī brahmacārīpaṭiñño, yo ca suddhaṃ brahmacāriṃ² parisuddhaṃ brahmacariyaṃ³ carantaṃ amūlakena abrahmacariyena⁴ anuddhaṃseti, yo cāyaṃ evaṃvādī evaṃdiṭṭhi: ‘Natthi kāmesu doso’ti so kāmesu pātavyataṃ āpajjati.

11. Tīṇi akusalamūlāni: lobho akusalamūlaṃ, doso akusalamūlaṃ, moho akusalamūlaṃ. Tīṇi kusalamūlāni: alobho kusalamūlaṃ, adoso kusalamūlaṃ, amoho kusalamūlaṃ.

Tīṇi duccharitāni: kāyaduccharitaṃ, vacīdudharitaṃ, manoduccharitaṃ. Tīṇi succharitāni: kāyasucaritaṃ, vacīsucaritaṃ, manosucaritaṃ.

12. Tayo atthavase paṭicca bhagavatā kulesu tikabhōjanaṃ paññattaṃ: dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, mā pāpicchā pakkhaṃ nissāya saṅghaṃ bhindeyyuṃ⁵ kulānuddayatāya ca.

Tīhi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto devadatto āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho: pāpicchatā, pāpamittatā, oramattakena visesādhigamena antarāvosaṇaṃ āpādi.

13. Tisso sammutiyo:⁶ daṇḍasammuti,⁷ sikkāsammuti,⁷ daṇḍasikkā sammuti.⁷

Tisso pādukā dhuvattṭhāniyā⁸ asaṅkamanīyā: vaccapādukā, passāvapādukā, ācamanapādukā.

Tisso pādaghamaṇiyo: sakkharā, kaṭhalā, samuddapheṇako ti.⁹

Tikaṃ niṭṭhitaṃ.¹⁰

TASSUDDĀNAM

1. Tiṭṭhante kāle rattiṃ ca dasa pañca kusalena,¹¹
vedanā codanā vatthu salākā dve paṭikkhipā.
2. Paññatti apare dve ca bālo kāle ca kappati,
hemante saṅgho saṅghassa chādanā ca paṭicchādi.¹²

¹ sāmaggīpavāraṇā - Syā.

² asuddhabrahmacārī - PTS, Sīmu 1.

³ parisuddhabrahmacariyaṃ - Ma, PTS;
suddhaṃ brahmacariyaṃ - Syā.

⁴ brahmacariyena - Sīmu 1.

⁵ saṅghaṃ bhindeyyuṃ'ti - Ma.

⁶ tisso sammutiyo - Syā.

⁷ sammuti - Syā.

⁸ dhuvattṭhānikā - Ma.

⁹ samuddapheṇakā ti - Syā.

¹⁰ tikā niṭṭhitā - PTS.

¹¹ pañca ca kusalā - Syā.

¹² paṭicchadi - Syā.

Ba lễ *Pavāraṇā*: lễ ngày mười bốn, lễ ngày mười lăm, lễ *Pavāraṇā* hợp nhất. Ba lễ *Pavāraṇā* khác nữa: lễ *Pavāraṇā* ở hội chúng, lễ *Pavāraṇā* ở nhóm, lễ *Pavāraṇā* ở cá nhân. Ba lễ *Pavāraṇā* khác nữa: lễ *Pavāraṇā* với ba lần đọc, lễ *Pavāraṇā* với hai lần đọc, lễ *Pavāraṇā* với (các vị) đồng năm tu (đọc một lượt).

10. Ba kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, không thể thoát khỏi điều này: là kẻ nào không có Phạm hạnh tỏ vẻ là người hành Phạm hạnh; là kẻ nào bôi nhọ vị có Phạm hạnh trong sạch đang thực hành Phạm hạnh hoàn toàn trong sạch với việc phi Phạm hạnh không nguyên cố; và là kẻ nào nói như vậy có quan điểm như vậy về điều này: ‘Không có sai quấy trong các dục’ rồi kẻ ấy lao vào say đắm trong các dục.

11. Ba nguồn gốc bất thiện: tham là nguồn gốc bất thiện, sân là nguồn gốc bất thiện, si là nguồn gốc bất thiện. Ba nguồn gốc thiện: vô tham là nguồn gốc thiện, vô sân là nguồn gốc thiện, vô si là nguồn gốc thiện.

Ba ác hạnh: thân ác hạnh, khẩu ác hạnh, ý ác hạnh. Ba thiện hạnh: thân thiện hạnh, khẩu thiện hạnh, ý thiện hạnh.

12. Đức Thế Tôn quy định bữa ăn của nhóm ba (tỳ khưu) ở các gia đình vì ba điều lợi ích: nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện, và vì lòng thương tưởng các gia đình rằng: ‘Chớ để những kẻ có ước muốn xấu xa nương tựa vào phe nhóm để chia rẽ hội chúng.’¹

Devadatta có tâm bị xâm chiếm, bị ngự trị bởi ba điều không đúng chánh Pháp là: ước muốn xấu xa, bạn hữu xấu xa, đã dừng lại ở giữa pháp thiên và pháp siêu thế (nên trở thành) kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

13. Ba sự đồng ý: sự đồng ý về (việc sử dụng) gậy, sự đồng ý về (việc sử dụng) dây, sự đồng ý về (việc sử dụng) gậy và dây.²

Ba loại giày đặt ở chỗ nhất định, không thể mang đi (nơi khác) là: giày ở nhà tiểu, giày ở nhà tiêu, giày ở chỗ súc miệng.³

Ba vật chà chân: cát, sỏi, và đá bọt biển.⁴

Dứt Nhóm Ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Trong khi còn hiện tiền, hợp thời, và ban đêm, mười (năm), năm (năm), với (tâm) thiện, (ba) cảm thọ, (ba) nền tảng của sự cáo tội, (ba) loại thẻ, hai sự khước từ.

2. Sự quy định, và hai nhóm khác nữa, vị ngu dốt, lúc hạ huyền, và được phép, vào mùa lạnh, hội chúng, thuộc hội chúng, việc che giấu, và che kín.

¹ Liên quan đến tội *pācittiya* 32 về vật thực dâng chung nhóm.

² *Cullavagga* – *Tiểu Phâm* tập 2, TTPV 07, chương V, các trang 79-83.

³ *Mahāvagga* – *Đại Phâm* tập 1, TTPV 04, chương V, trang 499

⁴ *Cullavagga* – *Tiểu Phâm* tập 2, TTPV 07, chương V, trang 75.

3. Paṭicchannā vivaṭṭā ca senāsanagilāyanā,
pātimokkhaṃ parivāsaṃ¹ mānattā pārivāsikā.
4. Anto ante ca sīmāya āpajjati punāpare,
vuṭṭhāti apare ceva amūḷhavinayā duve.
5. Tajjanīyā niyassā ca pabbājapaṭisāraṇī,²
adassanāpaṭikamme anissagge va³ diṭṭhiyā.
6. Āgāḷhakammādhisīle davānācāraghātikā,
ājīvāpannā tādisikā avaṇṇuposathena ca.
7. Pavāraṇā sammuti ca⁴ vohārapaccekena⁵ ca,
na vatthabbaṃ na dātabbaṃ okāsaṃ na kare tathā.
8. Na kare savacaniyaṃ na pucchitabbakā duve,
na vissajje duve ceva anuyogampi no dade.
9. Sākacchā upasampadā nissayasāmaṇerā ca,⁶
uposathā tikā⁷ tiṇi pavāraṇā tikā tayo.
10. Āpāyikā akusalā kusalā caritā duve,⁸
tikabhojanasaddhamme sammuti pādukena ca,
pādagaḥṃsanikā ceva udānaṃ tikake idan ti.

--ooOoo--

CATUKKAṀ

1. Atthāpatti sakavācāya āpajjati, paravācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti paravācāya āpajjati, sakavācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti sakavācāya āpajjati, sakavācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti paravācāya āpajjati, paravācāya vuṭṭhāti.

Atthāpatti kāyena āpajjati, vācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti vācāya āpajjati, kāyena vuṭṭhāti. Atthāpatti kāyena āpajjati, kāyena vuṭṭhāti. Atthāpatti vācāya āpajjati, vācāya vuṭṭhāti.

Atthāpatti pasutto āpajjati, paṭibuddho vuṭṭhāti. Atthāpatti paṭibuddho āpajjati, pasutto vuṭṭhāti. Atthāpatti pasutto āpajjati, pasutto vuṭṭhāti. Atthāpatti paṭibuddho āpajjati, paṭibuddho vuṭṭhāti.

Atthāpatti acittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti. Atthāpatti sacittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti. Atthāpatti acittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti. Atthāpatti sacittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti.

¹ pātimokkharivāsā - Syā.

² pabbājaniya-paṭisāraṇi - PTS.

³ anissagge ca - Ma, Syā; anissaggī ca - Sīmu.

⁴ sammati ca - Syā.

⁵ vohārapaccakena - Syā.

⁶ nissāya sāmaṇera ca - Syā.

⁷ uposathatikā - Ma, Syā.

⁸ caritena ca - Syā.

3. Được giấu kín, và không bộc lộ, chỗ ngụ, việc bị bệnh, giới bốn Pātimokkha, hình phạt parivāsa, hình phạt mānatta, các vị hành parivāsa.

4. Bên trong, và ở trong ranh giới, vị vi phạm, các cách khác nữa, vị thoát tội, và luôn cả các cách khác, hai cách hành xử Luật khi không điên cuồng.

5. (Hành sự) khiến trách, và chỉ dạy, xua đuổi, và hòa giải, về (án treo) không nhìn nhận tội, không sửa chữa, và không từ bỏ tà kiến.

6. (Hành phạt) cứng rắn, hành sự, về tăng thượng giới, đùa giỡn, (có hành vi) sai trái, gây tổn hại, nuôi mạng, tái phạm tội tương tự, chê bai, và với lễ Uposatha.

7. Lễ Pavāraṇā, và sự đồng ý, sự phát biểu, và với chỗ riêng biệt, không nên sống, không nên cho, không nên thỉnh ý là tương tự.

8. Không nên ban lời khuyên bảo, không nên thăm vấn có hai, và luôn cả không nên trả lời có hai, cũng không nên cho thăm vấn.

9. Các sự thảo luận, việc tu lên bậc trên, sự nương nhờ, và với vị sa di, nhóm ba về lễ Uposatha, nhóm ba về lễ Pavāraṇā.

10. (Ba) kẻ phải gánh chịu sự bất hạnh, (các nguồn gốc) bất thiện, (các nguồn gốc) thiện, hai nhóm về các hành vi, bữa ăn của nhóm ba, không phải Chánh Pháp, sự đồng ý, và với giày, và luôn cả vật chà chân, đây là sự tóm tắt về nhóm ba.

--ooOoo--

NHÓM BỐN:

1. Có loại tội vi phạm do lời nói của bản thân, thoát khỏi (tội) do lời nói của người khác; có loại tội vi phạm do lời nói của người khác, thoát khỏi (tội) do lời nói của bản thân; có loại tội vi phạm do lời nói của bản thân, thoát khỏi (tội) do lời nói của bản thân; có loại tội vi phạm do lời nói của người khác, thoát khỏi (tội) do lời nói của người khác.^[a]

Có loại tội vi phạm do thân thoát khỏi (tội) do khẩu, có loại tội vi phạm do khẩu thoát khỏi (tội) do thân,^[b] có loại tội vi phạm do thân thoát khỏi (tội) do thân, có loại tội vi phạm do khẩu thoát khỏi (tội) do khẩu.

Có loại tội vi phạm khi ngủ thoát khỏi (tội) khi thức, có loại tội vi phạm khi thức thoát khỏi (tội) khi ngủ, có loại tội vi phạm khi ngủ thoát khỏi (tội) khi ngủ, có loại tội vi phạm khi thức thoát khỏi (tội) khi thức.

Có loại tội vi phạm vô ý thức thoát khỏi (tội) có ý thức, có loại tội vi phạm có ý thức thoát khỏi (tội) vô ý thức, có loại tội vi phạm vô ý thức thoát khỏi (tội) vô ý thức, có loại tội vi phạm có ý thức thoát khỏi (tội) có ý thức.^[c]

Atthāpatti āpajjanto deseti, desento āpajjati. Atthāpatti āpajjanto vuṭṭhāti, vuṭṭhahanto āpajjati.

Atthāpatti kammena āpajjati, akammena vuṭṭhāti. Atthāpatti akammena āpajjati, kammena vuṭṭhāti. Atthāpatti kammena āpajjati, kammena vuṭṭhāti. Atthāpatti akammena āpajjati, akammena vuṭṭhāti.

2. Cattāro anariyavohārā: adiṭṭhe diṭṭhavāditā, asute sutavāditā, amute mutavāditā, aviññāte viññātavāditā.

Cattāro ariyavohārā: adiṭṭhe adiṭṭhavāditā, asute asutavāditā, amute amutavāditā, aviññāte viññātavāditā.

Aparepi cattāro anariyavohārā: diṭṭhe adiṭṭhavāditā, sute asutavāditā, mute amutavāditā, viññāte viññātavāditā.

Cattāro ariyavohārā: diṭṭhe diṭṭhavāditā, sute sutavāditā, mute mutavāditā, viññāte viññātavāditā.

3. Cattāro pārājikā bhikkhūnaṃ bhikkhunīhi sādharmaṇā, cattāro pārājikā bhikkhunīnaṃ bhikkhūhi asādharmaṇā.

Cattāro parikkhārā: atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo mamāyitabbo paribhuñjitabbo, atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo mamāyitabbo na paribhuñjitabbo,¹ atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo na mamāyitabbo na paribhuñjitabbo, atthi parikkhāro na rakkhitabbo na gopetabbo na mamāyitabbo na paribhuñjitabbo.

Atthāpatti sammukhā āpajjati, parammukhā vuṭṭhāti. Atthāpatti parammukhā āpajjati, sammukhā vuṭṭhāti. Atthāpatti sammukhā āpajjati sammukhā vuṭṭhāti. Atthāpatti parammukhā āpajjati, parammukhā vuṭṭhāti.

Atthāpatti ajānanto āpajjati, jānanto vuṭṭhāti. Atthāpatti jānanto āpajjati, ajānanto vuṭṭhāti. Atthāpatti ajānanto āpajjati, ajānanto vuṭṭhāti.² Atthāpatti jānanto āpajjati jānanto vuṭṭhāti.³

4. Catuhākārehi āpattiṃ āpajjati: kāyena āpajjati, vācāya āpajjati, kāyena vācāya āpajjati, kammavācāya āpajjati. Aparehipi catuhākārehi āpattiṃ āpajjati: saṅghamajjhe, gaṇamajjhe, puggalassa santike, liṅgapātubhāvena.

Catuhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti: kāyena vuṭṭhāti, vācāya vuṭṭhāti, kāyena vācāya vuṭṭhāti, kammavācāya vuṭṭhāti.

¹ na mamāyitabbo paribhuñjitabbo - Syā.

² jānanto āpajjati jānanto vuṭṭhāti - Syā.

³ ajānanto āpajjati ajānanto vuṭṭhāti - Syā.

Có loại tội trong lúc vi phạm thì sám hối, trong lúc sám hối thì vi phạm, có loại tội trong lúc vi phạm thì thoát khỏi (tội), trong lúc thoát khỏi (tội) thì vi phạm.^[a]

Có loại tội vi phạm do hành sự (của hội chúng) thoát khỏi (tội) không do hành sự (của hội chúng), có loại tội vi phạm không do hành sự thoát khỏi (tội) do hành sự, có loại tội vi phạm do hành sự thoát khỏi (tội) do hành sự, có loại tội vi phạm không do hành sự thoát khỏi (tội) không do hành sự.^[b]

2. Bốn sự phát biểu không thánh thiện:^[c] không thấy nói đã thấy, không nghe nói đã nghe, không cảm giác nói đã cảm giác, không nhận thức nói đã nhận thức.

Bốn sự phát biểu thánh thiện: không thấy nói không thấy, không nghe nói không nghe, không cảm giác nói không cảm giác, không nhận thức nói không nhận thức.

Bốn sự phát biểu không thánh thiện khác nữa: đã thấy nói không thấy, đã nghe nói không nghe, đã cảm giác nói không cảm giác, đã nhận thức nói không nhận thức.

Bốn sự phát biểu thánh thiện khác nữa: đã thấy nói đã thấy, đã nghe nói đã nghe, đã cảm giác nói đã cảm giác, đã nhận thức nói đã nhận thức.

3. Bốn điều *pārājika* của các tỳ khưu là chung với (có liên quan đến) các tỳ khưu ni. Bốn điều *pārājika* của các tỳ khưu ni là không chung với (không có liên quan đến) các tỳ khưu.

Bốn loại vật dụng: có loại vật dụng nên được bảo quản, nên được gìn giữ, nên xem là của mình, nên được sử dụng; có loại vật dụng nên được bảo quản, nên được gìn giữ, nên xem là của mình, không nên được sử dụng; có loại vật dụng không nên được bảo quản, không nên được gìn giữ, không nên xem là của mình, không nên được sử dụng.^[d]

Có loại tội vi phạm với sự hiện diện, thoát khỏi (tội) với sự vắng mặt; có loại tội vi phạm với sự vắng mặt, thoát khỏi (tội) với sự hiện diện; có loại tội vi phạm với sự hiện diện, thoát khỏi (tội) với sự hiện diện; có loại tội vi phạm với sự vắng mặt, thoát khỏi (tội) với sự vắng mặt.^[e]

Có loại tội vi phạm trong khi không biết, thoát khỏi (tội) trong khi biết; có loại tội vi phạm trong khi biết, thoát khỏi (tội) trong khi không biết; có loại tội vi phạm trong khi không biết, thoát khỏi (tội) trong khi không biết; có loại tội vi phạm trong khi biết, thoát khỏi (tội) trong khi biết.^[f]

4. Vị vi phạm tội với bốn cách biểu hiện: vi phạm do thân, vi phạm do khẩu, vi phạm do thân do khẩu, vi phạm do tuyên ngôn hành sự. Vị vi phạm tội với bốn cách biểu hiện khác nữa: ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, trong sự hiện diện của cá nhân, do sự xuất hiện của phái tính.^[g]

Vị thoát khỏi tội với bốn cách biểu hiện: thoát khỏi (tội) do thân, thoát khỏi (tội) do khẩu, thoát khỏi (tội) do thân do khẩu, thoát khỏi (tội) do tuyên ngôn hành sự.

Aparehipi catuhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti: saṅghamajjhe, gaṇamajjhe, puggalassa santike, liṅgapātubhāvena. Sahapaṭilābhena purimaṃ jahāti, pacchime patiṭṭhāti, viññattiyo paṭippassambhanti, paññattiyo¹ nirujjhanti. Sahapaṭilābhena pacchimaṃ jahāti, purime patiṭṭhāti, viññattiyo paṭippassambhanti, paññattiyo nirujjhanti.

5. Catasso codanā: sīlavipattiyā codeti, ācāravipattiyā codeti, diṭṭhivipattiyā codeti, ājīvavipattiyā codeti.

Cattāro parivāsā: paṭicchannaparivāso, apaṭicchannaparivāso, suddhantaparivāso, samodhānaparivāso.

Cattāri mānattāni:² paṭicchannamānattaṃ, apaṭicchannamānattaṃ, pakkhamānattaṃ, samodhānamānattaṃ.

Cattāro mānattacārikassa bhikkhuno ratticchedā: sahavāso, vippavāso, anārocanā, ūne gaṇe carati.

Cattāro sāmukkaṃsā.

6. Cattāro paṭiggahitaparibhogā: yāvakālikaṃ, yāmakālikaṃ, sattāhakālikaṃ, yāvajīvikaṃ.

Cattāri mahāvikaṭāni: gūtho, muttaṃ, chārikā, mattikā.

Cattāri kammāni: apalokanakammaṃ, ñattikammaṃ, ñattidutiya-kammaṃ, ñatticatutthakammaṃ.

Aparānipi cattāri kammāni: adhammena vaggakammaṃ, adhammena samaggakammaṃ, dhammena vaggakammaṃ dhammena samaggakammaṃ.

Catasso vipattiyo: sīlavipatti, ācāravipatti, diṭṭhivipatti, ājīvavipatti.

Cattāri adhikaraṇāni: vivādādhikaraṇaṃ, anuvādādhikaraṇaṃ, āpattādhikaraṇaṃ, kiccādhikaraṇaṃ.

Cattāro parisadūsanā: bhikkhu dussīlo pāpadhammo parisadūsano, bhikkhunī dussilā pāpadhammā parisadūsanā, upāsako dussīlo pāpadhammo parisadūsano, upāsikā dussilā pāpadhammā parisadūsanā.

Cattāro parisasobhanā:³ bhikkhu sīlavā kalyāṇadhammo parisasobhano,³ bhikkhunī sīlavatī kalyāṇadhammā parisasobhanā,³ upāsako sīlavā kalyāṇadhammo parisasobhano,³ upāsikā sīlavatī kalyāṇadhammā parisasobhanā.³

¹ paṇṇattiyo - Ma, Syā, PTS.

² cattāro mānattā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1. 2.

³ parisasobhaṇo - Syā, PTS.

Vị thoát khỏi tội với bốn cách biểu hiện khác nữa: ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, trong sự hiện diện của cá nhân, do sự xuất hiện của phái tính.^[a] Với sự đạt được, vị (ấy) từ bỏ (giới tính) trước đây, được xác định trong (giới tính) sau này, các sự yêu cầu được tháo rời, các điều quy định được hủy bỏ. Với sự đạt được, vị (ấy) từ bỏ (giới tính) sau này, được xác định trong (giới tính) trước đây, các sự yêu cầu được tháo rời, các điều quy định được hủy bỏ.

5. Bốn sự cáo tội: vị cáo tội với sự hư hỏng về giới, vị cáo tội với sự hư hỏng về hạnh kiểm, vị cáo tội với sự hư hỏng về quan điểm, vị cáo tội với sự hư hỏng về nuôi mạng.

Bốn hình phạt *parivāsa*: hình phạt *parivāsa* có che giấu, hình phạt *parivāsa* không có che giấu, hình phạt *parivāsa* từ mốc trong sạch, hình phạt *parivāsa* kết hợp.

Bốn hình phạt *mānatta*: hình phạt *mānatta* có che giấu, hình phạt *mānatta* không có che giấu, hình phạt *mānatta* nửa tháng, hình phạt *mānatta* kết hợp.

Bốn sự dứt đêm của vị tỳ khưu hành *mānatta*: sự cư ngụ chung, sự cư ngụ tách rời, sự không trình báo, vị thực hành ở nhóm không đủ (tỳ khưu).^[b]

Bốn pháp dung hòa.^[c]

6. Bốn vật dụng được thọ lãnh: vật dùng đến hết ngo, vật dùng đến hết đêm, vật dùng trong bảy ngày, vật dùng đến suốt đời.

Bốn vật dơ có tính quan trọng là: phân, nước tiểu, tro, và đất sét.^[d]

Bốn loại hành sự: hành sự với lời công bố, hành sự với lời đề nghị, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

Bốn loại hành sự khác nữa: hành sự theo nhóm sai pháp, hành sự hợp nhất sai pháp, hành sự theo nhóm sai pháp, hành sự hợp nhất đúng pháp.^[e]

Bốn sự hư hỏng: sự hư hỏng về giới, sự hư hỏng về hạnh kiểm, sự hư hỏng về quan điểm, sự hư hỏng về sự nuôi mạng.

Bốn sự tranh tụng: sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, sự tranh tụng liên quan đến tội, và sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ.^[g]

Bốn điều làm ô uế tập thể: vị tỳ khưu giới hạnh tỳ có ác pháp là điều làm ô uế tập thể, vị tỳ khưu ni giới hạnh tỳ có ác pháp là điều làm ô uế tập thể, vị nam cư sĩ giới hạnh tỳ có ác pháp là điều làm ô uế tập thể, vị nữ cư sĩ giới hạnh tỳ có ác pháp là điều làm ô uế tập thể.

Bốn điều làm rạn vỡ tập thể: vị tỳ khưu có giới có thiện pháp là điều làm rạn vỡ tập thể, vị tỳ khưu ni có giới có thiện pháp là điều làm rạn vỡ tập thể, vị nam cư sĩ có giới có thiện pháp là điều làm rạn vỡ tập thể, vị nữ cư sĩ có giới có thiện pháp là điều làm rạn vỡ tập thể.

7. Atthāpatti āgantuko āpajjati no āvāsiko, atthāpatti āvāsiko āpajjati no āgantuko, atthāpatti āgantuko ceva āpajjati āvāsiko ca, atthāpatti neva āgantuko āpajjati no āvāsiko.

Atthāpatti gamiko āpajjati no āvāsiko, atthāpatti āvāsiko āpajjati no gamiko, atthāpatti gamiko ceva āpajjati āvāsiko ca, atthāpatti neva gamiko āpajjati no āvāsiko.

Atthi vatthunānattatā no āpattinānattatā, atthi āpatti nānattatā no vatthunānattatā, atthi vatthunānattatā ceva āpattinānattatā ca, atthi neva vatthunānattatā no āpattinānattatā.

Atthi vatthusabhāgatā no āpattisabhāgatā, atthi āpattisabhāgatā no vatthusabhāgatā, atthi vatthusabhāgatā ceva āpattisabhāgatā ca, atthi neva vatthusabhāgatā no āpattisabhāgatā.

Atthāpatti upajjhāyo āpajjati no saddhivihāriko, atthāpatti saddhivihāriko āpajjati no upajjhāyo, atthāpatti upajjhāyo ceva āpajjati saddhivihāriko ca, atthāpatti neva upajjhāyo āpajjati no saddhivihāriko.

Atthāpatti ācariyo āpajjati no antevāsiko, atthāpatti antevāsiko āpajjati no ācariyo, atthāpatti ācariyo ceva āpajjati antevāsiko ca, atthāpatti neva ācariyo āpajjati no antevāsiko.

8. Cattāro paccayā anāpatti vassacchedassa: saṅgho vā bhinno hoti, saṅghaṃ bhinditukāmā vā honti, jīvitantarāyo vā hoti, brahmacariyantarāyo vā.

Cattāri vacīduccaritāni: musāvādo, pisunā vācā, pharusā vācā, samphappalāpo.

Cattāri vacīsucaritāni: saccavācā, apisunā vācā, saṅhā vācā, mantābhāsā.¹

Atthi ādiyanto garukaṃ āpattiṃ āpajjati, payojento lahukaṃ. Atthi ādiyanto lahukaṃ āpattiṃ āpajjati, payojento garukaṃ. Atthi ādiyantopi payojentopi garukaṃ āpattiṃ āpajjati. Atthi ādiyantopi payojentopi lahukaṃ āpattiṃ āpajjati.

9. Atthi puggalo abhivādanāraho no paccuṭṭhānāraho, atthi puggalo paccuṭṭhānāraho no abhivādanāraho, atthi puggalo abhivādanāraho ceva paccuṭṭhānāraho ca, atthi puggalo neva abhivādanāraho no paccuṭṭhānāraho.

¹ mattabhāsā - Syā.

7. Có loại tội vị vắng lai vi phạm vị thường trú không (vi phạm), có loại tội vị thường trú vi phạm vị vắng lai không (vi phạm), có loại tội vị vắng lai luôn cả vị thường trú đều vi phạm, có loại tội vị vắng lai luôn cả vị thường trú đều không vi phạm.^[a]

Có loại tội vị xuất hành vi phạm vị thường trú không (vi phạm), có loại tội vị thường trú vi phạm vị xuất hành không (vi phạm), có loại tội vị xuất hành luôn cả vị thường trú đều vi phạm, có loại tội vị xuất hành luôn cả vị thường trú đều không vi phạm.

Có sự khác biệt về sự việc không có sự khác biệt về tội vi phạm, có sự khác biệt về tội vi phạm không có sự khác biệt về sự việc, có sự khác biệt về sự việc và có sự khác biệt về tội vi phạm, không có sự khác biệt về sự việc và không có sự khác biệt về tội vi phạm.^[b]

Có sự giống nhau về sự việc không có sự giống nhau về tội vi phạm, có sự giống nhau về tội vi phạm không có sự giống nhau về sự việc, có sự giống nhau về sự việc và có sự giống nhau về tội vi phạm, không có sự giống nhau về sự việc và không có sự giống nhau về tội vi phạm.

Có loại tội thầy tế độ vi phạm đệ tử không (vi phạm), có loại tội đệ tử vi phạm thầy tế độ không (vi phạm), có loại tội thầy tế độ luôn cả đệ tử đều vi phạm, có loại tội thầy tế độ và đệ tử đều không vi phạm.^[c]

Có loại tội thầy dạy học vi phạm học trò không (vi phạm), có loại tội học trò vi phạm thầy dạy học không (vi phạm), có loại tội thầy dạy học luôn cả học trò đều vi phạm, có loại tội thầy dạy học và học trò đều không vi phạm.

8. Bốn duyên cơ của việc đứt mùa (an cư) mưa không phạm tội: hoặc là hội chúng bị chia rẽ, hoặc là có những người có ý định chia rẽ hội chúng, hoặc là có nguy hiểm đến mạng sống, hoặc là có nguy hiểm đến Phạm hạnh.^[d]

Bốn ác hạnh về khẩu: lời nói dối, lời nói đâm thọc, lời nói dữ tợn, lời nói nhảm nhí.

Bốn thiện hạnh về khẩu: lời nói thật, lời nói không đâm thọc, lời nói nhỏ nhẹ, lời nói có mục đích.

Có (trường hợp) trong khi lấy đi vi phạm tội nặng trong khi ra lệnh vi phạm tội nhẹ,^[e] có (trường hợp) trong khi lấy đi vi phạm tội nhẹ trong khi ra lệnh vi phạm tội nặng, có (trường hợp) trong khi lấy đi lần trong khi ra lệnh vi phạm tội nặng, có (trường hợp) trong khi lấy đi lần trong khi ra lệnh vi phạm tội nhẹ.

9. Có người xứng đáng việc đánh lễ không xứng đáng việc đứng dậy, có người xứng đáng việc đứng dậy không xứng đáng việc đánh lễ, có người xứng đáng việc đánh lễ và xứng đáng việc đứng dậy, có người không xứng đáng việc đánh lễ cũng không xứng đáng việc đứng dậy.^[f]

Atthi puggalo āsanāraho no abhivādanāraho, atthi puggalo abhivādanāraho no āsanāraho, atthi puggalo āsanāraho ceva abhivādanāraho ca, atthi puggalo neva āsanāraho no abhivādanāraho.

10. Atthāpatti kāle āpajjati no vikāle, atthāpatti vikāle āpajjati no kāle, atthāpatti kāle ceva āpajjati vikāle ca, atthāpatti neva kāle āpajjati no vikāle.

Atthi paṭiggahitaṃ kāle kappati no vikāle, atthi paṭiggahitaṃ vikāle kappati no kāle, atthi paṭiggahitaṃ kāle ceva kappati vikāle ca, atthi paṭiggahitaṃ neva kāle kappati no vikāle.

Atthāpatti paccantimesu janapadesu āpajjati no majjhimesu janapadesu, atthāpatti majjhimesu janapadesu āpajjati no paccantimesu janapadesu, atthāpatti paccantimesu janapadesu ceva āpajjati majjhimesu janapadesu ca, atthāpatti neva paccantimesu janapadesu āpajjati no majjhimesu janapadesu.

Atthi paccantimesu janapadesu kappati no majjhimesu janapadesu, atthi majjhimesu janapadesu kappati no paccantimesu janapadesu, atthi paccantimesu janapadesu ceva kappati majjhimesu janapadesu ca, atthi neva paccantimesu janapadesu kappati no majjhimesu janapadesu.

Atthāpatti anto āpajjati no bahi, atthāpatti bahi āpajjati no anto, atthāpatti anto ceva āpajjati bahi ca, atthāpatti neva anto āpajjati no bahi.

Atthāpatti antosīmāya āpajjati no bahisīmāya, atthāpatti bahisīmāya āpajjati no antosīmāya, atthāpatti antosīmāya ceva āpajjati bahisīmāya ca, atthāpatti neva antosīmāya āpajjati no bahisīmāya.

Atthāpatti gāme āpajjati no araṅṅe, atthāpatti araṅṅe āpajjati no gāme, atthāpatti gāme ceva āpajjati araṅṅe ca, atthāpatti neva gāme āpajjati no araṅṅe.

11. Catasso codanā: vatthusandassanā, āpattisandassanā, saṃvāsa-paṭikkhepo, sāmīcipaṭikkhepo.

Cattāro pubbakiccā. Cattāro pattakallā. Cattāri anaṅṅapācittiyāni. Catasso bhikkhusammutiyo.

Cattāri agatigamanāni: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Cattāri nāgatigamanāni: na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati.

Có người xứng đáng với chỗ ngồi không xứng đáng việc đánh lễ, có người xứng đáng việc đánh lễ không xứng đáng với chỗ ngồi, có người xứng đáng với chỗ ngồi và xứng đáng việc đánh lễ, có người không xứng đáng với chỗ ngồi cũng không xứng đáng việc đánh lễ.

10. Có loại tội vi phạm lúc đúng thời không (vi phạm) lúc sai thời, có loại tội vi phạm lúc sai thời không (vi phạm) lúc đúng thời, có loại tội vi phạm lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời, có loại tội không vi phạm lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời.^[a]

Có vật thọ lãnh được phép lúc đúng thời không (được phép) lúc sai thời, có vật thọ lãnh được phép lúc sai thời không (được phép) lúc đúng thời, có vật thọ lãnh được phép lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời, có vật thọ lãnh không được phép lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời.^[b]

Có loại tội vi phạm trong các quốc độ ở biên địa không (vi phạm) ở trung tâm, có loại tội vi phạm trong các quốc độ ở trung tâm không (vi phạm) ở biên địa, có loại tội vi phạm trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm, có loại tội không vi phạm trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm.^[c]

Có việc được phép trong các quốc độ ở biên địa không (được phép) ở trung tâm, có việc được phép trong các quốc độ ở trung tâm không (được phép) ở biên địa, có việc được phép trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm, có việc không được phép trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm.

Có loại tội vi phạm ở bên trong không (vi phạm) ở bên ngoài, có loại tội vi phạm ở bên ngoài không (vi phạm) ở bên trong, có loại tội vi phạm ở bên trong luôn cả ở bên ngoài, có loại tội không vi phạm ở bên trong luôn cả ở bên ngoài.

Có loại tội vi phạm ở bên trong ranh giới không (vi phạm) ở bên ngoài ranh giới, có loại tội vi phạm ở bên ngoài ranh giới không (vi phạm) ở bên trong ranh giới, có loại tội vi phạm ở bên trong ranh giới luôn cả ở bên ngoài ranh giới, có loại tội không vi phạm ở bên trong ranh giới luôn cả ở bên ngoài ranh giới.

Có loại tội vi phạm ở làng không (vi phạm) ở rừng, có loại tội vi phạm ở rừng không (vi phạm) ở làng, có loại tội vi phạm ở làng luôn cả ở rừng, có loại tội không vi phạm ở làng luôn cả ở rừng.^[d]

11. Bốn sự cáo tội: do thấy rõ sự việc, do thấy rõ tội vi phạm, khước từ việc đồng cộng trú, khước từ phạt sự đúng đắn.

Bốn nhiệm vụ đầu tiên.^[e] Bốn thời điểm thích hợp.^[f] Bốn tội *pācittiya* không vì nguyên nhân khác.^[g] Bốn sự đồng ý của các tỳ khưu.^[h]

Bốn sự thiên vị: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi.

Bốn sự không thiên vị: không thiên vị vì thương, không thiên vị vì ghét, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi.

12. Catuhaṅgehi samannāgato alajjī bhikkhu saṅghaṃ bhindati: chandāgatiṃ gacchanto, dosāgatiṃ gacchanto, mohāgatiṃ gacchanto, bhayāgatiṃ gacchanto.

Catuhaṅgehi samannāgato pesalo bhikkhu bhinnaṃ saṅghaṃ samaggaṃ karoti: na chandāgatiṃ gacchanto, na dosāgatiṃ na gacchanto, na mohāgatiṃ gacchanto, na bhayāgatiṃ gacchanto.

Catuhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na pucchitabbo: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Catuhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na pucchitabbo: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Catuhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na visajjetabbo: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Catuhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na vissajjetabbo: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Catuhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo: chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

Catuhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo:¹ chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati.

13. Atthāpatti gilāno āpajjati no agilāno, atthāpatti agilāno āpajjati no gilāno, atthāpatti gilāno ceva āpajjati agilāno ca, atthāpatti neva gilāno āpajjati no agilāno.

14. Cattāri adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Cattāri dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni ti.²

Catukkaṃ niṭṭhitam.

TASSUDDĀNAṃ

1. Sakavācāya kāyena pasutto ca acittako, āpajjanto ca kammena vohārā caturo tathā.
2. Bhikkhūnaṃ bhikkhunīnañca parikkhāro ca sammukhā, ajānakāle³ majjhe ca vuṭṭhāti duvidhā⁴ tathā.

¹ sākacchātabbo - PTS.

² pātimokkhaṭṭhapanāni - Ma, PTS.

³ ajānakāye - Ma, Syā.

⁴ duvidho - Syā.

12. Vị tỳ khuru vô liêm si chia rẽ hội chúng có bốn yếu tố: trong khi thiên vị vì thương, trong khi thiên vị vì ghét, trong khi thiên vị vì si mê, trong khi thiên vị vì sợ hãi.

Vị tỳ khuru hiền thiện làm hợp nhất hội chúng đã bị chia rẽ có bốn yếu tố: trong khi không thiên vị vì thương, trong khi không thiên vị vì ghét, trong khi không thiên vị vì si mê, trong khi không thiên vị vì sợ hãi.

Không nên hỏi về Luật (ở) vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi.

Vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi không nên hỏi về Luật.

Không nên trả lời về Luật cho vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi.

Vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi không nên trả lời về Luật.

Không nên ban cho sự thẩm vấn (về Luật) đến vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi.

Không nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có bốn yếu tố: thiên vị vì thương, thiên vị vì ghét, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi.

13. Có loại tội vị bị bệnh vi phạm vị không bị bệnh không (vi phạm), có loại tội vị không bị bệnh vi phạm vị bị bệnh không (vi phạm), có loại tội vị bị bệnh luôn cả vị không bị bệnh đều vi phạm, có loại tội vị bị bệnh và cả vị không bị bệnh đều không vi phạm.^[*]

14. Bốn sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai pháp. Bốn sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng pháp.¹

Dứt Nhóm Bốn.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Do lời nói của bản thân, do thân, khi ngủ, và vô ý thức, trong khi vi phạm, và do hành sự, bốn sự phát biểu là tương tự.

2. Của các tỳ khuru và của các tỳ khuru ni, vật dụng, và có sự hiện diện, vào thời điểm không biết, và ở giữa (hội chúng), vị thoát tội, có hai cách tương tự.

¹ Xem *Cullavagga – Tiều Phẫm* tập 2, TTPV 07, chương IX, các trang 437-453.

3. Paṭilābhā ca¹ codanā parivāsā ca vuccati,
mānattacārikā cāpi sāmukkaṃsā² paṭiggahā.³
4. Mahāvikaṭakammāni puna kammavipattiyo,⁴
adhikaraṇā dussilā ca sobhanāgantukena⁵ ca.
5. Gamiko vatthunānattā sabhāgupajjhāyena ca,⁶
ācariyo paccayā ca⁷ duccharitaṃ sucaritaṃ.⁸
6. Ādiyanto puggalo ca arahā āsanena ca,
kāle ca kappati ceva paccantimesu⁹ kappati.
7. Anto anto ca sīmāya gāme ca codanāya ca,
pubbakiccaṃ pattakallaṃ anaññā sammutiyo ca.¹⁰
8. Agati nāgati ceva alajjī pesalena ca,
pucchitabbā duve ceva vissajjeyyā¹¹ tathā duve,
anuyogo ca sākacchā gilāno ṭhapanena cā ti.

--ooOoo--

PAÑCAKAM

1. Pañca āpattiyo. Pañca āpattikkhandhā. Pañca vinītavatthūni. Pañca kammāni ānantarikāni. Pañca puggalā niyatā. Pañca chedanakā āpattiyo. Pañcahākārehi āpattiṃ āpajjati. Pañca āpattiyo musāvādapaccayā.

2. Pañcahākārehi kammaṃ na upeti: sayam vā kammaṃ na karoti, param vā nājjesati, chandaṃ vā pārisuddhiṃ vā na deti, kayiramāne kamme paṭikkosati, kate vā pana kamme adhammaḍḍhi hoti.

Pañcahākārehi kammaṃ upeti: sayam vā kammaṃ karoti, param vā ajjesati, chandaṃ vā pārisuddhiṃ vā deti, kayiramāne kamme na paṭikkosati, kate vā pana kamme dhammaḍḍhi hoti.

3. Pañca piṇḍapātikassa bhikkhuno kappanti: anāmantacāro, gaṇabhojanaṃ, paramparabhojanaṃ, anadhiṭṭhānaṃ, avikkappaṇā.

4. Pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ussaṅkitaparisaṅkito hoti pāpabhikkhupi akuppadhammopi: vesiyagocarō¹² vā hoti, vidhavāgocarō vā hoti, thullakumārīgocarō¹³ vā hoti, paṇḍakagocarō vā hoti, bhikkhunīgocarō vā hoti.

¹ paṭilābhena - Ma, PTS.

² samukkaṃsā - Syā.

³ paṭiggahi - Ma, PTS.

⁴ puna kamme vipattiyo - Ma.

⁵ sobhanāgantukena - Syā, PTS.

⁶ sabhāgupajjhāyena ca - Syā.

⁷ paccayā vā - Ma, Syā, PTS.

⁸ sucāritaṃ - Syā.

⁹ paccantime ca - PTS.

¹⁰ anaññakā ca sammati - Syā;
anaññā sammutiyā ca - PTS.

¹¹ vissajjeyya - Syā, PTS.

¹² vesiyāgocarō - Sīmu 2.

¹³ thullakumārīgocarō - Ma.

3. Sự đạt được, và sự cáo tội, và các hình phạt *parivāsa* được đề cập đến, vị hành *mānatta*, (bốn) pháp dung hòa, (bốn) sự thọ lãnh.

4. (Bốn) vật dơ quan trọng, các hành sự, lại thêm các hành sự, và các sự hư hỏng, các sự tranh tụng, và các hạng có giới hạnh tồi, các điều làm rạn vỡ, và với vị vắng lai.

5. Vị (tỳ khưu) xuất hành, có sự khác biệt về sự việc, và có sự giống nhau, với vị thầy tế độ, thầy dạy học, và duyên cố, ác hạnh, thiện hạnh.

6. Trong khi lấy, và nhân vật, và các vị xứng đáng với chỗ ngồi, và lúc đúng thời, luôn cả điều được phép, được phép ở các xứ ở biên địa.

7. Ở bên trong, và ở trong ranh giới, ở làng, và về việc cáo tội, nhiệm vụ đầu tiên, thời điểm được thích hợp, không vì nguyên nhân khác, và với các sự đồng ý.

8. Thiên vị, và luôn cả không thiên vị, vị vô liêm sỉ, và với vị hiền thiện, cả hai phần nên vấn, hai phần nên đáp là tương tự, việc thăm vấn, và thảo luận, vị bị bệnh và với sự đình chỉ.

--ooOoo--

NHÓM NĂM:

1. Năm loại tội. Năm nhóm tội. Năm sự việc đã được rèn luyện.¹ Năm nghiệp vô gián.^[a] Năm hạng người được xác định.^[b] Năm tội vi phạm liên quan đến sự cắt bớt.^[c] Vị vi phạm tội với năm biểu hiện.^[d] Năm loại tội vi phạm do duyên nói dối.^[e]

2. Vị không thuận theo hành sự với năm biểu hiện: hoặc là không tự mình thực hiện hành sự, hoặc là không thỉnh mời vị khác, hoặc không trao ra sự tùy thuận hay (bày tỏ) sự trong sạch, hoặc là phản đối trong khi hành sự đang được thực hiện, hoặc là có quan điểm là không đúng pháp về hành sự đã được thực hiện.

Vị thuận theo hành sự với năm biểu hiện: hoặc là tự mình thực hiện hành sự, hoặc là thỉnh mời vị khác, hoặc là trao ra sự tùy thuận hay (bày tỏ) sự trong sạch, hoặc là không phản đối trong khi hành sự đang được thực hiện, hoặc là có quan điểm là đúng pháp về hành sự đã được thực hiện.

3. Năm việc được phép đối với vị tỳ khưu hành pháp khất thực: đi không phải xin phép, vật thực dâng chung nhóm, vật thực thỉnh sau, không phải xác định, không phải chuyển nhượng bữa ăn.^[g]

4. Vị tỳ khưu, đầu là ác tỳ khưu luôn cả vị có pháp bền vững, không được tin tưởng và bị nghi ngờ khi có năm yếu tố: hoặc là có sự lai vãng với dĩ điểm, hoặc là có sự lai vãng với góa phụ, hoặc là có sự lai vãng với gái lỡ thời, hoặc là có sự lai vãng với người vô căn, hoặc là có sự lai vãng với tỳ khưu ni.

¹ Năm sự việc đã được rèn luyện: Sự hạn chế, sự khống chế, sự kèm chế, sự tránh xa, sự không làm, sự không hành động, sự không vi phạm, sự không vượt qua lần ranh, sự cắt đứt mối liên hệ với năm nhóm tội (*Parivārapāli* - Tập Yếu tập 1, TTPV 08, trang 317).

5. Pañca telāni: tilatelaṃ, sāsapatelaṃ, madhukatelaṃ, eraṇḍatelaṃ, vasātelāṃ.

Pañca vasāni: acchavaṣaṃ, macchavaṣaṃ, susukāvaṣaṃ, sūkaravaṣaṃ, gadrabhavaṣaṃ.

6. Pañca byasanāni: ñātibyaṣanaṃ, bhogabyaṣanaṃ, rogabyaṣanaṃ, sīlabyaṣanaṃ, diṭṭhibyaṣanaṃ.

Pañca sampadā: ñātisampadā, bhogasampadā, arogasampadā, sīlasampadā, diṭṭhisampadā.

7. Pañca nissayapaṭippassaddhiyo upajjhāyamhā: upajjhāyo pakkanto vā hoti, vibbhanto vā, kālakato vā, pakkhasaṅkanto vā, āṇattiyeva pañcamī.

Pañca puggalā na upasampādetabbā: addhānahīno, aṅghāhīno, vatthuvipanno, karaṇadukkaṭako, aparipūro.

8. Pañca paṃsukūlāni: sosānikaṃ, pāpaṇikaṃ,¹ undurakhāyitaṃ,² upacikākhāyitaṃ,³ aggidaḍḍhaṃ.

Aparānipi pañca paṃsukūlāni: gokhāyitaṃ,⁴ ajakhāyitaṃ,⁵ thūpacīvaraṃ, ābhisekikaṃ,⁶ gatapaṭiyāgataṃ.

9. Pañca avahārā: theyāvahāro, pasayhāvahāro, parikappāvahāro, paṭicchannāvahāro, kusāvahāro.

10. Pañca mahācorā santo saṃvijjamānā lokasmiṃ.

Pañca avissajjīyāni.⁷

Pañca avebhaṅgiyāni.⁸

Pañcāpattiyo kāyato samuṭṭhahanti⁹ na vācato na cittato.

Pañcāpattiyo kāyato ca vācato ca samuṭṭhahanti na cittato.

Pañcāpattiyo desanāgāminiyo.

Pañca saṅghā.

Pañca pātimokkhuḍḍesā.

Sabbapaccantimesu janapadesu vinayadharapañcamena gaṇena upasampādetabbāṃ.

Pañca ānisamsā kaṭhinatthāre.

Pañca kammāni.

Yāvatatiyake pañcāpattiyo.

¹ āpaṇikaṃ - Syā.

² undūrakkhāyikaṃ - Ma.

³ upacikakkhāyikaṃ - Ma.

⁴ gokhāyikaṃ - Ma.

⁵ ajakkhāyikaṃ - Ma;

ajikkhāyikaṃ - PTS.

⁶ abhisekikaṃ - Syā.

⁹ samuṭṭhanti - Ma, PTS, evaṃ sabbattha.

⁷ avissajjaniyāni - Ma;

avissajjaniyāni - Syā.

⁸ avebhaṅgiyāni - Syā.

5. Năm loại dầu ăn: là dầu mè, dầu hạt mù tạt, dầu có chứa mật ong, dầu cây *eraṇḍa*, dầu từ mỡ thú.^[a]

Năm loại mỡ thú: mỡ gấu, mỡ cá, mỡ cá sấu, mỡ heo rừng, mỡ lừa.^[b]

6. Năm sự suy sụp: suy sụp về thân quyến, suy sụp về của cải, suy sụp vì bệnh hoạn, suy sụp về giới, suy sụp về kiến thức.

Năm sự thành tựu: thành tựu về thân quyến, thành tựu về của cải, thành tựu về vô bệnh, thành tựu về giới, thành tựu về kiến thức.

7. Năm trường hợp đình chỉ việc nương nhờ ở thầy tế độ: thầy tế độ rời đi, hoặc hoàn tục, hoặc từ trần, hoặc chuyển qua nhóm khác, hoặc sự ra lệnh (đuổi đi) là thứ năm.^[c]

Năm hạng người không nên cho tu lên bậc trên: người chưa đủ hai mươi tuổi, người có phần cơ thể (bàn tay, v.v...) bị cắt đứt, người không thành tựu về thân thể, người đã làm sai trái trong hành động, người không có đầy đủ (y bát).

8. Năm loại vải quăng bỏ: loại ở bãi tha ma, bỏ ở ngoài cửa tiệm, bị chuột gặm, bị mối nhấm, bị lửa cháy.

Năm loại vải quăng bỏ khác nữa: loại bị bò nhai, bị dê nhai, y nơi bảo tháp, loại thuộc về lễ đăng quang (của đức vua), vải dành cho tô tô.

9. Năm sự lấy trộm: lấy đi theo cách trộm cắp, lấy đi bằng bạo lực, lấy đi có tính toán, lấy đi bằng cách che giấu, lấy đi theo lối (tráo) thăm.^[d]

10. Năm hạng cướp lớn hiện hữu được biết đến ở thế gian.^[e]

Năm vật không được phân tán.^[f]

Năm vật không được phân chia.^[g]

Năm loại tội sanh khởi do thân không do khẩu không do ý.

Năm loại tội sanh khởi do thân và do khẩu không do ý.

Năm loại tội đưa đến việc sám hối.

Năm loại hội chúng.^[h]

Năm cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*.^[i]

Trong các quốc độ vùng biên giới có thể cho tu lên bậc trên với nhóm có vị thứ năm là vị nắm vững về Luật.^[j]

Năm sự thuận lợi trong việc thành tựu *Kaṭhina*.^[k]

Năm loại hành sự.¹

Năm loại tội vi phạm (khi được nhắc nhở) đến lần thứ ba.²

¹ Năm loại hành sự: là hành sự khiển trách, hành sự chỉ dạy, hành sự xua đuổi, hành sự hòa giải, và hành sự án treo gồm có ba được tính gộp chung thành một (*VinA. vii, 1334*).

² Năm loại tội vi phạm khi được nhắc nhở đến lần thứ ba: gồm có giới *pārājika* thứ 3 của tỳ khưu ni đề cập 3 loại tội là *pārājika*, *thullaccaya*, *dukkata*, và tội *saṅghādisesa* của tỳ khưu về việc chia rẽ hội chúng và *pācittiya* về tội không chịu từ bỏ tà kiến ác (*Sđd.*).

Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti pārājikassa.

Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti thullaccayassa.

Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti dukkaṭassa.

11. Pañca akappiyāni na paribhuñjitabbāni: adinnañca hoti, aviditañca hoti, akappiyañca hoti, apaṭiggahitañca hoti, akatātirittañca hoti.

Pañcakappiyāni paribhuñjitabbāni: dinnañceva hoti, viditañca hoti, kappiyañca hoti, paṭiggahitañca hoti, katātirittañca hoti.

Pañca dānāni apuññāni puññasammatāni lokassa:¹ majjadānaṃ, samajjadānaṃ, itthidānaṃ, usabhadānaṃ cittakammadānaṃ.

Pañca uppannā duppaṭivodayā:² uppanno rāgo duppaṭivodayo,² uppanno doso duppaṭivodayo,² uppanno moho duppaṭivodayo,² uppannaṃ paṭibhānaṃ duppaṭivodayaṃ,² uppannaṃ gamiyacittaṃ duppaṭivodayaṃ.²

Pañcānisamsā sammajjanīyā: sakacittaṃ pasīdati, paracittaṃ pasīdati, devatā attamanā honti, pāsādikasaṃvattanikaṃ³ kammaṃ upacināti, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

Aparepi pañcānisamsā sammajjanīyā: sakacittaṃ pasīdati. Paracittaṃ pasīdati, devatā attamanā honti, satthusāsanaṃ kataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatiṃ āpajjati.

12. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: attano bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, attano bhāsapariyantaṃ anuggahetvā,⁴ parassa bhāsapariyantaṃ anuggahetvā,⁴ adhammena kāreti apaṭiññāya.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: attano bhāsapariyantaṃ uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantaṃ uggaṇhāti, attano bhāsapariyantaṃ uggaṇhetti parassa bhāsapariyantaṃ uggaṇhetti, dhammena kāreti apaṭiññāya.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattiṃ na jānāti, āpattiyā mūlaṃ na jānāti, āpattisamudayaṃ na jānāti, āpattinirodhaṃ na jānāti, āpattinirodhagāminiṃ paṭipadaṃ⁵ na jānāti.

¹ lokasmiṃ - Ma, Sīmu 1, 2.

² duppaṭivodayo - Syā, PTS.

³ pāsādikasaṃvattanikakammaṃ - Ma; pāsādikasaṃvattaniyaṃ - Syā, Sīmu 1, 2.

⁴ na uggaṇhetti - Ma.

⁵ āpattinirodhagāminiṃpaṭipadaṃ - Sīmu 1.

Vị lấy vật không được cho phạm tội *pārājika* với năm biểu hiện.¹

Vị lấy vật không được cho phạm tội *thullaccaya* với năm biểu hiện.

Vị lấy vật không được cho phạm tội *dukkata* với năm biểu hiện.

11. Năm vật không đúng phép không nên thọ dụng: vật chưa được cho, vật không được biết rõ, vật chưa làm thành được phép, vật chưa được thọ lãnh, và vật chưa được làm thành đồ thừa.

Năm vật đúng phép nên thọ dụng: vật đã được cho, vật đã được biết rõ, vật đã được làm thành được phép, vật đã được thọ lãnh, và vật đã được làm thành đồ thừa.

Năm sự bố thí không có phước báu được xem là có phước báu thuộc về thế gian: bố thí chất say, bố thí đến hội hè (nhảy múa), bố thí người nữ, bố thí bò đực (vào giữa đàn bò), bố thí tranh ảnh (gợi cảm).

Năm điều đã được sanh lên khó trừ diệt: tham ái đã được sanh lên khó trừ diệt, sân đã được sanh lên khó trừ diệt, si đã được sanh lên khó trừ diệt, sự nói huyền thuyên đã được sanh lên khó trừ diệt, tâm vẫn vợ đã được sanh lên khó trừ diệt.

Năm điều lợi ích trong việc quét chối: làm lắng dịu tâm của bản thân, làm lắng dịu tâm của người khác, chư thiên được hoan hỷ, tích lũy nghiệp đưa đến chốn an vui, khi thân hoại chết đi được sanh về nơi tốt đẹp, cõi trời, trần thế.

Năm điều lợi ích khác nữa trong việc quét chối: làm lắng dịu tâm của bản thân, làm lắng dịu tâm của người khác, chư thiên được hoan hỷ, lời giáo huấn của bậc Đạo Sư đã được thực hành, người đời sau thực hành xu hướng theo quan điểm đúng đắn.

12. Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố: vị không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, vị không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, sau khi không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, sau khi không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, vị bảo thực hiện (hành sự) sai pháp với sự không khẳng định.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, vị đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, sau khi đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, sau khi đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, vị bảo thực hiện (hành sự) đúng pháp với sự khẳng định.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về tội, vị không biết về nền tảng của tội, vị không biết về nguồn sanh tội, vị không biết về sự đoạn diệt của tội, vị không biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tội.²

¹ Vấn đề này và hai vấn đề kế tiếp liên quan đến tội *pārājika* thứ nhì về trộm cắp (ND).

² Vị không biết về tội (như *pārājika*, *saṅghādisesa*, v.v...), vị không biết gốc của tội (là thân và khẩu), vị không biết nguồn sanh tội (do thân không do khẩu không do ý, v.v...), vị không biết sự đoạn diệt của tội (là sự sám hối), vị không biết sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tội là bảy cách dần xếp (*VinA. vii*, 1337-1338).

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattiṃ jānāti, āpattiyā mūlaṃ jānāti, āpattisamudayaṃ jānāti, āpattinirodhaṃ jānāti, āpattinirodhagāminiṃ paṭipadaṃ jānāti.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇassa mūlaṃ na jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodhaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodhagāminiṃ paṭipadaṃ na jānāti.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇassa mūlaṃ jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ jānāti, adhikaraṇanirodhaṃ jānāti, adhikaraṇanirodhagāminiṃ paṭipadaṃ jānāti.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: vatthuṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, anupaññattiṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: vatthuṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, anupaññattiṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: ñattiṃ na jānāti, ñattiyā karaṇaṃ na jānāti, na pubbakusalo hoti, na aparakusalo hoti, akālaññū ca hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: ñattiṃ jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, pubbakusalo hoti, aparakusalo hoti, kālaññū ca hoti.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ācariyaparamparā kho panassa na suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ācariyaparamparā kho panassa suggahitā hoti sumanasikatā sūpadhāritā.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ubhayāni kho panassa pātīmokkhāni na vitthārena svāgatāni honti na suvibhattāni na suppavattīni na suviniçchitāni suttaso anubyañjanaso.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về tội, vị biết về nền tảng của tội, vị biết về nguồn sanh tội, vị biết về sự đoạn diệt của tội, vị biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tội.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về sự tranh tụng, vị không biết về nền tảng của tranh tụng, vị không biết về nhân sanh của tranh tụng, vị không biết về sự đoạn diệt của tranh tụng, vị không biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tranh tụng.^[a]

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về sự tranh tụng, vị biết về nền tảng của tranh tụng, vị biết về nhân sanh của tranh tụng, vị biết về sự đoạn diệt của tranh tụng, vị biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tranh tụng.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về sự việc, vị không biết về duyên khởi, vị không biết về điều quy định, vị không biết về điều quy định thêm, vị không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc.^[b]

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về sự việc, vị biết về duyên khởi, vị biết về điều quy định, vị biết về điều quy định thêm, vị biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về lời đề nghị, vị không biết cách thực hiện với lời đề nghị, vị không thiện xảo về phần (cần trình bày) trước tiên, vị không thiện xảo về các phần kế tiếp, và vị không biết về thời điểm.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về lời đề nghị, vị biết cách thực hiện với lời đề nghị, vị thiện xảo về phần (cần trình bày) trước tiên, vị thiện xảo về các phần kế tiếp, và vị biết về thời điểm.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội; vị không biết tội nhẹ hay nặng; vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa; vị không khéo được kế thừa theo tuần tự từ các vị thầy, không khéo chú ý, và không khéo suy xét.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội; vị biết tội nhẹ hay nặng; vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; vị biết tội xấu xa hay không xấu xa; vị khéo được kế thừa theo tuần tự từ các vị thầy, khéo chú ý, và khéo suy xét.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội; vị không biết tội nhẹ hay nặng; vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* không khéo được truyền thừa với chi tiết, không khéo được phân tích, không khéo được ứng dụng, không khéo được xác định theo từng điều học theo từng từ ngữ.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, adhikaraṇe ca na vinicchayakusalo hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, adhikaraṇe ca vinicchayakusalo hoti.

13. Pañca āraññakā:¹ mandattā momūhattā āraññako hoti, pāpiccho icchāpakato āraññako hoti, ummādā cittaṅkhepā āraññako hoti, vaṇṇitaṃ² buddhehi buddhasāvakehīti āraññako hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva³ nissāya āraññako hoti.

Pañca piṇḍapātikā: –pe– Pañca paṃsukūlikā: –pe– Pañca rukkhāmūlikā: –pe– Pañca sosānikā: –pe– Pañca abbhokāsikā: –pe– Pañca tecīvarikā: –pe– Pañca sapadānacārikā: –pe– Pañca nesajjikā: –pe– Pañca yathāsanthatikā: –pe– Pañca ekāsanikā: –pe– Pañca khalupacchābhattikā: –pe– Pañca pattapiṇḍikā: mandattā momūhattā pattapiṇḍiko hoti, pāpiccho icchāpakato pattapiṇḍiko hoti, ummādā cittaṅkhepā pattapiṇḍiko hoti, vaṇṇitaṃ² buddhehi buddhasāvakehīti pattapiṇḍiko hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva³ nissāya pattapiṇḍiko hoti.

14. Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ: uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti.

¹ āraññikā - Ma, Sīmu 1;
araññakā - Syā.

² vaṇṇito - Syā.

³ idamatthitaññeva - Syā, PTS, Sīmu 1.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội; vị biết tội nhẹ hay nặng; vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; vị biết tội xấu xa hay không xấu xa; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo được xác định theo từng điều theo từng từ ngữ.

Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có năm yếu tố khác nữa: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị không biết tội nhẹ hay nặng, vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa, và vị không khéo léo về sự phán quyết trong tranh tụng.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có năm yếu tố: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị biết tội nhẹ hay nặng, vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị biết tội xấu xa hay không xấu xa, và vị khéo léo về sự phán quyết trong tranh tụng.

13. Năm hạng (hành pháp) sống ở rừng: là vị sống ở rừng do bản tánh ngu khờ do bản tánh si mê; là vị sống ở rừng có ước muốn xấu xa bị thúc giục bởi ước muốn; là vị sống ở rừng do điên khùng do mất trí; là vị sống ở rừng (nghĩ rằng): ‘Được chư Phật và chư Thánh Văn của đức Phật ngợi khen;’ và cũng có vị sống ở rừng chính vì ham muốn ít, chính vì tự biết đủ, chính vì sự từ khước, chính vì sự tách ly, chính vì lợi ích của điều này.

Năm hạng (hành pháp) đi khất thực: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) mặc *y paṃsukūla*: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) ngụ ở gốc cây: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) ngụ ở mộ địa: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) ngụ ở ngoài trời: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) chỉ sử dụng ba y: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) đi khất thực theo từng nhà: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) về oai nghi ngồi (không nằm): –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) ngụ chỗ ở theo chỉ định: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) một chỗ ngồi (khi thọ thực): –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) không ăn vật thực dâng sau: –(như trên)– Năm hạng (hành pháp) thọ thực trong bình bát: là vị thọ thực trong bình bát do bản tánh ngu khờ do bản tánh si mê; là vị thọ thực trong bình bát có ước muốn xấu xa bị thúc giục bởi ước muốn; là vị thọ thực trong bình bát do điên khùng do mất trí; là vị thọ thực trong bình bát (nghĩ rằng): ‘Được chư Phật và chư Thánh Văn của đức Phật ngợi khen;’ và cũng có vị thọ thực trong bình bát chính vì ham muốn ít, chính vì tự biết đủ, chính vì sự từ khước, chính vì sự tách ly, chính vì lợi ích của điều này.

14. Vị tỳ khưu có năm yếu tố không nên sống không nương nhờ: vị không biết về lễ *Uposatha*, vị không biết về hành sự của lễ *Uposatha*, vị không biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị không biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị chưa đủ năm năm.

Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ: uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ: pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ: pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā.

15. Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya vatthabbaṃ: uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavassā hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ: uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya vatthabbaṃ: pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavassā hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ: pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā.

Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya vatthabbaṃ: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ūnapañcavassā hoti.

Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā.

Vị tỳ khuru có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về lễ *Uposatha*, vị biết về hành sự của lễ *Uposatha*, vị biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

Vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên sống không nương nhờ: vị không biết về lễ *Pavāraṇā*, vị không biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, vị không biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị không biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị chưa đủ năm năm.

Vị tỳ khuru có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về lễ *Pavāraṇā*, vị biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, vị biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

Vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên sống không nương nhờ: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị không biết tội nhẹ hay nặng, vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị chưa đủ năm năm.

Vị tỳ khuru có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị biết tội nhẹ hay nặng, vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

15. Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố không nên sống không nương nhờ: vị không biết về lễ *Uposatha*, vị không biết về hành sự của lễ *Uposatha*, vị không biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị không biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị chưa đủ năm năm.

Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về lễ *Uposatha*, vị biết về hành sự của lễ *Uposatha*, vị biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố khác nữa không nên sống không nương nhờ: vị không biết về lễ *Pavāraṇā*, vị không biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, vị không biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị không biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị chưa đủ năm năm.

Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về lễ *Pavāraṇā*, vị biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, vị biết về giới bốn *Pātimokkha*, vị biết về cách đọc tụng của giới bốn *Pātimokkha*, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố khác nữa không nên sống không nương nhờ: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị không biết tội nhẹ hay nặng, vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị chưa đủ năm năm.

Vị tỳ khuru ni có năm yếu tố được sống không nương nhờ: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị biết tội nhẹ hay nặng, vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị năm năm hoặc hơn năm năm.

16. Pañca ādīnavā apāsādike: attāpi attānaṃ upavadati, anuvicca¹ viññū garahanti, pāpako kittisaddo abbhuggacchati, sammūḷho kālaṃ karoti, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati.

Pañcānisaṃsā pāsādike: attāpi attānaṃ na upavadati, anuvicca viññū pasamsanti, kalyāṇo kittisaddo abbhuggacchati, asammūḷho kālaṃ karoti, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

Aparepi pañca ādīnavā apāsādike: appasannā nappasīdanti, pasannānaṃ ekaccānaṃ aññathattaṃ hoti, satthusāsaṇaṃ akataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatiṃ nāpajjati, cittaṃ nappasīdati.

Pañcānisaṃsā pāsādike: appasannā pasīdanti, pasannānaṃ bhīyobhāvāya² hoti, satthusāsaṇaṃ kataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatiṃ āpajjati, cittaṃ pasīdati.

17. Pañca ādīnavā kulūpage:³ anāmantacāro⁴ āpajjati, raho nisajjāya āpajjati, paṭicchane āsane āpajjati, mātuḡāmassa uttariṃ chappañcavācāhi dhammaṃ desento āpajjati, kāmasaṅkappabahulo ca viharati.

Pañca ādīnavā kulūpagassa³ bhikkhuno: ativelaṃ kulesu saṃsaṭṭhassa viharato mātuḡāmassa abhiṇhadassanaṃ, dassane sati saṃsaggo, saṃsagge sati viṣṣāso, viṣṣāse sati otāro, otiṇṇacittasettaṃ bhikkhuno pāṭikaṅkhaṃ: anabhirato vā brahmacariyaṃ carissati, aññataraṃ vā saṅkiliṭṭhaṃ āpattiṃ āpajjissati, sikkhaṃ vā paccakkhāya hīnāyāvattissati ti.

18. Pañca bījāni:⁵ mūlabījaṃ, khandhabījaṃ, phalubījaṃ, aggabījaṃ, bījabījaññeva pañcamaṃ.

Pañcahi samaṇakappehi phalaṃ paribhuñjitabbaṃ: aggiparicitaṃ, satthaparicitaṃ, nakhaparicitaṃ, abījaṃ, nibbaṭṭabījaññeva⁶ pañcamaṃ.

19. Pañca visuddhiyo: nidānaṃ uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ ayaṃ paṭhamā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ ayaṃ dutiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṅghādisese uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ ayaṃ tatiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṅghādisese uddisitvā dve aniyate uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ ayaṃ catutthā visuddhi, vitthāreṇeva pañcamī.

¹ anuviccapi - Ma, Syā; anuvijjapi - PTS.

² bhīyobhāvo - Syā, PTS.

³ kulūpak^o - Ma, PTS, Sīmu; kulupak^o - Syā.

⁴ anāmantacāre - Ma, Syā.

⁵ bījajātāni - Ma, Syā, PTS.

⁶ nibbaṭṭabījaññeva - Ma;

nibbaṭṭabījaññeva - Syā;

nivattabījaññeva - PTS.

16. Năm điều bất lợi ở vị không được hoan hỷ (do đã tạo nghiệp bất thiện): ngay cả bản thân cũng khiển trách lấy bản thân, các bậc trí quở trách sau khi đã xem xét, tiếng đồn xấu xa lan rộng, bị mê mờ khi từ trần, khi thân hoại chết đi bị sanh vào bất hạnh, cõi khổ, đọa xứ, địa ngục.

Năm điều lợi ích ở vị được hoan hỷ (do đã tạo nghiệp thiện): chính bản thân không khiển trách bản thân, các bậc trí ngợi khen sau khi đã xem xét, tiếng đồn tốt đẹp lan rộng, không bị mê mờ khi từ trần, khi thân hoại chết đi được sanh về nơi tốt đẹp, cõi trời, trần thế.

Năm điều bất lợi khác nữa ở vị không được hoan hỷ (do đã tạo nghiệp bất thiện): những người chưa có đức tin không an trú vào đức tin, làm thay đổi (niềm tin) của một số người đã có đức tin, lời giáo huấn của bậc Đạo Sư đã không được thực hành, người đời sau không thực hành xu hướng theo quan điểm đúng đắn, tâm của vị ấy không được an trú.

Năm điều lợi ích ở vị được hoan hỷ (do đã tạo nghiệp thiện): những người chưa có đức tin an trú vào đức tin, làm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin, lời giáo huấn của bậc Đạo Sư đã được thực hành, người đời sau thực hành xu hướng theo quan điểm đúng đắn, tâm của vị ấy được an trú.

17. Năm điều bất lợi cho vị thường tới lui các gia đình: vị vi phạm trong việc đi không xin phép, vi phạm việc ngồi ở chỗ kín đáo, vi phạm việc ngồi ở chỗ được che khuất, vi phạm trong khi giảng Pháp quá năm sáu câu cho người nữ, và sống có nhiều tâm cầu về ái dục.

Năm điều bất lợi của vị tỳ khuru thường tới lui các gia đình: vị trong khi sống quá nhiều thời gian thân cận các gia đình có sự nhìn thấy người nữ thường xuyên, trong khi có sự nhìn thấy có sự xúc chạm, trong khi có sự xúc chạm có sự thân mật, trong khi có sự thân mật có sự ô nhiễm, điều này được dự đoán cho vị tỳ khuru có tâm bị khởi dục: hoặc là sẽ hành Phạm hạnh không được hoan hỷ, hoặc là sẽ vi phạm tội có ô nhiễm nào đó, hoặc là sẽ từ bỏ sự học tập và sống đời tâm thường.

18. Năm loại mầm giống: mầm giống từ rễ, mầm giống từ thân, mầm giống từ mắt chồi, mầm giống từ phần ngọn, mầm giống từ hạt là loại thứ năm.^[a]

Trái cây nên được thọ dụng với năm cách làm thành được phép đối với Sa-môn: đã được hoại bởi lửa, đã được hoại bởi dao, đã được hoại bởi móng tay, không có hạt, và hạt đã được lấy ra là cách thứ năm.^[b]

19. Năm cách làm cho trong sạch: sau khi đọc tụng phần mở đầu, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ nhất. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ nhì. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, sau khi đọc tụng mười ba điều *saṅghādisesa*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ ba. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, sau khi đọc tụng mười ba điều *saṅghādisesa*, sau khi đọc tụng hai điều *aniyata*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ tư. (Đọc tụng) một cách đầy đủ là cách thứ năm.^[c]

Aparāpi pañca visuddhiyo: suttuddeso, pārisuddhi-uposatho, adhiṭṭhānuposatho, pavāraṇā, sāmaggī-uposathoyeva pañcamo.¹

20. Pañcānisamsā vinayadhare: attano sīlakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkucapakatānaṃ paṭisaraṇaṃ hoti, visārado saṅghamajjhe voharati, paccatthike sahadhammena suniggahitaṃ niggaṇhāti, saddhammaṭṭhitiyā paṭipanno hoti.

21. Pañca adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Pañca dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni ti.

Pañcakaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

1. Āpatti āpattikkhandhā vinītānantarena ca, puggalacchedanā² ceva āpajjati ca paccayā.
2. Na upeti upeti ca kappantūssaṅkitelaṃ ca,³ vasaṃ byasanasampadā⁴ passaddhi puggalena ca.
3. Sosānikaṃ khāyitaṅca⁵ theyyaṃ coro pavuccati,⁶ avissajji avebhaṅgi kāyato kāyavācato.
4. Desanā saṅgha-uddesā⁷ paccanti kaṭhina ca, kammāni yāvataṭṭhiyaṃ pārājikā thulladukkaṭṭhaṃ.⁸
5. Akappiyaṃ kappiyaṅca apuññā duvinodayā,⁹ sammajjanī apare ca bhāsaṃ āpattimeva ca.
6. Adhikaraṇaṃ vatthu¹⁰ ṅatti āpattā¹¹ ubhayāni ca, lahukaṭṭhamakā ete kaṇhasukkā vijānatha.
7. Araññaṃ piṇḍapātaṅca paṃsurukkkhasusānikā,¹² abbhokāso¹³ cīvaraṅca sapadāna nisajjikā.¹⁴
8. Santhati khalupacchāpi pattapiṇḍikameva ca, uposathaṃ pavāraṇaṃ āpattānāpattipi ca, kaṇhasukkapadā ete bhikkhunīnampi te tathā.
9. Apāsādikapāsādi tatheva apare duve, kulūpake¹⁵ ativelaṃ bījaṃ samaṇakappā ca.¹⁶
10. Visuddhi apare ceva vinayādhammikenā ca,¹⁷ dhammikā ca tathā vuttā niṭṭhitā suddhipañcakā ti.¹⁸

--ooOoo--

¹ sāmaggī-uposatho pavāraṇāyeva pañcamā - Syā.

² puggalā chedanā - Ma, Syā, PTS.

³ kappantūssaṅkitelaṅca - Ma, PTS;

⁴ vasaṃ byasana sampadā - Ma;

vasabyasanasampadā - Syā;

vasaṃ byasanaṃ sampadā - PTS.

⁵ sosāni gokhāyitaṅca - Syā, PTS.

⁶ coro ca vuccati - Ma, Syā, PTS.

⁷ saṅghaṃ uddesaṃ - Ma, PTS.

⁸ pārājithulladukkaṭṭhaṃ - Ma; pārājikathulladukkaṭṭhaṃ - Syā, PTS.

⁹ duvinodiyā - Syā.

¹⁰ vatthum - Syā, PTS.

¹² sosānikā - PTS.

¹³ abbhokāse - PTS.

¹⁴ sapadāno nisajjiko - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ kulūpake - Syā.

¹⁶ samaṇakappi ca - Ma, Syā, PTS.

¹⁷ vinayādhammikāni ca - Syā.

¹⁸ subhapañcakā 'ti - PTS.

Năm cách làm cho trong sạch khác nữa: sự đọc tụng giới bốn, lễ *Uposatha* với lời bày tỏ sự trong sạch, lễ *Uposatha* với sự chú nguyện, lễ *Pavāraṇā*, luôn cả lễ *Uposatha* hợp nhất là thứ năm.

20. Năm điều lợi ích cho vị năm vững về Luật: Giới uẩn của bản thân khéo được gìn giữ khéo được hộ trì, là nơi nương tựa của các vị thường hay có sự ăn năn, là vị phát biểu ở giữa hội chúng với sự tự tin, là vị khuất phục những kẻ đối nghịch một cách khéo léo đúng theo Pháp, là vị thực hành vì sự tồn tại của Chánh Pháp.

21. Năm sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp.

Năm sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.

Dứt Nhóm Năm.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Tội vi phạm, các nhóm tội, đã được rèn luyện, và (nghiệp) vô gián, các hạng người, và luôn cả việc cắt bớt, vị vi phạm, và các nguyên do.

2. Vị không thuận, và thuận, các việc được phép, không tin tưởng, và dẫu ăn, mỡ thú, sự suy sụp và thành tựu, các trường hợp đình chỉ (sự nương nhờ), và với hạng người.

3. Mộ địa, và đã bị (bò) nhai, sự trộm cắp, được gọi là kẻ cướp, đã không phân tán, đã không phân chia, do thân, do thân và khẩu.

4. Sự sám hối, ở nơi hội chúng, việc đọc tụng, vùng biên địa, và với *Kaṭhina*, các loại hành sự, cho đến lần thứ ba, các tội *pārājika*, tội *thullaccaya*, và tội *dukkata*.

5. Không được phép, và được phép, không phước báu, khó trừ diệt, chối quết, và các điều khác, lời nói, và luôn cả tội nữa.

6. Sự tranh tụng, sự việc, lời đề nghị, tội vi phạm, và cả hai phần, các tội nhẹ nặng này, các vị hãy biết rõ tối và sáng.

7. Vị ở rừng, và khất thực, mặc *y paṃsukūla*, ở cội cây, và mộ địa, ở ngoài trời, và (chỉ ba) y, (khất thực) theo tuần tự, vị (thọ oai nghi) ngồi.

8. Chỗ ở theo chỉ định, với vị ngăn vật thực dưng sau, và luôn cả vị chỉ thọ trong bát, lễ *Uposatha*, lễ *Pavāraṇā*, phạm tội và không tội, những điều này là tối và sáng, các điều ấy của các tỳ khưu ni là tương tự.

9. Hoan hỷ, không hoan hỷ, tương tự như thế là hai điều khác nữa, về vị thường tới lui các gia đình, mất quá nhiều thời gian, mằm giống, và được phép cho Sa-môn.

10. Sự làm cho trong sạch, và luôn cả các điều khác, theo Luật, và sai Pháp, và đúng Pháp đã được đề cập đến tương tự, được chấm dứt là năm cách làm cho trong sạch.

--ooOoo--

CHAKKAṂ

1. Cha agāravā, cha gāravā, cha vinitavatthūni, cha sāmīciyo, cha āpattisamuṭṭhānā, cha chedanakā āpattiyo, chahākārehi āpattiṃ āpajjati, cha ānisamsā vinayadhare, cha paramāni, chārattaṃ ticivarena vippavasitabbaṃ, cha cīvarāni, cha rajanāni, cha āpattiyo kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, cha āpattiyo vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, cha āpattiyo kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti, cha kammāni, cha vivādamūlāni, cha anuvādamūlāni, cha sārāṇīyadhammā,¹ dīghato² cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ cha vidatthiyo, cha nissaya-paṭippassaddhiyo ācariyamhā, cha nahāne anupaññattiyo, vippakatacīvaraṃ ādāya pakkamati, vippakatacīvaraṃ samādāya pakkamati.

2. Chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: asekkhena silakkhandhena samannāgato hoti, asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena paññākkhandhena samannāgato hoti, asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: attanā asekkhena silakkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe silakkhandhe samādapetā, attanā asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe samādhikkhandhe samādapetā, attanā asekkhena paññākkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe paññākkhandhe samādapetā, attanā asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe vimuttikkhandhe samādapetā, attanā asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe vimuttiñāṇadassanakkhandhe samādapetā, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: saddho hoti, hirimā hoti, ottappī hoti, āraddhaviriyo hoti, upaṭṭhitasati hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: na adhisīle silavipanno hoti, na ajjhācāre ācāravipanno hoti, na atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti, bahussuto hoti, paññavā hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

¹ sārāṇīyā dhammā - Ma; sārāṇīyā dhammā - Syā; iti pāṭho PTS potthake natthi.

² dīghaso - Ma, PTS.

NHÓM SÁU:

1. Sáu sự không kính trọng. Sáu sự kính trọng. Sáu sự việc đã được rèn luyện.^[a] Sáu sự thực hành đúng đắn.^[b] Sáu nguồn sanh tội. Sáu tội vi phạm liên quan đến cắt bớt.^[c] Vị vi phạm tội do sáu biểu hiện.^[d] Sáu điều lợi ích cho vị nắm vững về Luật.^[e] Sáu điều tối đa.^[f] Có thể xa lìa (một trong) ba y sáu đêm.^[g] Sáu loại y.^[h] Sáu loại thuốc nhuộm (y).^[i] Sáu loại tội vi phạm sanh lên do thân và do ý không do khẩu. Sáu loại tội vi phạm sanh lên do khẩu và do ý không do thân. Sáu loại tội vi phạm sanh lên do thân do khẩu và do ý. Sáu loại hành sự.^[j] Sáu nguyên nhân tranh cãi.^[k] Sáu nguyên nhân khiến trách.^[l] Sáu pháp cần ghi nhớ. Chiều dài sáu gang tay theo gang tay của đức Thiện Thế.^[m] Chiều rộng sáu gang tay.^[n] Sáu trường hợp đình chỉ việc nương nhờ ở thầy dạy học.^[o] Sáu điều quy định thêm trong việc tắm.^[p] Vị ra đi sau khi cầm lấy y chưa làm xong.^[q] Vị ra đi sau khi mang theo y chưa làm xong.

2. Vị tỳ khuru có sáu yếu tố nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị thành tựu vô học giới uẩn, là vị thành tựu vô học định uẩn, là vị thành tựu vô học tuệ uẩn, là vị thành tựu vô học giải thoát uẩn, là vị thành tựu vô học giải thoát tri kiến uẩn, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.¹

Vị tỳ khuru có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị tự mình thành tựu vô học giới uẩn và giúp cho vị khác đạt được vô học giới uẩn, là vị tự mình thành tựu vô học định uẩn và giúp cho vị khác đạt được vô học định uẩn, là vị tự mình thành tựu vô học tuệ uẩn và giúp cho vị khác đạt được vô học tuệ uẩn, là vị tự mình thành tựu vô học giải thoát uẩn và giúp cho vị khác đạt được vô học giải thoát uẩn, là vị tự mình thành tựu vô học giải thoát tri kiến uẩn và giúp cho vị khác đạt được vô học giải thoát tri kiến uẩn, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

Vị tỳ khuru có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị có đức tin, là vị có sự hổ thẹn (tội lỗi), là vị có sự ghê sợ (tội lỗi), là vị có sự tinh tấn đã được phát khởi, là vị có niệms đã được thiết lập, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

Vị tỳ khuru có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị không bị hư hỏng về giới thuộc tăng thượng giới, không bị hư hỏng về hạnh kiểm thuộc tăng thượng hạnh, không bị hư hỏng về quan điểm ở quan điểm cực đoan, là vị nghe nhiều, là vị có trí tuệ, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

¹ Các nhóm sáu thuộc mục 2 này được đề cập ở *Mahāvagga* – *Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, các trang 165-171.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhātumaṃ vā upaṭṭhāpetumaṃ vā, anabhirataṃ¹ vūpakāsetumaṃ vā vūpakāsāpetumaṃ vā, uppannaṃ kukkucchaṃ dhammato vinodetumaṃ,² āpattiṃ jānāti, āpattivuṭṭhānaṃ jānāti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā ābhisamācārikāya sikkhāya sikkhāpetumaṃ, ādibrahma-cariyikāya sikkhāya vinetumaṃ, abhidhamme vinetumaṃ, abhivinaye vinetumaṃ, uppannaṃ diṭṭhigataṃ dhammato vivecetumaṃ, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

3. Cha adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Cha dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni ti.

Chakkaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

1. Agāravā gāravā ca vinitā sāmīcipi ca,
samuṭṭhānā chedanā ceva ākārānisamsena ca.
2. Paramāni cha³ chārattaṃ cīvaraṃ rajanāni ca,⁴
kāyato cittato cāpi⁵ vācato cittatopi ca.⁴
3. Kāyavācā cittato ca kammavivādameva ca,
anuvādā dīghaso ca tiriyaṃ nissayena ca.
4. Anupaññatti ādāya samādāya tatheva ca,
asekkhe⁶ samādapetā saddho adhisīlena ca,
gilānābhisamācārī⁷ āpattādhammadhammikā ti.

--ooOoo--

¹ uppannaṃ anabhiratiṃ - Syā;
anabhiratiṃ - Sīmu.

² vinodetumaṃ vā vinodāpetumaṃ vā - Syā.

³ ca - Ma, Syā, PTS.

⁴ cha - PTS.

⁵ chāpi - PTS.

⁶ asekke - Syā, PTS.

⁷ gilānābhisamācārī - Syā, PTS.

Vị tỳ khưu có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị có khả năng chăm sóc hoặc kiểm người chăm sóc cho đệ tử hoặc học trò bị bệnh, (có khả năng) khuyên giải hoặc nhờ người khuyên giải (khi đệ tử hay học trò) có sự không hoan hỷ, (có khả năng) giải tòa hoặc nhờ vị khác giải tòa đúng theo Pháp (khi đệ tử hay học trò) có mối nghi ngờ sanh khởi, là vị biết về sự phạm tội, là vị biết cách thoát khỏi tội, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

Vị tỳ khưu có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị có khả năng để huấn luyện các điều học thuộc về phạm sự căn bản, (có khả năng) để hướng dẫn các điều học thuộc về phần đầu của Phạm hạnh, (có khả năng) để hướng dẫn về Thắng Pháp, để hướng dẫn về Thắng Luật, (có khả năng) để phân tách đúng theo Pháp xu hướng tà kiến đã được sanh khởi cho đệ tử hay học trò, là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

Vị tỳ khưu có sáu yếu tố khác nữa nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để sa di phục vụ: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo xác định theo từng điều hoặc từng từ ngữ; là vị mười năm hoặc hơn mười năm.

3. Sáu sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp.

Sáu sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.¹

Dứt Nhóm Sáu.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Không kính trọng, và kính trọng, đã được rèn luyện, và cả sự đúng đắn, các nguồn sanh khởi, và luôn cả các sự cắt bớt, các biểu hiện, với sự lợi ích.

2. Sáu trường hợp tối đa, sáu đêm, y, và các thuộc nhuộm, do thân, và do cả ý, do khẩu và do cả ý.

3. Do thân khẩu và ý, hành sự, và luôn cả sự tranh cãi, sự khiển trách, và chiêu dài, chiêu rộng, và với việc nương nhờ.

4. Sự chế định thêm, sau khi cầm lấy, sau khi mang đi là tương tự y như thế, về các pháp của bậc vô học, vị giúp cho đạt được, đức tin, và với tăng thượng giới, các vị bị bệnh, vị đã hành phạm sự căn bản, các tội vi phạm, liên quan đến sai pháp và đúng pháp.

--ooOoo--

¹ Hai nhóm sáu này được đề cập ở *Cullavagga* – *Tiểu Phâm* tập 2, TTPV 07, chương IX, trang 439-441.

SATTAKAṂ

1. Satta āpattiyo, satta āpattikkhandhā, satta vinītavatthūni, satta sāmīciyo, satta adhammikā paṭiññātakaraṇā, satta dhammikā paṭiññātakaraṇā, sattannaṃ anāpatti¹ sattāhakaraṇīyena gantuṃ, sattānisamsā vinayadhare, satta paramāni, sattame aruṇuggamane² nissaggiyaṃ hoti, satta samathā, satta kammāni, satta āmakadhaññāni, tiriyaṃ sattantarā, gaṇabhojane satta anupaññattiyo,³ bhesajjāni paṭiggahetvā sattāhaparamaṃ sannidhikāraṃ paribhuñjitabbāni, katacivaraṃ ādāya pakkamati, katacivaraṃ samādāya pakkamati, bhikkhussa na hoti āpatti daṭṭhabbā, bhikkhussa hoti āpatti daṭṭhabbā, bhikkhussa hoti āpatti paṭikātabbā,⁴ satta adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni, satta dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

2. Sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, silavā hoti pātimokkhasaṃvarasaṃvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnaṃ jhānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

3. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe kalyāṇā pariyośanakalyāṇā sātthā⁵ savyañjanā kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti tathārūpāssa dhammā bahussutā honti dhātā⁶ vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, catunnaṃ jhānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānaṃca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

4. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvicchitāni suttaso anubyañjanaso, catunnaṃ jhānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānaṃca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭhevadhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

¹ sattannaṃ āpatti - Sīmu potthakesu adhikaṃ. ⁴ daṭṭhabbā - Ma, PTS.

² satta-arūṇuggamane - Syā.

⁵ sātthāṃ savyañjanaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2.

³ satta gaṇabhojane anupaññattiyo - Syā.

⁶ dhātā - Ma, PTS.

NHÓM BẢY:

1. Bảy loại tội. Bảy nhóm tội. Bảy sự việc đã được rèn luyện. Bảy sự thực hành đúng đắn.^[a] Bảy việc phán xử theo tội đã được thừa nhận không đúng Pháp. Bảy việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đúng Pháp.^[b] Không phạm tội để đi với việc cần phải làm trong bảy ngày liên quan đến bảy hạng người.^[c] Bảy điều lợi ích cho vị nắm vững về Luật.^[d] Bảy điều tối đa. Khi rạng đông vào ngày thứ bảy bị phạm vào *nissaggiya*.^[e] Bảy cách dàn xếp. Bảy hành sự.^[f] Bảy loại hạt chưa xay.^[g] Chiều rộng là bảy (gang) ở bên trong.^[h] Bảy điều quy định thêm về bữa ăn dâng theo nhóm.^[i] Sau khi thọ lãnh các loại được phẩm, nên được thọ dụng với sự cất giữ tối đa là bảy ngày.^[j] Vị ra đi cầm lấy y đã làm xong. Vị ra đi mang theo y đã làm xong.^[k] Tội của vị tỳ khưu không cần phải được nhìn nhận.^[l] Tội của vị tỳ khưu cần phải được nhìn nhận. Tội của vị tỳ khưu cần phải được sửa chữa. Bảy sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp. Bảy sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.

2. Vị tỳ khưu nắm vững về Luật có bảy yếu tố: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; có giới sống thu thúc trong sự thu thúc của giới bốn *Pātimokkha*, thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhặt, thọ trì và thực hành trong các điều học; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thắng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rời thế nhập và an trú.

3. Vị tỳ khưu nắm vững về Luật có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; nghe nhiều, ghi nhớ điều đã nghe, tích lũy điều đã nghe, các pháp nào có sự tốt đẹp phần đầu, tốt đẹp phần giữa, tốt đẹp phần cuối, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, tuyên thuyết về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ, các Pháp có hình thức tương tự như thế được nghe nhiều, ghi nhớ, ôn đọc ra lời, quán xét bằng ý, thâm nhập bằng kiến thức; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thắng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rời thế nhập và an trú.

4. Vị tỳ khưu nắm vững về Luật có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo được xác định theo từng điều theo từng từ ngữ; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thắng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rời thế nhập và an trú.

5. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo hoti: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati seyyathidaṃ: ekampi jātiṃ dvepi jātiyo tissopi jātiyo catassopi jātiyo pañcapi jātiyo dasapi jātiyo vīsampi jātiyo tiṃsampi jātiyo cattālisampi jātiyo paññāsampi jātiyo jātisatampi jātisahassampi jātisatasahassampi anekepi saṃvaṭṭakappe anekepi vivatṭakappe anekepi saṃvaṭṭavivatṭakappe amutrāsīṃ evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhapaṭisaṃvedī evamāyupariyanto so tato cuto idhūpapanno 'ti iti sākāraṃ sa-uddesaṃ anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati.

Dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne uppajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate yathākammūpage satte pajānāti: 'Ime vata bhonto sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā ariyānaṃ upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā, ime vā pana bhonto sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā manosucaritena samannāgatā ariyānaṃ anupavādakā sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā te kāyassabhedā parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā 'ti iti dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne uppajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate yathākammūpage satte pajānāti.

Āsavānaṅca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

6. Sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, silavā hoti –pe– samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnaṃ jhānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānaṅca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

7. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, bahussuto hoti –pe– diṭṭhiyā suppaṭividdhā, catunnaṃ jhānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānaṅca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

5. Vị tỳ khưu nắm vững về Luật có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; vị (ấy) nhớ lại nhiều kiếp sống trước như là một lần sanh, hai lần sanh, ba lần sanh, bốn lần sanh, năm lần sanh, mười lần sanh, hai mươi lần sanh, ba mươi lần sanh, bốn mươi lần sanh, năm mươi lần sanh, một trăm lần sanh, một ngàn lần sanh, một trăm ngàn lần sanh, nhiều hoại kiếp, nhiều thành kiếp, nhiều hoại và thành kiếp: ‘Vào kiếp sống ấy, ta đã có tên như vậy, dòng họ như vậy, giai cấp như vậy, thức ăn như vậy, kinh nghiệm khổ và lạc như vậy, có tuổi thọ như vậy. Từ chỗ ấy, ta đây đã chết đi rồi đã sanh lên tại chỗ kia. Ở nơi kia, ta đã có tên như vậy, dòng họ như vậy, giai cấp như vậy, thức ăn như vậy, kinh nghiệm khổ và lạc như vậy, có tuổi thọ như vậy. Từ nơi kia, ta đây đã chết đi rồi đã sanh lên tại nơi này,’ như thế vị (ấy) nhớ lại nhiều kiếp sống trước với các nét cá biệt và đại cương.

Với thiên nhân thuần tịnh vượt trội loài người, vị (ấy) nhìn thấy chúng sanh trong khi chết đi rồi sanh lại (trở thành) hạ tiện, cao quý, đẹp đẽ, xấu xí, đến chốn an vui, (hay) đọa vào cõi khổ, vị (ấy) biết được rằng chúng sanh đều đi theo nghiệp tương ứng: ‘Quả đúng như vậy, những chúng sanh đang hiện hữu này có hành động xấu xa bằng thân, có hành động xấu xa bằng lời nói, có suy nghĩ xấu xa bằng ý, vu khống các bậc Thánh, theo tà kiến, tán thành các hành động do tà kiến, khi tan rã thân xác và chết đi, họ bị sanh vào bất hạnh, cõi khổ, đọa xứ, địa ngục. Trái lại, những chúng sanh đang hiện hữu này có hành động tốt đẹp bằng thân, có hành động tốt đẹp bằng lời nói, có suy nghĩ tốt đẹp bằng ý, không vu khống các bậc Thánh, theo chánh kiến, tán thành các hành động do chánh kiến, khi tan rã thân xác và chết đi, họ được sanh vào chốn an vui, cõi trời, trần thế,’ như thế với thiên nhân thuần tịnh vượt trội loài người, vị (ấy) nhìn thấy chúng sanh trong khi chết đi rồi sanh lại (trở thành) hạ tiện, cao quý, đẹp đẽ, xấu xí, đến chốn an vui, (hay) đọa vào cõi khổ, vị (ấy) biết được rằng chúng sanh đều đi theo nghiệp tương ứng.

Và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú.

6. Vị nắm vững về Luật được sáng chói có bảy yếu tố: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; có giới –(như trên)– thọ trì và thực hành trong các điều học; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thắng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú.

7. Vị nắm vững về Luật được sáng chói có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; nghe nhiều, –(như trên)–, được khéo phân tích bằng sự hiểu biết; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thắng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú.

8. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvnicchitāni suttaso anubyañjanaso, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchalābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

9. Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati: āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, anekavihitamaṃ pubbenivāsaṃ anussarati seyyathidaṃ: ekampi jātiṃ dvepi jātiyo –pe– iti sākāraṃ sa-uddesaṃ anekavihitamaṃ pubbenivāsaṃ anussarati. –pe– dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne uppajjamāne hīne paṇite suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate yathākammūpage satte pajānāti, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

10. Satta asaddhammā: assaddho hoti, ahiriko hoti, anottappī hoti, appassuto hoti, kusīto hoti, muṭṭhassati hoti, duppañño hoti.

11. Satta saddhammā: saddho hoti, hirimā hoti, ottappī hoti, bahussuto hoti, āraddhaviriyo hoti, upaṭṭhitasati¹ hoti, paññavā hoti ti.

Sattakaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

1. Āpatti āpattikkhandhā vinītā sāmīcipi ca, adhammikā dhammikā ca anāpatti² ca sattāhaṃ.³
2. Ānisaṃsaparamāni⁴ aruṇā samathena ca,⁵ kammā āmakadhaññā ca tiriyaṃ gaṇabhojane.
3. Sattāhaparamaṃ ādāya samādāya tatheva ca, na hoti hoti hoti ca adhammadhammikāni ca.⁶
4. Cattāro⁷ vinayadharā catu bhikkhū ca sobhane,⁸ satta ceva asaddhammā satta saddhammadesitā ti.⁹

--ooOoo--

¹ upaṭṭhitasati - Ma, Syā.

² anāpatti - Ma, Syā, PTS.

³ sattāhaṃ - Syā, PTS.

⁴ ānisaṃsā paramāni - Ma, Syā, PTS.

⁵ aruṇasamathena ca - Ma, Syā, PTS.

⁶ adhammā dhammikāni ca - Ma, PTS.

⁷ cattāro - Ma.

⁸ sobhane - Ma, Syā, PTS.

⁹ saddhammā desitā ti - Ma, PTS.

8. Vị nắm vững về Luật được sáng chói có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo được xác định theo từng điều theo từng từ ngữ; là vị đạt được theo ước muốn, đạt được không khó khăn, đạt được không khổ nhọc các sự trú vào lạc trong hiện tại có liên hệ đến các thăng tâm của bốn thiên; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú.

9. Vị nắm vững về Luật được sáng chói có bảy yếu tố khác nữa: là vị biết về sự phạm tội; biết về sự không phạm tội; biết về tội nhẹ; biết về tội nặng; vị (ấy) nhớ lại nhiều kiếp sống trước như là một lần sanh, hai lần sanh, –(như trên)– như thế vị (ấy) nhớ lại nhiều kiếp sống trước với các nét cá biệt và đại cương. Với thiên nhãn thuần tịnh vượt trội loài người, vị (ấy) nhìn thấy chúng sanh trong khi chết đi rồi sanh lại (trở thành) hạ tiện, cao quý, đẹp đẽ, xấu xí, đến chốn an vui, (hay) đọa vào cõi khổ, vị (ấy) biết được rằng chúng sanh đều đi theo nghiệp tương ứng –(như trên)–; và do sự diệt tận các lậu hoặc, vị (ấy) nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm sự giải thoát của tuệ sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú.

10. Bảy pháp không tốt đẹp: là không có đức tin, không hổ thẹn (tội lỗi), không ghê sợ (tội lỗi), ít nghe, biếng nhác, có niệm bị quên lãng, có tuệ kém.

11. Bảy pháp tốt đẹp: là có đức tin, có sự hổ thẹn (tội lỗi), có sự ghê sợ (tội lỗi), nghe nhiều, có sự tinh tấn đã được phát khởi, có niệm đã được thiết lập, có trí tuệ.

Dứt Nhóm Bảy.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Loại tội, các nhóm tội, đã được rèn luyện, và cả sự đúng đắn, sai pháp, và đúng pháp, sự không phạm tội, và bảy ngày.

2. Lợi ích, và các trường hợp tối đa, lúc rạng đông, và với cách dàn xếp, các hành sự, và các loại hạt chưa xay, chiêu rộng, về việc ăn theo nhóm.

3. Tối đa là bảy ngày, sau khi cầm lấy, và sau khi mang theo là tương tự y như thế, không nên, nên, và nên, các trường hợp sai pháp, và đúng pháp.

4. Bốn hạng nắm vững về Luật, và bốn hạng tỳ khưu sáng chói, và luôn cả bảy pháp không tốt đẹp, và bảy pháp tốt đẹp đã được giảng giải.

--ooOoo--

AṬṬHAKAṂ

Aṭṭhānisamse sampassamānena na so bhikkhu āpattiyā adassane ukkhipitabbo, aṭṭhānisamse sampassamānena paresampi saddhāya sā āpatti desetabbā, aṭṭha yāvatatiyakā, aṭṭhahākārehi kulāni dūseti, aṭṭha mātikā cīvarassa uppādāya, aṭṭha mātikā kaṭhinassa ubbhārāya, aṭṭha pānāni, aṭṭhahi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnaṭṭo devadatto āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho, aṭṭha lokadhammā, aṭṭha garudhammā, aṭṭha pāṭidesaniyā, aṭṭhaṅgiko musāvādo, aṭṭha uposathaṅgāni, aṭṭha dūteyyaṅgāni, aṭṭha titthiyavattāni, aṭṭha acchariyā abbhutā dhammā¹ mahāsamudde, aṭṭha acchariyā abbhutā dhammā¹ imasmiṃ dhammavinaye, aṭṭha anatirittā, aṭṭha atirittā, aṭṭhame aruṇuggamane nissaggiyaṃ hoti, aṭṭha pārājikā, aṭṭhamaṃ vatthuṃ paripūrentī nāsetabbā, aṭṭhamaṃ vatthuṃ paripūrentiyā desitāpi adesitā² hoti, aṭṭhavācikā upasampadā, aṭṭhannaṃ paccuṭṭhātabbaṃ, aṭṭhannaṃ āsanaṃ dātabbaṃ, upāsikā aṭṭha varāni yācati,³ aṭṭhahaṅgehi samannāgato bhikkhu bhikkhūnovādako sammantabbo, aṭṭhānisamsā vinayadhare, aṭṭha paramāni, tassapāpiyyasikā kammakatena bhikkhunā aṭṭhasu dhammesu sammā vattitabbaṃ, aṭṭha adhammikāni pātimokkhatṭhapanāni, aṭṭha dhammikāni pātimokkhatṭhapanāni ti.

Aṭṭhakaṃ niṭṭhitam.

TASSUDDĀNAṂ

1. Na so bhikkhu paresampi yāvatatiyaṃ dūsanā,⁴ mātikā kaṭhinubbhārā pānā abhibhūtena ca.
2. Lokadhammā garudhammā pāṭidesaniyā musā, uposathā ca dūtaṅgā titthikā samuddepi ca.
3. Abbhutā anatirittam atirittam nissaggiyaṃ, pārājikaṭṭhamaṃ vatthu adesitūpasampadā.
4. Paccuṭṭhānāsanañceva varaṃ ovādakena ca, ānisaṃsaparamāni⁵ aṭṭha dhammesu vattanā, adhammikā dhammikā ca aṭṭhakā suppakāsītā ti.

--ooOoo--

¹ acchariyā abbhutadhammā - Ma.

² desitāpi adesitāpi - Syā;
desitam pi adesitam - PTS.

³ yāci - Syā, PTS.

⁴ yāvatatiyadūsanā - Ma, Syā.

⁵ ānisaṃsā paramāni - Ma, Syā, PTS.

NHÓM TÁM:

Vị nhận thức được tám điều lợi ích không nên phạt án treo vị tỳ khưu ấy trong việc không nhìn nhận tội.^[a] Vị nhận thức được tám điều lợi ích nên sám hối tội ấy vì niềm tin của các vị khác.^[b] Tám tội vi phạm (khi được nhắc nhở) cho đến lần thứ ba.^[c] Vị làm hư hỏng các gia đình với tám biểu hiện.^[d] Tám tiêu đề về việc phát sanh y.^[e] Tám tiêu đề về việc hết hiệu lực của *Kaṭhina*.^[f] Tám loại thức uống.^[g] Devadatta có tâm bị chế ngự, bị ám ảnh bởi tám điều không đúng Chánh Pháp là kẻ sanh đọa xứ, là kẻ đi địa ngục, phải chịu đặng trọn kiếp, không thể sửa đổi được.^[h] Tám pháp của thế gian. Tám Trọng Pháp.^[i] Tám tội *pāṭidesanīya*. Lời nói dối có tám chi phần.^[j] Tám chi phần của ngày *Uposatha* (Bát quan trai giới). Tám chi phần của người sứ giả.^[k] Tám cách thực hành của ngoại đạo. Tám pháp kỳ diệu phi thường trong biển cả.^[l] Tám pháp kỳ diệu phi thường trong Pháp và Luật này.^[m] Tám vật không phải là đồ thừa. Tám vật là đồ thừa.^[n] Khi rạng đông vào ngày thứ tám thì phạm vào *nissaggiya*.^[o] Tám tội *pārājika*. Vị ni trong khi làm đầy đủ sự việc thứ tám nên bị trục xuất.^[p] (Tội) đã được trình ra và chưa được trình ra bởi vị ni làm đầy đủ sự việc thứ tám. Sự tu lên bậc trên có tám lời thông báo.^[q] Nên đứng dậy đối với tám (vị ni thâm niên). Chỗ ngồi nên dành cho tám (vị ni thâm niên).^[r] Vị nữ cư sĩ thỉnh cầu tám điều ước muốn.^[s] Vị tỳ khưu có tám yếu tố nên được chỉ định là vị giáo giới tỳ khưu ni.^[t] Tám điều lợi ích cho vị nắm vững về Luật.^[u] Tám điều tối đa. Vị tỳ khưu đã được thực hiện hành sự theo tội của vị ấy nên thực hành nghiêm chỉnh trong tám pháp.^[v] Tám sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp. Tám sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.

Dứt Nhóm Tám.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Không phải vị tỳ khưu ấy, luôn cả đối với các vị khác, cho đến lần thứ ba, các sự làm hư hỏng, các tiêu đề (về y), các sự thâu hồi *Kaṭhina*, các thức uống, và với vị bị ngự trị.
2. (Tám) pháp thế gian, (tám) Trọng Pháp, (tám) tội *pāṭidesanīya*, (tám) sự nói dối, các ngày trai giới, và (tám) điều của sứ giả, (tám) cách thực hành của) ngoại đạo, và (của) biển cả.
3. (Tám điều) phi thường, (tám vật) không phải là đồ thừa, đồ thừa, tội *nissaggiya*, tội *pārājika*, (làm) sự việc thứ tám, đã không được trình ra, sự tu lên bậc trên.
4. Sự đứng dậy, và luôn cả chỗ ngồi, điều ước muốn, và với vị giáo giới, các điều lợi ích, (tám) điều tối đa, sự thực hành trong tám pháp, sai pháp, và đúng pháp, và các nhóm tám pháp đã được khéo trình bày.

--ooOoo--

NAVAKAṀ

Nava āghātavatthūni, nava āghātaṭivayā, nava vinitavatthūni, nava paṭhamāpattikā, navahi saṅho bhijjati, nava paṇitabhojanāni, nava maṃsehi dukkaṭaṃ, nava pātimokkhuddesā, nava paramāni, nava taṇhāmūlakā dhammā, nava vidhamānā, nava cīvarāni adhiṭṭhātabbāni, nava cīvarāni na vikappetabbāni, dīghaso nava vidatthiyo sugatavidatthiyā, nava adhammikāni dānāni, nava adhammikā paṭiggahā, nava adhammikā paribhogā, tiṇi dhammikāni dānāni, tayo dhammikā paṭiggahā, tayo dhammikā paribhogā, nava adhammikā saññattiyo,¹ nava dhammikā saññattiyo,¹ adhammakamme dve navakāni, dhammakamme dve navakāni, nava adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni, nava dhammakāni pātimokkhaṭṭhapanāni ti.

Navakaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṀ

1. Āghātavatthu vinayā vinitā paṭhamena ca, bhijjati ca paṇitaṅca maṃsuddesaparamāni ca.
2. Taṇhā mānā adhiṭṭhānā vikappe ca vidatthiyo, dānā paṭiggahā bhogā tividhā puna dhammikā.
3. Adhamma dhamma saññatti² duve dve navakāni ca, pātimokkhaṭṭhapanāni adhammikāni cā ti.

--ooOoo--

DASAKAṀ

1. Dasa āghātavatthūni, dasa āghātaṭivayā,³ dasa vinitavatthūni, dasavatthukā micchādhiṭṭhi, dasavatthukā sammādhīṭṭhi, dasa antaggāhikā diṭṭhi, dasa micchattā, dasa sammattā, dasa akusalakammaṭhā, dasa kusalakammaṭhā, dasa adhammikā salākagāhā, dasa dhammikā salākagāhā, sāmaṇeraṇaṃ dasa sikkhāpadāni, dasahaṅgehi samannāgato sāmaṇero nāsetabbo.

2. Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: attano bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, attano bhāsapariyantaṃ anuggahetvā parassa bhāsapariyantaṃ anuggahetvā adhammena kāreti, apaṭiṇṇāya, āpattiṃ na jānāti, āpattiyā mūlaṃ na jānāti, āpatti samudayaṃ na jānāti, āpatti nirodhaṃ na jānāti, āpatti nirodhagāminīpaṭipadaṃ na jānāti.

¹ paññattiyo - Sīmu 1, 2.

² paññatti - Sīmu 1, 2.

³ dasa āghātavatthupaṭivayā - Sīmu 2.

NHÓM CHÍN:

Chín sự việc gây nóng giận.^[a] Chín cách đối trị sự nóng giận. Chín sự việc đã được rèn luyện.^[b] Chín trường hợp bị phạm tội ngay lúc vừa mới vi phạm.^[c] Hội chúng bị chia rẽ với chín (vị tỳ khưu).^[d] Chín vật thực hảo hạng.^[e] Tội *dukkata* với chín loại thịt. Chín cách đọc tụng giới bốn.^[f] Chín điều tối đa. Chín pháp là gốc của tham ái.^[g] Chín cách ngã mạn.^[h] Chín loại y được chú nguyện để dùng riêng.^[i] Chín loại y không được chú nguyện để dùng chung.^[j] Chiều dài chín gang tay theo gang tay của đức Thiện Thế.^[k] Chín sự bố thí sai pháp.^[l] Chín sự thọ lãnh sai pháp. Chín sự thọ dụng sai pháp. Ba sự bố thí đúng pháp, ba sự thọ lãnh đúng pháp, ba sự thọ dụng đúng pháp. Chín nhận thức sai pháp. Chín nhận thức đúng pháp.^[m] Hai nhóm chín về hành sự sai pháp. Hai nhóm chín về hành sự đúng pháp.^[n] Chín sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp. Chín sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp.

Dứt Nhóm Chín.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. (Chín) sự việc gây nóng giận, cách đối trị, đã được rèn luyện, và lúc vừa mới vi phạm, bị chia rẽ, và (vật thực) hảo hạng, thịt, cách đọc tụng, và (chín) điều tối đa.
2. (Chín gốc của) tham ái, ngã mạn, (chín) sự chú nguyện, chú nguyện để dùng chung, (chín) gang tay, sự bố thí, sự thọ lãnh, sự thọ dụng, ba cách, rồi các cách đúng pháp.
3. Sai pháp, và đúng pháp, sự nhận thức có hai nhóm, và có hai nhóm chín, và (chín) sự đình chỉ giới bốn sai pháp.

--ooOoo--

NHÓM MƯỜI:

1. Mười sự việc gây nóng giận. Mười cách đối trị sự nóng giận. Mười sự việc đã được rèn luyện. Mười tà kiến căn bản.^[o] Mười chánh kiến căn bản.^[p] Mười hữu biên kiến.^[q] Mười sự sai trái.^[r] Mười sự chân chánh. Mười đường lối của nghiệp bất thiện.^[s] Mười đường lối của nghiệp thiện. Mười cách phân phát thẻ sai pháp. Mười cách phân phát thẻ đúng pháp.^[t] Mười điều học của các sa di.^[u] Vị sa di có mười yếu tố nên bị trục xuất.^[v]

2. Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có mười điều: vị không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, sau khi không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, sau khi không đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác rồi cho thực hiện (hành sự) sai pháp, với sự không khẳng định, không biết về tội, không biết về nền tảng của tội, không biết về nhân sanh tội, không biết về sự đoạn diệt của tội, không biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tội.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: attano bhāsapariyantam uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantam uggaṇhāti, attano bhāsapariyantam uggahetvā parassa bhāsapariyantam uggahetvā dhammena kāreti, paṭiññāya, āpattiṃ jānāti, āpattiyā mūlaṃ jānāti, āpattisamudayaṃ jānāti, āpattinirodhaṃ jānāti, āpattinirodhagāminīpaṭipadaṃ jānāti.

3. Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇassa mūlaṃ na jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodhaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodhagāminīpaṭipadaṃ na jānāti, vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, anupaññattiṃ na jānāti, anusandhivacana-pathaṃ na jānāti.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇassa mūlaṃ jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ jānāti, adhikaraṇanirodhaṃ jānāti, adhikaraṇanirodhagāminīpaṭipadaṃ jānāti, vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, anupaññattiṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti.

4. Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: ñattiṃ na jānāti, ñattiyā karaṇaṃ na jānāti, na pubbakusalo hoti, na aparakusalo hoti, akālaññū ca hoti, āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ācariyaparamparā kho panassa na suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: ñattiṃ jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, pubbakusalo hoti, aparakusalo hoti, kālaññū ca hoti, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ācariyaparamparā kho panassa suggahitā hoti sumanasikatā sūpadhāritā.

5. Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo bālotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena na svāgatāni honti na suvibhattāni na suppvattīni na suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, adhikaraṇe ca na¹ vinicchayakusalo hoti.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati: āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, adhikaraṇe ca vinicchayakusalo hoti.

¹ na ca - PTS.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có mười điều: vị đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác, sau khi đưa ra sự giới hạn cho lời nói của mình, sau khi đưa ra sự giới hạn cho lời nói của người khác rồi cho thực hiện (hành sự) đúng pháp, với sự khẳng định, biết về tội, biết về nền tảng của tội, biết về nhân sanh tội, biết về sự đoạn diệt của tội, biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tội.

3. Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có mười điều khác nữa: vị không biết về sự tranh tụng, không biết về nền tảng của tranh tụng, không biết về nhân sanh của tranh tụng, không biết về sự đoạn diệt của tranh tụng, không biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tranh tụng, không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về điều quy định thêm, không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có mười điều: vị biết về sự tranh tụng, biết về nền tảng của tranh tụng, biết về nhân sanh của tranh tụng, biết về sự đoạn diệt của tranh tụng, biết về sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của tranh tụng, biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về điều quy định thêm, biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc.

4. Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có mười điều khác nữa: vị không biết về lời đề nghị, không biết cách thực hiện với lời đề nghị, không thiện xảo về phần (cân trình bày) đầu tiên, không thiện xảo về các phần kế tiếp, không biết về thời điểm, không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, không biết tội nhẹ hay nặng, không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, không biết tội xấu xa hay không xấu xa, không khéo được kế thừa theo tuần tự từ các vị thầy và không khéo chăm chú không khéo suy xét.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có mười điều: vị biết về lời đề nghị, biết cách thực hiện với lời đề nghị, thiện xảo về phần (cân trình bày) đầu tiên, thiện xảo về các phần kế tiếp, biết về thời điểm, biết về sự phạm tội hay không phạm tội, biết tội nhẹ hay nặng, biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, biết tội xấu xa hay không xấu xa, khéo được kế thừa theo tuần tự từ các vị thầy và khéo chăm chú khéo suy xét.

5. Vị nắm vững về Luật bị xem là ‘ngu dốt’ khi có mười điều khác nữa: vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội; không biết tội nhẹ hay nặng; không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; không biết tội xấu xa hay không xấu xa; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* không khéo được truyền thừa với chi tiết, không khéo được phân tích, không khéo được ứng dụng, không khéo được xác định theo từng điều theo từng từ ngữ; không biết về sự phạm tội hay không phạm tội; không biết tội nhẹ hay nặng; không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; không biết tội xấu xa hay không xấu xa; không khéo léo về sự phán quyết trong tranh tụng.

Vị nắm vững về Luật được xem là ‘thông thái’ khi có mười điều: vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội; biết tội nhẹ hay nặng; biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; biết tội xấu xa hay không xấu xa; đối với vị này hai bộ giới bốn *Pātimokkha* khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo được xác định theo từng điều theo từng từ ngữ; biết về sự phạm tội hay không phạm tội; biết tội nhẹ hay nặng; biết tội còn dư sót hay không còn dư sót; biết tội xấu xa hay không xấu xa; khéo léo về sự phán quyết trong tranh tụng.

6. Dasahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo, dasa atthavase paṭicca tathāgatena sāvakaṇaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ, dasa ādīnavā rājantepurappavesane, dasa dānavatthūni, dasa ratanāni, dasavaggo bhikkhusaṅgho, dasavaggena gaṇena upasampādetabbaṃ, dasa paṃsukūlāni, dasa cīvaradhāraṇā,¹ dasāhapamaṃ atireka cīvaraṃ dhāretabbaṃ, dasa sukkāni, dasa itthiyo, dasa bhariyāyo, vesāliyaṃ² dasa vatthūni dīpenti.

Dasa puggalā avandiyā, dasa akkosavatthūni, dasahākārehi pesuññaṃ upasaṃharati, dasa senāsanāni, dasa varāni yāciṃsu, dasa adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni, dasa dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni, dasāni saṃsā yāguyā, dasa maṃsā akappiyā, dasa paramāni, dasavassena bhikkhunā byattena paṭibalena pabbājetabbaṃ upasampādetabbaṃ nissayo dātabbo sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo, dasavassāya bhikkhuniyā byattāya paṭibalāya pabbājetabbā upasampādetabbā nissayo dātabbo sāmaṇerī upaṭṭhāpetabbā, dasavassāya bhikkhuniyā byattāya paṭibalāya upaṭṭhāpanasammuti sādītā, dasavassāya gihigatāya³ sikkhā dātā ti.

Dasakaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

1. Āghātavinayā⁴ vatthu micchā sammā ca antagā, micchattā ceva sammattā akusalā kusalāpi ca.
2. Salākā adhammā dhammā ca⁵ sāmaṇerā ca nāsanā, bhāsādhikaraṇā⁶ ceva paññatti⁷ lahukameva ca.
3. Lahukā garukā ete kaṇhasukkā vijānatha,⁸ ubbāhikā ca sikkhā ca antopure⁹ ca vatthūni.
4. Ratanāṃ dasavaggo¹⁰ ca tatheva upasampadā, paṃsukūladhāraṇā ca dasāhasukka-itthiyo.
5. Bhariyā dasa vatthūni avandiyakkosena ca, pesuññaṃ ceva¹¹ senāni¹² varāni ca adhammikā.
6. Dhammikā yāgumaṃsā ca paramā bhikkhu bhikkhuni, vuṭṭhāpanā gihigatā¹³ dasakā suppakāsītā ti.

--ooOoo--

¹ cīvaradhāraṇāni - Syā.

² vesāliyā - Ma, PTS.

³ gihigatāya - Ma, Syā, PTS.

⁴ āghātaṃ vinayaṃ - Ma, PTS.

⁵ salākā adhammā dhammā - Ma;

salākā dhammadhammā ca - Syā;

salākā adhammadhammā ca - PTS.

⁶ bhāsādhikaraṇāṇceva - Ma, Syā, PTS.

⁷ ñatti - Ma, Syā, PTS.

⁸ vijānātha - PTS.

⁹ antopurā - Syā, PTS.

¹⁰ ratanadasavaggo - PTS.

¹¹ pesuññaṇceva - Syā.

¹² senā ca - Syā, PTS.

¹³ gihigatā - Ma, Syā, PTS.

6. Vị tỳ khưu có mười yếu tố nên được chỉ định làm vị đại biểu. Đức Như Lai quy định điều học cho các Thỉnh văn vì mười điều lợi ích.^[a] Mười điều nguy hiểm trong việc đi vào hậu cung của đức vua.^[b] Mười vật bố thí.^[c] Mười loại báu vật.^[d] Hội chúng tỳ khưu nhóm mười vị. Nên cho tu lên bậc trên với tập thể là nhóm mười vị. Mười loại vải *pamsukūla*.^[e] Mười loại y và cách sử dụng.^[f] Y phụ trội được cất giữ tối đa mười ngày.^[g] Mười loại tinh dịch.^[h] Mười hạng người nữ. Mười hạng vợ.^[i] Mười sự việc được công bố ở thành Vesālī.^[j]

Mười hạng người không nên đánh lễ.^[k] Mười biểu hiện của sự mắng nhiếc.^[l] Vị tạo ra sự đâm thọc theo mười biểu hiện.^[m] Mười loại sàng tọa.^[n] Họ đã yêu cầu mười điều ước muốn.^[o] Mười sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* sai Pháp. Mười sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* đúng Pháp. Mười điều lợi ích của cháo.^[p] Mười loại thịt không được phép.^[q] Mười điều tối đa. Vị tỳ khưu mười năm, có kinh nghiệm, có năng lực, nên cho xuất gia, nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để cho sa di phục vụ. Vị tỳ khưu ni mười năm, có kinh nghiệm, có năng lực, nên cho xuất gia, nên ban phép tu lên bậc trên, nên ban cho phép nương nhờ, nên để cho sa di ni phục vụ.^[r] Sự đồng ý về việc tiếp độ nên được chấp thuận cho vị tỳ khưu ni mười năm, có kinh nghiệm, có năng lực. Sự học tập nên được ban cho đến người nữ đã kết hôn khi mười tuổi.

Dứt Nhóm Mười.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. (Mười) sự việc gây nóng giận, cách đối trị, (mười) sự việc (đã được rèn luyện), tà và chánh, (mười) hữu biên (kiến), (mười) sự sai trái, và luôn cả (mười) sự đúng đắn, (mười) nghiệp thiện, và cả bất thiện nữa.
2. (Mười) cách phân phát thẻ sai pháp, và đúng pháp, sa di, và sự trực xuất, lời nói, và luôn cả (mười) sự tranh tụng, sự quy định và luôn cả (tội) nhẹ nữa.
3. Các tội nhẹ nặng này, các vị hãy biết tối và sáng, (mười) yếu tố về đại biểu, và (mười) điều học, ở hậu cung, và các sự việc.
4. Báu vật, và nhóm mười, các sự tu lên bậc trên là tương tự y như thế, (mười loại) vải *pamsukūla*, và (mười) cách sử dụng y, mười ngày, tinh dịch, và (mười) hạng người nữ.
5. (Mười) hạng vợ, mười sự việc, không đánh lễ, và với sự mắng nhiếc, và luôn cả các sự đâm thọc, các sàng tọa, (mười) điều ước muốn, và các sự sai pháp.
6. Các sự đúng pháp, cháo, và thịt, (mười) điều tối đa, vị tỳ khưu, vị tỳ khưu ni, các sự tiếp độ, các người nữ đã kết hôn, nhóm mười đã khéo được giảng giải.

--ooOoo--

EKĀDASAKAṀ

1. Ekādasā puggalā anupasampannā na upasampādetabbā upasampannā nāsetabbā, ekādasā pādukā akappiyā, ekādasā pattā akappiyā, ekādasā cīvarāni akappiyāni, ekādasā yāvatatīyakā, bhikkhunīnaṃ ekādasā antarāyikā dhammā pucchitabbā, ekādasā cīvarāni adhiṭṭhātabbāni, ekādasā cīvarāni na vikappetabbāni, ekādasā aruṇuggamane nissaggiyaṃ hoti, ekādasā gaṇṭhikā kappiyā, ekādasā vīṭhā¹ kappiyā, ekādasā paṭhaviyo akappiyā, ekādasā paṭhaviyo kappiyā, ekādasā nissayapaṭippassaddhiyo, ekādasā puggalā avandiyā, ekādasā paramāni, ekādasā varāni yāciṃsu, ekādasā sīmādosā, akkosakaparibhāsake puggale ekādasā ādinavā pāṭikaṅkhā.

2. Mettāya ceto vimuttiyā āsevitāya bhāvitāya bahulīkatāya yānikatāya vatthukatāya anuṭṭhitāya paricitāya susamāraddhāya ekādasānisamṣā pāṭikaṅkhā: sukhaṃ supati, sukhaṃ paṭibujjhati, na pāpakaṃ supinaṃ passati, manussānaṃ piyo hoti, amanussānaṃ piyo hoti, devatā rakkhanti, nāssa aggi vā viṣaṃ vā satthaṃ vā kamati, tuvaṭaṃ cittaṃ samādhīyati, mukhavaṇṇo vippasīdati, asammulho kālaṃ karoti, uttariṃ appaṭivijjhanto brahmalokūpago hoti, mettāya cetovimuttiyā āsevitāya bhāvitāya bahulīkatāya yānikatāya vatthukatāya anuṭṭhitāya paricitāya susamāraddhāya ime ekādasānisamṣā pāṭikaṅkhā ti.

Ekādasakaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṀ

1. Nāsetabbā² pādukā ca pattā ca cīvarāni ca, tatiyā pucchitabbā ca adhiṭṭhāna vikappanā.
2. Aruṇā gaṇṭhikā vīṭhā¹ akappiyā ca kappiyā,³ nissayāvandiyā ceva paramāni varāni ca; sīmādosā ca akkosā mettāyekādasā katā ti.

Ekuttarikaṃ niṭṭhitaṃ.

TESAṀ VAGGĀNAṀ UDDĀNAṀ

1. Ekakā ca dukā ceva tikā ca catu pañcakā, cha sattaṭṭha navakā ca dasa ekādasāni ca.
2. Hitāya sabbasattānaṃ ñātadhammena tādinā ekuttarikā vimalā mahāvīrena desitā ti.

--ooOoo--

¹ vidhā - Ma; vīṭhā - Syā.

² nāsetabbo - Sīmu 2.

³ akappiyā ca kappiyam - Ma, Syā, PTS.

NHÓM MƯỜI MỘT:

1. Mười một hạng người chưa được tu lên bậc trên thì không nên cho tu lên bậc trên, đã được tu lên bậc trên thì nên trực xuất.^[a] Mười một loại giày không được phép.^[b] Mười một loại bình bát không được phép.^[c] Mười một loại y không được phép.^[d] Mười một tội vi phạm (khi được nhắc nhở) cho đến lần thứ ba.^[e] Mười một pháp chướng ngại của tỳ khu ni cần được hỏi.^[f] Mười một loại y được chú nguyện để dùng riêng.^[g] Mười một loại y không được chú nguyện để dùng chung.^[h] Khi rạng đông của ngày thứ mười một thì phạm vào *nissaggiya*. Mười một loại khóa thắt lưng được phép. Mười một loại hột nút được phép.^[i] Mười một loại đất không được phép. Mười một loại đất được phép.^[j] Mười một trường hợp đình chỉ việc nương nhờ.^[k] Mười một hạng người không nên đánh lễ.^[l] Mười một điều tối đa. Họ đã yêu cầu mười một điều ước muốn.^[m] Mười một sự sai trái của ranh giới.^[n] Mười một tai họa là điều hiển nhiên cho người mắng nhiếc và người gièm pha.

2. Khi tâm từ là sự giải thoát của ý được tập luyện, được phát triển, được thực hành đều đặn, được làm thành phương tiện, được làm thành nền tảng, được duy trì, được tích lũy, khéo được thành tựu viên mãn, mười một điều lợi ích là điều hiển nhiên: ngủ an lạc, thức dậy an lạc, không nhìn thấy ác mộng, được mọi người thương mến, được các phi nhân thương mến, chư thiên hộ trì, lửa hoặc chất độc hoặc vũ khí không xâm phạm vị ấy, tâm được nhập định nhanh chóng, sắc mặt được an tịnh, không mê mờ khi từ trần, trong khi không thể nhập được trạng thái cao thượng (phẩm vị A-la-hán) thì đi đến thế giới Phạm thiên; khi tâm từ là sự giải thoát của ý được tập luyện, được phát triển, được thực hành đều đặn, được làm thành phương tiện, được làm thành nền tảng, được duy trì, được tích lũy, khéo được thành tựu viên mãn, mười một điều lợi ích này là điều hiển nhiên.

Dứt Nhóm Mười Một.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Các hạng nên trực xuất, và các loại giày, các bình bát, và các y, lần thứ ba, và các điều nên hỏi, các sự chú nguyện dùng riêng, và dùng chung.

2. Lúc rạng đông, các khóa thắt lưng, các hột nút, các điều không được phép, và được phép, việc nương nhờ, và luôn cả các hạng không nên đánh lễ, các điều tối đa, và các điều ước muốn, các sự sai trái của ranh giới, và các sự mắng nhiếc, với tâm từ là nhóm mười một đã được hoàn tất.

Dứt Tăng Theo Từng Bậc.

TÓM LƯỢC CÁC CHƯƠNG NÀY:

1. Nhóm một, và nhóm hai, và luôn cả nhóm ba, bốn, và nhóm năm, sáu, bảy, tám, và nhóm chín, mười, và nhóm mười một.

2. Vì lợi ích cho tất cả chúng sanh, các điều tăng theo từng bậc không ô nhiễm đã được thuyết giảng bởi đấng Đại Hùng, bậc hiệu Pháp như thế ấy.

--ooOoo--

UPOSATHĀDI PUCCHĀ VISSAJJANĀ

PUCCHĀ

1. Uposathakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Pavāraṇassa kammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Tajjanīyakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Niyassakammassa –pe– Pabbājanīyakammassa –pe– Paṭisāraṇīyakammassa –pe– Ukkhepanīyakammassa –pe– Parivāsadānassa –pe– Mūlāya paṭikassanāya –pe– Mānattadānassa –pe– Abbhānassa –pe– Upasampadakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ.

2. Tajjanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Niyassakammassa paṭippassaddhiyā –pe– Pabbājanīyakammassa paṭippassaddhiyā –pe– Paṭisāraṇīyakammassa paṭippassaddhiyā –pe– Ukkhepanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ.

3. Sativinayassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Amūlhavinayassa –pe– Tassapāpiyyasikāya –pe– Tiṇavatthārakassa –pe– Bhikkhunovādakasammutiyā –pe– Ticivarena avippavāsasammutiyā –pe– Santhatasammutiyā –pe– Rūpiyachaḍḍakasammutiyā –pe– Sāṭiyagāhāpakasammutiyā –pe– Pattagāhāpakasammutiyā –pe– Daṇḍasammutiyā –pe– Sikkāsammutiyā –pe– Daṇḍasikkāsammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ.

Pucchā niṭṭhitā.

VISSAJJANĀ

1. Uposathakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti? Uposathakammassa sāmaggi ādi, kiriyā majjhe, niṭṭhānaṃ pariyosānaṃ.

2. Pavāraṇākammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti? Pavāraṇākammassa sāmaggi ādi, kiriyā majjhe, niṭṭhānaṃ pariyosānaṃ.

3. Tajjanīyakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti? Tajjanīyakammassa vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

CÁC CÂU VẤN ĐÁP VỀ LỄ *UPOSATHA*, v.v....:

CÁC CÂU HỎI:

1. Đối với hành sự *Uposatha*, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? Đối với hành sự *Pavāraṇā*, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? Đối với hành sự khiển trách, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? Đối với hành sự chỉ dạy, –(như trên)– Đối với hành sự xua đuổi, –(như trên)– Đối với hành sự hòa giải, –nt– Đối với hành sự án treo, –nt– Đối với việc ban cho hình phạt *parivāsa*, –nt– Đối với việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu, –nt– Đối với việc ban cho hình phạt *mānatta*, –nt– Đối với việc giải tội, –(như trên)– Đối với hành sự tu lên bậc trên, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc?

2. Đối với việc thu hồi hành sự khiển trách, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? Đối với việc thu hồi hành sự chỉ dạy, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự xua đuổi, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự hòa giải, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự án treo, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc?

3. Đối với hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? Đối với hành xử Luật khi không điên cuồng, –(như trên)– Đối với (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, –(như trên)– Đối với cách dùng cỏ che lấp, –(như trên)– Đối với việc chỉ định vị giáo giới tỳ khưu ni, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về sự không vi phạm tội vì xa lìa ba y, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về ngọa cụ, –nt– Đối với việc chỉ định vị quảng bỏ vàng bạc, –nt– Đối với việc chỉ định vị tiếp nhận y khoác ngoài, –nt– Đối với việc chỉ định vị tiếp nhận bình bát, –nt– Đối với việc đồng ý về gậy, –nt– Đối với việc đồng ý về dây, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về gậy và dây, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc?

Dứt các câu hỏi.

CÁC CÂU TRẢ LỜI:

1. Đối với hành sự *Uposatha*, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với hành sự *Uposatha*, sự hợp nhất là đầu tiên, sự thực hiện là ở giữa, sự hoàn tất là kết cuộc.

2. Đối với hành sự *Pavāraṇā*, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với hành sự *Pavāraṇā*, sự hợp nhất là đầu tiên, sự thực hiện là ở giữa, sự hoàn tất là kết cuộc.

3. Đối với hành sự khiển trách, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với hành sự khiển trách, sự việc và nhân vật là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

4. Niyassakammassa –pe– Pabbājanīyakammassa –pe–
 Paṭisāraṇīyakammassa –pe– Ukkhepanīyakammassa –pe–
 Parivāsādānassa –pe– Mūlāya paṭikassanāya –pe– Mānattadānassa –pe–
 Abbhānassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti?

5. Upasampadakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti?
 Upasampadakammassa puggalo ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

6. Tajjanīyakammassa paṭipassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
 pariyosānan ti? Tajjanīyakammassa paṭippassaddhiyā sammāvattanā ādi,
 ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

7. Niyassakammassa –pe– Pabbājanīyakammassa –pe–
 Paṭisāraṇīyakammassa –pe– Ukkhepanīyakammassa paṭipassaddhiyā ko
 ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti? Ukkhepanīyakammassa
 paṭippassaddhiyā sammāvattanā ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

8. Sativinayassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti?
 Sativinayassa vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā
 pariyosānaṃ.

9. Amūlḥavinayassa –pe– Tassa pāpiyyasikāya –pe– Tiṇavatthārakassa
 –pe– Bhikkhunovādakasammutiyā –pe– Ticivarena avippavāsasammutiyā
 –pe– Santhatasammutiyā –pe– Rūpiyachaddakasammutiyā –pe–
 Sāṭiyagāhāpakasammutiyā –pe– Pattagāhāpakasammutiyā –pe–
 Daṇḍasammutiyā –pe– Sikkāsammutiyā –pe– Daṇḍasikkāsammutiyā ko
 ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānan ti? Daṇḍasikkāsammutiyā vatthu ca
 puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Vissajjanā niṭṭhitā.

Uposathādi pucchāvissajjanā niṭṭhitā.

--ooOoo--

4. Đối với hành sự chỉ dạy, –(như trên)– Đối với hành sự xua đuổi, –(như trên)– Đối với hành sự hòa giải, –(như trên)– Đối với hành sự án treo, –(như trên)– Đối với việc ban cho hình phạt *parivāsa*, –(như trên)– Đối với việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu, –(như trên)– Đối với việc ban cho hình phạt *mānatta*, –(như trên)– Đối với việc giải tội, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc?

5. Đối với hành sự tu lên bậc trên, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với hành sự tu lên bậc trên, sự việc và nhân vật là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

6. Đối với việc thu hồi hành sự khiển trách, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với việc thu hồi hành sự khiển trách, sự thực hành phạt sự đúng đắn là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

7. Đối với việc thu hồi hành sự chỉ dạy, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự xua đuổi, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự hòa giải, –(như trên)– Đối với việc thu hồi hành sự án treo, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với việc thu hồi hành sự án treo, việc thực hành phạt sự đúng đắn là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

8. Đối với hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, sự việc và nhân vật là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

9. Đối với hành xử Luật khi không điên cuồng, –(như trên)– Đối với (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, –(như trên)– Đối với cách dùng cỏ che lấp, –(như trên)– Đối với việc chỉ định vị giáo giới tỳ khuu ni, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về sự không vi phạm tội vì xa lìa ba y, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về ngọa cụ, –(như trên)– Đối với việc chỉ định vị quảng bỏ vàng bạc, –(như trên)– Đối với việc chỉ định vị tiếp nhận y khoác ngoài, –(như trên)– Đối với việc chỉ định vị tiếp nhận bình bát, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về gậy, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về dây, –(như trên)– Đối với việc đồng ý về gậy và dây, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với việc đồng ý về gậy và dây, sự việc và nhân vật là đầu tiên, lời đề nghị là ở giữa, tuyên ngôn hành sự là kết cuộc.

Dứt các câu trả lời.

Dứt các câu vấn đáp về lễ Uposatha, v.v...

--ooOoo--

ATTHAVASAPPAKARAṆAṀ

1. Dasa atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: saṅghasutṭhutaṃ, saṅghaphāsutāya, dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, appasannānaṃ pasādāya, pasannānaṃ bhīyyobhāvāya, saddhammatṭhiyā, vinayānuggahāya.

2. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ saṅghaphāsu. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ appasannānaṃ pasādāya, taṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya. Yaṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya, taṃ saddhammatṭhiyā. Yaṃ saddhammatṭhiyā, taṃ vinayānuggahāya.

3. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ saṅghaphāsu. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ saddhammatṭhiyā. Yaṃ saṅghasutṭhu, taṃ vinayānuggahāya.

4. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ saddhammatṭhiyā. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ vinayānuggahāya. Yaṃ saṅghaphāsu, taṃ saṅghasutṭhu.

LỜI GIẢI THÍCH VỀ ĐIỀU LỢI ÍCH:

1. Đức Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì mười điều lợi ích: Nhằm sự tốt đẹp cho hội chúng, nhằm sự an lạc cho hội chúng, nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện, nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại, nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai, nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin, nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin, nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp, (và) nhằm sự hỗ trợ Luật.

2. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy là sự an lạc cho hội chúng. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu. Điều nào nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, điều ấy nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện. Điều nào nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện, điều ấy nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại. Điều nào nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại, điều ấy nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Điều nào nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai, điều ấy nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin. Điều nào nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin, điều ấy nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Điều nào nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin, điều ấy nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp. Điều nào nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp, điều ấy nhằm sự hỗ trợ Luật.

3. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy là sự an lạc cho hội chúng. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp. Điều nào là sự tốt đẹp cho hội chúng, điều ấy nhằm sự hỗ trợ Luật.

4. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy nhằm sự hỗ trợ Luật. Điều nào là sự an lạc cho hội chúng, điều ấy là sự tốt đẹp cho hội chúng.

5. Yaṃ dumaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. –pe– Yaṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya –pe– Yaṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya –pe– Yaṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya –pe– Yaṃ appasannānaṃ pasādāya –pe– Yaṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya –pe– Yaṃ saddhammaṭṭhitiyā –pe–

6. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saṅghasutṭhu. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saṅghaphāsu. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ dumaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ pasannānaṃ bhīyyobhāvāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saddhammaṭṭhitiyā ti.¹

Atthasataṃ dhammasataṃ dve niruttisatāni ca,²
cattāri ñāṇasatāni atthavase pakaraṇe ti.

Atthavasappakaraṇaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṀ

1. Paṭhamaṃ aṭṭha pucchāya paccayesu punaṭṭha ca,
bhikkhūnaṃ soḷasa ete bhikkhunānampi³ soḷasa.
2. Peyyāla-antarā bhedā ekuttarikameva ca,
pavāraṇatthavasikā mahāvaggassa saṅgaho ti.

MAHĀVAGGO NIṬṬHITO.⁴

--ooOoo--

¹ saddhammaṭṭhitiyā - Syā.

² dve ca niruttisatāni - Ma, Syā, PTS.

³ bhikkhunānāṅca - Ma, Syā, PTS.

⁴ mahāvaggaṃ niṭṭhitaṃ - Syā, PTS.

5. Điều nào nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, –(như trên)– Điều nào nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện, –(như trên)– Điều nào nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại, –(như trên)– Điều nào nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai, –(như trên)– Điều nào nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin, –(như trên)– Điều nào nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin, –(như trên)– Điều nào nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp, –(như trên)–

6. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy là sự tốt đẹp cho hội chúng. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy là sự an lạc cho hội chúng. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Điều nào nhằm sự hỗ trợ Luật, điều ấy nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp.

Một trăm ý nghĩa, một trăm pháp, và hai trăm điều diễn đạt, là bốn trăm trí trong lời giải thích về các điều lợi ích.

DỨT LỜI GIẢI THÍCH VỀ ĐIỀU LỢI ÍCH.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Trước tiên là về tám câu hỏi, và thêm nữa là tám về các nhân duyên, mười sáu điều này là của các vị tỳ khưu, và cũng là mười sáu điều của các tỳ khưu ni.

2. Sự trùng lặp liên tục, các phân phân tích, và luôn cả phần tăng theo từng bậc một, lễ Pavāraṇā, các phân liên quan đến điều lợi ích là phần tổng hợp thuộc về Luật Đại Phẩm.

DỨT ĐẠI PHẨM.

--ooOoo--

GĀTHĀSAṄGANĪKAṂ

1. Ekamaṣaṃ cīvaraṃ katvā paggahevāna¹ añjaliṃ,
āsiṃsamānarūpo va² kissa tvaṃ idha māgato.
2. Dvīsu vinayesu paññattā ye³ uddesaṃ āgacchanti uposathesu,
kati te sikkhāpadāni honti katisu⁴ nāgaresu paññattā.
3. Bhaddako te ummaggo⁵ yoniso paripucchasi,
taggha te ahamakkhissaṃ yathāpi⁶ kusalo tathā.
4. Dvīsu vinayesu paññattā ye³ uddesaṃ āgacchanti uposathesu,
addhuḍḍhasatāni te honti sattasu nāgaresu paññattā.
5. Katamesu sattasu nāgaresu paññattā iṅgha me tvaṃ⁷ byākara,⁸
taṃ⁹ vacanapathaṃ nisāmayitvā paṭipajjema hitāya no siyā ti.¹⁰
6. Vesāliyaṃ¹¹ rājagahe sāvattiyaṃ¹¹ ca ālaviyaṃ,¹¹
kosambiyaṃ¹¹ ca sakkesu bhaggesu ceva paññattā.
7. Kati vesāliyaṃ¹¹ paññattā kati rājagahe katā,
sāvattiyaṃ¹¹ kati honti kati ālaviyaṃ¹¹ katā.¹²
8. Kati kosambiyaṃ¹¹ paññattā, kati sakkesu vuccanti,
kati bhaggesu paññattā taṃ me akkhāhi pucchito.
9. Dasa vesāliyaṃ¹¹ paññattā ekavīsa¹³ rājagahe katā,
cha ūna tīni satāni sabbe sāvattiyaṃ¹¹ katā.
10. Cha ālaviyaṃ¹¹ paññattā aṭṭha kosambiyaṃ¹¹ katā,
aṭṭha sakkesu vuccanti tayo bhaggesu paññattā.
11. Ye vesāliyaṃ¹¹ paññattā te suṇohi yathā kathaṃ,¹⁴
methunaviggahuttari¹⁵ atirekañca kālakamaṃ.
12. Bhūtaṃ paramparabhattaṃ dantaponena¹⁶ acelako,
bhikkhuniṣu ca akkoso dasete vesāliyaṃ¹¹ katā.

¹ paggaṇhitvāna - Ma, Syā, PTS.

² āsisamāna rūpova - Ma.

³ ye paññattā - Ma; paññattā - Syā, PTS.

⁴ katisu - Syā, PTS.

⁵ ummaṅgo - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁶ yathāsi - Ma.

⁷ taṃ - PTS.

⁸ byākara naṃ - Ma, Syā; byākaraṇaṃ - PTS.

⁹ tava - Syā.

¹⁰ no siyā - Ma, Syā, PTS.

¹¹ iyā - Syā, PTS.

¹² tathā - PTS.

¹³ ekavīsā - Syā; ekavīsaṃ - PTS.

¹⁴ yathātathaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.

¹⁵ methunaṃ viggahuttari - Syā.

¹⁶ dantaponena - Syā, PTS.

SUU TẬP VỀ CÁC BÀI KỆ:

1. Sau khi đã đắp y một bên vai, sau khi đã chấp tay lại, lại còn có vẻ đang mong mỏi, vì sao người đi đến nơi đây?
2. Các điều đã được quy định trong hai bộ Luật được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha, các điều học ấy là có bao nhiêu, đã được quy định ở bao nhiêu thành phố?
3. Câu hỏi của người hay, người đã hỏi chí lý, quả vậy ta sẽ giảng cho người, như thế người sẽ được tận tườnɡ.
4. Các điều đã được quy định trong hai bộ Luật được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha, chúng gồm có ba trăm năm mươi điều, đã được quy định ở bảy thành phố.
5. Chúng đã được quy định ở bảy thành phố nào? Ngài ơi, xin Ngài hãy nói cho con. Sau khi đã lắng nghe lời nói chỉ dạy ấy, chúng con sẽ thực hành vì lợi ích cho chúng con.
6. Chúng đã được quy định ở thành Vesāli, thành Rājagaha, rồi thành Sāvatti, và thành Ālavī, ở thành Kosambi, trong xứ Sakka, và luôn cả ở Bhagga nữa.
7. Bao nhiêu đã được quy định ở thành Vesāli? Bao nhiêu đã được thực hiện ở thành Rājagaha? Bao nhiêu là ở thành Sāvatti? Bao nhiêu đã được thực hiện ở thành Ālavī?
8. Bao nhiêu đã được quy định ở thành Kosambi? Bao nhiêu được đề cập ở xứ Sakka? Bao nhiêu đã được quy định ở xứ Bhagga? Đã được con hỏi, xin Ngài hãy nói về điều ấy.
9. Mười điều đã được quy định ở thành Vesāli, hai mươi một điều đã được thực hiện ở Rājagaha, tất cả hai trăm chín mươi bốn điều đã được thực hiện ở thành Sāvatti.
10. Sáu điều đã được quy định ở thành Ālavī, tám điều đã được quy định ở thành Kosambi, tám điều được đề cập ở xứ Sakka, ba điều đã được quy định ở xứ Bhagga.
11. Các điều đã được quy định ở thành Vesāli, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Chuyện đôi lừa, mạng người, pháp thượng nhân, và phụ tội, màu đen.
12. Sự thực chứng, bữa ăn được thỉnh sau, tắm rửa răng và nước, vị đạo sĩ lửa thể, và mắng nhiếc ở các tỳ khưu ni, mười điều này đã được thực hiện ở thành Vesāli.

13. Ye rājagahe paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
adinnādānaṃ rājagahe dve anuddhaṃsanāpi ca.²
14. Dvepi ca bhedā antaravāsakaṃ rūpiyaṃ suttaṃ ujjhāpanena ca
pācītaṃ gaṇabhojanaṃ vikāle ca carittaṃ³ nahānaṃ⁴ ūnavīsati.
15. Cīvaraṃ datvā vosāsanti ete rājagahe katā,
giraggacariyā tattheva⁵ chandaḍānena ekavīsati.
16. Ye sāvattiyaṃ⁶ paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
pārājikāni cattāri saṅghāḍisesā bhavanti soḷasa.
17. Aniyatā ca dve honti⁷ nissaggiyā catuṭṭimsati,⁸
cha paññāsasatañceva khuddakāni pavuccanti.⁹
18. Dasayeva ca gārayhā¹⁰ dve sattati ca sekhiyā,
cha ūna tīni satāni sabbe sāvattiyaṃ⁶ katā.
19. Ye ālaviyā¹¹ paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
kuṭi kosiya seyyā ca khanane¹² gaccha devate,
sappaṇakañca siñcanti cha ete ālaviyāṃ⁶ katā.
20. Ye kosambiyaṃ⁶ paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
mahāvihāro dovacassaṃ aññaṃ dvāraṃ surāya ca,
anāḍariyaṃ sahadhammo payo pānena aṭṭhamāṃ.
21. Ye ca sakkesu¹³ paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
eḷakalomāni patto ca ovādo ceva¹⁴ bhesajjaṃ.
22. Sūci¹⁵ āraññaḅako ceva cha ete¹⁶ kāpilavatthave,
udakasuddhiyā ovādo bhikkhunīsū pavuccanti.¹⁷
23. Ye ca bhaggesu paññattā te suṇohi yathā kathāṃ,¹
samāḍahitvā visibbenti sāmisenā sasitthakaṃ.
24. Pārājikāni cattāri saṅghāḍisesāni bhavanti,
satta nissaggiyā¹⁸ aṭṭha dvattimsati ca khuddakā.¹⁹
25. Dve gārayhā tayo sekkhā²⁰ cha paññāsa sikkhāpadā,²¹
chasu nagaresu paññattā buddhenāḍiccabandhunā.
26. Cha ūna tīni satāni sabbe sāvattiyaṃ⁶ katā,
kāruṇikenā buddhena²² gotamena yasassinā.

¹ yathātathāṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.² dve ca anuddhaṃsanā - Ma, Syā.³ cārittaṃ - Ma, Syā, PTS.⁴ nahānaṃ - Syā.⁵ tath' eva - PTS.⁶ 'iyā - Syā, PTS.⁷ aniyatā dve honti - Syā.⁸ catuṭṭimsati - Ma, Syā, PTS, Sīmu.⁹ pavuccare - Syā.¹¹ ālaviyāṃ - Ma.¹³ ye sakkesu - Syā.¹⁶ aṭṭhete - Ma.¹⁸ satta ca nissaggiyāni - Ma; satta nissaggiyāni - Syā, PTS.¹⁹ aṭṭha dvattimsa khuddakā - Ma, PTS.²⁰ sekkhā - Syā, PTS.²² kāruṇikenā buddhena - Syā, PTS natthi.¹⁰ dasa gārayhā - Syā.¹² khaṇane - Ma, Syā, PTS.¹⁴ ovādopi ca - Syā.¹⁷ pavuccati - Syā.²¹ chappaññāsa - Syā, PTS.

13. Các điều nào đã được quy định ở Rājagaha, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Ở Rājagaha, lấy vật không được cho, và luôn cả hai chuyện bôi nhọ.

14. Và còn hai việc chia rẽ, y nội, vàng bạc, chỉ sợi, và với vị phàn nàn, đồ khất thực môi giới, vật thực chung nhóm, lúc sáu giờ, và việc đi thăm viếng, việc tắm, chưa đủ hai mươi (tuổi).

15. Sau khi đã cho y, đang hướng dẫn sự phục vụ, các điều này đã được thực hiện ở Rājagaha, trên đỉnh núi, sự du hành, là chính ở nơi ấy, với sự trao thỏa thuận, là hai mươi một.

16. Các điều nào đã được quy định ở thành Sāvatti, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: bốn pārājika, các điều saṅghādisesa là mười sáu.

17. Và có hai điều aniyata, ba mươi bốn điều nissaggiya, và luôn cả một trăm năm mươi sáu điều nhỏ nhất được nói đến.

18. Và luôn cả mười tội đáng chê trách, và bảy mươi hai điều sekhiya, tất cả hai trăm chín bốn điều là đã được thực hiện ở thành Sāvatti.

19. Các điều nào đã được quy định ở thành Ālavī, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Cốc liêu, tơ tằm, và chỗ nằm, về việc đào, ‘Thiên nhân, hãy đi đi,’ và các vị tưới nước có sinh vật, sáu điều này đã được thực hiện ở thành Ālavī.

20. Các điều nào đã được quy định ở thành Kosambi, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Trú xá lớn, khó dạy, (tránh né bằng) điều khác, cánh cửa lớn, và men say, không tôn trọng, theo Pháp, với việc uống sữa là thứ tám.

21. Các điều nào đã được quy định ở xứ Sakka, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Các lông cừu, và bình bát, luôn cả việc giáo giới, dư dục phẩm.

22. Kim, và luôn cả ở trong rừng, sáu điều này ở thành Kapilavatthu, làm sạch sẽ với nước, việc giáo giới được nói lên ở các tỳ khuru ni.

23. Các điều nào đã được quy định ở xứ Bhagga, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Sau khi đốt lửa các vị sưởi ấm, dính thức ăn, cơm cặn.

24. Bốn điều pārājika, saṅghādisesa là có bảy, tám điều nissaggiya, và các điều nhỏ nhất là ba mươi hai.

25. Hai điều đáng chê trách, ba điều sekhiya, năm mươi sáu điều học đã được quy định bởi đức Phật, vị thân quyến mặt trời, ở sáu thành phố.

26. Hai trăm chín mươi bốn (điều học), tất cả đã được thực hiện ở thành Sāvatti bởi đức Phật Gotama, có lòng bi mẫn, có danh tiếng.

CATUVIPATTI

1. Yaṃ taṃ apucchimha¹ akittayī no,
taṃ taṃ byākatam anaññathā,
aññaṃ taṃ pucchāmi² tadin̄gha³ brūhi.
2. Garukalahukañcāpi⁴ sāvasesam nāvasesam,⁵
duṭṭhullañca aduṭṭhullam ye ca yāvatatīyakā.
3. Sādhāraṇāsādhāraṇam⁶ vipattiyo⁷ yehi samathehi sammanti,⁸
sabbānipetāni viyākarohi handa vākyam suṇoma te.
4. Ekatiṃsā ye garukā aṭṭhettha anavasesā,
ye garukā te duṭṭhullā ye duṭṭhullā sā sīlavipatti.
5. Pārājikaṃ saṅghādiseso sīlavipattī ti vuccati,
thullaccayam pācittiyam pāṭidesaniyam tathā.⁹
6. Dukkaṭam dubbhāsitaṃ yo cāyam akkosati,
hassādhippāyo¹⁰ ayam sā ācāravipatti sammatā.
7. Viparītadiṭṭhiṃ gaṇhanti asaddhammehi purakkhatā,
abbhācikkhanti sambuddham duppaññā mohapārutā,
ayam sā diṭṭhivipatti sammatā.

8. Ājīvahetu ājīvakāraṇā pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapati, ājīvahetu ājīvakāraṇā sañcarittaṃ samāpajjati, ājīvahetu ājīvakāraṇā ‘yo te vihāre vasati so bhikkhu arahā’ti bhaṇati, ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhu paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhu sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati. Ayam sā ājīvavipatti sammatā.

9. Ekādasa yāvatatīyakā te suṇohi yathā kathaṃ,¹¹
ukkhittānuvattakā¹² aṭṭha yāvatatīyakā,
ariṭṭho caṇḍakālī ca ime te yāvatatīyakā.

¹ yaṃ tvaṃ apucchimhā - Syā, PTS.

² pucchāma - Syā.

³ tam in̄gha - PTS.

⁴ garukaṃ lahukañcāpi - Syā, PTS.

⁵ sāvasesam anavasesam - Ma, Syā, PTS.

⁶ sādharmaṃ asādharmaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ vibhattiyo ca - Ma; vipattiyo ca - Syā, PTS.

⁸ sammanti ca - PTS.

⁹ tathā - iti saddo Ma, Syā, PTS na dissate.

¹⁰ hasādhippāyo - Ma.

¹¹ yathā kathaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.

¹² ukkhittānuvattikā - Ma, Syā.

BỐN SỰ HƯ HỎNG:

1. Điều gì chúng tôi hỏi, ngài đã trả lời cho chúng tôi về mỗi một điều ấy được rõ ràng không có sai lệch. Tôi hỏi ngài điều khác. Ngài ơi, xin ngài hãy nói về điều ấy.

2. Tội nặng và cả tội nhẹ, còn dư sót, không còn dư sót, xấu xa, và không xấu xa, và những điều (được nhắc nhở) cho đến lần thứ ba.

3. (Các tội) quy định chung và riêng, các sự hư hỏng, được làm lắng dịu với những đàn xếp nào? Xin Ngài hãy nói rõ tất cả các điều này. Ngài ơi, chúng tôi đang lắng nghe lời dạy của Ngài.

4. Những điều nào là nặng gồm có ba mươi một, ở đây có tám điều là không còn dư sót. Những tội nào là nặng, những tội ấy xấu xa; những tội nào xấu xa, chúng là sự hư hỏng về giới.

5. Tội *pārājika*, tội *saṅghādisesa* được đề cập đến là ‘sự hư hỏng về giới.’ Tội *thullaccaya*, tội *pācittiya*, tội *pāṭidesaniya* là tương tự.

6. Tội *dukkata*, tội *dubbhāsita*, và tội vị mạng nhiễm, có ý định đùa giỡn, điều này đây được xác định là sự hư hỏng về hạnh kiểm.

7. Các vị nắm lấy quan điểm đối nghịch, tôn vinh phi chánh Pháp, có tuệ kém, bị mê mờ che phủ, chê bai đấng Toàn Giác, điều này đây được xác định là sự hư hỏng về quan điểm.

8. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị có ước muốn xấu xa, bị thúc giục bởi ước muốn, rồi khoác lác về pháp thượng nhân không có không thực chứng. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị thực hành việc mai mối. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị nói rằng: ‘Vị (tỳ khuru) nào sống trong trú xá của đạo hữu, vị tỳ khuru ấy là bậc A-la-hán.’ Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị tỳ khuru yêu cầu các vật thực hảo hạng vì lợi ích của bản thân rồi thọ thực. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị tỳ khuru không bị bệnh yêu cầu xúp hoặc cơm vì lợi ích của bản thân rồi thọ thực. Điều này đây được xác định là sự hư hỏng về nuôi mạng.

9. Mười một điều (nhắc nhở) cho đến lần thứ ba, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải: Các vị xu hướng theo kẻ bị án treo, tám điều (được nhắc nhở) cho đến lần ba, vị *Ariṭṭha*, và vị *ni Caṇḍakālī*; những điều này đây là (được nhắc nhở) cho đến lần thứ ba.

CHEDANAKĀDI

1. Kati chedanakāni kati bhedanakāni,
kati uddālanakāni kati anaññapācittiyāni.
2. Kati bhikkhusammutiyo kati sāmīciyo kati paramāni,
kati jānanti paññattā buddhenādiccabandhunā.
3. Cha chedanakāni ekaṃ bhedanakaṃ,
ekaṃ uddālanakaṃ cattāri anaññapācittiyāni.
4. Catasso bhikkhusammutiyo satta sāmīciyo cuddasa paramāni,
soḷasa¹ jānanti paññattā buddhenādiccabandhunā.

ASĀDHĀRAṆAKĀDI

1. Viṣaṃ dve satāni bhikkhūnaṃ sikkhāpadāni,
uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
2. Tīṇi satāni cattāri bhikkhunīnaṃ sikkhāpadāni,
uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
3. Cha cattālīsā bhikkhūnaṃ bhikkhunīhi asādhāraṇā,
sataṃ tiṃsā ca bhikkhunīnaṃ bhikkhūhi asādhāraṇā.
4. Sataṃ sattati chaceva² ubhinnaṃ asādhāraṇā,
sataṃ sattati cattāri ubhinnaṃ samasikkhatā.
5. Viṣaṃ dve satāni bhikkhūnaṃ sikkhāpadāni,
uddesaṃ āgacchanti uposathesu te suṇohi yathā kathaṃ.³
6. Pārājikāni cattāri saṅghādisesāni bhavanti terasa,
aniyatā dve honti nissaggiyāni tiṃseva;
dve navuti ca khuddakā cattāro pāṭidesaniyā,
pañca sattati sekhiyā.
7. Viṣaṃ dve satāni cime⁴ honti bhikkhūnaṃ,
sikkhāpadāni uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
8. Tīṇi satāni cattāri bhikkhunīnaṃ sikkhāpadāni,
uddesaṃ āgacchanti uposathesu te suṇohi yathā kathaṃ.³
9. Pārājikāni atṭha saṅghādisesāni bhavanti sattarasa,
nissaggiyāni tiṃseva sataṃ saṭṭhi chaceva⁵ khuddakāni pavuccanti.

¹ sodasa - Ma.² cha ceva - Syā, PTS.³ yathātathaṃ - Ma, PTS.⁴ dvesatānipime - Sīmu.⁵ saṭṭhi cha ceva - Ma;

saṭṭhi ca cha ceva - Syā; saṭṭhi ca cha ceva - PTS.

LIÊN QUAN VIỆC CẮT BỐT, v.v...:

1. Bao nhiêu điều liên quan việc cắt bớt? Bao nhiêu điều liên quan việc đập vỡ? Bao nhiêu điều liên quan việc móc ra? Bao nhiêu điều pācittiya (chỉ vì nguyên nhân ấy) không điều nào khác?

2. Bao nhiêu sự đồng ý của các tỳ khưu? Bao nhiêu sự đúng đắn (trong trường hợp ấy)? Bao nhiêu điều tối đa? Bao nhiêu điều 'đâu biết' đã được quy định bởi đức Phật, vị thân quyến mặt trời?

3. Sáu điều liên quan việc cắt bớt. Một điều liên quan việc đập vỡ. Một điều liên quan việc móc ra. Bốn điều pācittiya (chỉ vì nguyên nhân ấy) không điều nào khác.

4. Bốn sự đồng ý của các tỳ khưu. Bảy sự đúng đắn (trong trường hợp ấy). Mười bốn điều 'tối đa.' Mười sáu điều 'đâu biết' đã được quy định bởi đức Phật, vị thân quyến mặt trời.

ĐIỀU KHÔNG QUY ĐỊNH CHUNG, v.v...:

1. Hai trăm hai mươi điều học của các tỳ khưu được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha.

2. Ba trăm lẻ bốn điều học của các tỳ khưu ni được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha.

3. Của các vị tỳ khưu có bốn mươi sáu điều học là không được quy định chung với các tỳ khưu ni. Của các tỳ khưu ni có một trăm ba mươi điều là không được quy định chung với các vị tỳ khưu.

4. Một trăm bảy mươi sáu là không chung cho cả hai, một trăm bảy mươi bốn được thực hành bình đẳng cho cả hai (hội chúng).

5. Hai trăm hai mươi điều học của các vị tỳ khưu được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

6. Bốn điều pārajika, saṅghādisesa là mười ba, điều aniyata có hai, đúng ba mươi điều nissaggiya, và chín mươi hai điều nhỏ nhất, bốn điều pāṭidesaniya, bảy mươi hai điều sekhiya.

7. Và hai trăm hai mươi điều học này của các tỳ khưu được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha.

8. Ba trăm lẻ bốn điều học của các tỳ khưu ni được đưa ra đọc tụng trong các lễ Uposatha, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

9. Tám điều pārajika, saṅghādisesa là mười bảy, đúng ba mươi điều nissaggiya, và luôn cả một trăm sáu mươi sáu được gọi là điều nhỏ nhất.

10. Aṭṭha pāṭidesanīyā pañca sattati sekhiyā,
tīṇi satāni cattārima honti bhikkhunīnaṃ,
sikkhāpadāni uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
11. Cha cattālīsa bhikkhūnaṃ bhikkhūnihi asādhāraṇā,
te suṇohi yathā kathaṃ.¹
12. Cha saṅghādisesā dvīhi aniyatehi² aṭṭha
nissaggiyāni dvādasa te tehi honti vīsati.³
13. Dvāvisati khuddakā cattāro pāṭidesanīyā,
cha cattālīsāpime⁴ honti bhikkhūnaṃ bhikkhūnihi asādhāraṇā.
14. Sataṃ tiṃsā ca⁵ bhikkhunīnaṃ bhikkhūnihi asādhāraṇā,
te suṇohi yathā kathaṃ.¹
15. Pārājikāni cattāri saṅghamhā dasa nissare,
nissaggiyā dvādasa channavuti ca khuddakā aṭṭha pāṭidesanīyā;
sataṃ tiṃsāpime⁶ honti bhikkhunīnaṃ bhikkhūnihi asādhāraṇā.
16. Sataṃ sattati chaceva⁷ ubhinnaṃ asādhāraṇā,
te suṇohi yathā kathaṃ.¹
17. Pārājikāni cattāri saṅghādisesāni bhavanti soḷasa,
aniyatāni ca dve honti nissaggiyāni catuvīsati.
18. Sataṃ aṭṭhārasa ceva khuddakāni pavuccanti dvādasa pāṭidesanīyā,
sataṃ sattati cha cevapime⁸ honti ubhinnaṃ asādhāraṇā.
19. Sataṃ sattati cattāri ubhinnaṃ samasikkhatā,
te suṇohi yathā kathaṃ.¹
20. Pārājikāni cattāri saṅghādisesāni bhavanti satta,
nissaggiyāni aṭṭhārasa samasattati khuddakā pañcasattati sekhiyā,
sataṃ sattati cattāripime⁹ honti ubhinnaṃ samasikkhatā.
21. Aṭṭheva pārājikā ye durāsada tālavatthusamūpamā,
paṇḍupalāso puthusilā sīsacchinnova so naro,
tālova matthakā chinno¹⁰ avirūḷhī bhavanti te.
22. Tevīsati saṅghādisesā dve aniyatā dve cattālīsa nissaggiyā,
aṭṭhāsīti sataṃ pācittiyā dvādasa pāṭidesanīyā.
23. Pañca sattati sekhiyā tīhi samathehi sammanti,
sammukhā ca¹¹ paṭiññāya tiṇavatthārakena ca.
24. Dve uposathā dve pavāraṇā cattāri kammāni jinena desitā,
pañceva uddesā cattāro¹² bhavanti anaññathā,
āpattikkhandhā ca bhavanti satta.
25. Adhikaraṇāni cattāri sattahi samathehi sammanti,
dvīhi catūhi tīhi kiccaṃ ekena sammanti.

¹ yathātathaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.² dve aniyatehi - Ma, PTS.³ tehi te honti vīsati - Syā.⁴ chacattārīsā c' ime - Ma;
chacattālīsa cime - Syā;
chacattārīsā c' ime - PTS.⁵ sataṃ tiṃsā - Syā, PTS.⁶ tiṃsā cime - Ma, Syā, PTS.⁷ cha ceva - Syā, PTS.⁸ chacevime - Ma; cha cevime - Syā, PTS.⁹ cattāri cime - Ma, Syā, PTS.¹⁰ matthakacchinno - Ma, Syā, PTS.¹¹ sammukhā va - Syā, PTS.¹² caturo - Ma, Syā, PTS.

10. Tám điều *pāṭidesanīya*, bảy mươi hai điều *sekhiya*, là ba trăm lẻ bốn; các điều học này là của các tỳ khuru ni, được đưa ra đọc tụng trong các lễ *Uposatha*.

11. Của các tỳ khuru có bốn mươi sáu điều học không được quy định chung với các tỳ khuru ni, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

12. Sáu điều *saṅghādisesa*, với hai điều *aniya* là tám, thêm mười hai điều *nissaggiya*, chúng với các điều ấy là hai mươi điều.

13. Hai mươi hai điều nhỏ nhất, bốn điều *pāṭidesanīya*, bốn mươi sáu điều này của các tỳ khuru là không được quy định chung với các tỳ khuru ni.

14. Và của các tỳ khuru ni có một trăm ba mươi điều học không được quy định chung với các tỳ khuru, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

15. Bốn điều *pārājika*, mười điều là hội chúng, mười hai điều *nissaggiya*, và chín mươi sáu điều nhỏ nhất, tám điều *pāṭidesanīya*, một trăm ba mươi điều này của các tỳ khuru ni là không được quy định chung với các tỳ khuru.

16. Luôn cả một trăm bảy mươi sáu điều là không chung cho cả hai, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

17. Bốn điều *pārājika*, *saṅghādisesa* là mười sáu điều, và *aniyata* là hai điều, *nissaggiya* hai mươi bốn điều.

18. Và đúng một trăm mười tám điều được gọi là nhỏ nhất, mười hai điều *pāṭidesanīya*, và cả thảy một trăm bảy mươi sáu điều này là không chung cho cả hai.

19. Một trăm bảy mươi bốn điều là được thực hành bình đẳng đối với cả hai, người hãy lắng nghe các điều ấy theo như lời giảng giải.

20. Bốn điều *pārājika*, các điều *saṅghādisesa* là bảy, các điều *nissaggiya* là mười tám, đúng bảy mươi điều nhỏ nhất, bảy mươi lăm điều *sekhiya*, cả thảy một trăm bảy mươi bốn điều này là được thực hành bình đẳng cho cả hai.

21. Chính tám điều *pārājika* là các điều vi phạm xấu xa, tương tự như gốc cây thốt nốt, như chiếc lá úa vàng, như tảng đá bằng phẳng, như người đàn ông ấy có đầu đã bị chặt lìa, như cây thốt nốt đã bị chặt ngọn, chúng không còn phát triển.

22. Hai mươi ba điều *saṅghādisesa*, hai điều *aniyata*, bốn mươi hai điều *nissaggiya*, một trăm tám mươi tám điều *pācittiya*, mười hai điều *pāṭidesanīya*.

23. Bảy mươi lăm điều *sekhiya*, chúng được làm lắng dịu với ba cách dàn xếp: với sự hiện diện, như đã được thừa nhận, và việc dùng cỏ che lấp.

24. Bạc Chiến Thắng đã giảng giải về hai lễ *Uposatha*, hai lễ *Pavāraṇā*, về bốn loại hành sự, và luôn cả năm cách tụng đọc, bốn cách cũng không khác, và các nhóm tội là bảy.

25. Bốn sự tranh tụng được làm lắng dịu với bảy cách dàn xếp, với hai cách, bốn cách, ba cách, còn nhiệm vụ được làm lắng dịu với một cách.

PĀRĀJIKĀDI ĀPATTI

1. Pārājikanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
cuto paraddho bhaṭṭho ca saddhammā hi² niraṃkato,³
saṃvāsopi⁴ tahiṃ natthi tenetaṃ iti vuccati.
2. Saṅghādisesoti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
saṅghova deti parivāsaṃ mūlāya paṭikassati;
mānattaṃ deti abbheti tenetaṃ iti vuccati.
3. Aniyatoti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
aniyato na niyato anekāṃsikatāṃ padaṃ;
tiṇṇamaññataraṃ ṭhānaṃ aniyatoti pavuccati.
4. Thullaccayanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
ekassa mūle yo deseti yo ca taṃ patigaṇḱhati;
accayo tena samo natthi tenetaṃ iti vuccati.
5. Nissaggiyanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
saṅghamajjhe gaṇamajjhe ekakasseva ekato;⁵
nissajitvāna deseti⁶ tenetaṃ iti vuccati.
6. Pācittiyanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
pāṭeti kusalaṃ dhammaṃ ariyamaggamaparajjhati;
cittasammohanaṭṭhānaṃ⁷ tenetaṃ iti vuccati.
7. Pāṭidesaniyanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathāṃ,¹
bhikkhu aññātaḱo santo kicchā laddhāya bhojanaṃ.⁸
sāmaṃ gahetvā bhuñjeyya gārayhanti pavuccati.
8. Nimantanāsu bhuñjantaṃ⁹ chandāya vosāsati tatha bhikkhunī,¹⁰
anivāretvā tahiṃ bhuñje gārayhanti pavuccati.
9. Saddhācittaṃ kulaṃ gantvā appabhogaṃ anāḱhiyaṃ,¹¹
agilāno tahiṃ bhuñje gārayhanti pavuccati.
10. Yo ce araññe viharanto sāsāṅke sabhayānake,
aviditaṃ tahiṃ bhuñje gārayhanti pavuccati.
11. Bhikkhunī aññātikā santā yaṃ paresaṃ mamāyitaṃ,
sappi telaṃ madhu phāṇitaṃ macchamaṃsaṃ athopi¹³ khīraṃ;
dadhiṅca yaṃ¹⁴ viññāpeyya bhikkhunī gārayhapattā sugatassa sāsane.

¹ yathātathaṃ - Ma, PTS, Sīmu 2.² saddhammehi - Syā, PTS.³ niraḱato - Sīmu 2.⁴ saṃvāsopi ca - Syā; saṃvāso ca - PTS.⁵ ekasseva ca ekato - Ma.⁶ nissajitvā yaṃ deseti - Syā.⁷ cittasammohanaṃ ṭhānaṃ - PTS.⁸ laddhaṃ yaṃ bhojanaṃ - PTS.⁹ bhuñjantā - Ma; bhuñjanto - Syā.¹⁰ bhikkhuniṃ - Ma.¹¹ anāḱhiyaṃ - Ma.¹² madhuṃ - Ma, PTS.¹³ atho - Ma, PTS.¹⁴ dadhiṃ sayāṃ - Ma, Syā, PTS.

TỘI PĀRĀJIKĀ, v.v....:

1. Điều nào được gọi là ‘tội pārajika,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Là kẻ đã bị chết, đã bị thua trận, và đã bị té ngã, bởi vì đã bị khước từ ra khỏi Chánh Pháp, ngay cả việc đồng cộng trú ở nơi ấy cũng không còn, vì thế điều này được gọi như vậy.

2. Điều nào đã được gọi là ‘tội saṅghādisesa,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Chính hội chúng ban cho hình phạt parivāsa, đưa về lại (hình phạt) ban đầu, ban cho hình phạt mānatta, và giải cho khỏi tội, vì thế điều này được gọi như vậy.

3. Điều nào đã được gọi là ‘tội aniyata,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Aniyata là không chắc chắn, là điều học không được xác định, là một sự kiện nào đó trong ba, nên được gọi là ‘aniyata.’

4. Điều nào đã được gọi là ‘tội thullaccaya,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Vị nào khai trình tội ở chân của vị khác, và vị nào ghi nhận điều ấy, do đó sự vi phạm được yên lặng, không còn gây hại cho vị ấy, vì thế điều này được gọi như vậy.

5. Điều nào đã được gọi là ‘tội nissaggiya,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, đến chỉ mỗi một vị, sau khi xả bỏ rồi sám hối, vì thế điều này được gọi như vậy.

6. Điều nào đã được gọi là ‘tội pācittiya,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Vị đánh rơi thiện pháp, đối nghịch lại Thánh đạo, có sự mê mờ của tâm, vì thế điều này được gọi như vậy.

7. Điều nào đã được gọi là ‘tội pāṭidesanīya,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Vị tỳ khưu trong khi không là thân quyến, đối với vật thực của vị ni khó nhọc mới thành đạt, sau khi tự mình nhận lãnh rồi thọ thực, được gọi ‘đáng chê trách.’

8. Giữa những vị được mời, trong lúc đang thọ thực, nơi ấy có vị tỳ khưu ni hướng dẫn theo ý thích, sau khi không ngăn cản, vị thọ thực ở đó, được gọi ‘đáng chê trách.’

9. Sau khi đi đến gia đình có tâm tín thành, ít của cải, nghèo, vị (tỳ khưu), không bệnh, thọ thực ở nơi ấy, được gọi ‘đáng chê trách.’

10. Nếu là vị đang sống ở khu rừng, có sự kinh hoàng, có sự nguy hiểm, không báo cho biết, rồi thọ thực ở nơi ấy, được gọi ‘đáng chê trách.’

11. Tỳ khưu ni, trong khi không là thân quyến, đối với vật được người khác ưa thích là bơ lỏng, đậu ăn, mật ong, đường mía, cá thịt, rồi luôn cả sữa tươi, và sữa đông, vị tỳ khưu ni yêu cầu vật ấy phạm tội đáng chê trách trong giáo pháp của đức Thiện Thế.

12. Dukkaṭanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathaṃ,¹
aparaddhaṃ viraddhaṅca khalitaṃ yaṅca dukkaṭaṃ.
13. Yaṃ manusso kare pāpaṃ āvi vā yadi vā raho,
dukkaṭanti pavedenti tenetaṃ iti vuccati.
14. Dubbhāsitaṃ yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathaṃ,¹
dubbhāsitaṃ durābhaṭṭhaṃ saṅkiliṭṭhaṅca yaṃ padaṃ;
yaṅca viññū garahanti tenetaṃ iti vuccati.
15. Sekhiyanti yaṃ vuttaṃ taṃ suṇohi yathā kathaṃ,¹
sekhasa sikkhamānassa ujumaggānusārino.
16. Ādipetaṃ¹ caraṇaṅca mukhaṃ saṃyamaṣaṃvaro,²
sikkhā etādisī³ natthi tenetaṃ iti vuccati.
17. Channamativassati vivaṭaṃ nātivassati,
tasmā channaṃ vivaretha evaṃ taṃ nātivassati.
18. Gati migānaṃ pavanaṃ ākāso pakkhinaṃ gati,
vibhavo gati dhammānaṃ nibbānaṃ arahato gati.⁴

Gāthasaṅgaṇikaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

Satta nagaresu paññattaṃ⁵ vipatti caturopi ca,
bhikkhūnaṃ bhikkhunīnaṅca sādharmaṇā asādharmaṇā;
sāsanānuggahāya⁶ gāthasaṅgaṇikaṃ idan ti.

--ooOoo--

¹ ādi cetanaṃ - Ma, Syā, PTS.

² saññamasāṃvaro - Ma, Syā.

³ etādisā - Syā.

⁴ gati ti - Ma, Syā, PTS.

⁵ paññattā - Ma, Syā.

⁶ sāsanānuggahāya - Ma, Syā, PTS.

12. Điều nào đã được gọi là ‘tội dukkaṭa,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Sự việc đã bị thua trận, đã bị thất bại, và đã bị lỗi lầm là tội dukkaṭa.

13. Người làm điều ác ấy công khai hoặc là kín đáo, người ta tuyên bố là ‘dukkata,’ vì thế điều này được gọi như vậy.

14. Điều nào đã được gọi là ‘tội dubbhāsita,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. Câu nói nào là ác khẩu, được nói lên sai quấy, và hoàn toàn bị ô nhiễm, và điều nào các bậc tri thức chê trách, vì thế điều này được gọi như vậy.

15. Điều nào đã được gọi là ‘tội sekhiya,’ người hãy lắng nghe điều ấy theo như lời giảng giải. (Đây) là dành cho vị hữu học, đang còn học tập, đang tiến theo con đường thẳng tắp.

16. Và sự thực hành này là việc trước tiên, đứng đầu, là sự kiểm soát, và thu thúc, sự học tập như vậy là không có, vì thế điều này được gọi như vậy.

17. Nước mưa bị văng lại ở vật đã được che đậy, không văng lại ở vật đã được mở ra. Vì thế, hãy mở ra vật đã được che đậy, như vậy, ở vật ấy nước mưa không văng lại.

18. Núi rừng là cảnh giới của các loài thú vật, không gian là cảnh giới của các loài có cánh, biển hoại là cảnh giới của các pháp (hữu vi), Niết Bàn là cảnh giới của bậc A-la-hán.

Dứt Sưu Tập về Các Bài Kệ.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Ở trong bảy thành phố, điều đã được quy định và bốn sự hư hỏng, các điều quy định chung và riêng của các tỳ khưu và của các tỳ khưu ni, chương ‘Sưu Tập Các Bài Kệ’ này nhằm nâng đỡ giáo pháp.

--ooOoo--

ADHIKARAṆABHEDO

1. Cattāri adhikaraṇāni: vivādādhikaraṇaṃ, anuvādādhikaraṇaṃ, āpattādhikaraṇaṃ, kiccādhikaraṇaṃ. Imāni cattāri adhikaraṇāni.

Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ kati ukkoṭā? Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ dasa ukkoṭā: vivādādhikaraṇassa dve ukkoṭā, anuvādādhikaraṇassa cattāro ukkoṭā, āpattādhikaraṇassa tayo ukkoṭā, kiccādhikaraṇassa eko ukkoṭo. Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ ime dasa ukkoṭā.

2. Vivādādhikaraṇaṃ ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti?
Anuvādādhikaraṇaṃ ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti?
Āpattādhikaraṇaṃ ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti?
Kiccādhikaraṇaṃ ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti?

Vivādādhikaraṇaṃ ukkoṭento dve samathe ukkoṭeti.
Anuvādādhikaraṇaṃ ukkoṭento cattāro samathe ukkoṭeti.
Āpattādhikaraṇaṃ ukkoṭento tayo samathe ukkoṭeti.
Kiccādhikaraṇaṃ ukkoṭento ekaṃ samathaṃ ukkoṭeti.

3. Kati ukkoṭā, katihākārehi ukkoṭanaṃ pasavati, katihaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, kati puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭento āpattiṃ āpajjati.

Dvādasa ukkoṭā, dasahākārehi ukkoṭanaṃ pasavati. Catuhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti. Cattāro puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭento āpattiṃ āpajjanti.

4. Katame dvādasa ukkoṭā? Akataṃ kammaṃ, dukkataṃ kammaṃ, puna kātabbaṃ kammaṃ, anihataṃ, dunnihataṃ, puna nihanitabbaṃ, avinicchitaṃ, duvinicchitaṃ, puna vinicchitabbaṃ, avūpasantaṃ, duvūpasantaṃ, puna upasametabbanti. Ime dvādasa ukkoṭā.

5. Katamehi dasahākārehi ukkoṭanaṃ pasavati? Tattha jātaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha jātaṃ vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, antarāmagge adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, antarāmagge vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha gataṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha gataṃ vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, sativinayaṃ ukkoṭeti, amūlhavinayaṃ ukkoṭeti, tassapāpiyyasikaṃ ukkoṭeti, tiṇavatthāraṃ ukkoṭeti. Imehi dasahākārehi ukkoṭanaṃ pasavati.

PHÂN TÍCH SỰ TRANH TỤNG:

1. Bốn sự tranh tụng: sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, sự tranh tụng liên quan đến tội, sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Đây là bốn sự tranh tụng.

Bốn sự tranh tụng này có bao nhiêu cách khơi dậy? – Bốn sự tranh tụng này có mười cách khơi dậy: sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có hai cách khơi dậy, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có bốn cách khơi dậy, sự tranh tụng liên quan đến tội có ba cách khơi dậy, và sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có một cách khơi dậy. Đây là mười cách khơi dậy của bốn sự tranh tụng này.

2. Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi thì (vị ấy) khơi dậy bao nhiêu cách dàn xếp? Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến khiển trách thì (vị ấy) khơi dậy bao nhiêu cách dàn xếp? Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến tội thì (vị ấy) khơi dậy bao nhiêu cách dàn xếp? Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ thì (vị ấy) khơi dậy bao nhiêu cách dàn xếp?

– Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi thì (vị ấy) khơi dậy hai cách dàn xếp. Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến khiển trách thì (vị ấy) khơi dậy bốn cách dàn xếp. Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến tội thì (vị ấy) khơi dậy ba cách dàn xếp. Trong khi khơi dậy sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ thì (vị ấy) khơi dậy một cách dàn xếp.

3. Có bao nhiêu sự khơi dậy? Vị tạo ra sự khơi dậy với bao nhiêu biểu hiện? Người khơi dậy sự tranh tụng có bao nhiêu yếu tố? Bao nhiêu người vi phạm tội trong khi khơi dậy sự tranh tụng?

– Có mười hai sự khơi dậy. Vị tạo ra sự khơi dậy với mười biểu hiện. Người khơi dậy sự tranh tụng có bốn yếu tố. Bốn hạng người vi phạm tội trong khi khơi dậy sự tranh tụng.

4. Mười hai sự khơi dậy là gì? – Hành sự chưa được thực hiện, hành sự đã được thực hiện sai, hành sự cần được thực hiện lại, chưa được hoàn tất, đã được hoàn tất sai, cần được hoàn tất lại, chưa được quyết định, đã được quyết định sai, cần được quyết định lại, chưa được giải quyết, đã được giải quyết sai, cần được giải quyết lại. Đây là mười hai sự khơi dậy.

5. Vị tạo ra sự khơi dậy với mười biểu hiện gì? – Vị khơi dậy sự tranh tụng tại chỗ đã sanh khởi, vị khơi dậy sự tranh tụng đã được giải quyết tại chỗ đã sanh khởi, vị khơi dậy sự tranh tụng (khi đang đi) nửa đoạn đường, vị khơi dậy sự tranh tụng đã được giải quyết (khi đang đi) nửa đoạn đường, vị khơi dậy sự tranh tụng khi đã đến nơi ấy, vị khơi dậy sự tranh tụng đã được giải quyết khi đã đến nơi ấy, vị khơi dậy hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, vị khơi dậy hành xử Luật khi không diên cuồng, vị khơi dậy (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, vị khơi dậy cách dùng cỏ che lấp. Vị tạo ra sự khơi dậy với mười biểu hiện này.

6. Katamehi catuhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti? Chandāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, dosāgatiṃ –pe– mohāgatiṃ –pe– bhayāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti. Imehi catuhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti.

7. Katame cattāro puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭento āpattiṃ āpajjanti? Tadahūpasampanno ukkoṭeti ukkoṭanakaṃ pācittiyaṃ, āgantuko ukkoṭeti ukkoṭanakaṃ pācittiyaṃ, kāraṅko ukkoṭeti ukkoṭanakaṃ pācittiyaṃ, chandadāyako ukkoṭeti ukkoṭanakaṃ pācittiyaṃ. Ime cattāro puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭento āpattiṃ āpajjanti.

ADHIKARAṆANIDĀNĀDAYO

1. Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ? Anuvādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ? Āpattādhikaraṇaṃ, kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ? Kiccādhikaraṇaṃ, kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ?

Vivādādhikaraṇaṃ vivādanidānaṃ, vivādasamudayaṃ, vivādajātikaṃ, vivādappabhavaṃ, vivādasambhāraṃ, vivādasamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ anuvādanidānaṃ, anuvādasamudayaṃ, anuvādajātikaṃ, anuvādappabhavaṃ, anuvādasambhāraṃ, anuvādasamuṭṭhānaṃ. Āpattādhikaraṇaṃ āpattinidānaṃ, āpattisamudayaṃ, āpattijātikaṃ, āpattipabhavaṃ, āpattisambhāraṃ, āpattisamuṭṭhānaṃ. Kiccādhikaraṇaṃ kiccānidānaṃ,¹ kiccāsamudayaṃ, kiccājātikaṃ, kiccāppabhavaṃ, kiccāsambhāraṃ, kiccāsamuṭṭhānaṃ.

2. Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ? Anuvādādhikaraṇaṃ –pe– Āpattādhikaraṇaṃ –pe– Kiccādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ?

¹ kiccānidānaṃ - Ma.

6. Vị khởi dậy sự tranh tụng có bốn yếu tố gì? – Vị khởi dậy sự tranh tụng trong khi thiên vị vì ưa thích, –(như trên)– vì sân hận, –(như trên)– vì si mê, vị khởi dậy sự tranh tụng trong khi thiên vị vì sợ hãi. Vị khởi dậy sự tranh tụng có bốn yếu tố này.

7. Bốn hạng người nào vi phạm tội trong khi khởi dậy sự tranh tụng? – Vị đã được tu lên bậc trên vào chính ngày ấy khởi dậy (sự tranh tụng) vi phạm tội *pācittiya* có liên quan đến việc khởi dậy; vị vắng lai khởi dậy vi phạm tội *pācittiya* có liên quan đến việc khởi dậy; vị là người chủ động khởi dậy vi phạm tội *pācittiya* có liên quan đến việc khởi dậy; vị trao ra sự tùy thuận khởi dậy vi phạm tội *pācittiya* có liên quan đến việc khởi dậy. Bốn hạng người này vi phạm tội trong khi khởi dậy sự tranh tụng.

SỰ MỞ ĐẦU, v.v... CỦA TRANH TỤNG:

1. Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi? Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi? Sự tranh tụng liên quan đến tội có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi? Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi?

– Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có tranh cãi là sự mở đầu, có tranh cãi là sự phát sanh, có tranh cãi là sự sanh lên, có tranh cãi là sự hiện khởi, có tranh cãi là sự cốt yếu, có tranh cãi là nguồn sanh khởi. Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có khiển trách là sự mở đầu, có khiển trách là sự phát sanh, có khiển trách là sự sanh lên, có khiển trách là sự hiện khởi, có khiển trách là sự cốt yếu, có khiển trách là nguồn sanh khởi. Sự tranh tụng liên quan đến tội có tội vi phạm là sự mở đầu, có tội vi phạm là sự phát sanh, có tội vi phạm là sự sanh lên, có tội vi phạm là sự hiện khởi, có tội vi phạm là sự cốt yếu, có tội vi phạm là nguồn sanh khởi. Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có nhiệm vụ là sự mở đầu, có nhiệm vụ là sự phát sanh, có nhiệm vụ là sự sanh lên, có nhiệm vụ là sự hiện khởi, có nhiệm vụ là sự cốt yếu, có nhiệm vụ là nguồn sanh khởi.

2. Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi? Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến tội –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi?

Vivādādhikaraṇaṃ hetunidānaṃ, hetusamudayaṃ, hetujātikaṃ, hetuppabhavaṃ, hetusambhāraṃ, hetusamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ –pe– Āpattādhikaraṇaṃ –pe– Kiccādhikaraṇaṃ hetunidānaṃ, hetusamudayaṃ, hetujātikaṃ, hetuppabhavaṃ, hetusambhāraṃ, hetusamuṭṭhānaṃ.

3. Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ? Anuvādādhikaraṇaṃ –pe– Āpattādhikaraṇaṃ –pe– Kiccādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamuṭṭhānaṃ?

Vivādādhikaraṇaṃ paccayanidānaṃ, paccayasamudayaṃ, paccayajātikaṃ, paccayappabhavaṃ, paccayasambhāraṃ, paccayasamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ –pe– Āpattādhikaraṇaṃ –pe– Kiccādhikaraṇaṃ paccayanidānaṃ, paccayasamudayaṃ, paccayajātikaṃ, paccayappabhavaṃ, paccayasambhāraṃ, paccayasamuṭṭhānaṃ.

ADHIKARAṆAMŪLĀDAYO

1. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ kati mūlāni, kati samuṭṭhānā? Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ tettiṃsa mūlāni, tettiṃsa samuṭṭhānā.

2. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamāni tettiṃsa mūlāni? Vivādādhikaraṇassa dvādasa mūlāni, anuvādādhikaraṇassa cuddasa mūlāni, āpattādhikaraṇassa cha mūlāni, kiccādhikaraṇassa ekaṃ mūlaṃ saṅgho. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ imāni tettiṃsa mūlāni.

3. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katame tettiṃsa samuṭṭhānā? Vivādādhikaraṇassa aṭṭhārasa bhedakaravatthūni samuṭṭhānā, anuvādādhikaraṇassa catasso vipattiyo samuṭṭhānā, āpattādhikaraṇassa satta āpattikkhandhā¹ samuṭṭhānā, kiccādhikaraṇassa cattāri kammāni samuṭṭhānā. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ ime tettiṃsa samuṭṭhānā.

ADHIKARAṆAPACCAYĀPATTI

1. Vivādādhikaraṇaṃ āpattānāpattī ti? Vivādādhikaraṇaṃ na āpatti.

Kiṃ pana vivādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyā ti? Āma, vivādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya.

¹ sattāpattikkhandhā - Ma, PTS.

– Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi. Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến tội –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi.

3. Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi? Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến tội –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có điều gì là sự mở đầu, có điều gì là sự phát sanh, có điều gì là sự sanh lên, có điều gì là sự hiện khởi, có điều gì là sự cốt yếu, có điều gì là nguồn sanh khởi?

– Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi. Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến tội –(như trên)– Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi.

ĐIỀU CĂN BẢN, v.v... CỦA TRANH TỤNG:

1. Bốn sự tranh tụng có bao nhiêu điều căn bản, có bao nhiêu nguồn sanh khởi? – Bốn sự tranh tụng có ba mươi ba điều căn bản, có ba mươi ba nguồn sanh khởi.

2. Bốn sự tranh tụng có ba mươi ba điều căn bản gì? – Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có mười hai điều căn bản, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có mười bốn điều căn bản, sự tranh tụng liên quan đến tội có sáu điều căn bản, sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có một điều căn bản là hội chúng. Bốn sự tranh tụng có ba mươi ba điều căn bản này.

3. Bốn sự tranh tụng có ba mươi ba nguồn sanh khởi gì? – Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có mười tám sự việc gây ra chia rẽ là nguồn sanh khởi, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có bốn sự hư hỏng là nguồn sanh khởi, sự tranh tụng liên quan đến tội có bảy nhóm tội là nguồn sanh khởi, sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có bốn hành sự là nguồn sanh khởi. Bốn sự tranh tụng có ba mươi ba nguồn sanh khởi này.

TỘI VI PHẠM LÀ DUYÊN CỦA TRANH TỤNG:

1. Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi là tội vi phạm hay không là tội vi phạm? – Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi không là tội vi phạm.

Có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi không? – Có, có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi.

Vivādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati? Vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo āpajjati: upasampannaṃ omasati āpatti pācittiyassa, anupasampannaṃ omasati āpatti dukkaṭassa. Vivādādhikaraṇapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

2. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katīhi āpattikkhandhehi saṅgahītā,¹ channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti,² katīhi adhikaraṇehi katīsu ṭhānesu katīhi samathehi sammanti?

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajanti: ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahītā: siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti.¹ Ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena, tīsu ṭhānesu: saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike, tīhi samathehi sammanti: siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavathhārakena ca.

3. Anuvādādhikaraṇaṃ āpattānāpattī ti? Anuvādādhikaraṇaṃ na āpatti.

Kimpana anuvādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyā ti? Āma, anuvādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya.

Anuvādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati? Anuvādādhikaraṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati: bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti āpatti saṅghādisesassa, amūlakena saṅghādisesena anuddhamseti āpatti pācittiyassa, amūlakāya ācāravipattiyā anuddhamseti āpatti dukkaṭassa. Anuvādādhikaraṇapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

4. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katīhi āpattikkhandhehi saṅgahītā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti,¹ katīhi adhikaraṇehi katīsu ṭhānesu katīhi samathehi sammanti?

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti: siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ tīhi āpattikkhandhehi saṅgahītā: siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti.¹ Yā tā āpattiyo garukā tā āpattiyo³ ekena adhikaraṇena, kiccādhikaraṇena, ekamhi ṭhāne saṅghamajjhe, dvīhi samathehi sammanti:³ sammukhāvinayena ca, paṭiññātakaraṇena ca. Yā tā āpattiyo lahukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena, tīsu ṭhānesu: saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike, tīhi samathehi sammanti: siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavathhārakena ca.

¹ saṅgahītā - Ma, Syā, PTS; evaṃ sabbattha.

² samuṭṭhanti - Ma, PTS, evaṃ sabbattha.

³ yā sā āpattiyo garukā sā āpattiyo - Syā, PTS.

⁴ sammanti - Syā, PTS.

Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi vi phạm bao nhiêu tội? – Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi vi phạm hai tội: Xúc phạm vị đã tu lên bậc trên phạm tội *pācittiya*, xúc phạm người chưa tu lên bậc trên phạm tội *dukkata*. Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi vi phạm hai tội này.

2. Các tội ấy được phân chia theo bao nhiêu sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng? Được tổng hợp vào sự tranh tụng nào trong bốn sự tranh tụng, vào bao nhiêu nhóm tội trong bảy nhóm tội? Được sanh lên do bao nhiêu nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội? Được làm lắng dịu bằng bao nhiêu sự tranh tụng, ở bao nhiêu nơi, với bao nhiêu cách dàn xếp?

– Các tội ấy được phân chia theo một sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng là sự hư hỏng về hạnh kiểm. Được tổng hợp vào sự tranh tụng liên quan đến tội trong bốn sự tranh tụng, vào hai nhóm tội trong bảy nhóm tội: có thể là nhóm tội *pācittiya*, có thể là nhóm tội *dukkata*. Được sanh lên do ba nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội. Được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ; ở ba nơi: ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, hoặc trong sự hiện diện của một vị; với ba cách dàn xếp: có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và cách dùng cỏ che lấp.

3. Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách là tội hay không là tội vi phạm? – Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách không là tội vi phạm.

Có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến khiển trách không? – Có, có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến khiển trách.

Do duyên sự tranh tụng liên quan đến khiển trách vi phạm bao nhiêu tội? – Do duyên sự tranh tụng liên quan đến khiển trách vi phạm ba tội: Bội nhẹ vị tỳ khưu về tội *pārājika* không có nguyên cơ phạm tội *saṅghādisesa*, bội nhẹ về tội *saṅghādisesa* không có nguyên cơ phạm tội *pācittiya*, bội nhẹ với sự hư hỏng về hạnh kiểm phạm tội *dukkata*. Do duyên sự tranh tụng liên quan đến khiển trách vi phạm ba tội này.

4. Các tội ấy được phân chia theo bao nhiêu sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng? Được tổng hợp vào sự tranh tụng nào trong bốn sự tranh tụng, vào bao nhiêu nhóm tội trong bảy nhóm tội? Được sanh lên do bao nhiêu nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội? Được làm lắng dịu bằng bao nhiêu sự tranh tụng, ở bao nhiêu nơi, với bao nhiêu cách dàn xếp?

– Các tội ấy được phân chia theo hai sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng: có thể là sự hư hỏng về giới, có thể là sự hư hỏng về hạnh kiểm. Được tổng hợp vào sự tranh tụng liên quan đến tội trong bốn sự tranh tụng, vào ba nhóm tội trong bảy nhóm tội: có thể là nhóm tội *saṅghādisesa*, có thể là nhóm tội *pācittiya*, có thể là nhóm tội *dukkata*. Được sanh lên do ba nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội. Các tội nào là nặng, các tội ấy được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, ở một nơi là ở giữa hội chúng, với hai cách dàn xếp là bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận. Các tội nào là nhẹ, các tội ấy được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ; ở ba nơi là ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, hoặc trong sự hiện diện của một vị; với ba cách dàn xếp: có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và cách dùng cỏ che lấp.

5. Āpattādhikaraṇaṃ āpattānāpattī ti? Āpattādhikaraṇaṃ āpatti.¹

Kimpana āpattādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyā ti? Āma, āpattādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya.

Āpattādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati? Āpattādhikaraṇapaccayā catasso āpattiyo āpajjati: bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ³ paṭicchādeti āpatti pārājikassa, vematikā paṭicchādeti āpatti thullaccayassa, bhikkhu saṅghādisesaṃ paṭicchādeti āpatti pācittiyassa, ācāravipattiṃ paṭicchādeti āpatti dukkaṭassa āpattādhikaraṇapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

6. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti, katīhi adhikaraṇehi katīsu ṭhānesu katīhi samathehi sammanti?

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti: siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā: siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhahanti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti. Yā sā āpatti anavasesā sā āpatti na katamena adhikaraṇena na katamamhi ṭhāne na katamena samathena sammati. Yā tā āpattiyo lahukā tā āpattiyo ekena adhikaraṇena: kiccādhikaraṇena, tīsu ṭhānesu: saṅghamajjhe, gaṇamajjhe, puggalassa santike, tīhi samathehi sammanti: siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

7. Kiccādhikaraṇaṃ āpattānāpattī ti? Kiccādhikaraṇaṃ nāpatti.

Kimpana kiccādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyā ti? Āma, kiccādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya.

Kiccādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati? Kiccādhikaraṇapaccayā pañca āpattiyo āpajjati: ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāva tatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjati ñattiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi thullaccayā, kammavācāpariyosāne āpatti pārājikassa, bhedakānuvattakā bhikkhū² yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanti āpatti saṅghādisesassa, pāpikāya diṭṭhiyā yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanti āpatti pācittiyassa. Kiccādhikaraṇapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

8. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti, katīhi adhikaraṇehi katīsu ṭhānesu katīhi samathehi sammanti?

¹ āpattādhikaraṇaṃ na āpatti - Syā.

² bhikkhū itisaddo PTS natthi.

³ pārājikadhammaṃ ajjhāpannaṃ - Syā.

5. Sự tranh tụng liên quan đến tội là tội vi phạm hay không là tội vi phạm?
– Sự tranh tụng liên quan đến tội là tội vi phạm.

Có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến tội không? – Có, có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến tội.

Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tội thì vi phạm bao nhiêu tội? – Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tội thì vi phạm bốn tội: Vị tỳ khưu ni trong khi biết tội *pārājika* vẫn che giấu bị phạm tội *pārājika*, có sự hoài nghi rồi che giấu phạm tội *thullaccaya*, vị tỳ khưu che giấu tội *saṅghādisesa* phạm tội *pācittiya*, che giấu sự hư hỏng về hạnh kiểm phạm tội *dukkata*. Do duyên sự tranh tụng liên quan đến tội thì vi phạm bốn tội này.

6. Các tội ấy được phân chia theo bao nhiêu sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng? Được tổng hợp vào sự tranh tụng nào trong bốn sự tranh tụng, vào bao nhiêu nhóm tội trong bảy nhóm tội? Được sanh lên do bao nhiêu nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội? Được làm lắng dịu bằng bao nhiêu sự tranh tụng, ở bao nhiêu nơi, với bao nhiêu cách dàn xếp?

– Các tội ấy được phân chia theo hai sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng: có thể là sự hư hỏng về giới, có thể là sự hư hỏng về hạnh kiểm. Được tổng hợp vào sự tranh tụng liên quan đến tội trong bốn sự tranh tụng, vào bốn nhóm tội trong bảy nhóm tội: có thể là nhóm tội *pārājika*, có thể là nhóm tội *thullaccaya*, có thể là nhóm tội *pācittiya*, có thể là nhóm tội *dukkata*. Được sanh lên do một nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội là sanh lên do thân do khẩu và do ý. Tội nào là không còn dư sót, tội ấy không được làm lắng dịu bằng sự tranh tụng nào, không ở nơi nào, không với cách dàn xếp nào. Các tội nào là nhẹ, các tội ấy được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ; ở ba nơi là ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, hoặc trong sự hiện diện của một vị; với ba cách dàn xếp: có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và cách dùng cỏ che lấp.

7. Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ là tội vi phạm hay không là tội vi phạm? – Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ không là tội vi phạm.

Có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ không? – Có, có thể phạm tội do duyên sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ.

Do duyên sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ vi phạm bao nhiêu tội? – Do duyên sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ vi phạm năm tội: Vị tỳ khưu ni xu hướng theo vị bị phạt án treo vẫn không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba: do lời đề nghị phạm tội *dukkata*, do hai lời tuyên ngôn hành sự phạm các tội *thullaccaya*, vào lúc chấm dứt tuyên ngôn hành sự phạm tội *pārājika*; các vị tỳ khưu ủng hộ kẻ chia rẽ (hội chúng) vẫn không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba phạm tội *saṅghādisesa*; các vị vẫn không dứt bỏ tà kiến ác với sự nhắc nhở đến lần thứ ba phạm tội *pācittiya*. Do duyên sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ vi phạm năm tội này.

8. Các tội ấy được phân chia theo bao nhiêu sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng? Được tổng hợp vào sự tranh tụng nào trong bốn sự tranh tụng, vào bao nhiêu nhóm tội trong bảy nhóm tội? Được sanh lên do bao nhiêu nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội? Được làm lắng dịu bằng bao nhiêu sự tranh tụng, ở bao nhiêu nơi, với bao nhiêu cách dàn xếp?

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti: siyā sīlavipattiṃ siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ pañcahi āpattikkhandhehi saṅghātā: siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhahanti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti. Yā sā āpatti anavasesā, sā āpatti na katamena adhikaraṇena na katamamhi ṭhāne na katamena samathena sammati. Yā sā āpatti garukā, sā āpatti ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena, ekamhi ṭhāne saṅghamajjhe, dvīhi samathehi sammati: sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca. Yā tā āpattiyo lahukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena, tīsu ṭhānesu: saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike, tīhi samathehi sammanti: siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavathārakena ca.

ADHIKARAṆĀDHIPPĀYO

1. Vivādādhikaraṇaṃ hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ?

Vivādādhikaraṇaṃ na hoti anuvādādhikaraṇaṃ, na hoti āpattādhikaraṇaṃ, na hoti kiccādhikaraṇaṃ. Apica vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya? Idha bhikkhū vivadanti dhammoti vā adhammoti vā –pe– duṭṭhullāpattī ti vā, aduṭṭhullāpattī ti vā, yaṃ tattha bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo nānāvādo aññathāvādo vipaccayatāya vohāro medhagaṃ, idaṃ vuccati vivādādhikaraṇaṃ. Vivādādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ.

2. Anuvādādhikaraṇaṃ hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ?

Anuvādādhikaraṇaṃ na hoti āpattādhikaraṇaṃ, na hoti kiccādhikaraṇaṃ, na hoti vivādādhikaraṇaṃ. Api ca anuvādādhikaraṇapaccayā hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya?

– Các tội ấy được phân chia theo hai sự hư hỏng trong bốn sự hư hỏng: có thể là hư hỏng về giới, có thể là hư hỏng về hạnh kiểm. Được tổng hợp vào sự tranh tụng liên quan đến tội trong bốn sự tranh tụng, vào năm nhóm tội trong bảy nhóm tội: có thể là nhóm tội *pārājika*, có thể là nhóm tội *saṅghādisesa*, có thể là nhóm tội *thullaccaya*, có thể là nhóm tội *pācittiya*, có thể là nhóm tội *dukkata*. Được sanh lên do một nguồn sanh tội trong sáu nguồn sanh tội là sanh lên do thân do khẩu và do ý. Tội nào là không còn dư sót, tội ấy không được làm lắng dịu với sự tranh tụng nào, không ở nơi nào, không bằng cách dàn xếp nào; tội nào là nặng, tội ấy được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, ở một nơi là ở giữa hội chúng, với hai cách dàn xếp là bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận. Các tội nào là nhẹ, các tội ấy được làm lắng dịu bằng một sự tranh tụng là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ; ở ba nơi là ở giữa hội chúng, ở giữa nhóm, hoặc trong sự hiện diện của một vị; với ba cách dàn xếp: có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, có thể bằng hành xử Luật với sự hiện diện và cách dùng cỏ che lấp.

CHÚ Ý CỦA SỰ TRANH TỤNG:

1. Có phải sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, là sự tranh tụng liên quan đến tội, là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ?

– Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi không là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, không là sự tranh tụng liên quan đến tội, không là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Tuy nhiên, do duyên tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Như vậy là thế nào? – Ở đây, các tỳ khưu tranh cãi rằng: ‘*Đây là Pháp,*’ hoặc ‘*Đây không phải là Pháp,*’ – (như trên) – hoặc ‘*Tội xấu xa,*’ hoặc ‘*Tội không xấu xa.*’ Ở đây, việc nào là sự xung đột, gây gỗ, tranh luận, tranh cãi, nhiều quan điểm, khác quan điểm, sự nói lời khiêu khích, sự cãi vã, việc ấy được gọi là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Trong sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, hội chúng tranh cãi; là có tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Trong khi tranh cãi, có vị khiển trách; là có tranh tụng liên quan đến khiển trách. Trong khi khiển trách, có vị vi phạm tội; là có tranh tụng liên quan đến tội. Do tội ấy, hội chúng thực hiện hành sự; là có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Do duyên tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ là như thế.

2. Có phải sự tranh tụng liên quan đến khiển trách là sự tranh tụng liên quan đến tội, là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi?

– Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách không là sự tranh tụng liên quan đến tội, không là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, không là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Tuy nhiên, do duyên tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Như vậy là thế nào?

Idha bhikkhū bhikkhuṃ anuvadanti silavipattiyā vā ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā ājivavipattiyā vā, yo tattha anuvādo anuvādanā anullapanā anubhaṇanā anusampavaṅkatā abbhussahanatā anubalappadānaṃ, idaṃ vuccati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvādādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ anuvādādhikaraṇapaccayā hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ.

3. Āpattādhikaraṇaṃ hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ?

Āpattādhikaraṇaṃ na hoti kiccādhikaraṇaṃ, na hoti vivādādhikaraṇaṃ, na hoti anuvādādhikaraṇaṃ. Api ca āpattādhikaraṇapaccayā hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya? Pañcapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, sattapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, idaṃ vuccati āpattādhikaraṇaṃ. Āpattādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ āpattādhikaraṇapaccayā hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ.

4. Kiccādhikaraṇaṃ hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ?

Kiccādhikaraṇaṃ na hoti vivādādhikaraṇaṃ, na hoti anuvādādhikaraṇaṃ, na hoti āpattādhikaraṇaṃ. Api ca kiccādhikaraṇapaccayā hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya? Yā saṅghassa kiccayatā karaṇiyatā apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ, idaṃ vuccati kiccādhikaraṇaṃ. Kiccādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāne āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ kiccādhikaraṇapaccayā hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ.

– Ở đây, các tỳ khuru khiển trách vị tỳ khuru với sự hư hỏng vì giới, hoặc với sự hư hỏng về hạnh kiểm, hoặc với sự hư hỏng về quan điểm, hoặc với sự hư hỏng về nuôi mạng. Ở đây, việc nào là sự khiển trách, xoi mói, buộc tội, chỉ trích, moi móc, xúi giục, khích động, việc ấy được gọi là tranh tụng liên quan đến khiển trách. Trong tranh tụng liên quan đến khiển trách, hội chúng tranh cãi; là có tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Trong khi tranh cãi, có vị khiển trách; là có tranh tụng liên quan đến khiển trách. Trong khi khiển trách, có vị vi phạm tội; là có tranh tụng liên quan đến tội. Do tội ấy, hội chúng thực hiện hành sự; là có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Do duyên tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi là như thế.

3. Có phải sự tranh tụng liên quan đến tội là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách?

– Sự tranh tụng liên quan đến tội không là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, không là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, không là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách. Tuy nhiên, do duyên tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách. Như vậy là thế nào? – Năm nhóm tội là tranh tụng liên quan đến tội, bảy nhóm tội là tranh tụng liên quan đến tội; việc ấy được gọi là tranh tụng liên quan đến tội. Trong tranh tụng liên quan đến tội, hội chúng tranh cãi; là có tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Trong khi tranh cãi, có vị khiển trách; là có tranh tụng liên quan đến khiển trách. Trong khi khiển trách, có vị phạm tội; là có tranh tụng liên quan đến tội. Do tội ấy, hội chúng thực hiện hành sự; là có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Do duyên tranh tụng liên quan đến tội, có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách là như thế.

4. Có phải sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, là sự tranh tụng liên quan đến tội?

– Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ không là sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, không là sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, không là sự tranh tụng liên quan đến tội. Tuy nhiên, do duyên tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội. Như vậy là thế nào? – Việc gì cần phải hoàn thành, cần phải thực thi, là hành sự với lời công bố, là hành sự với lời đề nghị, là hành sự có lời đề nghị đến lần thứ hai, là hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư của hội chúng; việc ấy được gọi là tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Trong tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, hội chúng tranh cãi; là có tranh tụng liên quan đến tranh cãi. Trong khi tranh cãi, có vị khiển trách; là có tranh tụng liên quan đến khiển trách. Trong khi khiển trách, có vị phạm tội; là có tranh tụng liên quan đến tội. Do tội ấy, hội chúng thực hiện hành sự; là có tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ. Do duyên tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có tranh tụng liên quan đến khiển trách, có tranh tụng liên quan đến tội là như thế.

PUCCHĀVISSAJJANAVĀRO

1. Yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativinayo, yattha amūḷhavinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha amūḷhavinayo, yattha paṭiññātakaraṇaṃ tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha paṭiññātakaraṇaṃ, yattha yebhuyyasikā tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha yebhuyyasikā, yattha tassapāpiyyasikā tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tassapāpiyyasikā, yattha tiṇavattāhāro tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavattāhāro.

2. Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca sativinayena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha yebhuyyasikā, na tattha tassapāpiyyasikā, na tattha tiṇavattāhāro.

3. Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca amūḷhavinayena ca –pe– Sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca –pe– Sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca –pe– Sammukhāvinayena ca tassapāpiyyasikāya ca –pe– Sammukhāvinayena ca tiṇavattāhākena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha tiṇavattāhāro tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavattāhāro, na tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha yebhuyyasikā, na tattha tassapāpiyyasikā.

SAṂSAṬṬHAVĀRO

1. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā udāhu viṣaṃsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ? Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tiṇavattāhārokoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā udāhu viṣaṃsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ.

PHÂN VẤN ĐÁP:

1. Ở đâu có hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện? Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có hành xử Luật bằng sự ghi nhớ? Ở đâu có hành xử Luật khi không điên cuồng, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện? Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có hành xử Luật khi không điên cuồng? Ở đâu có việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện? Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có việc phán xử theo tội đã được thừa nhận? Ở đâu có thuận theo số đông, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện. Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có thuận theo số đông? Ở đâu có (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện? Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có (hành xử Luật) theo tội của vị ấy? Ở đâu có cách dùng cỏ che lấp, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện? Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, ở đó có cách dùng cỏ che lấp?

2. – Trong trường hợp sự tranh tụng được giải quyết bằng hành xử Luật với sự hiện diện và hành xử Luật bằng sự ghi nhớ: Ở đâu có hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện. Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, (nếu) ở đó có hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, (thì) ở đó không có hành xử Luật khi không điên cuồng, ở đó không có việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, ở đó không có thuận theo số đông, ở đó không có (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, ở đó không có cách dùng cỏ che lấp.

3. Trong trường hợp sự tranh tụng được giải quyết bằng hành xử Luật với sự hiện diện và hành xử Luật khi không điên cuồng –(như trên)– bằng hành xử Luật với sự hiện diện và việc phán xử theo tội đã được thừa nhận –(như trên)– bằng hành xử Luật với sự hiện diện và thuận theo số đông –(như trên)– bằng hành xử Luật với sự hiện diện và theo tội của vị ấy –(như trên)– bằng hành xử Luật với sự hiện diện và cách dùng cỏ che lấp: Ở đâu có cách dùng cỏ che lấp, ở đó có hành xử Luật với sự hiện diện. Ở đâu có hành xử Luật với sự hiện diện, (nếu) ở đó có cách dùng cỏ che lấp, (thì) ở đó không có hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, ở đó không có hành xử Luật khi không điên cuồng, ở đó không có việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, ở đó không có thuận theo số đông, ở đó không có (hành xử Luật) theo tội của vị ấy.

PHÂN ĐƯỢC LIÊN KẾT:

1. ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật bằng sự ghi nhớ,’ các pháp này liên kết hay không liên kết? Có thể tách rời để chỉ rõ sự khác biệt của các pháp này? ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật khi không điên cuồng’ –(như trên)– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘việc phán xử theo tội đã được thừa nhận’ –(như trên)– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘thuận theo số đông’ –(như trên)– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘theo tội của vị ấy’ –(như trên)– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘cách dùng cỏ che lấp,’ các pháp này liên kết hay không liên kết? Có thể tách rời để chỉ rõ sự khác biệt của các pháp này?

2. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, no visasaṭṭhā. Na ca labbhā imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ sammukhāvinayoti vā –pe– amūḷhavinayoti vā –pe– sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā –pe– sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā –pe– sammukhāvinayoti vā tassapāpiyyasikāti vā –pe– sammukhāvinayoti vā tiṇavatthārakoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, no visasaṭṭhā. Na ca labbhā imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ.

SAMATHANIDĀNĀDAYO

1. Sammukhāvinayo kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno? Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ –pe– Yebhuyyasikā –pe– Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno?

Sammukhāvinayo nidānanidāno, nidānasamudayo, nidānajātiko, nidānapabhavo, nidānasambhāro, nidānasamuṭṭhāno. Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ nidānanidānaṃ, nidānasamudayaṃ, nidānajātikaṃ, nidānapabhavaṃ, nidānasambhāraṃ, nidānasamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā nidānanidānā, nidānasamudayā, nidānajātikā, nidānapabhavā, nidānasambhārā, nidānasamuṭṭhānā. Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako nidānanidāno, nidānasamudayo, nidānajātiko, nidānapabhavo, nidānasambhāro, nidānasamuṭṭhāno.

2. Sammukhāvinayo kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno? Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ –pe– Yebhuyyasikā –pe– Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno?

Sammukhāvinayo hetunidāno, hetusamudayo, hetujātiko, hetupabhavo, hetusambhāro, hetusamuṭṭhāno. Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ hetunidānaṃ, hetusamudayaṃ, hetujātikaṃ, hetupabhavaṃ, hetusambhāraṃ, hetusamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā hetunidānā, hetusamudayā, hetujātikā, hetupabhavā, hetusambhārā, hetusamuṭṭhānā. Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako hetunidāno, hetusamudayo, hetujātiko, hetupabhavo, hetusambhāro, hetusamuṭṭhāno.

3. Sammukhāvinayo kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno? Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ –pe– Yebhuyyasikā –pe– Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno?

2. – ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật bằng sự ghi nhớ,’ các pháp này là liên kết, không phải là không liên kết. Không có thể tách rời để chỉ rõ sự khác biệt của các pháp này. ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật khi không điên cuồng’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘việc phán xử theo tội đã được thừa nhận’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘thuận theo số đông’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘theo tội của vị ấy’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘cách dùng cỏ che lấp,’ các pháp này là liên kết, không phải là không liên kết. Không có thể tách rời để chỉ rõ sự khác biệt của các pháp này.

SỰ MỞ ĐẦU, v.v... CỦA CÁCH DÀN XẾP:

1. Hành xử Luật với sự hiện diện có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ ... Hành xử Luật khi không điên cuồng ... Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận ... Thuận theo số đông ... Theo tội của vị ấy ... Cách dùng cỏ che lấp có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

– Hành xử Luật với sự hiện diện có duyên khởi là sự mở đầu, có duyên khởi là sự phát sanh, có duyên khởi là sự sanh lên, có duyên khởi là sự hiện khởi, có duyên khởi là sự cốt yếu, có duyên khởi là nguồn sanh khởi. Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ ... Hành xử Luật khi không điên cuồng ... Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận ... Thuận theo số đông ... Theo tội của vị ấy ... Cách dùng cỏ che lấp có duyên khởi là sự mở đầu, có duyên khởi là sự phát sanh, có duyên khởi là sự sanh lên, có duyên khởi là sự hiện khởi, có duyên khởi là sự cốt yếu, có duyên khởi là nguồn sanh khởi.

2. Hành xử Luật với sự hiện diện có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ ... Hành xử Luật khi không điên cuồng ... Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận ... Thuận theo số đông ... Theo tội của vị ấy ... Cách dùng cỏ che lấp có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

– Hành xử Luật với sự hiện diện có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi. Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ ... Hành xử Luật khi không điên cuồng ... Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận ... Thuận theo số đông ... Theo tội của vị ấy ... Cách dùng cỏ che lấp có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi.

3. Hành xử Luật với sự hiện diện có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ ... Hành xử Luật khi không điên cuồng ... Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận ... Thuận theo số đông ... Theo tội của vị ấy ... Cách dùng cỏ che lấp có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

Sammukhāvinayo paccayanidāno, paccayasamudayo, paccayajātiko, paccayapabhavo, paccayasambhāro, paccayasamuṭṭhāno. Sativinayo –pe– Amūḷhavinayo –pe– Paṭiññātakaraṇaṃ paccayanidānaṃ, paccayasamudayaṃ, paccayajātikaṃ, paccayapabhavaṃ, paccayasambhāraṃ, paccayasamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā paccayanidānā, paccayasamudayā, paccayajātikā, paccayapabhavā, paccayasambhārā, paccayasamuṭṭhānā. Tassapāpiyyasikā –pe– Tiṇavatthārako paccayanidāno, paccayasamudayo, paccayajātiko, paccayapabhavo, paccayasambhāro, paccayasamuṭṭhāno.

4. Sattanaṃ samathānaṃ kati mūlāni, kati samuṭṭhānā? Sattanaṃ samathānaṃ chabbīsa mūlāni, chattiṃsa samuṭṭhānā.

Sattanaṃ samathānaṃ katamāni chabbīsa mūlāni: sammukhāvinayassa cattāri mūlāni: saṅghasammukhatā, dhammasammukhatā, vinaya-sammukhatā, puggalasammukhatā. Sativinayassa cattāri mūlāni: –pe– Amūḷhavinayassa cattāri mūlāni: –pe– Paṭiññātakaraṇassa dve mūlāni: yo ca deti, yassa ca deti. Yebhuyyasikāya cattāri mūlāni: –pe– Tassapāpiyyasikāya cattāri mūlāni –pe– Tiṇavatthārakassa cattāri mūlāni: saṅghasammukhatā, dhammasammukhatā, vinayasammukhatā, puggalasammukhatā. Sattanaṃ samathānaṃ imāni chabbīsa mūlāni.

Sattanaṃ samathānaṃ katame chattiṃsa samuṭṭhānā? Sativinayassa kammaṃsa kiriyā, karaṇaṃ, upagamaṃ, ajjhupagamaṃ, adhvāsanā, apaṭikkosānā. Amūḷhavinayassa kammaṃsa –pe– Paṭiññātakaraṇassa kammaṃsa –pe– Yebhuyyasikāya kammaṃsa –pe– Tassa pāpiyyasikāya kammaṃsa –pe– Tiṇavatthārakassa kammaṃsa kiriyā, karaṇaṃ, upagamaṃ, ajjhupagamaṃ, adhvāsanā, apaṭikkosānā. Sattanaṃ samathānaṃ ime chattiṃsa samuṭṭhānā.

SAMATHA NĀNATTHĀDAYO

1. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā nānatthā nānābyañjanā, udāhu ekatthā byañjanameva nānaṃ? Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthārakoti vā ime dhammā nānatthā nānābyañjanā, udāhu ekatthā byañjanameva nānaṃ?

Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā nānatthā ceva nānābyañjanā ca. Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyyasikāti vā –pe– Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthārakoti vā ime dhammā nānatthā ceva nānābyañjanā ca.

– Hành xử Luật với sự hiện diện có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi. Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ –nt– Hành xử Luật khi không điên cuồng –nt– Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận –nt– Thuận theo số đông –nt– Theo tội của vị ấy –nt– Cách dùng cỏ che lấp có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi.

4. Bảy cách dàn xếp có bao nhiêu điều căn bản? có bao nhiêu nguồn sanh khởi? – Bảy cách dàn xếp có hai mươi sáu điều căn bản, có ba mươi sáu nguồn sanh khởi.

Bảy cách dàn xếp có hai mươi sáu điều căn bản gì? – Hành xử Luật với sự hiện diện có bốn điều căn bản: sự hiện diện của hội chúng, sự hiện diện của Pháp, sự hiện diện của Luật, sự hiện diện của nhân sự. Hành xử Luật bằng sự ghi nhớ có bốn điều căn bản: –nt– Hành xử Luật khi không điên cuồng có bốn điều căn bản: –nt– Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận có hai điều căn bản: vị khai báo (tội) và khai báo đến vị nào. Thuận theo số đông có bốn điều căn bản: –nt– Theo tội của vị ấy có bốn điều căn bản: –nt– Cách dùng cỏ che lấp có bốn điều căn bản: sự hiện diện của hội chúng, sự hiện diện của Pháp, sự hiện diện của Luật, sự hiện diện của nhân sự. Bảy cách dàn xếp có hai mươi sáu điều căn bản này.

Bảy cách dàn xếp có ba mươi sáu nguồn sanh khởi gì? – Hành xử với hành xử Luật bằng sự ghi nhớ có sự thực hiện, có sự hành động, có sự đạt đến, có sự thỏa thuận, có sự chấp nhận, có sự không phản đối. Hành xử với hành xử Luật khi không điên cuồng –nt– Hành xử với việc phán xử theo tội đã được thừa nhận –nt– Hành xử với thuận theo số đông –nt– Hành xử với (hành xử Luật) theo tội của vị ấy –nt– Hành xử với cách dùng cỏ che lấp có sự thực hiện, sự hành động, sự đạt đến, sự thỏa thuận, sự chấp nhận, sự không phản đối. Bảy cách dàn xếp có ba mươi sáu nguồn sanh khởi này.

SỰ KHÁC BIỆT, v.v... CỦA CÁCH DÀN XẾP:

1. ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật bằng sự ghi nhớ,’ các pháp này khác về nội dung khác về hình thức, hay là có chung nội dung chỉ khác về hình thức tên gọi? ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật khi không điên cuồng’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘việc phán xử theo tội đã được thừa nhận’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘thuận theo số đông’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘theo tội của vị ấy’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘cách dùng cỏ che lấp,’ các pháp này khác về nội dung khác về hình thức, hay là có chung nội dung chỉ khác về hình thức tên gọi?

– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật bằng sự ghi nhớ,’ các pháp này vừa khác về nội dung vừa khác về hình thức. ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘hành xử Luật khi không điên cuồng’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘việc phán xử theo tội đã được thừa nhận’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘thuận theo số đông’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘theo tội của vị ấy’ –nt– ‘Hành xử Luật với sự hiện diện’ hay là ‘cách dùng cỏ che lấp,’ các pháp này vừa khác về nội dung vừa khác về hình thức.

2. Vivādo vivādādhikaraṇaṃ, vivādo no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no vivādo, adhikaraṇaṇceva vivādo ca?

Siyā vivādo vivādādhikaraṇaṃ, siyā vivādo no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no vivādo, siyā adhikaraṇaṇceva vivādo ca.

Tattha katamo vivādo vivādādhikaraṇaṃ? Idha bhikkhū vivadanti dhammoti vā adhammoti vā –pe– duṭṭhullāpattīti vā aduṭṭhullāpattīti vā, yaṃ tattha bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo nānāvādo aññathāvādo vipaccayatā vohāro medhagaṃ, ayaṃ vivādo vivādādhikaraṇaṃ.

Tattha katamo vivādo no adhikaraṇaṃ? Mātāpi puttana vivadati, puttopi mātārā vivadati, pitāpi puttana vivadati, puttopi pītārā vivadati, bhātāpi bhātārā vivadati, bhātāpi bhaginiyā vivadati, bhaginīpi bhātārā vivadati, sahāyopi sahāyena vivadati, ayaṃ vivādo no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no vivādo? Anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no vivādo.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṇceva vivādo ca? Vivādādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṇceva vivādo ca.

3. Anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ, anuvādo no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no anuvādo, adhikaraṇaṇceva anuvādo ca?

Siyā anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ, siyā anuvādo no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no anuvādo, siyā adhikaraṇaṇceva anuvādo ca.

Tattha katamo anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ? Idha bhikkhū bhikkhuṃ anuvadanti sīlavipattiyā vā ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā ājīvavipattiyā vā, yo tattha anuvādo anuvadanā anullapanā anubhaṇanā anusampavaṅkatā abbhussahanatā anubalappadānaṃ, ayaṃ anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ.

Tattha katamo anuvādo no adhikaraṇaṃ? Mātāpi puttaṃ anuvadati, puttopi mātaraṃ anuvadati, pitāpi puttaṃ anuvadati, puttopi pītaraṃ anuvadati, bhātāpi bhātaraṃ anuvadati, bhātāpi bhaginiṃ anuvadati, bhaginīpi bhātaraṃ anuvadati, sahāyopi sahāyaṃ anuvadati, ayaṃ anuvādo no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no anuvādo? Āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no anuvādo.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṇceva anuvādo ca? Anuvādādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṇceva anuvādo ca.

4. Āpatti āpattādhikaraṇaṃ, āpatti no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no āpatti, adhikaraṇaṇceva āpatti ca?

2. Có phải sự tranh cãi là tranh tụng liên quan đến tranh cãi, sự tranh cãi không là sự tranh tụng, sự tranh tụng không là sự tranh cãi, vừa là sự tranh tụng vừa là sự tranh cãi?

– Có thể sự tranh cãi là tranh tụng liên quan đến tranh cãi, có thể sự tranh cãi không là sự tranh tụng, có thể sự tranh tụng không là sự tranh cãi, có thể vừa là sự tranh tụng vừa là sự tranh cãi.

Ở đây, sự tranh cãi nào là tranh tụng liên quan đến tranh cãi? – Ở đây, các tỳ khưu tranh cãi rằng: ‘*Đây là Pháp,*’ hoặc ‘*Đây không phải là Pháp,*’ – (như trên) – ‘*Tội xấu xa,*’ hoặc ‘*Tội không xấu xa.*’ Ở đây, việc nào là sự xung đột, gây gổ, tranh luận, tranh cãi, nhiều quan điểm, khác quan điểm, sự nói lời thô lỗ, cãi vã; sự tranh cãi ấy là tranh tụng liên quan đến tranh cãi.

Ở đây, sự tranh cãi nào không là sự tranh tụng? – Mẹ tranh cãi với con trai, con trai tranh cãi với mẹ, cha tranh cãi với con trai, con trai tranh cãi với cha, anh em trai tranh cãi với anh em trai, anh em trai tranh cãi với chị em gái, chị em gái tranh cãi với anh em trai, bạn bè tranh cãi với bạn bè; sự tranh cãi này không là sự tranh tụng.

Ở đây, sự tranh tụng nào không là sự tranh cãi? – Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, sự tranh tụng liên quan đến tội, sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ; sự tranh tụng này không là sự tranh cãi.

Ở đây, cái gì vừa là sự tranh tụng vừa là sự tranh cãi? – Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi vừa là sự tranh tụng vừa là sự tranh cãi.

3. Có phải sự khiển trách là tranh tụng liên quan đến khiển trách, sự khiển trách không là sự tranh tụng, sự tranh tụng không là sự khiển trách, vừa là sự tranh tụng vừa là sự khiển trách?

– Có thể sự khiển trách là tranh tụng liên quan đến khiển trách, có thể sự khiển trách không là sự tranh tụng, có thể sự tranh tụng không là sự khiển trách, có thể vừa là sự tranh tụng vừa là sự khiển trách.

Ở đây, sự khiển trách nào là tranh tụng liên quan đến khiển trách? – Ở đây, các tỳ khưu khiển trách vị tỳ khưu với sự hư hỏng vì giới, hoặc với sự hư hỏng về hạnh kiểm, hoặc với sự hư hỏng về quan điểm, hoặc với sự hư hỏng về nuôi mạng. Ở đây, việc nào là sự khiển trách, xoi mói, buộc tội, chỉ trích, moi móc, xúi giục, khích động; sự khiển trách này là tranh tụng liên quan đến khiển trách.

Ở đây, sự khiển trách nào không là sự tranh tụng? – Mẹ khiển trách con trai, con trai khiển trách mẹ, cha khiển trách con trai, con trai khiển trách cha, anh em trai khiển trách anh em trai, anh em trai khiển trách chị em gái, chị em gái khiển trách anh em trai, bạn bè khiển trách bạn bè; sự khiển trách này không là sự tranh tụng.

Ở đây, sự tranh tụng nào không là sự khiển trách? – Sự tranh tụng liên quan đến tội, sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi; sự tranh tụng này không là sự khiển trách.

Ở đây, cái gì vừa là sự tranh tụng vừa là sự khiển trách? – Sự tranh tụng liên quan đến khiển trách vừa là sự tranh tụng vừa là sự khiển trách.

4. Có phải sự vi phạm tội là tranh tụng liên quan đến tội, sự vi phạm tội không là sự tranh tụng, sự tranh tụng không là sự vi phạm tội, vừa là sự tranh tụng vừa là sự vi phạm tội?

Siyā āpatti āpattādhikaraṇaṃ, siyā āpatti no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no āpatti, siyā adhikaraṇaṃceva āpatti ca.

Tattha katamā āpatti āpattādhikaraṇaṃ? Pañcapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, sattapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, ayaṃ āpatti āpattādhikaraṇaṃ.

Tattha katamā āpatti no adhikaraṇaṃ? Sotāpatti samāpatti, ayaṃ āpatti no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no āpatti? Kiccādhikaraṇaṃ, vivādādhikaraṇaṃ, anuvādādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no āpatti.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃceva āpatti ca? Āpattādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṃceva āpatti ca.

5. Kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ, kiccaṃ no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no kiccaṃ, adhikaraṇaṃceva kiccaṃca?¹

Siyā kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ, siyā kiccaṃ no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no kiccaṃ, siyā adhikaraṇaṃceva kiccaṃca.

Tattha katamaṃ kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ? Yaṃ saṅghassa kiccayatā karaṇiyatā apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ, idaṃ kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ kiccaṃ no adhikaraṇaṃ? Ācariyakiccaṃ upajjhāyakiccaṃ² samānupajjhāyakiccaṃ samānācariyakiccaṃ, idaṃ kiccaṃ no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no kiccaṃ? Vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no kiccaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃceva kiccaṃca? Kiccādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṃceva kiccaṃcā ti.

Adhikaraṇabhedo niṭṭhito.³

TASSUDDĀNAṀ

1. Adhikaraṇaṃ ukkoṭā ākārā puggalena ca, nidāna hetu paccayā mūlaṃ samuṭṭhānena ca. āpatti hoti yattha ca saṃsaṭṭhā nidānappabhavā.⁴
2. Hetuppaccayamūlāni samuṭṭhānena byañjanaṃ;⁵ vivādo adhikaraṇaṃ ti bhedaḍdhikaraṇe idan ti.

--ooOoo--

¹ kiccaṃceva adhikaraṇaṃca - Syā.

² upajjhāyakiccaṃ sakiccaṃ - Sīmu 1, 2.

³ adhikaraṇabhedaṃ niṭṭhitaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ saṃsaṭṭhā nidānena ca - Ma, Syā, PTS.

⁵ byañjanā - Ma, Syā, PTS.

– Có thể sự vi phạm tội là tranh tụng liên quan đến tội, có thể sự vi phạm tội không là sự tranh tụng, có thể sự tranh tụng không là sự vi phạm tội, có thể vừa là sự tranh tụng vừa là sự vi phạm tội.

Ở đây, sự vi phạm tội nào là tranh tụng liên quan đến tội? – Năm nhóm tội là tranh tụng liên quan đến tội, bảy nhóm tội cũng là tranh tụng liên quan đến tội; sự vi phạm tội này là tranh tụng liên quan đến tội.

Ở đây, sự vi phạm (*āpatti*) nào không là sự tranh tụng? – Sự vi phạm vào dòng Thánh (*sota-āpatti*) và sự tự mình vi phạm (*sam-āpatti*); sự vi phạm (*āpatti*) này không là sự tranh tụng (đây là nghệ thuật chơi chữ).

Ở đây, sự tranh tụng nào không là sự vi phạm tội? – Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách; sự tranh tụng ấy không là sự vi phạm tội.

Ở đây, cái gì vừa là sự tranh tụng vừa là sự vi phạm tội? – Sự tranh tụng liên quan đến tội vừa là sự tranh tụng vừa là sự vi phạm tội.

5. Có phải nhiệm vụ là tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, nhiệm vụ không là sự tranh tụng, sự tranh tụng không là nhiệm vụ, vừa là sự tranh tụng vừa là nhiệm vụ?

– Có thể nhiệm vụ là tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ, có thể nhiệm vụ không là sự tranh tụng, có thể sự tranh tụng không là nhiệm vụ, có thể vừa là sự tranh tụng vừa là nhiệm vụ.

Ở đây, nhiệm vụ nào là tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ? – Ở đây, đối với hội chúng việc nào cần phải hoàn thành, cần phải thực thi, là hành sự với lời công bố, là hành sự với lời đề nghị, là hành sự có lời đề nghị đến lần thứ hai, là hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư; nhiệm vụ này là sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ.

Ở đây, nhiệm vụ nào không là sự tranh tụng? – Nhiệm vụ của thầy dạy học, nhiệm vụ của thầy tế độ, nhiệm vụ của các vị có chung thầy tế độ, nhiệm vụ của các vị có chung thầy dạy học; nhiệm vụ này không là sự tranh tụng.

Ở đây, sự tranh tụng nào không là nhiệm vụ? – Sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, sự tranh tụng liên quan đến tội; sự tranh tụng này không là nhiệm vụ.

Ở đây, cái gì vừa là sự tranh tụng vừa là nhiệm vụ? – Sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ vừa là sự tranh tụng vừa là nhiệm vụ.

Dứt Phân Tích Sự Tranh Tụng.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. *Tranh tụng, các sự khởi dậy, các biểu hiện, và với cá nhân, sự mở đầu, nhân, duyên, điều căn bản, và với nguồn sanh khởi, là có tội, và nơi nào, được liên kết, duyên khởi, sự hiện khởi.*

2. *Nhân, duyên, điều căn bản, với nguồn sanh khởi, hình thức, ‘có phải sự tranh cãi là sự tranh tụng,’ điều này là ở phần phân tích sự tranh tụng.*

--ooOoo--

APARAGĀTHĀSAṄGANIKAM

1. Codanā kimatthāya sāraṇā kissa kāraṇā,
saṅgho kimatthāya matikammaṃ pana kissa kāraṇā?
2. Codanā sāraṇatthāya niggahatthāya sāraṇā,
saṅgho pariggahatthāya matikammaṃ pana pāṭiyekkaṃ.
3. Mā kho turito abhaṇi mā kho caṇḍikkato bhaṇi,
mā kho paṭighaṃ janayi sace anuvijjako tuvaṃ.
4. Mā kho sahasā abhaṇi kathaṃ viggāhikaṃ anattasamhitam,
sutte vinaye anulome paññatte anulomike.
5. Anuyogavattaṃ nisāmaya kusalena buddhimatā kataṃ,
suvuttaṃ sikkhāpadānulomikaṃ gatiṃ na nāsento samparāyikaṃ.
6. Hitesī anuyuñjassu kālenatthūpasamhitam,
cuditassa ca codakassa ca sahasā vohāraṃ mā padhārehi.¹
7. Codako āha āpannoti cuditako āha anāpannoti,
ubho anukkhinto paṭiññānusandhitena kāraye.
8. Paṭiññā lajjisu katā² alajjisu evaṃ³ na vijjati,
bahumpi alajjī bhāseyya vattānusandhitena⁴ kāraye.
9. Alajjī kīdiso hoti paṭiññā yassa na rūhati,
evañca⁵ tāhaṃ pucchāmi kīdiso vuccati alajjipuggalo?⁶
10. Sañcicca āpattiṃ āpajjati āpattiṃ parigūhati,
agatigamanañca gacchati ediso vuccati alajjipuggalo.⁶
11. Saccam ahampi jānāmi ediso vuccati⁷ alajjipuggalo,⁶
aññañca tāhaṃ pucchāmi kīdiso vuccati lajjipuggalo?⁸
12. Sañcicca āpattiṃ nāpajjati āpattiṃ na parigūhati,
agatigamaṃ na gacchati ediso vuccati lajjipuggalo.⁸
13. Saccam ahampi jānāmi ediso vuccati lajjipuggalo,⁸
aññañca tāhaṃ pucchāmi kīdiso vuccati adhammacodako?

¹ padhāresi - Ma, Syā, PTS.

² vuttā - Syā.

³ etaṃ - Syā.

⁴ vuttānusandhitena - Syā, PTS, Sīmu.

⁵ etañca - Ma.

⁶ alajjipuggalo - Ma.

⁷ vuccati iti saddo Syā natthi.

⁸ lajjipuggalo - Ma.

SU TẬP KHÁC VỀ CÁC BÀI KỆ:

1. Việc cáo tội nhằm mục đích gì? Nhớ lại là nguyên nhân của điều gì? Hội chúng nhằm mục đích gì? Hơn nữa, hoạt động của trí óc là nguyên nhân của điều gì?

2. – Việc cáo tội nhằm mục đích làm nhớ lại (tội). Nhớ lại (tội) nhằm mục đích kiềm chế. Hội chúng nhằm mục đích phân xử. Hơn nữa, hoạt động của trí óc là cá biệt (từng vị).

3. Nếu ngài là vị xét xử, ngài chớ có nói nhanh quá, chớ có nói thô lỗ, chớ làm nảy sanh cơn giận dữ.

4. Ngài chớ nói một cách gấp gáp, lời nói gây cãi vã không liên hệ đến ý nghĩa về giới bổn, về Luật, về bộ Tập Yếu, về các điều quy định, về bốn pháp dung hòa.

5. Hãy suy xét về trách nhiệm và phận sự đã được bậc giác ngộ thiết lập một cách khéo léo, đã được quy định rõ ràng phù hợp theo các điều học, trong khi chớ có làm hủy hoại cảnh giới ngày vị lai.

6. Người tâm cầu sự lợi ích hãy thực hành đúng thời, có liên quan đến mục đích. Chớ vội vã tin theo lời phát biểu của vị bị buộc tội và của vị cáo tội.

7. Vị cáo tội đã nói ‘phạm tội,’ vị bị buộc tội đã nói ‘không phạm.’ Trong khi bỏ qua cả hai, ngài nên tiến hành phù hợp với điều được nhận biết.

8. Sự hiểu biết được thực hiện ở những người khiêm tốn, ở những kẻ vô liêm sỉ không được biết đến như thế. Kẻ vô liêm sỉ cũng có thể nói nhiều, có thể làm phù hợp với điều đã nói.

9. Hạng người vô liêm sỉ là hạng người thế nào mà đối với hạng người ấy sự hiểu biết không tiến triển. Và tôi hỏi ngài như vậy: Hạng như thế nào được gọi là người vô liêm sỉ?

10. Kẻ cố ý vi phạm tội, kẻ giấu diếm tội vi phạm, và kẻ đi đường sai trái, hạng như thế ấy được gọi là người vô liêm sỉ.

11. Tôi cũng biết sự thật, hạng như thế ấy được gọi là người vô liêm sỉ. Và tôi hỏi ngài điều khác: Hạng như thế nào được gọi là người liêm sỉ?

12. Vị không cố ý phạm tội, không giấu diếm tội vi phạm, kẻ không đi sai đường, hạng như thế ấy được gọi là người liêm sỉ.

13. Tôi cũng biết sự thật, hạng như thế ấy được gọi là người liêm sỉ. Và tôi hỏi ngài điều khác: Vị như thế nào được gọi là vị cáo tội sai pháp?

14. Akālena codeti abhūtena pharusena anattasaṃhitena,
dosantaro codeti no mettacitto¹ ediso vuccati adhammacodako.
15. Saccamaṃ ahampi jānāmi ediso vuccati adhammacodako,
aññañca tāmaṃ pucchāmi kīdiso vuccati dhammacodako?
16. Kālena codeti bhūtena saṃhena attasaṃhitena,
mettacitto¹ codeti no dosantaro ediso vuccati dhammacodako.
17. Saccamaṃ ahampi jānāmi ediso vuccati dhammacodako,
aññañca tāmaṃ pucchāmi kīdiso vuccati bālacodako?
19. Pubbāparaṃ na jānāti pubbāparassa akovido,
anusandhivacanapathaṃ na jānāti anusandhivacanapathassa akovido
ediso vuccati bālacodako.
19. Saccamaṃ ahampi jānāmi ediso vuccati bālacodako,
aññañca tāmaṃ pucchāmi kīdiso vuccati paṇḍitacodako?
20. Pubbāparaṃ vijānāti² pubbāparassa kovido,
anusandhivacanapathaṃ jānāti anusandhivacanapathassa kovido?
ediso vuccati paṇḍitacodako.
21. Saccamaṃ ahampi jānāmi ediso vuccati paṇḍitacodako,
aññañca tāmaṃ pucchāmi codanā kinti vuccati?
22. Sīlavipattiyā codeti atho ācāradiṭṭhiyā,
ājīvenapi codeti codanā tena vuccati.³

Aparagāthāsaṅgaṇikaṃ niṭṭhitaṃ.

--ooOoo--

¹ mettācitt^o - Ma, evaṃ sabbattha.

² pubbāparampi jānāti - Ma, Syā, PTS.

³ vuccatī ti - Ma.

14. Vị cáo tội không đúng thời, với việc không thật, với lời thô lỗ, không liên hệ mục đích, có nội tâm sân hận, cáo tội thiếu tâm từ, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội sai pháp.

15. Tôi cũng biết sự thật, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội sai pháp. Và tôi hỏi ngài điều khác: Vị như thế nào được gọi là vị cáo tội đúng pháp?

16. Vị cáo tội đúng thời, với việc thật, với lời mềm mỏng, có liên hệ mục đích, có nội tâm không sân hận, cáo tội với tâm từ, vị cáo tội đúng pháp được nói đến như thế.

17. Tôi cũng biết sự thật, vị cáo tội đúng pháp được nói đến như thế. Và tôi hỏi ngài điều khác: Vị như thế nào được gọi là vị cáo tội ngu dốt?

18. Vị không biết trước sau, không rành rẽ sau trước, không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc, không rành rẽ về phương thức của lối trình bày mạch, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội ngu dốt.

19. Tôi cũng biết sự thật, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội ngu dốt. Và tôi hỏi ngài điều khác: Vị như thế nào được gọi là vị cáo tội thông thái?

20. Vị biết việc trước sau, rành rẽ việc sau trước, hiểu biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc, rành rẽ về phương thức của lối trình bày mạch, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội thông thái.

21. Tôi cũng biết sự thật, vị như thế ấy được gọi là vị cáo tội thông thái. Và tôi hỏi ngài điều khác: Điều gì được gọi là sự cáo tội?

22. Vị cáo tội về sự hư hỏng về giới, rồi về hạnh kiem, và về quan điểm, vị cáo tội về cả việc nuôi mạng, với điều ấy được gọi là sự cáo tội.

Dứt Sưu Tập Khác về Các Bài Kệ.

--ooOoo--

CODANĀKAṄḌO

ANUVIJJAKASSA ANUYOGO

1. Anuvijjakena codako pucchitabbo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ codesi, kimhi naṃ codesi, sīlavipattiyā codesi, ācāravipattiyā codesi, diṭṭhivipattiyā codesi ’ti.¹

2. So ce evaṃ vadeyya: ‘Sīlavipattiyā vā codemi, ācāravipattiyā vā codemi, diṭṭhivipattiyā vā codemi ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Jānāsi² panāyasmā sīlavipattiṃ, jānāsi² ācāravipattiṃ, jānāsi² diṭṭhivipattiṃ ’ti.

3. So ce evaṃ vadeyya: ‘Jānāmi kho ahaṃ āvuso sīlavipattiṃ, jānāmi ācāravipattiṃ, jānāmi diṭṭhivipattiṃ ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Katamā panāvuso sīlavipatti, katamā ācāravipatti, katamā diṭṭhivipatti ’ti.

4. So ce evaṃ vadeyya: ‘Cattāri pārājikāni terasa saṅghādisesā,³ ayaṃ sīlavipatti. Thullaccayaṃ pācittiyam pāṭidesanīyam dukkaṭam dubbhāsitaṃ, ayaṃ ācāravipatti. Micchādiṭṭhi antaggāhikā diṭṭhi, ayaṃ diṭṭhivipatti ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ codesi, diṭṭhena codesi, sutena codesi, parisāṅkāya codesi ’ti.⁴

5. So ce evaṃ vadeyya: ‘Diṭṭhena vā codemi, sutena vā codemi, parisāṅkāya vā codemi ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ codesi, diṭṭhena codesi, kinte diṭṭham, kinti te diṭṭham, kadā te diṭṭham, kattha te diṭṭham, pārājikaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, saṅghādisesaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, thullaccayaṃ –pe– pācittiyam –pe– pāṭidesanīyam –pe– dukkaṭam –pe– dubbhāsitaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho,⁵ kattha ca tvaṃ ahoṣi, kattha cāyaṃ bhikkhu ahoṣi, kiñca tvaṃ karosi, kiñcāyaṃ bhikkhu karoti ’ti?

6. So ce evaṃ vadeyya: ‘Na kho ahaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ diṭṭhena codemi, api ca sutena codemi ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ sutena codesi, kinte sutam, kinti te sutam, kadā te sutam, kattha te sutam, pārājikaṃ ajjhāpannoti sutam, saṅghādisesaṃ –pe– thullaccayaṃ –pe– pācittiyam –pe– pāṭidesanīyam –pe– dukkaṭam –pe– dubbhāsitaṃ ajjhāpannoti sutam, bhikkhussa sutam, bhikkhuniyā sutam, sikkhamānāya sutam, sāmaṇerassa sutam, sāmaṇeriyā sutam, upāsakassa sutam, upāsikāya sutam, rājūnaṃ sutam, rājamahā-mattānaṃ sutam, titthiyānaṃ sutam, titthiyasāvakaṇaṃ sutan ’ti?

¹ sīlavipattiyā vā codesi, ācāravipattiyā vā codesi, diṭṭhivipattiyā vā codesi ti - Ma.

² jānāti - Syā, PTS.

³ cattāri ca pārājikāni terasa ca saṅghādisesā - Ma.

⁴ diṭṭhena vā codesi, sutena vā codesi, parisāṅkāya vā codesi ti - Ma.

⁵ dubbhāsitaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho - iti pāṭho Syā potthake na dissate.

CHƯƠNG CÁO TỘI:

SỰ THẨM VẤN CỦA VỊ XÉT XỬ:

1. Vị xét xử nên hỏi vị cáo tội rằng: ‘Này đại đức, việc mà ngài cáo tội vị tỳ khuru này, ngài cáo tội vị này về điều gì? Có phải ngài cáo tội với sự hư hỏng về giới, cáo tội với sự hư hỏng về hạnh kiểm, cáo tội với sự hư hỏng về quan điểm?’

2. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Hoặc là tôi cáo tội với sự hư hỏng về giới, hoặc là cáo tội với sự hư hỏng về hạnh kiểm, hoặc là cáo tội với sự hư hỏng về quan điểm.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Vậy đại đức có biết sự hư hỏng về giới, có biết sự hư hỏng về hạnh kiểm, có biết sự hư hỏng về quan điểm không?’

3. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi biết sự hư hỏng về giới, tôi biết sự hư hỏng về hạnh kiểm, tôi biết sự hư hỏng về quan điểm.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, vậy điều gì là sự hư hỏng về giới, điều gì là sự hư hỏng về hạnh kiểm, điều gì là sự hư hỏng về quan điểm?’

4. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Bốn tội *pārājika*, mười ba tội *saṅghādisesa*, đó là sự hư hỏng về giới. Tội *thullaccaya*, tội *pācittiya*, tội *pāṭidesanīya*, tội *dukkata*, tội *dubbhāsita*, đó là sự hư hỏng về hạnh kiểm. Tà kiến, hữu biên kiến, đó là sự hư hỏng về quan điểm.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài cáo tội vị tỳ khuru này, có phải ngài cáo tội do đã được thấy, cáo tội do đã được nghe, cáo tội do sự nghi ngờ?’

5. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Hoặc là tôi cáo tội do đã được thấy, hoặc là cáo tội do đã được nghe, hoặc là cáo tội do sự nghi ngờ.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài cáo tội vị tỳ khuru này do đã được thấy, ngài đã thấy gì, ngài đã thấy thế nào, ngài đã thấy khi nào, ngài đã thấy ở đâu? Có phải ngài đã thấy vị (ấy) đang phạm tội *pārājika*, đã thấy vị (ấy) đang phạm tội *saṅghādisesa*? –(như trên)– tội *thullaccaya*? –(như trên)– tội *pācittiya*? –(như trên)– tội *pāṭidesanīya*? –(như trên)– tội *dukkata*? Có phải đã thấy vị (ấy) đang phạm tội *dubbhāsita*? Và ngài đã ở đâu? Và vị tỳ khuru này đã ở đâu? Và ngài đã làm gì? Và vị tỳ khuru này đã làm gì?’

6. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi quả không cáo tội vị tỳ khuru này do đã được thấy, tuy nhiên tôi cáo tội do đã được nghe.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài cáo tội vị tỳ khuru này do đã được nghe, ngài đã nghe gì, ngài đã nghe thế nào, ngài đã nghe khi nào, ngài đã nghe ở đâu? Có phải đã nghe rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *pārājika*?’ –(như trên)– tội *saṅghādisesa*?’ –(như trên)– tội *thullaccaya*?’ –(như trên)– tội *pācittiya*?’ –(như trên)– tội *pāṭidesanīya*?’ –(như trên)– tội *dukkata*?’ Có phải đã nghe rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *dubbhāsita*?’ Có phải đã nghe từ vị tỳ khuru, đã nghe từ vị tỳ khuru ni, đã nghe từ cô ni tu tập sự, đã nghe từ vị sa di, đã nghe từ vị sa di ni, đã nghe từ nam cư sĩ, đã nghe từ nữ cư sĩ, đã nghe từ các đức vua, đã nghe từ các quan đại thần của đức vua, đã nghe từ các ngoại đạo, đã nghe từ các đệ tử của ngoại đạo?’

7. So ce evaṃ vadeyya: ‘Na kho ahaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ sutena codemi, api ca parisaṅkāya codemī ’ti. So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ parisaṅkāya codesi, kiṃ parisaṅkasi, kinti parisaṅkasi, kadā parisaṅkasi, kattha parisaṅkasi, pārājikaṃ ajjhāpannoti parisaṅkasi, saṅghādisesaṃ –pe– thullaccayaṃ –pe– pācittiyaṃ –pe– pāṭidesanīyaṃ –pe– dukkaṭaṃ –pe– dubbhāsitaṃ ajjhāpannoti parisaṅkasi, bhikkhussa sutvā parisaṅkasi, bhikkhuniyā –pe– sikkhamānāya –pe– sāmaṇerassa –pe– sāmaṇeriyā –pe– upāsakassa –pe– upāsikāya –pe– rājūnaṃ –pe– rājamahāmattānaṃ –pe– titthiyānaṃ –pe– titthiyasāvakaṇaṃ sutvā parisaṅkasi ’ti.

8. Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti diṭṭhena saṃsandate diṭṭhaṃ,
diṭṭhaṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito;
so puggalo paṭiññāya kāretabbo tenuposatho.

9. Sutaṃ sutena sameti sutena saṃsandate sutaṃ,
sutaṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito;
so puggalo paṭiññāya kāretabbo tenuposatho.

10. Mutāṃ mutena sameti mutena saṃsandate mutāṃ,
mutāṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito;
so puggalo paṭiññāya kāretabbo tenuposatho ti.¹

11. Codanāya ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ? Codanāya okāsakammaṃ ādi, kiriyā majjhe, samatho pariyosānaṃ.

12. Codanāya kati mūlāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, katihākārehi codeti? Codanāya dve mūlāni, tīṇi vatthūni, pañca bhūmiyo, dvihākārehi codeti.

13. Codanāya katamāni dve mūlāni? Samūlikā vā amūlikā vā, codanāya imāni dve mūlāni.

14. Codanāya katamāni tīṇi vatthūni? Diṭṭhena sutena parisaṅkāya, codanāya imāni tīṇi vatthūni.

15. Codanāya katamā pañca bhūmiyo? Kālena vakkhāmi no akālena, bhūtena vakkhāmi no abhūtena, saṅhena vakkhāmi no pharusena, atthasaṃhitena vakkhāmi no anattasaṃhitena, mettacitto² vakkhāmi no dosantaroti, codanāya imā pañca bhūmiyo.

16. Katamehi dvihākārehi codeti? Kāyena vā codeti, vācāya vā codeti. Imehi dvihākārehi codeti.

¹ tenuposatho - Ma, PTS.

² mettācitto - Ma, evaṃ sabbattha.

7. Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi quá không cáo tội vị tỳ khưu này do đã được nghe, tuy nhiên tôi cáo tội do sự nghi ngờ.’ Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài cáo tội vị tỳ khưu này do sự nghi ngờ, ngài nghi ngờ gì, nghi ngờ như thế nào, nghi ngờ khi nào, nghi ngờ ở đâu? Có phải ngài nghi ngờ rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *pārājika*? –nt– tội *saṅghādisesa*? –nt– tội *thullaccaya*? –nt– tội *pācittiya*? –nt– tội *pāṭidesanīya*? –nt– tội *dukkata*?’ Có phải ngài nghi ngờ rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *dubbhāsita*?’ Có phải ngài nghi ngờ sau khi nghe từ vị tỳ khưu, –nt– từ vị tỳ khưu ni? –nt– từ cô ni tu tập sự? –nt– từ vị sa di? –nt– từ vị sa di ni? –nt– từ nam cư sĩ? –nt– từ nữ cư sĩ? –nt– từ các đức vua? –nt– từ các quan đại thần của đức vua? –nt– từ các ngoại đạo? Có phải ngài nghi ngờ sau khi nghe từ các đệ tử của ngoại đạo?’

8. Điều được thấy tương tự với điều đã được thấy, điều được thấy phù hợp với điều đã được thấy, căn cứ vào điều đã được thấy mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Uposatha* với vị ấy.

9. Điều được nghe tương tự với điều đã được nghe, điều được nghe phù hợp với điều đã được nghe, căn cứ vào điều đã được nghe mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Uposatha* với vị ấy.

10. Điều được cảm nhận tương tự với điều đã được cảm nhận, điều được cảm nhận phù hợp với điều đã được cảm nhận, căn cứ vào điều đã được cảm nhận mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Uposatha* với vị ấy.

11. Đối với sự cáo tội, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với sự cáo tội, hành động thỉnh ý là đầu tiên, sự tiến hành là ở giữa, sự dàn xếp là kết cuộc.

12. Có bao nhiêu căn nguyên, có bao nhiêu sự việc, có bao nhiêu nền tảng của sự cáo tội? Vị cáo tội với bao nhiêu biểu hiện? – Có hai căn nguyên, có ba sự việc, có năm nền tảng của sự cáo tội. Vị cáo tội với hai biểu hiện.

13. Hai căn nguyên của sự cáo tội là gì? – Có nguyên có hoặc không có nguyên có. Đây là hai căn nguyên của sự cáo tội.

14. Ba sự việc của sự cáo tội là gì? – Do đã được thấy, do đã được nghe, do sự nghi ngờ. Đây là ba sự việc của sự cáo tội.

15. Năm nền tảng của sự cáo tội là gì? – ‘Tôi sẽ nói đúng thời không phải không đúng thời; tôi sẽ nói với sự thật không phải với sự không thật; tôi sẽ nói mềm mỏng không thô lỗ; tôi sẽ nói có liên hệ đến mục đích không phải không liên hệ đến mục đích; tôi sẽ nói với tâm từ không phải với nội tâm có sân hận.’ Đây là năm nền tảng của sự cáo tội.

16. Vị cáo tội với hai biểu hiện gì? – Vị cáo tội bằng thân hoặc là cáo tội bằng khẩu. Vị cáo tội với hai biểu hiện này.

CODAKĀDIPAṬIPATTI

1. Codakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, cuditakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, saṅghena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, anuvijjakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ?

Codakena kathaṃ paṭipajjitabban ti? Codakena pañcasu dhammesu paṭiṭṭhāya paro codetabbo: ‘Kālena vakkhāmi no akālena, bhūtena vakkhāmi no abhūtena, saṅghena vakkhāmi no pharusena, atthasaṃhitena vakkhāmi, no anatthasaṃhitena, mettacitto vakkhāmi no dosantaro ’ti. Codakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ.

Cuditakena kathaṃ paṭipajjitabban ti? Cuditakena dvīsu dhammesu paṭipajjitabbaṃ:¹ sacce ca akuppe ca. Cuditakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ.

Saṅghena kathaṃ paṭipajjitabban ti? Saṅghena otiṇṇānotiṇṇaṃ jānitabbaṃ. Saṅghena evaṃ paṭipajjitabbaṃ.²

Anuvijjakena kathaṃ paṭipajjitabban ti? Anuvijjakena yena dhammena yena vinayena yena satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ. Anuvijjakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ.

2. Uposatho kimatthāya pavāraṇā kissa kāraṇā,
parivāso kimatthāya mūlāya paṭikassanā kissa kāraṇā,
mānattaṃ kimatthāya abbhānaṃ kissa kāraṇā.
3. Uposatho sāmaggatthāya visuddhatthāya pavāraṇā,
parivāso mānattatthāya mūlāya paṭikassanā niggahatthāya;
mānattaṃ abbhānatthāya visuddhatthāya abbhānaṃ.
4. Chandā dosā bhayā mohā there ca paribhāsati,
kāyassa bhedaṃ duppañño khato upahatindriyo;
nirayaṃ gacchati dummedho na ca sikkhāya gāravo.
5. Na cāmisam hi nissāya³ na ca nissāya puggalaṃ,
ubho ete vivajjetvā yathā dhammo tathā kare.

CODAKASSA ATTAJJHĀPANAM

1. Kodhano upanāhī ca,
caṇḍo ca paribhāsako,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

¹ paṭiṭṭhātābbaṃ - Syā.

² paṭipajjitabban ti - PTS.

³ na ca āmisam nissāya - Ma, PTS;
na cāmisampi nissāya - Syā.

SỰ THỰC HÀNH CỦA VỊ CÁO TỘI, v.v...:

1. Vị cáo tội nên thực hành thế nào? Vị bị buộc tội nên thực hành thế nào? Hội chúng nên thực hành thế nào? Vị xét xử nên thực hành thế nào?

Vị cáo tội nên thực hành thế nào? – Vị cáo tội nên cáo tội vị khác sau khi đã trú vào năm pháp: ‘Tôi sẽ nói đúng thời không phải không đúng thời; tôi sẽ nói với sự thật không phải với sự không thật; tôi sẽ nói mềm mỏng không thô lỗ; tôi sẽ nói có liên hệ đến mục đích không phải không liên hệ đến mục đích; tôi sẽ nói với tâm từ không phải với nội tâm có sân hận.’ Vị cáo tội nên thực hành như thế.

Vị bị buộc tội nên thực hành thế nào? – Vị bị buộc tội nên thực hành ở hai pháp: ở sự chân thật và ở sự không nổi giận. Vị bị buộc tội nên thực hành như thế.

Hội chúng nên thực hành thế nào? – Hội chúng nên biết điều gì đã được nói ra và chưa được nói ra. Hội chúng nên thực hành như thế.

Vị xét xử nên thực hành thế nào? – Sự tranh tụng ấy được giải quyết với Pháp nào, với Luật nào, với lời dạy nào của bậc Đạo Sư, vị xét xử nên giải quyết sự tranh tụng ấy theo như thế. Vị xét xử nên thực hành như thế.

2. *Lễ Uposatha vì mục đích gì? Lễ Pavāraṇā có nguyên nhân là gì? Phạt parivāsa vì mục đích gì? Việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu có nguyên nhân là gì? Hình phạt mānatta vì mục đích gì? Việc giải tội có nguyên nhân là gì?*

3. – *Lễ Uposatha nhằm mục đích hợp nhất. Lễ Pavāraṇā nhằm mục đích thanh tịnh. Hình phạt parivāsa nhằm mục đích hình phạt mānatta. Việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu nhằm mục đích kèm chế. Hình phạt mānatta nhằm mục đích giải tội. Việc giải tội nhằm mục đích thanh tịnh.*

4. *Vì ưa thích, vì sân hận, vì sợ hãi, vì si mê, và gièm pha các vị trưởng lão, khi tan rã xác thân, kẻ trí tồi tự chôn lấy mình, có các giác quan bị hư hoại, đi địa ngục, là kẻ khờ, và không tôn kính học tập.*

5. *Không nương tựa ngay cả vật chất và không nương tựa người, sau khi đã buông bỏ cả hai điều này, nên thực hành đúng theo Pháp.*

SỰ THIÊU ĐỐT CHÍNH MÌNH CỦA VỊ CÁO TỘI:

1. *Cáu kính, và có sự thù hận, và ác độc, vị gièm pha vu cáo là: ‘Có tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.*

2. Upakaṇṇakaṃ jappati¹ jimhaṃ pekkhati
vītiharati kummaggaṃ paṭisevati,
anāpattiyā āpattī ti ropeti,
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
3. Akālena codeti abhūtena
pharusena anattasaṃhitena,
dosantaro codeti no mettacitto
anāpattiyā āpattī ti ropeti,
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
4. Dhammādhammaṃ na jānāti
dhammādhammaṃ akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
5. Vinayāvinayaṃ na jānāti
vinayāvinayassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
6. Bhāsītābhāsitaṃ na jānāti
bhāsītābhāsitassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
7. Āciṇṇānāciṇṇaṃ na jānāti
āciṇṇānāciṇṇassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
8. Paññattāpaññattaṃ na jānāti
paññattāpaññattassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
9. Āpattānāpattiṃ na jānāti
āpattānāpattiyā akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
10. Lahukagarukaṃ na jānāti
lahukagarukassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
11. Sāvasesānavasesaṃ na jānāti
sāvasesānavasesassa akovido,
Anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

¹ jappeti - Syā.

2. Nói thì thãm bên tai, soi mói điều hư hỏng, bỏ qua sự xét đoán, thực hành theo đường lối sai trái, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

3. Vị cáo tội không đúng thời, với sự không thật, với lời thô lỗ, không liên hệ mục đích, với nội tâm sân hận, vị cáo tội không có tâm từ, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

4. Vị không biết đúng Pháp và sai Pháp, không rành rẽ về đúng Pháp và sai Pháp, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

5. Vị không biết đúng Luật và sai Luật, không rành rẽ về đúng Luật và sai Luật, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

6. Vị không biết điều đã nói và chưa nói, không rành rẽ về điều đã nói và chưa nói, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

7. Vị không biết về tập quán và không phải tập quán, không rành rẽ về tập quán và không phải tập quán, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

8. Vị không biết điều đã được quy định và không được quy định, là không rành rẽ về điều đã được quy định và không được quy định, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

9. Vị không biết điều phạm tội và không phạm tội, không rành rẽ về phạm tội và không phạm tội, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

10. Vị không biết về tội nhẹ hay tội nặng, không rành rẽ về tội nhẹ hay tội nặng, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

11. Vị không biết về tội còn dư sót hay không còn dư sót, không rành rẽ về tội còn dư sót hay không còn dư sót, vu cáo là: ‘Cáo tội’ với việc không phạm tội, kẻ cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

12. Duṭṭhullāduṭṭhullaṃ na jānāti
duṭṭhullāduṭṭhullassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
13. Pubbāparaṃ na jānāti
pubbāparassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānaṃ.
14. Anusandhivacanapathaṃ na jānāti
anusandhivacanapathassa akovido,
anāpattiyā āpattī ti ropeti;
tādiso codako jhāpeti attānan ti.

Codanākaṇḍo niṭṭhito.

TASSUDDĀNAṀ

Codanā anuvijjā ca¹ ādi mūlenuposatho,
gati codanākaṇḍamhi sāsana² patitṭhāyan ti.³

--ooOoo--

¹ anuvijjañca - Syā.

² sāsanaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ patitṭhāpayanti - Ma, Syā, PTS.

12. Vị không biết về tội xấu xa hay không xấu xa, không rành rẽ về tội xấu xa hay không xấu xa, vu cáo là: ‘Có tội’ với việc không phạm tội, kể cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

13. Vị không biết việc trước hoặc việc sau, không rành rẽ về việc trước hoặc việc sau, vu cáo là: ‘Có tội’ với việc không phạm tội, kể cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

14. Vị không biết cách phát biểu mạch lạc, không rành rẽ về cách phát biểu mạch lạc, vu cáo là: ‘Có tội’ với việc không phạm tội, kể cáo tội như thế ấy tự thiêu đốt chính mình.

Dứt Chương Cáo Tội.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Việc cáo tội và xét xử, việc đầu tiên, với căn nguyên, lễ Uposatha, đường lối ở chương Cáo Tội là sự duy trì Giáo Pháp.

--ooOoo--

CŪLASAṄGĀMO

ANUVIJJAKASSA PAṬIPATTI

1. Saṅgāmāvacarena bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamante nīcaccittena saṅgho upasaṅkamitabbo rajoharaṇasamena cittena, āsanakusalena bhavitabbaṃ, nisajjākusalena there bhikkhū anupakhajjantena nave bhikkhū āsanena appaṭibāhantena, yathāpatirūpe āsane nisīditabbaṃ, anānākathikena bhavitabbaṃ atiracchānakathikena, sāmaṃ vā dhammo bhāsitaḥ paro vā ajjesitaḥ, ariyo vā tuṅhibhāvo nātimaññitaḥ.

2. Saṅghena anumatenā puṅgalena anuvijjakena anuvijjītukāmena na upajjhāyo puccitaḥ, na ācariyo puccitaḥ, na saddhivihāriko puccitaḥ, na antevāsiko puccitaḥ, na samānupajjhāyako puccitaḥ, na samānācariyako puccitaḥ, na jāti puccitabbā, na nāmaṃ puccitabbaṃ, na gottaṃ puccitabbaṃ, na āgamo puccitaḥ, na kulapadeso¹ puccitaḥ, na jātibhūmi puccitabbā. Taṃ kiṃ kāraṇā?² Atrassa pemaṃ vā doṣo vā. Peme vā sati doṣo vā³ chandāpi gaccheyya, doṣāpi gaccheyya, mohāpi gaccheyya, bhayāpi gaccheyya.

3. Saṅghena anumatenā puṅgalena anuvijjakena anuvijjītukāmena saṅghagarukena bhavitabbaṃ no puṅgalagarukena, saddhammagarukena bhavitabbaṃ no āmisagarukena, atthavasikena bhavitabbaṃ no parisakappiyena,⁴ kālena anuvijjītabbaṃ no akālena, bhūtena anuvijjītabbaṃ no abhūtena, saṅghena anuvijjītabbaṃ no pharusena, atthasamhitena anuvijjītabbaṃ no anatthasamhitena, mettaccittena anuvijjītabbaṃ no dosantarena, na upakaṇṇakajappinā bhavitabbaṃ, na jivhaṃ⁵ pekkhitabbaṃ, na akkhī nikhaṇitabbā,⁶ na bhamukā ukkhipitabbā,⁷ na sīsaṃ ukkhipitabbaṃ, na hatthavikāro kātāḥ, na hatthamuddā dassitabbā.

4. Āsanakusalena bhavitabbaṃ nisajjākusalena,⁸ yugamattaṃ pekkhantena atthaṃ anuvidhiyantena⁹ sake āsane nisīditabbaṃ, na ca āsanā vuttahātabbaṃ, na vītihātabbaṃ, na kummaggo sevitaḥ na bāhā vikkhepaḥ¹⁰ bhaṇitabbaṃ, aturitena bhavitabbaṃ asāhasikena,¹¹ acaṇḍikkena¹² bhavitabbaṃ vacanakkhamaṇa, mettaccittena bhavitabbaṃ hitānukampinā, kāruṇikena bhavitabbaṃ hitaparisakkinā,¹³ asamphappalāpinā bhavitabbaṃ pariyaṇṭabhāninā, averavasikena bhavitabbaṃ anasuruttena.

¹ kulappadeso - Syā.

² kiṃ kāraṇā - Syā potthake 'taṃ'saddo na dissate.

³ peme vā sati doṣo vā sati - Syā.

⁴ parisakappikena - Ma;

parisaṅkappikena - Sīmu 1, 2.

⁵ jivhaṃ - Sīmu 1, 2.

⁶ na akkhī nikhaṇitabbaṃ - Ma;

na akkhī nikhaṇitabbaṃ - Syā;

na akkhiṃ nikhaṇitabbaṃ - PTS.

⁷ na bhamukaṃ ukkhipitabbaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁸ nisajjakusalena - Ma, Syā;

nisajjakusalena bhavitabbaṃ - PTS.

⁹ anuvidhiyantena - PTS.

¹⁰ na vācāvikkhepaḥ - Syā.

¹¹ asāhasikena bhavitabbaṃ - PTS.

¹² acaṇḍikatena - Ma, Syā, PTS.

¹³ hitaparisakkinā - Sīmu 1, 2.

XUNG ĐỘT (PHẦN PHỤ):

SỰ THỰC HÀNH CỦA VỊ XÉT XỬ:

1. Trong khi đi đến hội chúng, vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột nên đi đến hội chúng với tâm nhún nhường, với tâm như là không bị cấu uế, nên khéo léo về chỗ ngồi và khéo léo khi ngồi xuống, nên ngồi xuống ở chỗ ngồi thích hợp không chiếm chỗ của các tỳ khưu trưởng lão, không buộc các tỳ khưu mới tu phải nhường chỗ ngồi, không nên là người nói linh tinh, không nên là người nói chuyện nhảm nhí, hoặc là nên tự mình nói Pháp hoặc là nên thỉnh cầu vị khác (nói Pháp), hoặc là không nên xem thường trạng thái im lặng thánh thiện.

2. Vị được hội chúng thừa nhận, vị xét xử, vị có ý định xét xử không nên hỏi về thầy tế độ, không nên hỏi về thầy dạy học, không nên hỏi về người đệ tử, không nên hỏi về người học trò, không nên hỏi về vị đồng thầy tế độ, không nên hỏi về vị đồng thầy dạy học, không nên hỏi về sự xuất thân, không nên hỏi về tên, không nên hỏi về dòng họ, không nên hỏi về sự truyền thừa, không nên hỏi về trú quán của gia đình, không nên hỏi về nơi sanh ra. Việc ấy là vì lý do gì? – Trường hợp ấy có thể có sự thương hoặc là sự ghét. Khi có sự thương hoặc có sự ghét, thì có thể thiên vị vì ưa thích, có thể thiên vị vì sân hận, có thể thiên vị vì si mê, có thể thiên vị vì sợ hãi.

3. Vị được hội chúng thừa nhận, vị xét xử, vị có ý định xét xử nên xem trọng hội chúng không nên xem trọng cá nhân, nên xem trọng Chánh Pháp không nên xem trọng tài vật, nên liên hệ đến mục đích, không nên thỏa hiệp với đám đông, nên xét xử đúng thời không phải sai thời, nên xét xử với sự thật không phải với sự không thật, nên xét xử với sự mềm mỏng không phải với sự thô lỗ, nên xét xử có liên hệ đến mục đích không phải không liên hệ mục đích, nên xét xử với tâm từ không phải với nội tâm có sân hận, không nên có sự nói thì thầm vào tai, không nên nhìn đảo quanh, mắt không nên nhìn soi mói, không nên nhướn mày, không nên ngửa đầu lên, không nên làm cử động bàn tay, không nên làm hiệu bằng bàn tay.

4. Nên khéo léo về chỗ ngồi, nên khéo léo khi ngồi xuống. Vị đang theo đuổi mục đích nên ngồi xuống ở chỗ ngồi của mình trong khi nhìn (phía trước) khoảng cách của cây cày, và không nên từ chỗ ngồi đứng dậy, không nên bỏ qua xét đoán, không nên theo đuổi đường lối sai trái, không nên nói với sự quấy rối bằng cánh tay, không nên vội vã không hấp tấp, không nên tỏ vẻ nóng giận bằng sự trầm tĩnh trong lời nói, nên có tâm từ với lòng thương tưởng đến lợi ích, có nên có tâm bi chăm chú đến lợi ích, nên tránh nói điều phù phiếm với lời nói có giới hạn, nên là vị trú vào không oan trái không lòng oán giận.

Attā pariggahetabbo, paro pariggahetabbo, codako pariggahetabbo, cuditako pariggahetabbo, adhammacodako pariggahetabbo, adhammacuditako pariggahetabbo, dhammacodako pariggahetabbo, dhammacuditako pariggahetabbo, vuttaṃ ahāpentena avuttaṃ appakāsentena otiṇṇāni padavyañjanāni sādhukaṃ pariggahetvā¹ paro paṭipucchitvā yathā paṭiññāya kāretabbo, mando pahāsetabbo,² bhīrū assasetabbo,³ caṇḍo nisedhetabbo, asuci vibhāvetabbo ujumaddavena, na chandāgati gantabbā,⁴ na dosāgati gantabbā, na mohāgati gantabbā, na bhayāgati gantabbā, majjhattenā bhavitabbaṃ dhammesu ca puggalesu ca. Evañca pana anuvijjako anuvijjamāno satthu ceva sāsanakaro hoti, viññūnaṃ⁵ sabrahmacārīnaṃ piyo ca hoti manāpo ca garu ca bhāvanīyo ca.

5. Suttaṃ saṃsandanatthāya, opammaṃ nidassanatthāya, attho viññāpanatthāya, paṭipucchā ṭhapanatthāya, okāsakammaṃ codanatthāya, codanā sāraṇatthāya, sāraṇā savacaniyatthāya, savacaniyaṃ paḷibodhatthāya, paḷibodho vinicchayatthāya, vinicchayo santīraṇatthāya, santīraṇaṃ⁶ ṭhānāṭhānāgamanatthāya, ṭhānāṭhānāgamaṇaṃ dummaṅkūnaṃ puggalaṇaṃ niggahatthāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ sampaggahatthāya, saṅgho sampariggahatthāya, sampariggaho sampaṭicchanaṭthāya, sampaṭicchanaṃ anibbidatthāya, saṅghena anumatā puggalā paccakaṭṭhāyino avisaṃvādatṭhāyino.⁵

6. Vinayo saṃvaratthāya, saṃvaro avippaṭisāratthāya, avippaṭisāro pāmojjatthāya, pāmojjaṃ pītattāya, pīti passaddhatthāya, passaddhi sukhatthāya, sukhaṃ samādhattāya, samādhi yathābhūtañāṇadassanatthāya, yathābhūtañāṇadassanaṃ nibbidatthāya, nibbidā virāgatthāya, virāgo vimuttatthāya, vimutti vimuttiñāṇadassanatthāya, vimuttiñāṇadassanaṃ anupādā parinibbānatthāya. Etadatthā kathā etadatthā mantanā etadatthā upanisā etadattham sotaṅgadhānaṃ yadidaṃ anupādā cittassa vimokkho ti.

1. Anuyogavattaṃ nisāmaya kusalena buddhimatā kataṃ, suvuttaṃ sikkhāpadānulomikaṃ gatiṃ na nāsento samparāyikaṃ.
2. Vatthum vipattiṃ āpattiṃ nidānaṃ ākāra-akovido, pubbāparaṃ na jānāti katākatam samena ca.

¹ uggahetvā - Syā, PTS.

² mando hāsetabbo - Ma, PTS; vepo pahāsetabbo - Syā.

⁵ viññūnañca - Ma.

³ bhīrū assāsetabbo - Ma; bhīru assāsetabbo - Syā, PTS.

⁶ santīraṇā - Syā.

⁴ na chandāgatiṃ gantabbaṃ ... na bhayāgatiṃ gantabbaṃ - Ma, Syā, Sīmu.

⁵ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ sampaggahatthāya, saṅgho sampariggahasampaṭicchanaṭthāya, saṅghena anumatā puggalā paccakaṭṭhāyino avisaṃvādatṭhāyino - Ma, Syā, PTS.

Nên suy xét về bản thân, nên suy xét về người khác, nên suy xét về vị cáo tội, nên suy xét về vị bị buộc tội, nên suy xét về vị cáo tội sai pháp, nên suy xét về vị bị buộc tội sai pháp, nên suy xét về vị cáo tội đúng pháp, nên suy xét về vị bị buộc tội đúng pháp, không bỏ qua điều đã được nói, không gọi lên điều không được nói, nên khéo léo suy xét những chữ và câu được nói ra, sau khi hỏi lại vị kia rồi nên hành xử theo điều đã được biết. Vị uế oải nên được khích lệ, vị sợ hãi nên được trấn tĩnh, vị giận dữ nên được răn đe, vị không trong sạch nên được làm minh bạch với sự thẳng thắn và mềm mỏng, không nên thiên vị vì ưa thích, không nên thiên vị vì sân hận, không nên thiên vị vì si mê, không nên thiên vị vì sợ hãi, nên duy trì sự công chính đối với các pháp và các hạng người. Và như vậy, vị xét xử trong khi xét xử vừa là vị thầy vừa là vị thực hành giáo pháp, là người được thương yêu, được quý mến, được kính trọng, và có uy tín đối với các bậc có sự hiểu biết và các vị đồng Phạm hạnh.

5. Điều học nhằm mục đích là sự khẳng định, ví dụ nhằm mục đích là sự minh họa, ý nghĩa nhằm mục đích là sự giảng giải, câu hỏi nhằm mục đích là sự xác định, việc thỉnh ý nhằm mục đích là sự cáo tội, sự cáo tội nhằm mục đích là làm cho nhớ lại, sự làm cho nhớ lại nhằm mục đích là sự bảo ban, sự bảo ban nhằm mục đích là sự ngăn cản, sự ngăn cản nhằm mục đích là sự phán quyết, sự phán quyết nhằm mục đích là sự điều tra, sự điều tra nhằm mục đích là sự đạt đến việc có bằng cứ hay không có bằng cứ, việc có bằng cứ hay không có bằng cứ nhằm mục đích là sự kiềm chế những nhân vật ác xấu, nhằm mục đích là sự ủng hộ các tỳ khưu hiền thiện, hội chúng nhằm mục đích là sự đồng ý, sự đồng ý nhằm mục đích là sự tán thành, sự tán thành nhằm mục đích là sự không chán nản, các nhân vật được hội chúng thừa nhận là (những vị) có sự kiên trì, không có sự đối trá.

6. Luật nhằm mục đích là sự thu thúc, sự thu thúc nhằm mục đích là sự không vi phạm, không vi phạm nhằm mục đích là sự khoan khoái, sự khoan khoái nhằm mục đích là hỷ, hỷ nhằm mục đích là tịnh, tịnh nhằm mục đích là lạc, lạc nhằm mục đích là định, định nhằm mục đích là sự thấy biết đúng theo bản thể, sự thấy biết đúng theo bản thể nhằm mục đích là sự nhờm gồm, sự nhờm gồm nhằm mục đích là sự ly tham, sự ly tham nhằm mục đích là sự giải thoát, sự giải thoát nhằm mục đích là sự thấy biết của giải thoát, sự thấy biết của giải thoát nhằm mục đích là Niết Bàn không còn chấp thủ. Lời giảng (về Luật) là mục đích của việc này, bàn bạc (về Luật) là mục đích của việc này, sự tuân tự diễn tiến là mục đích của việc này, sự lắng tai nghe là mục đích của việc này, tức là sự giải thoát của tâm do không còn chấp thủ.

1. *Hãy suy xét về trách nhiệm và phận sự đã được bậc giác ngộ thiết lập một cách khéo léo, đã được quy định rõ ràng phù hợp theo các điều học, trong khi chớ có làm hủy hoại cảnh giới ngày vị lai.*

2. *Là người không rành rẽ về sự việc, về sự hư hỏng, về tội vị phạm, về duyên khởi, về sự biểu hiện, vị không biết việc trước rồi việc sau, và cũng thế về việc đã làm hoặc chưa làm.*

3. Kammaṃ ca adhikaraṇaṃ ca¹ samathe cāpi akovido,
ratto duṭṭho ca mūlho ca bhayā mohā ca gacchati.
4. Na ca saññattikusalo² nijjhattiyā ca akovido,
laddhapakkho ahiriko kaṇhakammo anādarō;
sa ve tādisako bhikkhu appaṭikkhoti vuccati.
5. Vatthum vipattiṃ āpattiṃ nidānaṃ ākāravido,
pubbāparaṃ pajānāti³ katākataṃ samena ca.
6. Kammaṃ ca adhikaraṇaṃ ca¹ samathe cāpi kovido,
aratto aduṭṭho amūlho bhayā mohā na gacchati.
7. Saññattiyā⁴ ca kusalo nijjhattiyā ca kovido,
laddhapakkho hirimano sukkakammo sagāraṃ;
sa ve tādisako bhikkhu sappaṭikkhoti vuccatī ti.

Cūlasaṅgāmo niṭṭhito.⁵

TASSUDDĀNAṀ

Nīcaccittena puccheyya garusaṅghena puggalo,
suttaṃ saṃsandanaṭṭhāya vinayānuggahena ca;
uddānaṃ cūlasaṅgāme ekuddesaṃ⁶ idaṃ katan ti.

--ooOoo--

¹ kamme ca adhikaraṇe ca - Sīmu 1, 2.

² paññattikusalo - PTS.

³ pubbāparaṇca jānāti - PTS.

⁴ paññattiyā - PTS.

⁵ cūlasaṅgāmaṃ niṭṭhitam - Ma, Syā, PTS.

⁶ ekuddeso - Ma.

3. Và cũng là người không rành rẽ về hành sự, về sự tranh tụng, và luôn cả các sự dàn xếp, là vị bị ái nhiễm, xấu xa, và ngu dốt, và thiên vị vì sợ hãi, vì si mê.

4. Và là người không khéo léo về việc thông tin, không rành rẽ về việc dập tắt, đạt được bề phải, không hồ thẹn, có việc làm đen tối, không có tôn trọng, hiển nhiên vị tỳ khuru như thế ấy gọi là 'không đáng trọng.'

5. Là người rành rẽ về sự việc, về điều hư hỏng, về tội vi phạm, về duyên khởi, về sự biểu hiện, vị thông hiểu việc trước rồi việc sau, và tương tự về việc đã làm hoặc chưa làm.

6. Và còn là vị rành rẽ về hành sự, và sự tranh tụng, luôn cả các sự dàn xếp, không ái nhiễm, chẳng xấu xa, không mê mờ, không thiên vị vì sợ hãi, vì si mê.

7. Là người khéo léo về việc thông tin, rành rẽ về việc dập tắt, đạt được phe nhóm, biết hồ thẹn, có việc làm trong sáng, có sự tôn kính, hiển nhiên vị tỳ khuru như thế ấy gọi là 'đáng kính trọng.'

Dứt Chương Xung Đột (Phần Phụ).

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Với tâm nhún nhường nên hỏi, là người với hội chúng có sự kính trọng, điều học nhằm mục đích là sự khẳng định và nhằm nâng đỡ Luật, phần tóm lược ở chương Xung Đột (Phần Phụ) đã được làm thành phần đọc tụng này.

--ooOoo--

MAHĀSAṄGĀMO

1. Saṅgāmāvacarena bhikkhunā saṅghe voharantena vatthu jānitabbaṃ, vipatti jānitabbā, āpatti jānitabbā, nidānaṃ jānitabbaṃ, ākāro jānitabbo, pubbāparaṃ jānitabbaṃ, katākataṃ jānitabbaṃ, kammaṃ jānitabbaṃ, adhikaraṇaṃ jānitabbaṃ, samatho jānitabbo, na chandāgati gantabbā, na dosāgati gantabbā, na mohāgati gantabbā, na bhayāgati gantabbā, saññāpanīye ṭhāne saññāpetabbaṃ, nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpetabbaṃ, pekkhanīye ṭhāne pekkhitabbaṃ, pasādanīye ṭhāne pasādetabbaṃ, 'laddhapakkhomhī 'ti parapakkho¹ nāvajānitabbo, 'bahussutomhī 'ti appassuto nāvajānitabbo, 'therataromhī 'ti navakataro nāvajānitabbo, asampattaṃ na vyāharitabbaṃ,² sampattaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbaṃ, yena dhammena yena vinayena yena satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ.

2. Vatthu jānitabbanti: atṭhapārājikānaṃ³ vatthu jānitabbaṃ, tevīsati saṅghādisesānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dve āniyatānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dve cattālisa nissaggiyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, atṭhāsīti satapācittiyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dvādasapāṭidesaniyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dukkaṭānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dubbhāsitaṃ vatthu jānitabbaṃ.

3. Vipatti jānitabbāti: sīlavipatti jānitabbā, ācāravipatti jānitabbā, diṭṭhivipatti jānitabbā, ājīvavipatti jānitabbā.

4. Āpatti jānitabbāti: pārājikāpatti jānitabbā, saṅghādisesāpatti jānitabbā, thullaccayāpatti jānitabbā, pācittiyāpatti jānitabbā, pāṭidesaniyāpatti jānitabbā dukkaṭāpatti jānitabbā, dubbhāsītāpatti jānitabbā.

5. Nidānaṃ jānitabbanti: atṭhapārājikānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, tevīsatisaṅghādisesānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dve-āniyatānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dvecattālisanissaggiyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, atṭhāsītisatapācittiyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dvādasa pāṭidesaniyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dukkaṭānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dubbhāsitānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ.

6. Ākāro jānitabboti: saṅgho ākārato jānitabbo, gaṇo ākārato jānitabbo, puggalo ākārato jānitabbo, codako ākārato jānitabbo, cuditako ākārato jānitabbo.

Saṅgho ākārato jānitabboti: 'paṭibalo nu kho ayaṃ saṅgho imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametaṃ dhammena vinayena satthusāsanena udāhu no 'ti. Evaṃ saṅgho ākārato jānitabbo.

¹ paro pakkho - Syā.

² na byāhātānaṃ - Ma.

³ atṭhannaṃ pārājikānaṃ - PTS.

XUNG ĐỘT (PHÂN CHÍNH):

1. Vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột trong khi phát biểu nơi hội chúng nên biết về sự việc, nên biết về sự hư hỏng, nên biết về tội vi phạm, nên biết về duyên khởi, nên biết về sự biểu hiện, nên biết điều trước và điều sau, nên biết việc đã được thực hiện và chưa được thực hiện, nên biết về hành sự, nên biết về sự tranh tụng, nên biết về sự dàn xếp, không nên thiên vị vì ưa thích, không nên thiên vị vì sân hận, không nên thiên vị vì si mê, không nên thiên vị vì sợ hãi, nên làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ, nên dập tắt điều cần được dập tắt, nên xem xét điều cần được xem xét, nên tin tưởng vào điều đáng được tin tưởng, (nghĩ rằng): ‘Ta đã đạt được đồ chúng’ không nên xem thường đồ chúng người khác, (nghĩ rằng): ‘Ta là người nghe nhiều’ không nên xem thường vị nghe ít, (nghĩ rằng): ‘Ta là vị thâm niên hơn’ không nên xem thường vị mới tu sau, không nên nói về điều chưa được thành tựu, không nên bỏ qua điều đã được thành tựu đúng Pháp đúng Luật, sự tranh tụng ấy được giải quyết theo Pháp nào theo Luật nào theo lời dạy nào của bậc Đạo Sư thì nên giải quyết sự tranh tụng ấy như thế.

2. *Nên biết về sự việc*: là nên biết về sự việc của tám điều *pārājika*, nên biết về sự việc của hai mươi ba điều *saṅghādisesa*, nên biết về sự việc của hai điều *anīyata*, nên biết về sự việc của bốn mươi hai điều *nissaggiya*, nên biết về sự việc của một trăm tám mươi tám điều *pācittiya*, nên biết về sự việc của mười hai điều *pāṭidesanīya*, nên biết về sự việc của các điều *dukkata*, nên biết về sự việc của các điều *dubbhāsita*.

3. *Nên biết về sự hư hỏng*: là nên biết về sự hư hỏng về giới, nên biết về sự hư hỏng về hạnh kiểm, nên biết về sự hư hỏng về quan điểm, nên biết về sự hư hỏng về nuôi mạng.

4. *Nên biết về tội vi phạm*: là nên biết về tội *pārājika*, nên biết về tội *saṅghādisesa*, nên biết về tội *anīyata*, nên biết về tội *nissaggiya*, nên biết về tội *pācittiya*, nên biết về tội *pāṭidesanīya*, nên biết về tội *dukkata*, nên biết về tội *dubbhāsita*.

5. *Nên biết về duyên khởi*: là nên biết về duyên khởi của tám điều *pārājika*, nên biết về duyên khởi của hai mươi ba điều *saṅghādisesa*, nên biết về duyên khởi của hai điều *anīyata*, nên biết về duyên khởi của bốn mươi hai điều *nissaggiya*, nên biết về duyên khởi của một trăm tám mươi tám điều *pācittiya*, nên biết về duyên khởi của mười hai điều *pāṭidesanīya*, nên biết về duyên khởi của các điều *dukkata*, nên biết về duyên khởi của các điều *dubbhāsita*.

6. *Nên biết về sự biểu hiện*: là nên biết về hội chúng từ sự biểu hiện, nên biết về nhóm từ sự biểu hiện, nên biết về cá nhân từ sự biểu hiện, nên biết về vị cáo tội từ sự biểu hiện, nên biết về vị bị buộc tội từ sự biểu hiện.

Nên biết về hội chúng từ sự biểu hiện: là (nghĩ rằng): ‘Hội chúng này có khả năng để giải quyết sự tranh tụng này theo Pháp, theo Luật, theo lời dạy của bậc Đạo Sư hay là không có (khả năng)?’ Nên biết về hội chúng từ sự biểu hiện là như thế.

Gaṇo ākārato jānitabboti: ‘paṭibalo nu kho ayaṃ gaṇo imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum dhammena vinayena satthusāsanena udāhu no ’ti. Evaṃ gaṇo ākārato jānitabbo.

Puggalo ākārato jānitabboti: ‘paṭibalo nu kho ayaṃ puggalo imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum dhammena vinayena satthusāsanena udāhu no ’ti. Evaṃ puggalo ākārato jānitabbo.

Codako ākārato jānitabboti: ‘kacci nu kho ayamāyasmā pañcasu dhammesu paṭiṭṭhāya paraṃ codeti udāhu no ’ti. Evaṃ codako ākārato jānitabbo.

Cuditako ākārato jānitabboti: ‘kacci nu kho ayamāyasmā dvīsu dhammesu paṭiṭṭhito sacce ca akuppe ca udāhu no ’ti. Evaṃ cuditako ākārato jānitabbo.

7. Pabbāparaṃ jānitabboti: ‘kacci nu kho ayamāyasmā vatthuto vā vatthum saṅkamati, vipattito vā vipattiṃ saṅkamati, āpattito vā āpattiṃ saṅkamati, avajānitvā vā paṭijānāti, paṭijānitvā vā avajānāti, aññena vā aññaṃ paṭicarati, udāhu no ’ti. Evaṃ pabbāparaṃ jānitabbaṃ.

8. Katākataṃ jānitabbanti: methunadhammo jānitabbo, methunadhammassa anulomaṃ jānitabbaṃ, methunadhammassa pubbabhāgo jānitabbo.

Methunadhammo jānitabboti: dvayaṃdvayasamāpatti jānitabbā.

Methunadhammassa anulomaṃ jānitabbanti: bhikkhu attano mukhena parassa aṅgajātaṃ gaṇhāti.

Methunadhammassa pubbabhāgo jānitabboti: vaṇṇāvaṇṇaṃ¹ kāyasaṃsaggo duṭṭhullā vācā attakāmapāricariyā vacanamanuppādānaṃ.³

9. Kammaṃ jānitabbanti: soḷasa kammāni jānitabbāni, cattāri apalokanakammāni jānitabbāni, cattāri ñattikammāni jānitabbāni, cattāri ñattidutiyakammāni jānitabbāni, cattāri ñatticatutthakammāni jānitabbāni.

10. Adhikaraṇaṃ jānitabbanti: cattāri adhikaraṇāni jānitabbāni, vivādādhikaraṇaṃ jānitabbaṃ, anuvādādhikaraṇaṃ jānitabbaṃ, āpattādhikaraṇaṃ jānitabbaṃ, kiccādhikaraṇaṃ jānitabbaṃ.

11. Samatho jānitabboti: satta samathā jānitabbā, sammukhāvinayo jānitabbo, sativinayo jānitabbo, amūlhavinayo jānitabbo, paṭiññātakaraṇaṃ jānitabbaṃ, yebhuyyasikā jānitabbā, tassa pāpiyyasikā jānitabbā, tiṇavatthārako jānitabbo.

¹ vaṇṇāvaṇṇo - Ma, PTS;
vaṇṇo avaṇṇo - Syā.

³ vaṇṇamanuppādānaṃ - Syā;
dhanamanuppādānaṃ - PTS.

Nên biết về nhóm từ sự biểu hiện: là (nghĩ rằng): ‘Nhóm này có khả năng để giải quyết sự tranh tụng này theo Pháp, theo Luật, theo lời dạy của bậc Đạo Sư hay là không có (khả năng)?’ Nên biết về nhóm từ sự biểu hiện là như thế.

Nên biết về cá nhân từ sự biểu hiện: là (nghĩ rằng): ‘Cá nhân này có khả năng để giải quyết sự tranh tụng này theo Pháp, theo Luật, theo lời dạy của bậc Đạo Sư hay là không có (khả năng)?’ Nên biết về cá nhân từ sự biểu hiện là như thế.

Nên biết về vị cáo tội từ sự biểu hiện: là (nghĩ rằng): ‘Phải chăng đại đức này cáo tội vị khác sau khi đã an trú vào năm pháp hay là chưa (an trú)?’ Nên biết về vị cáo tội từ sự biểu hiện là như thế.

Nên biết về vị bị buộc tội từ sự biểu hiện: là (nghĩ rằng): ‘Phải chăng đại đức này đã được an trú ở hai pháp là ở sự chân thật và ở sự không nổi giận hay là chưa được (an trú)?’ Nên biết về vị bị buộc tội từ sự biểu hiện là như thế.

7. *Nên biết điều trước và điều sau:* là (nghĩ rằng): ‘Phải chăng đại đức này tráo trở từ sự việc (này) sang sự việc (khác), hay là tráo trở từ sự hư hỏng (này) sang sự hư hỏng (khác), hay là tráo trở từ tội (này) sang tội (khác), hay là sau khi phủ nhận rồi thừa nhận, hay là sau khi thừa nhận rồi phủ nhận, hay là tránh né điều này bằng điều khác, hay là không có?’ Nên biết điều trước và điều sau là như thế.

8. *Nên biết việc đã được thực hiện và chưa được thực hiện:* là nên biết về việc đôi lứa, nên biết về việc tương xứng đối với việc đôi lứa, nên biết phần việc xảy ra trước của việc đôi lứa.

Nên biết về việc đôi lứa: là nên biết về sự kết hợp chung lại của hai người.

Nên biết về việc tương xứng đối với việc đôi lứa: là vị tỳ khưu dùng miệng của mình ngậm lấy dương vật của vị khác.

Nên biết phần việc xảy ra trước của việc đôi lứa: là màu và không màu (của tinh dịch), sự xúc chạm cơ thể, sự nói lời dâm dật, sự hầu hạ tình dục cho bản thân, việc mai mối.

9. *Nên biết về hành sự:* là nên biết về mười sáu hành sự, nên biết về bốn hành sự với lời công bố, nên biết về bốn hành sự với lời đề nghị, nên biết về bốn hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì, nên biết về bốn hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư.

10. *Nên biết về sự tranh tụng:* là nên biết về bốn sự tranh tụng, nên biết về sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi, nên biết về sự tranh tụng liên quan đến khiển trách, nên biết về sự tranh tụng liên quan đến tội, nên biết về sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ.

11. *Nên biết về sự dàn xếp:* là nên biết về bảy cách dàn xếp, nên biết về hành xử Luật với sự hiện diện, nên biết về hành xử Luật bằng sự ghi nhớ, nên biết về hành xử Luật khi không điên cuồng, nên biết về việc phán xử theo tội đã được thừa nhận, nên biết về thuận theo số đông, nên biết về (hành xử Luật) theo tội của vị ấy, nên biết về cách dùng cỏ che lấp.

12. Na chandāgati gantabbāti:¹ Chandāgatiṃ gacchanto kathaṃ chandāgatiṃ gacchati? Idhekacco ‘ayaṃ me upajjhāyo vā ācariyo vā saddhivihāriko vā antevāsiko vā samānupajjhāyako vā samānācariyako vā sandiṭṭho vā sambhatto vā ñāṭisālohito vā ’ti tassānukampakāya tassānurakkhāya adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatenā bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatenā dīpeti, bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatenā abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatenā dīpeti, anāciṇṇaṃ tathāgatenā āciṇṇaṃ tathāgatenā dīpeti, āciṇṇaṃ tathāgatenā anāciṇṇaṃ tathāgatenā dīpeti, apaññattaṃ tathāgatenā paññattaṃ tathāgatenā dīpeti, paññattaṃ tathāgatenā apaññattaṃ tathāgatenā dīpeti, anāpattiṃ āpattīti dīpeti āpattiṃ anāpattīti dīpeti, lahukaṃ āpattiṃ garukā āpattīti dīpeti, garukaṃ āpattiṃ lahukā āpattīti dīpeti, sāvasesaṃ āpattiṃ anavasesā āpattīti dīpeti, anavasesaṃ āpattiṃ sāvasesā āpattīti dīpeti, duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi chandāgatiṃ gacchanto bahujana-ahitāya paṭipanno hoti bahujana-asukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi chandāgatiṃ gacchanto khatāṃ upahataṃ attānaṃ pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnaṃ,² bahuñca apuññaṃ pasavati. Chandāgatiṃ gacchanto evaṃ chandāgatiṃ gacchati.

13. Na dosāgati gantabbāti: Dosāgatiṃ gacchanto kathaṃ dosāgatiṃ gacchati? Idhekacco ‘anattaṃ me acari ’ti āghātaṃ bandhati, ‘anattaṃ me carati ’ti āghātaṃ bandhati, ‘anattaṃ me carissati ’ti āghātaṃ bandhati, ‘piyassa me manāpassa anattaṃ acari, anattaṃ carati, anattaṃ carissati ’ti āghātaṃ bandhati, ‘appiyassa me amanāpassa atthaṃ acari, atthaṃ carati, atthaṃ carissati ’ti āghātaṃ bandhati. Imehi navahi āghātavattūhi āghātito paṭighātito³ kuddho kodhābhībhūto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattīti duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi dosāgatiṃ gacchanto bahujana-ahitāya paṭipanno hoti bahujana-asukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi dosāgatiṃ gacchanto khatāṃ upahataṃ attānaṃ pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnaṃ, bahuñca apuññaṃ pasavati. Dosāgatiṃ gacchanto evaṃ dosāgatiṃ gacchati.

¹ gantabbanti - Sīmu 2.

² sānuvajjo viññūnaṃ - PTS.

³ āghāto paṭighāto - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

12. *Không nên thiên vị vì ưa thích:* Trong khi thiên vị vì ưa thích, vị thiên vị vì ưa thích như thế nào? – Ở đây, có vị (nghĩ rằng): ‘Đối với ta đây, (vị này) là thầy tế độ, hoặc là thầy dạy học, hoặc là đệ tử, hoặc là học trò, hoặc là đồng thầy tế độ, hoặc là đồng thầy dạy học, hoặc là đồng quan điểm, hoặc là thân thiết, hoặc là thân quyến đồng huyết thống’ rồi do lòng thương tưởng vị ấy, do sự bảo vệ vị ấy rồi tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp,*’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp,*’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật,*’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật,*’ tuyên bố điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố điều không được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được thực hành bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố điều được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được thực hành bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố điều không được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được quy định bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố điều được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được quy định bởi đức Như Lai,*’ tuyên bố vô tội là: ‘*Phạm tội,*’ tuyên bố phạm tội là: ‘*Vô tội,*’ tuyên bố tội nhẹ là: ‘*Tội nặng,*’ tuyên bố tội nặng là: ‘*Tội nhẹ,*’ tuyên bố tội còn dư sót là: ‘*Tội không còn dư sót,*’ tuyên bố tội không còn dư sót là: ‘*Tội còn dư sót,*’ tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa,*’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội xấu xa.*’ Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì ưa thích vị (ấy) đã thực hành không vì lợi ích của nhiều người, không vì an lạc của nhiều người, vì sự không tấn hóa, vì sự không lợi ích, vì sự khổ đau của nhiều người, của chư thiên và nhân loại. Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì ưa thích, vị (ấy) làm cho bản thân bị chôn vùi, bị tổn hại, trở thành có tội, có sự chê trách của những người hiểu biết, và gây nên nhiều điều vô phước. Trong khi thiên vị vì ưa thích, vị thiên vị vì ưa thích là như thế.

13. *Không nên thiên vị vì sân hận:* Trong khi thiên vị vì sân hận, vị thiên vị vì sân hận như thế nào? – Ở đây, có vị (nghĩ rằng): ‘Hắn đã gây cho ta điều không lợi ích’ rồi kết oan trái, ‘Hắn đang gây cho ta điều không lợi ích’ rồi kết oan trái, ‘Hắn sẽ gây cho ta điều không lợi ích’ rồi kết oan trái. (Nghĩ rằng): ‘Hắn đã gây điều không lợi ích, đang gây điều không lợi ích, sẽ gây điều không lợi ích cho người được ta thương yêu quý mến’ rồi kết oan trái. (Nghĩ rằng): ‘Hắn đã gây điều lợi ích, đang gây điều lợi ích, sẽ gây điều lợi ích cho người không được ta thương yêu quý mến’ rồi kết oan trái; do chín sự việc oan trái này, vị (ấy) trở nên thù hận, ác cảm, giận dữ, bị chế ngự bởi sự căm kinh rồi tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp,*’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp,*’ –(như trên)— tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa,*’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội xấu xa.*’ Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì sân hận vị (ấy) đã thực hành không vì lợi ích của nhiều người, không vì an lạc của nhiều người, vì sự không tấn hóa, vì sự không lợi ích, vì sự khổ đau của nhiều người, của chư thiên và nhân loại. Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì sân hận, vị (ấy) làm cho bản thân bị chôn vùi, bị tổn hại, trở thành có tội, có sự chê trách của những người hiểu biết, và gây nên nhiều điều vô phước. Trong khi thiên vị vì sân hận, vị thiên vị vì sân hận là như thế.

14. Na mohāgati gantabbāti: Mohāgatiṃ gacchanto kathaṃ mohāgatiṃ gacchati? Ratto rāgavasena gacchati, duṭṭho dosavasena gacchati, mūḷho mohavasena gacchati, parāmatṭho diṭṭhivasena gacchati, mūḷho sammūḷho mohābhībhūto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, —pe— duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi mohāgatiṃ gacchanto bahujana-ahitāya paṭipanno hoti bahujana-asukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi mohāgatiṃ gacchanto khatam upahatam attānaṃ pariharati, sāvajjo ca hoti, sānuvajjo ca viññūnaṃ, bahuñca apuññaṃ pasavati. Mohāgatiṃ gacchanto evaṃ mohāgatiṃ gacchati.

15. Na bhayāgati gantabbāti: Bhayāgatiṃ gacchanto kathaṃ bhayāgatiṃ gacchati? Idhekacco ‘ayaṃ visamanissito vā gahananissito vā balavanissito vā kakkhaḷo pharuso jīvitantarāyaṃ vā brahmacariyantarāyaṃ vā karissatī ’ti tassa bhayā bhīto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatena bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatenāti dīpeti, bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatena abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatenāti dīpeti, anāciṇṇaṃ tathāgatena āciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpeti, āciṇṇaṃ tathāgatena anāciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpeti, apaññattaṃ tathāgatena paññattaṃ tathāgatenāti dīpeti, paññattaṃ tathāgatena apaññattaṃ tathāgatenāti dīpeti, anāpattiṃ āpattīti dīpeti āpattiṃ anāpattīti dīpeti, lahukaṃ āpattiṃ garukā āpattīti dīpeti, garukaṃ āpattiṃ lahukā āpattīti dīpeti, sāvasesaṃ āpattiṃ anavasesā āpattīti dīpeti, anavasesaṃ āpattiṃ sāvasesā āpattīti dīpeti, duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi bhayāgatiṃ gacchanto bahujana-ahitāya paṭipanno hoti bahujana-asukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi bhayāgatiṃ gacchanto khatam upahatam attānaṃ pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnaṃ, bahuñca apuññaṃ pasavati. Bhayāgatiṃ gacchanto evaṃ bhayāgatiṃ gacchati.

16. Chandā dosā bhayā mohā yo dhammaṃ ativattati,
nīhiyati tassa yaso kāḷapakkeva candimā ti.

14. *Không nên thiên vị vì si mê*: Trong khi thiên vị vì si mê, vị thiên vị vì si mê như thế nào? – Vị bị ái nhiễm chịu sự sai khiến của ái dục; bị sân hận chịu sự sai khiến của sân hận; bị si mê chịu sự sai khiến của si mê; bị ô nhiễm chịu sự sai khiến của tà kiến, bị si mê, bị si mê hoàn toàn, bị chế ngự bởi si mê rồi tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ – (như trên) – tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*,’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*.’ Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì si mê vị (ấy) đã thực hành không vì lợi ích của nhiều người, không vì an lạc của nhiều người, vì sự không tấn hóa, vì sự không lợi ích, vì sự khổ đau của nhiều người, của chư thiên và nhân loại. Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì si mê vị (ấy) làm cho bản thân bị chôn vùi, bị tổn hại, trở thành có tội, có sự chê trách của những người hiểu biết, và gây nên nhiều điều vô phước. Trong khi thiên vị vì si mê, vị thiên vị vì si mê là như thế.

15. *Không nên thiên vị vì sợ hãi*: Trong khi thiên vị vì sợ hãi, vị thiên vị vì sợ hãi như thế nào? – Ở đây, có vị (nghĩ rằng): ‘Người này hoặc là cậy vào sự bất công, hoặc là cậy vào sự nắm giữ, hoặc là cậy vào sức mạnh, (là người) tàn bạo, thô lỗ sẽ gây nguy hiểm cho mạng sống hoặc là gây nguy hiểm cho Phạm hạnh,’ do sự sợ hãi của điều ấy vị (ấy) bị hoảng sợ rồi tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ tuyên bố điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố điều không được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được thực hành bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố điều được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được thực hành bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố điều không được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được quy định bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố điều được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được quy định bởi đức Như Lai*,’ tuyên bố vô tội là: ‘*Phạm tội*,’ tuyên bố phạm tội là: ‘*Vô tội*,’ tuyên bố tội nhẹ là: ‘*Tội nặng*,’ tuyên bố tội nặng là: ‘*Tội nhẹ*,’ tuyên bố tội còn dư sót là: ‘*Tội không còn dư sót*,’ tuyên bố tội không còn dư sót là: ‘*Tội còn dư sót*,’ tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*,’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*.’ Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì sợ hãi vị (ấy) đã thực hành không vì lợi ích của nhiều người, không vì an lạc của nhiều người, vì sự không tấn hóa, vì sự không lợi ích, vì sự khổ đau của nhiều người, của chư thiên và nhân loại. Với mười tám sự việc này, trong khi thiên vị vì sợ hãi, vị (ấy) làm cho bản thân bị chôn vùi, bị tổn hại, trở thành có tội, có sự chê trách của những người hiểu biết, và gây nên nhiều điều vô phước. Trong khi thiên vị vì sợ hãi, vị thiên vị vì sợ hãi là như thế.

16. *Vì ưa thích, vì sân hận, vì sợ hãi, vì si mê, vị nào đối nghịch Chánh Pháp, danh tiếng của vị ấy bị hủy hoại, ví như mặt trăng vào lúc hạ huyền*.

17. Kathaṃ na chandāgatiṃ gacchati? Adhammaṃ adhammoti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, dhammaṃ dhammoti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, avinayaṃ avinayoti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, vinayaṃ vinayoti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatena abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatena bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, anāciṇṇaṃ tathāgatena anāciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, āciṇṇaṃ tathāgatena āciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, apaññattaṃ tathāgatena apaññattaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, paññattaṃ tathāgatena paññattaṃ tathāgatenāti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, anāpattiṃ anāpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, āpattiṃ āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, lahukaṃ āpattiṃ lahukā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, garukaṃ āpattiṃ garukā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, sāvasesaṃ āpattiṃ sāvasesā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, anavasesaṃ āpattiṃ anavasesā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento na chandāgatiṃ gacchati. Evaṃ na chandāgatiṃ gacchati.

18. Kathaṃ na dosāgatiṃ gacchati? Adhammaṃ adhammoti dīpento na dosāgatiṃ gacchati, dhammaṃ dhammoti dīpento na dosāgatiṃ gacchati, —pe— duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento na dosāgatiṃ gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento na dosāgatiṃ gacchati. Evaṃ na dosāgatiṃ gacchati.

19. Kathaṃ na mohāgatiṃ gacchati? Adhammaṃ adhammoti dīpento na mohāgatiṃ gacchati, dhammaṃ dhammoti dīpento na mohāgatiṃ gacchati, —pe— duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento na mohāgatiṃ gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento na mohāgatiṃ gacchati. Evaṃ na mohāgatiṃ gacchati.

17. Thế nào là vị không thiên vị vì ưa thích? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố phi Luật là: ‘*Phi Luật*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố Luật là: ‘*Luật*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều không được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều không được thực hành bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được thực hành bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã không được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được quy định bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được quy định bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố vô tội là: ‘*Vô tội*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố phạm tội là: ‘*Phạm tội*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội nhẹ là: ‘*Tội nhẹ*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội nặng là: ‘*Tội nặng*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội còn dư sót là: ‘*Tội còn dư sót*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội không còn dư sót là: ‘*Tội không còn dư sót*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích. Vị không thiên vị vì ưa thích là như thế.

18. Thế nào là vị không thiên vị vì sân hận? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì sân hận; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì sân hận; – (như trên) – trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì sân hận; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì sân hận. Vị không thiên vị vì sân hận là như thế.

19. Thế nào là vị không thiên vị vì si mê? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì si mê; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì si mê; – (như trên) – trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì si mê; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì si mê. Vị không thiên vị vì si mê là như thế.

20. Kathaṃ na bhayāgatiṃ gacchati? Adhammaṃ adhammoti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, dhammaṃ dhammoti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, avinayaṃ avinayoti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, vinayaṃ vinayoti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatena abhāsitaṃ alapitaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatena bhāsitaṃ lapitaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, anāciṇṇaṃ tathāgatena anāciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, āciṇṇaṃ tathāgatena āciṇṇaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, apaññattaṃ tathāgatena apaññattaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, paññattaṃ tathāgatena paññattaṃ tathāgatenāti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, anāpattiṃ anāpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, āpattiṃ āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, lahukaṃ āpattiṃ lahukā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, garukaṃ āpattiṃ garukā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, sāvasesaṃ āpattiṃ sāvasesā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, anavasesaṃ āpattiṃ anavasesā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento na bhayāgatiṃ gacchati. Evaṃ na bhayāgatiṃ gacchati.

21. Chandā dosā bhayā mohā yo dhammaṃ nātivattati,
āpūراتi tassa yaso sukkapakkeva candimā ti.

22. Kathaṃ saññāpanīye ṭhāne saññāpeti? Adhammaṃ adhammoti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, dhammaṃ dhammoti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti. Evaṃ saññāpanīye ṭhāne saññāpeti.

23. Kathaṃ nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti? Adhammaṃ adhammoti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti, dhammaṃ dhammoti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti. Evaṃ nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti.

20. Thế nào là vị không thiên vị vì sợ hãi? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì sợ hãi; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) không thiên vị vì sợ hãi; trong khi tuyên bố phi Luật là: ‘*Phi Luật*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố Luật là: ‘*Luật*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được giảng, không được nói bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được giảng, đã được nói bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều không được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều không được thực hành bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được thực hành bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được thực hành bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã không được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã không được quy định bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố điều đã được quy định bởi đức Như Lai là: ‘*Điều đã được quy định bởi đức Như Lai*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố vô tội là: ‘*Vô tội*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố phạm tội là: ‘*Phạm tội*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội nhẹ là: ‘*Tội nhẹ*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội nặng là: ‘*Tội nặng*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội còn dư sót là: ‘*Tội còn dư sót*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội không còn dư sót là: ‘*Tội không còn dư sót*’ vị (ấy) không thiên vị vì ưa thích; trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì sợ hãi; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) không thiên vị vì sợ hãi. Vị không thiên vị vì sợ hãi là như thế.

21. Vì ưa thích, vì sân hận, vì sợ hãi, vì si mê, vị không đối nghịch Chánh Pháp, danh tiếng của vị ấy được bồi đắp tựa như mặt trăng ở vào thượng nguyệt (được tròn đầy).

22. Thế nào là vị làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ; – (như trên) – trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ. Vị làm cho biết rõ về điều cần được biết rõ là như thế.

23. Thế nào là vị dập tắt điều cần được dập tắt? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘*Phi Pháp*’ vị (ấy) dập tắt điều cần được dập tắt; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘*Pháp*’ vị (ấy) dập tắt điều cần được dập tắt; – (như trên) – trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘*Tội không xấu xa*’ vị (ấy) dập tắt điều cần được dập tắt; trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘*Tội xấu xa*’ vị (ấy) dập tắt điều cần được dập tắt. Vị dập tắt điều cần được dập tắt là như thế.

24. Kathaṃ pekkhanīye ṭhāne pekkhati? Adhammaṃ adhammoti dīpento pekkhanīye ṭhāne pekkhati, dhammaṃ dhammoti dīpento –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpento –pe– aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpento –pe– Evaṃ pekkhanīye ṭhāne pekkhati.

25. Kathaṃ pasādanīye ṭhāne pasādeti? Adhammaṃ adhammoti dīpento pasādanīye ṭhāne pasādeti, dhammaṃ dhammoti –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti –pe– aduṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti –pe– Evaṃ pasādanīye ṭhāne pasādeti.

26. Kathaṃ ‘laddhapakkhomhī ’ti parapakkhaṃ avajānāti? Idhekacco laddhapakkho hoti laddhaparivāro pakkhavā ñātimā, ‘ayaṃ aladdhapakkho aladdhaparivāro na pakkhavā na ñātimā ’ti tassa avajānanto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Evaṃ ‘laddhapakkhomhī ’ti parapakkhaṃ avajānāti.

27. Kathaṃ ‘bahussutomhī ’ti appassutaṃ avajānāti? Idhekacco bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, ayaṃ appassuto appāgamo appadharoti tassa avajānanto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Evaṃ ‘bahussutomhī ’ti appassutaṃ avajānāti.

28. Kathaṃ ‘therataromhī ’ti navakataraṃ avajānāti? Idhekacco thero hoti rattaññū cirapabbajito, ‘ayaṃ navako apaññāto¹ appassuto² appakataññū, imassa vacanaṃ akataṃ bhavissatī’ti tassa avajānanto adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, –pe– duṭṭhullaṃ āpattiṃ aduṭṭhullā āpattīti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ duṭṭhullā āpattīti dīpeti. Evaṃ ‘therataromhī ’ti navakataraṃ avajānāti.

29. Asampattaṃ na vyāharitabbanti: anotiṇṇaṃ bhāraṃ³ na otāretabbaṃ.

30. Sampattaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbanti: yamatthāya saṅgho sannipatito hoti, tamatthaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbaṃ.

31. Yena dhammenāti: bhūtena vatthunā.

Yena vinayenāti: codetvā sāretvā.

Yena satthusāsanenāti: ñattisampadāya anusāvanasampadāya. Yena dhammena yena vinayena yena satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabban ti.

¹ appaññāto - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

² appassuto - iti saddo Ma, PTS potthakesu na dissate.

³ bhāsaṃ - Syā.

24. Thế nào là vị xem xét điều cần được xem xét? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘Phi Pháp’ vị (ấy) xem xét điều cần được xem xét; trong khi tuyên bố Pháp là ‘Pháp’ – (như trên)–; trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘Tội xấu xa’ – (như trên)–; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘Tội không xấu xa’ – (như trên)–. Vị xem xét điều cần được xem xét là như thế.

25. Thế nào là vị tin tưởng vào điều đáng được tin tưởng? – Trong khi tuyên bố phi Pháp là ‘Phi Pháp’ vị (ấy) tin tưởng vào điều đáng được tin tưởng; trong khi tuyên bố Pháp là: ‘Pháp’ –nt–; trong khi tuyên bố tội xấu xa là: ‘Tội xấu xa’ –nt–; trong khi tuyên bố tội không xấu xa là: ‘Tội không xấu xa’ –nt–. Vị tin tưởng vào điều đáng được tin tưởng là như thế.

26. Thế nào là vị (nghĩ rằng): ‘Ta đã đạt được đồ chúng’ rồi xem thường đồ chúng người khác? – Ở đây, có vị đã đạt được đồ chúng, đã đạt được tùy tùng, là vị có đồ chúng, có người thân cận (nghĩ rằng): ‘Người này không đạt được đồ chúng, không đạt được tùy tùng, không là vị có đồ chúng, không là vị có người thân cận’ trong khi xem thường người ấy rồi tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ –(như trên)– tuyên bố tội xấu xa là: ‘Tội không xấu xa,’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘Tội xấu xa.’ Vị (nghĩ rằng): ‘Ta đã đạt được đồ chúng’ rồi xem thường đồ chúng người khác là như thế.

27. Thế nào là vị (nghĩ rằng): ‘Ta là người nghe nhiều’ rồi xem thường vị nghe ít? – Ở đây, có vị nghe nhiều, ghi nhớ điều đã nghe, tích lũy điều đã nghe (nghĩ rằng): ‘Người này nghe ít, kế thừa ít, ghi nhớ ít’ trong khi xem thường người ấy rồi tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ –(như trên)– tuyên bố tội xấu xa là: ‘Tội không xấu xa,’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘Tội xấu xa.’ Vị (nghĩ rằng): ‘Ta là người nghe nhiều’ rồi xem thường vị nghe ít là như thế.

28. Thế nào là vị (nghĩ rằng): ‘Ta là vị thâm niên hơn’ rồi xem thường vị mới tu sau? – Ở đây, có vị là trưởng lão, có kinh nghiệm, đã xuất gia lâu dài (nghĩ rằng): ‘Người này mới tu, thiếu trí, ít nghe, ít hiểu biết việc đã được làm, lời nói của người này sẽ không được thực hiện’ trong khi xem thường người ấy rồi tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ –(như trên)– tuyên bố tội xấu xa là: ‘Tội không xấu xa,’ tuyên bố tội không xấu xa là: ‘Tội xấu xa.’ Vị (nghĩ rằng): ‘Ta là vị thâm niên hơn’ rồi xem thường vị mới tu sau là như thế.

29. *Không nên nói về điều chưa được thành tựu:* là không nên đưa ra lời nói chưa được đưa ra.

30. *Không nên bỏ qua điều đã được thành tựu đúng Pháp đúng Luật:* là không nên bỏ qua sự việc đúng Pháp đúng Luật mà hội chúng đã được triệu tập lại vì sự việc ấy.

31. *Theo Pháp nào:* là theo sự việc có thật.

Theo Luật nào: là sau khi đã cáo tội, sau khi đã làm cho nhớ lại.

Theo lời dạy nào của bậc Đạo Sư: là với sự đầy đủ của lời đề nghị, với sự đầy đủ của lời tuyên bố. Sự tranh tụng ấy được giải quyết theo Pháp nào theo Luật nào theo lời dạy nào của bậc Đạo Sư thì nên giải quyết sự tranh tụng ấy như thế.

ANUVIJJAKA ANUYOGO

Anuvijjakena codako pucchitabboti: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno pavāraṇaṃ ṭhapesi, kimhi naṃ ṭhapesi, sīlavipattiyā ṭhapesi, ācāravipattiyā ṭhapesi, diṭṭhivipattiyā ṭhapesī ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Sīlavipattiyā vā ṭhapemi, ācāravipattiyā vā ṭhapemi, diṭṭhivipattiyā vā ṭhapemī ’ti.

So evamassa vacanīyo: ‘Jānāti panāyasmā sīlavipattiṃ, jānāti ācāravipattiṃ, jānāti diṭṭhivipattiṃ ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Jānāmi kho ahaṃ āvuso sīlavipattiṃ, jānāmi ācāravipattiṃ, jānāmi diṭṭhivipattiṃ ’ti.

So evamassa vacanīyo: ‘Katamā panāvuso sīlavipatti, katamā ācāravipatti, katamā diṭṭhivipatti ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Cattāri pārājikāni terasa saṅghādisesā, ayaṃ sīlavipatti, thullaccayaṃ pācittiyaṃ pāṭidesanīyaṃ dukkaṭaṃ dubbhāsitaṃ, ayaṃ ācāravipatti. Micchādiṭṭhi antaggāhikā diṭṭhi, ayaṃ diṭṭhivipatti ’ti.

So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno pavāraṇaṃ ṭhapesi, diṭṭhena ṭhapesi, sutena ṭhapesi, parisāṅkāya ṭhapesī ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Diṭṭhena vā ṭhapemi, sutena vā ṭhapemi, parisāṅkāya vā ṭhapemī ’ti.

So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno diṭṭhena pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ te diṭṭhaṃ, kinti te diṭṭhaṃ, kadā te diṭṭhaṃ, kattha te diṭṭhaṃ, pārājikaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, saṅghādisesaṃ - thullaccayaṃ - pācittiyaṃ - pāṭidesanīyaṃ - dukkaṭaṃ - dubbhāsitaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, kattha ca tvaṃ ahoṣi, kattha cāyaṃ bhikkhu ahoṣi, kiñca tvaṃ karosi, kiñcāyaṃ bhikkhu karotī ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Na kho ahaṃ āvuso imassa bhikkhuno diṭṭhena pavāraṇaṃ ṭhapesi. Api ca sutena pavāraṇaṃ ṭhapesī ’ti.

So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno sutena pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ te sutāṃ, kinti te sutāṃ, kadā te sutāṃ, kattha te sutāṃ, pārājikaṃ ajjhāpannoti sutāṃ, saṅghādisesaṃ ajjhāpannoti sutāṃ, thullaccayaṃ - pācittiyaṃ - pāṭidesanīyaṃ - dukkaṭaṃ - dubbhāsitaṃ ajjhāpannoti sutāṃ, bhikkhussa sutāṃ, bhikkhuniyā sutāṃ, sikkhamānāya sutāṃ, sāmaṇerassa sutāṃ, sāmaṇeriyā sutāṃ, upāsakassa sutāṃ, upāsikāya sutāṃ, rājūnaṃ sutāṃ, rājamahāmattānaṃ sutāṃ, titthiyānaṃ sutāṃ, titthiyasāvakanāṃ sutāṃ ’ti?

So ce evaṃ vadeyya: ‘Na kho ahaṃ āvuso imassa bhikkhuno sutena pavāraṇaṃ ṭhapesi, api ca parisāṅkāya pavāraṇaṃ ṭhapesī ’ti.

SỰ THÂM VẤN CỦA VỊ XÉT XỬ:

Vị xét xử nên hỏi vị cáo tội rằng: ‘Này đại đức, việc ngài đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này, ngài đình chỉ vị ấy vì lý do gì, đình chỉ vì hư hỏng về giới, đình chỉ vì hư hỏng về hạnh kiểm, đình chỉ vì hư hỏng về quan điểm?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Hoặc là tôi đình chỉ vì hư hỏng về giới, hoặc là đình chỉ vì hư hỏng về hạnh kiểm, hoặc là đình chỉ vì hư hỏng về quan điểm.’

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Vậy ngài có biết sự hư hỏng về giới không, có biết sự hư hỏng về hạnh kiểm không, có biết sự hư hỏng về quan điểm không?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi biết sự hư hỏng về giới, tôi biết sự hư hỏng về hạnh kiểm, tôi biết sự hư hỏng về quan điểm.’

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, vậy điều gì là sự hư hỏng về giới, điều gì là sự hư hỏng về hạnh kiểm, điều gì là sự hư hỏng về quan điểm?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Bốn tội *pārājika*, mười ba tội *saṅghādisesa*, đó là sự hư hỏng về giới. Tội *thullaccaya*, tội *pācittiya*, tội *pāṭidesanīya*, tội *dukkata*, tội *dubbhāsita*, đó là sự hư hỏng về hạnh kiểm. Tà kiến, hữu biên kiến, đó là sự hư hỏng về quan điểm.’

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này, có phải ngài đình chỉ do đã được thấy, đình chỉ do đã được nghe, đình chỉ do sự nghi ngờ?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Hoặc là tôi đình chỉ do đã được thấy, hoặc là đình chỉ do đã được nghe, hoặc là đình chỉ do sự nghi ngờ.’

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này do đã được thấy, ngài đã thấy gì, ngài đã thấy thế nào, ngài đã thấy khi nào, ngài đã thấy ở đâu? Có phải đã thấy vị (ấy) đang phạm tội *pārājika*? ... tội *saṅghādisesa*? ... tội *thullaccaya*? ... tội *pācittiya*? ... tội *pāṭidesanīya*? ... tội *dukkata*? Có phải đã thấy vị (ấy) đang phạm tội *dubbhāsita*? Và ngài đã ở đâu? Và vị tỳ khưu này đã ở đâu? Và ngài đã làm gì? Và vị tỳ khưu này đã làm gì?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi quả không đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này do đã được thấy, tuy nhiên tôi đình chỉ lễ *Pavāraṇā* do đã được nghe.’

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này do đã được nghe, ngài đã nghe gì, ngài đã nghe thế nào, ngài đã nghe khi nào, ngài đã nghe ở đâu? Có phải đã nghe rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *pārājika*?’ Có phải đã nghe rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *saṅghādisesa*?’ ... tội *thullaccaya*? ... tội *pācittiya*? ... tội *pāṭidesanīya*? ... tội *dukkata*? Có phải đã nghe rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *dubbhāsita*?’ Có phải đã nghe từ vị tỳ khưu, đã nghe từ vị tỳ khưu ni, đã nghe từ cô ni tu tập sự, đã nghe từ vị sa di, đã nghe từ vị sa di ni, đã nghe từ nam cư sĩ, đã nghe từ nữ cư sĩ, đã nghe từ các đức vua, đã nghe từ các quan đại thần của đức vua, đã nghe từ các ngoại đạo, đã nghe từ các đệ tử của ngoại đạo?’

Nếu vị ấy nói như vậy: ‘Này đại đức, tôi quả không đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này do đã được nghe, tuy nhiên tôi đình chỉ lễ *Pavāraṇā* do sự nghi ngờ.’

So evamassa vacanīyo: ‘Yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno parisāṅkāya pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ parisāṅkasi, kinti parisāṅkasi, kadā parisāṅkasi, kattha parisāṅkasi,¹ pārājikaṃ ajjhāpannoti parisāṅkasi, saṅghādisesaṃ - thullaccayaṃ - pācittiyaṃ - pāṭidesaniyaṃ - dukkaṭaṃ - dubbhāsitaṃ ajjhāpannoti parisāṅkasi, bhikkhussa sutvā parisāṅkasi, bhikkhuniyā sutvā parisāṅkasi, sikkhamānāya sutvā parisāṅkasi, sāmaṇerassa sutvā parisāṅkasi, sāmaṇeriyā sutvā parisāṅkasi, upāsakassa sutvā parisāṅkasi, upāsikāya sutvā parisāṅkasi, rājūnaṃ sutvā parisāṅkasi, rājamahāmattānaṃ sutvā parisāṅkasi, titthiyānaṃ sutvā parisāṅkasi, titthiyasāvakaṇaṃ sutvā parisāṅkasi’ ti?

1. Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti diṭṭhena saṃsandate diṭṭhaṃ, diṭṭhaṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito; so puggalo paṭiññāya kātabbā tena pavāraṇā.
2. Sutaṃ sutena sameti sutena saṃsandate sutaṃ, sutaṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito; so puggalo paṭiññāya kātabbā tena pavāraṇā.
3. Mutāṃ mutena sameti mutena saṃsandate mutāṃ, mutāṃ paṭicca na upeti asuddhaparisaṅkito; so puggalo paṭiññāya kātabbā tena pavāraṇā ti.

PUCCHĀVIBHĀGO

1. Kiṃ te diṭṭhanti katamā pucchā, kinti te diṭṭhanti katamā pucchā, kadā te diṭṭhanti katamā pucchā, kattha te diṭṭhanti katamā pucchā?

2. Kiṃ te diṭṭhanti: vatthupucchā, vipattipucchā, āpattipucchā, ajjhācārapucchā.

Vatthupucchāti: aṭṭhannaṃ pārājikānaṃ vatthupucchā, tevīsati saṅghādisesānaṃ vatthupucchā, dve aniyatānaṃ vatthupucchā, dve-cattālīsa nissaggiyānaṃ vatthupucchā, aṭṭhāsītisatapācittiyānaṃ vatthupucchā, dvādasapāṭidesaniyānaṃ vatthupucchā, dukkaṭānaṃ vatthupucchā, dubbhāsītānaṃ vatthupucchā.

Vipatti pucchāti: sīlavipattipucchā, ācāravipattipucchā, diṭṭhivipattipucchā, ājīvavipattipucchā.

Āpatti pucchāti: pārājikāpattipucchā, saṅghādisesāpattipucchā, thullaccayāpattipucchā, pācittiyāpattipucchā, pāṭidesaniyāpattipucchā, dukkaṭāpattipucchā, dubbhāsītāpattipucchā.

¹ kiṃ te parisāṅkasi, kinti te parisāṅkasi, kadā te parisāṅkasi, kattha te parisāṅkasi - Sīmu 1, 2.

Vị ấy nên được nói như sau: ‘Này đại đức, việc mà ngài đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khưu này do sự nghi ngờ, ngài nghi ngờ gì, nghi ngờ như thế nào, nghi ngờ khi nào, nghi ngờ ở đâu? Có phải ngài nghi ngờ rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *pārājika*? ... tội *saṅghādisesa*? ... tội *thullaccaya*? ... tội *pācittiya*? ... tội *pāṭidesanīya*? ... tội *dukkata*?’ Có phải ngài nghi ngờ rằng: ‘Vị (ấy) đã phạm tội *dubbhāsita*?’ Có phải ngài nghi ngờ sau khi nghe từ vị tỳ khưu, nghi ngờ sau khi nghe từ vị tỳ khưu ni, nghi ngờ sau khi nghe từ cô ni tu tập sự, nghi ngờ sau khi nghe từ vị sa di, nghi ngờ sau khi nghe từ vị sa di ni, nghi ngờ sau khi nghe từ nam cư sĩ, nghi ngờ sau khi nghe từ nữ cư sĩ, nghi ngờ sau khi nghe từ các đức vua, nghi ngờ sau khi nghe từ các quan đại thần của đức vua, nghi ngờ sau khi nghe từ các ngoại đạo, nghi ngờ sau khi nghe từ các đệ tử của ngoại đạo?’

1. Điều được thấy tương tự với điều đã được thấy, điều được thấy phù hợp với điều đã được thấy, căn cứ vào điều đã được thấy mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Pavāraṇā* với vị ấy.

2. Điều được nghe tương tự với điều đã được nghe, điều được nghe phù hợp với điều đã được nghe, căn cứ vào điều đã được nghe mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Pavāraṇā* với vị ấy.

3. Điều được cảm nhận tương tự với điều đã được cảm nhận, điều được cảm nhận phù hợp với điều đã được cảm nhận, căn cứ vào điều đã được cảm nhận mà không thừa nhận thì bị nghi ngờ là không thanh tịnh; vị ấy do sự thừa nhận thì nên hành lễ *Pavāraṇā* với vị ấy.

PHÂN TÍCH VỀ CÂU HỎI:

1. ‘Ngài đã thấy gì?’ là câu hỏi về điều gì? ‘Ngài đã thấy thế nào?’ là câu hỏi về điều gì? ‘Ngài đã thấy khi nào?’ là câu hỏi về điều gì? ‘Ngài đã thấy ở đâu?’ là câu hỏi về điều gì?

2. ‘Ngài đã thấy gì?’: là câu hỏi về sự việc, là câu hỏi về sự hư hỏng, là câu hỏi về tội vi phạm, là câu hỏi về sự vi phạm.

Câu hỏi về sự việc: là câu hỏi về sự việc của tám điều *pārājika*, là câu hỏi về sự việc của hai mươi ba điều *saṅghādisesa*, là câu hỏi về sự việc của hai điều *aniyata*, là câu hỏi về sự việc của bốn mươi hai điều *nissaggiya*, là câu hỏi về sự việc của một trăm tám mươi tám điều *pācittiya*, là câu hỏi về sự việc của mười hai điều *pāṭidesanīya*, là câu hỏi về sự việc của các điều *dukkata*, là câu hỏi về sự việc của các điều *dubbhāsita*.

Câu hỏi về sự hư hỏng: là câu hỏi về sự hư hỏng về giới, là câu hỏi về sự hư hỏng về hạnh kiểm, là câu hỏi về sự hư hỏng về quan điểm, là câu hỏi về sự hư hỏng về nuôi mạng.

Câu hỏi về tội vi phạm: là câu hỏi về tội *pārājika*, là câu hỏi về tội *saṅghādisesa*, là câu hỏi về tội *thullaccaya*, là câu hỏi về tội *pācittiya*, là câu hỏi về tội *pāṭidesanīya*, là câu hỏi về tội *dukkata*, là câu hỏi về tội *dubbhāsita*.

Ajjhācārapucchāti: dvayaṃ dvayasamāpattipucchā.

3. Kinti te diṭṭhanti: liṅgapucchā, iriyāpathapucchā, ākārapucchā, vippakārapucchā.

Liṅgapucchāti: dīghaṃ vā rassaṃ vā kaṇhaṃ vā odātaṃ vā.

Iriyāpathapucchāti: gacchantaṃ vā ṭhitaṃ vā nisinnaṃ vā nipannaṃ vā.

Ākārapucchāti: gihīliṅge vā titthiyaliṅge vā pabbajitaliṅge vā.

Vippakārapucchāti: gacchantaṃ vā ṭhitaṃ vā nisinnaṃ vā nipannaṃ vā.

4. Kadā te diṭṭhanti: kālapucchā, samayapucchā, divasapucchā, utupucchā.

Kālapucchāti: pubbaṇhakāle vā majjhantikakāle vā sāyaṇhakāle vā.

Samayapucchāti: pubbaṇhasamaye vā majjhantikasamaye vā sāyaṇhasamaye vā.

Divasapucchāti: purebhattaṃ vā pacchābhattaṃ vā rattiṃ vā divā vā kāle vā juṇhe vā.

Utupucchāti: hemante vā gimhe vā vassāne vā.¹

5. Kattha te diṭṭhanti: ṭhānapucchā, bhūmipucchā, okāsapucchā, padesapucchā.

Ṭhānapucchāti: bhūmiyā vā paṭhaviyā vā dharaṇiyā vā jagatiyā vā.

Bhūmipucchāti: bhūmiyā vā paṭhaviyā vā pabbate vā pāsāṇe vā pāsāde vā.

Okāsapucchāti: puratthime vā okāse pacchime vā okāse uttare vā okāse dakkhiṇe vā okāse.

Padesapucchāti: puratthime vā padese pacchime vā padese uttare vā padese dakkhiṇe vā padese'ti.

Mahāsaṅgāmo niṭṭhito.

TASSUDDĀNAṀ

1. Vatthu nidānaṃ ākāro pubbāparaṃ katākataṃ,
kammādhikaraṇaṅceva samatho chandagāmi ca.

2. Dosā mohā bhayā ceva saññānijjhāpanena ca,
pekkhā pasāde pakkhomhi suta theratarena ca.

3. Asampattañca sampattaṃ dhammena vinayena ca
sathussa sāsanenāpi mahāsaṅgāmañāpanā ti.

--ooOoo--

¹ vasse vā - Ma, Syā, PTS.

Câu hỏi về sự vi phạm: là câu hỏi về sự kết hợp chung lại của hai người.

3. *‘Ngài đã thấy thế nào?’:* là câu hỏi về đặc điểm, là câu hỏi về tư thế, là câu hỏi về sự biểu hiện, là câu hỏi về sự thay đổi.

Câu hỏi về đặc điểm: là cao, hay là thấp, hay là đen, hay là trắng.

Câu hỏi về tư thế: là đang đi, hay đang đứng, hay đang ngồi, hay đang nằm.

Câu hỏi về sự biểu hiện: là hình tướng tại gia, hay là hình tướng ngoại đạo, hay là hình tướng xuất gia.

Câu hỏi về sự thay đổi: là đang đi, hay đang đứng, hay đang ngồi, hay đang nằm.

4. *‘Ngài đã thấy khi nào?’* là câu hỏi về thời gian, là câu hỏi về thời điểm, là câu hỏi về ngày, là câu hỏi về mùa tiết.

Câu hỏi về thời gian: là vào lúc sáng sớm, hay là lúc nửa ngày, hay là lúc chiều tối.

Câu hỏi về thời điểm: là vào thời điểm sáng sớm, hay là thời điểm nửa ngày, hay là thời điểm chiều tối.

Câu hỏi về ngày: là trước bữa ăn, hay là sau bữa ăn, hay là ban đêm, hay là ban ngày, hay là nửa tháng sau, hay là nửa tháng trước.

Câu hỏi về mùa tiết: là trong mùa lạnh, hay là trong mùa nóng, hay là trong mùa mưa.

5. *‘Ngài đã thấy ở đâu?’:* là câu hỏi về nơi chốn, là câu hỏi về địa thế, là câu hỏi về không gian, là câu hỏi về khu vực.

Câu hỏi về nơi chốn: là trên nền đất, hay là trong lòng đất, hay là ở bề mặt trái đất, hay là ở trên đất liền.

Câu hỏi về địa thế: là ở trên đất bằng, hay là trong lòng đất, hay là trên sườn núi, hay là trên tảng đá, hay là trong tòa lâu đài.

Câu hỏi về không gian: là không gian phía đông, hay là không gian phía tây, hay là không gian phía bắc, hay là không gian phía nam.

Câu hỏi về khu vực: là khu vực phương đông, hay là khu vực phương tây, hay là khu vực phương bắc, hay là khu vực phương nam.

Dứt Chương Xung Đột (Phần Chính).

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. *Sự việc, duyên khởi, biểu hiện, việc trước và sau, đã làm hoặc chưa làm, luôn cả hành sự, sự tranh tụng, sự dàn xếp, và thiên vị vì ưa thích.*

2. *Vì sân hận, vì si mê, và luôn cả vì sợ hãi, sự biết rõ, và với sự dập tắt, sự xem xét, được tin tưởng, ‘Ta đã có đồ chúng,’ đã nghe (nhiều), và với vị thâm niên hơn.*

3. *Và chưa được thành tựu, đã thành tựu, theo Pháp, và theo Luật, và cả lời dạy của bậc Đạo Sư, là việc làm cho hiểu rõ về chương Xung Đột (Phần Chính).*

--ooOoo--

KAṬHINABHEDO

Kassa kaṭhinaṃ¹ anattataṃ, kassa kaṭhinaṃ atthataṃ, kinti kaṭhinaṃ anattataṃ, kinti kaṭhinaṃ atthataṃ?

Kassa kaṭhinaṃ anattatanti? Dvinnaṃ puggalānaṃ anattataṃ hoti kaṭhinaṃ: anattāraḥassa ca ananumodakassa ca. Imesaṃ dvinnaṃ puggalānaṃ anattataṃ hoti kaṭhinaṃ.

Kassa kaṭhinaṃ atthatanti? Dvinnaṃ puggalānaṃ atthataṃ hoti kaṭhinaṃ: atthāraḥassa ca anumodakassa ca. Imesaṃ dvinnaṃ puggalānaṃ atthataṃ hoti kaṭhinaṃ.

Kinti kaṭhinaṃ anattatanti? Catuvīsatiyā ākārehi anattataṃ hoti kaṭhinaṃ: na ullikhitamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na dhovanamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na cīvaravicāraṇamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na chedanamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na bandhanamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na ovaṭṭikaraṇamattena² atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na kaṇḍusakaraṇamattena³ atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na dalhīkaraṇamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na anuvātakaraṇamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na paribhaṇḍakaraṇamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na ovaṭṭeyyakaraṇamattena⁴ atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na kambalamaddanamattena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na nimittakatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na parikathākatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na kukkukatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na sannidhikatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na nissaggiyena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na akappakatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na aññatra saṅghāṭiyā atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na aññatra uttarāsaṅgena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na aññatra antaravāsakena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na aññatra pañcakena vā atirekapañcakena vā tadaheva sañchinnena samaṇḍalīkatena atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, na aññatra puggalassa atthārā atthataṃ hoti kaṭhinaṃ, sammāceva atthataṃ hoti kaṭhinaṃ tañce nissīmaṭṭho anumodati, evampi anattataṃ hoti kaṭhinaṃ.

Nimittakammaṃ nāma: nimittaṃ karoti 'Iminā dussena kaṭhinaṃ attharissāmī' ti.

Parikathā nāma: parikathaṃ karoti 'Imāya parikathāya kaṭhinadussaṃ nibbattessāmī' ti.

¹ kathinaṃ - Ma, evaṃ sabbattha.

² ovaṭṭiyakaraṇamattena - Ma;
ovaṭṭikakaraṇamattena - Syā.

³ kaṇḍusakaraṇamattena - Ma.

⁴ ovaddheyyakaraṇamattena - Ma.

PHÂN TÍCH KATHINA:

Kathina không được thành tựu đến ai? *Kathina* được thành tựu đến ai? Thế nào là *Kathina* không được thành tựu? Thế nào là *Kathina* được thành tựu?

Kathina không được thành tựu đến ai? – Kathina không được thành tựu đến hai hạng người: Vị không làm cho thành tựu và vị không tùy hỷ. *Kathina* không được thành tựu đến hai hạng người này.

Kathina được thành tựu đến ai? – Kathina được thành tựu đến hai hạng người: Vị làm cho thành tựu và vị tùy hỷ. *Kathina* được thành tựu đến hai hạng người này.

Thế nào là Kathina không được thành tựu? – Kathina không được thành tựu bởi hai mươi bốn lý do:¹ *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn đánh dấu (về chiều dài, chiều rộng). *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn giặt. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn tính toán về y năm điều, hoặc bảy điều, hoặc chín điều, v.v...). *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn cắt (theo sự đã tính toán). *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn kết chỉ tạm. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn may lại theo đường chỉ lược cho chắc. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn gắn miếng vải làm dấu. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn may chắc chắn. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn may đường viền. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn kết lại phần giữa. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn đắp thêm một lớp nữa. *Kathina* không được thành tựu ở giai đoạn nhuộm. *Kathina* không được thành tựu do đã làm dấu hiệu (gợi ý để thí chủ dâng). *Kathina* không được thành tựu do đã thực hiện lời nói vòng vo. *Kathina* không được thành tựu do đã được làm có tính cách tạm thời. *Kathina* không được thành tựu với sự tích trữ. *Kathina* không được thành tựu do sự phạm vào *nissaggiya*. *Kathina* không được thành tựu với sự không làm thành được phép (tức là không làm dấu hoại y). *Kathina* không được thành tựu với y không phải là y hai lớp. *Kathina* không được thành tựu với y không phải là thượng y. *Kathina* không được thành tựu với y không phải là y nội. *Kathina* không được thành tựu với y không phải là năm điều hay nhiều hơn năm điều, không được cắt và kết lại nội trong ngày hôm ấy. *Kathina* không được thành tựu trừ phi do sự thành tựu bởi cá nhân. Nếu *Kathina* đã được thành tựu đúng đắn nhưng vị tùy hỷ việc ấy đứng ngoài ranh giới. *Kathina* không được thành tựu là như thế.

Hành động làm dấu hiệu nghĩa là vị làm dấu hiệu rằng: ‘Tôi sẽ làm thành tựu *Kathina* với vải này.’

Lời nói vòng vo nghĩa là vị thực hiện lời nói vòng vo (nghĩ rằng): ‘Ta sẽ làm phát sanh vải *Kathina* với lời nói vòng vo này.’

¹ Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VII, trang 113.

Kukkukataṃ nāma: anādiyadānaṃ vuccati.

Sannidhi nāma: dve sannidhiyo: karaṇasannidhi ca, nicayasannidhi ca.¹

Nissaggiyaṃ nāma: kariyamāne² aruṇaṃ udriyati,³ imehi catuvīsatiyā ākārehi anattataṃ hoti kaṭṭhinaṃ.

Kinti kaṭṭhinaṃ atthanti? Sattarasahi ākārehi atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ: ahatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, ahatakappena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, pilotikāya atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, paṃsukūlena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, pāpaṇikena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, animittakatenā atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, aparikathākatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, akukkukatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, asannidhikatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, anissaggiyena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, kappakatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, saṅghāṭiyā atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, uttarāsaṅgena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, antaravāsakena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, pañcakena vā atirekapañcakena vā tadaheva sañchinnena samaṅgalikatena atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, puggalassa atthārā atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, sammā ceva atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ tañce sīmaṭṭho anumodati, evampi atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ. Imehi sattarasahi ākārehi atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ.

Saha kaṭṭhinassa atthārā kati dhammā jāyanti? Saha kaṭṭhinassa atthārā paṇṇarasa dhammā jāyanti, aṭṭha mātikā dve ca paḷibodhā, pañca ānisamsā. Saha kaṭṭhinassa atthārā ime paṇṇarasa dhammā jāyanti.

PUCCHĀVISSAJJANAM

Payogassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo, purejātapaccayena paccayo,
 pacchājātapaccayena paccayo, sahajātapaccayena paccayo.
 Pubbakaraṇassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo, —pe—
 Paccuddhārassa katame dhammā —pe— Adhiṭṭhānassa katame dhammā —
 pe— Atthārassa katame dhammā —pe— Mātikānañca paḷibodhānañca
 katame dhammā —pe— Vatthussa katame dhammā anantarapaccayena
 paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo, purejātapaccayena paccayo,
 pacchājātapaccayena paccayo, sahajātapaccayena paccayo.

¹ karaṇasannidhi vā nicayasannidhi vā - Ma.

² kariyamāne - Ma, PTS; kayiramāne - Syā.

³ utṭhahati - Ma, Sīmu. 2.

Đã được làm có tính cách tạm thời nghĩa là đề cập đến vật thí chưa được nhận lấy.

Sự tích trữ nghĩa là có hai sự tích trữ: sự tích trữ do việc làm và sự tích trữ do thu gom.

Sự phạm vào nissaggiya nghĩa là trong khi đang thực hiện thì hừng đông xuất hiện. Kāṭhina không được thành tựu bởi hai mươi bốn lý do này.

Thế nào là Kāṭhina được thành tựu? – Kāṭhina được thành tựu bởi mười bảy lý do:¹ Kāṭhina được thành tựu với vải mới. Kāṭhina được thành tựu với vải được xem như mới. Kāṭhina được thành tựu với vải áo choàng cũ. Kāṭhina được thành tựu với vải dơ bị quăng bỏ. Kāṭhina được thành tựu với vải được bỏ ở trước cửa tiệm, có người nhặt lấy rồi đem dâng. Kāṭhina được thành tựu do đã không làm dấu hiệu (gợi ý để thí chủ dâng). Kāṭhina được thành tựu do đã không thực hiện lời nói vòng vo. Kāṭhina được thành tựu do đã được làm không có tính cách tạm thời. Kāṭhina được thành tựu với sự không tích trữ. Kāṭhina được thành tựu do không để qua đêm. Kāṭhina được thành tựu với sự làm thành được phép (tức là làm dấu hoại y). Kāṭhina được thành tựu với y hai lớp. Kāṭhina được thành tựu với thượng y. Kāṭhina được thành tựu với y nội. Kāṭhina được thành tựu với y là năm điều hay nhiều hơn năm điều, được cắt và kết lại nội trong ngày hôm ấy. Kāṭhina được thành tựu do sự thành tựu của cá nhân. Và Kāṭhina ấy còn được thành tựu một cách đúng đắn nếu vị tùy hỷ đứng ở trong ranh giới. Như thế là Kāṭhina được thành tựu. Kāṭhina được thành tựu bởi mười bảy lý do này.

Bao nhiêu pháp được sanh lên từ sự thành tựu Kāṭhina? – Từ sự thành tựu Kāṭhina, mười lăm pháp được sanh lên: tám tiêu đề, hai sự vương bận, năm điều thuận lợi. Từ sự thành tựu Kāṭhina, mười lăm pháp này được sanh lên.

VẤN ĐÁP:

Đối với sự tiến hành, các pháp nào là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên, là duyên thông qua tiền sanh duyên, là duyên thông qua hậu sanh duyên, là duyên thông qua đồng sanh duyên? Đối với việc làm trước, các pháp nào là duyên thông qua vô gián duyên, –(như trên)– Đối với việc nguyện xả (y), các pháp nào –(như trên)– Đối với việc chú nguyện (y), các pháp nào –(như trên)– Đối với sự thành tựu (Kāṭhina), các pháp nào –(như trên)– Đối với các tiêu đề và các điều vương bận, các pháp nào –(như trên)– Đối với sự vật,² các pháp nào là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên, là duyên thông qua tiền sanh duyên, là duyên thông qua hậu sanh duyên, là duyên thông qua đồng sanh duyên?

¹ Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VII, trang 115.

² Đối với sự vật của Kāṭhina, nghĩa là y hai lớp, hoặc thượng y, hoặc y nội (*VinA. vii, 1369*).

Pubbakaraṇaṃ¹ payogassa anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Payogo pubbakaraṇassa purejātapaccayena
 paccayo. Pubbakaraṇaṃ payogassa pacchājātapaccayena paccayo. Paṇṇarasa
 dhammā saha-jātapaccayena paccayo.

Paccuddhāro pubbakaraṇassa anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Pubbakaraṇaṃ paccuddhārassa
 purejātapaccayena paccayo. Paccuddhāro pubbakaraṇassa
 pacchājātapaccayena paccayo. Paṇṇarasa dhammā saha-jātapaccayena
 paccayo.

Adhiṭṭhānaṃ paccuddhārassa anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Paccuddhāro adhiṭṭhānaṃ
 purejātapaccayena paccayo. Adhiṭṭhānaṃ paccuddhārassa
 pacchājātapaccayena paccayo. Paṇṇarasa dhammā saha-jātapaccayena
 paccayo.

Atthāro adhiṭṭhānaṃ anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Adhiṭṭhānaṃ atthārassa purejātapaccayena
 paccayo. Atthāro adhiṭṭhānaṃ pacchājātapaccayena paccayo. Paṇṇarasa
 dhammā saha-jātapaccayena paccayo.

Mātikā ca paḷibodhā ca atthārassa anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Atthāro mātikānaṃca paḷibodhānaṃca
 purejātapaccayena paccayo. Mātikā ca paḷibodhā ca atthārassa
 pacchājātapaccayena paccayo. Paṇṇarasa dhammā saha-jātapaccayena
 paccayo.

Āsā ca anāsā ca vatthussa anantarapaccayena paccayo,
 samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo,
 upanissayapaccayena paccayo. Vatthu āsānaṃca anāsānaṃca
 purejātapaccayena paccayo. Āsā ca anāsā ca vatthussa pacchājātapaccayena
 paccayo. Paṇṇarasa dhammā saha-jātapaccayena paccayo.

Pubbakaraṇaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ,
 kiṃpabhavaṃ, kiṃsambhāraṃ, kiṃsamutṭhānaṃ. Paccuddhāro kiṃnidāno,
 kiṃsamudayo, kiṃjāτικο, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamutṭhāno.
 Adhiṭṭhānaṃ kiṃnidānaṃ, kiṃsamudayaṃ, kiṃjātikaṃ, kiṃpabhavaṃ,
 kiṃsambhāraṃ, kiṃsamutṭhānaṃ. Atthāro kiṃnidāno, kiṃsamudayo,
 kiṃjāτικο, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamutṭhāno.

¹ pubbakaraṇassa - Sīmu 2.

Đối với sự tiến hành, việc làm trước là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với việc làm trước, sự tiến hành là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với sự tiến hành, việc làm trước là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Đối với việc làm trước, sự nguyện xả (y) là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với sự nguyện xả (y), việc làm trước là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với việc làm trước, sự nguyện xả (y) là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Đối với sự nguyện xả (y), sự chú nguyện (y) là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với sự chú nguyện (y), sự nguyện xả (y) là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với sự nguyện xả (y), sự chú nguyện (y) là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Đối với sự chú nguyện (y), sự thành tựu (Kāṭhina) là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với sự thành tựu (Kāṭhina), sự chú nguyện (y) là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với sự chú nguyện (y), sự thành tựu (Kāṭhina) là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Đối với sự thành tựu (Kāṭhina), các tiêu đề và các sự vướng bận là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với các tiêu đề và các sự vướng bận, sự thành tựu (Kāṭhina) là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với sự thành tựu (Kāṭhina), các tiêu đề và các sự vướng bận là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Đối với sự vật, niềm mong mỏi và không mong mỏi là duyên thông qua vô gián duyên, là duyên thông qua đẳng vô gián duyên, là duyên thông qua y chỉ duyên, là duyên thông qua cận y duyên. Đối với niềm mong mỏi và không mong mỏi, sự vật là duyên thông qua tiền sanh duyên. Đối với sự vật, niềm mong mỏi và không mong mỏi là duyên thông qua hậu sanh duyên. Mười lăm pháp là duyên thông qua đồng sanh duyên.

Việc làm trước có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Sự nguyện xả (y) có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Sự chú nguyện (y) có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Sự thành tựu (Kāṭhina) có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

Mātikā ca paḷibodhā ca kiṃnidānā, kiṃsamudayā, kiṃjātikā, kiṃpabhavā, kiṃsambhārā, kiṃsamuṭṭhānā. Āsā ca anāsā ca kiṃnidānā, kiṃsamudayā, kiṃjātikā, kiṃpabhavā, kiṃsambhārā, kiṃ samuṭṭhānā?

Pubbakaraṇaṃ payoganidānaṃ, payogasamudayaṃ, payogajātikaṃ, payogapabhavaṃ, payogasambhāraṃ, payogasamuṭṭhānaṃ.

Paccuddhāro pubbakaraṇanidāno, pubbakaraṇasamudayo, pubbakaraṇajātiko, pubbakaraṇapabhavo, pubbakaraṇasambhāro, pubbakaraṇasamuṭṭhāno.

Adhiṭṭhānaṃ paccuddhāranidānaṃ, paccuddhārasamudayaṃ, paccuddhārajātikaṃ, paccuddhārapabhavaṃ, paccuddhārasambhāraṃ, paccuddhārasamuṭṭhānaṃ.

Atthāro adhiṭṭhānanidāno, adhiṭṭhāsamudayo, adhiṭṭhānajātiko, adhiṭṭhānapabhavo, adhiṭṭhānasambhāro, adhiṭṭhānasamuṭṭhāno.

Mātikā ca paḷibodhā ca atthāranidānā, atthārasamudayā, atthārajātikā, atthārapabhavā, atthārasambhārā, atthārasamuṭṭhānā.

Āsā ca anāsā ca vatthunidānā, vatthusamudayā, vatthujātikā, vatthupabhavā, vatthusambhārā, vatthusamuṭṭhānā.

Payogo kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno. Pubbakaraṇaṃ —pe— Paccuddhāro —pe— Adhiṭṭhānaṃ —pe— Atthāro —pe— Mātikā ca paḷibodhā ca —pe— Vatthu —pe— Āsā ca anāsā ca kiṃnidānā, kiṃsamudayā, kiṃjātikā, kiṃpabhavā, kiṃsambhārā, kiṃsamuṭṭhānā?

Payogo hetunidāno, hetusamudayo, hetujātiko, hetupabhavo, hetusambhāro, hetusamuṭṭhāno. Pubbakaraṇaṃ —pe— Paccuddhāro —pe— Adhiṭṭhānaṃ —pe— Atthāro —pe— Mātikā ca paḷibodhā ca —pe— Vatthu —pe— Āsā ca anāsā ca hetu nidānā, hetusamudayā, hetujātikā, hetupabhavā, hetusambhārā, hetusamuṭṭhānā.

Payogo kiṃnidāno, kiṃsamudayo, kiṃjātiko, kiṃpabhavo, kiṃsambhāro, kiṃsamuṭṭhāno. Pubbakaraṇaṃ —pe— Paccuddhāro —pe— Adhiṭṭhānaṃ —pe— Atthāro —pe— Mātikā ca paḷibodhā ca —pe— Vatthu —pe— Āsā ca anāsā ca kiṃnidānā, kiṃsamudayā, kiṃjātikā, kiṃpabhavā, kiṃsambhārā, kiṃsamuṭṭhānā?

Các tiêu đề và các sự vương bạn có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Niềm mong mỏi và không mong mỏi có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

– Việc làm trước có sự tiến hành là sự mở đầu, có sự tiến hành là sự phát sanh, có sự tiến hành là sự sanh lên, có sự tiến hành là sự hiện khởi, có sự tiến hành là sự cốt yếu, có sự tiến hành là nguồn sanh khởi.

Sự nguyện xả (y) có việc làm trước là sự mở đầu, có việc làm trước là sự phát sanh, có việc làm trước là sự sanh lên, có việc làm trước là sự hiện khởi, có việc làm trước là sự cốt yếu, có việc làm trước là nguồn sanh khởi.

Sự chú nguyện (y) có sự nguyện xả (y) là sự mở đầu, có sự nguyện xả (y) là sự phát sanh, có sự nguyện xả (y) là sự sanh lên, có sự nguyện xả (y) là sự hiện khởi, có sự nguyện xả (y) là sự cốt yếu, có sự nguyện xả (y) là nguồn sanh khởi.

Sự thành tựu (Kāṭhina) có sự chú nguyện (y) là sự mở đầu, có sự chú nguyện (y) là sự phát sanh, có sự chú nguyện (y) là sự sanh lên, có sự chú nguyện (y) là sự hiện khởi, có sự chú nguyện (y) là sự cốt yếu, có sự chú nguyện (y) là nguồn sanh khởi.

Các tiêu đề và các sự vương bạn có sự thành tựu (Kāṭhina) là sự mở đầu, có sự thành tựu (Kāṭhina) là sự phát sanh, có sự thành tựu (Kāṭhina) là sự sanh lên, có sự thành tựu (Kāṭhina) là sự hiện khởi, có sự thành tựu (Kāṭhina) là sự cốt yếu, có sự thành tựu (Kāṭhina) là nguồn sanh khởi.

Niềm mong mỏi và không mong mỏi có sự vật (y) là sự mở đầu, có sự vật (y) là sự phát sanh, có sự vật (y) là sự sanh lên, có sự vật (y) là sự hiện khởi, có sự vật (y) là sự cốt yếu, có sự vật (y) là nguồn sanh khởi.

Sự tiến hành có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Việc làm trước –nt– Sự nguyện xả (y) –nt– Sự chú nguyện (y) –nt– Sự thành tựu (Kāṭhina) –nt– Các tiêu đề và các sự vương bạn –nt– Sự vật (y) –nt– Niềm mong mỏi và không mong mỏi có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

– Sự tiến hành có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi. Việc làm trước –nt– Sự nguyện xả (y) –nt– Sự chú nguyện (y) –nt– Sự thành tựu (Kāṭhina) –nt– Các tiêu đề và các sự vương bạn –nt– Sự vật (y) –nt– Niềm mong mỏi và không mong mỏi có nhân là sự mở đầu, có nhân là sự phát sanh, có nhân là sự sanh lên, có nhân là sự hiện khởi, có nhân là sự cốt yếu, có nhân là nguồn sanh khởi.

Sự tiến hành có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi? Việc làm trước –nt– Sự nguyện xả (y) –nt– Sự chú nguyện (y) –nt– Sự thành tựu (Kāṭhina) –nt– Các tiêu đề và các sự vương bạn –nt– Sự vật (y) –nt– Niềm mong mỏi và không mong mỏi có điều gì là sự mở đầu, điều gì là sự phát sanh, điều gì là sự sanh lên, điều gì là sự hiện khởi, điều gì là sự cốt yếu, điều gì là nguồn sanh khởi?

Payogo paccayanidāno, paccayasamudayo, paccayajātiko, paccayapabhavo, paccayasambhāro, paccayasamuttāhāno. Pubbakaraṇaṃ — pe— Paccuddhāro —pe— Adhiṭṭhānaṃ —pe— Atthāro —pe— Mātikā ca paḷibodhā ca —pe— Vatthu —pe— Āsā ca anāsā ca paccayanidānā, paccayasamudayā, paccayajātikā, paccayapabhavā, paccayasambhārā, paccayasamuttāhānā.

SAṄGAHAVĀRO

Pubbakaraṇaṃ kaṭṭhi dhammehi saṅgahītaṃ? Pubbakaraṇaṃ sattahi dhammehi saṅgahītaṃ: dhovanena, vicāraṇena, chedanena, bandhanena, sibbanena, rajanena, kappakaraṇena. Pubbakaraṇaṃ imehi sattahi dhammehi saṅgahītaṃ.

Paccuddhāro kaṭṭhi dhammehi saṅgahīto? Paccuddhāro tīhi dhammehi saṅgahīto: saṅghāṭiyā uttarāsaṅgena antaravāsakena.

Adhiṭṭhānaṃ kaṭṭhi dhammehi saṅgahītaṃ? Adhiṭṭhānaṃ tīhi dhammehi saṅgahītaṃ: saṅghāṭiyā uttarāsaṅgena antaravāsakena.

Atthāro kaṭṭhi dhammehi saṅgahīto? Atthāro ekena dhammena saṅgahīto: vacibhedena.

Kaṭṭhinassa kati mūlāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo? Kaṭṭhinassa ekaṃ mūlaṃ: saṅgho. Tīni vatthūni: saṅghāṭi, uttarāsaṅgo, antaravāsako. Cha bhūmiyo: khomaṃ, kappāsikaṃ, koseyyaṃ, kambalaṃ, sāṇaṃ, bhaṅgaṃ.

Kaṭṭhinassa ko ādi, kiṃ majjhaṃ, kiṃ pariyosānaṃ? Kaṭṭhinassa pubbakaraṇaṃ ādi, kiriyā majjhaṃ, atthāro pariyosānaṃ.

Kaṭṭhiṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ, kaṭṭhiṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ? Aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ, aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ.

Katamehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ? Pubbakaraṇaṃ na jānāti, paccuddhāraṃ na jānāti, adhiṭṭhānaṃ na jānāti, atthāraṃ na jānāti, mātikaṃ na jānāti, paḷibodhaṃ na jānāti, uddhāraṃ na jānāti, ānisaṃsaṃ na jānāti. Imehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ.

– Sự tiến hành có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi. Việc làm trước –(như trên)– Sự nguyện xả (y) –(như trên)– Sự chú nguyện (y) –(như trên)– Sự thành tựu (*Kaṭhina*) –(như trên)– Các tiêu đề và các sự vương bận –(như trên)– Sự vật (y) –(như trên)– Niềm mong mỏi và không mong mỏi có duyên là sự mở đầu, có duyên là sự phát sanh, có duyên là sự sanh lên, có duyên là sự hiện khởi, có duyên là sự cốt yếu, có duyên là nguồn sanh khởi.

PHÂN SỰ TỔNG HỢP:

Việc làm trước được tổng hợp với bao nhiêu pháp? – Việc làm trước được tổng hợp với bảy pháp: với việc giặt, với việc tính toán, với việc cắt, với việc kết lại, với việc may, với việc nhuộm, với việc làm thành được phép. Việc làm trước được tổng hợp với bảy pháp này.

Việc nguyện xả (y) được tổng hợp với bao nhiêu pháp? – Việc nguyện xả (y) được tổng hợp với ba pháp: với y hai lớp, với thượng y, với y nội.

Việc chú nguyện (y) được tổng hợp với bao nhiêu pháp? – Việc chú nguyện (y) được tổng hợp với ba pháp: với y hai lớp, với thượng y, với y nội.

Việc thành tựu (*Kaṭhina*) được tổng hợp với bao nhiêu pháp? – Việc thành tựu (*Kaṭhina*) được tổng hợp với một pháp là với sự phát lên lời nói.

Kaṭhina có bao nhiêu căn nguyên? có bao nhiêu sự vật? có bao nhiêu loại vật liệu? – *Kaṭhina* có một căn nguyên là hội chúng. Có ba sự vật là y hai lớp, thượng y, y nội. Có sáu loại vật liệu: sợi lanh, bông vải, tơ lụa, sợi len, gai thô, chi bố.

Đối với *Kaṭhina*, việc gì là đầu tiên, việc gì là ở giữa, việc gì là kết cuộc? – Đối với *Kaṭhina*, việc làm trước là đầu tiên, sự thực hiện là ở giữa, sự thành tựu là kết cuộc.

Người có bao nhiêu yếu tố không thể thành tựu *Kaṭhina*? Người có bao nhiêu yếu tố có thể thành tựu *Kaṭhina*? – Người có tám yếu tố không thể thành tựu *Kaṭhina*. Người có tám yếu tố có thể thành tựu *Kaṭhina*.

Người có tám yếu tố gì không thể thành tựu *Kaṭhina*? – Vị không biết về việc làm trước, không biết về việc nguyện xả (y), không biết về việc chú nguyện (y), không biết về sự thành tựu (*Kaṭhina*), không biết về tiêu đề, không biết về sự vương bận, không biết về sự hết hiệu lực, không biết về sự thuận lợi. Người có tám yếu tố này không thể thành tựu *Kaṭhina*.

Katamehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ? Pubbakaraṇaṃ jānāti, paccuddhāraṃ jānāti, adhiṭṭhānaṃ jānāti, atthāraṃ jānāti, mātikaṃ jānāti, paḷibodhaṃ jānāti, uddhāraṃ jānāti, ānisaṃsaṃ jānāti. Imehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kaṭṭhinaṃ attharituṃ.

Katinnaṃ¹ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā na rūhanti, katinnaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā rūhanti? Tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā na rūhanti, tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā rūhanti.

Katamesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā na rūhanti? Nissīmaṭṭho anumodati, anumodanto vācaṃ bhindati, vācaṃ bhindanto paraṃ viññāpeti. Imesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā na rūhanti.

Katamesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā rūhanti? Sīmaṭṭho anumodati, anumodanto vācaṃ bhindati, vācaṃ bhindanto paraṃ viññāpeti. Imesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kaṭṭhinatthārā rūhanti.

Kati kaṭṭhinatthārā na rūhanti, kati kaṭṭhinatthārā rūhanti? Tayo kaṭṭhinatthārā na rūhanti, tayo kaṭṭhinatthārā rūhanti.

Katame tayo kaṭṭhinatthārā na rūhanti? Vatthuvipannañceva hoti, kālavipannañca, karaṇavipannañca. Ime tayo kaṭṭhinatthārā na rūhanti.

Katame tayo kaṭṭhinatthārā rūhanti? Vatthusampannañceva hoti, kālasampannañca, karaṇasampannañca. Ime tayo kaṭṭhinatthārā rūhanti.

1. Kaṭṭhinaṃ jānitabbaṃ, kaṭṭhinatthāro jānitabbo, kaṭṭhinassa atthāramāso jānitabbo, kaṭṭhinassa atthāravipatti jānitabbā, kaṭṭhinassa atthārasampatti jānitabbā, nimittakammaṃ jānitabbaṃ, parikathā jānitabbā, kukkukataṃ jānitabbaṃ, sannidhi jānitabbā, nissaggiyaṃ jānitabbaṃ.

2. Kaṭṭhinaṃ jānitabbanti: tesaññeva dhammānaṃ saṅgaho, samavāyo, nāmaṃ, nāmakammaṃ, nāmadheyyaṃ, nirutti, byañjanaṃ, abhilāpo, yadidaṃ kaṭṭhinanti.

3. Kaṭṭhinassa atthāramāso jānitabboti: vassānassa pacchimo māso jānitabbo.

4. Kaṭṭhinassa atthāravipatti jānitabbāti: catuvisatiyā ākārehi kaṭṭhinassa atthāravipatti jānitabbā.

5. Kaṭṭhinassa atthārasampatti jānitabbāti: sattarasahi ākārehi kaṭṭhinassa atthārasampatti jānitabbā.

¹ katinnaṃ - Ma; katīnaṃ - Syā, PTS, Sīmu.

Người có tám yếu tố gì có thể thành tựu *Kāṭhina*? – Vị biết về việc làm trước, biết về việc nguyện xả (y), biết về việc chú nguyện (y), biết về sự thành tựu (*Kāṭhina*), biết về tiêu đề, biết về sự vương bận, biết về sự hết hiệu lực, biết về sự thuận lợi. Người có tám yếu tố này có thể thành tựu *Kāṭhina*.

Sự thành tựu *Kāṭhina* của những hạng người nào không có hiệu quả? Sự thành tựu *Kāṭhina* của những hạng người nào có hiệu quả? – Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người không có hiệu quả. Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người có hiệu quả.

Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người nào không có hiệu quả? – Vị đứng ở ngoài ranh giới nói lời tùy hỷ. Trong khi nói lời tùy hỷ, vị không nói lên thành câu. Trong khi nói lên thành câu, vị không làm cho người khác hiểu được. Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người này không có hiệu quả.

Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người nào có hiệu quả? – Vị đứng ở trong ranh giới nói lời tùy hỷ. Trong khi nói lời tùy hỷ, vị nói lên thành câu. Trong khi nói lên thành câu, vị làm cho người khác hiểu được. Sự thành tựu *Kāṭhina* của ba hạng người này có hiệu quả.

Bao nhiêu sự thành tựu *Kāṭhina* không có hiệu lực? Bao nhiêu sự thành tựu *Kāṭhina* có hiệu lực? – Ba sự thành tựu *Kāṭhina* không có hiệu lực. Ba sự thành tựu *Kāṭhina* có hiệu lực.

Thế nào là ba sự thành tựu *Kāṭhina* không có hiệu lực? – Là hư hỏng về sự vật, hư hỏng về thời gian, và hư hỏng về việc làm.^[2] Đây là ba sự thành tựu *Kāṭhina* không có hiệu lực.

Thế nào là ba sự thành tựu *Kāṭhina* có hiệu lực? – Là hoàn hảo về sự vật, hoàn hảo về thời gian, và hoàn hảo về việc làm. Đây là ba sự thành tựu *Kāṭhina* có hiệu lực.

1. Nên biết về *Kāṭhina*. Nên biết về sự thành tựu *Kāṭhina*. Nên biết về tháng của sự thành tựu *Kāṭhina*. Nên biết về điều hư hỏng của sự thành tựu *Kāṭhina*. Nên biết về điều hoàn hảo của sự thành tựu *Kāṭhina*. Nên biết về hành động làm dấu hiệu. Nên biết về lời nói vòng vo. Nên biết về vật đã được làm có tính cách tạm thời. Nên biết về sự tích trữ. Nên biết về sự phạm vào *nissaggiya*.

2. *Nên biết về Kāṭhina*: Sự tổng hợp của chính các việc ấy, sự liên kết lại, tên gọi, hành động đặt tên, hệ thống tên gọi, sự giải nghĩa, đặc tính, sự diễn tả; điều ấy tức là '*Kāṭhina*.'

3. *Nên biết về tháng của sự thành tựu Kāṭhina*: là nên biết tháng cuối cùng của mùa mưa.

4. *Nên biết về điều hư hỏng của sự thành tựu Kāṭhina*: là nên biết về điều hư hỏng của sự thành tựu *Kāṭhina* với hai mươi bốn lý do.

5. *Nên biết về điều hoàn hảo của sự thành tựu Kāṭhina*: là nên biết về điều hoàn hảo của sự thành tựu *Kāṭhina* với mười bảy lý do.

6. Nimittakammaṃ jānitabbanti: nimittakammaṃ karoti 'Iminā dussena kaṭṭhinaṃ attharissāmī 'ti.

7. Parikathā jānitabbāti: parikathaṃ karoti 'Imāya parikathāya kaṭṭhinadussaṃ nibbattessāmī 'ti.

8. Kukkukataṃ jānitabbanti: anādiyadānaṃ jānitabbaṃ.

9. Sannidhi jānitabbāti: Dve sannidhiyo jānitabbā: karaṇasannidhi ca nicayasannidhi ca.¹

10. Nissaggiyaṃ jānitabbanti: kariyamāne² aruṇaṃ udriyati.³

11. Kaṭṭhinatthāro jānitabboti: sace saṅghassa kaṭṭhinadussaṃ uppannaṃ hoti saṅghena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, atthārakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, anumodakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ?

12. Saṅghena ñattidutiyakammena kaṭṭhinatthārakassa bhikkhuno dātabbaṃ. Tena kaṭṭhinatthārakena bhikkhunā tadaheva dhovitvā vimajjitvā vicāretvā chinditvā sibbetvā rajitvā kappāṃ katvā kaṭṭhinaṃ attharitabbaṃ. Sace saṅghāṭiyā kaṭṭhinaṃ attharitukāmo hoti, porāṇakā saṅghāṭi paccuddharitabbā, navā saṅghāṭi adhiṭṭhātabbā: 'Imāya saṅghāṭiyā kaṭṭhinaṃ attharāmī 'ti vācā bhinditabbā. Sace uttarāsaṅgena kaṭṭhinaṃ attharitukāmo hoti, porāṇako uttarāsaṅgo paccuddharitabbo, navo uttarāsaṅgo adhiṭṭhātabbo: 'Iminā uttarāsaṅgena kaṭṭhinaṃ attharāmī 'ti vācā bhinditabbā. Sace antaravāsakena kaṭṭhinaṃ attharitukāmo hoti, porāṇako antaravāsako paccuddharitabbo, navo antaravāsako adhiṭṭhātabbo: 'Iminā antaravāsakena kaṭṭhinaṃ attharāmī 'ti vācā bhinditabbā.

13. Tena kaṭṭhinatthārakena bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamitvā ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: 'Atthataṃ bhante saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodathā 'ti. Tehi anumodakehi bhikkhūhi ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: 'Atthataṃ āvuso saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodāmā 'ti.

14. Tena kaṭṭhinatthārakena bhikkhunā sambahule bhikkhū upasaṅkamitvā ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: 'Atthataṃ bhante saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodathā 'ti. Tehi anumodakehi bhikkhūhi ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: 'Atthataṃ āvuso saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodāmā 'ti.

¹ karaṇasannidhi vā nicayasannidhi vā - Ma.

² kariyamāne - Ma, PTS; kayiramāne - Syā.

³ utṭhahati - Ma.

6. *Nên biết về hành động ra dấu hiệu*: là vị làm dấu hiệu rằng: ‘Tôi sẽ làm thành tựu Kāṭhina với vải này.’

7. *Nên biết về sự giảng giải (rồi kêu gọi)*: là vị thực hiện sự giảng giải rồi kêu gọi: ‘Tôi sẽ làm phát sanh vải Kāṭhina với bài thuyết giảng này.’

8. *Nên biết về vật đã được làm có tính cách tạm thời*: là nói đến vật thí chưa được nhận lấy.

9. *Nên biết về sự tích trữ*: là nên biết về hai sự tích trữ: sự tích trữ do việc làm và sự tích trữ do thu gom.

10. *Nên biết về sự phạm vào nissaggiya*: là trong khi đang thực hiện thì hừng đông xuất hiện.

11. *Nên biết về sự thành tựu Kāṭhina*: Nếu vải Kāṭhina được phát sanh đến hội chúng, hội chúng nên thực hành như thế nào? Vị làm thành tựu (Kāṭhina) nên thực hành như thế nào? Vị tùy hỷ nên thực hành như thế nào?

12. – Hội chúng nên trao cho vị tỳ khưu là vị làm thành tựu Kāṭhina bằng hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì. Vị tỳ khưu là vị làm thành tựu Kāṭhina ấy nên giặt, nên làm cho phẳng, nên tính toán, nên cắt, nên may, nên nhuộm, nên làm thành được phép (làm dấu y), nên làm thành tựu Kāṭhina nội trong ngày hôm ấy. Nếu có ý định làm thành tựu Kāṭhina với y hai lớp, nên nguyện xả y hai lớp cũ, nên chú nguyện y hai lớp mới, nên nói lên thành câu: ‘Tôi làm thành tựu Kāṭhina với y hai lớp này.’ Nếu có ý định làm thành tựu Kāṭhina với thượng y, nên nguyện xả thượng y cũ, nên chú nguyện thượng y mới, nên nói lên thành câu: ‘Tôi làm thành tựu Kāṭhina với thượng y này.’ Nếu có ý định làm thành tựu Kāṭhina với y nội, nên nguyện xả y nội cũ, nên chú nguyện y nội mới, nên nói lên thành câu: ‘Tôi làm thành tựu Kāṭhina với y nội này.’

13. Vị tỳ khưu là vị làm thành tựu Kāṭhina ấy nên đi đến hội chúng, đắp thượng y một bên vai, chắp tay lên, và nên nói như vầy: ‘Bạch các ngài, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, xin các ngài hãy tùy hỷ.’ Các vị tỳ khưu là các vị tùy hỷ ấy nên đắp thượng y một bên vai, chắp tay lên, và nên nói như vầy: ‘Bạch đại đức, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, chúng tôi xin tùy hỷ.’

14. Vị tỳ khưu là vị làm thành tựu Kāṭhina ấy nên đi đến nhiều vị tỳ khưu, đắp thượng y một bên vai, chắp tay lên, và nên nói như vầy: ‘Bạch các ngài, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, xin các ngài hãy tùy hỷ.’ Các vị tỳ khưu là các vị tùy hỷ ấy nên đắp thượng y một bên vai, chắp tay lên, và nên nói như vầy: ‘Bạch đại đức, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, chúng tôi xin tùy hỷ.’

15. Tena kaṭṭhinatthārakena bhikkhunā ekaṃ bhikkhuṃ upasaṅkamtivā ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: ‘Atthataṃ āvuso saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodathā ’ti. Tena anumodakena bhikkhunā ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggahetvā evamassa vacanīyo: ‘Atthataṃ āvuso saṅghassa kaṭṭhinaṃ, dhammiko kaṭṭhinatthāro, anumodāmi ’ti.

Saṅgho kaṭṭhinaṃ attharati, gaṇo kaṭṭhinaṃ attharati, puggalo kaṭṭhinaṃ attharati ’ti? Na saṅgho kaṭṭhinaṃ attharati, na gaṇo kaṭṭhinaṃ attharati, puggalo kaṭṭhinaṃ attharati.¹ Hañci na saṅgho kaṭṭhinaṃ attharati, na gaṇo kaṭṭhinaṃ attharati, puggalo kaṭṭhinaṃ attharati: Saṅghassa anattataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, gaṇassa anattataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, puggalassa atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ.

Saṅgho pātimokkhaṃ uddisati, gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisati ’ti? Na saṅgho pātimokkhaṃ uddisati, na gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisati. Hañci na saṅgho pātimokkhaṃ uddisati, na gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisati. Saṅghassa anuddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, gaṇassa anuddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, puggalassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ. Saṅghassa sāmaggīyā gaṇassa sāmaggīyā puggalassa uddesā saṅghassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, gaṇassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, puggalassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ.

Evameva na saṅgho kaṭṭhinaṃ attharati, na gaṇo kaṭṭhinaṃ attharati, puggalo kaṭṭhinaṃ attharati, saṅghassa anumodanāya gaṇassa anumodanāya puggalassa atthārā saṅghassa atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, gaṇassa atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ, puggalassa atthataṃ hoti kaṭṭhinaṃ ti.

1. Pakkamantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etaṅca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭhamāṃ chijjati?
2. Pakkamanantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etaṅca tāhaṃ vissajjissāṃ cīvarapaḷibodho paṭhamāṃ chijjati; tassa saha bahisīmagamanā āvāsapaḷibodho chijjati.
3. Niṭṭhānantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etaṅca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭhamāṃ chijjati?
4. Niṭṭhānantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etaṅca tāhaṃ vissajjissāṃ āvāsapaḷibodho paṭhamāṃ chijjati; cīvare niṭṭhite cīvarapaḷibodho chijjati.
5. Sanniṭṭhānantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etaṅca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭhamāṃ chijjati?

¹ attharati ti - Ma, Syā, PTS.

15. Vị tỳ khưu là vị làm thành tựu Kāṭhina ấy nên đi đến một vị tỳ khưu, đắp thượng y một bên vai, chấp tay lên, và nên nói như vậy: ‘Bạch đại đức, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, xin đại đức hãy tùy hỷ.’ Vị tỳ khưu là vị tùy hỷ ấy nên đắp thượng y một bên vai, chấp tay lên, và nên nói như vậy: ‘Bạch đại đức, Kāṭhina của hội chúng đã được thành tựu, sự thành tựu Kāṭhina là đúng pháp, tôi xin tùy hỷ.’

Có phải hội chúng làm thành tựu Kāṭhina? Có phải nhóm làm thành tựu Kāṭhina? Có phải cá nhân làm thành tựu Kāṭhina? – Hội chúng không làm thành tựu Kāṭhina. Nhóm không làm thành tựu Kāṭhina. Cá nhân làm thành tựu Kāṭhina. Nếu hội chúng không làm thành tựu Kāṭhina, nhóm không làm thành tựu Kāṭhina, cá nhân làm thành tựu Kāṭhina, vậy có phải Kāṭhina không được thành tựu cho hội chúng, không được thành tựu cho nhóm, được thành tựu cho cá nhân?

Có phải hội chúng đọc tụng giới bốn Pātimokkha? Có phải nhóm đọc tụng giới bốn Pātimokkha? Có phải cá nhân đọc tụng giới bốn Pātimokkha? Hội chúng không đọc tụng giới bốn Pātimokkha. Nhóm không đọc tụng giới bốn Pātimokkha. Cá nhân đọc tụng giới bốn Pātimokkha. Nếu hội chúng không đọc tụng giới bốn Pātimokkha, nhóm không đọc tụng giới bốn Pātimokkha, cá nhân đọc tụng giới bốn Pātimokkha, vậy có phải giới bốn Pātimokkha không được đọc tụng cho hội chúng, giới bốn Pātimokkha không được đọc tụng cho nhóm, giới bốn Pātimokkha được đọc tụng cho cá nhân? Do sự đọc tụng của cá nhân ở hội chúng hợp nhất, ở nhóm hợp nhất, giới bốn Pātimokkha được đọc tụng cho hội chúng, giới bốn Pātimokkha được đọc tụng cho nhóm, giới bốn Pātimokkha được đọc tụng cho cá nhân.

Tương tự y như thế, hội chúng không làm thành tựu Kāṭhina, nhóm không làm thành tựu Kāṭhina, cá nhân làm thành tựu Kāṭhina. Do sự thành tựu (Kāṭhina) của cá nhân, với sự tùy hỷ của hội chúng, với sự tùy hỷ của nhóm, Kāṭhina được thành tựu cho hội chúng, Kāṭhina được thành tựu cho nhóm, Kāṭhina được thành tựu cho cá nhân.

1. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến vị ra đi đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

2. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến vị ra đi đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận về y bị cắt đứt trước tiên, với việc đi ra bên ngoài ranh giới của vị ấy thì sự vướng bận về chỗ ngụ bị đứt.

3. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc hoàn tất đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

4. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc hoàn tất đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận chỗ ngụ bị cắt đứt trước tiên, khi y được hoàn tất thì sự vướng bận về y bị đứt.

5. Hiệu lực của Kāṭhina do tự mình quyết định đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

6. Sanniṭṭhānantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ dve paḷibodhā apubbaṃ acarimaṃ chijjanti.
7. Nāsanantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati?
8. Nāsanantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ āvāsapaḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati;
cīvare naṭṭhe cīvarapaḷibodho chijjati.
9. Savaṇantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati?
10. Savaṇantiko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ cīvarapaḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati;
tassa saha savaṇena āvāsapaḷibodho chijjati.
11. Āsāvachediko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati?
12. Āsāvachediko kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ āvāsapaḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati;
cīvarāsāya upacchinnāya cīvarapaḷibodho chijjati.
13. Sīmātikkantiko¹ kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati?
14. Sīmātikkantiko¹ kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ cīvarapaḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati;
tassa bahisīmagatassa² āvāsapaḷibodho chijjati.
15. Sahubbhāro kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ pucchāmi katamo paḷibodho paṭṭhamamaṃ chijjati?
16. Sahubbhāro kaṭṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
etañca tāhaṃ vissajjissaṃ dve paḷibodhā apubbaṃ acarimaṃ chijjanti ti.
17. Kati kaṭṭhinuddhārā saṅghādhīnā, kati kaṭṭhinuddhārā puggalādhīnā,
kati kaṭṭhinuddhārā neva saṅghādhīnā na puggalādhīnā? Eko kaṭṭhinuddhāro
saṅghādhīno: antarubbhāro. Cattāro kaṭṭhinuddhārā puggalādhīnā:
pakkamanantiko niṭṭhānantiko sanniṭṭhānantiko sīmātikkantiko. Cattāro
kaṭṭhinuddhārā neva saṅghādhīnā na puggalādhīnā: nāsanantiko savaṇantiko
āsāvachediko sahubbhāro.

¹ sīmātikkamanantiko - Ma.

² tassa bahisīme - Ma.

6. Hiệu lực của Kāṭhina do tự mình quyết định đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Cả hai điều vướng bận (đông thời) bị cắt đứt không trước không sau.

7. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc bị mất đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

8. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc bị mất đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận chỗ ngụ bị cắt đứt trước tiên, khi y bị mất trộm thì sự vướng bận về y bị đứt.

9. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc nghe tin đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

10. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc nghe tin đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận về y bị cắt đứt trước tiên, với việc nghe tin của vị ấy thì sự vướng bận về chỗ ngụ bị đứt.

11. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc tan vỡ niềm mong ước đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

12. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến việc tan vỡ niềm mong ước vì mong ước tan vỡ đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận chỗ ngụ bị cắt đứt trước tiên, khi nỗi niềm mong mỏi về y bị đoạn lìa thì sự vướng bận về y bị đứt.

13. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến vị vượt qua ranh giới đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

14. Hiệu lực của Kāṭhina liên quan đến vị vượt qua ranh giới đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Sự vướng bận về y bị cắt đứt trước tiên, đối với vị đã đi ra bên ngoài vùng ranh giới thì sự vướng bận về chỗ ngụ bị đứt.

15. Hiệu lực của Kāṭhina đông thời hết hiệu lực đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, tôi hỏi ngài điều này: Sự vướng bận loại nào bị cắt đứt trước tiên?

16. Hiệu lực của Kāṭhina đông thời hết hiệu lực đã được nói đến bởi vị thân quyền của mặt trời, và tôi đáp ngài điều ấy: Cả hai điều vướng bận (đông thời) bị cắt đứt không trước không sau.

17. Bao nhiêu sự hết hiệu lực của Kāṭhina phụ thuộc vào hội chúng? Bao nhiêu sự hết hiệu lực của Kāṭhina phụ thuộc vào cá nhân? Bao nhiêu sự hết hiệu lực của Kāṭhina không phụ thuộc vào hội chúng cũng không phụ thuộc vào cá nhân? – Có một sự hết hiệu lực của Kāṭhina phụ thuộc vào hội chúng là sự hết hiệu lực giữa chừng.¹ Có bốn sự hết hiệu lực của Kāṭhina phụ thuộc vào cá nhân: liên quan đến việc ra đi, liên quan đến việc (y) đã được hoàn tất, liên quan đến việc tự mình quyết định, liên quan đến việc vượt qua ranh giới. Có 4 sự hết hiệu lực của Kāṭhina không phụ thuộc vào hội chúng cũng không phụ thuộc vào cá nhân: liên quan đến việc (y) bị mất, liên quan đến việc nghe tin, liên quan đến sự tan vỡ niềm mong mỏi, sự đồng thời hết hiệu lực.

¹ Do tuyên ngôn thâm hồi Kāṭhina. Xem điều học pācittiya 30 của tỳ khưu ni (ND).

18. Kati kaṭhinuddhārā¹ antosīmāya uddharīyanti,² kati kaṭhinuddhārā bahisīmāya uddharīyanti, kati kaṭhinuddhārā siyā antosīmāya uddharīyanti, siyā bahisīmāya uddharīyanti? Dve kaṭhinuddhārā antosīmāya uddharīyanti: antarubbhāro sahubbhāro. Tayo kaṭhinuddhārā bahisīmāya uddharīyanti: pakkamanantiko savaṇantiko sīmātikantiko. Cattāro kaṭhinuddhārā siyā antosīmāya uddharīyanti, siyā bahisīmāya uddharīyanti: niṭṭhānantiko sannīṭhānantiko savaṇantiko āsāvachediko.

19. Kati kaṭhinuddhārā ekuppādā ekanirodhā, kati kaṭhinuddhārā ekuppādā nānānirodhā? Dve kaṭhinuddhārā ekuppādā ekanirodhā: antarubbhāro sahubbhāro. Avasesā kaṭhinuddhārā ekuppādā nānānirodhā ti.

Kaṭhinabhedo³ niṭṭhito.

TASSUDDĀNAṀ

1. Kassa kinti paṇṇarasa⁴ dhammā nidānāhetu ca, paccaya saṅgaha mūlā ādi ca atthāra puggalā.⁵
2. Bhedā tiṇṇaṃ⁶ tayo jānitabbaṃ atthāraṃ uddesena ca, paḷibodhādhinā⁷ sīmāya uppādanirodhena cā ti.⁸

--ooOoo--

¹ katinuddhārā - Ma, evaṃ sabbattha.

² uddharīyanti - Ma, PTS;
uddharīyanti - Syā, evaṃ sabbattha.

³ kaṭhinabhedo - Ma;
kaṭhinabhedam - Syā.

⁴ pannarasa - Ma, PTS.

⁵ atṭhapuggalā - PTS;
atṭhārapuggalā - Sīmu.

⁶ tiṇṇaṃ tayo - Ma.

⁷ paḷibodhādhinā - Ma, Syā.

⁸ parivāraṃ niṭṭhitam - Syā, PTS.

18. Bao nhiêu sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* bị hết hiệu lực ở trong ranh giới? Bao nhiêu sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* bị hết hiệu lực ở ngoài ranh giới? Bao nhiêu sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* có thể bị hết hiệu lực ở trong ranh giới (hoặc) có thể bị hết hiệu lực ở ngoài ranh giới? – Có hai sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* bị hết hiệu lực ở trong ranh giới: sự hết hiệu lực giữa chừng, sự hết hiệu lực đồng thời. Có ba sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* bị hết hiệu lực ở ngoài ranh giới: liên quan đến việc ra đi, liên quan đến việc nghe tin, liên quan đến việc vượt qua ranh giới. Có bốn sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* có thể bị hết hiệu lực ở trong ranh giới (hoặc) có thể bị hết hiệu lực ở ngoài ranh giới: liên quan đến việc (y) đã được hoàn tất, liên quan đến việc tự mình quyết định, liên quan đến việc (y) bị mất, liên quan đến việc tan vỡ niềm mong mỏi.

19. Bao nhiêu sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* có sự sanh lên cùng một lúc có sự chấm dứt cùng một lúc? Bao nhiêu sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* có sự sanh lên cùng một lúc, có sự chấm dứt không cùng lúc? – Có hai sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* có sự sanh lên cùng một lúc có sự chấm dứt cùng một lúc: sự hết hiệu lực giữa chừng, sự hết hiệu lực đồng thời. Các sự hết hiệu lực của *Kāṭhina* còn lại có sự sanh lên cùng một lúc, có sự chấm dứt không cùng lúc.

Dứt Phân Tích Kāṭhina.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Đến ai, như thế nào, mười lăm, các pháp, và sự mở đầu, nhân, duyên, sự tổng hợp, căn nguyên, sự khởi đầu, và sự làm thành tựu, các hạng người.

2. Sự phân tích, của ba hạng, ba loại (không hiệu lực), nên biết, sự thành tựu, và với việc đọc tụng (giới bốn), sự vướng bận, sự phụ thuộc, (trong và ngoài) ranh giới, với sự sanh lên và sự chấm dứt.

--ooOoo--

UPĀLI PAÑCAKAM

1. ANISSITA VAGGO

1. Tena samayena buddho bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho āyasmā upāli yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā upāli bhagavantaṃ etadavoca: ‘Katīhi nukho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ ’ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirepañcavasso vā. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ.

NHÓM NĂM VỀ UPĀLI:

1 PHẠM KHÔNG NƯƠNG NHỜ:

1. Lúc bấy giờ, đức Phật Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, đại đức Upāli đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Khi đã ngồi xuống một bên, đại đức Upāli đã nói với đức Thế Tôn điều này: – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời?

– Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị không biết về lễ *Uposatha*, không biết về hành sự của lễ *Uposatha*, không biết về giới bốn *Pātimokkha*, không biết về cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*, chưa đủ năm năm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị biết về lễ *Uposatha*, biết về hành sự của lễ *Uposatha*, biết về giới bốn *Pātimokkha*, biết về cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*, được năm năm hoặc hơn năm năm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

2. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị không biết về lễ *Pavāraṇā*, không biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, không biết về giới bốn *Pātimokkha*, không biết về cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*, chưa đủ năm năm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị biết về lễ *Pavāraṇā*, biết về hành sự của lễ *Pavāraṇā*, biết về giới bốn *Pātimokkha*, biết về cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*, được năm năm hoặc hơn năm năm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

3. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, không biết tội nhẹ hay nặng, không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, không biết tội xấu xa hay không xấu xa, chưa đủ năm năm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

4. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi? Na paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhātuṃ vā upaṭṭhāpetuṃ vā, uppannaṃ anabhiratiṃ vūpakāsetuṃ vā, vūpakāsāpetuṃ vā, uppannaṃ kukkuccaṃ dhammato vinayato vinodetuṃ vā, vinodāpetuṃ vā,¹ abhidhamme vinetuṃ, abhivinaye vinetuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi? Paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhātuṃ vā upaṭṭhāpetuṃ vā, uppannaṃ anabhiratiṃ vūpakāsetuṃ vā, vūpakāsāpetuṃ vā, uppannaṃ kukkuccaṃ dhammato vinayato vinodetuṃ vā, vinodāpetuṃ vā,¹ abhidhamme vinetuṃ, abhivinaye vinetuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi? Na paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā ābhisamācārikāya² sikkhāya sikkhāpetuṃ, ādibrahmacariyikāya³ sikkhāya vinetuṃ, adhisīle vinetuṃ, adhicitte vinetuṃ, adhipaññāya vinetuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi? Paṭibalo hoti antevāsiṃ vā saddhivihāriṃ vā ābhisamācārikāya² sikkhāya sikkhāpetuṃ, ādibrahmacariyikāya³ sikkhāya vinetuṃ, adhisīle vinetuṃ, adhicitte vinetuṃ, adhipaññāya vinetuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo ti.

¹ vinodāpetuṃ vā - iti ime pāṭhā Ma potthake natthi.

² abhisamācārikāya - Ma, Syā, PTS.

³ ādibrahmacariyikāya - Ma.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố được sống không nương nhờ cho đến trọn đời. Với năm (yếu tố) gì? Vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, biết tội nhẹ hay nặng, biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, biết tội xấu xa hay không xấu xa, được năm năm hoặc hơn năm năm. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được sống không nương nhờ cho đến trọn đời.

4. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố không được ban phép tu lên bậc trên, không được ban cho phép nương nhờ, không được để cho sa di phục vụ?

– Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố không được ban phép tu lên bậc trên, không được ban cho phép nương nhờ, không được để cho sa di phục vụ. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không có khả năng chăm sóc hoặc kiểm người chăm sóc cho đệ tử hoặc học trò bị bệnh, (không có khả năng) khuyên giải hoặc nhờ người khuyên giải khi đệ tử hay học trò có sự không hoan hỷ đã sanh khởi, (không có khả năng) phân giải hoặc nhờ vị khác phân giải đúng theo Pháp khi đệ tử hay học trò có mối nghi ngờ sanh khởi, (không có khả năng) hướng dẫn Thắng Pháp và Thắng Luật.^[a] Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được ban phép tu lên bậc trên, không được ban cho phép nương nhờ, không được để cho sa di phục vụ.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố được ban phép tu lên bậc trên, được ban cho phép nương nhờ, được để cho sa di phục vụ. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có khả năng chăm sóc hoặc kiểm người chăm sóc cho đệ tử hoặc học trò bị bệnh, (có khả năng) khuyên giải hoặc nhờ người khuyên giải khi đệ tử hay học trò có sự không hoan hỷ đã sanh khởi, (có khả năng) phân giải hoặc nhờ vị khác phân giải đúng theo Pháp khi đệ tử hay học trò có mối nghi ngờ sanh khởi, (có khả năng) hướng dẫn Thắng Pháp và Thắng Luật. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được ban phép tu lên bậc trên, được ban cho phép nương nhờ, được để cho sa di phục vụ.

5. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không được ban phép tu lên bậc trên, không được ban cho phép nương nhờ, không được để cho sa di phục vụ. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không có khả năng để huấn luyện học trò hay đệ tử việc học tập thuộc về phần sự căn bản, (không có khả năng) để hướng dẫn việc học tập thuộc về phần đầu của Phạm hạnh,^[b] (không có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng giới, (không có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng tâm, (không có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng tuệ.^[c] Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được ban phép tu lên bậc trên, không được ban cho phép nương nhờ, không được để cho sa di phục vụ.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố được ban phép tu lên bậc trên, được ban cho phép nương nhờ, được để cho sa di phục vụ? Với năm (yếu tố) gì? Là vị có khả năng để huấn luyện học trò hay đệ tử việc học tập thuộc về phần sự căn bản, (có khả năng) để hướng dẫn việc học tập thuộc về phần đầu của Phạm hạnh, (có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng giới, (có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng tâm, (có khả năng) để hướng dẫn về tăng thượng tuệ. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được ban phép tu lên bậc trên, được ban cho phép nương nhờ, được để cho sa di phục vụ.

6. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Adhisīle sīlavipanno hoti, ajjhācāre ācāravipanno hoti, atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena davena samannāgato hoti, kāyikavācasikena davena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

9. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

10. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Kāyikena upaghātikena samannāgato hoti, vācasikena upaghātikena samannāgato hoti, kāyikavācasikena upaghātikena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

11. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Kāyikena micchājīvena samannāgato hoti, vācasikena micchājīvena samannāgato hoti, kāyikavācasikena micchājīvena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

12. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upatṭhāpeti, bhikkhunovādakasammuttiṃ sādīyati, sammatopi bhikkhuniyo ovadati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

6. – Bạch ngài, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, không trong sạch, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

7. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị bị hư hỏng về giới thuộc tăng thượng giới, bị hư hỏng về hạnh kiểm thuộc tăng thượng hạnh, bị hư hỏng về quan điểm thuộc quan điểm cực đoan, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

8. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sự đùa giỡn bằng thân, có sự đùa giỡn bằng khẩu, có sự đùa giỡn bằng thân và khẩu, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

9. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có hành vi sai trái bằng thân, có hành vi sai trái bằng khẩu, có hành vi sai trái bằng thân và khẩu, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

10. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sự gây tổn hại bằng thân, có sự gây tổn hại bằng khẩu, có sự gây tổn hại bằng thân và khẩu, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

11. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sự nuôi mạng sai trái bằng thân, có sự nuôi mạng sai trái bằng khẩu, có sự nuôi mạng sai trái bằng thân và khẩu, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

12. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị phạm tội đã được thực hiện hành sự (vấn) ban phép tu lên bậc trên, (vấn) ban cho phép nương nhờ, (vấn) để cho sa di phục vụ, (vấn) chấp nhận việc chỉ định giáo giới tỳ khưu ni, (vấn) giáo giới tỳ khưu ni khi đã được chỉ định. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

13. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi? Yāya āpattiyā saṅghena kammaṃ kataṃ hoti taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ, tato vā pāpīṭṭhataraṃ, kammaṃ garahati, kammike garahati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

14. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi? Buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati, micchādīṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ ti.

Anissitavaggo paṭhamo.¹

TASSUDDĀNAṃ

1. Uposathaṃ pavāraṇaṃ āpatti ca gilānakaṃ,
ābhisamācāralajjī ca adhisīladavena ca.
2. Anācāraṃ upaghāti micchā āpattimeva ca,
yāya āpattiyā buddhassa paṭhamo vaggasaṅgaho ti.

--ooOoo--

2. NA PAṬIPPASAMBHANAVAGGO

1. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabban ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upaṭṭhāpeti, bhikkhunovādaka-sammutiṃ sādīyati, sammatopi bhikkhuniyo o vadati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ. Katamehi pañcahi? Yāya āpattiyā saṅghena kammaṃ kataṃ hoti taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ, tato vā pāpīṭṭhataraṃ, kammaṃ garahati, kammike garahati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ. Katamehi pañcahi? Buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati, micchādīṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ.

¹ anissitavaggo niṭṭhito paṭhamo - Ma.

13. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị tái phạm tội đã được hội chúng thực hiện hành sự, hoặc tội khác tương tự, hoặc tội nghiêm trọng hơn tội ấy, là vị chỉ trích hành sự, chỉ trích các vị thực hiện hành sự. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

14. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị chê bai đức Phật, là vị chê bai Giáo Pháp, là vị chê bai Hội Chúng, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Phẩm Không Nương Nhờ là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. *Lễ Uposatha, lễ Pavāraṇā, tội vi phạm, và người bệnh, phân phạt sự căn bản, và vị vô liêm sỉ, tăng thượng giới, và với sự chơi giỡn.*

2. *Sở hành sai trái, gây tổn hại, tà kiến, và luôn cả tội vi phạm, với tội vi phạm nào, (chê bai) đối với đức Phật, phân tổng hợp về phẩm thứ nhất.*

--ooOoo--

2. PHẨM KHÔNG THẬU HỒI:

1. – Bạch ngài, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị phạm tội đã được thực hiện hành sự (vẫn) ban phép tu lên bậc trên, (vẫn) ban cho phép nương nhờ, (vẫn) để cho sa di phục vụ, (vẫn) chấp nhận việc chỉ định giáo giới tỳ khưu ni, (vẫn) giáo giới tỳ khưu ni khi đã được chỉ định. Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

2. Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị tái phạm tội đã được hội chúng thực hiện hành sự, hoặc tội khác tương tự, hoặc tội nghiêm trọng hơn tội ấy, là vị chỉ trích hành sự, chỉ trích các vị thực hiện hành sự. Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

3. Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị chê bai đức Phật, là vị chê bai Giáo Pháp, là vị chê bai Hội Chúng, có tà kiến, và bị hư hỏng về nuôi mạng. Nay Upāli, hành sự không nên được thấu hỏi đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, omaddakārako ca hoti, vattesu sikkhāya ca na paripūrakārī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ na paṭippassambhetabbaṃ ti.

5. Saṅgāmāvacarena bhante, bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena kati dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabbo ti?

Saṅgāmāvacarena upāli, bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabbo.¹ Katame pañca? Saṅgāmāvacarena upāli, bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena nīcaccittena saṅgho upasaṅkamitabbo rajoharaṇasamena cittena, āsanakusalena bhavitabbaṃ nisajjākusalena there bhikkhū anupakhajjantena nave bhikkhū āsanena appaṭibāhantena tathārūpe āsane nisīditabbaṃ, anānākathikena bhavitabbaṃ atiracchānakathikena, sāmaṃ vā dhammo bhāsitaṃ paro vā ajjhesitaṃ ariyo vā tuṇhībhāvo nātimaññitaṃ, sace upāli, saṅgho samaggakaraṇīyāni kammāni karoti, tatra ce upāli, bhikkhuno nakkhamati api diṭṭhāvikkammaṃ katvā upetabbā sāmaggi. Taṃ kissa hetu? Māhaṃ saṅghena nānatto assanti. Saṅgāmāvacarena upāli, bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena. Ime pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabbo ti.

6. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito cā ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti, bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi? Ussitamantī ca hoti, nissitajappī ca hoti na ca bhāsānusandhikusalo hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti, bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi? Na ussitamantī ca hoti, na nissitajappī ca hoti bhāsānusandhikusalo hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca.

¹ upasaṅkamitabbo ti - Syā.

4. Nay Upāli, hành sự không nên được thâm hời đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, không trong sạch, là vị gây ra các sự xích mích, và không làm đầy đủ việc học tập trong các phạm sự. Nay Upāli, hành sự không nên được thâm hời đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

5. – Bạch ngài, vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột, trong khi đi đến hội chúng, nên thiết lập ở nội tâm bao nhiêu pháp rồi đi đến hội chúng?

– Nay Upāli, vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột, trong khi đi đến hội chúng, nên thiết lập ở nội tâm năm pháp rồi đi đến hội chúng. Năm (pháp) gì? Nay Upāli, vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột, trong khi đi đến hội chúng, nên đi đến hội chúng với tâm nhún nhường, với tâm như là không bị cấu uế, nên khéo léo về chỗ ngồi và khéo léo khi ngồi xuống, nên ngồi xuống ở chỗ ngồi thích hợp không chiếm chỗ của các tỳ khưu trưởng lão, không buộc các tỳ khưu mới tu phải nhường chỗ ngồi, không nên là người nói linh tinh, không nên là người nói chuyện nhảm nhí, hoặc là nên tự mình nói Pháp hoặc là nên thỉnh cầu vị khác (nói Pháp), hoặc là không nên xem thường trạng thái im lặng thánh thiện. Nay Upāli, nếu hội chúng thực hiện các hành sự cần được thực hiện với sự hợp nhất, nay Upāli, trong trường hợp ấy nếu vị tỳ khưu không đồng ý (điều gì) thì nên bày tỏ quan điểm và nên đạt đến sự hợp nhất. Điều ấy có nguyên nhân thế nào? (Vị ấy nên nghĩ rằng): ‘Ta chớ nên khác biệt với hội chúng.’ Nay Upāli, vị tỳ khưu theo đuổi sự xung đột, trong khi đi đến hội chúng, nên thiết lập ở nội tâm năm pháp này rồi đi đến hội chúng.

6. – Bạch ngài, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng?

– Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nói khoa trương, là vị nói theo lời nói của người khác, không khéo léo trong sự mạch lạc của lời phát biểu, là vị cáo tội không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị hành xử không theo Pháp không theo Luật không đúng tội. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng.

Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nói không khoa trương, là vị không nói theo lời nói của người khác, khéo léo trong sự mạch lạc của lời phát biểu, là vị cáo tội theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị hành xử theo Pháp theo Luật đúng tội. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti, bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi? Ussādetā hoti, apasādetā hoti, adhammaṃ gaṇhāti, dhammaṃ paṭibāhati, samphañca bahum bhāsati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti, bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi? Na ussādetā ca hoti, na apasādetā hoti, dhammaṃ gaṇhāti, adhammaṃ paṭibāhati, samphañca na bahum bhāsati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti, bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi? Pasayhapavattā¹ hoti, anokāsakammaṃ kāretvā pavattā² hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti, bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi? Na pasayhapavattā¹ hoti, okāsakammaṃ kāretvā pavattā² hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito cā ti.

9. Kati nu kho bhante, ānisaṃsā vinayapariyattiyā ti?

Pañcime upāli, ānisaṃsā vinayapariyattiyā. Katame pañca? Attano sīlakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkucāpakatānaṃ paṭisaraṇaṃ hoti, visārado saṅghamajjhe voharati, paccatthike sahadhammena suniggahitaṃ niggaṇhāti, saddhammaṭṭhitiyā paṭipanno hoti. Ime kho upāli, pañcānisaṃsā vinayapariyattiyā ti.

Na paṭippassambhanavaggo dutiyo.³

¹ pasayhavattā - Syā.

² vattā - Syā.

³ nappatippassambhanavaggo niṭṭhito dutiyo - Ma.

7. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nói tăng bốc, là vị làm mất niềm tin, là vị nắm giữ phi Pháp, là vị chối từ Pháp, và nói nhiều chuyện vớ vẩn. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng.

Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không nói tăng bốc, là vị không làm mất niềm tin, là vị nắm giữ Pháp, là vị chối từ phi Pháp, và không nói nhiều chuyện vớ vẩn. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng.

8. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nói một cách thô lỗ, là vị nói khi chưa thỉnh ý, là vị cáo tội không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị hành xử không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị không trình bày theo kiến thức. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không được nhiều người thích, không được nhiều người mến, không được nhiều người hài lòng.

Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng. Với năm (yếu tố) gì? Không là vị nói một cách thô lỗ, là vị nói sau khi đã thỉnh ý, là vị cáo tội theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị hành xử theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị trình bày theo kiến thức. Nay Upāli, trong khi phát biểu ở hội chúng, vị tỳ khưu có năm yếu tố này được nhiều người thích, được nhiều người mến, được nhiều người hài lòng.

9. – Bạch ngài, có bao nhiêu lợi ích trong sự tinh thông về Luật?

– Nay Upāli, có năm lợi ích trong sự tinh thông về Luật. Thế nào là năm? Giới uẩn của bản thân khéo được gìn giữ khéo được hộ trì, là nơi nương tựa của các vị thường hay có sự ăn năn, là vị phát biểu ở giữa hội chúng với sự tự tin, là vị khuất phục những kẻ đối nghịch một cách khéo léo đúng theo Pháp, là vị thực hành vì sự tồn tại của Chánh Pháp. Nay Upāli, đây là năm lợi ích trong sự tinh thông về Luật.

Phẩm Không Thâu Hối là thứ nhì.

TASSUDDĀNAM

Āpanno yāya vaṇṇañca alajji saṅgāmena ca,
ussitā ussādetā ca pasayhapariyattiyā ti.

Paṭhamamayamakapaññatti.

--ooOoo--

3. VOHĀRAVAGGO

1. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā na vinicchayakusalo hoti.¹ Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabbaṃ.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇa-samuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti.² Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabbaṃ.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Pasayhapavattā³ hoti, anokāsakammaṃ kāretvā pavattā⁴ hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ.

¹ na āpattiyā vinicchayakusalo hoti - Syā.

² na adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti - Syā.

³ pasayhavattā - Syā.

⁴ vattā - Syā.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Đã bị phạm tội, với điều nào, và sự khen ngợi, vị vô liêm sỉ, và với sự xung đột, vị khoe khoang, và tâm bốc, thô lỗ, với sự tinh thông.

Sự quy định từng đôi thứ nhất.

--ooOoo--

3. PHẨM PHÁT BIỂU:

1. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố không nên phát biểu ở hội chúng?

– Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về tội, không biết về nguồn sanh tội, không biết về sự tiến hành của tội,¹ không biết về cách giải quyết tội, không khéo léo trong việc phán quyết tội. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về tội, biết về nguồn sanh tội, biết về sự tiến hành của tội, biết về cách giải quyết tội, khéo léo trong việc phán quyết tội. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

2. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự tranh tụng, không biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, không biết về cách tiến hành tranh tụng, không biết về cách giải quyết tranh tụng, không khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự tranh tụng, biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, biết về cách tiến hành tranh tụng, biết về cách giải quyết tranh tụng, khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

3. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nói một cách thô lỗ, là vị nói khi chưa thỉnh ý, là vị cáo tội không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị hành xử không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị trình bày không theo quan điểm. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

¹ Là không biết tội có sự tiến hành bằng thân hay bằng khẩu (VinA. vii, 1372).

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Na pasayhapavattā¹ hoti, okāsakammaṃ kāretvā pavattā² hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, sappāṭikammaṃ appaṭikammaṃ āpattiṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, sappāṭikammaṃ appaṭikammaṃ āpattiṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Kammaṃ na jānāti, kammaṃsā karaṇaṃ na jānāti, kammaṃsā vatthuaṃ na jānāti, kammaṃsā vattaṃ na jānāti, kammaṃsā vūpasamaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Kammaṃ jānāti, kammaṃsā karaṇaṃ jānāti, kammaṃsā vatthuaṃ jānāti, kammaṃsā vattaṃ jānāti, kammaṃsā vūpasamaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

6. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Vatthuaṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ³ na jānāti, anusandhivacana-pathaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Vatthuaṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhipacana-pathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

¹ pasayhavattā - Syā.

² vattā - Syā.

³ padapaccābhaṭṭhaṃ - Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không nói một cách thô lỗ, là vị nói sau khi đã thỉnh ý, là vị cáo tội theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị hành xử theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị trình bày theo kiến thức. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

4. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, không biết tội nhẹ hay nặng, không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, không biết tội xấu xa hay không xấu xa, không biết tội có sự sửa chữa hay không có sự sửa chữa. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, biết tội nhẹ hay nặng, biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, biết tội xấu xa hay không xấu xa, biết về tội có sự sửa chữa hay không có sự sửa chữa. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

5. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về hành sự, không biết về sự thực hiện của hành sự, không biết về sự việc của hành sự, không biết về phận sự của hành sự, không biết về cách giải quyết hành sự. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về hành sự, biết về sự thực hiện của hành sự, biết về sự việc của hành sự, biết về phận sự của hành sự, biết về cách giải quyết hành sự. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

6. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về thứ tự của chữ (trong câu), không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

9. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Ñattiṃ na jānāti, ñattiyā karaṇaṃ na jānāti, ñattiyā anusāvanaṃ na jānāti, ñattiyā samathaṃ na jānāti, ñattiyā vūpasamaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Ñattiṃ jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, ñattiyā anusāvanaṃ jānāti, ñattiyā samathaṃ jānāti, ñattiyā vūpasamaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

10. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Suttaṃ na jānāti, suddhānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Suttaṃ jānāti, suddhānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, ṭhānāṭhānakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

7. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị vô liêm sỉ. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị có liêm sỉ. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

8. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, là vị không khéo léo về Luật. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, là vị khéo léo về Luật. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

9. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về lời đề nghị, không biết về việc thực hiện lời đề nghị, không biết về lời tuyên bố của lời đề nghị, vị không biết cách dàn xếp của lời đề nghị, vị không biết cách giải quyết của lời đề nghị. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về lời đề nghị, biết về việc thực hiện lời đề nghị, biết về lời tuyên bố của lời đề nghị, vị biết cách dàn xếp của lời đề nghị, vị biết cách giải quyết của lời đề nghị. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

10. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về giới bốn, không biết về điều phù hợp với giới bốn, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, vị không khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về giới bốn, biết về điều phù hợp với giới bốn, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, vị khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

11. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge na voharitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabbaṃ Katamehi pañcahi? Dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅge voharitabban ti.

Vohāravaggo tatiyo.¹

TASSUDDĀNAM

Āpatti adhikaraṇaṃ pasayhāpatti jānatā,²
kammaṃ vatthum alajji ca akusalo ca ñattiyā;
suttaṃ na jānāti dhammaṃ tatiyo vaggasaṅgaho ti.

--ooOoo--

4. DIṬṬHĀVĪKAMMAVAGGO

1. Kati nu kho bhante, adhammikā diṭṭhāvīkammā ti?³

Pañcime upāli, adhammikā diṭṭhāvīkammā. Katame pañca? Anāpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, adesaṅgāminiyā āpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, desitāya āpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvīkaroti, mano mānasena diṭṭhiṃ āvīkaroti. Ime kho upāli, pañca adhammikā diṭṭhāvīkammā.³

Pañcime upāli, dhammikā diṭṭhāvīkammā. Katame pañca? Āpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, desanāgāminiyā āpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, adesitāya āpattiyā diṭṭhiṃ āvīkaroti, na catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvīkaroti, na mano mānasena diṭṭhiṃ āvīkaroti. Ime kho upāli, pañca dhammikā diṭṭhāvīkammā.

2. Aparepi upāli, pañca adhammikā diṭṭhāvīkammā. Katame pañca? Nānāsaṃvāsakassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, nānāsīmāya t̥hitassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, apakatattassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvīkaroti, mano mānasena diṭṭhiṃ āvīkaroti. Ime kho upāli, pañca adhammikā diṭṭhāvīkammā.

¹ vohāravaggo niṭṭhito tatiyo - Ma.

² jānanā - Ma, Syā.

³ diṭṭhāvīkamm^o - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

11. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa không nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về Pháp, không biết về điều phù hợp với Pháp, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, vị không khéo léo về việc trước và việc sau. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này không nên phát biểu ở hội chúng.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố nên phát biểu ở hội chúng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về Pháp, biết về điều phù hợp với Pháp, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, vị khéo léo về việc trước và việc sau. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này nên phát biểu ở hội chúng.

Phẩm Phát Biểu là thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Tội vi phạm, sự tranh tụng, thô lỗ, vị biết về tội vi phạm, hành sự, sự việc, và vị vô liêm sỉ, vị không khéo léo, và với lời đề nghị, vị không biết về điều học, Giáo Pháp, phần tổng hợp về phẩm thứ ba.

--ooOoo--

4. PHẨM TRÌNH BÀY QUAN ĐIỂM:

1. – Bạch ngài, có bao nhiêu sự trình bày quan điểm sai pháp?

– Nay Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm sai pháp. Thế nào là năm? Vị trình bày quan điểm rằng không có sự vi phạm tội, vị trình bày quan điểm rằng sự phạm tội không đưa đến sám hối, vị trình bày quan điểm rằng tội đã được sám hối, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối chung) bởi bốn năm vị,^[*] vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) bằng tác ý của tâm. Nay Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm sai pháp.

Nay Upāli, có năm sự trình bày quan điểm đúng pháp. Thế nào là năm? Vị trình bày quan điểm rằng có sự vi phạm tội, vị trình bày quan điểm rằng sự phạm tội đưa đến sám hối, vị trình bày quan điểm rằng tội chưa được sám hối, vị trình bày quan điểm rằng không (sám hối chung) bởi bốn năm vị, vị trình bày quan điểm rằng không (sám hối) bằng tác ý của tâm. Nay Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm đúng pháp.

2. Nay Upāli, có năm sự trình bày quan điểm sai pháp khác nữa. Thế nào là năm? Vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị không đồng cộng trú, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị đứng không cùng ranh giới, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị không trong sạch, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối chung) bởi bốn năm vị, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) bằng tác ý của tâm. Nay Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm sai pháp.

Pañcime upāli, dhammikā diṭṭhāvīkammā. Katame pañca? Samānasamvāsakassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, samānasīmāya tṭhassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, pakatattassa santike diṭṭhiṃ āvīkaroti, na catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvīkaroti, na mano mānasena diṭṭhiṃ āvīkaroti. Ime kho upāli, pañca dhammikā diṭṭhāvīkammā ti.

3. Kati nu kho bhante, adhammikā paṭiggahā ti?

Pañcime upāli, adhammikā paṭiggahā. Katame pañca? Kāyena dīyamānaṃ kāyena apaṭiggahitaṃ, kāyena dīyamānaṃ kāyapaṭibaddhena apaṭiggahitaṃ, kāyapaṭibaddhena dīyamānaṃ kāyena apaṭiggahitaṃ, kāyapaṭibaddhena dīyamānaṃ kāyapaṭibaddhena apaṭiggahitaṃ, nissaggiyena dīyamānaṃ kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā apaṭiggahitaṃ. Ime kho upāli, pañca adhammikā paṭiggahā.

Pañcime upāli, dhammikā paṭiggahā. Katame pañca? Kāyena dīyamānaṃ kāyena paṭiggahitaṃ, kāyena dīyamānaṃ kāyapaṭibaddhena paṭiggahitaṃ, kāyapaṭibaddhena dīyamānaṃ kāyena paṭiggahitaṃ, kāyapaṭibaddhena dīyamānaṃ kāyapaṭibaddhena paṭiggahitaṃ, nissaggiyena dīyamānaṃ kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā paṭiggahitaṃ. Ime kho upāli, pañca dhammikā paṭiggahā ti.

4. Kati nu kho bhante, anātirittā ti?

Pañcime upāli, anātirittā. Katame pañca? Akappiyakataṃ hoti, apaṭiggahitakataṃ hoti, anuccāritakataṃ hoti, ahatthapāse kataṃ hoti, alametaṃ sabbanti avuttaṃ hoti. Ime kho upāli, pañca anātirittā.

Pañcime upāli, atirittā. Katame pañca? Kappiyakataṃ hoti, paṭiggahitakataṃ hoti, uccāritakataṃ hoti, hatthapāse kataṃ hoti, alametaṃ sabbanti vuttaṃ hoti. Ime kho upāli, pañca atirittā ti.

5. Katīhi nu kho bhante, ākārehi pavāraṇā paññāyatī ti?

Pañcahupāli, ākārehi pavāraṇā paññāyatī. Katamehi pañcahi? Asanaṃ paññāyatī, bhojanaṃ paññāyatī, hatthapāse tṭhito, abhiharati, paṭikkhepo paññāyatī. Imehi kho upāli, pañcahākārehi pavāraṇā paññāyatī ti.

6. Kati nu kho bhante, adhammikā paṭiññātakaraṇā ti?

Pañcime upāli, adhammikā paṭiññātakaraṇā. Katame pañca? Bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāne saṅghādisesaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti, taṃ saṅgho saṅghādisesena kāreti, adhammikā paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāne pācittiyaṃ –pe– pāṭidesaniyaṃ –pe– dukkaṭaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti, taṃ saṅgho dukkaṭena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ.

Này Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm đúng pháp. Thế nào là năm? Vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị đồng cộng trú, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị đứng chung ranh giới, vị trình bày quan điểm rằng (sám hối) trong sự hiện diện của vị trong sạch, vị trình bày quan điểm rằng không (sám hối chung) bởi bốn năm vị, vị trình bày quan điểm rằng không (sám hối) bằng tác ý của tâm. Này Upāli, đây là năm sự trình bày quan điểm đúng pháp.

3. – Bạch ngài, có bao nhiêu sự thọ lãnh sai pháp?

– Này Upāli, đây là năm sự thọ lãnh sai pháp. Thế nào là năm? Vật được cho bằng thân không được thọ lãnh bằng thân; vật được cho bằng thân không được thọ lãnh bằng vật gắn liền với thân; vật được cho bằng vật gắn liền với thân không được thọ lãnh bằng thân; vật được cho bằng vật gắn liền với thân không được thọ lãnh bằng vật gắn liền với thân; vật được cho bằng sự buông ra không được thọ lãnh bằng thân hoặc bằng vật gắn liền với thân. Này Upāli, đây là năm sự thọ lãnh sai pháp.

Này Upāli, đây là năm sự thọ lãnh đúng pháp. Thế nào là năm? Vật được cho bằng thân được thọ lãnh bằng thân; vật được cho bằng thân được thọ lãnh bằng vật gắn liền với thân; vật được cho bằng vật gắn liền với thân được thọ lãnh bằng thân; vật được cho bằng vật gắn liền với thân được thọ lãnh bằng vật gắn liền với thân; vật được cho bằng sự buông ra được thọ lãnh bằng thân hoặc bằng vật gắn liền với thân. Này Upāli, đây là năm sự thọ lãnh đúng pháp.

4. – Bạch ngài, có bao nhiêu vật không phải là đồ thừa?

– Này Upāli, đây là năm vật không phải là đồ thừa. Thế nào là năm? Là vật chưa làm thành được phép, việc thọ lãnh chưa được thực hiện, việc nâng lên chưa được thực hiện, đã được thực hiện ngoài tầm tay, chưa được nói rằng: ‘Tất cả đây là đủ rồi.’ Này Upāli, đây là năm vật không phải là đồ thừa.

Này Upāli, đây là năm vật là đồ thừa. Thế nào là năm? Là vật đã làm thành được phép, việc thọ lãnh đã được thực hiện, việc nâng lên đã được thực hiện, đã được thực hiện ở trong tầm tay, đã được nói rằng: ‘Tất cả đây là đủ rồi.’ Này Upāli, đây là năm vật là đồ thừa.

5. – Bạch ngài, việc ngăn được nhận biết với bao nhiêu biểu hiện?

– Này Upāli, việc ngăn được nhận biết với năm biểu hiện. Với năm (biểu hiện) gì? Việc ăn được nhận biết, vật thực được nhận biết, đã đứng ở trong tầm tay, (thí chủ) dâng lên, việc từ chối được nhận biết. Này Upāli, việc ngăn (vật thực) được nhận biết với năm biểu hiện này.

6. – Bạch ngài, có bao nhiêu việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp?

– Này Upāli, đây là năm việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp. Thế nào là năm? Vị tỳ khưu đã vi phạm tội *pārājika*, trong khi bị buộc tội với tội *pārājika* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *saṅghādisesa*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *saṅghādisesa* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp. Vị tỳ khưu đã vi phạm tội *pārājika*, trong khi bị buộc tội với tội *pārājika* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *pācittiya*, –nt– tội *pāṭidesanīya*, –nt– tội *dukkata*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *dukkata* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp.

Bhikkhu saṅghādisesaṃ –pe– pācittiyaṃ –pe– pāṭidesaniyaṃ –pe– dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti, dukkaṭena codiyamāne pārājikaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti, taṃ saṅgho pārājikena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti, dukkaṭena codiyamāne saṅghādisesaṃ –pe– pācittiyaṃ –pe– pāṭidesaniyaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti, taṃ saṅgho pāṭidesaniyena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Ime kho upāli, pañca adhammikā paṭiññātakaraṇā.

Pañcime upāli, dhammikā paṭiññātakaraṇā. Katame pañca? Bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāne pārājikaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti. Taṃ saṅgho pārājikena kāreti, dhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu saṅghādisesaṃ –pe– pācittiyaṃ –pe– pāṭidesaniyaṃ –pe– dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti, dukkaṭena codiyamāne dukkaṭaṃ ajjhāpannoti paṭijānāti, taṃ saṅgho dukkaṭena kāreti, dhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Ime kho upāli, pañca dhammikā paṭiññātakaraṇā ti.

7. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, na vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātun. Katamehi pañcahi? Lajjī ca hoti, paṇḍito ca pakatatto ca, vuṭṭhānādhippāyo vattā hoti, no cāvanādhippāyo. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātun ti.

8. Katīhi nukho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchātabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchātabbo. Katamehi pañcahi? Vatthun na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattin na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchātabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo sākacchātabbo. Katamehi pañcahi? Vatthun jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattin jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo sākacchātabbo ti.

Vị tỳ khuru đã vi phạm tội *saṅghādisesa*, –(như trên)– tội *pācittiya*, –(như trên)– tội *pāṭidesanīya*, –(như trên)– tội *dukkata*, trong khi bị buộc tội với tội *dukkata* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *pārājika*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *pārājika* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp. Vị tỳ khuru đã vi phạm tội *dukkata*, trong khi bị buộc tội với tội *dukkata* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *saṅghādisesa*, –(như trên)– tội *pācittiya*, –(như trên)– tội *pāṭidesanīya*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *pāṭidesanīya* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp. Nay Upāli, đây là năm việc phán xử theo tội đã được thừa nhận sai pháp.

Này Upāli, đây là năm việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đúng pháp. Thế nào là năm? Vị tỳ khuru đã vi phạm tội *pārājika*, trong khi bị buộc tội với tội *pārājika* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *pārājika*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *pārājika* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đúng pháp. Vị tỳ khuru đã vi phạm tội *saṅghādisesa*, –(như trên)– tội *pācittiya*, –(như trên)– tội *pāṭidesanīya*, –(như trên)– tội *dukkata*, trong khi bị buộc tội với tội *dukkata* vị (ấy) thú nhận đã phạm tội *dukkata*; hội chúng tiến hành cho vị ấy với tội *dukkata* là việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đúng pháp. Nay Upāli, đây là năm việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đúng pháp.

7. – Bạch ngài, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khuru có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khuru có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, là vị ngu dốt, là vị không trong sạch, là vị nói với ý định loại trừ, không với ý định giúp cho thoát tội. Nay Upāli, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

Này Upāli, việc thỉnh ý là cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khuru có năm yếu tố? Với năm (yếu tố) gì? Là vị có liêm sỉ, là vị thông thái, là vị trong sạch, là vị nói với ý định giúp cho thoát tội, là vị không có ý định loại trừ. Nay Upāli, việc thỉnh ý là cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

8. – Bạch ngài, không nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, không nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về thứ tự của chữ (trong câu), không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Nay Upāli, không nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Nay Upāli, nên thảo luận về Luật với vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

9. Katthi nu kho bhante, pañhapucchā ti?¹

Pañcimā upāli, pañhapucchā. Katamā pañca? Mandattā momūhattā pañhaṃ pucchati, pāpiccho icchāpakato pañhaṃ pucchati, paribhavā pañhaṃ pucchati, aññātukāmo pañhaṃ pucchati, sace me pañhaṃ puṭṭho sammadeva byākarissati iccetamaṃ kusalam, no ce pañhaṃ puṭṭho sammadeva byākarissati, ahamassa sammadeva byākarissāmī 'ti pañhaṃ pucchati. Imā kho upāli, pañca pañhapucchā ti.

10. Kati nu kho bhante, aññabyākaraṇā ti?

Pañcime upāli, aññabyākaraṇā. Katame pañca? Mandattā momūhattā aññaṃ byākaroti, pāpiccho icchāpakato aññaṃ byākaroti, ummādā cittakkhepā aññaṃ byākaroti, adhimānena aññaṃ byākaroti, bhūtaṃ aññaṃ byākaroti. Ime kho upāli, pañca aññabyākaraṇā ti.

11. Kati nu kho bhante, visuddhiyo ti?

Pañcimā upāli, visuddhiyo. Katamā pañca? Nidānaṃ uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ paṭhamā visuddhi. Nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ dutiyā visuddhi. Nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṅghādisese uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ tatiyā visuddhi. Nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṅghādisese uddisitvā dve aniyate uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ catutthā visuddhi, vitthārenea pañcamī. Imā kho upāli, pañca visuddhiyo ti.

12. Kati nu kho bhante, bhojanā ti?

Pañcime upāli, bhojanā. Katame pañca? Odano, kummāso, sattu, maccho, maṃsaṃ. Ime kho upāli, pañca bhojanā ti.

Diṭṭhāvīkammavaggo catuttho.²

TASSUDDĀNAṀ

Diṭṭhāvīkammā apare paṭiggahā anatirittā,³
pavāraṇā paṭiññātaṃ okāsaṃ sākacchena ca;
pañhaṃ aññabyākaraṇā visuddhi cāpi bhojanā ti.

--ooOoo--

¹ pañhāpucch^o - Ma, evaṃ sabbattha.

² diṭṭhāvīkammavaggo niṭṭhito catuttho - Ma.

³ atirittā - Syā.

9. – Bạch ngài, có bao nhiêu lối hỏi câu hỏi?

– Nay Upāli, đây là năm lối hỏi câu hỏi. Thế nào là năm? Vị có bản tánh ngu khờ có bản tánh si mê hỏi câu hỏi; vị có ước muốn xấu xa bị thúc giục bởi ước muốn rồi hỏi câu hỏi; vị hỏi câu hỏi do sự khinh khi; vị hỏi câu hỏi với ý muốn hiểu biết; vị hỏi câu hỏi (nghĩ rằng): ‘Nếu được ta hỏi câu hỏi vị (ấy) sẽ trả lời đúng đắn, như thế việc này là tốt đẹp, nếu được hỏi câu hỏi mà vị (ấy) không trả lời đúng đắn, ta sẽ trả lời đúng đắn cho vị ấy.’ Nay Upāli, đây là năm lối hỏi câu hỏi.

10. – Bạch ngài, có bao nhiêu lối bày tỏ kiến thức?

– Nay Upāli, đây là năm lối bày tỏ kiến thức. Thế nào là năm? Vị có bản tánh ngu khờ có bản tánh si mê bày tỏ kiến thức, vị có ước muốn xấu xa bị thúc giục bởi ước muốn rồi bày tỏ kiến thức, vị bày tỏ kiến thức do bị điên do bị mất trí, vị bày tỏ kiến thức với sự tự hào quá đáng, vị bày tỏ kiến thức thật có. Nay Upāli, đây là năm lối bày tỏ kiến thức.

11. – Bạch ngài, có bao nhiêu cách làm cho trong sạch?

– Nay Upāli, đây là năm cách làm cho trong sạch. Thế nào là năm? Sau khi đọc tụng phần mở đầu, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ nhất. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ nhì. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, sau khi đọc tụng mười ba điều *saṅghādisesa*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ ba. Sau khi đọc tụng phần mở đầu, sau khi đọc tụng bốn điều *pārājika*, sau khi đọc tụng mười ba điều *saṅghādisesa*, sau khi đọc tụng hai điều *aniyata*, nên thông báo phần còn lại bằng cách đã được nghe; đây là cách làm cho trong sạch thứ tư. (Đọc tụng) một cách đầy đủ là cách thứ năm. Nay Upāli, đây là năm cách làm cho trong sạch.

12. – Bạch ngài, có bao nhiêu loại vật thực mềm?

– Nay Upāli, đây là năm loại vật thực mềm. Thế nào là năm? Cơm, xúp, bánh, cá, thịt. Nay Upāli, đây là năm loại vật thực mềm.

Phẩm Trình Bày Quan Điểm là thứ tư.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Việc trình bày quan điểm, những điều khác nữa, việc thọ lãnh, vật không phải là đồ thừa, việc ngăn, đã được thừa nhận, việc thỉnh ý, và với sự thảo luận, câu hỏi, bày tỏ kiến thức, sự trong sạch, và cả vật thực nữa.

--ooOoo--

5. ATTĀDĀNA VAGGO

1. Codakena bhante, bhikkhunā paraṃ codetukāmena kati dhamme ajjhattaṃ paccavekkhitvā paro codetabbo ti?

Codakenupāli, bhikkhunā paraṃ codetukāmena pañca dhamme ajjhattaṃ paccavekkhitvā paro codetabbo. Katame pañca? Codakenupāli, bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ: ‘Parisuddhakāyasamācāro nu khomhi, parisuddhenamhi kāyasamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṃsena, saṃvijjati nu kho me eso dhammo udāhu no ’ti? No ce upāli, bhikkhu parisuddhakāyasamācāro hoti parisuddhena kāyasamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṃsena, tassa bhavanti vattāro: ‘Ingha tāva āyasmā kāyikaṃ sikkhassū ’ti itissa bhavanti vattāro.

Punacaparaṃ upāli, codakena bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ: ‘Parisuddhavaśīsamācāro nu khomhi, parisuddhenamhi vaśīsamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṃsena, saṃvijjati nu kho me eso dhammo udāhu no ’ti? No ce upāli, bhikkhu parisuddhavaśīsamācāro hoti, parisuddhena vaśīsamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṃsena, tassa bhavanti vattāro: ‘Ingha tāva āyasmā vāśīkaṃ sikkhassū ’ti itissa bhavanti vattāro.

Punacaparaṃ upāli, codakena bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ: ‘Mettaṃ nu kho me cittaṃ paccupaṭṭhitaṃ sabrahmacārīsu anāghāti, saṃvijjati nu kho me eso dhammo udāhu no ’ti? No ce upāli, bhikkhuno mettaṃ cittaṃ paccupaṭṭhitaṃ hoti sabrahmacārīsu anāghāti, tassa bhavanti vattāro: ‘Ingha tāva āyasmā sabrahmacārīsu mettaṃ cittaṃ upaṭṭhāpehī ’ti itissa bhavanti vattāro.

Punacaparaṃ upāli, codakena bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ: ‘Bahussuto nu khomhi sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe kalyāṇā pariyosānakalyāṇā sātthā savyañjanā kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti, tathārūpā me dhammā bahussutā honti dhatā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, saṃvijjati nu kho me eso dhammo udāhu no ’ti? No ce upāli, bhikkhu bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe kalyāṇā pariyosānakalyāṇā sātthā savyañjanā kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti, tathārūpāssa¹ dhammā na bahussutā honti dhatā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, tassa bhavanti vattāro: ‘Ingha tāva āyasmā āgamaṃ pariyāpuṇassū ’ti itissa bhavanti vattāro.

¹ tathārūpassa - Ma, PTS.

5. PHẨM ĐÍCH THÂN KHỞI TỘI:

1. – Bạch ngài, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét nội tâm bao nhiêu pháp rồi mới nên cáo tội vị khác?

– Nay Upāli, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét nội tâm năm pháp rồi mới nên cáo tội vị khác. Thế nào là năm? Nay Upāli, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét như vậy: ‘Ta có sở hành về thân trong sạch không? Ta có sở hành về thân trong sạch không sai sót không lỗi lầm không? Pháp ấy được tìm thấy ở ta hay không (được tìm thấy)?’ Nay Upāli, nếu vị tỳ khuru không có sở hành về thân trong sạch, không có sở hành về thân trong sạch không sai sót không lỗi lầm, có những người nói với vị ấy rằng: ‘Này, đến lúc đại đức nên rèn luyện điều liên quan đến thân,’ có những người nói với vị này như thế.

Nay Upāli, còn có điều khác nữa, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét như vậy: ‘Ta có sở hành về khẩu trong sạch không? Ta có sở hành về khẩu trong sạch không sai sót không lỗi lầm không? Pháp ấy được tìm thấy ở ta hay không (được tìm thấy)?’ Nay Upāli, nếu vị tỳ khuru không có sở hành về khẩu trong sạch, không có sở hành về khẩu trong sạch không sai sót không lỗi lầm, có những người nói với vị ấy rằng: ‘Này, đến lúc đại đức nên rèn luyện điều liên quan đến khẩu,’ có những người nói với vị này như thế.

Nay Upāli, còn có điều khác nữa, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét như vậy: ‘Tâm từ của ta tức là tâm không ác cảm đối với các vị đồng phạm hạnh có hiện khởi không? Pháp ấy được tìm thấy ở ta hay không (được tìm thấy)?’ Nay Upāli, nếu tâm từ của vị tỳ khuru là tâm không ác cảm đối với các vị đồng phạm hạnh không có hiện khởi, có những người nói với vị ấy rằng: ‘Này, đến lúc đại đức nên thể hiện tâm từ đến các vị đồng phạm hạnh,’ có những người nói với vị này như thế.

Nay Upāli, còn có điều khác nữa, vị tỳ khuru nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét như vậy: ‘Ta có phải là vị nghe nhiều, ghi nhớ điều đã được nghe, tích lũy điều đã được nghe không? Những Pháp nào có sự tốt đẹp phần đầu, tốt đẹp phần giữa, tốt đẹp phần cuối, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, tuyên thuyết về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ, các Pháp có hình thức tương tự như thế có được ta nghe nhiều, ghi nhớ, ôn đọc ra lời, quán xét bằng ý, thâm nhập bằng kiến thức không? Pháp ấy được tìm thấy ở ta hay không (được tìm thấy)?’ Nay Upāli, nếu vị tỳ khuru không phải là vị nghe nhiều, ghi nhớ được điều đã nghe, tích lũy điều đã nghe. Những Pháp nào có sự tốt đẹp phần đầu, tốt đẹp phần giữa, tốt đẹp phần cuối, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, tuyên thuyết về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ, các Pháp có hình thức tương tự như thế không được vị ấy nghe nhiều, ghi nhớ, ôn đọc ra lời, quán xét bằng ý, thâm nhập bằng kiến thức, có những người nói với vị ấy rằng: ‘Này, đến lúc đại đức nên học tập kinh điển,’ có những người nói với vị này như thế.

Punacaparam upāli, codakena bhikkhunā param codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ: ‘Ubhayāni kho me pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvinicchitāni suttaso anuvyañjanaso, saṃvijjati nu kho me eso dhammo udāhu no ’ti. No ce upāli, bhikkhuno ubhayāni pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, ‘Idaṃ panāvuso, kattha vuttaṃ bhagavatā ’ti iti puṭṭho na sampādeti,¹ na saññāyati.² Tassa bhavanti vattāro: ‘Ingha tāva āyasmā vinayaṃ pariyāpuṇassū ’ti itissa bhavanti vattāro. Codakenupāli, bhikkhunā param codetukāmena ime pañca dhamme ajjhataṃ paccavekkhitvā paro codetabbo ti.

2. Codakena bhante, bhikkhunā param codetukāmena kati dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabbo ti?

Codakenupāli, bhikkhunā param codetukāmena pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabbo. Katame pañca? Kālena vakkhāmi no akālena, bhūtena vakkhāmi no abhūtena, saṅghena vakkhāmi no pharusena, atthasaṃhitena vakkhāmi no anatthasaṃhitena, mettacitto vakkhāmi no dosantaroti. Codakenupāli, bhikkhunā param codetukāmena ime pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabbo ti.

3. Codakena bhante, bhikkhunā param codetukāmena kati dhamme ajjhataṃ manasikarivā paro codetabbo ti?

Codakenupāli, bhikkhunā param codetukāmena pañca dhamme ajjhataṃ manasikarivā paro codetabbo. Katame pañca? Kāruññatā, hitesitā, anukampitā,³ āpattivuṭṭhānatā, vinayapurekkhāratā. Codakenupāli, bhikkhunā param codetukāmena ime pañca dhamme ajjhataṃ manasikarivā paro codetabbo ti.

4. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun. Katamehi pañcahi? Aparisuddhakāyasamācāro hoti, aparisuddhavacīsamācāro hoti, aparisuddhājīvo hoti, bālo ca hoti abyatto, na paṭibalo anuyuññijyamāno anuyogaṃ dātun. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātun.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātun. Katamehi pañcahi? Parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhavacīsamācāro hoti, parisuddhājīvo hoti, paṇḍito hoti byatto, paṭibalo anuyuññijyamāno anuyogaṃ dātun. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātun ti.

¹ sampāyati - Ma.

² na saññāyati - iti saddo Ma, Syā, PTS potthakesu na dissate.

³ anukampatā - Ma, PTS.

Này Upāli, còn có điều khác nữa, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét như vậy: ‘Đối với ta, hai bộ giới bốn *Pātimokkha* có được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được áp dụng, khéo được xác định theo từng điều học hoặc theo từng từ ngữ không? Pháp ấy được tìm thấy ở ta hay không (được tìm thấy)?’ Này Upāli, nếu đối với vị tỳ khưu hai bộ giới bốn *Pātimokkha* không được truyền thừa với chi tiết, không khéo được phân tích, không khéo được áp dụng, không khéo được xác định theo từng điều học hoặc theo từng từ ngữ, khi (vị ấy) được hỏi như vậy: ‘Này đại đức, điều này đã được đức Thế Tôn nói ở đâu?’ mà không đáp được, không hiểu được, có những người nói với vị ấy rằng: ‘Này, đến lúc đại đức nên học tập về Luật;’ có những người nói với vị này như thế. Này Upāli, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên quán xét bản thân năm pháp này rồi mới nên cáo tội vị khác.

2. – Bạch ngài, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên thiết lập ở nội tâm bao nhiêu pháp rồi mới nên cáo tội vị khác?

– Này Upāli, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên thiết lập ở nội tâm năm pháp rồi mới nên cáo tội vị khác. Thế nào là năm? ‘Ta sẽ nói hợp thời, không phải sai thời; ta sẽ nói với sự thật, không phải với sự sai trái; ta sẽ nói với sự mềm mỏng, không phải bằng cách thô lỗ; ta sẽ nói có liên hệ đến lợi ích, không phải không liên hệ đến lợi ích; ta sẽ nói với tâm từ, không phải với nội tâm có sân hận.’ Này Upāli, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên thiết lập ở nội tâm năm pháp này rồi mới nên cáo tội vị khác.

3. – Bạch ngài, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên tác ý nội tâm bao nhiêu pháp rồi mới nên cáo tội vị khác?

– Này Upāli, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên tác ý nội tâm năm pháp rồi mới nên cáo tội vị khác. Thế nào là năm? Lòng bi mẫn, sự tâm cầu lợi ích, lòng thương xót, sự thoát khỏi tội, sự tôn trọng Luật. Này Upāli, vị tỳ khưu nguyên cáo có ý muốn cáo tội vị khác nên tác ý nội tâm năm pháp ấy rồi mới nên cáo tội vị khác.

4. – Bạch ngài, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Này Upāli, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành về thân không được trong sạch, có sở hành về khẩu không được trong sạch, có sự nuôi mạng không được trong sạch, (là vị) ngu dốt không kinh nghiệm, không có khả năng đối đáp lại trong khi bị thẩm vấn. Này Upāli, việc thỉnh ý là không cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có năm yếu tố.

Này Upāli, việc thỉnh ý là cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành về thân được trong sạch, có sở hành về khẩu được trong sạch, có sự nuôi mạng được trong sạch, (là vị) thông thái có kinh nghiệm, có khả năng đối đáp lại trong khi bị thẩm vấn. Này Upāli, việc thỉnh ý là cần thiết trong khi thỉnh ý (để buộc tội) vị tỳ khưu có năm yếu tố.’

5. Attādānaṃ ādātukāmena bhante, bhikkhunā katīhaṅgehi¹ samannāgataṃ attādānaṃ ādātābbaṃ ti?

Attādānaṃ ādātukāmenupāli, bhikkhunā pañcahaṅgehi samannāgataṃ² attādānaṃ ādātābbaṃ. Katamehi pañcahi?³ Attādānaṃ ādātukāmenupāli, bhikkhunā evaṃ paccavekkhitābbaṃ: ‘Yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, kālo nu kho imaṃ attādānaṃ ādātuṃ udāhu no ’ti. Sace upāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Akālo imaṃ attādānaṃ ādātuṃ, no kālo ’ti. Na taṃ upāli, attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Kālo imaṃ attādānaṃ ādātuṃ no akālo ’ti. Tenupāli, bhikkhunā uttariṃ⁴ paccavekkhitābbaṃ: ‘Yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, bhūtaṃ nu kho imaṃ attādānaṃ udāhu no ’ti? Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Abhūtaṃ imaṃ attādānaṃ, no bhūtaṃ ’ti. Na taṃ upāli, attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Bhūtaṃ idaṃ attādānaṃ no abhūtaṃ ’ti. Tenupāli, bhikkhunā uttariṃ paccavekkhitābbaṃ: ‘Yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, atthasaṃhitaṃ nu kho imaṃ attādānaṃ udāhu no ’ti? Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Anatthasaṃhitaṃ idaṃ attādānaṃ no atthasaṃhitaṃ ’ti. Na taṃ upāli, attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Atthasaṃhitaṃ idaṃ attādānaṃ no anatthasaṃhitaṃ ’ti. Tenupāli, bhikkhunā uttariṃ paccavekkhitābbaṃ: ‘Imaṃ kho ahaṃ attādānaṃ ādiyamāno labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhu dhammato vinayato pakkhe udāhu no ’ti? Sace upāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Imaṃ kho ahaṃ attādānaṃ ādiyamāno na labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhū dhammato vinayato pakkhe ’ti. Na taṃ upāli, attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Imaṃ⁵ kho ahaṃ attādānaṃ ādiyamāno labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhū dhammato vinayato pakkhe ’ti. Tenupāli, bhikkhunā uttariṃ paccavekkhitābbaṃ: ‘Imā kho me attādānaṃ ādiyato bhavissati saṅghassa tatonidānaṃ bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattānaṃ saṅghanānākaraṇaṃ udāhu no ’ti? Sace upāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Imaṃ kho me attādānaṃ ādiyato bhavissati saṅghassa tato nidānaṃ bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattānaṃ saṅghanānākaraṇaṃ ’ti. Na taṃ upāli, attādānaṃ ādātābbaṃ.

¹ katīhaṅgehi - Ma; katihi aṅgehi - Syā.

³ katame pañca - Ma, PTS.

⁵ idaṃ - Ma.

² pañcaṅgasamannāgataṃ - Ma, PTS.

⁴ uttari - Ma.

⁶ ādātābbaṃ taṃ upāli - Syā.

5. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố nên áp dụng việc đích thân khởi tố khi có được bao nhiêu yếu tố?

– Này Upāli, vị tỳ khưu có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố nên áp dụng việc đích thân khởi tố khi có năm yếu tố. Thế nào là năm? Này Upāli, vị tỳ khưu có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố nên quán xét như sau: ‘Việc ta có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố này là đúng thời điểm để áp dụng việc đích thân khởi tố này hay không đúng (thời điểm)?’ Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Sái thời điểm để áp dụng việc đích thân khởi tố này, không phải đúng thời điểm,’ này Upāli, không nên áp dụng việc đích thân khởi tố ấy.

Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Đúng thời điểm để áp dụng việc đích thân khởi tố này, không phải là sái thời điểm;’ này Upāli, vị tỳ khưu ấy nên quán xét thêm rằng: ‘Việc ta có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố này, nhưng việc đích thân khởi tố này là đúng dẫn hay không (đúng dẫn)?’ Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Việc đích thân khởi tố này là sai trái, không đúng dẫn;’ này Upāli, không nên áp dụng việc đích thân khởi tố ấy.

Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Việc đích thân khởi tố này là đúng dẫn, không phải sai trái;’ này Upāli, vị tỳ khưu ấy nên quán xét thêm rằng: ‘Việc ta có ý muốn áp dụng việc đích thân khởi tố này, nhưng việc đích thân khởi tố này là đem sự lợi ích hay không (đem lại sự lợi ích)?’ Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Việc đích thân khởi tố này là đem lại sự vô ích, không đem lại sự lợi ích;’ này Upāli, không nên áp dụng việc đích thân khởi tố ấy.

Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Việc đích thân khởi tố này là đem lại sự lợi ích, không phải đem lại sự vô ích;’ này Upāli, vị tỳ khưu ấy nên quán xét thêm rằng: ‘Trong khi áp dụng việc đích thân khởi tố này, ta sẽ đạt được các tỳ khưu đồng quan điểm thân thiết ở trong nhóm theo đúng Pháp theo đúng Luật hay sẽ không (đạt được)?’ Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Trong khi áp dụng việc đích thân khởi tố này, ta sẽ không đạt được các tỳ khưu đồng quan điểm thân thiết ở trong nhóm theo đúng Pháp theo đúng Luật;’ này Upāli, không nên áp dụng việc đích thân khởi tố ấy.

Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Trong khi áp dụng việc đích thân khởi tố này, ta sẽ đạt được các tỳ khưu đồng quan điểm thân thiết ở trong nhóm theo đúng Pháp, theo đúng Luật;’ này Upāli, vị tỳ khưu ấy nên quán xét thêm rằng: ‘Khi việc đích thân khởi tố này của ta được áp dụng, do nguyên nhân ấy đối với hội chúng sẽ xảy ra sự tranh cãi, sự cãi cọ, sự xung đột, sự tranh luận, sự chia rẽ hội chúng, sự bất đồng trong hội chúng, sự phân loại trong hội chúng, việc làm khác biệt trong hội chúng hay sẽ không (xảy ra)?’ Này Upāli, nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Khi việc đích thân khởi tố này của ta được áp dụng, do nguyên nhân ấy đối với hội chúng sẽ xảy ra sự tranh cãi, sự cãi cọ, sự xung đột, sự tranh luận, sự chia rẽ hội chúng, sự bất đồng trong hội chúng, sự phân loại trong hội chúng, việc làm khác biệt trong hội chúng;’ này Upāli, không nên áp dụng việc đích thân khởi tố ấy.

Sace panupāli, bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti: ‘Imaṃ kho me attādānaṃ ādiyato na bhavissati saṅghassa tato nidānaṃ bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattthānaṃ saṅghanānākaraṇaṃ ’ti. Taṃ ādātammaṃ upāli,⁶ attādānaṃ. Evaṃ pañcaṅgasamannāgataṃ kho upāli, attādānaṃ ādinnaṃ pacchāpi avipparākaṃ bhavissatī ti.

6. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi? Silavā hoti pātīmokkhasaṃvarasaṃvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu, bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe kalyāṇā pariyoṣānakalyāṇā sātthā savyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti tathārūpāssa¹ dhammā bahussutā honti dhatā² vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, ubhayāni kho panassa pātīmokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaṃ, vinaye kho pana tthito hoti asaṃhīro, paṭibalo hoti ubho attapaccatthike assāsetuṃ saññāpetuṃ nijjhāpetuṃ pekkhetuṃ pasādetuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi? Parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhavācīsamācāro hoti, parisuddhājīvo hoti, paṇḍito hoti byatto, paṭibalo anuyuñjijamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi? Vatthuṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhatṭhaṃ jānāti, anusandhivacana-pathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti ti.

7. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānyuñjitabbaṃ ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Suttaṃ na jānāti, suttānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca tthānāṭṭhānakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Suttaṃ jānāti, suttānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, tthānāṭṭhānakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ.

¹ tathārūpāssa - Ma, PTS.

² dhātā - Ma, PTS.

Này Upāli nếu vị tỳ khưu trong lúc quán xét nhận biết như vậy: ‘Khi việc địch thân khởi tố này của ta được áp dụng, do nguyên nhân ấy đối với hội chúng sẽ không xảy ra sự tranh cãi, sự cãi cọ, sự xung đột, sự tranh luận, sự chia rẽ hội chúng, sự bất đồng trong hội chúng, sự phân loại trong hội chúng, việc làm khác biệt trong hội chúng;’ này Upāli, nên áp dụng việc địch thân khởi tố ấy. Này Upāli, việc địch thân khởi tố đã được áp dụng có năm yếu tố như thế sẽ không đem lại sự ân hận ngay cả về sau này.

6. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng?

– Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có giới hạnh, sống thu thúc theo sự hạn chế của giới bốn *Pātimokkha*, thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy được sự nguy hiểm trong những tội lỗi nhỏ nhặt, thọ trì và thực hành theo các điều học; là vị nghe nhiều, ghi nhớ điều đã nghe, tích lũy điều đã nghe, các Pháp nào là tốt đẹp phần đầu, tốt đẹp phần giữa, tốt đẹp phần cuối, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, tuyên thuyết về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ, các Pháp có hình thức như thế được (vị ấy) nghe nhiều, ghi nhớ, ôn đọc ra lời, quán xét bằng ý, thâm nhập bằng kiến thức; đối với vị ấy hai bộ giới bốn *Pātimokkha* đã khéo được truyền thừa với chi tiết, khéo được phân tích, khéo được ứng dụng, khéo được phán xét theo từng điều học, theo từng từ ngữ; vị ấy vững vàng về Luật không có bối rối; là vị có khả năng để làm cho cả hai phe đối địch của sự kiện phải tin tưởng, biết rõ, suy nghĩ lại, thấy được, (và) hoan hỷ. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành về thân được trong sạch, có sở hành về khẩu được trong sạch, có sự nuôi mạng được trong sạch, (là vị) thông thái có kinh nghiệm, có khả năng đối đáp lại trong khi bị thẩm vấn. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có nhiều ích lợi cho các tỳ khưu gây nên sự tranh tụng.

7. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố là không nên thẩm vấn?

– Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là không nên thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về giới bốn, không biết về điều phù hợp với giới bốn, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, vị không khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không nên thẩm vấn.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là có thể thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về giới bốn, biết về điều phù hợp với giới bốn, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, vị khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có thể thẩm vấn.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ.

9. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Vatthumaṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Vatthumaṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ.

10. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, na āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ.

11. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo¹ hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ.

Attādānavaggo pañcama.⁵

¹ na adhikaraṇassa vinicchayakusalo - Syā.

⁵ attādānavaggo niṭṭhito pañcama - Ma.

8. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không nên thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về Pháp, không biết về điều phù hợp với Pháp, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, vị không khéo léo về việc trước và việc sau. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không nên thẩm vấn.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có thể thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về Pháp, biết về điều phù hợp với Pháp, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, vị khéo léo về việc trước và việc sau. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có thể thẩm vấn.

9. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không nên thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về thứ tự của chữ (trong câu), không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không nên thẩm vấn.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có thể thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có thể thẩm vấn.

10. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không nên thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về tội, không biết về nguồn sanh tội, không biết về sự tiến hành của tội, không biết về cách giải quyết tội, không khéo léo trong việc phán quyết tội. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không nên thẩm vấn.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có thể thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về tội, biết về nguồn sanh tội, biết về sự tiến hành của tội, biết về cách giải quyết tội, khéo léo trong việc phán quyết tội. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có thể thẩm vấn.

11. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không nên thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự tranh tụng, không biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, không biết về cách tiến hành tranh tụng, không biết về cách giải quyết tranh tụng, không khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không nên thẩm vấn.

Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là có thể thẩm vấn. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự tranh tụng, biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, biết về cách tiến hành tranh tụng, biết về cách giải quyết tranh tụng, khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Nay Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là có thể thẩm vấn.

Phẩm Đích Thân Khởi Tử là thứ năm.

TASSUDDĀNAṂ

Parisuddhañca kālena kāruñña¹ okāsenā ca,
attādānaṃ adhikaraṇaṃ aparehi ca vatthu ca;²
suttaṃ dhammaṃ puna vatthu ca³ āpatti adhikaraṇena cā ti.

--ooOoo--

6. DHUTAṄGA VAGGO

1. Kati nu kho bhante āraññakā ti?⁴

Pañcime upāli, āraññakā. Katame pañca? Mandattā momūhattā āraññako hoti, pāpiccho icchāpakato āraññako hoti. Ummādā cittaṅkhepā āraññako hoti, vaṇṇitaṃ⁵ buddhehi buddhasāvakehī āraññako hoti, api ca appicchatañña nissāya santuṭṭhiñña nissāya sallekhañña nissāya pavivekañña nissāya idamatthitañña nissāya āraññako hoti. Ime kho upāli, pañca āraññakā ti.

2-12. Kati nu kho bhante piṇḍapātikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, paṃsukūlikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, rukkhāmūlikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, sosānikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, abbhokāsikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, tecīvarikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, sapadānacārikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, nesajjikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, yathāsanthatikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, ekāsanikā ti? —pe— Kati nu kho bhante, khalupacchābhattikā ti? —pe—

13. Kati nu kho bhante pattapiṇḍikā ti?

Pañcime upāli, pattapiṇḍikā. Katame pañca? Mandattā momūhattā pattapiṇḍiko hoti, pāpiccho icchāpakato pattapiṇḍiko hoti, ummādā cittaṅkhepā pattapiṇḍiko hoti, vaṇṇitaṃ⁵ buddhehi buddhasāvakehī ti pattapiṇḍiko hoti. Api ca appicchatañña nissāya santuṭṭhiñña nissāya sallekhañña nissāya pavivekañña nissāya idamatthitañña nissāya pattapiṇḍiko hoti. Ime kho upāli, pañca pattapiṇḍikā ti.

Dhutaṅgavaggo chaṭṭho.⁶

TASSUDDĀNAṂ

Āraññako piṇḍa⁷ paṃsu rukkhā susāna pañcamāṃ,
abbho tecīvarañceva sapadāna nesajjikā;
santhatekāsañceva khalupacchā⁸ pattapiṇḍikā ti.

--ooOoo--

¹ kāruññaṃ - Ma; kāruñña - Syā, PTS.

² aparehipi vatthuṃ ca - Ma, Syā, PTS.

³ vatthuñca - Ma, Syā, PTS.

⁴ āraññik^o - Ma, evaṃ sabbattha.

⁵ vaṇṇito - Syā.

⁶ dhutaṅgavaggo niṭṭhito chaṭṭho - Ma.

⁷ piṇḍi - Ma, Syā, PTS.

⁸ khalupacchā - Ma, Syā, PTS.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Sự trong sạch, hợp thời, với lòng bi mẫn, và bằng sự thịnh ý, sự đích thân khởi tố, sự tranh tụng, và với các điều khác nữa, và sự việc, giới bổn, Giáo Pháp, và sự việc nữa, tội vi phạm, và với sự tranh tụng.

--ooOoo--

6. PHÂM VỀ PHÁP GIỮ BỎ:

1. – Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) ngu ở rừng?

– Nay Upāli, đây là năm hạng (hành pháp) ngu ở rừng. Thế nào là năm? Hạng ngu ở rừng có bản tánh ngu khờ, có bản tánh si mê; hạng ngu ở rừng có ước muốn xấu xa, bị thúc giục bởi ước muốn; hạng ngu ở rừng do điên khùng, do mất trí; hạng ngu ở rừng (nghĩ rằng): ‘Được chư Phật và chư Thánh Văn của đức Phật khen ngợi;’ và cũng có hạng ngu ở rừng chính vì ham muốn ít, chính vì tự biết đủ, chính vì sự từ khước, chính vì sự tách ly, chính vì lợi ích của điều này. Nay Upāli, đây là năm hạng (hành pháp) ngu ở rừng.

2 - 12. – Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) đi khát thực? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) mặc y *pamsukūla*? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) ngu ở gốc cây? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) ngu ở mộ địa? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) ngu ở ngoài trời? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) mặc ba y? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) đi khát thực theo từng nhà? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) oai nghi ngồi? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) ngu chỗ ở theo chỉ định? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) một chỗ ngồi (khi thọ thực)? –nt– Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) không ăn vật thực dâng sau? –nt–

13. – Bạch ngài, có bao nhiêu hạng (hành pháp) thọ thực trong bình bát?

– Nay Upāli, đây là năm hạng (hành pháp) thọ thực trong bình bát. Thế nào là năm? Hạng thọ thực trong bình bát do bản tánh ngu khờ, do bản tánh si mê; hạng thọ thực trong bình bát có ước muốn xấu xa, bị thúc giục bởi ước muốn; hạng thọ thực trong bình bát do điên khùng, do mất trí; hạng thọ thực trong bình bát (nghĩ rằng): ‘Được chư Phật và chư Thánh Văn của đức Phật ngợi khen;’ và cũng có hạng thọ thực trong bình bát chính vì ham muốn ít, chính vì tự biết đủ, chính vì sự từ khước, chính vì sự tách ly, chính vì lợi ích của điều này. Nay Upāli, đây là năm hạng (hành pháp) thọ thực trong bình bát.

Phâm về Pháp Giữ Bỏ là thứ sáu.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Vị ngu ở rừng, khát thực, y pamsukūla, cội cây, mộ địa là thứ năm, ngoài trời, chỉ ba y, theo tuân tự, oai nghi ngồi, theo chỉ định, (thọ thực) một chỗ ngồi, không vật thực dâng sau, thọ thực trong bình bát.

--ooOoo--

7. MUSĀVĀDA VAGGO

1. Kati nu kho bhante musāvādā ti?

Pañcime upāli, musāvādā katame pañca? Atthi musāvādo pārājikagāmī, atthi musāvādo saṅghādisesagāmī, atthi musāvādo thullaccayagāmī, atthi musāvādo pācittiyagāmī, atthi musāvādo dukkaṭagāmī. Ime kho upāli, pañca musāvādā ti.

2. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇā vā ṭhapentassa ‘Alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādan’ ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātābbā ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa ‘Alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādan’ ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātābbā. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa ‘Alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, vā vivādan’ ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātābbā.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa ‘Alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādan’ ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātābbā. Katamehi pañcahi? Aparisuddhakāyasamācāro hoti. aparisuddhavācīsamācāro hoti, aparisuddhājīvo hoti, bālo hoti avyatto, bhaṇḍanakārako hoti kalahakārako. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa ‘Alaṃ bhikkhu mā bhaṇḍanaṃ, mā kalahaṃ, mā viggahaṃ, mā vivādan’ ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātābbā ti.

3. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, sappatikammaṃ appatikammaṃ āpattiṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo.

7. PHẨM NÓI DỐI:

1. – Bạch ngài, có bao nhiêu loại nói dối?

– Nay Upāli, đây là năm loại nói dối. Thế nào là năm? Có loại nói dối đưa đến tội *pārājika*, có loại nói dối đưa đến tội *saṅghādisesa*, có loại nói dối đưa đến tội *thullaccaya*, có loại nói dối đưa đến tội *pācittiya*, có loại nói dối đưa đến tội *dukkata*. Nay Upāli, đây là năm loại nói dối.

2. – Bạch ngài, đối với vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố đang đình chỉ lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng thì hội chúng nên áp chế rằng: ‘Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi’ rồi nên tiến hành lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā*?

– Nay Upāli, đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố đang đình chỉ lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng thì hội chúng nên áp chế rằng: ‘Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi’ rồi nên tiến hành lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā*. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, ngu dốt, không trong sạch, là vị nói với ý định loại trừ, không với ý định giúp cho thoát tội. Nay Upāli, đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này đang đình chỉ lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng thì hội chúng nên áp chế rằng: ‘Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi’ rồi nên tiến hành lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā*.

Này Upāli, đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa đang đình chỉ lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng thì hội chúng nên áp chế rằng: ‘Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi’ rồi nên tiến hành lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā*. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành về thân không được trong sạch, có sở hành về khẩu không được trong sạch, có sự nuôi mạng không được trong sạch, ngu dốt không kinh nghiệm, là vị gây nên các sự xung đột (và) gây nên các sự cãi cọ. Nay Upāli, đối với vị tỳ khưu có năm yếu tố này đang đình chỉ lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā* ở giữa hội chúng thì hội chúng nên áp chế rằng: ‘Này tỳ khưu, thôi đi. Chớ có (gây nên) sự xung đột, sự cãi cọ, sự tranh luận, sự tranh cãi’ rồi nên tiến hành lễ *Uposatha* hoặc lễ *Pavāraṇā*.

3. – Bạch ngài, việc thẩm vấn không nên giao cho vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, việc thẩm vấn không nên giao cho vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị không biết tội nhẹ hay nặng, vị không biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị không biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị không biết tội có sự sửa chữa hay không có sự sửa chữa. Nay Upāli, việc thẩm vấn không nên giao cho vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo dātabbo. Katamehi pañcahi? Āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, dutṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, sappatikammaṃ appatikammaṃ āpattiṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo dātabbo ti.

4. Katīhi nu kho bhante ākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati ti?

Pañcahupāli, ākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati. Katamehi pañcahi? Alajjitā aññānatā, kukkucāpakatā, akappiye kappiyasaññitā kappiye akappiyasaññitā. Imehi kho upāli, pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati.

Aparehipi upāli, pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati. Katamehi pañcahi? Adassanena, assavaṇena, payuttakatā,¹ tathāsaññi, satisammosā. Imehi kho upāli, pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati ti.

5. Kati nu kho bhante, verā ti?

Pañcime upāli, verā. Katame pañca? Pāṇātipāto, adinnādānaṃ, kāmesu micchācāro, musāvādo, surāmerayamajjapamādaṭṭhānaṃ. Ime kho upāli, pañca verā ti.

6. Kati nu kho bhante, veramaṇiyo ti?

Pañcimā upāli, veramaṇiyo. Katamā pañca? Pāṇātipātā veramaṇi, adinnādānā veramaṇi, kāmesu micchācārā veramaṇi, musāvādā veramaṇi, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā veramaṇi. Imā kho upāli, pañca veramaṇiyo ti.

7. Kati nu kho bhante, byasanāni ti?

Pañcimāni upāli, byasanāni. Katamāni pañca? Ñātibyasaṃ, bhogabyasaṃ, rogabyasaṃ, silabyasaṃ, diṭṭhibyasaṃ. Imāni kho upāli, pañcabyasanāni ti.

8. Kati nu kho bhante, sampadā ti?

Pañcimā upāli, sampadā. Katamā pañca? Ñātisampadā, bhogasampadā, ārogyasampadā, silasampadā, diṭṭhisampadā. Imā kho upāli, pañca sampadā ti.

Musāvādavaggo sattamo.²

TASSUDDĀNAM

Musāvādo ca omaddā³ apare⁴ anuyogo ca āpatti,⁵
apare² verā veramaṇi⁶ byasana sampadā ceva
sattamo vaggasaṅgaho ti.

--ooOoo--

¹ pasuttakatā - Ma, PTS; pasuttatā - Syā.

² musāvādavaggo niṭṭhito sattamo - Ma.

³ omaddi - Ma, Syā, PTS.

⁴ aparehi - Ma, Syā, PTS.

⁵ āpattiñca - Ma, Syā, PTS.

⁶ veramaṇipi ca - Ma, Syā, PTS.

Này Upāli, việc thẩm vấn nên được giao cho vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự phạm tội hay không phạm tội, vị biết tội nhẹ hay nặng, vị biết tội còn dư sót hay không còn dư sót, vị biết tội xấu xa hay không xấu xa, vị biết về tội có sự sửa chữa hay không có sự sửa chữa. Này Upāli, việc thẩm vấn nên được giao cho vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

4. – Bạch ngài, vị tỳ khưu vi phạm tội với bao nhiêu biểu hiện?

– Này Upāli, vị tỳ khưu vi phạm tội với năm biểu hiện. Với năm (biểu hiện) gì? Do sự vô liêm sỉ, do sự không biết, do sự thường xuyên sai phạm, tưởng rằng được phép trong việc không được phép, tưởng rằng không được phép trong việc được phép. Này Upāli, vị tỳ khưu vi phạm tội với năm biểu hiện này.

Này Upāli, vị tỳ khưu vi phạm tội với năm biểu hiện khác nữa. Với năm (biểu hiện) gì? Do sự không thấy, do sự không nghe, do sự bị ràng buộc, (lầm) tưởng là như vậy, có sự lẫn lộn về niệms. Này Upāli, vị tỳ khưu vi phạm tội với năm biểu hiện này.

5. – Bạch ngài, có bao nhiêu điều tội lỗi?

– Này Upāli, đây là năm điều tội lỗi. Thế nào là năm? Giết hại mạng sống, việc lấy vật không được cho, việc làm sai trái trong các dục, nói dối, trường hợp dễ duôi đối với chất say chất lên men và rượu mạnh. Này Upāli, đây là năm điều tội lỗi.

6. – Bạch ngài, có bao nhiêu sự kiêng cử?

– Này Upāli, đây là năm sự kiêng cử. Thế nào là năm? Sự kiêng cử việc giết hại mạng sống, sự kiêng cử việc lấy vật không được cho, sự kiêng cử việc làm sai trái trong các dục, sự kiêng cử việc nói dối, sự kiêng cử trường hợp dễ duôi đối với chất say chất lên men và rượu mạnh. Này Upāli, đây là năm sự kiêng cử.

7. – Bạch ngài, có bao nhiêu sự suy sụp?

– Này Upāli, đây là năm sự suy sụp. Thế nào là năm? Sự suy sụp về thân quyến, sự suy sụp về của cải, sự suy sụp vì bệnh hoạn, sự suy sụp về giới, sự suy sụp về kiến thức. Này Upāli, đây là năm sự suy sụp.

8. – Bạch ngài, có bao nhiêu sự thành tựu?

– Này Upāli, đây là năm sự thành tựu. Thế nào là năm? Sự thành tựu về thân quyến, sự thành tựu về của cải, sự thành tựu về không bệnh, sự thành tựu về giới, sự thành tựu về kiến thức. Này Upāli, đây là năm sự thành tựu.

Phẩm Nói Dối là thứ bảy.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Nói dối, và sự áp chế, các điều khác, sự thẩm vấn, và tội vi phạm, các điều khác, tội lỗi, sự kiêng cử, sự suy sụp, và luôn cả sự thành tựu, phần tổng hợp về phẩm thứ bảy.

--ooOoo--

8. BHIKKHUNOVĀDA VAGGO

1. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghena. Katamehi pañcahi? Vivaritvā kāyaṃ bhikkhunīnaṃ dasseti, ūruṃ dasseti, aṅgajātaṃ dasseti, ubho aṃsakūṭe dasseti, obhāsati gihī sampayojetī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghena.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghena. Katamehi pañcahi? Bhikkhunīnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhuniyo akkosati paribhāsati, bhikkhū bhikkhunīhi bhedeti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghena.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghena. Katamehi pañcahi? Bhikkhunīnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhuniyo akkosati paribhāsati, bhikkhū bhikkhunīhi sampayojetī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunīsaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandīyo so bhikkhu bhikkhunīsaṅghenā ti.

2. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Vivaritvā kāyaṃ bhikkhūnaṃ dasseti, ūruṃ dasseti, aṅgajātaṃ dasseti, ubho aṃsakūṭe dasseti, obhāsati gihī sampayojetī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Bhikkhūnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhūnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhūnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhū akkosati paribhāsati, bhikkhuniyo bhikkhūhi bhedeti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi? Bhikkhūnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhūnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhūnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhū akkosati paribhāsati, bhikkhuniyo bhikkhūhi sampayojetī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ ti.

8. PHẨM GIÁO GIỚI TỖ KHƯU NI:

1. – Bạch ngài, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự đối với vị tỳ khuru có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy. Với năm (yếu tố) gì? Vị cời ra rồi cho các tỳ khuru ni thấy thân thể, cho thấy đùi, cho thấy chỗ kín, cho thấy cả hai vai, nói chuyện và cấu kết với người tại gia. Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố này, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy.

Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy. Với năm (yếu tố) gì? Là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được lợi lộc, là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được lợi ích, là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được chỗ ở, là vị mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru ni, là vị chia rẽ các tỳ khuru với các tỳ khuru ni. Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố này, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy.

Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy. Với năm (yếu tố) gì? Là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được lợi lộc, là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được lợi ích, là vị ra sức làm cho các tỳ khuru ni không được chỗ ở, là vị mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru ni, là vị cấu kết các tỳ khuru với các tỳ khuru ni. Nay Upāli, đối với vị tỳ khuru có năm yếu tố này, đích thân hội chúng tỳ khuru ni nên thực hiện hành sự là hội chúng tỳ khuru ni không nên đánh lễ vị tỳ khuru ấy.

2. – Bạch ngài, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có bao nhiêu yếu tố?

– Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? – Vị ni cời ra rồi cho các tỳ khuru thấy thân thể, cho thấy đùi, cho thấy chỗ kín, cho thấy hai vai, nói chuyện và cấu kết với người tại gia. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố này.

Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được lợi lộc, là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được lợi ích, là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được chỗ ở, là vị ni mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru, là vị ni chia rẽ các tỳ khuru ni với các tỳ khuru. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố này.

Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được lợi lộc, là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được lợi ích, là vị ni ra sức làm cho các tỳ khuru không được chỗ ở, là vị ni mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru, là vị ni cấu kết các tỳ khuru ni với các tỳ khuru. Nay Upāli, hành sự nên được thực hiện đối với vị tỳ khuru ni có năm yếu tố này.

3. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi? Aparisuddhakāyasamācāro hoti, aparisuddhavācīsamācāro hoti, aparisuddhājīvo hoti, bālo hoti avyatto, na paṭibalo anuyūñjīyamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi? Kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, bhikkhunīnaṃ akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunīhi saddhiṃ saṃsaṭṭho viharati ananulomikena saṃsaggena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, bhaṇḍanakārako ca hoti kalahakārako, sikkhāya na paripūrakārī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo ti.

4. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo. Katamehi pañcahi? Kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, bhikkhunīnaṃ akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunīhi saddhiṃ saṃsaṭṭho viharati ananulomikena saṃsaggena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo. Katamehi pañcahi? Alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, gamiko vā hoti, gilāno vā. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo ti.

3. – Bạch ngài, vị tỳ khuru có bao nhiêu yếu tố không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni?

– Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, là vị ngu dốt, và không trong sạch, là vị nói với ý định loại trừ, không với ý định giúp cho thoát tội. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành về thân không được trong sạch, có sở hành về khẩu không được trong sạch, có sự nuôi mạng không được trong sạch, là vị ngu dốt không kinh nghiệm, không có khả năng đối đáp lại trong khi bị thẩm vấn. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành sai trái về thân, là vị có sở hành sai trái về khẩu, là vị có sở hành sai trái về thân và khẩu, là vị mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru ni, là vị sống thân cận với các tỳ khuru ni với sự chung đụng không thích hợp. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, là vị ngu dốt, không trong sạch, là vị thường gây ra các sự xung đột và gây ra các sự cãi vã, là vị không làm đầy đủ việc học tập. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên đình chỉ sự giáo giới của các tỳ khuru ni.

4. – Bạch ngài, vị tỳ khuru có bao nhiêu yếu tố không nên nhận lãnh việc giáo giới các tỳ khuru ni?

– Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên nhận lãnh việc giáo giới các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị có sở hành sai trái về thân, là vị có sở hành sai trái về khẩu, là vị có sở hành sai trái về thân và khẩu, là vị mắng nhiếc gièm pha các tỳ khuru ni, là vị sống thân cận với các tỳ khuru ni với sự chung đụng không thích hợp. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên nhận lãnh việc giáo giới các tỳ khuru ni.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa không nên nhận lãnh việc giáo giới các tỳ khuru ni. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vô liêm sỉ, là vị ngu dốt, không trong sạch, là vị ra đi, hoặc là vị bị bệnh. Nay Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này không nên nhận lãnh việc giáo giới các tỳ khuru ni.

5. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo. Katamehi pañcahi? Na asekkhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena paññākkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ sākacchitabbo. Katamehi pañcahi? Asekkhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, asekkhena samādhikkhandhena –pe– paññākkhandhena –pe– vimuttikkhandhena –pe– vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ sākacchitabbo.

Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo. Katamehi pañcahi? Na atthapaṭisambhidāppatto hoti, na dhammapaṭisambhidāppatto hoti, na niruttipaṭisambhidāppatto hoti, na paṭibhānapaṭisambhidāppatto hoti, na yathāvimuttaṃ cittaṃ paccavekkhati.¹ Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ sākacchitabbo. Katamehi pañcahi? Atthapaṭisambhidāppatto hoti, dhammapaṭisambhidāppatto hoti, niruttipaṭisambhidāppatto hoti, paṭibhānapaṭisambhidāppatto hoti, yathāvimuttaṃ cittaṃ paccavekkhati.¹ Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ sākacchitabbo ti.

Bhikkhunovādavaggo aṭṭhamo.²

TASSUDDĀNAṀ

Bhikkhunīheva kātabbāṃ aparehi tathā duve,
bhikkhunīnaṃ tayo kammā na ṭhapetabbā³ duve⁴ dukā;
na gahetabbā⁵ dve vuttā sākacchāsu ca dve dukā ti.

--ooOoo--

¹ paccavekkhitā - Ma.

² bhikkhunovādavaggo niṭṭhito aṭṭhamo - Ma;
bhikkhunī-ovādavaggo aṭṭhamo - Syā, PTS.

³ ṭhapetabbo - Syā, PTS.

⁴ dve - Ma, Syā, PTS.

⁵ gahetabbo - Syā, PTS.

5. – Bạch ngài, không nên thảo luận với vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Này Upāli, không nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thành tựu vô học giới uẩn, là vị không thành tựu vô học định uẩn, là vị không thành tựu vô học tuệ uẩn, là vị không thành tựu vô học giải thoát uẩn, là vị không thành tựu vô học giải thoát tri kiến uẩn. Này Upāli, không nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thành tựu vô học giới uẩn, –(như trên)– vô học định uẩn, –(như trên)– tuệ uẩn, –(như trên)– giải thoát uẩn, là vị thành tựu vô học giải thoát tri kiến uẩn. Này Upāli, nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, không nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thành đạt sự phân tích về ý nghĩa, là vị không thành đạt sự phân tích về Pháp, là vị không thành đạt sự phân tích về ngôn từ, là vị không thành đạt sự phân tích về diễn giải, là vị không quán xét tâm theo sự giải thoát. Này Upāli, không nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thành đạt sự phân tích về ý nghĩa, là vị thành đạt sự phân tích về Pháp, là vị thành đạt sự phân tích về ngôn từ, là vị thành đạt sự phân tích về diễn giải, là vị quán xét tâm theo sự giải thoát. Này Upāli, nên thảo luận với vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Phẩm Giáo Giới Tỳ Khưu Ni là thứ tám.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

(Hành sự) nên được thực hiện bởi chính các tỳ khưu ni, với các phần khác, tương tự như thế có hai, ba hành sự của các tỳ khưu ni, không nên đình chỉ, có hai nhóm hai, không nên nhận lãnh, hai điều đã được đề cập đến, và có hai nhóm hai trong các việc thảo luận.

--ooOoo--

9. UBBĀHIKĀ VAGGO

1. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Na atthakusalo hoti, na dhammakusalo hoti, na niruttikusalo hoti, na byañjanakusalo hoti, na pubbāparakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Atthakusalo hoti, dhammakusalo hoti, niruttikusalo hoti, byañjanakusalo hoti, pubbāparakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Kodhano hoti kodhābhibhūto, makkhī hoti makkhābhibhūto, palāsī hoti palāsābhibhūto, issukī hoti issābhibhūto, sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānagāhī duppaṭinissaggī. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Na kodhano hoti na kodhābhibhūto, na makkhī hoti na makkhābhibhūto, na palāsī hoti na palāsābhibhūto, na issukī hoti na issābhibhūto, asandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānagāhī suppaṭinissaggī. Imehi kho Upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Kuppāti, byāpajjati, patitthiyati, kopāṃ janeti, akkhamo¹ hoti apadakkhiṇaggāhī anusāsanīṃ.² Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Na kuppāti, na byāpajjati, na patitthiyati, na kopāṃ janeti, khamo hoti padakkhiṇaggāhī anusāsanīṃ.² Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

¹ akkhamo - Ma.

² anusāsanī - Ma.

9. PHÂM ĐẠI BIỂU:

1. – Bạch ngài, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố?

– Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không khéo léo về ý nghĩa, là vị không khéo léo về Pháp, là vị không khéo léo về ngôn từ, là vị không khéo léo về từ vựng, là vị không khéo léo về việc trước và việc sau. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị khéo léo về ý nghĩa, là vị khéo léo về Pháp, là vị khéo léo về ngôn từ, là vị khéo léo về từ vựng, là vị khéo léo về việc trước và việc sau. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

2. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị cấu kính (và) bị chế ngự bởi cấu kính; là vị đạo đức giả (và) bị chế ngự bởi đạo đức giả; là vị dối trá (và) bị chế ngự bởi dối trá; là vị đố kỵ (và) bị chế ngự bởi đố kỵ; là vị chấp thủ một cách lộ liễu, ương ngạnh, khó buông bỏ. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không cấu kính (và) không bị chế ngự bởi cấu kính; là vị không đạo đức giả (và) không bị chế ngự bởi đạo đức giả; là vị không dối trá (và) không bị chế ngự bởi dối trá; là vị không đố kỵ (và) không bị chế ngự bởi đố kỵ; là vị không chấp thủ một cách lộ liễu, không ương ngạnh, dễ buông bỏ. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

3. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị nóng nảy, hiểm độc, chống đối, tạo nên sự nóng giận, là vị không nhẫn nại không nghiêm chỉnh tiếp nhận sự giáo huấn. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không nóng nảy, không hiểm độc, không chống đối, không tạo nên sự nóng giận, là vị nhẫn nại nghiêm chỉnh tiếp nhận sự giáo huấn. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khưu có năm yếu tố này.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Pasāretā hoti no sāretā, anokāsakammaṃ kāretvā pavattā¹ hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Sāretā hoti no pasāretā, okāsakammaṃ kāretvā pavattā¹ hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, yathādiṭṭhiyā byākattā hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

6. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

7. Katīhi nu kho bhante, aṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchatī ti?²

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Suttaṃ na jānāti, suttānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati.

¹ vattā - Syā.

² gacchati - Syā.

4. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị vọng động không ghi nhớ, là vị phát ngôn khi chưa thành ý, là vị cáo tội không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị hành xử không theo Pháp không theo Luật không đúng tội, là vị không trình bày theo kiến thức. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị rắng ghi nhớ không vọng động, là vị phát ngôn khi đã thành ý, là vị cáo tội theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị hành xử theo Pháp theo Luật đúng tội, là vị trình bày theo kiến thức. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

5. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị vô liêm sỉ. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị có liêm sỉ. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

6. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị không khéo léo về Luật. Này Upāli, không nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị khéo léo về Luật. Này Upāli, nên chỉ định theo lối đại biểu vị tỳ khuru có năm yếu tố này.

7. – Bạch ngài, vị tỳ khuru bị xem là ‘ngu dốt’ có bao nhiêu yếu tố?

– Này Upāli, vị tỳ khuru bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về giới bốn, không biết về điều phù hợp với giới bốn, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, vị không khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Này Upāli, vị tỳ khuru bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố này.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Suttaṃ jānāti, suttānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, thānāthānakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati.

9. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Vatthuṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Vatthuṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati.

10. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo na hoti.¹ Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati.

11. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo na hoti.² Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati.

¹ āpattiyā na vinicchayakusalo hoti - Ma, PTS; na āpattiyā vinicchayakusalo hoti - Syā.

² adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti - Ma, PTS; na adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti - Syā.

Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về giới bốn, biết về điều phù hợp với giới bốn, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, vị khéo léo về việc thành lập (tội) hay không thành lập (tội). Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố này.

8. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về giới bốn, không biết về điều phù hợp với giới bốn, không biết về Luật, không biết về điều phù hợp với Luật, là vị không khéo léo về việc trước và việc sau. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố này.

Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về giới bốn, biết về điều phù hợp với giới bốn, biết về Luật, biết về điều phù hợp với Luật, là vị khéo léo về việc trước và việc sau. Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố này.

9. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về thứ tự của chữ (trong câu), không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố này.

Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố này.

10. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về tội, không biết về nguồn sanh tội, không biết về sự tiến hành của tội, không biết về cách giải quyết tội, không khéo léo trong việc phán quyết tội. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố này.

Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về tội, biết về nguồn sanh tội, biết về sự tiến hành của tội, biết về cách giải quyết tội, khéo léo trong việc phán quyết tội. Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố này.

11. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố khác nữa. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự tranh tụng, không biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, không biết về cách tiến hành tranh tụng, không biết về cách giải quyết tranh tụng, không khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Này Upāli, vị tỳ khưu bị xem là ‘ngu dốt’ có năm yếu tố này.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu paṇḍitotveva saṅkhaṃ gacchati.

Ubbāhikāvaggo navamo.¹

TASSUDDĀNAM

Na atthakusalo² ceva kodhano kuppātī³ ca yo,
pasāretā chandāgati⁴ na kusalo tatheva ca.

Suttaṃ dhammañca vatthuñca āpattiṃ⁵ adhikaraṇaṃ,
dve dve pakāsītā sabbe kaṇhasukkā⁶ vijānathā ti.

--ooOoo--

10. ADHIKARAṆAVŪPASAMA VAGGO

1. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā na vinicchayakusalo⁷ hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun. Katamehi pañcahi? Āpattiṃ jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo⁸ hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametun.

¹ ubbāhikavaggo niṭṭhito navamo - Ma, PTS;

ubbāhikavaggo navamo - Syā.

² anattakusalo - PTS.

³ kuppātī - PTS.

⁴ chandāgatiṃ - Ma.

⁵ āpatti - Syā, PTS.

⁶ kaṇhasukkaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ na āpattiyā vinicchayakusalo - Syā.

⁸ na adhikaraṇassa vinicchayakusalo - Syā.

Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự tranh tụng, biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, biết về cách tiến hành tranh tụng, biết về cách giải quyết tranh tụng, khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Này Upāli, vị tỳ khưu được xem là ‘thông thái’ có năm yếu tố này.

Phẩm Đại Biểu là thứ chín.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Và luôn cả vị không thiện xảo về ý nghĩa, là vị (thường) cấu kinh, có sự giận dữ, là vị vọng động, bị chi phối bởi ưa thích, và vị không thiện xảo là tương tự y như thế.

Về giới bốn, và về Pháp, về sự việc, về tội vi phạm, và về sự tranh tụng, hai phần cho mỗi cặp, tất cả đã được giảng giải, hãy hiểu rõ phần tối và phần sáng.

--ooOoo--

10. PHẨM GIẢI QUYẾT TRANH TỤNG:

1. – Bạch ngài, vị tỳ khưu có bao nhiêu yếu tố là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng?

– Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về tội, không biết về nguồn sanh tội, không biết về sự tiến hành của tội, không biết về cách giải quyết tội, không khéo léo trong việc phán quyết tội. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về tội, biết về nguồn sanh tội, biết về sự tiến hành của tội, biết về cách giải quyết tội, khéo léo trong việc phán quyết tội. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

2. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự tranh tụng, không biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, không biết về cách tiến hành tranh tụng, không biết về cách giải quyết tranh tụng, không khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamutṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, appassuto ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, bahussuto ca hoti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

6. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự tranh tụng, biết về nguồn sanh khởi của tranh tụng, biết về cách tiến hành tranh tụng, biết về cách giải quyết tranh tụng, khéo léo trong việc phán quyết về tranh tụng. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

3. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị vô liêm sỉ. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị có liêm sỉ. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

4. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị nghe ít. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị nghe nhiều. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

5. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không biết về sự việc, không biết về duyên khởi, không biết về điều quy định, không biết về thứ tự của chữ (trong câu), không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị biết về sự việc, biết về duyên khởi, biết về điều quy định, biết về thứ tự của chữ (trong câu), biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

6. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, và là vị không khéo léo về Luật. Này Upāli, vị tỳ khuru có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, puggalagaruko hoti no saṅghagaruko. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, saṅghagaruko hoti no puggalagaruko. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, āmisagaruko hoti no saddhammagaruko. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, saddhammagaruko hoti no āmisagaruko. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

9. Katīhi nu kho bhante ākārehi saṅgho bhijjati ti?

Pañcahupāli, ākārehi saṅgho bhijjati. Katamehi pañcahi? Kammena, uddesena, voharanto, anusāvaṇena, salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahākārehi saṅgho bhijjati ti.

10. Saṅgharāji saṅgharājīti¹ bhante vuccati. Kittāvatā nu kho bhante saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo? Kittāvatā ca pana saṅgharāji ceva hoti saṅghabhedo cā ti?

Paññattetaṃ upāli, mayā āgantukānaṃ bhikkhūnaṃ āgantukavattaṃ, evaṃ supaññattena kho upāli, mayā sikkhāpade āgantukā bhikkhū āgantukavatte na vattanti, evampi kho upāli, saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ upāli, mayā āvāsikānaṃ bhikkhūnaṃ āvāsikavattaṃ. Evaṃ supaññatte kho upāli, mayā sikkhāpade āvāsikā bhikkhū āvāsikavatte na vattanti, evampi kho upāli, saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo.

¹ saṅgharājīti - Syā.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, và là vị khéo léo về Luật. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

7. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, là vị tôn trọng cá nhân không tôn trọng hội chúng. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, là vị tôn trọng hội chúng không tôn trọng cá nhân. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

8. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố khác nữa là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, là vị tôn trọng tài vật không tôn trọng Chánh Pháp. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là không xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố là xứng đáng để giải quyết tranh tụng. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, là vị tôn trọng Chánh Pháp không tôn trọng tài vật. Này Upāli, vị tỳ khưu có năm yếu tố này là xứng đáng để giải quyết tranh tụng.

9. – Bạch ngài, hội chúng bị chia rẽ với bao nhiêu biểu hiện?

– Này Upāli, hội chúng bị chia rẽ với năm biểu hiện. Với năm (biểu hiện) gì? Do hành sự, do sự độc tụng (giới bốn), trong khi phát biểu, do lời tuyên bố, do cách phân phát thẻ biểu quyết. Này Upāli, hội chúng bị chia rẽ với năm biểu hiện này.

10. – Bạch ngài, có điều nói rằng: ‘Sự bất đồng trong hội chúng, sự bất đồng trong hội chúng.’ Bạch ngài, cho đến như thế nào được gọi là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng? Cho đến như thế nào được gọi là sự bất đồng trong hội chúng và là sự chia rẽ hội chúng?

– Này Upāli, điều đã được ta quy định cho các tỳ khưu vắng lai là phạm sự của vị vắng lai. Này Upāli, khi điều học đã khéo được quy định bởi ta như thế, các tỳ khưu vắng lai không thực hành các phạm sự của vị vắng lai; này Upāli, như thế cũng là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng. Này Upāli, điều đã được ta quy định cho các tỳ khưu thường trú là phạm sự của vị thường trú. Này Upāli, khi điều học đã khéo được quy định bởi ta như thế, các tỳ khưu thường trú không thực hành các phạm sự của vị thường trú; này Upāli, như thế cũng là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng.

Paññattetaṃ upāli, mayā bhikkhūnaṃ bhattage bhattaggavattaṃ yathābuddhaṃ yathārattaṃ yathā patirūpaṃ aggāsaṇaṃ aggodakaṃ aggapiṇḍaṃ. Evaṃ supaññatte kho upāli, mayā sikkhāpade navā bhikkhū bhattage therānaṃ bhikkhūnaṃ āsaṇaṃ paṭibāhanti. Evampi kho upāli, saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ upāli, mayā bhikkhūnaṃ senāsane senāsanavattaṃ yathābuddhaṃ yathārattaṃ yathāpatirūpaṃ, evaṃ supaññatte kho upāli, mayā sikkhāpade navā bhikkhū therānaṃ bhikkhūnaṃ āsaṇaṃ paṭibāhanti. Evampi kho upāli, saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ upāli, mayā bhikkhūnaṃ antosīmāya ekaṃ uposathaṃ ekaṃ pavāraṇaṃ ekaṃ saṅghakammaṃ ekaṃ kammākammaṃ. Evaṃ supaññatte kho upāli, mayā sikkhāpade tattheva antosīmāya āveṇibhāvaṃ¹ karitvā gaṇaṃ bandhitvā āveṇi-uposathaṃ karonti āveṇipavāraṇaṃ karonti, āveṇisaṅghakammaṃ karonti, āveṇikammā-kammāni karonti. Evaṃ kho upāli, saṅgharāji ceva hoti saṅghabhedo cā ti.

Adhikaraṇavūpasamavaggo dasamo.²

TASSUDDĀNAṃ

Āpattiṃ³ adhikaraṇaṃ chandā appassutena ca,
vatthuṇca akusalo ca puggalo āmisena ca;
bhijjati saṅgharāji ca saṅghabhedo tattheva cā ti.

--ooOoo--

11. SAṄGHABHEDAKA VAGGO

1. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya dīṭṭhiṃ kammena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya dīṭṭhiṃ uddesena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

¹ āveṇi° - Ma, evaṃ sabattha.

² adhikaraṇavūpasamavaggo niṭṭhito dasamo - Ma, PTS.

³ āpatti - Syā, PTS.

Này Upāli, điều đã được ta quy định cho các tỳ khưu ở trong nhà ăn là phạm sự ở nhà ăn: chỗ ngồi hạng nhất, nước uống hạng nhất, thức ăn hạng nhất tùy theo thâm niên, tùy theo (số lượng) đêm, tùy theo sự chính đáng. Này Upāli, khi điều học đã khéo được quy định bởi ta như thế, các tỳ khưu mới tu chiếm chỗ ngồi của các tỳ khưu trưởng lão ở trong nhà ăn; này Upāli, như thế cũng là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng. Này Upāli, điều đã được ta quy định cho các tỳ khưu ở trong chỗ trú ngụ là phạm sự đối với chỗ trú ngụ: tùy theo thâm niên, tùy theo (số lượng) đêm, tùy theo sự chính đáng. Này Upāli, khi điều học đã khéo được quy định bởi ta như thế, các tỳ khưu mới tu chiếm chỗ trú ngụ của các tỳ khưu trưởng lão; này Upāli, như thế cũng là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng. Này Upāli, điều đã được ta quy định cho các tỳ khưu ở trong ranh giới là chung lễ *Uposatha*, chung lễ *Pavāraṇā*, chung hành sự của hội chúng, chung hành sự có tính tiếp diễn. Này Upāli, khi điều học đã khéo được quy định bởi ta như thế, ngay tại nơi ấy ở trong ranh giới, sau khi tách riêng rẽ, sau khi kết thành nhóm, rồi thực hiện lễ *Uposatha* riêng rẽ, thực hiện lễ *Pavāraṇā* riêng rẽ, thực hiện hành sự của hội chúng riêng rẽ, thực hiện hành sự có tính tiếp diễn riêng rẽ; này Upāli, như thế cũng là sự bất đồng trong hội chúng mà không là sự chia rẽ hội chúng.

Phẩm Giải Quyết Tranh Tụng là thứ mười.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Tội vi phạm, sự tranh tụng, vì ưa thích, và với vị nghe ít, sự việc, và vị không khéo léo, cá nhân, và bằng tài vật, bị chia rẽ, sự bất đồng hội chúng, và sự chia rẽ hội chúng là tương tự y như thế.

--ooOoo--

11. PHẨM KÊ CHIA RẼ HỘI CHÚNG:

1. – Bạch ngài, kẻ chia rẽ hội chúng có bao nhiêu yếu tố là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được?

– Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã che giấu quan điểm bằng hành sự. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

2. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã che giấu quan điểm bằng sự đọc tụng (giới bốn). Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ voharanto. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ anusāvaṇena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

6. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya khantiṃ kamma — pe—vinidhāya khantiṃ uddesena —pe—vinidhāya khantiṃ voharanto. vinidhāya khantiṃ anusāvaṇena —pe—vinidhāya khantiṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya ruciṃ kamma —pe—vinidhāya ruciṃ uddesena —pe—vinidhāya ruciṃ voharanto —pe—vinidhāya ruciṃ anusāvaṇena —pe—vinidhāya ruciṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

3. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu quan điểm trong khi phát biểu. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

4. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu quan điểm bằng lời tuyên bố. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

5. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu quan điểm bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

6. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu điều mong mỏi bằng hành sự. –(như trên)– đã che giấu điều mong mỏi bằng sự đọc tụng (giới bốn). –(như trên)– đã che giấu điều mong mỏi trong khi phát biểu. –(như trên)– đã che giấu điều mong mỏi bằng lời tuyên bố. –(như trên)– đã che giấu điều mong mỏi bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

7. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu điều khao khát bằng hành sự. –(như trên)– đã che giấu điều khao khát bằng sự đọc tụng (giới bốn). –(như trên)– đã che giấu điều khao khát trong khi phát biểu. –(như trên)– đã che giấu điều khao khát bằng lời tuyên bố. –(như trên)– đã che giấu điều khao khát bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, vinidhāya saññaṃ kammaena —pe— vinidhāya saññaṃ uddesena —pe— vinidhāya saññaṃ voharanto —pe— vinidhāya saññaṃ anusāvaṇena —pe— vinidhāya saññaṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho ti.

Saṅghabhedakavaggo ekādasamo.¹

TASSUDDĀNAṃ

Vinidhāya diṭṭhiṃ kammaena uddesena² vohārena³ ca,
anusāvaṇena⁴ salākena pañcete diṭṭhinissitā;
khanti ruci ca sañña ca⁵ tayo te pañcadhā nayā ti.

--ooOoo--

12. DUTIYA SAṄGHABHEDAKAVAGGO

1. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ kammaena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

2. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ uddesena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

3. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ voharanto. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

¹ saṅghabhedakavaggo niṭṭhito ekādasamo - Ma, PTS.

² uddese - Ma.

³ voharena - Ma, Syā, PTS.

⁴ anussāvane - Ma, Syā, PTS.

⁵ khantiṃ ruciṃ ca saññaṃca - Ma.

8. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã che giấu ý tưởng bằng hành sự. –nt– đã che giấu ý tưởng bằng sự đọc tụng (giới bốn). –nt– đã che giấu ý tưởng trong khi phát biểu. –nt– đã che giấu ý tưởng bằng lời tuyên bố. –nt– đã che giấu ý tưởng bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ phải chịu sự bất hạnh, sanh vào địa ngục, bị đọa trọn kiếp, không thể khác được.

Phẩm Kẻ Chia Rẽ Hội Chúng là thứ mười một.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Sau khi che giấu quan điểm bằng hành sự, với sự đọc tụng, và bằng lời phát biểu, với lời tuyên bố, bằng thẻ, năm cách này phụ thuộc vào quan điểm, điều mong mỏi, sự khao khát, và ý tưởng, ba phương hướng ấy là có năm phần.

--ooOoo--

12. PHẨM THỨ NHÌ VỀ KẺ CHIA RẼ HỘI CHÚNG:

1. – Bạch ngài, kẻ chia rẽ hội chúng có bao nhiêu yếu tố là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được?

– Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã không che giấu quan điểm bằng hành sự. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

2. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã không che giấu quan điểm bằng sự đọc tụng (giới bốn). Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

3. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã không che giấu quan điểm trong khi phát biểu. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

4. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ anusāvaṇena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

5. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

6. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya khantiṃ kamma —pe— avinidhāya khantiṃ uddesena —pe— avinidhāya khantiṃ voharanto —pe— avinidhāya khantiṃ anusāvaṇena —pe— avinidhāya khantiṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

7. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya ruciṃ kamma —pe— avinidhāya ruciṃ uddesena —pe— avinidhāya ruciṃ voharanto —pe— avinidhāya ruciṃ anusāvaṇena —pe— avinidhāya ruciṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

8. Aparehipi upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi?

4. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khuru tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã không che giấu quan điểm bằng lời tuyên bố. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

5. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khuru tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã không che giấu quan điểm bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

6. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khuru tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã không che giấu điều mong mỏi bằng hành sự. –(như trên)– đã không che giấu điều mong mỏi bằng sự đọc tụng (giới bốn). –(như trên)– đã không che giấu điều mong mỏi trong khi phát biểu. –nt– đã không che giấu điều mong mỏi bằng lời tuyên bố. –nt– đã không che giấu điều mong mỏi bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

7. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khuru tuyên bố phi Pháp là ‘*Pháp*,’ tuyên bố Pháp là: ‘*Phi Pháp*,’ tuyên bố phi Luật là: ‘*Luật*,’ tuyên bố Luật là: ‘*Phi Luật*,’ đã không che giấu điều khao khát bằng hành sự. –(như trên)– đã không che giấu điều khao khát bằng sự đọc tụng (giới bốn). –(như trên)– đã không che giấu điều khao khát trong khi phát biểu. –nt– đã không che giấu điều khao khát bằng lời tuyên bố. –nt– đã không che giấu điều khao khát bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

8. Nay Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố khác nữa là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được. Với năm (yếu tố) gì?

Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti dīpeti, dhammaṃ adhammoti dīpeti, avinayaṃ vinayoti dīpeti, vinayaṃ avinayoti dīpeti, avinidhāya saññaṃ kammaṃ —pe— avinidhāya saññaṃ uddesena —pe— avinidhāya saññaṃ voharanto —pe— avinidhāya saññaṃ anusāvaṇena —pe— avinidhāya saññaṃ salākagāhena. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho ti.

Dutiyasaṅghabhedakavaggo dvādasamo.

TASSUDDĀNAṃ

Avinidhāya diṭṭhiṃ kammaṃ uddesena¹ vohārena² ca, anusāvaṇena³ salākena pañcete diṭṭhinissitā.

Khanti ruci ca saññā ca⁴ tayo te pañcadhā nayā,⁵ heṭṭhime kaṅhapakkhamhi samavāsavidhī⁶ yathā; tatheva sukkapakkhamhi samavāsati jānathā ti.

--ooOoo--

13. ĀVĀSIKA VAGGO

1. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, [PTS 204] dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, saṅghikaṃ puggalikaparibhogena paribhuñjati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye.

2. Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, saṅghikaṃ na puggalikaparibhogena paribhuñjati. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge ti.

3. Kati nu kho bhante adhammikā vinayabyākaraṇā ti? Pañcime upāli, adhammikā vinayabyākaraṇā. Katame pañca? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ dhammoti pariṇāmeti, dhammaṃ adhammoti pariṇāmeti, avinayaṃ vinayoti pariṇāmeti, vinayaṃ avinayoti pariṇāmeti, apaññattaṃ paññāpeti, paññattaṃ samucchindati. Ime kho upāli, pañca adhammikā vinayabyākaraṇā.

¹ uddese - Ma.

² voharena - Ma, Syā, PTS.

³ anussāvane - Ma, Syā, PTS.

⁴ khantiṃ ruciṃ ca saññañca - Ma.

⁵ nayā ti - Syā, PTS.

⁶ samavāsati vidhī - Ma, Syā, PTS.

Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu tuyên bố phi Pháp là ‘Pháp,’ tuyên bố Pháp là: ‘Phi Pháp,’ tuyên bố phi Luật là: ‘Luật,’ tuyên bố Luật là: ‘Phi Luật,’ đã không che giấu ý tưởng bằng hành sự. –nt– đã không che giấu ý tưởng bằng sự đọc tụng (giới bốn). –nt– đã không che giấu ý tưởng trong khi phát biểu. –nt– đã không che giấu ý tưởng bằng lời tuyên bố. –nt– đã không che giấu ý tưởng bằng cách phân phát thẻ biểu quyết. Này Upāli, kẻ chia rẽ hội chúng có năm yếu tố này là kẻ không phải chịu sự bất hạnh, không sanh vào địa ngục, không bị đọa trọn kiếp, có thể đổi khác được.

Phẩm thứ nhì về Kẻ Chia Rẽ Hội Chúng là thứ mười hai.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Sau khi che giấu quan điểm bằng hành sự, với sự đọc tụng, và bằng lời phát biểu, với lời tuyên bố, bằng thẻ, năm cách này phụ thuộc vào quan điểm.

Còn điều mong mỏi, sự khao khát, và ý tưởng, ba đường hướng ấy là có năm phần. Giống như hai mươi phương thức tương đương này ở phần tối bên dưới, tương tự như thế ấy hãy hiểu rõ về hai mươi sự tương đương ở phần sáng.

--ooOoo--

13. PHẨM VỊ THƯỜNG TRÚ:

1. – Bạch ngài, vị tỳ khưu thường trú có bao nhiêu yếu tố bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm?

– Này Upāli, vị tỳ khưu thường trú có năm yếu tố bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, vị sử dụng vật thuộc về hội chúng như là vật dụng thuộc về cá nhân. Này Upāli, vị tỳ khưu thường trú có năm yếu tố này bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm.

2. Này Upāli, vị tỳ khưu thường trú có năm yếu tố được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, vị không sử dụng vật thuộc về hội chúng như là vật dụng thuộc về cá nhân. Này Upāli, vị tỳ khưu thường trú có năm yếu tố này được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm.

3. – Bạch ngài, có bao nhiêu cách giải thích Luật sai Pháp? – Này Upāli, đây là năm cách giải thích Luật sai Pháp. Thế nào là năm? Này Upāli, ở đây vị tỳ khưu thuyết phục rằng phi Pháp là ‘Pháp,’ thuyết phục rằng Pháp là: ‘Phi Pháp,’ thuyết phục rằng phi Luật là: ‘Luật,’ thuyết phục rằng Luật là: ‘Phi Luật,’ vị quy định điều chưa được quy định và hủy bỏ điều đã được quy định. Này Upāli, đây là năm cách giải thích Luật sai Pháp.

4. Pañcime upāli, dhammikā vinayabyākaraṇā. Katame pañca? Idhūpāli, bhikkhu adhammaṃ adhammoti pariṇāmeti, dhammaṃ dhammoti pariṇāmeti, avinayaṃ avinayoti pariṇāmeti, vinayaṃ vinayoti pariṇāmeti, apaññattaṃ na paññāpeti, paññattaṃ na samucchindati. Ime kho upāli, pañca dhammikā vinayabyākaraṇā ti.

5. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, uddiṭṭhānuddiṭṭhaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye.

6. Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, uddiṭṭhānuddiṭṭhaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge ti.

7. Katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato senāsanapaññāpako —pe— bhaṇḍāgāriko —pe— cīvarapaṭiggāhako —pe— cīvarabhājako —pe— yāgubhājako —pe— phalabhājako —pe— khajjabhājako —pe— appamattakavissajjako —pe— sāṭiyagāhāpako —pe— pattagāhāpako —pe— ārāmikapesako —pe— sāmaṇerapesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye ti?

Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato sāmaṇerapesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ nirayeti. Katamehi pañcahi? Chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, pesitāpesitaṃ na jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato sāmaṇerapesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye.

8. Pañcahupāli, aṅgehi samannāgato sāmaṇerapesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge. Katamehi pañcahi? Na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, pesitāpesitaṃ jānāti. Imehi kho upāli, pañcahaṅgehi samannāgato sāmaṇerapesako yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge ti.

Āvāsikavaggo terasamo.¹

TASSUDDĀNAM

Āvāsikā byākaraṇā² bhattuddesasenāsanāni³ ca,
bhaṇḍacīvaragāho ca cīvarassa ca bhājako.
Yāgu phalaṃ khajjakañca appasāṭiyagāhako,
pattaārāmikā⁴ ceva sāmaṇerena pesako ti.

--ooOoo--

¹ āvāsikavaggo niṭṭhito terasamo - Ma, PTS.

² āvāsikabyākaraṇā - Ma, Syā, PTS.

³ bhattasenāsanāni - Ma, Syā.

⁴ patto ārāmiko - Ma; pattāārāmikā - Syā.

4. Nay Upāli, đây là năm cách giải thích Luật đúng Pháp. Thế nào là năm? Nay Upāli, ở đây vị tỳ khưu thuyết phục rằng phi Pháp là ‘Phi Pháp,’ thuyết phục rằng Pháp là: ‘Pháp,’ thuyết phục rằng phi Luật là: ‘Phi Luật,’ thuyết phục rằng Luật là: ‘Luật,’ vị không quy định điều chưa được quy định và không hủy bỏ điều đã được quy định. Nay Upāli, đây là năm cách giải thích Luật đúng Pháp.

5. – Bạch ngài, vị sắp xếp bữa ăn có bao nhiêu yếu tố bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm?

– Nay Upāli, vị sắp xếp bữa ăn có năm yếu tố bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, là vị không biết (bữa ăn) đã được sắp xếp hay chưa được sắp xếp. Nay Upāli, vị sắp xếp bữa ăn có năm yếu tố này bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm.

6. Nay Upāli, vị sắp xếp bữa ăn có năm yếu tố được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, là vị biết (bữa ăn) đã được sắp xếp hay chưa được sắp xếp. Nay Upāli, vị sắp xếp bữa ăn có năm yếu tố này được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm.

7. Nay Upāli, vị phân bố chỗ trú ngụ –(như trên)– vị giữ kho đồ đạc –(như trên)– vị tiếp nhận y –(như trên)– vị phân chia y –(như trên)– vị phân chia cháo –(như trên)– vị phân chia trái cây –(như trên)– vị phân chia thức ăn khô –(như trên)– vị phân chia vật linh tinh –(như trên)– vị tiếp nhận y khoác ngoài, –(như trên)– vị tiếp nhận bình bát, –(như trên)– vị quản trị các người phụ việc chùa, –(như trên)– vị quản trị các sa di có bao nhiêu yếu tố bị đọa vào địa ngục tương ứng với việc đã làm như thế?

Nay Upāli, vị quản trị các sa di có năm yếu tố bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị thiên vị vì ưa thích, thiên vị vì sân hận, thiên vị vì si mê, thiên vị vì sợ hãi, là vị không biết điều cần quản trị và điều không cần quản trị. Nay Upāli, vị quản trị các sa di có năm yếu tố này bị đọa vào địa ngục như thế tương ứng với việc đã làm.

8. Nay Upāli, vị quản trị các sa di có năm yếu tố được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm. Với năm (yếu tố) gì? Là vị không thiên vị vì ưa thích, không thiên vị vì sân hận, không thiên vị vì si mê, không thiên vị vì sợ hãi, là vị biết điều cần quản trị và điều không cần quản trị. Nay Upāli, vị quản trị các sa di có năm yếu tố này được sanh vào cõi trời như thế tương ứng với việc đã làm.

Phẩm Vị Thường Trú là thứ mười ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Vị (tỳ khưu) thường trú, các điều giải thích, sắp xếp bữa ăn, và chỗ ngụ, đồ đạc, việc tiếp nhận y, và vị phân chia y.

Cháo, trái cây, vật thực khô, và vật linh tinh, vị tiếp nhận tấm choàng, bình bát, và luôn cả người phụ việc chùa, với sa di, và vị quản trị.

--ooOoo--

14. KAṬHINATTHĀRA VAGGO

1. Kati nu kho bhante ānisaṃsā kaṭhinatthāre ti?

Pañcime upāli, ānisaṃsā kaṭhinatthāre. Katame pañca? Anāmantacāro, asamādānacāro, gaṇabhojanaṃ, yāvadatthacīvaraṃ, yo ca tattha cīvaruppādo so tesam bhavissati. Ime kho upāli, pañca ānisaṃsā kaṭhinatthāre ti.

2. Kati nu kho bhante ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddaṃ okkamato ti?

Pañcime upāli, ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddaṃ okkamato. Katame pañca? Dukkhaṃ supati, dukkhaṃ paṭibujjhati, pāpakaṃ supinaṃ passati, devatā na rakkhanti, asuci muccati. Ime kho upāli, pañca ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddaṃ okkamato.

Pañcime upāli, ānisaṃsā upaṭṭhitasatissa sampajānassa niddaṃ okkamato. Katame pañca? Sukhaṃ supati, sukhaṃ paṭibujjhati, na pāpakaṃ supinaṃ passati, devatā rakkhanti, asuci na muccati. Ime kho upāli, pañcānisaṃsā upaṭṭhitasatissa sampajānassa niddaṃ okkamato ti.

3. Kati nu kho bhante avandiyā ti?

Pañcime upāli, avandiyā. Katame pañca? Antaragharaṃ pavīṭṭho avandiyō, racchāgato avandiyō, otamasiko avandiyō, asamannāharanto avandiyō, sutto avandiyō. Ime kho upāli, pañca avandiyā.

4. Aparepi upāli, pañca avandiyā. Katame pañca? Yāgupāne avandiyō, bhattage avandiyō, ekāvatto avandiyō, aññavihito avandiyō, naggo avandiyō. Ime kho upāli, pañca avandiyā.

5. Aparepi upāli, pañca avandiyā. Katame pañca? Khādanto avandiyō, bhuñjanto avandiyō, uccāraṃ karonto avandiyō, passāvaṃ karonto avandiyō, ukkhittako avandiyō. Ime kho upāli, pañca avandiyā.

6. Aparepi upāli, pañca avandiyā. Katame pañca? Pure upasampanna pacchā upasampanno avandiyō, anupasampanno avandiyō, nānāsaṃvāsako buddhataro adhammavādī avandiyō, mātugāmo avandiyō, paṇḍako avandiyō. Ime kho upāli, pañca avandiyā.

14. PHẨM THÀNH TỰU *Kaṭhina*:

1. – Bạch ngài, có bao nhiêu điều thuận lợi trong việc thành tựu *Kaṭhina*?

– Nay Upāli, đây là năm điều thuận lợi trong việc thành tựu *Kaṭhina*. Thế nào là năm? Việc ra đi không phải báo, việc ra đi không mang theo (đủ cả ba y), sự thọ thực thành nhóm, (sử dụng được nhiều) y theo như nhu cầu, sự phát sanh về y tại nơi ấy sẽ là của các vị ấy. Nay Upāli, đây là năm điều thuận lợi trong việc thành tựu *Kaṭhina*.

2. – Bạch ngài, có bao nhiêu điều bất lợi của vị có niệm bị xao lãng, không có sự giác tỉnh, và rơi vào giấc ngủ?

– Nay Upāli, đây là năm điều bất lợi của vị có niệm bị xao lãng, không có sự giác tỉnh, và rơi vào giấc ngủ. Thế nào là năm? Vị (ấy) ngủ khổ sở, thức dậy khổ sở, thấy mộng điều ác xấu, chư thiên không hộ trì, tinh dịch bị xuất ra. Nay Upāli, đây là năm điều bất lợi của vị có niệm bị xao lãng, không có sự giác tỉnh, và rơi vào giấc ngủ.

Nay Upāli, đây là năm điều lợi ích của vị có niệm đã được thiết lập, có sự giác tỉnh, và rơi vào giấc ngủ. Thế nào là năm? Vị (ấy) ngủ an lạc, thức dậy an lạc, không thấy mộng điều ác xấu, chư thiên hộ trì, tinh dịch không bị xuất ra. Nay Upāli, đây là năm điều lợi ích của vị có niệm đã được thiết lập, có sự giác tỉnh, và rơi vào giấc ngủ.

3. – Bạch ngài, có bao nhiêu hạng người không nên được đánh lễ?

– Nay Upāli, đây là năm hạng người không nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Vị đã đi vào trong xóm nhà không nên được đánh lễ, vị đi ở đường lộ không nên được đánh lễ, vị ở trong bóng tối không nên được đánh lễ, vị không chú ý đến (sự đánh lễ) không nên được đánh lễ, vị đã ngủ không nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này không nên được đánh lễ.

4. Nay Upāli, đây là năm hạng người khác nữa không nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Khi húp cháo không nên được đánh lễ, ở trong nhà ăn không nên được đánh lễ, vị tách riêng một mình (do oán giận) không nên được đánh lễ, vị chú ý vào việc khác không nên được đánh lễ, vị lỏa thể không nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này không nên được đánh lễ.

5. Nay Upāli, đây là năm hạng người khác nữa không nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Vị đang nhai (vật thực cứng) không nên được đánh lễ, vị đang ăn (vật thực mềm) không nên được đánh lễ, vị đang đại tiện không nên được đánh lễ, vị đang tiểu tiện không nên được đánh lễ, vị bị án treo không nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này không nên được đánh lễ.

6. Nay Upāli, đây là năm hạng người khác nữa không nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Vị tu lên bậc trên sau không nên được đánh lễ bởi vị tu lên bậc trên trước, vị chưa tu lên bậc trên không nên được đánh lễ, vị không đồng cộng trú thâm niên hơn nói sai Pháp không nên được đánh lễ, người nữ không nên được đánh lễ, người vô căn không nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này không nên được đánh lễ.

7. Aparepi upāli, pañca avandiyā. Katame pañca? Pārivāsiko avandiyō, mūlāya paṭikassanāraho avandiyō, mānattāraho avandiyō, mānattacārī avandiyō, abbhānāraho avandiyō. Ime kho upāli, pañca avandiyā ti.

8. Kati nu kho bhante vandiyā ti?

Pañcime upāli, vandiyā. Katame pañca? Pacchā upasampanna pure upasampanno vandiyō, nānāsaṃvāsako buḍḍhataro dhammāvādī vandiyō, ācariyo vandiyō, upajjhāyo vandiyō, sadevake loke samārake sabrahmake sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya tathāgato arahamaṃ sammāsambuddho vandiyō. Ime kho upāli, pañca vandiyā ti.

9. Navakatarena bhante bhikkhunā buḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena kati dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā ti?

Navakatarenupāli, bhikkhunā buḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā. Katame pañca? Navakatarenupāli, bhikkhunā buḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalimpaggahetvā ubhoḥi pāṇitalehi pādāni parisambāhantena pemañca gāravañca upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā. Navakatarenupāli, bhikkhunā buḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena ime pañca dhamme ajjhataṃ upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā ti.

Kaṭhinatthāravaggo cuddasamo.¹

TASSUDDĀNAṃ

Kaṭhinatthāra niddā ca antarā yāgu khādane,²
pure ca pārivāsī³ ca vandiyā⁴ vanditabbakan ti.

Upālīpañcakamaṃ niṭṭhitamaṃ.

TESAṃ VAGGĀNAṃ UDDĀNAṃ

Anissitena kammañca vohārāvīkamma⁵ ca,
codanā ca dhutaṅgā ca musā bhikkhunimeva ca.

Ubbāhikādhikaraṇamaṃ bhedakā pañcamā pure,
āvāsikā kaṭhinañca cuddasa⁶ suppakāsikā ti.

--ooOoo--

¹ kathinatthāravaggo niṭṭhito cuddasamo - Ma, PTS.

² antarayāgukhādane - Syā, PTS.

³ pārivāsī - Ma, Syā, PTS.

⁴ vandiyō - Ma, PTS; vandeyyo - Syā.

⁵ vohārāvīkamma - Ma, Syā, PTS.

⁶ cuddasā - Ma, Syā, PTS.

7. Nay Upāli, đây là năm hạng người khác nữa không nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Vị thực hành hình phạt *parivāsa* không nên được đánh lễ, vị xứng đáng việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu không nên được đánh lễ, vị xứng đáng hình phạt *mānatta* không nên được đánh lễ, vị thực hành hình phạt *mānatta* không nên được đánh lễ, vị xứng đáng sự giải tội không nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này không nên được đánh lễ.

8. – Bạch ngài, có bao nhiêu hạng người nên được đánh lễ?

– Nay Upāli, đây là năm hạng người nên được đánh lễ. Thế nào là năm? Vị tu lên bậc trên trước nên được đánh lễ bởi vị tu lên bậc trên sau, vị không đồng cộng trú thâm niên hơn nói đúng Pháp nên được đánh lễ, thầy dạy học nên được đánh lễ, thầy tế độ nên được đánh lễ, trong thế gian tính luôn cõi chư thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư thiên, và loài người, đức Như Lai bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác nên được đánh lễ. Nay Upāli, năm hạng người này nên được đánh lễ.

9. – Bạch ngài, vị tỳ khưu mới tu sau trong khi đánh lễ ở chân của vị tỳ khưu thâm niên hơn nên thiết lập ở nội tâm bao nhiêu pháp rồi mới nên đánh lễ ở hai chân?

– Nay Upāli, vị tỳ khưu mới tu sau trong khi đánh lễ ở chân của vị tỳ khưu thâm niên hơn nên thiết lập ở nội tâm năm pháp rồi mới nên đánh lễ ở hai chân. Thế nào là năm? Nay Upāli, vị tỳ khưu mới tu sau trong khi đánh lễ ở chân của vị tỳ khưu thâm niên hơn nên đắp thượng y một bên vai, chắp tay lên, chà sát khắp hai chân với hai lòng bàn tay, sau khi an trú với sự quý mến và kính trọng, rồi mới nên đánh lễ ở hai chân. Nay Upāli, vị tỳ khưu mới tu sau trong khi đánh lễ ở chân của vị tỳ khưu thâm niên hơn nên thiết lập ở nội tâm năm pháp này rồi mới nên đánh lễ ở hai chân.

Phẩm Thành Tựu *Kaṭhina* là thứ mười bốn.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Sự thành tựu Kaṭhina, và giấc ngủ, khoảng giữa (đường), (húp) cháo, khi (đang) nhai, vị tu trước, vị thực hành parivāsa, vị đáng được đánh lễ, liên quan đến việc nên đánh lễ.

Dứt Nhóm Năm về Upāli.

TÓM LƯỢC CÁC PHẨM NÀY:

Không nương nhờ, và hành sự, lời phát biểu, và với sự trình bày, sự cáo tội, và các pháp giữ bỏ, đối trá, và luôn cả tỳ khưu ni.

Đại biểu, sự tranh tụng, kẻ chia rẽ (hội chúng), điều thứ năm ở trước, vị thường trú, và lễ Kaṭhina, mười bốn phần đã khéo được giải thích.

--ooOoo--

SAMUṬṬHĀNAM

Atthāpatti acittako āpajjati sacittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati acittako vuṭṭhāti, atthāpatti acittako āpajjati acittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati sacittako vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati, akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati abyākatacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati abyākatacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati abyākatacitto vuṭṭhāti.

Paṭhamam pārajikam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Paṭhamam pārajikam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato.

Dutiyam pārajikam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Dutiyam pārajikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Tatiyam pārajikam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Tatiyam pārajikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Catuttham pārajikam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Catuttham pārajikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Cattāro pārajikā niṭṭhitā.

1. Upakkamivā asuciṃ mocentassa saṅghādiseso katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Upakkamivā asuciṃ mocentassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato.

NGUỒN SANH KHỞI:

Có loại tội vị vi phạm không có ý thức, thoát tội có ý thức.^[a] Có loại tội vị vi phạm có ý thức, thoát tội không có ý thức.^[b] Có loại tội vị vi phạm không có ý thức, thoát tội không có ý thức. Có loại tội vị vi phạm có ý thức, thoát tội có ý thức. Có loại tội vị vi phạm với tâm thiện, thoát tội với tâm thiện.^[c] Có loại tội vị vi phạm với tâm thiện, thoát tội với tâm bất thiện.^[d] Có loại tội vị vi phạm với tâm thiện, thoát tội với tâm vô ký.^[e] Có loại tội vị vi phạm với tâm bất thiện, thoát tội với tâm thiện. Có loại tội vị vi phạm với tâm bất thiện, thoát tội với tâm bất thiện. Có loại tội vị vi phạm với tâm bất thiện, thoát tội với tâm vô ký.^[f] Có loại tội vị vi phạm với tâm vô ký, thoát tội với tâm thiện. Có loại tội vị vi phạm với tâm vô ký, thoát tội với tâm bất thiện. Có loại tội vị vi phạm với tâm vô ký, thoát tội với tâm vô ký.

Tội *pārājika* thứ nhất sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *pārājika* thứ nhất sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân và do ý, không do khẩu.

Tội *pārājika* thứ nhì sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *pārājika* thứ nhì sanh lên với ba nguồn sanh tội: có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

Tội *pārājika* thứ ba sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *pārājika* thứ ba sanh lên với ba nguồn sanh tội: có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

Tội *pārājika* thứ tư sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *pārājika* thứ tư sanh lên với ba nguồn sanh tội: có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

Dứt bốn tội *pārājika*.

1. Tội *saṅghādisesa* đến vị gắng sức và làm xuất ra tinh dịch sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị gắng sức và làm xuất ra tinh dịch sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân và do ý, không do khẩu.

2. Mātugāmena saddhiṃ kāyasamsaggaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Mātugāmena saddhiṃ kāyasamsaggaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato.

3. Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsantassa saṅghādiseso tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

4. Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsantassa saṅghādiseso tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: —pe—

5. Sañcarittaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Sañcarittaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

6. Saññācīkāya kuṭiṃ kārāpentassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Saññācīkāya kuṭiṃ kārāpentassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: —pe—

7. Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpentassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpentassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: —pe—

8. Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: —pe—

9. Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti: —pe—

2. Tội *saṅghādisesa* đến vị thực hiện việc xúc chạm thân thể với người nữ sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị thực hiện việc xúc chạm thân thể với người nữ sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân và do ý, không do khẩu.

3. Tội *saṅghādisesa* đến vị nói với người nữ bằng những lời dâm dật sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị nói với người nữ bằng những lời dâm dật sanh lên với ba nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

4. Tội *saṅghādisesa* đến vị ca ngợi sự hầu hạ tình dục cho bản thân trong sự hiện diện của người nữ sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị ca ngợi sự hầu hạ tình dục cho bản thân trong sự hiện diện của người người nữ sanh lên với ba nguồn sanh tội: –(như trên)–

5. Tội *saṅghādisesa* đến vị tiến hành việc mai mối sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị tiến hành việc mai mối sanh lên với sáu nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân, không do khẩu không do ý; có thể sanh lên do khẩu, không do thân không do ý; có thể sanh lên do thân và do khẩu, không do ý; có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

6. Tội *saṅghādisesa* đến vị bảo xây dựng cốc liêu do tự mình xin (vật liệu) sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị bảo xây dựng cốc liêu do tự mình xin (vật liệu) sanh lên với sáu nguồn sanh tội: –(như trên)–

7. Tội *saṅghādisesa* đến vị bảo xây dựng trú xá lớn sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị bảo xây dựng trú xá lớn sanh lên với sáu nguồn sanh tội: –(như trên)–

8. Tội *saṅghādisesa* đến vị bôi nhọ vị tỳ khưu về tội *pārājika* không có nguyên cơ sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị bôi nhọ vị tỳ khưu về tội *pārājika* không có nguyên cơ sanh lên với ba nguồn sanh tội: –(như trên)–

9. Tội *saṅghādisesa* đến vị nắm lấy sự kiện nào đó chỉ là nhỏ nhặt thuộc về cuộc tranh tụng có quan hệ khác biệt rồi bôi nhọ vị tỳ khưu về tội *pārājika* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị nắm lấy sự kiện nào đó chỉ là nhỏ nhặt thuộc về cuộc tranh tụng có quan hệ khác biệt rồi bôi nhọ vị tỳ khưu về tội *pārājika* sanh lên với ba nguồn sanh tội: –(như trên)–

10. Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

11. Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantānaṃ saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

12. Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

13. Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Terasasaṅghādisesā niṭṭhitā.

—pe—

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti? Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti: kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato.

Sekhiyā niṭṭhitā.

1. Cattāro pārājikā kati samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Cattāro pārājikā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

2. Terasa saṅghādisesā kaṭihi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Terasa saṅghādisesā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato samuṭṭhahanti na vācato na cittato, siyā vācato samuṭṭhahanti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhahanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

10. Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu là người chia rẽ hội chúng không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu là người chia rẽ hội chúng không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

11. Tội *saṅghādisesa* đến các vị tỳ khưu là những kẻ xu hướng theo việc chia rẽ (hội chúng) không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến các vị tỳ khưu là những kẻ xu hướng theo việc chia rẽ (hội chúng) không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

12. Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu khó dạy không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu khó dạy không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

13. Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu là người làm hư hỏng các gia đình không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khưu là người làm hư hỏng các gia đình không chịu dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

Dứt mười ba tội *saṅghādisesa*.

–(như trên)–

Tội *dukkata* đến vị đại tiện, hoặc tiểu tiện, hoặc khạc nhổ vào trong nước do không có sự tôn trọng sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Tội *dukkata* đến vị đại tiện, hoặc tiểu tiện, hoặc khạc nhổ vào trong nước do không có sự tôn trọng sanh lên với một nguồn sanh tội là sanh lên do thân và do ý, không do khẩu.

Dứt các tội *sekhiya*.

1. Bốn tội *pārājika* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Bốn tội *pārājika* sanh lên với ba nguồn sanh tội: có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

2. Mười ba tội *saṅghādisesa* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Mười ba tội *saṅghādisesa* sanh lên với sáu nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân, không do khẩu không do ý; có thể sanh lên do khẩu, không do thân không do ý; có thể sanh lên do thân và do khẩu, không do ý; có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

3. Dve aniyatā katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Dve aniyatā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

4. Tiṃsa nissaggiyā pācittiyā katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Tiṃsa nissaggiyā pācittiyā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato samuṭṭhahanti na vācato na cittato, siyā vācato samuṭṭhahanti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhahanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

5. Dvenavuti pācittiyā katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Dvenavuti pācittiyā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato samuṭṭhahanti na vācato na cittato, siyā vācato samuṭṭhahanti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhahanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

6. Cattāro pāṭidesanīyā katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Cattāro pāṭidesanīyā catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato samuṭṭhahanti na vācato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhahanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti.

7. Pañcasattati sekhiyā katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti? Pañcasattati sekhiyā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti: siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhahanti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhahanti ti.

Samuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

Acittakusalañceva¹ samuṭṭhānañca sabbathā,
yathā dhammena ñāyena samuṭṭhānaṃ vijānathā ti.

--ooOoo--

¹ acittakusalā ceva - Ma, Syā; acittakusalo ceva - PTS.

3. Hai tội *aniyata* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Hai tội *aniyata* sanh lên với ba nguồn sanh tội: có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

4. Ba mươi tội *nissaggiya pācittiya* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Ba mươi tội *nissaggiya pācittiya* sanh lên với sáu nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân, không do khẩu không do ý; có thể sanh lên do khẩu, không do thân không do ý; có thể sanh lên do thân và do khẩu, không do ý; có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

5. Chín mươi hai tội *pācittiya* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Chín mươi hai tội *pācittiya* sanh lên với sáu nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân, không do khẩu không do ý; có thể sanh lên do khẩu, không do thân không do ý; có thể sanh lên do thân và do khẩu, không do ý; có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

6. Bốn tội *pāṭidesanīya* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Bốn tội *pāṭidesanīya* sanh lên với bốn nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân, không do khẩu không do ý; có thể sanh lên do thân và do khẩu, không do ý; có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

7. Bảy mươi lăm tội *sekhiya* sanh lên với bao nhiêu nguồn sanh tội? – Bảy mươi lăm tội *sekhiya* sanh lên với ba nguồn sanh tội: Có thể sanh lên do thân và do ý, không do khẩu; có thể sanh lên do khẩu và do ý, không do thân; có thể sanh lên do thân, do khẩu, và do ý.

Dứt Chương Nguồn Sanh Khởi.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

Vô ý thức, và luôn cả (tâm) thiện, và nguồn sanh khởi trong mọi trường hợp, hãy biết rõ về nguồn sanh khởi theo đúng Pháp có phương thức.

--ooOoo--

DUTIYAGĀTHĀSAṄGAṄIKAM

1. Katāpattiyo kāyikā kati vācasikā katā,
chādentassa kati āpattiyo kati saṃsaggapaccayā.
2. Cha āpattiyo kāyikā cha vācasikā katā,
chādentassa tisso āpattiyo pañca saṃsaggapaccayā.
3. Aruṇugge kati āpattiyo kati yāvatatīyakā,
katettha aṭṭhavatthukā katihi sabbasaṅgaho.
4. Aruṇugge tisso āpattiyo duve¹ yāvatatīyakā,
ekettha aṭṭhavatthukā ekena sabbasaṅgaho.
5. Vinayassa kati mūlāni yāni buddhena paññattā,
vinayagarukā kati vuttā duṭṭhullachādanā kati.
6. Vinayassa dve mūlāni yāni buddhena paññattā,
vinayagarukā dve vuttā dve duṭṭhullachādanā.
7. Gāmantare kati āpattiyo kati nadīpārapaccayā,
kati maṃsesu thullaccayaṃ kati maṃsesu dukkaṭaṃ.
8. Gāmantare catasso āpattiyo catasso nadīpārapaccayā,
ekamaṃse thullaccayaṃ nava maṃsesu dukkaṭaṃ.
9. Kati vācasikā rattīṃ kati vācasikā divā,
dadamānassa kati āpattiyo paṭiggaṇhantassa kittakā.
10. Dve vācasikā rattīṃ dve vācasikā divā,
dadamānassa tisso āpattiyo cattāro ca paṭiggahe.
11. Kati desanāgāminiyo kati sappatīkammā katā,
katettha appatīkammā vuttā buddhenādiccabandhunā.
12. Pañcadesanāgāminiyo cha sappatīkammā katā,
ekettha appatīkammā vuttā buddhenādiccabandhunā.
13. Vinayagarukā kati vuttā kāyavācasikāni ca,
kati vikāle dhaññaraso² kati ñatticatutthena sammuti.
14. Vinayagarukā dve vuttā kāyavācasikāni ca,
eko vikāle dhaññaraso ekā ñatticatutthena sammuti.

¹ dve - Ma, Syā, PTS.

² dhaññarasā - Syā, PTS.

SUU TẬP VỀ CÁC BÀI KỆ - PHẦN HAI:¹

1. Bao nhiêu tội đã được làm do thân? Bao nhiêu đã được làm do khẩu? Bao nhiêu tội của vị đang che giấu? Bao nhiêu là do duyên xúc chạm?

2. – Sáu loại tội do thân. Sáu đã được làm do khẩu.^[a] Ba tội của vị đang che giấu.^[b] Năm là do duyên xúc chạm.^[c]

3. Vào lúc rạng đông bao nhiêu tội? Bao nhiêu là đến lần thứ ba? Ở đây bao nhiêu tội liên quan đến tám việc? Sự tổng hợp về tất cả là với bao nhiêu?

4. – Vào lúc rạng đông ba loại tội.^[d] Hai tội đến lần thứ ba.^[e] Ở đây có một loại liên quan đến tám việc.^[f] Sự tổng hợp về tất cả là với một điều.^[g]

5. Đối với Luật, có bao nhiêu căn nguyên đã được quy định bởi đức Phật? Tội nghiêm trọng ở Luật đã được nói đến là bao nhiêu? Sự che giấu về tội phạm xấu xa có bao nhiêu?

6. – Đối với Luật, có hai căn nguyên^[h] đã được quy định bởi đức Phật. Luật. Hai loại tội nghiêm trọng ở Luật đã được nói đến.^[i] Hai sự che giấu về tội phạm xấu xa.^[j]

7. Bao nhiêu tội ở trong làng? Bao nhiêu do duyên vượt sông? Bao nhiêu tội thullaccaya về các loại thịt? Bao nhiêu tội dukkaṭa về các loại thịt?

8. – Bốn loại tội trong làng.^[k] Bốn loại do duyên vượt sông.^[l] Tội thullaccaya về một loại thịt. Tội dukkaṭa về chín loại thịt.^[m]

9. Ban đêm, bao nhiêu tội có liên quan đến khẩu? Ban ngày bao nhiêu tội có liên quan đến khẩu? Trong khi cho có bao nhiêu loại tội? Bao nhiêu trong khi thọ nhận?

10. – Ban đêm, có hai tội liên quan đến khẩu.^[n] Ban ngày có hai tội liên quan đến khẩu.^[o] Trong khi cho có ba tội.^[p] Và bốn tội về việc thọ nhận.^[q]

11. Có bao nhiêu tội đưa đến việc sám hối? Bao nhiêu tội đã làm có sự sửa chữa được? Ở đây, bao nhiêu tội không có sự sửa chữa đã được nói lên bởi đức Phật, vị thân quyên mặt trời?

12. – Có năm loại tội đưa đến việc sám hối.^[r] Sáu loại tội đã làm có sự sửa chữa được.^[s] Ở đây, một loại tội không có sự sửa chữa đã được nói lên bởi đức Phật, vị thân quyên của mặt trời.

13. Bao nhiêu loại tội nặng của Luật đã được nói đến có liên quan đến thân và khẩu? Bao nhiêu tội lúc sái thời có vị của lúa gạo? Bao nhiêu sự thỏa thuận với sự thông báo đến lần thứ tư?

14. – Có hai loại tội nặng của Luật đã được nói đến có liên quan đến thân và khẩu. Một tội lúc sái thời có vị của lúa gạo.^[t] Một sự thỏa thuận với (hành sự) có lời đề nghị đến lần thứ tư.^[u]

¹ Các câu trả lời ở Chánh Tạng chỉ được ghi ngắn gọn nên cần phải xem lời giải thích của ngài Buddhaghosa. Nguồn trích dẫn cho các lời giải thích của Ngài được cung cấp một phần do I. B. Horner, dịch giả bản Anh ngữ, còn một phần là sự đóng góp của người dịch.

15. Pārājikā kāyikā kati kati saṃvāsabhūmiyo,¹
katinnaṃ² ratticchedo paññattā dvaṅgulā kati.
16. Pārājikā kāyikā dve dve saṃvāsabhūmiyo,¹
dvinnañca ratticchedo paññattā dvaṅgulā duve.
17. Katattānaṃ vadhitvāna katīhi saṅgho bhijjati,
katettha paṭhamāpattikaṃ ñattiyā karaṇā kati.
18. Dve attānaṃ vadhitvāna dvīhi saṅgho bhijjati,
dvettha paṭhamāpattikā ñattiyā karaṇā duve.
19. Pāṇātipāte kati āpattiyo vācā pārājikā kati,
obhāsanā kati vuttā sañcarittena vā kati.
20. Pāṇātipāte tisso āpattiyo vācā pārājikā tayo,
obhāsanā tayo vuttā sañcarittena vā tayo.
21. Kati puggalā na upasampādetabbā kati kammānaṃ saṅgahā,
nāsikatā kati vuttā katinnaṃ² ekavācikaṃ.
22. Tayo puggalā na upasampādetabbā tayo kammānaṃ saṅgahā,
nāsikatā³ tayo vuttā tiṇṇannaṃ ekavācikaṃ.
23. Adinnādāne kati āpattiyo kati methunapaccayā,
chindantassa kati āpattiyo kati chaḍḍitapaccayā.
24. Adinnādāne tisso āpattiyo catasso methunapaccayā,
chindantassa tisso āpattiyo pañca chaḍḍitapaccayā.
25. Bhikkhunovādakavaggasmiṃ pācittiyena dukkaṭā,
katettha navakā vuttā katinnaṃ² cīvarena ca.
26. Bhikkhunovādakavaggasmiṃ pācittiyena dukkaṭā,⁴
katā caturettha navakā vuttā dvinnaṃ cīvarena ca.
27. Bhikkhunīnañca akkhātā pāṭidesanīyā kati,
bhuñjantāmakadhaññena pācittiyena dukkaṭā kati.
28. Bhikkhunīnañca akkhātā aṭṭha pāṭidesanīyā katā,
bhuñjantāmakadhaññena pācittiyena dukkaṭā katā.

¹ saṃvāsakabhūmiyo - Ma, Syā.⁴ pācittiyena dukkaṭā katā - Ma, Syā, PTS.² katinnaṃ - Ma; katīnaṃ - Syā, PTS, Sīmu, evaṃ sabbattha.³ nāsikatā - Ma, Syā, PTS.

15. Tội *pārājika* liên quan đến thân là bao nhiêu? Có bao nhiêu nền tảng của việc đồng cộng trú? Sự đứt đêm là của bao nhiêu hạng? Về việc hai lóng tay, đã được quy định là bao nhiêu?

16. – Tội *pārājika* liên quan đến thân có hai điều.^[a] Và có hai nền tảng của việc đồng cộng trú.^[b] Và sự đứt đêm là của hai hạng.^[c] Về việc hai lóng tay, có hai điều đã được quy định.^[d]

17. Sau khi đánh chính mình bao nhiêu tội? Hội chúng bị chia rẽ bởi bao nhiêu cách? Ở đây có bao nhiêu tội vi phạm ngay tức thời? Bao nhiêu do nguyên nhân của lời đề nghị?

18. – Sau khi đánh chính mình hai tội.^[e] Hội chúng bị chia rẽ bởi hai cách.^[f] Ở đây có hai loại tội vi phạm ngay tức thời.^[g] Hai loại do nguyên nhân của lời đề nghị.

19. Trong việc giết hại mạng sống bao nhiêu tội? Vì lời nói có bao nhiêu tội *pārājika*? Do việc nói lời (thô tục) bao nhiêu tội được nói đến? Hoặc do việc mai mối là bao nhiêu?

20. – Trong việc giết hại mạng sống ba tội. Vì lời nói vi phạm ba tội *pārājika*.^[h] Do việc nói lời (thô tục) ba tội được đề cập đến. Hoặc do việc mai mối là ba tội.^[i]

21. Có bao nhiêu hạng người không được tu bậc trên? Các hành sự có bao nhiêu phần tổng hợp lại? Bao nhiêu kẻ bị trục xuất được nói đến? Một tuyên ngôn cho bao nhiêu người?

22. – Có ba hạng người không được tu bậc trên. Các hành sự có ba phần tổng hợp lại.^[j] Ba kẻ bị trục xuất được nói đến.^[k] Một tuyên ngôn cho ba người.^[l]

23. Về việc lấy vật không được cho có bao nhiêu tội? Bao nhiêu do duyên việc đôi lúa? Bao nhiêu tội trong khi chặt đứt? Bao nhiêu do duyên đã quăng bỏ?

24. Về việc lấy vật không được cho có ba tội. Bốn do duyên việc đôi lúa. Ba tội trong khi chặt đứt. Năm do duyên đã quăng bỏ.^[m]

25. Ở phần giáo giới tỳ khưu ni có các tội *dukkata* và *pācittiya*? Nơi đây có bao nhiêu nhóm chín được nói đến? Và với y của bao nhiêu hạng?

26. Ở phần giáo giới tỳ khưu ni có các tội *dukkata* và *pācittiya*. Nơi đây có bốn nhóm chín được nói đến.^[n] Và với y của hai hạng.

27. Và đối với các tỳ khưu ni bao nhiêu tội *pāṭidesanīya* được nói đến? Có bao nhiêu tội *dukkata* với tội *pācittiya* vì thóc lúa chưa xay trong lúc đang thợ thực?

28. Và đối với các tỳ khưu ni có tám tội *pāṭidesanīya* đã bị vi phạm được nói đến. Tội *dukkata* với tội *pācittiya* đã bị vi phạm vì thóc lúa chưa xay trong lúc đang thợ thực.^[o]

29. Gacchantassa kati āpattiyo ṭhitassa vāpi kittakā,¹
nissinnassa kati āpattiyo nipannassāpi kittakā.¹
30. Gacchantassa catasso āpattiyo ṭhitassa vāpi tattikā,²
nisinnassa catasso āpattiyo nipannassāpi tattikā.²
31. Kati pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato.
32. Pañca pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato.
33. Kati pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato.
34. Nava pācittiyāni sabbāni nānā vatthukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato.
35. Kati pācittiyāni sabbāni nānā vatthukāni,
kati vācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.
36. Pañca pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
ekavācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.
37. Kati pācittiyāni sabbāni nānā vatthukāni,
kati vācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.
38. Nava pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
ekavācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.
39. Kati pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
kiñca³ kittetvā deseyya vuttā ādiccabandhunā.
40. Pañca pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
vatthum kittetvā deseyya vuttā ādiccabandhunā.
41. Kati pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
kiñca³ kittetvā deseyya vuttā ādiccabandhunā.
42. Nava pācittiyāni sabbāni nānāvattukāni,
vatthum kittetvā deseyya vuttā ādiccabandhunā.

¹ kittikā - PTS.² tattakā - Ma, Syā.³ kiñci - PTS.

29. Đối với vị đang đi có bao nhiêu tội? Hoặc ngay cả đối với vị đang đứng có bao nhiêu? Đối với vị đã ngồi xuống có bao nhiêu tội? Ngay cả đối với vị đã nằm xuống có bao nhiêu?

30. Đối với vị đang đi có bốn loại tội. Hoặc ngay cả đối với vị đang đứng cũng có bấy nhiêu. Đối với vị đã ngồi xuống có bốn loại tội. Ngay cả đối với vị đã nằm xuống cũng có bấy nhiêu.

31. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có thể vi phạm bao nhiêu tội pācittiya đồng một lượt không trước không sau?

32. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có thể vi phạm năm tội pācittiya đồng một lượt không trước không sau.^[a]

33. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có thể vi phạm bao nhiêu tội pācittiya đồng một lượt không trước không sau?

34. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có thể vi phạm chín tội pācittiya đồng một lượt không trước không sau.^[b]

35. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có bao nhiêu tội pācittiya? Có thể sám hối tội với bao nhiêu lời nói, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời?

36. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có năm tội pācittiya. Có thể sám hối tội chỉ với một lời nói, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời.

37. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có bao nhiêu tội pācittiya? Có thể sám hối tội với bao nhiêu lời nói, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời?

38. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có chín tội pācittiya. Có thể sám hối tội chỉ với một lời nói, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời.

39. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có bao nhiêu tội pācittiya? Và sau khi báo điều gì thì có thể sám hối tội, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời?

40. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có năm tội pācittiya. Sau khi báo sự việc thì có thể sám hối tội, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời.

41. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có bao nhiêu tội pācittiya? Và sau khi báo điều gì thì có thể sám hối tội, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời?

42. Tất cả các sự việc đều khác nhau, có chín tội pācittiya. Sau khi báo sự việc thì có thể sám hối tội, đã được đề cập đến bởi vị thân quyến của mặt trời.

43. Yāvatatīyakā¹ kati āpattiyo kati vohārapaccayā,
khādantassa kati āpattiyo kati bhojanapaccayā.
44. Yāvatatīyakā¹ tisso āpattiyo cha vohārapaccayā,
khādantassa tisso āpattiyo pañca bhojanapaccayā.
45. Sabbā yāvatatīyakā kati ṭhānāni gacchanti,
katinnañceva² āpattiyo katinnaṃ² adhikaraṇena ca.
46. Sabbā yāvatatīyakā pañca ṭhānāni gacchanti,
pañcannañceva āpatti pañcannaṃ adhikaraṇena ca.
47. Katinnaṃ² vinicchayo hoti katinnaṃ² vūpasamena ca,
katinnañceva² anāpatti katihi³ ṭhānehi sobhati.
48. Pañcannaṃ vinicchayo hoti pañcannaṃ vūpasamena ca,
pañcannañceva anāpatti tīhi ṭhānehi sobhati.
49. Kati kāyikā rattiṃ kati kāyikā divā,
nijjhāyantassa⁴ kati āpatti kati piṇḍapātapaccayā.
50. Dve kāyikā rattiṃ dve kāyikā divā,
nijjhāyantassa ekā āpatti ekā piṇḍapātapaccayā.
51. Katānisamse sampassaṃ paresaṃ saddhāya desaye,⁵
ukkhittakā kati vuttā kati sammāpavattanā.⁶
52. Aṭṭhānisamse sampassaṃ paresaṃ saddhāya desaye,⁵
ukkhittakā tayo vuttā te cattārīsa sammāvattanā.
53. Kati ṭhāne musāvādo kati paramanti vuccati,
kati pāṭidesaniyā katinnaṃ² desanāya ca.
54. Pañca ṭhāne musāvādo cuddasa paramanti vuccati,
dvādasa pāṭidesaniyā catunnaṃ desanāya ca.
55. Kataṅgiko musāvādo kati uposathaṅgāni,
kati dūteyyaṅgāni kati titthiyavattanā.
56. Aṭṭhaṅgiko musāvādo aṭṭha uposathaṅgāni,
aṭṭha dūteyyaṅgāni aṭṭha titthiyavattanā.

¹ yāvatatīyake - Ma, Syā, PTS.

² katinañceva, katinnaṃ - Ma;

katinañceva, katinnaṃ - Syā, PTS.

³ katihi - Ma.

⁴ nijjhantassa - Syā, PTS.

⁵ deseyya - PTS.

⁶ sammāvattanā - Ma, PTS.

43. Bao nhiêu loại tội vi phạm cho đến lần thứ ba? Bao nhiêu do duyên phát biểu? Bao nhiêu loại tội trong khi nhai? Bao nhiêu do duyên vật thực?

44. Ba loại tội vi phạm cho đến lần thứ ba.^[a] Sáu loại do duyên phát biểu.^[b] Ba loại tội trong khi nhai.^[c] Năm tội do duyên vật thực.^[d]

45. Tất cả các điều học cho đến lần thứ ba đưa đến bao nhiêu trường hợp tội? Và là tội của chính bao nhiêu hạng người? Và do sự tranh tụng của bao nhiêu hạng người?

46. Tất cả các điều học cho đến lần thứ ba đưa đến năm trường hợp tội.^[e] Và là tội của chính năm hạng người.^[f] Và do sự tranh tụng của năm hạng.

47. Công việc xét xử (tội) là của bao nhiêu hạng người? Và việc giải quyết là của bao nhiêu hạng người? Sự không vi phạm tội của chính bao nhiêu hạng người? Vị chói sáng với bao nhiêu trường hợp?

48. Công việc xét xử (tội) là của năm hạng người. Và việc giải quyết là của năm hạng. Sự không vi phạm tội của chính năm hạng. Vị chói sáng với ba trường hợp.^[g]

49. Bao nhiêu về ban đêm có liên quan đến thân? Bao nhiêu về ban ngày có liên quan đến thân? Đối với vị đang nhìn chăm chú có bao nhiêu tội? Bao nhiêu do duyên đồ ăn khất thực?

50. Hai loại về ban đêm có liên quan đến thân. Hai loại về ban ngày có liên quan đến thân.^[h] Đối với vị đang nhìn chăm chú có một tội.^[i] Một tội do duyên đồ ăn khất thực.^[j]

51. Trong khi thấy được bao nhiêu điều lợi ích rồi sám hối vì niềm tin kẻ khác? Các vị bị phạt án treo đã được nói đến bao nhiêu loại? Bao nhiêu sự thực hành đúng đắn?

52. Trong khi thấy được tám điều lợi ích rồi sám hối vì niềm tin kẻ khác.^[k] Các vị bị phạt án treo đã được nói đến ba loại.^[l] Bốn mươi ba việc ấy là các sự thực hành đúng đắn.^[m]

53. Nói dối trong bao nhiêu trường hợp? Bao nhiêu được gọi là 'tối đa'? Bao nhiêu tội pāṭidesanīya? Và do sự thú tội là của bao nhiêu?

54. Nói dối trong năm trường hợp.^[n] Mười bốn được gọi là 'tối đa'.^[o] Mười hai tội pāṭidesanīya.^[p] Và do sự thú tội là của bốn hạng.^[q]

55. Nói dối bao nhiêu chi phần? Bao nhiêu việc của lễ Uposatha? Bao nhiêu yếu tố của vị sứ giả? Bao nhiêu sở hành của ngoại đạo?

56. Nói dối tám chi phần. Tám việc của lễ Uposatha. Tám yếu tố của vị sứ giả.^[r] Tám lối hành xử của ngoại đạo.^[s]

57. Kati vācīkā upasampadā katinnaṃ paccuṭṭhātabbaṃ,
katinnaṃ āsanaṃ dātabbaṃ bhikkhunovādako kaṭhi.
58. Aṭṭha vācīkā upasampadā aṭṭhannaṃ paccuṭṭhātabbaṃ,
aṭṭhannaṃ āsanaṃ dātabbaṃ bhikkhunovādako aṭṭhahi.
59. Katinnaṃ chejjaṃ hoti katinnaṃ thullaccayaṃ,
katinnañceva anāpatti sabbesaṃ ekavatthukā.
60. Ekassa chejjaṃ hoti catunnaṃ thullaccayaṃ,
catunnañceva anāpatti sabbesaṃ ekavatthukā.
61. Kati āghātavatthūni kaṭhi saṅgho bhijjati,
katettha paṭhamāpattikā ñattiyā karaṇā kati.
62. Nava āghātavatthūni navahi saṅgho bhijjati,
navettha paṭhamāpattikā ñattiyā karaṇā nava.
63. Kati puggalā nābhivādetabbā añjali sāmicena ca,
katinnaṃ dukkaṭaṃ hoti kati cīvaradhāraṇā.
64. Dasa puggalā nābhivādetabbā añjali sāmicena ca,
dasannaṃ dukkaṭaṃ hoti dasa cīvaradhāraṇā.
65. Katinnaṃ vassaṃ vutthānaṃ dātabbaṃ idha cīvaraṃ,
katinnaṃ sante dātabbaṃ katinnañceva na dātabbaṃ.
66. Pañcannaṃ vassaṃ vutthānaṃ dātabbaṃ idha cīvaraṃ,
sattannaṃ sante dātabbaṃ soḷasannaṃ na dātabbaṃ.
67. Kati sataṃ ratti sataṃ āpattiyo¹ chādayitvāna,
kati rattiyo vasitvāna mucceyya pārivāsiko.
68. Dasasataṃ ratti sataṃ āpattiyo¹ chādayitvāna,
dasa rattiyo vasitvāna mucceyya pārivāsiko.
69. Kati kammadosā vuttā buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ sabbe adhammikā² kati.
70. Dvādasa kammadosā vuttā buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ sabbevādhammikā³ katā.

¹ āpattiṃ - Syā.² sabbeva adhammikā - Ma, PTS.³ sabbe adhammikā - Syā.

57. Việc tu lên bậc trên có bao nhiêu lời đọc? Nên đứng dậy đối với bao nhiêu hạng người? Nên nhường chỗ ngồi cho bao nhiêu hạng người? Vị giáo giới tỳ khưu ni với bao nhiêu (yếu tố)?

58. Việc tu lên bậc trên có tám lời đọc.^[a] Nên đứng dậy đối với tám hạng người. Nên nhường chỗ ngồi cho tám hạng người.^[b] Vị giáo giới tỳ khưu ni với tám (yếu tố).^[c]

59. Dự tính chia rẽ là của bao nhiêu vị? Tội thullaccaya dành cho bao nhiêu vị? Và không phạm tội đối với cả thầy bao nhiêu vị? Có phải tất cả có chung một sự việc?

60. Sự chia rẽ là của một vị. Tội thullaccaya dành cho bốn vị. Và không phạm tội đối với cả thầy bốn vị. Tất cả có chung một sự việc.^[d]

61. Bao nhiêu sự việc gây nóng giận? Hội chúng bị chia rẽ bởi số lượng bao nhiêu? Ở đây bao nhiêu vị phạm tội tức thời? Bao nhiêu do tác động của lời đề nghị?

62. Chín sự việc gây nóng giận. Hội chúng bị chia rẽ bởi chín vị tỳ khưu. Ở đây có chín vị phạm tội tức thời. Chín việc do tác động của lời đề nghị.

63. Bao nhiêu hạng người không nên được đánh lễ, chấp tay và với hành động thích hợp? Tội dukkaṭa là của bao nhiêu người? Cất giữ y bao nhiêu ngày?

64. Mười hạng người không nên được đánh lễ, chấp tay và với hành động thích hợp.^[e] Tội dukkaṭa đối với mười hạng người.^[f] Cất giữ y mười ngày.

65. Ở đây y nên dâng đến bao nhiêu vị đã trải qua mùa mưa? Nên dâng trong sự hiện diện của bao nhiêu vị? Không nên dâng đến bao nhiêu vị?

66. Ở đây y nên dâng đến năm vị đã trải qua mùa mưa.^[g] Nên dâng trong sự hiện diện đối với bảy vị.^[h] Không nên dâng đến mười sáu vị.^[i]

67. Sau khi che giấu bao nhiêu trăm tội trong thời gian một trăm đêm, vị hành parivāsa có thể được tự do sau khi ngụ được bao nhiêu đêm?

68. Sau khi che giấu một ngàn tội trong thời gian một trăm đêm, vị hành parivāsa có thể được tự do sau khi ngụ được mười đêm.^[j]

69. Bao nhiêu sự hư hỏng của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyến của mặt trời? Trong sự việc về Luật ở Campā, tất cả các việc sai pháp là bao nhiêu?

70. Mười hai sự hư hỏng của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyến của mặt trời.^[k] Trong sự việc về Luật ở Campā toàn bộ tất cả các việc đã làm đều sai pháp.

71. Kati kammasampattiyo vuttā buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ sabbeva dhammikā kati.
72. Catasso kammasampattiyo vuttā buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ sabbeva dhammikā katā.
73. Kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
cha campāyaṃ vinayavatthusmiṃ dhammikā adhammikā kati.
74. Cha kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ ekettha dhammikā katā;
pañca adhammikā vuttā buddhenādiccabandhunā.
75. Kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ dhammikā adhammikā kati.
76. Cattāri kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
campāyaṃ vinayavatthusmiṃ ekettha dhammikā katā;
tayo adhammikā vuttā buddhenādiccabandhunā.
77. Yaṃ desitā¹ anantajinena tādīnā
āpattikkhandhāni vivekadassinā,
katettha sammanti vinā samathehi
pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.
78. Yaṃ desitā¹ anantajinena tādīnā,
āpattikkhandhāni vivekadassinā;
ekettha sammanti vinā samathehi,
etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.
79. Kati āpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni² suṇoma te.
80. Cha ūnadiyaḍḍhasatā vuttā buddhenādiccabandhunā,
āpāyikā nerayikā kappatṭhā saṅghabhedakā;
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
81. Kati nāpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.

¹ desitaṃ - Ma, Syā.

² vinayāni - Ma.

71. Bao nhiêu sự thành tựu của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Trong sự việc về Luật ở Campā tất cả các việc đúng pháp là bao nhiêu?

72. Bốn sự thành tựu của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật,^[a] vị thân quyền của mặt trời. Trong sự việc về Luật ở Campā tất cả các việc đã làm đều đúng pháp.

73. Có bao nhiêu loại hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Trong sự việc về Luật ở Campā, các việc đúng pháp, sai pháp là bao nhiêu?

74. Có sáu loại hành sự^[b] đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Trong sự việc về Luật ở Campā, nơi ấy một việc đã làm đúng pháp, năm việc sai pháp đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời.

75. Có bao nhiêu hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Trong sự việc về Luật ở Campā các việc đúng pháp, sai pháp là bao nhiêu?

76. Bốn hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Trong sự việc về Luật ở Campā, nơi ấy một việc đã làm đúng pháp, ba việc sai pháp đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời.

77. Các nhóm tội vi phạm đã được giảng bởi đấng Chiến Thắng vô biên như thế ấy, bậc thầy được sự thoát ly, ở đây bao nhiêu tội được lắng dịu không với các sự dàn xếp? Hỡi vị rành rẽ về phân tích, tôi hỏi ngài điều ấy, xin hãy trả lời.

78. Các nhóm tội vi phạm đã được giảng bởi đấng Chiến Thắng vô biên như thế ấy, bậc thầy được sự thoát ly, ở đây một tội được lắng dịu không với các sự dàn xếp?^[c] Hỡi vị rành rẽ về phân tích, tôi trả lời ngài điều này.

79. Bao nhiêu kẻ chịu khổ đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

80. Một trăm bốn mươi bốn kẻ chịu khổ địa ngục tồn tại tròn một kiếp, là các vị chia rẽ hội chúng, đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời.^[d] Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

81. Bao nhiêu vị không phải chịu khổ đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

82. Aṭṭhārasa nāpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni¹ suṇohi me.
83. Kati aṭṭhakā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
84. Aṭṭhārasaṭṭhakā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
85. Kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
86. Soḷasa kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
87. Kati kammadosā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
88. Dvādasa kammadosā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
89. Kati kammasampattiyo vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
90. Catasso kammasampattiyo vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
91. Kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
92. Cha kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
93. Kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
94. Cattāri kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
95. Kati pārājikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.

¹ vinayāni - Ma, evamupariipi.

82. Mười tám vị không phải chịu khổ, đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

83. Có bao nhiêu nhóm tám đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

84. Có mười tám nhóm tám đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

85. Có bao nhiêu hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

86. Có mười sáu hành sự¹ đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

87. Bao nhiêu sự hư hỏng của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

88. Mười hai sự hư hỏng của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

89. Bao nhiêu sự thành tựu của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

90. Bốn sự thành tựu của hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

91. Có bao nhiêu hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

92. Có sáu hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

93. Có bao nhiêu hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

94. Có bốn hành sự đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

95. Bao nhiêu tội pārajika đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

¹ Xem phần 'nên biết về mười sáu hành sự' ở trang 153 (ND).

96. Atṭha pārājikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
97. Kati saṅghādisesā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
98. Tevīsa saṅghādisesā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
99. Kati aniyatā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
100. Dve aniyatā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
101. Kati nissaggiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
102. Dve cattārīsa nissaggiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
103. Kati pācittiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
104. Atṭhāsīti satam pācittiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
105. Kati pāṭidesanīyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
106. Dvādasa pāṭidesanīyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
107. Kati sekhiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇoma te.
108. Pañcasattati sekhiyā vuttā buddhenādiccabandhunā,
vinayaṃ paṭijānantassa visayāni suṇohi me.
109. Yāva supucchitaṃ tayā yāva¹ suvijjitaṃ mayā,
pucchāya vissajjanāya vā natthi kiñci ayuttikaṃ ti.

Dutiyagāthāsaṅgaṇikaṃ niṭṭhitaṃ.

--ooOoo--

¹ tāva - Syā.

96. Tám tội pārajika đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

97. Bao nhiêu tội saṅghādisesa đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

98. Hai mươi ba tội saṅghādisesa đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

99. Bao nhiêu tội aniyata đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

100. Hai tội aniyata đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

101. Bao nhiêu tội nissaggiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

102. Bốn mươi hai tội nissaggiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

103. Bao nhiêu tội pācittiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

104. Một trăm tám mươi tám tội pācittiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

105. Bao nhiêu tội pāṭidesanīya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

106. Mười hai tội pāṭidesanīya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

107. Bao nhiêu điều sekhiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời? Chúng tôi lắng nghe các luận điểm của ngài, là vị đang giải thích về Luật.

108. Bảy mươi lăm điều sekhiya đã được nói đến bởi đức Phật, vị thân quyền của mặt trời. Hãy lắng nghe các luận điểm của tôi, là vị đang giải thích về Luật.

109. Khi nào còn được hỏi khéo léo bởi ngài thì sẽ còn được giải đáp rõ ràng bởi tôi. Do việc hỏi và đáp không có gì không rõ.

Dứt Sưu Tập về Các Bài Kệ (Phần Hai).

--ooOoo--

SEDAMOCANAGĀTHĀ

1. Asaṃvāso bhikkhūhi ca bhikkhunīhi ca¹
sambhogo ekacco tahiṃ na labbhati,
avippavāsenā anāpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
2. Avissajjiyaṃ² avebhaṅgiyaṃ³
pañca vuttā mahesinā,
vissajjentassa paribhuñjantassa anāpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
3. Dasa puggale na vadāmi ekādasa vivajjiya,
buḍḍhaṃ⁴ vandantassa āpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
4. Na ukkhittako na ca pana parivāsiko,⁵
na saṅghabhinno na ca pana pakkhasaṅkanto.
samānasamvāsabhūmiyā t̥hito
kathannu sikkhāya asādhāraṇo siyā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
5. Upeti dhammaṃ paripucchamāno
kusalaṃ atthūpasamhitam,⁶
na jīvati na mato na nibbuto
taṃ puggalam katamaṃ vadanti buddhā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
6. Ubbhakkhake na vadāmi adho nābhiṃ⁷ vivajjiya,
methunadhammapaccayā kathaṃ pārājiko siyā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
7. Bhikkhu saññācīkāya kuṭṭiṃ karoti
adesitavattukam pamāṇātikantā,⁸
sārambham aparikkamaṃ anāpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
8. Bhikkhu saññācīkāya kuṭṭiṃ karoti
desitavattukam pamāṇikā,⁹
anārambham saparikkamaṃ āpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.

¹ bhikkhūhi bhikkhunīhi ca

² avissajjitaṃ - Syā;

avissajjikaṃ - Sīmu 1.

³ avebhaṅgikaṃ - Sīmu 1.

⁴ vuḍḍhaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ parivāsiko - Ma, Syā, PTS.

⁶ atthūpasamhitam - Syā, PTS.

⁷ adho nābhi - PTS.

⁸ pamāṇātikantaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ pamāṇikaṃ - Ma, Syā, PTS.

CÁC BÀI KỆ LÀM XUẤT MỒ HÔI:¹

1. Vị không đồng cộng trú với các tỳ khưu và các tỳ khưu ni, không đạt được một việc thọ hưởng chung nào đó ở nơi vị ấy, sao không bị phạm tội do việc không xa lìa?^[a] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

2. Không nên phân tán, không được phân chia, năm vật đã được nói đến bởi vị Đại Ấn Sĩ. Sao không phạm tội trong lúc phân chia và trong lúc thọ dụng?^[b] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

3. Tôi không đề cập đến mười hạng cá nhân, hạng thứ mười một cũng cần phải tách ra?^[c] Tại sao lại phạm tội khi đánh lễ vị lớn?^[d] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

4. Vị không bị án treo, và cũng không phải là vị hành parivāsa, không bị chia rẽ hội chúng, và cũng không thay đổi phe nhóm, là vị tồn tại trên nền tảng, cùng chung đồng cộng trú, vì sao lại có sự riêng biệt về việc học tập?^[e] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

5. Vị đi đến Pháp tốt đẹp, có liên hệ mục đích, trong khi đang được hỏi, không sống, không phải đã chết, không phải đã Niết Bàn, chư Phật nói về nhân vật ấy thế nào?^[f] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

6. Tôi không đề cập đến phần trên của xương đòn, bỏ qua phần dưới rốn, do duyên việc đôi lứa vì sao lại phạm tội pārājika?^[g] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

7. Vị tỳ khưu tự yêu cầu rồi xây dựng cốc liêu, nền đất chưa được xác định, vượt quá kích thước, ở chỗ có sự nguy hiểm, không khoảng trống trái, không phạm tội?^[h] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

8. Vị tỳ khưu tự yêu cầu rồi xây dựng cốc liêu, nền đất được xác định, theo kích thước, không có sự nguy hiểm, có khoảng trống trái, lại phạm tội?^[i] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

¹ Trong chương này, các câu trả lời được ghi lại theo lời giải thích ở *Aṭṭhakathā* và *Tīkā*. Các phần trích dẫn nhờ vào công lao của dịch giả I. B. Horner. Tuy nhiên, có một số câu hỏi vẫn còn chưa xác định được ý nghĩa (ND).

9. Na kāyikaṃ kañci¹ payogamācare
na cāpi vācāya pare bhaṇeyya,
āpajjeyya garukaṃ chejjavatthum;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
10. Na kāyikaṃ vācasikañca kiñci
manasāpi santo na kareyya pāpaṃ,
so nāsito kiñci² sunāsito bhavē;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
11. Anālapanto manujena kenaci
vācā gīraṃ no ca pare bhaṇeyya,
āpajjeyya vācasikaṃ na kāyikā;³
pañhā mesā kusalehi cintitā.
12. Sikkhāpadā buddhavarena vaṇṇitā
saṅghādīsēsā caturo bhavēyyum
āpajjeyya ekappayogena sabbe;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
13. Ubho ekato upasampannā
ubhinnaṃ hatthato cīvaraṃ paṭiggaṇheyya,
siyā āpattiyo nānā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
14. Caturo janā saṃvidhāya
garubhaṇḍaṃ avāharum,⁴
tayo pārājikā eko na pārājiko;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
15. Itthi ca abbhantare siyā
bhikkhu ca bahiddhā siyā,
chiddaṃ tasmim ghare natthi
methunadhammapaccayā
kathaṃ pārājiko siyā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
16. Telaṃ madhum phāṇitañcāpi sappim
sāmaṃ gahetvāna nikkhipeyya
avītivatte sattāhe,
sati paccaye paribhuñjantassa āpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
17. Nissaggiyena āpatti
suddhakena pācittiyam,
āpajjantassa ekato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.

¹ kiñci - Ma, Syā, PTS.

² kinti - Ma, Syā, PTS.

³ kāyikaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ avaharum - Syā.

9. Vị không làm hành động gì có liên quan đến thân và cũng không nói về những người khác bằng lời nói lại vi phạm tội nặng có nên tảng bị cắt rời?^[a] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

10. Người tốt không làm điều gì ác có liên quan đến thân, khẩu, luôn cả ý, vì sao vị ấy lại bị trục xuất, còn bị trục xuất hoàn toàn?^[b] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

11. Không chuyện trò với bất cứ người nào bằng lời, và không nói câu nào với những người khác lại có thể phạm tội liên quan đến khẩu, không liên quan đến thân?^[c] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

12. Các điều học được đức Phật vị cao quý ca ngợi, có bốn điều saṅghādisesa, có thể phạm tất cả chỉ do một hành động?^[d] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

13. Cả hai (vị ni) đã được tu lên bậc trên từ một hội chúng, vị thọ nhận y từ tay của cả hai, các tội vi phạm có thể khác nhau?^[e] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

14. Bốn người sau khi hện hò trước đã lấy trộm trọng vật, ba vị phạm pārājika, còn một vị không phạm pārājika?^[f] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

15. Người nữ ở bên trong, và vị tỳ khưu là ở bên ngoài, không có lỗi hống ở ngôi nhà, vì sao lại vi phạm tội pārājika do duyên việc đôi lứa?^[g] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

16. Dầu ăn, mật ong, và cả đường, bơ lỏng, sau khi tự mình thọ lãnh rồi để riêng, khi bảy ngày chưa trải qua đối với vị thọ dụng khi có duyên có lại có tội?^[h] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

17. Tội nissaggiya, tội pācittiya thuần túy là cùng một lần cho vị đang vi phạm?^[i] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

18. Bhikkhu siyā vīsatiyā samāgatā
kammaṃ kareyyuṃ samaggasaññino,
bhikkhu siyā dvādasayojane t̥hito
kammañca taṃ kupeyya vaggapaccayā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
19. Padavītiḥāramattena vācāya bhaṇitena ca,
sabbāni garukāni sappat̥ikammāni,
catusat̥ṭhi āpattiyo āpajjeyya ekato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
20. Nivattho antaravāsakena,
diguṇaṃ saṅghāṭipāruto¹
sabbāni tāni nissaggiyāni honti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
21. Na cāpi ñatti na ca kammavācā
na cehi bhikkhūti jino avoca
saraṇagamanampī na tassa atthi,
upasampanno² upasampadā cassa akuppā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
22. Itthiṃ hane na mātaṃ purisañca na pitaraṃ,³
haneyya anariyaṃ mando tena cānantaraṃ phuse,
pañhā mesā kusalehi cintitā.
23. Itthiṃ hane ca mātaṃ purisañca pitaraṃ hane,
mātaṃ pitaraṃ hantvā na tenānantaraṃ phuse;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
24. Acodayitvā asārayitvā
asammukhīb̥hūtassa kareyya kammaṃ,
katañca kammaṃ sukataṃ bhavye
kāraṇa ca saṅgho anāpattiko siyā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
25. Codayitvā sārayitvā
sammukhīb̥hūtassa kareyya kammaṃ
katañca kammaṃ akataṃ bhavye
kāraṇa ca saṅgho sāpattiko siyā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
26. Chindantassa āpatti chindantassa anāpatti,
chādentassa āpatti chādentassa anāpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
27. Saccaṃ bhaṇanto garukaṃ musā ca lahu bhāsato,
musā bhaṇanto garukaṃ saccañca lahu bhāsato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
28. Adhiṭṭhitaṃ rajanāya rattaṃ
kappakatampī santaṃ,
paribhuñjantassa āpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.

¹ saṅghāṭiṃ pāruto - Ma, Syā, PTS.

² upasampanno - iti saddo Ma, Syā, PTS potthakesu natthi.

³ na pitaraṃ hane - Ma, Syā, PTS.

18. Hai mươi vị tỳ khưu tụ hội làm hành sự tưởng rằng có hợp nhất, có vị tỳ khưu đứng xa mười hai do-tuần làm hồng hành sự ấy vì lý do phe nhóm?^[a] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

19. Và với vị đã nói lên bằng lời, đầu chỉ truyền đạt giữa khoảng cách của bước chân, có thể vi phạm cùng một lượt sáu mươi bốn tội, tất cả đều là tội nặng có sự sửa chữa được?^[b] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

20. Vị đã quấn vào với y nội, đã trùm lên y saṅghāṭi hai lớp, tất cả các y ấy là phạm tội nissaggiya?^[c] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

21. Không có lời đê nghị, cũng không có tuyên ngôn hành sự, và đấng Chiến Thắng đã không nói: ‘Hãy đến, này tỳ khưu, ‘ vị ấy cũng chẳng có sự đi đến nương tựa (Tam Quy), mà đã được tu lên bậc trên, và sự tu lên bậc trên là bền vững cho vị ấy?^[d] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

22. Giết người nữ không phải là mẹ, và (giết) người nam không phải là cha, kẻ ngu giết người không phải là vị Thánh, và do điều ấy phạm vào nghiệp vô gián?^[e] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

23. Và giết người nữ là mẹ, và giết người nam là cha, sau khi giết cả cha lẫn mẹ, do điều ấy lại không phạm nghiệp vô gián?^[f] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

24. Sau khi không cáo tội, sau khi không nhắc nhở, rồi thực hiện hành sự đến vị không hiện diện. Hành sự đã được thực hiện, đã được thực hiện hoàn hảo mà vị tiến hành và hội chúng là không phạm tội?^[g] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

25. Sau khi đã cáo tội, sau khi đã nhắc nhở, rồi thực hiện hành sự đến vị đang hiện diện, và hành sự đã được thực hiện lại trở thành chưa được thực hiện, vị tiến hành và hội chúng là phạm tội?^[h] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

26. Vị chặt đứt phạm tội, vị chặt đứt không phạm tội, vị che đậy phạm tội, vị che đậy không phạm tội?^[i] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

27. Trong khi nói sự thật lại tội nặng, và đối với vị nói lời dối trá là tội nhẹ, trong khi nói lời dối trá là tội nặng, và đối với vị nói sự thật lại tội nhẹ?^[j] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

28. Vật đã được chú nguyện để dùng riêng, đã được nhuộm bằng thuốc nhuộm, là vật đã được làm thành đúng phép, đối với vị sử dụng lại có tội?^[k] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

29. Atthaṅgate suriye bhikkhu maṃsāni khādati
na ummattako na ca pana khittacitto,
na cāpi so vedanatto¹ bhaveyya
na cassa hoti āpatti,
so ca dhammo sugatena desito;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
30. Na rattacitto na ca pana theyyacitto
na cāpi so paraṃ marañāya cetayi,
salākaṃ dentassa hoti chejjaṃ
paṭiggaṇhantassa thullaccayaṃ;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
31. Na cāpi āraññakaṃ sāsāṅkasammataṃ
na cāpi saṅghena sammuti dinnā,
na cassa kaṭhinaṃ atthataṃ tattheva
cīvaraṃ nikkhipitvā gaccheyya aḍḍhayaḷjanaṃ
tattheva² aruṇaṃ uggacchantassa anāpatti;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
32. Kāyikāni na vācasikāni
sabbāni nānāvattukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
33. Vācasikāni na kāyikāni
sabbāni nānāvattukāni,
apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
34. Tissitthiyo methunaṃ taṃ na seve
tayo purise tayo ca³ anariyapaṇḍake,
na cācare methunaṃ byañjanaṃ
chejjaṃ siyā methunadhammapaccayā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
35. Mātaraṃ cīvaraṃ yāce no ca saṅghassa⁴ pariṇataṃ,
tenassa⁵ hoti āpatti anāpatti ca ñātake;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
36. Kuddho ārādhako hoti kuddho hoti garahiyo;
atha ko nāma so dhammo yena kuddho pasamsiyo;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
37. Tuṭṭho āradhako hoti tuṭṭho hoti garahiyo,
atha ko nāma so dhammo yena tuṭṭho garahiyo;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
38. Saṅghādisesaṃ thullaccayaṃ
pācittiyaṃ pāṭidesaniyaṃ,
dukkaṭaṃ āpajjeyya ekato;
pañhā mesā kusalehi cintitā.

¹ vedanāṭṭo - Ma.² tasseva - Syā, PTS.³ tayo - Ma, casaddo na dissate.⁴ saṅghe - Ma, Sīmu 2;

no saṅghassa - PTS;

no ce saṅghassa - Sīmu 1.

⁵ kenassa - Ma, Syā, PTS.

29. Khi mặt trời đã lặn, vị tỳ khuru nhai các miếng thịt, không phải là vị bị điên, và cũng không có tâm bị rối loạn, vị ấy cũng không bị thọ khổ hành hạ, tuy nhiên vị ấy không có tội, và điều ấy đã được đức Thiện Thệ giảng giải.^[a] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

30. Không có tâm nhiễm dục, hơn nữa không có ý trộm cắp, và vị ấy cũng đã không nghĩ đến việc giết hại người khác, đối với vị trao thẻ thì bị cắt đứt, đối với vị nhận lấy (thẻ) thì tội thullaccaya?^[b] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

31. Và cũng không phải là chỗ ở rừng được xác định có nguy hiểm, cũng không có sự đồng ý đã được hội chúng ban cho, và Kāṭhina của vị ấy đã không được thành tựu ở ngay chỗ ấy, (vị ấy) sau khi xa lìa y rồi đi nửa do-tuần, khi rặng đông đã đến ở ngay tại nơi ấy, vẫn không phạm tội.^[c] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

32. Có liên quan đến thân, không liên quan đến khẩu, tất cả có sự việc khác biệt, có thể vi phạm chung một lượt không trước không sau?^[d] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

33. Có liên quan đến khẩu, không liên quan đến thân, tất cả có sự việc khác biệt, có thể vi phạm chung một lượt không trước không sau?^[e] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

34. Không thực hiện việc đôi lứa ấy nơi ba hạng người nữ, nơi ba hạng người nam, và nơi ba hạng không phải Thánh hay là kẻ vô căn, và không hành việc đôi lứa ở người lưỡng căn, sao lại bị cắt đứt do duyên việc đôi lứa?^[f] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

35. Vị xin y cho mẹ, và không phải là y được dành riêng dâng đến hội chúng, do điều ấy vị ấy phạm tội, và không tội (nếu xin) ở thân quyền?^[g] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

36. Bị giận dữ lại hài lòng, bị giận dữ là đáng chê bai. Vậy điều ấy có tên là gì khiến nổi giận lại nên cười, ?^[h] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

37. Được hoan hỷ rồi hài lòng, hoan hỷ là đáng chê bai. vậy điều ấy có tên là gì khiến hoan hỷ lại đáng chê bai? Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

38. Vị phạm chung một lượt tội saṅghādisesa, tội thullaccaya, tội pācittiya, tội pāṭidesanīya, và tội dukkaṭa?^[i] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

39. Ubho paripuṇṇavīsativassā
ubhinnaṃ ekūpajjhāyo,
ekācariyo ekā kammavācā
eko upasampanno eko anupasampanno;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
40. Akappakataṃ nāpi rajanāya rattam
tena nivattho yena kāmaṃ vajeyya,
na cassa hoti āpatti
so ca dhammo sugatena desito;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
41. Na deti na paṭiṅgaṇhāti paṭiggaho tena na vijjati,
āpajjati garukaṃ na lahukaṃ tañca paribhogapaccayā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
42. Na deti na paṭiṅgaṇhāti paṭiggaho tena na vijjati,
āpajjati lahukaṃ na garukaṃ tañca paribhogapaccayā;
pañhā mesā kusalehi cintitā.
43. Āpajjati garukaṃ sāvasesaṃ
chādeti anādariyaṃ paṭicca,
na bhikkhunī no ca phuseyya vajjaṃ;
pañhā mesā kusalehi cintitā.

Sedamocanagāthā niṭṭhitā.

TASSUDDĀNAṃ

1. Asaṃvāso avissajji dasa ca anukkhittako,
upeti dhammaṃ ubbhakkhakaṃ¹ tato saññācikā duve.²
2. Na kāyikañca garukaṃ kāyikaṃ subhāsitaṃ,³
anālapanto sikkhā ca ubho ca caturo janā.
3. Itthi telañca nissaggi bhikkhū ca padavītiyo,
nivattho ca na ca paññatti na mātaraṃ pitaraṃ hane.
4. Acodayitvā codayitvā chindantaṃ saccameva ca,
adhiṭṭhitañcatthaṅgate na rattam na cāraññakaṃ.
5. Kāyikā vācasikā ca⁴ tissitthi cāpi mātaraṃ,
kuddho āraddhako tuṭṭho saṅghādisesā⁵ ca ubho.
6. Akappakataṃ na deti na detāpajjate⁶ garuṃ,
sedamocanikā gāthā pañhā viññūvibhāvitā ti.⁷

--ooOoo--

¹ ubbhakkhakaṃ - Syā.

² ca dve - Ma, Syā, PTS.

³ na kāyikaṃ sunāsitaṃ - Syā.

na kāyikaṃ na vācasikaṃ - Ma, PTS, Sīmu;

⁴ kāyikavācasikā - PTS.

⁵ saṅghādisesakā - Syā.

⁶ na detāpajjati - Ma;

na det' āpajjati - PTS.

⁷ viññūhi vibhācitā - Ma, Sīmu 2.

39. Cả hai đều tròn đủ hai mươi tuổi, cả hai có chung vị thầy tế độ, chung thầy giáo thọ, chung tuyên ngôn hành sự, một vị được tu lên bậc trên, một vị không được tu lên bậc trên?^[a] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

40. Chưa làm thành được phép, cũng chưa được nhuộm với thuốc nhuộm, được quấn vào với y ấy rồi có thể đi theo ý thích, không tội cho vị ấy,^[b] và điều ấy đã được đức Thiện Thế giảng giải. Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

41. Không cho, không thọ nhận, việc thọ nhận vì thế không được biết đến. Và do duyên thọ dụng vật ấy vi phạm tội nặng không phải nhẹ?^[c] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

42. Không cho, không thọ nhận, việc thọ nhận vì thế không được biết đến. Và do duyên thọ dụng vật ấy vi phạm tội nhẹ không nặng?^[d] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

43. Vi phạm tội nặng còn dư sót rồi che giấu bởi vì không tôn trọng, tỳ khuru ni không phạm và không đưa đến tội?^[e] Câu hỏi này đã được nghĩ ra bởi các vị thiện xảo.

ĐỨT CÁC BÀI KỆ LÀM XUẤT MÔ HÔI.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY:

1. Sự không đồng cộng trú, không được phân tán, mười (hạng), và vị không bị án treo, vị đi đến với Pháp, phần trên của xương đòn, sau đó hai điều tự mình yêu cầu.

2. Và không liên quan đến thân, tội nặng, liên quan đến thân, được khéo giảng, trong khi không nói, và điều học, cả hai, và bốn vị.

3. Người nữ, và dẫu ăn, tội nissaggiya, và các vị tỳ khuru, với khoảng cách bước dài, và đã quấn y, và không điều quy định, không giết mẹ cha.

4. Sau khi không cáo tội, sau khi đã cáo tội, trong khi chặt đứt, và luôn cả sự thật, và đã được chú nguyện, khi mặt trời đã lặn, không có tâm nhiệm dục, và không phải chỗ ở rừng.

5. Liên quan đến thân và liên quan đến khẩu, ba người nữ, và luôn cả người mẹ, giận dữ, hài lòng, được hoan hỷ, tội saṅghādisesa, và cả hai.

6. Chưa làm thành được phép, vị không cho, vị không cho, vị phạm tội nặng, những bài kệ làm xuất mô hôi, là những câu hỏi, đã được giải rõ nhờ các bậc trí.

--ooOoo--

PAÑCAVAGGO

1. KAMMAVAGGO

1. Cattāri kammāni: apalokanakammaṃ, ñattikammaṃ, ñattidutiya-kammaṃ, ñatticatutthakammaṃ. Imāni cattāri kammāni katihākārehi vipajjanti? Imāni cattāri kammāni pañcahākārehi vipajjanti: vatthuto vā, ñattito vā, anusāvanato vā, sīmato vā, parisato vā.

2. Kathaṃ vatthuto kammāni vipajjanti? Sammukhākaraṇīyaṃ kammaṃ asammukhā karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Paṭipucchā karaṇīyaṃ kammaṃ apaṭipucchā karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Paṭiññāya karaṇīyaṃ kammaṃ apaṭiññāya karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Sativinayārahassa amūḷhavinayaṃ deti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Amūḷhavinayārahassa tassapāpiyyasikākammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tassapāpiyyasikākammārahassa tajjanīyakammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tajjanīyakammārahassa niyassakammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Niyassakammārahassa pabbājanīyakammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Pabbājanīyakammārahassa paṭisāraṇīyakammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Paṭisāraṇīyakammārahassa ukkhepanīyakammaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Ukkhepanīyakammārahassa parivāsaṃ deti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Parivāsārahaṃ mūlāya paṭikassati vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Mūlāya paṭikassanārahassa mānattaṃ deti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Mānattārahaṃ abbheta vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Abbhānārahaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Anuposathe uposathaṃ karoti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Apavāraṇāya pavāreti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Evaṃ vatthuto kammāni vipajjanti.

3. Kathaṃ ñattito kammāni vipajjanti? Pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti: vatthuṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, ñattiṃ na parāmasati, pacchā ñattiṃ ṭhāpeti.¹ Imehi pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti.

4. Kathaṃ anusāvanato kammāni vipajjanti? Pañcahākārehi anusāvanato kammāni vipajjanti: vatthuṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, sāvanaṃ hāpeti, akāle sāveti.² Imehi pañcahākārehi anusāvanato kammāni vipajjanti.

¹ pacchā vā ñattiṃ ṭhāpeti - Ma, Syā, PTS.

² akāle vā sāveti - Ma, Syā, PTS.

NĂM PHÂM:

1. PHÂM HÀNH SỰ:

1. Bốn loại hành sự: hành sự với lời công bố, hành sự với lời đề nghị, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư. Bốn loại hành sự này bị hư hỏng với bao nhiêu biểu hiện? – Bốn loại hành sự này bị hư hỏng vì năm biểu hiện: hoặc là vì sự việc, hoặc là vì lời đề nghị, hoặc là vì lời tuyên bố, hoặc là vì ranh giới, hoặc là vì tập thể.

2. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì sự việc? – Hành sự nên được thực hiện với sự có mặt mà thực hiện theo lối vắng mặt thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Hành sự nên được thực hiện với sự thẩm vấn mà thực hiện không có sự thẩm vấn thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Hành sự nên được thực hiện với sự thú nhận mà thực hiện không có sự thú nhận thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Ban cho cách hành xử Luật khi không điền cường đến vị xứng đáng cách hành xử Luật bằng sự ghi nhớ thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự theo tội của vị ấy đối với vị xứng đáng cách hành xử Luật khi không điền cường thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự khiển trách đối với vị xứng đáng hành sự theo tội của vị ấy thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự chỉ dạy đối với vị xứng đáng hành sự khiển trách thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự xua đuổi đối với vị xứng đáng hành sự chỉ dạy thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự hòa giải đối với vị xứng đáng hành sự xua đuổi thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện hành sự án treo đối với vị xứng đáng hành sự hòa giải thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Ban cho hình phạt *parivāsa* đến vị xứng đáng hành sự án treo thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Đưa về lại (hình phạt) ban đầu vị xứng đáng hình phạt *parivāsa* thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Ban cho hình phạt *mānatta* đến vị xứng đáng việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Giải tội vị xứng đáng hình phạt *mānatta* thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên vị xứng đáng sự giải tội thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện lễ *Uposatha* không vào ngày *Uposatha* thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Thực hiện lễ *Pavāraṇā* không vào ngày *Pavāraṇā* thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Như vậy là các hành sự bị hư hỏng vì sự việc.

3. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị? – Các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị với năm biểu hiện: Không đề cập đến sự việc, không đề cập đến hội chúng, không đề cập đến nhân sự, không đề cập đến lời đề nghị, xác định lời đề nghị sau. Các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị với năm biểu hiện này.

4. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố? – Các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố với năm biểu hiện: Không đề cập đến sự việc, không đề cập đến hội chúng, không đề cập đến nhân sự, bỏ bớt phần tuyên bố, tuyên bố không đúng thời. Các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố với năm biểu hiện này.

5. Kathaṃ sīmato kammāni vipajjanti? Ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti: atikhuddakaṃ sīmaṃ sammannati, atimahatiṃ sīmaṃ sammannati, khaṇḍanimittaṃ sīmaṃ sammannati, chāyānimittā sīmaṃ sammannati, animittaṃ sīmaṃ sammannati, bahisīme ṭhito sīmaṃ sammannati, nadiyā sīmaṃ sammannati, samudde sīmaṃ sammannati, jātassare sīmaṃ sammannati, sīmāya sīmaṃ sambhīdati, sīmāya sīmaṃ ajjhottharati. Imehi ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti.

6. Kathaṃ parisato kammāni vipajjanti? Dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti: catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, pañcavaggakaraṇe kamme —pe— dasavaggakaraṇe kamme —pe— vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Imehi dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti.

7. Catuvaggakaraṇe kamme cattāro bhikkhū pakatattā kammappattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṃ karoti so neva kammappatto nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Pañcavaggakaraṇe kamme pañca bhikkhū pakatattā kammappattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṃ karoti so neva kammappatto nāpi chandāraho api ca kammāraho, dasavaggakaraṇe kamme dasa bhikkhū pakatattā kammappattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṃ karoti so neva kammappatto nāpi chandāraho api ca kammāraho, vīsativaggakaraṇe kamme vīsati bhikkhū pakatattā kammappattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṃ karoti so neva kammappatto nāpi chandāraho, api ca kammāraho.

5. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới? – Các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới với mười một biểu hiện: Thỏa thuận ranh giới quá nhỏ, thỏa thuận ranh giới quá lớn, thỏa thuận ranh giới có điểm mốc bị gián đoạn, thỏa thuận ranh giới có điểm mốc là bóng râm, thỏa thuận ranh giới không có điểm mốc, thỏa thuận ranh giới khi đứng ở ngoài ranh giới, thỏa thuận ranh giới ở sông, thỏa thuận ranh giới ở biển, thỏa thuận ranh giới ở hồ nước, gổi ranh giới (mới) lên ranh giới (cũ), trùm ranh giới (mới) lên ranh giới (cũ). Các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới với mười một biểu hiện.

6. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì tập thể? – Các hành sự bị hư hỏng vì tập thể với mười hai biểu hiện: Ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy không đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận đã được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm năm vị, –(như trên)– ở hành sự là công việc của nhóm mười vị, –(như trên)– ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy không đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khuu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận đã được đem đến, các vị hiện diện phản đối. Các hành sự bị hư hỏng vì tập thể với mười hai biểu hiện này.

7. Ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, bốn vị tỳ khuu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự. Ở hành sự là công việc của nhóm năm vị, năm vị tỳ khuu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự. Ở hành sự là công việc của nhóm mười vị, mười vị tỳ khuu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự. Ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, hai mươi vị tỳ khuu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự.

8. Cattāri kammāni: apalokanakammaṃ, ñattikammaṃ, ñattidutiya-kammaṃ, ñatticatutthakammaṃ. Imāni cattāri kammāni katihākārehi vipajjanti? Imāni cattāri kammāni pañcahākārehi vipajjanti: vatthūto vā ñattito vā anusāvanato vā sīmato vā parisato vā.

9. Kathaṃ vatthūto kammāni vipajjanti? Paṇḍakaṃ upasampādeti. Vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Theyyasaṃvāsakaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tīthiyapakkantaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tiracchānagataṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Mātughātaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Pitughātaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Arahantaghātaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Bhikkhunīdūsakaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Saṅghabhedakaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Lohituppādaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Ubhatobyañjanaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Ūnavīsativassaṃ puggalaṃ upasampādeti vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Evaṃ vatthūto kammāni vipajjanti.

10. Kathaṃ ñattito kammāni vipajjanti? Pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti: vatthūṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, ñattiṃ na parāmasati, pacchā vā ñattiṃ ṭhapeti. Imehi pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti.

11. Kathaṃ anusāvanato kammāni vipajjanti? Pañcahākārehi anusāvanato kammāni vipajjanti: vatthūṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, sāvanaṃ hāpeti, akāle vā sāveti. Imehi pañcahākārehi anusāvanato kammāni vipajjanti.

12. Kathaṃ sīmato kammāni vipajjanti? Ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti: atikhuddakaṃ sīmaṃ sammannati, atimahatiṃ sīmaṃ sammannati, khaṇḍanimittaṃ sīmaṃ sammannati, chāyānimittaṃ sīmaṃ sammannati, animittaṃ sīmaṃ sammannati, bahisīme ṭhito sīmaṃ sammannati, nadiyā sīmaṃ sammannati, samudde sīmaṃ sammannati, jātassare sīmaṃ sammannati, sīmāya sīmaṃ sambhīdati, sīmāya sīmaṃ ajjhottharati. Imehi ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti.

8. Bốn loại hành sự: hành sự với lời công bố, hành sự với lời đề nghị, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư. Bốn loại hành sự này bị hư hỏng với bao nhiêu biểu hiện? – Bốn loại hành sự này bị hư hỏng với năm biểu hiện: hoặc là vì sự việc, hoặc là vì lời đề nghị, hoặc là vì lời tuyên bố, hoặc là vì ranh giới, hoặc là vì tập thể.

9. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì sự việc? – Cho tu lên bậc trên kẻ vô căn thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ trộm tương mạo (tỳ khuu) thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ đã chuyển sang ngoại đạo thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên loài thú thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ giết mẹ thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ giết cha thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ giết A-la-hán thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ làm như nhớp tỳ khuu ni thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ chia rẽ hội chúng thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ làm (đức Phật) chảy máu thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên kẻ lưỡng căn thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Cho tu lên bậc trên người chưa đủ hai mươi tuổi thì bị hư hỏng vì sự việc, là hành sự sai pháp. Như vậy là các hành sự bị hư hỏng vì sự việc.

10. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị? – Các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị với năm biểu hiện: Không đề cập đến sự việc, không đề cập đến hội chúng, không đề cập đến nhân sự, không đề cập đến lời đề nghị, hoặc là xác định lời đề nghị sau. Các hành sự bị hư hỏng vì lời đề nghị với năm biểu hiện này.

11. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố? – Các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố với năm biểu hiện: Không đề cập đến sự việc, không đề cập đến hội chúng, không đề cập đến nhân sự, bỏ bớt phần tuyên bố, hoặc là tuyên bố không đúng thời. Các hành sự bị hư hỏng vì lời tuyên bố với năm biểu hiện này.

12. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới? – Các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới với mười một biểu hiện: Thỏa thuận ranh giới quá nhỏ, thỏa thuận ranh giới quá lớn, thỏa thuận ranh giới có điểm mốc bị gián đoạn, thỏa thuận ranh giới có điểm mốc là bóng râm, thỏa thuận ranh giới không điểm mốc, thỏa thuận ranh giới trong khi đứng ở ngoài ranh giới, thỏa thuận ranh giới ở dòng sông, thỏa thuận ranh giới ở biển cả, thỏa thuận ranh giới ở hồ nước, gồi ranh giới (mới) lên ranh giới (cũ), trùm ranh giới (mới) lên ranh giới (cũ). Các hành sự bị hư hỏng vì ranh giới với mười một biểu hiện này.

13. Kathaṃ parisato kammāni vipajjanti? Dvādasahākārehi parisato kammāni vipajjanti: catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, pañcavaggakaraṇe kamme —pe— dasavaggakaraṇe kamme —pe— vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti, vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammappattā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Imehi dvādasahākārehi parisato kammāni vipajjanti.

14. Apalokanakammaṃ kati ṭhānāni gacchati, ñattikammaṃ kati ṭhānāni gacchati, ñattidutiyakammaṃ kati ṭhānāni gacchati, ñatticatutthakammaṃ kati ṭhānāni gacchati? Apalokanakammaṃ pañca ṭhānāni gacchati, ñattikammaṃ nava ṭhānāni gacchati, ñattidutiyakammaṃ satta ṭhānāni gacchati, ñatticatutthakammaṃ satta ṭhānāni gacchati.

15. Apalokanakammaṃ katamāni pañca ṭhānāni gacchati? Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ, bhaṇḍukammaṃ, brahmadaṇḍaṃ, kammalakkhaṇaññeva pañcamaṃ. Apalokanakammaṃ imāni pañca ṭhānāni gacchati.

16. Ñattikammaṃ katamāni nava ṭhānāni gacchati? Osāraṇaṃ, nissāraṇaṃ, uposathaṃ, pavāraṇaṃ, sammuti, dānaṃ, paṭiggahaṃ, paccukkaḍḍhanaṃ, kammalakkhaṇaññeva navamaṃ. Ñattikammaṃ imāni nava ṭhānāni gacchati.

17. Ñattidutiyakammaṃ katamāni satta ṭhānāni gacchati? Osāraṇaṃ, nissāraṇaṃ, sammuti, dānaṃ, uddhāraṇaṃ, desanaṃ, kammalakkhaṇaññeva sattamaṃ. Ñattidutiyakammaṃ imāni satta ṭhānāni gacchati.

18. Ñatticatutthakammaṃ katamāni satta ṭhānāni gacchati? Osāraṇaṃ, nissāraṇaṃ, sammuti, dānaṃ, niggahaṃ, samanubhāsaṇaṃ, kammalakkhaṇaññeva sattamaṃ. Ñatticatutthakammaṃ imāni satta ṭhānāni gacchati.

13. Thế nào là các hành sự bị hư hỏng vì tập thể? – Các hành sự bị hư hỏng vì tập thể với mười hai biểu hiện: Ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy không đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận đã được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm năm vị, –(như trên)– ở hành sự là công việc của nhóm mười vị, –(như trên)– ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy không đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận không được đem đến, các vị hiện diện phản đối; ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, toàn bộ các tỳ khưu thiết yếu đối với hành sự các vị ấy đã đến, sự tùy thuận của các vị xứng đáng sự tùy thuận đã được đem đến, các vị hiện diện phản đối. Các hành sự bị hư hỏng vì tập thể với mười hai biểu hiện này.

14. Hành sự với lời công bố hành xử bao nhiêu trường hợp? Hành sự với lời đề nghị hành xử bao nhiêu trường hợp? Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì hành xử bao nhiêu trường hợp? Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư hành xử bao nhiêu trường hợp? – Hành sự với lời công bố hành xử năm trường hợp. Hành sự với lời đề nghị hành xử chín trường hợp. Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì hành xử bảy trường hợp. Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư hành xử bảy trường hợp.

15. Hành sự với lời công bố hành xử năm trường hợp nào? – Sự nhận vào, sự đuổi đi,^[a] hành sự cạo tóc, hình phạt Phạm Thiên (Phạm Đàn), và hành sự có sự khác biệt về tướng trạng là thứ năm.^[b] Hành sự với lời công bố hành xử năm trường hợp này.

16. Hành sự với lời đề nghị hành xử chín trường hợp nào? – Sự nhận vào,^[c] sự mời ra,^[d] lễ *Uposatha*,^[e] lễ *Pavāraṇā*, sự đồng ý,^[f] sự cho lại,^[g] sự ghi nhận (tội),^[h] việc dời lui (ngày lễ *Pavāraṇā*), và hành sự có sự khác biệt về tướng trạng là thứ chín.^[i] Hành sự với lời đề nghị hành xử chín trường hợp này.

17. Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì hành xử bảy trường hợp nào? – Sự nhận vào, sự mời ra,^[j] sự đồng ý,^[k] sự ban cho,^[l] sự thấu hỏi (*Kaṭhina*), sự xác định (nền đất),^[m] và hành sự có sự khác biệt về tướng trạng là thứ bảy.^[m] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì hành xử bảy trường hợp này.

18. Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư hành xử bảy trường hợp nào? – Sự nhận vào, sự mời ra, sự đồng ý, sự ban cho, sự kèm chế, sự nhắc nhở, và hành sự có sự khác biệt về tướng trạng là thứ bảy.^[o] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư hành xử bảy trường hợp này.

19. Catuvaggakaraṇe kamme cattāro bhikkhū pakatattā kammappattā avasesā pakatattā chandārahā. Yassa saṅgho kammaṃ karoti, so neva kammappatto nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Pañcavaggakaraṇe kamme —pe— Dasavaggakaraṇe kamme dasa bhikkhū pakatattā kammappattā avasesā pakatattā chandārahā. Yassa saṅgho kammaṃ karoti, so neva kammappatto nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Vīsativaggakaraṇe kamme vīsati bhikkhū pakatattā kammappattā avasesā pakatattā chandārahā. Yassa saṅgho kammaṃ karoti, so neva kammappatto nāpi chandāraho, api ca kammāraho.

Kammavaggo paṭhamo.¹

2. ATTHAVASAVAGGO

1. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: saṅghasutṭhūṭāya, saṅghaphāsutāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

2. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

3. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

4. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: diṭṭhadhammikānaṃ verānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ verānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

5. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: diṭṭhadhammikānaṃ vajjānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ vajjānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

6. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: diṭṭhadhammikānaṃ bhayānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ bhayānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

7. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: diṭṭhadhammikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

¹ kammavaggo niṭṭhito paṭhamo - Ma, Syā, PTS.

19. Ở hành sự là công việc của nhóm bốn vị, bốn vị tỳ khưu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự. Ở hành sự là công việc của nhóm năm vị, –(như trên)– Ở hành sự là công việc của nhóm mười vị, mười vị tỳ khưu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự. Ở hành sự là công việc của nhóm hai mươi vị, hai mươi vị tỳ khưu trong sạch là thiết yếu đối với hành sự, các vị trong sạch còn lại là xứng đáng sự tùy thuận. Hội chúng thực hiện hành sự cho vị nào, vị ấy là không thiết yếu đối với hành sự và cũng không xứng đáng sự tùy thuận, tuy nhiên xứng đáng với hành sự.

Phẩm Hành Sự là thứ nhất.

2. PHẨM ĐIỀU LỢI ÍCH:

1. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm sự tốt đẹp cho hội chúng, nhằm sự an lạc cho hội chúng. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

2. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, nhằm sự lạc trú của các tỳ khưu hiền thiện. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

3. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại, nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

4. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các sự oán hận trong hiện tại, nhằm trừ diệt các sự oán hận trong tương lai. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

5. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các lỗi lầm trong hiện tại, nhằm trừ diệt các lỗi lầm trong tương lai. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

6. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các sự sợ hãi trong hiện tại, nhằm trừ diệt các sự sợ hãi trong tương lai. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

7. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các pháp bất thiện trong hiện tại, nhằm trừ diệt các pháp bất thiện trong tương lai. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

8. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: gihīnaṃ anukampāya, pāpicchānaṃ pakkhūpacchedāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

9. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: appasannānaṃ pasādāya, pasannānaṃ bhiyyobhāvāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

10. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ: saddhammaṭṭhitiyā, vinayānuggahāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

Atthavasavaggo dutiyo.¹

3. PAÑÑATTAVAGGO

1. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ pātimokkhaṃ paññattaṃ —pe— pātimokkhuddeso paññatto —pe— pātimokkhatṭhapanāṃ paññattaṃ —pe— pavāraṇā paññattā —pe— pavāraṇaṭṭhapanāṃ paññattaṃ —pe— tajjanīyakammaṃ paññattaṃ —pe— niyassakammaṃ paññattaṃ —pe— pabbājanīyakammaṃ paññattaṃ —pe— paṭisāraṇīyakammaṃ paññattaṃ —pe— ukkhepanīyakammaṃ paññattaṃ —pe— parivāsadānaṃ paññattaṃ —pe— mūlāya paṭikassanā paññattā —pe— mānattadānaṃ paññattaṃ —pe— abbhānaṃ paññattaṃ —pe— osāraṇīyaṃ paññattaṃ —pe— nissāraṇīyaṃ paññattaṃ —pe— upasampadā paññattā —pe— apalokanakammaṃ paññattaṃ —pe— ñattikammaṃ paññattaṃ —pe— ñattidutiyakammaṃ paññattaṃ —pe— ñatticatutthakammaṃ paññattaṃ —pe—.

Paññattavaggo tatiyo.²

4. APAÑÑATTE PAÑÑATTA VAGGO

1. Apaññatte paññattaṃ —pe— Paññatte anupaññattaṃ —pe— Sammukhāvinayo paññatto —pe— Sativinayo paññatto —pe— Amūḷhavinayo paññatto —pe— Paṭiññātakaraṇaṃ paññattaṃ —pe— Yebhuyyasikā paññattā —pe— Tassapāpiyyasikā paññattā —pe— Tiṇavatthārako paññatto saṅghasutṭhūtāya, saṅghaphāsutāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

¹ atthavasavaggo niṭṭhito dutiyo - Ma, Syā, PTS.

² paññattavaggo niṭṭhito tatiyo - Ma, Syā, PTS.

8. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: vì lòng thương tưởng hàng tại gia, nhằm tách rời các nhóm của những kẻ ác xấu. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

9. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin, nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

10. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp, nhằm sự hỗ trợ Luật. Đấng Như Lai quy định điều học cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

Phàm Điều Lợi Ích là thứ nhì.

3. PHẨM ĐÃ ĐƯỢC QUY ĐỊNH:

1. Giới bốn *Pātimokkha* được quy định cho các đệ tử bởi đức Như Lai vì hai điều lợi ích: –(như trên)– Sự đọc tụng giới bốn *Pātimokkha* được quy định –nt– Sự đình chỉ giới bốn *Pātimokkha* được quy định –nt– Lễ *Pavāraṇā* được quy định –nt– Sự đình chỉ lễ *Pavāraṇā* được quy định –nt– Hành sự khiển trách được quy định –nt– Hành sự chỉ dạy được quy định –nt– Hành sự xua đuổi được quy định –nt– Hành sự hòa giải được quy định –nt– Hành sự án treo được quy định –nt– Sự ban cho hình phạt *parivāsa* được quy định –nt– Sự đưa về lại (hình phạt) ban đầu được quy định –nt– Sự ban cho hình phạt *mānatta* được quy định –nt– Sự giải tội được quy định –nt– Sự nhận vào được quy định –nt– Sự đuổi đi được quy định –nt– Sự tu lên bậc trên được quy định –nt– Hành sự với lời công bố được quy định –nt– Hành sự với lời đề nghị được quy định –nt– Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì được quy định –nt– Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư được quy định –(như trên)–.

Phẩm Đã Được Quy Định là thứ ba.

4. PHẨM ĐÃ ĐƯỢC QUY ĐỊNH VỀ ĐIỀU CHƯA ĐƯỢC QUY ĐỊNH:

1. Điều đã được quy định về điều chưa được quy định –(như trên)– Điều đã được quy định thêm ở điều đã được quy định –nt– Cách hành xử Luật với sự hiện diện đã được quy định –nt– Cách hành xử Luật bằng sự ghi nhớ đã được quy định –nt– Cách hành xử Luật khi không diên cường đã được quy định –nt– Việc phán xử theo tội đã được thừa nhận đã được quy định –nt– Thuận theo số đông đã được quy định –nt– Theo tội của vị ấy đã được quy định –(như trên)– Cách dùng cỏ che lấp đã được quy định nhằm sự tốt đẹp cho hội chúng, nhằm sự an lạc cho hội chúng. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

2. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

3. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: diṭṭhidhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

4. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: diṭṭhidhammikānaṃ verānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ verānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

5. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: diṭṭhidhammikānaṃ vajjānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ vajjānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

6. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: diṭṭhidhammikānaṃ bhayānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ bhayānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

7. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: diṭṭhidhammikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ paṭighātāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

8. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: gihīnaṃ anukampāya, pāpicchānaṃ pakkhūpacchedāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

9. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: appasannāṃ pasādāya, pasannānaṃ bhiyyobhāvāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

10. Dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto: saddhammaṭṭhitiyā, vinayānuggahāya. Ime dve atthavase paṭicca tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto ti.

Apaññatte paññattavaggo catuttho.¹

¹ apaññatte paññattavaggo niṭṭhito catuttho - Ma;
paññattavaggo niṭṭhito catuttho - Syā, PTS.

2. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm việc trấn áp những nhân vật ác xấu, nhằm sự lạc trú của các tỳ khuru hiền thiện. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

3. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các lậu hoặc trong hiện tại, nhằm trừ diệt các lậu hoặc trong tương lai. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

4. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các sự oán hận trong hiện tại, nhằm trừ diệt các sự oán hận trong tương lai. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

5. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các lỗi lầm trong hiện tại, nhằm trừ diệt các lỗi lầm trong tương lai. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

6. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các sự sợ hãi trong hiện tại, nhằm trừ diệt các sự sợ hãi trong tương lai. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

7. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm ngăn ngừa các pháp bất thiện trong hiện tại, nhằm trừ diệt các pháp bất thiện trong tương lai. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

8. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: vì lòng thương tưởng hàng tại gia, nhằm tách rời các nhóm của những kẻ ác xấu. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

9. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm đem lại niềm tin cho những kẻ chưa có đức tin, nhằm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

10. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích: nhằm sự tồn tại của Chánh Pháp, nhằm sự hỗ trợ Luật. Cách dùng cỏ che lấp đã được đấng Như Lai quy định cho các đệ tử vì hai điều lợi ích này.

Phàm Đã Được Quy Định về Điều Chưa Được Quy Định là thứ tư.

5. NAVASAṄGAHAVAGGO

1. Nava saṅghā: vatthusāṅgaho, vipattisaṅgaho, āpattisaṅgaho, nidānasaṅgaho, puggalasaṅgaho, khandhasaṅgaho, samuṭṭhānasaṅgaho, adhikaraṇasaṅgaho, samathasaṅgaho ti.¹

2. Adhikaraṇe samuppanne sace ubho attapaccatthikā² āgacchanti, ubhinnampi vatthuṃ³ ārocāpetabbaṃ. Ubhinnampi vatthuṃ ārocāpetvā ubhinnampi paṭiññā sotabbā, ubhinnampi paṭiññaṃ sutvā ubhopi vattabbā: amhākaṃ imasmiṃ adhikaraṇavūpasamena⁴ ubhopi tuṭṭhā bhavissathā ti,⁵ sace āhaṃsu: ‘Ubhopi tuṭṭhā bhavissāmā ’ti saṅghena taṃ adhikaraṇaṃ sampatīcchitabbaṃ.⁶ Sace alajjussannā hoti parisā, ubbāhikāya vūpasametabbaṃ. Sace bālussannā hoti parisā, vinayadharo pariyesitabbo. Yena dhammena yena vinayena yena satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasameti, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ.

Vatthu jānitabbaṃ. Gottamaṃ jānitabbaṃ. Nāmaṃ jānitabbaṃ. Āpatti jānitabbaṃ.

3. Methunadhammo ti vatthu ceva gottañca. Pārājikan ti nāmañceva āpatti ca.

4. Adinnādānan ti vatthu ceva gottañca. Pārājikan ti nāmañceva āpatti ca.

5. Manussaviggaho ti vatthu ceva gottañca. Pārājikan ti nāmañceva āpatti ca.

6. Uttarimanussadhammo ti vatthu ceva gottañca. Pārājikan ti nāmañceva āpatti ca.

7. Sukkavisatṭhī ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

8. Kāyasaṃsaggo ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

9. Duṭṭhullā vācā ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

10. Attakāman ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

11. Sañcarittan ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

12. Saññācīkāya kuṭṭiṃ kārāpanan ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

13. Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpanan ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

¹ samathasaṅgaho - Syā.

² atthapaccatthikā - Ma, Syā.

³ vatthu - Ma, PTS.

⁴ adhikaraṇe vūpasamite - Ma, Syā, PTS.

⁵ bhavissathāpi - Syā.

⁶ paṭīcchitabbaṃ - Syā, PTS.

5. PHẨM CHÍNH CÁCH TỔNG HỢP:

1. Chính cách tổng hợp: tổng hợp theo sự việc, tổng hợp theo sự hư hỏng, tổng hợp theo tội, tổng hợp theo duyên khởi, tổng hợp theo nhân sự, tổng hợp theo nhóm, tổng hợp theo nguồn sanh tội, tổng hợp theo sự tranh tụng, tổng hợp theo sự dàn xếp.

2. Khi sự tranh tụng sanh khởi, nếu cả hai phe đối địch của sự kiện đều đi đến, sự việc nên được cho công bố đến cả hai bên; sau khi sự việc đã được cho công bố đến cả hai bên, sự thừa nhận của cả hai bên nên được lắng nghe; sau khi đã lắng nghe sự thừa nhận của cả hai bên, cả hai bên nên được nói rằng: ‘Khi sự tranh tụng này của chúng ta được giải quyết, cả hai bên sẽ được hoan hỷ.’ Nếu cả hai bên nói rằng: ‘Chúng tôi sẽ hoan hỷ,’ hội chúng nên gánh vác sự tranh tụng ấy. Nếu tập thể là có đông kẻ vô liêm sỉ, nên giải quyết bằng đại biểu. Nếu tập thể là có đông kẻ ngu dốt, nên tìm kiếm vị nắm vững về Luật. Sự tranh tụng ấy được giải quyết bằng Pháp nào bằng Luật nào bằng lời dạy nào của bậc Đạo Sư, thì sự tranh tụng ấy nên được giải quyết theo như thế ấy.

Cần hiểu biết về sự việc. Cần hiểu biết về thể loại. Cần hiểu biết về tên gọi. Cần hiểu biết về tội vi phạm.

3. ‘Việc đôi lừa’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Pārājika*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

4. ‘Lấy vật không được cho’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Pārājika*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

5. ‘Mạng sống con người’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Pārājika*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

6. ‘Pháp Thượng nhân’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Pārājika*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

7. ‘Sự xuất ra tinh dịch’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

8. ‘Sự xúc chạm cơ thể’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

9. ‘Lời nói thô tục’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

10. ‘Tình dục cho bản thân’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

11. ‘Sự mai mối’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

12. ‘Việc cho xây dựng cốc liêu do tự mình yêu cầu (vật liệu)’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

13. ‘Việc cho xây dựng trú xá lớn’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

14. Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

15. Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñcidesaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañca āpatti ca.

16. Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañca āpatti ca.

17. Bhedakānūvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

18. Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

19. Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya nappaṭinissajjanān ti vatthu ceva gottañca. Saṅghādiseso ti nāmañceva āpatti ca.

—pe—

20. Anādariyaṃ paṭicca udaye uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇān ti vatthu ceva gottañca. Dukkaṭān ti nāmañceva āpatti cā ti.

Navasaṅghavaggo pañcama.¹

VAGGAPAÑCAKASSUDDĀNAṃ

1. Apalokanaṃ ñatti ca² dutiyaṃ catutthena ca, vatthu ñatti anusāvanaṃ³ sīmāparisameva ca.
2. Sammukhā paṭipucchā ca paṭiññā vinayāraho, vatthu saṅghaṃ puggalañca⁴ ñattiṃ na pacchā ñatti ca.⁵
3. Vatthuṃ saṅghaṃ puggalañca⁴ sāvanaṃ akālena ca,⁶ atikhuddakā⁷ mahantā ca khaṇḍa chāyā nimittakā.
4. Bahinādī samudde ca jātassare ca bhindati. ajjhottharati sīmāya catu pañca ca vaggikā.⁸
5. Dasa vīsativaggo ca anāhaṭā ca āhaṭā, kammappattā chandārahā kammaraḥā ca puggalā.
6. Apalokanaṃ pañca ṭhānaṃ ñatti ca navatthānikā, ñattidutiyaṃ satta ṭhānaṃ catutthā sattatthānikā.
7. Suṭṭhu phāsu dummaṅkūnaṃ⁹ pesalā cāpi āsavā. veraṃ vajja bhayañceva¹⁰ akusalañca gihīnaṃ ca.¹¹

¹ navasaṅghavaggo niṭṭhito pañcama - Ma, Syā, PTS.

² apalokana-ñatti ca - PTS.

³ anussāvanaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ vatthu saṅghapuggalañca - Ma, Syā, PTS.

⁵ ñattiṃ pacchā ñattiṃ ṭhāpe - Syā;

⁶ ñattiṃ pacchā ñatti ca - PTS.

⁷ sāvanaṃ ca akālikā - Syā.

⁷ atikhuddā - Syā.

⁸ catu pañcavaggikā - Syā, PTS.

⁹ suṭṭhu phāsu ca dummaṅku - Ma;

¹⁰ suṭṭhu phāsu ca dummaṅkūnaṃ - PTS.

¹¹ veravaṃ bhayañceva - Ma, Syā, PTS.

¹¹ akusalaṃ gihīnañca - Ma, PTS;

akusalañca gihīnaṃ - Syā.

14. ‘Việc bôi nhọ tỳ khuu về tội *pārājika* không có nguyên cớ’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

15. ‘Việc bôi nhọ tỳ khuu về tội *pārājika* sau khi nắm lấy sự kiện nào đó chỉ là nhỏ nhất thuộc về cuộc tranh tụng có quan hệ khác biệt’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

16. ‘Việc không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba của vị tỳ khuu là người chia rẽ hội chúng’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

17. ‘Việc không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba của các vị tỳ khuu là những người ủng hộ kẻ chia rẽ (hội chúng)’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

18. ‘Việc không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba của vị tỳ khuu khó dạy’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

19. ‘Việc không dứt bỏ với sự nhắc nhở đến lần thứ ba của vị tỳ khuu là kẻ làm hư hỏng các gia đình’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Saṅghādisesa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

–(như trên)–

20. ‘Việc đại tiện, hoặc tiểu tiện, hoặc khắc nhổ vào trong nước do không có sự tôn trọng’ vừa là sự việc vừa là thể loại. ‘*Dukkaṭa*’ vừa là tên gọi vừa là tội vi phạm.

Phàm Chín Cách Tổng Hợp là thứ năm.

TÓM LƯỢC NHÓM NĂM PHẪM:

1. Lời công bố, và lời đề nghị, thứ nhì, và đến lần thứ tư, sự việc, lời đề nghị, lời tuyên bố, ranh giới, và luôn cả tập thể nữa.

2. Hiện diện, và sự thăm vấn, sự thú nhận, vị xứng đáng về Luật, sự việc, hội chúng, và cá nhân, (thiếu) lời đề nghị, và lời đề nghị sau.

3. Sự việc, hội chúng, và nhân sự, sự tuyên bố, và sai thời, quá nhỏ, và lớn rộng, bị gián đoạn, bóng râm, các điểm mốc.

4. Ở bên ngoài, dòng sông, và ở biển, ở hồ nước, và gổ lên, trùm lên ranh giới (cũ), các nhóm bốn và năm.

5. Mười, và nhóm hai mươi, không được đem lại, và đã được đem lại, các vị thiết yếu với hành sự, các vị xứng đáng gởi tùy thuận, và các vị xứng đáng hành sự.

6. Lời công bố có năm trường hợp, lời đề nghị có chín trường hợp, lời đề nghị đến lần thứ hai có bảy trường hợp, đến lần thứ tư có bảy trường hợp.

7. Sự tốt đẹp, sự an lạc, đối với các kẻ ác xấu, các vị hiền thiện, và luôn cả các lậu hoặc, sự oán hận, lỗi lầm, và luôn cả sự sợ hãi, điều bất thiện, và đối với hàng tại gia.

8. Pāpicchā appasannānaṃ pasannā dhammaṭṭhapanā,
vinayānuggahā ceva pātimokkhuddesena ca.
9. Pātimokkhañca ṭhapanā ca¹ pavāraṇaṇca ṭhapanāṃ,
tajjanīyā niyassaṇca pabbājapaṭisāraṇī.²
10. Ukkhepana parivāsaṃ mūlaṃ mānatta abbhānaṃ,³
osāraṇaṃ nissāraṇaṃ tatheva upasampadā.
11. Apalokana ñatti ca⁴ dutiyaṇca catutthakaṃ,
apaññattenupaññattaṃ sammukhāvinayo sati.
12. Amūḷhapaṭiyebhuyya pāpiyya⁵tiṇavatthārakaṃ,
vatthu⁶ vipatti āpatti nidānaṃ puggalena ca.
13. Khandhā ceva samuṭṭhānā adhikaraṇameva ca,
samathā saṅgahā ceva nāma⁷ āpattikā tathā ti.

PARIVĀRAPĀḶI NIṬṬHITĀ.

1. Pubbācariyamaggaṇca pucchitvā ca tahiṃ tahiṃ,
dīpanāmo mahāpañño sutadhārī⁸ vicakkhaṇo.
2. Imaṃ vitthārasaṅkhepaṃ⁹ sajjhāmaggena majjhime,
cintayitvā likhāpesi sissakānaṃ sukhāvahaṃ.
3. Parivāranti yaṃ vuttaṃ sabbāṃ vatthuṃ salakkhaṇaṃ,
atthaṃ atthena saddhamme dhammaṃ dhammena paññatte.
4. Sāsanaṃ parivāresi jambudīpaṃ 'va sāgaro,
parivāraṃ ajānanto kuto dhammavinicchayaṃ.
5. Vipatti vatthu paññatti anupaññatti puggalo,
ekato ubhato ceva lokapaṇṇatti vajjato.
6. Yassa jānāti vimati parivārena chijjati,
cakkavatti mahāsene migamajjheva kesari.¹⁰
7. Ravi raṃsiparikkhiṇṇo¹¹ cando tārāgaṇe¹² yathā,
brahmā brahmaparisāya gaṇamajjhe va nāyako;
evaṃ saddhammavinayo parivārena sobhatī ti.

--ooOoo--

¹ pātimokkhañca ṭhapanā - Ma, Syā, PTS.

² tajjanikā - Sīmu 1, 2; pabbājanīyapaṭisāraṇī - Ma.

³ mānattabbhānaṃ - Syā.

⁴ apalokanaṃ ñatti ca - Syā.

⁵ pāpiya - Ma, Syā.

⁶ vatthuṃ - Syā.

⁷ nāmā - Syā.

⁸ sutadharo - Syā, PTS.

⁹ vitthāraṃ saṅkhepaṃ - Sīmu 2.

¹⁰ kesarī - Syā, PTS.

¹¹ raṃsiparikkhiṇṇo - Syā, PTS.

¹² tāragāṇe - Syā, PTS.

8. Có ước muốn ác xấu, đối với những người không niêm tin, đã tin tưởng, việc duy trì Chánh Pháp, và luôn cả sự hỗ trợ Luật, và với việc đọc tụng giới bốn Pātimokkha.

9. Và về sự đình chỉ giới bốn Pātimokkha, sự đình chỉ lễ Pavāraṇā, (hành sự) khiến trách, và chỉ dạy, xua đuổi, và hòa giải.

10. Án treo, và hình phạt parivāsa, từ ban đầu, hình phạt mānatta, việc giải tội, việc nhận vào, việc đuổi đi, tương tự y như thế là việc tu lên bậc trên.

11. Sự công bố, và lời đề nghị, và lần thứ nhì, lần thứ tư, điều chưa được quy định, điều được quy định thêm, cách hành xử Luật với sự hiện diện, sự ghi nhớ.

12. Khi không điên cuồng, được thừa nhận, thuận theo số đông, theo tội, cách dùng cỏ che lấp. sự việc, điều hư hỏng, tội vi phạm, duyên khởi, và với nhân sự.

13. Và luôn cả các nhóm (tội), các nguồn sanh khởi, và luôn cả sự tranh tụng nữa, các sự dàn xếp, và luôn cả sự tổng hợp, tên và tội vi phạm là tương tự.

TẬP YẾU ĐƯỢC CHẤM DỨT.

1. Sau khi hỏi đường lối của các vị thầy tiên bối ở nơi này nơi khác, bậc có đại trí tuệ tên là Dīpa, vị ghi nhớ điều đã nghe, có tầm nhìn bao quát.

2. Sau khi suy nghĩ rồi đã cho ghi lại bộ sách này một cách chi tiết và tóm tắt, đem lại niềm an lạc cho các vị học trò với đường lối học tập về Trung Đạo.

3. Tập ấy được gọi là 'Tập Yếu,' với tất cả các sự việc, cùng với điểm đặc biệt, có ý nghĩa theo ý nghĩa ở Chánh Pháp, có giáo lý theo giáo lý ở điều quy định.

4. Vị ấy đã bao trùm lời giáo huấn, như là biển cả bao quanh xứ Jambu-dīpa, trong khi không hiểu được bộ Tập Yếu, làm sao xác định pháp?

5. Điều hư hỏng, sự việc, điều quy định, điều quy định thêm, nhân vật, một (hội chúng), và luôn cả hai phái, việc quy định vì thế gian, do lỗi lầm.

6. Đối với vị nào có hoài nghi sanh khởi, thì được dứt bỏ nhờ Tập Yếu, là vị Chuyển Luân Vương ở đoàn quân vĩ đại, ví như con sư tử giữa bầy thú rừng.

7. Là mặt trời tỏa ánh hào quang, giống như mặt trăng ở nơi chòm sao, là vị Phạm Thiên nơi tập thể Phạm Thiên, tựa như vị lãnh đạo ở giữa tập thể; cũng vậy Chánh Pháp và Luật chói sáng nhờ bộ Tập Yếu.

--ooOoo--

PARIVĀRAPĀLI - TẬP YẾU

DUTIYO BHĀGO - TẬP HAI

PHẦN PHỤ CHÚ:

CÁC TỪ CHUYÊN MÔN:

Một số từ chuyên môn cùng với các từ dịch nghĩa hoặc dịch âm bởi các dịch giả khác đã được trích lục và ghi lại dưới đây:

- *Pātimokkha*: giới bốn Ba-la-đề-mộc-xoa, biệt biệt giải thoát giới.
- *Pārājika*: tội bất cộng trụ, ba-la-di, triệt khai, ba-la-thị-ca, giới khí.
- *Saṅghādisesa*: tội tăng tàn, tăng tàng, tăng-già-bà-thi-sa, tăng-già-phạt-thi-sa.
- *Aniyata*: tội bất định.
- *Nissaggiya pācittiya*: tội ưng xả đối trị, ni-tát-kỳ-ba-dật-đề, ni-tát-kỳ-ba-dật-đề-ca, giới xả đọa.
- *Pācittiya*: tội ưng đối trị, ba-dật-đề, ba-dật-đề-ca, giới đọa.
- *Pāṭidesanīya*: tội ưng phát lộ, ba-la-đề-đề-xá-ni, ba-dạ-đề, ba-la-đề-đề-xá-ni, giới hối quá.
- *Sekhiya dhamma*: ung học pháp, chúng-học-pháp, pháp chúng học, giới học.
- *Adhikaraṇa dhamma*: pháp diệt tranh, pháp diệt-tránh, pháp điều giải.
- *Thullaccaya*: trọng tội, tội thâm lan giá.
- *Dukkaṭa*: tội tác ác, đột cát la.
- *Dubbhāsita*: tội ác khẩu.
- *Parivāsa*: phạt biệt trú, phép sống riêng.
- *Mānatta*: phép hoan hỷ, hành tự hối.
- *Abbhāna*: phục vị.
- *Uposatha*: lễ Bố Tát.
- *Pavāraṇā*: lễ Tự Tứ.

TRANG 3:

- [a] *Khandakapucchā*: có ý nghĩa là ‘các câu hỏi về bộ *Khandhaka*,’ tức là các câu hỏi về bộ *Hợp Phần* gồm có *Đại Phẩm* và *Tiểu Phẩm* (ND).
- [b] Hai loại tội: Ngài Buddhaghosa giải thích là tội *pācittiya* 65 về việc cho tu lên bậc trên người chưa đủ 20 tuổi, thầy tế độ phạm tội *pācittiya*, các vị còn lại phạm tội *dukkāṭa* (*VinA. vii*, 1318).
- [c] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* cho các vị có dự tính chia rẽ rồi tiến hành lễ *Uposatha*, tội *pācittiya* trong việc thực hiện lễ *Uposatha* với vị bị án treo, và tội *dukkāṭa* trong nhiều trường hợp khác (*Sđđ.*).

- [d] Tức là tội *dukkata* (*Sđd.*).
- [e] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* đến các vị có dự tính chia rẽ rồi tiến hành lễ *Pavāraṇā*, tội *pācittiya* trong việc thực hiện lễ *Pavāraṇā* với vị bị án treo, và tội *dukkata* trong nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).
- [f] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* về việc sờ mó bộ phận sinh dục bò cái tơ do tâm khởi dục, tội *pācittiya* 61 trong việc dìm nước các con bò cái tơ và giết chết, và tội *dukkata* trong nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).
- [g] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* về việc mổ xẻ ở xung quanh chỗ kín hai lòng tay, tội *pācittiya* 33 về việc thọ dụng cháo đặc của người khác khi đã được thỉnh mời của một nơi khác, và tội *dukkata* trong nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).
- [h] Tội *thullaccaya* về việc mặc biểu tượng của ngoại đạo là (che thân bằng) đa linh dương, tội *nissaggiya pācittiya* thứ nhất trong việc sử dụng y phụ trội, và tội *dukkata* trong nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).

TRANG 5:

- [a] Một loại tội là tội *dukkata* (*Sđd.*).
- [b] Hai loại tội: là tội *pācittiya* 79 về vị đã trao sự thỏa thuận rồi lại phê phán hành sự đúng pháp, và tội *dukkata* ở những chỗ khác (*Sđd.*).
- [c] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* đối với vị cắt đi dương vật của bản thân, tội *pācittiya* 37 về việc nhai lại, và tội *dukkata* ở nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).
- [d] Ba loại tội: là tội *thullaccaya* về việc phân tán các trọng vật của hội chúng, tội *pācittiya* 17 về việc lôi kéo ra khỏi trú xá của hội chúng, và tội *dukkata* ở nhiều trường hợp khác (*Sđd.*).
- [e] Hai loại tội: là tội *thullaccaya* đối với các vị xu hướng theo kẻ chia rẽ hội chúng, và tội *pācittiya* 32 về vật thực dâng chung nhóm (*Sđd.*).
- [f] Tức là *Vattakkhandhakaṃ* - chương Phận Sự, số VIII của *Cullavagga* - *Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 06 (ND).

TRANG 9:

- [a] Các pháp tạo nên tội: là sáu nguồn sanh tội theo ba cửa thân, khẩu, và ý (*VinA. vii*, 1319).
- [b] Các Pháp không tạo nên tội: là bảy pháp dần xếp sự tranh tụng (*Sđd.*).
- [c] Tội nặng: Nếu không tính đến tội *pārājika* thì tội *saṅghādisesa* là tội nặng, và năm tội còn lại là tội nhẹ (*Sđd.*).
- [d] Tội không còn dư sót: là nhóm tội *pārājika*. Tội còn dư sót: là sáu nhóm tội còn lại (*Sđd.*).
- [e] Tội xấu xa: là nhóm tội *pārājika* và *saṅghādisesa*. Tội không xấu xa: là năm nhóm tội còn lại (*Sđd.*).
- [f] Vi phạm bất cứ tội nào với sự cố ý là chướng ngại cho cõi trời và là chướng ngại cho sự giải thoát. Còn vi phạm tội vì không biết cũng đáng chê trách nhưng không là chướng ngại cho cõi trời và sự giải thoát (*Sđd.*).
- [g] Điều quy định do sự chê trách: Từ *sāvajjapaññatti* được ngài Buddhaghosa giải thích là *lokavajja*, tức là sự chê trách của thế gian (*Sđd.*); vì thế từ *sāvajjapaññatti* được ghi nghĩa Việt như thế.
- [h] Tội được sanh lên do làm: nghĩa là trong khi làm thì phạm tội, ví dụ tội *pārājika*. Tội được sanh lên do không làm: ví dụ như tội không chú nguyện y

mới. Tội được sanh lên do làm và không làm: ví dụ như tội bảo xây dựng cốc liêu (*Sđd.*).

- [i] Ngài Buddhaghosa trích dẫn lời giải thích của bộ chú giải Kurundī rằng: Tội vi phạm đầu tiên (*pubbāpatti*) là tội phạm trước hết. Tội vi phạm đến sau (*aparāpatti*) là tội phạm thêm trong thời kỳ xứng đáng hình phạt *mānatta*. Tội kế tiếp của các tội vi phạm đầu tiên (*pubbātinam antarāpatti*) là tội phạm thêm trong thời kỳ đang thực hành hình phạt *parivāsa*. Tội kế tiếp của các tội vi phạm đến sau (*aparāpattinam antarāpatti*) là tội phạm thêm trong thời kỳ đang thực hành hình phạt *mānatta* (*Sđd.* 1319-1320).

- [j] Tội đã sám hối được tính đến: nghĩa là tội nào đã được sám hối với ý định: ‘Sau khi buông bỏ gánh nặng, ta sẽ không vi phạm nữa,’ (*Sđd.* 1320).

- [k] Tội đã sám hối không được tính đến: nghĩa là tội nào đã được sám hối vẫn không buông bỏ gánh nặng bởi vì tâm không trong sạch, vẫn còn có sự gắng sức. Chính tội này đầu đã được sám hối nhưng không được tính là đã sám hối. Là tội *pārājika* của tỳ khưu ni ở vào sự việc thứ tám (*Sđd.*).

- [l] Tội là lỗi trầm trọng và tội là lỗi không trầm trọng được ngài Buddhaghosa giải thích là tội nặng và tội nhẹ như phần ở trên (*Sđd.*).

TRANG 13:

- [a] Tội vi phạm của vị đã đạt sự thành tựu và tội vi phạm của vị chưa đạt sự thành tựu: Ví dụ như hai tội về việc tuyên bố pháp thượng nhân của vị có thực chứng và của vị không có thực chứng (*Sđd.* 1321).

- [b] Tội vi phạm liên quan đến Chánh Pháp: Như tội dạy đọc Pháp theo từng câu, v.v... (*Sđd.*).

- [c] Tội vi phạm liên quan đến vật dụng của người khác: Ví dụ như tội vi phạm do việc trải ra giường ghế của hội chúng ở ngoài trời đến khi ra đi không thu dọn, v.v... (*Sđd.*).

- [d] Nói lời dâm dật với người nữ đầu là sự thật bị vi phạm tội nặng, nói về pháp thượng nhân có chứng đặc đến người chưa tu lên bậc trên là nói sự thật vi phạm tội nhẹ (*Sđd.*).

- [e] Khoác lác về pháp thượng nhân không chứng đặc là nói láo vi phạm tội nặng, nói dối cố tình là nói láo vi phạm tội nhẹ (*Sđd.*).

- [f] Liên quan đến phận sự của vị tỳ khưu xuất hành và vắng lai lúc ra đi hoặc lúc đi đến tu viện (*Sđd.*).

- [g] Tội vi phạm trong khi áp dụng: Ví dụ như vị tỳ khưu ni áp dụng việc làm sạch sẽ bằng nước sâu quá hai lóng tay. Tội vi phạm trong khi không áp dụng: Ví dụ như vị tỳ khưu không áp dụng cách làm dấu y mới (*Sđd.*).

- [h] Tội vi phạm trong khi thọ trì: Ví dụ như thọ trì pháp cầm nín của ngoại đạo. Còn tội vi phạm trong khi không thọ trì: Ví dụ như vị bị hình phạt lại không thực hành các phận sự (*Sđd.* 1322).

TRANG 15:

- [a] Tội vi phạm trong khi cắt đứt: Ví dụ như việc vị tỳ khưu cắt đứt dương vật. Còn tội vi phạm trong khi không cắt đứt: Ví dụ như không cắt tóc và móng tay chân (*Sđd.*).

- [b] Tội vi phạm trong khi che đậy: Ví dụ như che đậy tội lỗi. Còn tội vi phạm trong khi không che đậy: Ví dụ như vị tỳ khưu bị mất y không dùng cỏ hoặc lá cây che lại rồi đi (*Sđd.*).

- [c] Xem *Mahāvagga - Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương X, trang 335.
- [d] Người không thành tựu về thân thể: như là người vô căn, người lưỡng căn, loài thú. Còn người đã làm sai trái trong hành động: như là kẻ trộm tướng mạo sa-môn, kẻ giết cha, kẻ giết mẹ, v.v... (*Sđd.* 1323).

TRANG 25:

- [a] Ví dụ như trường hợp vị tỳ khưu ngu dốt thiếu kinh nghiệm (nghĩ rằng): ‘Ta được mười năm’ hoặc ‘Ta hơn mười năm,’ rồi bảo tập thể phục vụ, vị được mười năm (thâm niên) phạm tội, vị kém mười năm (thâm niên) không phạm; đây là loại thứ nhất. Trường hợp vị tỳ khưu mới tu hoặc trung niên (nghĩ rằng): ‘Ta là thông thái có kinh nghiệm’ rồi bảo tập thể phục vụ, vị kém mười năm (thâm niên) phạm tội, vị mười năm (thâm niên) không phạm; đây là loại thứ nhì. Còn các tội khác thì vị mười năm (thâm niên) hoặc kém mười năm (thâm niên) đều phạm, là loại thứ ba (*VinA. vii*, 1325).
- [b] Giải nghĩa tương tự như trên với trường hợp sống nương nhờ (*Sđd.*).
- [c] Trường hợp có tâm thiện ví dụ như vị tỳ khưu dạy người chưa tu lên bậc trên đọc Pháp theo từng câu hoặc thuyết Pháp đến người nữ quá năm sáu câu. Trường hợp có tâm bất thiện như là tội cố gắng làm xuất ra tinh dịch, tội xúc chạm với người nữ. Trường hợp có tâm vô ký là nói về việc phạm tội của các bậc Thánh A-la-hán, ví dụ như việc ngài Anuruddha ngụ chung nhà với người nữ (*Sđd.*).
- [d] Có thọ lạc như là trường hợp vị tỳ khưu thực hiện việc đôi lứa. Có thọ khổ như trường hợp vị tỳ khưu sân hận bất bình rồi bôi nhọ vị tỳ khưu khác với tội *pārājika*. Có thọ không khổ không lạc là khi phạm tội với tâm quân bình (*Sđd.*).
- [e] Ba cách phân phát thè: Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, các trang 413-415.
- [f] Chỉ có tám Trọng Pháp của tỳ khưu ni là sự quy định khi (sự việc) chưa xảy ra (*VinA. vii*, 1302).
- [g] Tội vi phạm vào hạ huyền không vi phạm vào thượng huyền: Ví dụ như không vào mùa (an cư) mưa, thì phạm tội vào ngày 16 thuộc hạ huyền. Tội vi phạm vào thượng huyền không vi phạm vào hạ huyền: Như là không thực hiện lễ *Pavāraṇā* vào ngày cuối của mùa (an cư) thời kỳ đầu là phạm tội vào ngày 15, thuộc thượng huyền. Tội vi phạm vào hạ huyền luôn cả vào thượng huyền: là đề cập đến các tội khác. Phân được phép và không được phép kế tiếp được giải thích tương tự (*Sđd.* 1325).
- [h] Việc không chú nguyện để dùng chung y tắm mưa sau bốn tháng mùa mưa là loại tội vi phạm trong mùa lạnh. Tìm kiếm y tắm mưa trong mùa nắng lúc chưa đến thời kỳ là tội vi phạm trong mùa nóng. Có y tắm mưa vẫn tắm lỏa thể là loại tội vi phạm trong mùa mưa (*Sđd.* 1325-1326).
- [i] Vấn đề này và vấn đề kế tiếp được ngài Buddhaghosa giải thích có liên quan đến việc hành lễ *Uposatha* và *Pavāraṇā* của hội chúng, của nhóm, và của cá nhân (*Sđd.* 1326).

TRANG 27:

- [a] Ba thời điểm phân phối chõ trú ngụ: Ngày kế ngày rằm của tháng *Āsāḷhā* (tương đương ngày 16 tháng sáu âm lịch, tức là ngày đầu tiên của mùa an cư mùa mưa đọt đầu) là thời điểm trước nên phân phối, một tháng

kế sau ngày rằm của tháng *Āsālhā* là thời điểm sau nên phân phối, một ngày sau lễ *Pavāraṇā* cho đến lần an cư mùa mưa kế là thời điểm trung gian nên phân phối (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VI, trang 195).

- [b] Loại tội vị bị bệnh vi phạm vị không bệnh không vi phạm: Ví dụ như trường hợp vị tỳ khưu bị bệnh cần loại dược phẩm này lại yêu cầu loại khác. Loại tội vị không bệnh vi phạm vị bị bệnh không vi phạm: là trường hợp vị không bị bệnh yêu cầu dược phẩm. Loại tội vị bị bệnh luôn cả vị không bệnh vi phạm: là các tội còn lại (*VinA. vii*, 1326).

- [c] Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương IX, các trang 437-453.

- [d] Ba hình phạt *parivāsa* và ba hình phạt *mānatta* xem ở *Sđd.*, chương III. Hình phạt *mānatta* nửa tháng là dành riêng cho tỳ khưu ni. Xem *Bhikkhunīvibhaṅga - Phân Tích Giới Tỳ Khưu Ni*, TTPV 03, chương II, trang 91.

- [e] Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương II, trang 167.

- [f] Tội vi phạm ở bên trong không (vi phạm) ở bên ngoài: Ví dụ như tội chen vào chỗ ngủ có vị tỳ khưu khác đã đến trước rồi nằm xuống. Tội vi phạm ở bên ngoài không (vi phạm) ở bên trong: ví dụ như việc trải ra giường ghế của hội chúng ở ngoài trời rồi ra đi không thu dọn. Tội vi phạm ở bên trong luôn cả ở bên ngoài là các tội còn lại (*VinA. vii*, 1326).

- [g] Ngài Buddhaghosa giải thích ba vấn đề này có liên quan đến các phận sự của vị vắng lai là loại thứ nhất, vị xuất hành là loại thứ nhì, và các phận sự còn lại là loại thứ ba (*Sđd.* 1326-1327). Xem các phận sự ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VIII.

TRANG 37:

- [a] Có tội vi phạm do lời nói của bản thân là phạm tội do khẩu, thoát tội do lời nói của bản thân là do việc sám hối, có tội vi phạm do lời nói của người khác là tội có tuyên ngôn nhắc nhở, thoát tội do lời nói của người khác là thoát tội do tuyên ngôn hành sự trong việc giải tội *saṅghādisesa* (*VinA. vii*, 1328-1329).

- [b] Thoát khỏi tội do thân là cách dùng cỏ che lấp của pháp đàn xếp tranh tụng (*Sđd.* 1329).

- [c] Có tội vi phạm vô ý thức là vị vi phạm tội không có sự liên quan của tâm, thoát tội có ý thức là vị thoát khỏi tội có sự liên quan của tâm, có tội vi phạm có ý thức là vị vi phạm tội có sự liên quan của tâm, thoát tội vô ý thức là cách dùng cỏ che lấp (*Sđd.*).

TRANG 39:

- [a] Tội trong lúc sám hối thì vi phạm: Liên quan việc các tỳ khưu phạm tội giống nhau, ví dụ tội *pācittiya*, như vậy trong lúc sám hối tội *pācittiya* thì vi phạm tội *dukkata*, trong lúc vi phạm tội *dukkata* thì thoát khỏi tội *pācittiya*, trong lúc thoát khỏi tội *pācittiya* thì vi phạm tội *dukkata* (*Sđd.*).

- [b] Có tội vi phạm do hành sự: ví dụ như việc không chịu từ bỏ tà kiến ác với sự nhắc nhở của hội chúng, thoát tội không do hành sự: như trong lúc sám hối. Có tội vi phạm không do hành sự: như việc làm xuất ra tinh dịch, thoát tội do hành sự như việc thực hành hành phạt *parivāsa*, v.v... (*Sđd.*). Phần còn lại nên được giải thích tương tự.

- [c] Xem điều học *pācittiya* thứ nhất về việc cố tình nói dối (*Pācittiyapāḷi Bhikkhuvibhaṅga - Phân Tích Giới Tỳ Khuru* tập 2, TTPV 02, trang 5).
- [d] Bốn loại vật dụng: Vật dụng của bản thân là loại thứ nhất, vật dụng của hội chúng là loại thứ nhì, vật dụng dùng ở bảo tháp là loại thứ ba, vật dụng của hàng tại gia là loại thứ tư (*VinA. vii*, 1329-1330).
- [e] Ở đây là với sự hiện diện hoặc với sự vắng mặt của hội chúng. Được giải thích tương tự phần [b] ở trên (*Sđđ.* 1330).
- [f] Được giải thích tương tự phần [c] của trang 37 về tội vi phạm vô ý thức và có ý thức (*Sđđ.*).
- [g] Là sự thay đổi giới tính của vị tỳ khuru hoặc vị tỳ khuru ni. Ngủ chung chỗ trú ngụ là tội được đề cập đến (*Sđđ.*).

TRANG 41:

- [a] Thoát khỏi tội do sự xuất hiện của phái tính: Khi thay đổi giới tính, những tội thuộc loại quy định riêng đã vi phạm thì được thoát tội (*Sđđ.*).
- [b] Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương II, trang 189.
- [c] Được ghi lại nghĩa Việt theo Chú Giải: ‘*cattāro sāmukkamsāti cattāro mahāpadesā*’ (*VinA. vii*, 1330). Xem chi tiết về bốn pháp dung hòa ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 107.
- [d] Xem thêm điều học *pācittiya* 40 về tắm xia răng (*Pācittiyapāḷi Bhikkhuvibhaṅga - Phân Tích Giới Tỳ Khuru* tập 2, TTPV 02, trang 251); và bốn loại vật dơ có tính quan trọng (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 17).
- [e] Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương IX, trang 247.
- [g] Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, trang 377.

TRANG 43:

- [a] Các tội do không thực hành phận sự của vị vắng lai là phần thứ nhất, các tội do không thực hành phận sự của vị thường trú là phần thứ nhì, các tội do không thực hành các phận sự khác, các tội được quy định riêng cho một hội chúng thì vị vắng lai luôn cả vị thường trú đều không vi phạm (*VinA. vii*, 1331). Nhóm bốn kế tiếp được giải thích tương tự.
- [b] Có sự khác biệt về sự việc không có sự khác biệt về tội vi phạm: Ví dụ như bốn tội *pārājika* có sự khác biệt về sự việc không có sự khác biệt về tội vi phạm. Có sự khác biệt về tội vi phạm không có sự khác biệt về sự việc: Ví dụ như việc xúc chạm cơ thể, tỳ khuru phạm *saṅghādisesa* còn tỳ khuru ni phạm *pārājika*; hoặc việc nhai tỏi, tỳ khuru phạm *dukkata*, còn tỳ khuru ni phạm *pācittiya*. Có sự khác biệt về sự việc và có sự khác biệt về tội vi phạm: là khi so sánh các nhóm tội này với nhóm tội khác. Không có sự khác biệt về sự việc và không có sự khác biệt về tội vi phạm: là các tội quy định chung cho các tỳ khuru và các tỳ khuru ni (*Sđđ.*). Nhóm bốn kế tiếp về ‘có sự giống nhau và không có sự giống nhau’ nên được giải thích tương tự.
- [c] Có tội thầy tế độ vi phạm đệ tử không (vi phạm): là phận sự của thầy tế độ. Có tội đệ tử vi phạm thầy tế độ không (vi phạm) là phận sự của đệ tử. Có tội thầy tế độ luôn cả đệ tử đều vi phạm là các phận sự còn lại. Có tội thầy tế độ và đệ tử đều không vi phạm là các tội được quy định riêng cho một hội chúng, còn hội chúng kia không vi phạm. Nhóm bốn kế tiếp về thầy dạy học và học trò nên được giải thích tương tự (*Sđđ.* 1331-1332).

- [d] Xem chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương III, các trang 373-379.

- [e] Ngài Buddhaghosa giải thích rằng: “Trong khi tự tay lấy đi (bước đi) một bước hoặc hơn một bước vì phạm tội nặng, trong khi ra lệnh vị khác với lời chỉ thị rằng: ‘Hãy mang đi chưa tới một bước’ vì phạm tội nhẹ. Ba phần còn lại nên được hiểu theo phương thức này” (*VinA. vii*, 1332).

- [f] Về người xứng đáng và không xứng đáng về việc đánh lễ và việc đứng dậy: Trường hợp vị đang thọ thực trong nhà ăn không thể đứng dậy đối với vị thâm niên hơn là trường hợp thứ nhất, vị mới tu đối với vị thâm niên hơn đang thực hành *parivāsa* là trường hợp thứ nhì, vị mới tu đối với vị thâm niên hơn là trường hợp thứ ba, và ngược lại là trường hợp thứ tư. Nhóm bốn kể được giải thích tương tự (*Sđd.*).

TRANG 45:

- [a] Tội vi phạm lúc đúng thời không (vi phạm) lúc sai thời: là sau khi đã ngăn vật thực rồi lại thọ dụng thêm. Tội vi phạm lúc sai thời không (vi phạm) lúc đúng thời: là thọ dụng vật thực sai thời. Tội vi phạm lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời: là các tội còn lại. Tội không vi phạm lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời: là trường hợp thứ tư liên quan đến các điều đã được quy định riêng cho một hội chúng (*Sđd.*).

- [b] Vật thọ lãnh được phép lúc đúng thời không được phép lúc sai thời: như là vật thực thọ lãnh trước bữa ăn. Thức uống là vật được phép thọ lãnh vào lúc sai thời và không được phép lúc đúng thời khi đã để qua ngày hôm sau. Vật thọ lãnh được phép lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời như là vật dùng trong bảy ngày hoặc vật dùng đến suốt đời. Vật thọ lãnh không được phép lúc đúng thời luôn cả lúc sai thời ví dụ như loại thịt không được phép (*Sđd.*).

- [c] Tội vi phạm trong các quốc độ ở biên địa không (vi phạm) ở trung tâm: như việc kết ranh giới ở trên biển. Tội vi phạm trong các quốc độ ở trung tâm không (vi phạm) ở biên địa: ví dụ như cho tu lên bậc trên với nhóm năm vị, tắm rửa thường xuyên, đồ trải lót bằng da thú, dép có nhiều lớp, v.v... (Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương V, các trang 513-515). Tội vi phạm trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm: là các tội còn lại. Tội không vi phạm trong các quốc độ ở biên địa luôn cả ở trung tâm là các tội quy định riêng cho một hội chúng, hội chúng kia đâu có thực hiện cũng không vi phạm (*VinA. vii*, 1332-1333). Nhóm bốn kể tiếp được giải thích tương tự.

- [d] Tội vi phạm ở làng không (vi phạm) ở rừng: là các điều học *sekhiya*. Tội vi phạm ở rừng không (vi phạm) ở làng: như vị tỳ khưu ni đang chờ đợi trời sáng. Tội vi phạm ở làng luôn cả ở rừng: như tội nói dối, v.v... Tội không vi phạm ở làng luôn cả ở rừng: là các tội quy định riêng cho một hội chúng, hội chúng kia không phạm (*Sđd.* 1333).

- [e] Bốn nhiệm vụ đầu tiên là để cập đến các nhiệm vụ trong ngày *Uposatha* hoặc *Pavāraṇā* như quét dọn, đèn, nước, chỗ ngồi; hoặc bốn nhiệm vụ đầu tiên khác là việc đem lại sự tùy thuận và bày tỏ sự trong sạch, tính đếm mùa tiết, tính đếm số lượng tỳ khưu, và việc giáo giới (*Sđd.*).

- [f] Bốn thời điểm thích hợp là: vào ngày lễ *Uposatha*, các vị tỳ khưu với số lượng cần thiết cho hành sự đã đến, các vị không phạm đồng tội, các nhân vật phạm tội không hiện diện (*Sđd.*).

- [g] Là các tội *pācittiya* 16, 42, 77, 78 vì có câu ‘*etadeva paccayaṃ karitvā anaññaṃ pācittiyam*’ nghĩa là: ‘Sau khi thực hiện chi nguyên nhân ấy không điều nào khác thì phạm tội *pācittiya*’ (*Sđd.*).

- [h] Bốn sự đồng ý của các tỳ khuru: là đề cập đến việc không phạm các tội *nissaggiya pācittiya* 2, 14, 29 và tội *pācittiya* 9 do đã có được sự đồng ý của hội chúng tỳ khuru (*Sđd.*).

TRANG 47:

- Có tội vị bị bệnh vi phạm: là trường hợp vị bị bệnh cần loại dược phẩm này lại yêu cầu loại khác. Có tội vị không bị bệnh vi phạm: là trường hợp vị không bị bệnh yêu cầu dược phẩm. Có tội vị bị bệnh luôn cả vị không bị bệnh đều vi phạm: ví dụ như tội nói dối, v.v... Có tội vị bị bệnh và cả vị không bị bệnh đều không vi phạm: là các tội quy định riêng cho một hội chúng (*Sđd.*).

TRANG 49:

- [a] Năm nghiệp vô gián: là giết cha, giết mẹ, giết vị A-la-hán, làm (đức Phật) chảy máu, và chia rẽ hội chúng (ND).

- [b] Năm hạng người được xác định: là năm hạng người đã thực hiện năm nghiệp vô gián ở trên (*Sđd.* 1334).

- [c] Năm tội vi phạm liên quan đến sự cắt bớt: là năm tội *pācittiya* 87, 89, 90, 91, 92 liên quan đến việc cắt bớt vật làm quá kích thước là chân giường, tọa cụ, y đắp ghè, y tắm mưa, và y có kích thước y của đức Thiện Thệ (*Sđd.*).

- [d] Vị vi phạm tội với năm biểu hiện: là vị vô liêm sỉ, không có trí tuệ, bản chất xấu xa, làm tướng là được phép trong điều không được phép, làm tướng là không được phép trong điều được phép (*Sđd.*).

- [e] Năm loại tội vi phạm do duyên nói dối: là tội *pārājika*, *thullaccaya*, *dukkata*, *saṅghādisesa*, và *pācittiya* (*Sđd.*).

- [g] Năm việc được phép đối với vị tỳ khuru hành pháp (đầu đà) khát thực: ‘Đi không phải xin phép’ là không phải báo cho vị tỳ khuru hiện diện khi đi đến các gia đình trước hay sau bữa ăn, hai điều ‘vật thực dâng chung nhóm’ và ‘vật thực thỉnh sau’ là không phải phạm tội đối với hai điều học *pācittiya* 32 và 33 của tỳ khuru, về ‘không phải xác định’ là không phải bận tâm xác định trường hợp được phép trong trường hợp vật thực dâng chung nhóm, ‘không phải chuyển nhượng bữa ăn’ là không phải thực hiện việc ấy khi nhận phần vật thực thỉnh sau (*Sđd.*).

TRANG 51:

- [a] Năm loại đầu ăn được thấy ở điều học *pācittiya* 39 (*Pācittiyapāḷi Bhikkhuvibhaṅga - Phân Tích Giới Tỳ Khuru* tập 2, TTPV 02, trang 247).

- [b] Năm loại mỡ thú: Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 7.

- [c] Năm trường hợp đình chỉ nương nhờ ở thầy tế độ: Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 157.

- [d] Câu chuyện lấy trộm theo lối tráo trảm được thấy ở điều *pārājika* thứ nhì ở phần các câu chuyện dẫn giải (*Pārājikapāḷi - Phân Tích Giới Tỳ Khuru* tập 1, TTPV 01, trang 131).

- [e] Năm hạng cướp lớn: Xem điều *pārājika* thứ tư về khoe khoang pháp thượng nhân (*Sđd.* 197-199).

- [f] Năm vật không được phân tán: Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VI, các trang 203-205.
- [g] Năm vật không được phân chia: (*Sđd.* 207-209).
- [h] Năm loại hội chúng: Hội chúng tỳ khưu với nhóm bốn vị, hội chúng tỳ khưu với nhóm năm vị, hội chúng tỳ khưu với nhóm mười vị, hội chúng tỳ khưu với nhóm hai mươi vị, hội chúng tỳ khưu với nhóm trên hai mươi vị (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương IX, trang 255).
- [i] Năm cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha*: Gồm bốn cách đọc tóm tắt và cách đọc tụng chi tiết là cách thứ năm (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương II, trang 271).
- [j] Việc tu lên bậc trên ở các xứ vùng biên giới: (*Sđd.*, chương V, trang 513).
- [k] Năm sự thuận lợi trong việc thành tựu *Kaṭhina*: Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VII, trang 111.

TRANG 55:

- [a] Nhóm năm về sự tranh tụng: Sự tranh tụng tức là bốn sự tranh tụng. Nguồn sanh khởi của sự tranh tụng có 33: sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi có 12, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách có 14, sự tranh tụng liên quan đến tội có 6, và sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ có 1. Nhân sanh sự tranh tụng là nguồn sanh khởi sự tranh tụng: sự tranh tụng liên quan đến tranh cãi sanh lên nương vào 18 sự việc làm chia rẽ hội chúng, sự tranh tụng liên quan đến khiển trách sanh lên do bốn điều hư hỏng, sự tranh tụng liên quan đến tội sanh lên do bảy nhóm tội, và sự tranh tụng liên quan đến nhiệm vụ sanh lên với bốn hành sự của hội chúng. Không biết sự đoạn diệt của sự tranh tụng: là không xác định được quan điểm theo Pháp, theo Luật, theo lời dạy của bậc Đạo Sư. Không biết sự thực hành đưa đến sự đoạn diệt của sự tranh tụng là không biết các sự tranh tụng được giải quyết bằng các cách dàn xếp nào (*VinA. vii*, 1338).
- [b] Không biết về sự việc: là không biết về sự việc của tội *pārājika*, của tội *saṅghādisesa*, ... của bảy nhóm tội. Không biết về duyên khởi: là không biết các tội đã được quy định ở đâu. Không biết về sự quy định: là không biết sự quy định ban đầu của mỗi điều học. Không biết về sự quy định thêm: là không biết sự quy định thêm về sau. Không biết về phương thức của lối trình bày mạch lạc: là không biết sự việc theo phương thức liên hệ đến lời nói và liên hệ đến sự xác định (*Sđd.*).

TRANG 61:

- [a] Năm loại mầm giống: Đã được thấy ở điều học *pācittiya* 11 của tỳ khưu (*Pācittiyapāli Bhikkhuvibhaṅga - Phân Tích Giới Tỳ Khưu* tập 2, TTPV 02, trang 109).
- [b] Năm cách làm thành được phép đối với Sa-môn: Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương V, trang 15.
- [c] Năm cách làm cho trong sạch: tương tự với năm cách đọc tụng giới bốn *Pātimokkha* (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương II, trang 271).

TRANG 65:

- [a] Ba nhóm sáu này đã được trình bày chi tiết ở *Parivāra - Tập Yếu* tập 1, TTPV 08, trang 317.

- [b] Sáu sự thực hành đúng đắn: Ngài Buddhaghosa đề cập đến sáu điều học có câu ‘*ayaṃ tattha sāmīci*’ với ý nghĩa là: ‘Đây là điều đúng đắn trong trường hợp ấy,’ tức là nói đến các điều học *saṅghādisesa* 13, *nissaggiya pācittiya* 10, 22, *pācittiya* 34, 71, 84 (*VinA. vii*, 1339).
- [c] Gồm năm điều học *pācittiya* của tỳ khưu đã được trình bày ở phần Nhóm Năm liên quan đến việc cắt bớt vật làm quá kích thước là chân giường, tọa cụ, y đắp ghế, y tắm mưa, y có kích thước y của đức Thiện Thệ, thêm vào điều học *pācittiya* của tỳ khưu ni về việc may y choàng tắm quá kích thước là sáu (*Sđd.*).
- [d] Sáu biểu hiện là: vô liêm sỉ, không có trí tuệ, bản chất xấu xa, lầm tưởng là được phép trong điều không được phép, lầm tưởng là không được phép trong điều được phép, lầm lẫn về sự ghi nhớ (*Sđd.* 1339-1340).
- [e] Sáu điều lợi ích cho vị rành rẽ về Luật: gồm năm điều đã được giải thích trước đây ở trang 63 thêm vào điều thứ sáu là ‘Lễ *Uposatha* là phần trách nhiệm của vị ấy’ (*Sđd.* 1340).
- [f] Sáu điều tối đa: Ngài Buddhaghosa nói về các điều học có từ ‘*paramaṃ*’ (tối đa) như là *dasāhaparamaṃ*, *māsaparamaṃ*, *santaruttaraparamaṃ*, v.v... và nêu rõ trong hai bộ giới bốn có tất cả là 14 giới. Sáu giới đầu lập thành một nhóm sáu, sáu giới kế tiếp là nhóm sáu thứ nhì, còn hai điều học thì sau khi bớt đi một điều học của mỗi một nhóm rồi thêm vào một điều học để lập thành hai nhóm sáu khác nữa (*Sđd.*).
- [g] Có thể xa lìa (một trong) ba y sáu đêm: Câu này được trích dẫn từ điều *nissaggiya pācittiya* 29 về vị tỳ khưu có thể để y ở trong làng tối đa là sáu đêm khi ngụ ở trong khu rừng được xác định là có sự nguy hiểm, có sự kinh hoàng (ND).
- [h] Sáu loại y được đức Phật cho phép: loại bằng sợi lanh, loại bằng bông vải, loại bằng tơ lụa, loại bằng sợi len, loại bằng gai thô, loại bằng chỉ bố (*Mahāvagga – Đại Phẫm* tập 2, TTPV 05, chương VIII, trang 181).
- [i] Sáu loại thuốc nhuộm được đức Phật cho phép: thuốc nhuộm làm từ rễ cây, thuốc nhuộm từ thân cây, thuốc nhuộm từ vỏ cây, thuốc nhuộm từ lá cây, thuốc nhuộm từ bông hoa, thuốc nhuộm từ trái cây (*Sđd.* 189).
- [j] Sáu loại hành sự: gồm có hành sự khiển trách, hành sự chỉ dạy, hành sự xua đuổi, hành sự hòa giải, thứ năm là hành sự án treo vì không nhìn nhận tội và hành sự án treo trong việc không sửa chữa lỗi được gom thành một, và thứ sáu là hành sự án treo vì không chịu từ bỏ tà kiến ác (*VinA. vii*, 1340).
- [k] Sáu nguyên nhân tranh cãi: đã được trình bày chi tiết ở *Parivāra - Tập Yếu* tập 1, TTPV 08, trang 319.
- [l] Sáu nguyên nhân khiển trách: đã được trình bày chi tiết ở *Parivāra - Tập Yếu* tập 1, TTPV 08, trang 321.
- [m] Chiều dài sáu gang tay theo gang tay của đức Thiện Thệ: đã được trích dẫn từ điều học *pācittiya* 91 về chiều dài y tắm mưa của các tỳ khưu (ND).
- [n] Chiều rộng sáu gang tay: đã được trích dẫn từ điều học *pācittiya* 92 về chiều rộng của y đức Thiện Thệ (ND).
- [o] Sáu trường hợp đình chỉ nương nhờ ở thầy dạy học: Xem *Mahāvagga – Đại Phẫm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 157.
- [p] Sáu điều quy định thêm trong việc tắm được ghi lại ở điều học *pācittiya* 57 của tỳ khưu: “‘Một tháng rưỡi còn lại của mùa nóng’ và tháng đầu tiên của mùa mưa như vậy là hai tháng rưỡi là lúc trời nóng nực, là lúc trời oi bức,

trường hợp bị bệnh, trường hợp có công việc, trường hợp đi đường xa, trường hợp mưa gió” (VinA. vii, 1340).

- [q] Sáu trường hợp cầm lấy và sáu trường hợp mang theo: Hai nhóm sáu này được đề cập chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VII, các trang 119 và 121.

TRANG 69:

- [a] Bảy sự thực hành đúng đắn: gồm nhóm sáu đã được trình bày ở trên và thêm vào câu ‘*ayaṃ tattha sāmīci*’ thứ bảy được thấy ở phân tổng kết giới *saṅghādisesa* của tỳ khưu ni (VinA. vii, 1340).

- [b] Bảy việc phán xử theo tội đã được thừa nhận không đúng Pháp và đúng Pháp: Xem *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, các trang 359-361.

- [c] Không phạm tội để đi với việc cần phải làm trong bảy ngày liên quan đến bảy hạng người: là tỳ khưu, tỳ khưu ni, cô ni tu tập sự, sa di, sa di ni, mẹ, và cha. Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương III, trang 369.

- [d] Bảy điều lợi ích cho vị rành rẽ về Luật: gồm năm điều đã được giải thích trước đây ở trang 63 thêm vào hai chi tiết: ‘lễ *Uposatha* và lễ *Pavāraṇā* là phần trách nhiệm của vị ấy’ (VinA. vii, 1341).

- [e] Xem điều học *nissaggiya pācittiya* 29 (ND).

- [f] Bảy loại hành sự: là hành sự khiển trách, hành sự chỉ dạy, hành sự xua đuổi, hành sự hòa giải, hành sự án treo vì không nhìn nhận tội, hành sự án treo trong việc không sửa chữa lỗi, và thứ bảy là hành sự án treo vì không chịu từ bỏ tà kiến ác (ND).

- [g] Bảy loại hạt chưa xay: là lúa gạo *sāli*, lúa gạo, lúa mạch, lúa mì, kê, đậu, hạt *kudrūsaka* (bắp?) được đề cập ở điều *pācittiya* 7 của tỳ khưu ni (ND).

- [h] Chiều rộng là bảy (gang) ở bên trong: Được trích dẫn từ điều học *saṅghādisesa* 6 về việc xây dựng cốc liêu của tỳ khưu (ND).

- [i] Bảy điều quy định thêm về bữa ăn dâng theo nhóm: Xem điều học *pācittiya* 32 của tỳ khưu (ND).

- [j] Sau khi thọ lãnh các loại dược phẩm, nên được thọ dụng với sự cất giữ tối đa là bảy ngày: Xem điều *nissaggiya pācittiya* 23 của tỳ khưu.

- [k] Bảy trường hợp cầm lấy và bảy trường hợp mang theo: Hai nhóm bảy này được đề cập chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VII, các trang 115-119.

- [l] Tội của vị tỳ khưu không cần phải được nhìn nhận: Nhóm bảy này và hai nhóm bảy kể được đề cập chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương IX, các trang 267-271.

TRANG 75:

- [a] Vị nhận thức được tám điều lợi ích không nên phạt án treo vị tỳ khưu ấy trong việc không nhìn nhận tội: được đề cập ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương X, các trang 329-331.

- [b] Vị nhận thức được tám điều lợi ích nên sám hối tội ấy vì niềm tin của các vị khác: Xem *Sdd.* các trang 331-333.

- [c] Tám tội vi phạm khi được nhắc nhở cho đến lần thứ ba: là các tội *saṅghādisesa* 10, 11, 12, 13 của tỳ khưu và 7, 8, 9, 10 của tỳ khưu ni (VinA. vii, 1341).

- [d] Vị làm hư hỏng các gia đình với tám biểu hiện: là với bông hoa, hoặc với trái cây, hoặc với bột tắm, hoặc với đất sét, hoặc với gỗ chà răng, hoặc với tre, hoặc bằng cách thức chữa bệnh, hoặc bằng cách đi bộ đưa tin (*Sdd.*). Xem điều học *saṅghādisesa* 13 của tỳ khuru.
- [e] Tám tiêu đề về việc phát sanh y: (Thí chủ) dâng trong ranh giới, dâng theo sự thỏa thuận, dâng theo sự thông báo về vật thực, dâng đến hội chúng, dâng đến cả hai hội chúng (tỳ khuru và tỳ khuru ni), dâng đến hội chúng đã sống qua mùa (an cư) mưa, dâng sau khi đã thông báo, dâng đến cá nhân (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VIII, trang 233).
- [f] Tám tiêu đề về việc hết hiệu lực của *Kaṭhina*: Do sự ra đi, do y được hoàn tất, do tự mình dứt khoát, do bị mất, do nghe được tin, do sự tan vỡ của niềm mong mỏi, do sự vượt qua ranh giới, do sự hết hiệu lực cùng một lúc (*Sdd.*, chương VII, trang 115).
- [g] Tám loại thức uống: nước xoài, nước mận, nước chuối hột, nước chuối không hột, nước mật ong, nước nho, nước ngó sen, nước dâu (*Sdd.*, chương VI, trang 97)
- [h] Devadatta bị ám ảnh bởi tám điều không đúng Chánh Pháp: là lợi lộc, không lợi lộc, danh vọng, không danh vọng, sự trọng vọng, sự không trọng vọng, ước muốn xấu xa, bần bề xấu xa (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VII, trang 315).
- [i] Tám Trọng Pháp của tỳ khuru ni: Xem chi tiết ở *Sdd.*, chương X, các trang 473-475.
- [j] Lời nói dối có tám chi phần: Xem chi tiết ở điều học *pācittiya* thứ nhất của tỳ khuru.
- [k] Tám chi phần của người sứ giả: là người lắng nghe, là người làm cho (kẻ khác) lắng nghe, là người hướng dẫn, là người hiểu rộng, là người có sự nhận thức, là người làm cho (kẻ khác) có sự nhận thức, là người rành rẽ về việc có lợi ích hoặc không có lợi ích, không phải là người gây nên các sự tranh cãi (*Sdd.*, chương VII, trang 313).
- [l] Tám pháp kỳ diệu phi thường về biển cả: Xem chi tiết ở *Sdd.*, chương IX, các trang 427-431.
- [m] Tám pháp kỳ diệu phi thường trong Pháp và Luật này: Xem chi tiết ở *Sdd.*, chương IX, các trang 431-435.
- [n] Tám vật không phải là đồ thừa và tám vật là đồ thừa: được đề cập ở điều học *pācittiya* 35 của tỳ khuru, phần định nghĩa từ.
- [o] Khi rạng đông vào ngày thứ tám thì phạm vào *nissaggiya*: liên quan đến điều học *nissaggiya pācittiya* 23 về năm loại dục phẩm.
- [p] Điều học *pārājika* thứ tám của tỳ khuru ni đề cập đến tám hành động của vị tỳ khuru ni nhiễm dục vọng đối với người nam là sự nắm lấy cánh tay (của người nam), sự nắm lại lấy chéo áo choàng, đứng chung, trò chuyện, đi đến nơi hẹn hò, thích thú sự viếng thăm của người nam, đi vào nơi che khuất, sờ sát cơ thể nhằm mục đích xúc chạm cơ thể. Vị tỳ khuru ni làm đủ tám hành động này phạm *pārājika*, nên bị trục xuất.
- [q] Sự tu lên bậc trên có tám lời thông báo: Đề cập đến sự tu lên bậc trên của tỳ khuru ni ở cả hai hội chúng tỳ khuru ni và tỳ khuru.
- [r] Chỗ ngồi nên dành cho tám (vị ni thâm niên): Được đề cập ở *Sdd.*, chương X, trang 521.

- [s] Vị nữ cư sĩ thỉnh cầu tám điều ước muốn: Vị này là nữ cư sĩ Visākhā (*VinA. vii*, 1342). Bà đã thỉnh cầu đức Phật để dâng vải choàng (tắm) mưa đến hội chúng, dâng thức ăn dành cho vị đi đến, dâng thức ăn dành cho vị ra đi, dâng thức ăn dành cho vị bị bệnh, dâng thức ăn dành cho vị chăm sóc bệnh, dâng dược phẩm dành cho vị bị bệnh, dâng cháo hàng ngày, dâng vải choàng tắm đến hội chúng tỳ khuru ni đến trọn đời (*Mahāvagga – Đại Phẩm tập 2, TTPV 05, chương VIII, các trang 199-201*).
- [t] Tám yếu tố của vị tỳ khuru nên được chỉ định là vị giáo giới tỳ khuru ni: được đề cập chi tiết ở điều học *pācittiya* 21 của tỳ khuru.
- [u] Tám điều lợi ích cho vị rành rẽ về Luật: gồm năm điều đã được giải thích trước đây ở trang 63 thêm vào ba chi tiết là: ‘lễ *Uposatha*, lễ *Pavāraṇā*, và hành sự của hội chúng là phần trách nhiệm của vị ấy’ (*VinA. vii*, 1342).
- [v] Vị tỳ khuru đã được thực hiện hành sự theo tội của vị ấy nên thực hành nghiêm chỉnh trong tám pháp: không nên đình chỉ lễ *Uposatha*, (hoặc) không nên đình chỉ lễ *Pavāraṇā* của vị tỳ khuru trong sạch, không nên sai bảo, không nên cáo tội, không nên bảo tránh lỗi đi, không nên quở trách, không nên nhắc nhở (vị tỳ khuru trong sạch), không nên tạo bè phái với các tỳ khuru (*Sđd.*).

TRANG 77:

- [a] Chín sự việc gây nóng giận và chín cách đối trị sự nóng giận được đề cập đến ở *Dīghanikāya - Kinh Trường Bộ III, Saṅgītisuttaṃ - Kinh Phúng Tụng*; và ở *Anguttaranikāya - Kinh Tăng Chi III, Pháp 9* chi.
- [b] Chín sự việc đã được rèn luyện: sự hạn chế, kèm chế, tự chế, chặt đứt sự tiếp nối với chín sự việc gây nóng giận (*VinA. vii*, 1342).
- [c] Chín trường hợp bị phạm tội ngay lúc vừa mới vi phạm: là chín tội *saṅghādisesa* từ 1 đến 9 của tỳ khuru.
- [d] Hội chúng bị chia rẽ với chín (vị tỳ khuru): là câu trả lời của đức Phật cho đại đức Upāli về việc chia rẽ hội chúng (*Cullavagga – Tiểu Phẩm tập 2, TTPV 07, chương VII, trang 321*).
- [e] Chín vật thực hảo hạng: đã được đề cập đến ở điều học *pācittiya* 39 của tỳ khuru là bơ lỏng, bơ đặc, dầu ăn, mật ong, đường mía, cá, thịt, sữa tươi, và sữa đông.
- [f] Chín cách đọc tụng giới bốn: tức là năm cách áp dụng cho tỳ khuru và bốn cách áp dụng cho tỳ khuru ni (ND).
- [g] Chín pháp là gốc của tham ái: Ngài Buddhaghosa giải thích như sau: ‘Tâm cầu do duyên tham ái, đạt được do duyên tìm cầu, quyết định do duyên đạt được, tham dục do duyên quyết định, vướng mắc do duyên tham dục, nắm giữ do duyên vướng mắc, bỏn xén do duyên nắm giữ, bảo vệ do duyên bỏn xén, do duyên bảo vệ có các sự tranh chấp bằng cách cầm gậy, cầm kiếm, cãi cọ, tranh luận, tranh cãi, nói ác độc, nói dối’ (*VinA. vii*, 1342-1343). Xem *Dīghanikāya - Kinh Trường Bộ II; Mahānidānasuttaṃ - Kinh Đại Duyên*.
- [h] Chín cách ngã mạn: là so sánh hơn, bằng, và thua theo chín cách.
- [i] Chín loại y được chú nguyện để dùng riêng: là ba y, và sáu loại y khác nữa là vải choàng tắm mưa, vật lót ngồi, tấm trải nằm, y đắp ghé, khăn lau mặt, miếng vải phụ tùng (*Mahāvagga – Đại Phẩm tập 2, TTPV 05, chương VIII, trang 209*).

- [j] Chín loại y không được chú nguyện để dùng chung: Do đã được chú nguyện để dùng riêng vào thời kỳ thích hợp thì không nên chú nguyện để dùng chung (*VinA. vii*, 1343).
- [k] Chiều dài chín gang tay theo gang tay của đức Thiện Thệ: Câu này được trích dẫn từ điều học *pācittiya* 92 về chiều dài y của đức Thiện Thệ (ND).
- [l] Chín sự bố thí sai pháp: Ngài Buddhaghosa giải thích là: 'Vật đã được khẳng định là dâng cho hội chúng, lại thuyết phục dâng cho hội chúng khác hoặc bảo tháp, hoặc cá nhân; vật đã được khẳng định là dâng đến bảo tháp, lại thuyết phục dâng đến bảo tháp khác, hoặc hội chúng, hoặc cá nhân; vật đã được khẳng định là dâng cho cá nhân, lại thuyết phục dâng cho cá nhân khác, hoặc hội chúng, hoặc bảo tháp' (*Sđđ.*). Vấn đề này được đề cập ở điều học *pācittiya* 82 của tỳ khưu. Chín sự thọ lãnh sai pháp và chín sự thọ dụng sai pháp là có liên quan đến chín sự bố thí sai pháp này.
- Ba sự bố thí đúng pháp: là dâng đến hội chúng vật được dành cho hội chúng, dâng đến bảo tháp vật được dành cho bảo tháp, dâng đến cá nhân vật được dành cho cá nhân. Về sự thọ lãnh và thọ dụng đúng pháp là sự thọ lãnh và sự thọ dụng của các vật này (*Sđđ.*).
- [m] Chín nhận thức sai pháp và chín nhận thức đúng pháp: được đề cập ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, các trang 333-337.
- [n] Hai nhóm chín về hành sự sai pháp và hai nhóm chín về hành sự đúng pháp: được đề cập ở điều *pācittiya* 21 của tỳ khưu (*VinA. vii*, 1343).
- [o] Mười tà kiến căn bản: là không có bố thí, không có lễ hy sinh, không có tế tự, không có quả dị thực các nghiệp thiện ác, không có đời này, không có đời khác, không có mẹ, không có cha, không có loại hóa sanh, ở đời không có những vị Sa-môn, những vị Bà-la-môn chánh hướng, chánh hạnh, đã tự mình chứng tri giác ngộ đời này đời khác và truyền dạy lại (*Dīghanikāya - Kinh Trường Bộ I, Sāmaññaphalasuttaṃ - Kinh Sa-môn Quả*, lời dịch của H.T. Minh Châu).
- [p] Mười chánh kiến căn bản: được hiểu đối nghịch lại (*VinA. vii*, 1343).
- [q] Mười hữu biên kiến: (Có phải) thế giới là vĩnh viễn? (Có phải) thế giới là không vĩnh viễn? (Có phải) thế giới là hữu biên? (Có phải) thế giới là vô biên? (Có phải) mạng sống và thân thể là chung? (Có phải) mạng sống và thân thể là khác biệt? Như Lai còn tồn tại sau khi chết? Như Lai không còn tồn tại sau khi chết? Như Lai còn và không còn tồn tại sau chết? Như Lai không phải còn tồn tại và cũng không phải không tồn tại sau khi chết? (*Anguttaranikāya - Kinh Tăng Chi*, pháp 10 chi, phẩm Upāli).
- [r] Mười sự sai trái: là tà kiến, tà tư duy, tà ngữ, ... tà trí, tà giải thoát. Mười sự chân chánh có ý nghĩa đối nghịch lại (*VinA. vii*, 1343).
- [s] Mười đường lối của nghiệp bất thiện: Thân có ba nghiệp: sát sanh, trộm cắp, tà dâm, khẩu có bốn, ý có ba. Mười đường lối của nghiệp thiện có ý nghĩa đối nghịch lại.
- [t] Mười cách phân phát thẻ sai pháp và mười cách phân phát thẻ đúng pháp được đề cập ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, trang 363.
- [u] Mười điều học của các sa di: được đề cập ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 209.
- [v] Vị sa di có mười yếu tố nên bị trục xuất: được đề cập ở *Sđđ.*, trang 213.

TRANG 81:

- [a] Mười điều lợi ích về việc quy định điều học: Xem ở điều học *Pārājika* thứ nhất, *Pārājikapāli - Phân Tích Giới Tỳ Khuru*, TTPV 01, trang 49.
- [b] Mười điều nguy hiểm trong việc đi vào hậu cung của đức vua: Xem ở điều học *pācittiya* 83 của tỳ khuru.
- [c] Mười vật bố thí: cơm, nước, vải, xe cộ, tràng hoa, vật thơm, vật thoa, chỗ nằm, chỗ trú ngụ, đèn (*VinA. vii*, 1344).
- [d] Mười loại báu vật: là ngọc trai, ngọc ma-ni, ngọc bích, vỏ sò, đá quý, san hô, bạc, vàng, ngọc ru-by, ngọc mắt mèo (*Cullavagga – Tiểu Phẩm tập 2*, TTPV 07, chương IX, trang 431).
- [e] Mười loại vải *paṃsukūla*: loại ở bãi tha ma, bỏ ở ngoài cửa tiệm, bị chuột gặm, bị mối nhấm, bị lửa cháy, loại bị bò nhai, bị dê nhai, y nơi bảo tháp, loại thuộc về lễ đăng quang (của đức vua), vải dành cho tội tở (*VinA. vii*, 1344). Mười loại vải *paṃsukūla* này đã được trình bày cũng trong tập này ở trang 51.
- [f] Mười loại y: gồm có chín loại y đã được kể ở phần nhóm chín thêm vào vải choàng tắm hay áo lót của tỳ khuru ni là mười (*VinA. vii*, 1344).
- [g] Y phụ tội được cất giữ tối đa mười ngày: Xem điều học *nissaggiya pācittiya* thứ nhất của tỳ khuru.
- [h] Mười loại tinh dịch: Xem điều học *saṅghādisesa* thứ nhất của tỳ khuru.
- [i] Mười hạng người nữ và mười hạng vợ: Xem điều học *saṅghādisesa* 5 của tỳ khuru.
- [j] Mười sự việc được công bố ở thành Vesālī: Được phép cất giữ muối trong ống sừng, được phép ăn khi bóng mặt trời đã hai ngón tay, được phép đi vào làng rồi ăn thêm lần nữa, được phép hành *Uposatha* riêng rẽ, được phép hành sự không đủ tỳ khuru, được phép thực hành theo tập quán, được phép uống sữa chua lúc quá Ngọ, được phép uống nước trái cây lên men, được phép sử dụng tọa cụ không có viền quanh, được phép tích trữ vàng bạc (*Cullavagga – Tiểu Phẩm tập 2*, TTPV 07, chương XII).
- [k] Mười hạng người không nên đánh lễ: Được đề cập ở *Sđđ.*, chương VI, trang 179.
- [l] Mười sự việc của sự mắng nhiếc: Được đề cập ở điều học *pācittiya* 2 của tỳ khuru.
- [m] Vị tạo ra sự đâm thọc theo mười biểu hiện: Được đề cập ở điều học *pācittiya* 3 của tỳ khuru.
- [n] Mười loại sàng tọa: giường ghế, gối, nệm, tấm lót nền, vải phủ giường ghế, thảm trải nền, tấm da thú, tấm lót ngồi, thảm cỏ, thảm lá (*VinA. vii*, 1344).
- [o] Họ đã yêu cầu mười điều ước muốn: là tám điều ước muốn do bà Visākhā thỉnh cầu, một điều do đức vua Suddhodana yêu cầu về việc xuất gia phải có phép của cha mẹ, và một do thầy thuốc Jīvaka xin đức Phật cho phép các tỳ khuru được phép nhận y của gia chủ cúng dường (*Sđđ.*).
- [p] Mười điều lợi ích của cháo: Xem *Mahāvagga – Đại Phẩm tập 2*, TTPV 05, chương VI, trang 45.
- [q] Mười loại thịt không được phép: là thịt người, thịt voi, thịt ngựa, thịt chó, thịt rắn, thịt sư tử, thịt hổ, thịt beo, thịt gấu, thịt chó sói (*Sđđ.*, các trang 39-43).

- [r] Ở điều này và điều kế, có sự lầm lẫn vì tỳ khuu ni phải là ‘mười hai năm’ thâm niên mới có thể tiếp độ đệ tử, còn trường hợp ‘mười năm’ là dành cho tỳ khuu (ND).

TRANG 83:

- [a] Mười một hạng người trên là: kẻ vô căn, kẻ trộm tướng mạo (tỳ khuu), kẻ bỏ theo ngoại đạo, loài thú, kẻ giết mẹ, kẻ giết cha, kẻ giết A-la-hán, kẻ làm nhơ tỳ khuu ni, kẻ chia rẽ hội chúng, kẻ làm (đức Phật) chảy máu, kẻ lưỡng căn, xem ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, các trang 213-221.

- [b] Mười một loại giày không được phép: là mười loại giày làm bằng vật quý giá: làm bằng vàng, bằng bạc, bằng ngọc ma-ni, bằng đá quý, bằng pha-lê, bằng đồng đỏ, bằng thủy tinh, bằng thiếc, bằng chì, bằng đồng thau, và loại giày làm bằng gỗ là mười một (*VinA. vii*, 1344).

- [c] Mười một loại bình bát không được phép: là loại bình bát bằng đồng đỏ hay bằng gỗ và mười loại bình bát làm bằng vật quý giá (*Sđđ.*).

- [d] Mười một loại y không được phép: y toàn màu xanh, y toàn màu vàng, y toàn màu đỏ (máu), y toàn màu tím, y toàn màu đen, y toàn màu đỏ tía, y toàn màu hồng, y không cắt đường viền, y có đường viền rộng, y có đường viền vẽ bông hoa, y có đường viền vẽ hình rắn hổ mang (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VIII, trang 225).

- [e] Mười một tội vi phạm (khi được nhắc nhở) cho đến lần thứ ba: là tội *pārājika* 3 của tỳ khuu ni, 8 tội *saṅghādisesa*, tội *pācittiya* 68 về tỳ khuu Ariṭṭha, và tội *pācittiya* 36 của tỳ khuu ni Caṇḍakālī (*VinA. vii*, 1344).

- [f] Mười một pháp chương ngại của tỳ khuu ni cần được hỏi: “Cô không phải là người không có hiện tướng (người nữ)? Cô không phải là người khiếm khuyết hiện tướng (người nữ)? Cô không phải là người không có kinh nguyệt? Cô không phải là người bị băng huyết? Cô không phải là người thường xuyên mang vải lót? Cô không phải là người bị rong kinh? Cô không phải là người bị dị căn? Cô không phải là người nữ vô căn? Cô không phải là người lại đực? Cô không phải là người tiêu tiểu chung một khiếu? Cô không phải là người nữ lưỡng căn?” (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương X, trang 513).

- [g] Mười một loại y được chú nguyện để dùng riêng là: ba y, y tắm mưa, tọa cụ, ngọa cụ, y đắp ghé, khăn lau mặt, y phụ thuộc, vải choàng tắm và áo lót của tỳ khuu ni (*VinA. vii*, 1345).

- [h] Mười một loại y không được chú nguyện để dùng chung: Do đã được chú nguyện để dùng riêng trong thời kỳ thích hợp thì không nên chú nguyện để dùng chung (*Sđđ.*).

- [i] Mười một loại hột nút được phép: là các hột nút được làm bằng xương, làm bằng ngà răng, làm bằng sừng, làm bằng sậy, làm bằng tre, làm bằng gỗ, làm bằng nhựa cây, làm bằng trái cây, làm bằng đồng, làm bằng vỏ sò, làm bằng chỉ sợi (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương V, trang 95).

- [j] Mười một loại đất không được phép và mười một loại đất được phép: Ngài Buddhaghosa giải thích là được đề cập ở điều học *pācittiya* 10 (*VinA. vii*, 1345); tuy nhiên ở đây chỉ có hai loại đất được nêu ra là: đất màu mỡ và đất không màu mỡ.

- [k] Mười một trường hợp đình chỉ việc nương nhờ: là năm đối với thầy tế độ, sáu đối với thầy dạy học (*Sđđ.*).
- [l] Mười một hạng người không nên đánh lễ: Thêm vị lỏa thể là mười một. Mười hạng đã được trình bày ở nhóm mười (*Sđđ.*).
- [m] Họ đã yêu cầu mười một điều ước muốn: Ngài Buddhaghosa giảng rằng điều ước muốn thứ mười một là của bà Mahāpajāpati Gotamī yêu cầu việc các tỳ khưu và tỳ khưu ni thực hành phạm sự thích hợp là sự đánh lễ, sự đứng dậy, sự chấp tay, (và) hành động thích hợp tính theo thâm niên (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương X, trang 479); nhưng điều này đã bị đức Phật từ chối (*VinA. vii, 1345*).
- [n] Mười một sự sai trái của ranh giới: Được trình bày không liên tục ở phần thực hiện ranh giới bắt đầu với việc ấn định ranh giới quá nhỏ, v.v... (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương II, trang 263).

TRANG 181:

- Hư hỏng về sự vật: là y chưa được làm thành được phép (tức là chưa làm dấu y); hư hỏng về thời gian: là các thí chủ dâng y ngày hôm nay và hội chúng để đến ngày hôm sau mới giao cho vị tỳ khưu để làm thành tựu *Kaṭhina*; hư hỏng về việc làm: là đã được cắt vào ngày hôm ấy nhưng chưa được làm xong (*VinA. vii, 1370*).

TRANG 193:

- [a] Theo lời giải thích của ngài Buddhaghosa: Hướng dẫn về Thắng Pháp là có khả năng hướng dẫn về sự phân biệt Danh Sắc, và hướng dẫn về Thắng Luật là hướng dẫn về toàn bộ Tạng Luật (*VinA. v, 990*).
- [b] Các điều học thuộc về phạm sự căn bản tức là nói đến các phạm sự trong bộ Luật *Khandhaka – Hợp Phần* gồm có *Đại Phẩm* và *Tiểu Phẩm*, còn các điều học thuộc về phần đầu của Phạm hạnh là các điều học đã được quy định ở hai giới bốn (*Sđđ.*).
- [c] *Adhisīla*: Tăng thượng giới là giới bốn *Pātimokkha*. *Adhicitta*: Tăng thượng tâm là sự tu tập các loại định hợp thể. *Adhipaññā*: Tăng thượng tuệ là sự tu tập (các tâm) Đạo Siêu Thế (*Sđđ.*).

TRANG 209:

- Trình bày quan điểm bởi bốn năm vị: *catūhi pañcahi diṭṭhī ti yathā catūhi pañcahi diṭṭhi āvikatā hoti, evaṃ āvikaroti. cattāro pañca janā ekato āpattiṃ desentī ti attho* (*VinA. vii, 1375*) = ‘quan điểm bởi bốn năm vị’: quan điểm đã được trình bày bởi bốn năm vị như thế nào thì vị ấy trình bày như vậy; nghĩa là bốn năm vị sám hối tội chung một lượt.

TRANG 267:

- [a] Vi phạm không có ý thức, thoát tội có ý thức: Vi phạm không có sự cố ý gọi là vi phạm không có ý thức, còn trong khi sám hối là thoát tội có ý thức (*VinA. vii, 1380*).
- [b] Vi phạm có ý thức, thoát tội không có ý thức: Vi phạm có ý thức là có sự cố ý trong khi vi phạm, còn thoát tội không có ý thức là thoát tội do cách dùng cỏ che lấp (*Sđđ.*).

- [c] Vi phạm với tâm thiện, thoát tội với tâm thiện: Vị nghĩ rằng: ‘Ta sẽ bố thí Pháp’ rồi dạy người chưa tu lên bậc trên đọc Pháp theo từng câu là vi phạm tội với tâm thiện. Rồi trong lúc sám hối có tâm hướng thượng nghĩ rằng: ‘Ta đang hành theo lời đức Phật dạy’ là thoát tội với tâm thiện (*Sđđ.*).
- [d] Thoát tội với tâm bất thiện: là có trạng thái bực bội khi sám hối (*Sđđ.*).
- [e] Thoát tội với tâm vô ký: Trường hợp sám hối trong khi bị ngái ngủ là thoát tội với tâm vô ký (*Sđđ.*).
- [f] Vi phạm với tâm vô ký: ví dụ như trường hợp bị ngái ngủ rồi vi phạm việc nằm chung chỗ ngủ với người nữ (*Sđđ.*).

TRANG 275:

- [a] Tội vi phạm do thân: là tội sanh lên với nguồn sanh tội thứ tư là do thân và do ý, không do khẩu. Tội vi phạm do khẩu: là tội sanh lên với nguồn sanh tội thứ năm là sanh lên do khẩu và do ý, không do thân (*Sđđ.*). Xem chi tiết ở *Parivāra - Tập Yếu tập 1, TTPV 08, trang 331.*
- [b] Ba loại tội của vị đang che giấu: là tội *pārājika* thứ nhì đến vị tỳ khuru ni che giấu tội lỗi (của tỳ khuru ni khác), tội *pācittiya* 64 đến vị tỳ khuru che giấu tội xấu xa (của tỳ khuru khác), và tội *dukkata* đến vị che giấu tội xấu xa của bản thân (*VinA. vii, 1380*).
- [c] Năm tội do duyên xúc chạm: là tội *pārājika* thứ nhất của tỳ khuru ni, về phần của tỳ khuru là tội *saṅghādisesa* thứ nhì do việc xúc chạm thân thể, tội *thullaccaya* do việc thân chạm vào vật được gắn liền với thân, tội *dukkata* do vật được ném ra chạm vào vật được gắn liền với thân, và tội *pācittiya* 52 do việc thọt lét bằng ngón tay (*VinA. vii, 1380-1382*).
- [d] Rạng đông ba loại tội: là các tội *nissaggiya pācittiya* do cất giữ các loại vật dụng vượt quá 1 đêm, 6 đêm, 7 ngày, 10 ngày, 1 tháng, tội *saṅghādisesa* 3 cho tỳ khuru ni cư ngụ riêng rẽ qua đêm, và tội *dukkata* do che giấu tội (*VinA. vii, 1381*).
- [e] Hai tội đến lần thứ ba: là loại tội vi phạm do việc không dứt bỏ khi được nhắc nhở đến lần thứ ba áp dụng cho hai hạng tỳ khuru và tỳ khuru ni nên được tính là hai (*Sđđ.*).
- [f] Một loại liên quan đến tám việc: là tội *pārājika* thứ tư đến vị tỳ khuru ni làm đầy đủ tám sự việc (*Sđđ.*).
- [g] Sự tổng hợp về tất cả là với một điều: Phần mở đầu của việc đọc tụng giới bốn *Pātimokkha* có đoạn: ‘*yassa siyā āpatti, so āvikareyya*’ nghĩa là ‘nếu vị nào có phạm tội, vị ấy nên bày tỏ’ (*Mahāvagga – Đại Phẩm tập 1, TTPV 04, chương II, trang 251*). Với một lời đọc tụng này là sự tổng hợp về tất cả các điều học và toàn bộ giới bốn *Pātimokkha* (*VinA. vii, 1381*).
- [h] Đối với Luật, có hai căn nguyên: là thân và khẩu (*Sđđ.*).
- [i] Hai loại tội nghiêm trọng: là tội *pārājika* và tội *saṅghādisesa* (*Sđđ.*).
- [j] Tội phạm xấu xa có hai sự che giấu: Vị tỳ khuru ni che giấu tội *pārājika* của vị tỳ khuru ni khác thì phạm tội *pārājika* thứ nhì, vị tỳ khuru che giấu tội *saṅghādisesa* của vị tỳ khuru khác thì phạm tội *pācittiya* 64 (*Sđđ.*).
- [k] Bốn loại tội trong làng: Tỳ khuru hẹn với tỳ khuru ni hoặc với người nữ đi đường xa phạm *dukkata*, khi bước vào vùng phụ cận của ngôi làng khác thì phạm tội *pācittiya* (xem điều học *pācittiya* 27, 67), vị tỳ khuru ni đi vào làng một mình có liên quan đến hai tội là tội *thullaccaya* và tội *saṅghādisesa* (xem điều học *saṅghādisesa* 3 của tỳ khuru ni).

- [l] Bốn loại tội do duyên vượt sông: Tỳ khuru hẹn với tỳ khuru ni đi chung thuyền phạm *dukkata* (điều *pācittiya* 28), rồi lên chung thuyền thì phạm tội *pācittiya*, vị tỳ khuru ni vượt sang sông một mình có liên quan đến hai tội là *thullaccaya* và tội *saṅghādisesa* (điều *saṅghādisesa* 3 của tỳ khuru ni).
- [m] Tội liên quan đến mười loại thịt: Tội *thullaccaya* đến vị thọ dụng thịt người, tội *dukkata* đối với vị thọ dụng chín loại thịt không được phép còn lại (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 39-43).
- [n] Ban đêm, có hai tội liên quan đến khẩu: Vị tỳ khuru ni đứng chuyện trò với người nam trong bóng tối không đèn trong khoảng cách của tầm tay thì phạm tội *pācittiya* 11, trường hợp ở ngoài tầm tay thì phạm tội *dukkata* (*VinA. vii*, 1381-1382).
- [o] Ban ngày có hai tội liên quan đến khẩu: Vào ban ngày vị tỳ khuru ni đứng chuyện trò với người nam ở chỗ được che khuất trong khoảng cách của tầm tay thì phạm tội *pācittiya* 12, ngoài tầm tay phạm tội *dukkata* (*Sđđ.* 1382).
- [p] Trong khi cho có ba tội: Vị tỳ khuru cho thuốc độc và đã hại chết người thì phạm tội *pārājika*, hại chết dạ-xoa và phi nhân thì phạm tội *thullaccaya*, hại chết thú vật thì phạm tội *pācittiya* (xem điều học *pārājika* thứ ba của tỳ khuru), hoặc cho y đến tỳ khuru ni thì phạm tội *pācittiya* 25 (*Sđđ.*).
- [q] Bốn tội về việc thọ nhận: Vị tỳ khuru chạm vào tay và tóc của người nữ phạm tội *saṅghādisesa* thứ nhì, đưa dương vật vào miệng có sự đụng chạm phạm tội *pārājika* thứ nhất, thọ lãnh y từ tay của vị tỳ khuru ni không phải là thân quyến phạm tội *nissaggiya pācittiya* 5, vị tỳ khuru ni nhiễm dục vọng thọ nhận vật thực từ tay của người nam nhiễm dục vọng (nhưng chưa thọ dụng) phạm tội *thullaccaya* (xem tội *saṅghādisesa* 5 của tỳ khuru ni).
- [r] Năm loại tội đưa đến việc sám hối: là các loại tội nhẹ (*Sđđ.*).
- [s] Sáu loại tội có sự sửa chữa: là các tội còn lại sau khi trừ ra tội *pārājika* là loại tội không có sự sửa chữa (*Sđđ.*).
- [t] Một tội lúc sái thời có vị của lúa gạo: Là cháo chua có bỏ muối vào lúc sái thời (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 25).
- [u] Một sự thỏa thuận với hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư: là hành sự chỉ định vị tỳ khuru làm vị giáo giới tỳ khuru ni (xem điều học *pācittiya* 21 của tỳ khuru).

TRANG 277:

- [a] Tội *pārājika* liên quan đến thân có hai: là tội *pārājika* về việc đôi lứa của tỳ khuru và tội *pārājika* về việc xúc chạm thân thể của tỳ khuru ni (*VinA. vii*, 1382).
- [b] Hai nền tảng của việc đồng cộng trú: Tự bản thân thực hiện việc không đồng cộng trú cho bản thân, hoặc là hội chúng hợp nhất phạt án treo vị ấy (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương X, trang 335).
- [c] Sự dứt đêm là của hai hạng: là vị thực hành hành phạt *parivāsa* và vị thực hành hành phạt *mānatta* (*VinA. vii*, 1382).
- [d] Về việc hai lông tay có hai điều: là tội *pācittiya* 5 về việc tỳ khuru ni làm sạch sẽ bằng nước sâu quá hai lông tay và tội *dukkata* về việc tỳ khuru để tóc dài (*Sđđ.*).
- [e] Sau khi đánh chính mình hai tội: Vị tỳ khuru ni tự đánh đấm chính mình rồi khóc lóc phạm tội *pācittiya* 20, tự đánh đấm chính mình mà không khóc phạm tội *dukkata* (*Sđđ.*).

- [f] Hội chúng bị chia rẽ bởi hai cách: là chia rẽ bằng cách thực hiện hành sự hoặc là bằng cách phân phát thẻ biểu quyết (*Sđd.*).
- [g] Hai loại tội vi phạm ngay tức thời: là được phân theo tỳ khuru và tỳ khuru ni (*Sđd.* 1383).
- [h] Vì lời nói vi phạm ba tội *pārājika*: nói đến tội *pārājika* 2, 3, 4 của tỳ khuru ni là: che giấu tội, xu hướng theo vị bị phạt án treo, và liên quan tám sự việc. Tuy nhiên, Chú Giải Kurundī nói đến việc trộm cắp có sự bàn bạc, giết người, và khoe pháp thượng nhân (*Sđd.*).
- [i] Do lời nói ba tội được đề cập: Do việc nói lời thô tục, vị tỳ khuru có thể vi phạm ba tội là tội *saṅghādisesa*, *thullaccaya*, và tội *dukkata*; xem điều học *saṅghādisesa* 3 của tỳ khuru. Cũng với ba tội trên ở điều học *saṅghādisesa* 5 của tỳ khuru về việc làm mai mối (*Sđd.*).
- [j] Các hành sự có ba phần gộp chung lại: là việc tiến hành tuyên ngôn hành sự gồm ba phần: phần đầu với lời đề nghị, phần giữa với phần thông báo, và phần cuối là câu kết luận (*Sđd.*).
- [k] Ba kẻ bị trục xuất được nói đến: là tỳ khuru ni Mettiyā (xem phần duyên khởi ở điều học *saṅghādisesa* 8 của tỳ khuru), kẻ vô căn được xuất gia ở nơi các tỳ khuru rồi đã làm điều như nhớp (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 213), và sa di Kantaka được nói đến ở điều học *pācittiya* 70 của tỳ khuru (*VinA. vii*, 1384).
- [l] Một tuyên ngôn cho ba người: là có thể tiến hành tuyên ngôn tu lên bậc trên cho hai hoặc ba vị một lượt (*Sđd.*).
- [m] Năm do duyên đã quẳng bỏ: Do việc đổ bỏ thuốc độc và đã hại chết người, hoặc dạ-xoa, hoặc loài thú phạm tội *pārājika*, hoặc tội *thullaccaya*, hoặc tội *pācittiya* (xem điều *pārājika* thứ ba của tỳ khuru), làm xuất ra tinh dịch liên quan tội *saṅghādisesa* thứ nhất, và việc đổ bỏ chất thải do tiêu tiểu lên cỏ xanh phạm tội *dukkata* ở phần *sekhiya* (*Sđd.*).
- [n] Bốn nhóm chín được nói đến: là hai nhóm chín về hành sự sai pháp và đúng pháp ở điều học *pācittiya* 21 của tỳ khuru (*Sđd.*).
- [o] Các vị thọ thực thóc lúa chưa xay đã vi phạm hai loại tội *dukkata* và *pācittiya* được đề cập đến ở điều học *pācittiya* 7 của tỳ khuru ni (*Sđd.*).

TRANG 279:

- [a] Vi phạm năm tội *pācittiya* đồng một lượt: Vị tỳ khuru sau khi thọ lãnh năm loại được phẩm rồi trộn chung vào trong vật chứa khác nhau hoặc trong cùng một vật chứa rồi để quá bảy ngày. Vị ấy phạm năm tội *nissaggiya pācittiya* khác sự vật đồng một lúc, không thể phân biệt tội nào trước tội nào sau (*Sđd.* 1385).
- [b] Vi phạm chín tội *pācittiya* đồng một lượt: Vị tỳ khuru không bị bệnh sau khi yêu cầu chín loại vật thực hảo hạng trộn chung lại với nhau rồi thọ thực phạm chín tội *pācittiya* 39 (*Sđd.*).

TRANG 281:

- [a] Ba loại tội vi phạm cho đến lần thứ ba: là ba loại tội được thành lập khi đã được hội chúng nhắc nhở đến lần thứ ba gồm có: tội *pārājika* 3 cho vị tỳ khuru ni xu hướng theo tỳ khuru tà kiến, tội *saṅghādisesa* 11 đến vị tỳ khuru ủng hộ việc chia rẽ hội chúng, tội *pācittiya* 68 đến vị tỳ khuru không dứt bỏ tà kiến (*Sđd.*).

- [b] Sáu loại tội vi phạm do duyên phát biểu: nói về sáu trường hợp hư hỏng vì nguyên nhân nuôi mạng đã được đề cập trước đây ở trang 97: Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị có ước muốn xấu xa, bị thúc giục bởi ước muốn, rồi khoác lác về pháp thượng nhân không có không thực chứng, tội *pārājika*. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị thực hành việc mai mối, tội *saṅghādisesa*. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị nói rằng: ‘Vị (tỳ khuru) nào sống trong trú xá của đạo hữu, vị tỳ khuru ấy là bậc A-la-hán,’ tội *thullaccaya*. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị tỳ khuru yêu cầu vật thực hảo hạng vì lợi ích của bản thân rồi thọ thực, tội *pācittiya*. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị tỳ khuru ni yêu cầu vật thực hảo hạng vì lợi ích của bản thân rồi thọ thực, tội *pāṭidesanīya*. Vì lý do nuôi mạng, vì nguyên nhân nuôi mạng, vị không bị bệnh yêu cầu xúp hoặc cơm vì lợi ích của bản thân rồi thọ thực, tội *dukkata* (*Sđd.* 1385-1386).
- [c] Ba loại tội trong khi nhai: trong trường hợp nhai thịt người thì phạm tội *thullaccaya*, nhai chín loại thịt không được phép còn lại phạm tội *dukkata*, tỳ khuru ni nhai tởi phạm tội *pācittiya* (*Sđd.* 1386).
- [d] Năm tội do duyên vật thực: ba loại tội trên thêm vào tội *saṅghādisesa* đến vị tỳ khuru ni nhiễm dục vọng tự tay thọ nhận vật thực từ tay của người nam nhiễm dục vọng rồi thọ thực, và tội *pāṭidesanīya* đến vị tỳ khuru ni yêu cầu vật thực hảo hạng rồi thọ dụng; tổng cộng là năm loại tội (*Sđd.*).
- [e] Các điều học cho đến lần thứ ba đưa đến năm trường hợp tội: là tội *dukkata*, tội *thullaccaya*, tội *pārājika* được nói đến ở điều *pārājika* 3 của tỳ khuru ni về việc xu hướng theo vị tỳ khuru bị án treo, thêm vào tội *saṅghādisesa* 10 về chia rẽ hội chúng và tội *pācittiya* 68 về việc không chịu dứt bỏ tà kiến ác của tỳ khuru (*Sđd.*).
- [f] Tội của chính năm hạng người: tức là năm hạng người đồng đạo gồm có tỳ khuru, tỳ khuru ni, cô ni tu tập sự, sa di, và sa di ni (*Sđd.*).
- [g] Vị chói sáng với ba trường hợp: là nói đến ba nơi là ở giữa hội chúng, ở nhóm, và trong sự hiện diện của cá nhân (*Sđd.* 1387).
- [h] Hai loại tội về ban đêm có liên quan đến thân và hai loại về ban ngày có liên quan đến thân: xem cước chú [n] và [o] của trang 275.
- [i] Đối với vị đang nhìn chăm chú có một tội: vị tỳ khuru ni nhìn chăm chú vào vật biểu tượng nam tánh phạm tội *dukkata* (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương X, trang 509).
- [j] Một tội do duyên đồ ăn khất thực: là nhìn vào mặt nữ thí chủ trong khi thọ lãnh vật thực phạm tội *dukkata* (*Sđd.*, chương VIII, trang 357).
- [k] Trong khi thấy được tám điều lợi ích rồi sám hối vì niềm tin kẻ khác: Về điều này, ngài Buddhaghosa giải thích là ở *Kosambakakkhandhakaṃ* (*VinA. vii*, 1387). Tuy nhiên, ở chương Kosambī có đề cập đến tám điều nhưng không xác định rõ là tám điều lợi ích (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương X, các trang 331-333).
- [l] Các vị bị phạt án treo đã được nói đến ba loại: là ba loại hành phạt án treo trong việc không nhìn nhận tội, trong việc không sửa chữa lỗi, và trong việc không chịu từ bỏ tà kiến ác (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương I, các trang 87, 109, 129).
- [m] Bốn mươi ba sự thực hành đúng đắn: là bốn mươi ba phận sự của vị tỳ khuru thực thi hành sự án treo (*Sđd.*, chương I, trang 99).

- [n] Nói dối trong năm trường hợp: là nói dối có thể đưa đến việc vi phạm năm tội là *pārājika*, *saṅghādisesa*, *thullaccaya*, *pācittiya* và *dukkata* (*VinA. vii*, 1387).
- [o] Mười bốn được gọi là ‘tối đa’: là các điều học có từ ‘*paramaṃ*’ như là *dasāhaparamaṃ*, *māsaparamaṃ*, *santaruttaraparamaṃ*, v.v... tổng cộng trong hai bộ giới bốn có tất cả là 14 điều học (*Sđd.*).
- [p] Mười hai tội *pāṭidesanīya*: nghĩa là thuộc về tỳ khưu có bốn điều học *pāṭidesanīya*, còn tỳ khưu ni có tám (*Sđd.*).
- [q] Sự thú tội là của bốn hạng: là sự sám hối của những người do Devadatta sai đi đến giết đức Thế Tôn (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VII, trang 281), của người đàn bà đã quyến rũ ngài Anuruddha ở phần duyên khởi của điều *pācittiya* 7, của Vaḍḍha Licchavi bị hành phạt úp ngược bình bát (*Sđd.*, chương V, trang 63), và việc sám hối của các vị tỳ khưu đến đại đức Kassapagotta ở làng Vāsabha (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương IX, trang 245).
- [r] Tám yếu tố của vị sứ giả: xem chú thích [k] của trang 75.
- [s] Tám lối hành xử của ngoại đạo: *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 175).

TRANG 283:

- [a] Việc tu lên bậc trên có tám lời dạy: là việc tu lên bậc trên của tỳ khưu ni ở hai hội chúng (*VinA. vii*, 1388).
- [b] Nên đứng dậy đối với tám hạng người, nên nhường chỗ ngồi cho tám hạng người: Hai điều này áp dụng cho tỳ khưu ni ở trong nhà ăn (*Sđd.*).
- [c] Vị giáo giới tỳ khưu ni với tám yếu tố: là nên chỉ định vị tỳ khưu có tám chi phần làm vị giáo giới tỳ khưu ni (*Sđd.*). Xem chi tiết ở điều học *pācittiya* 21 của tỳ khưu.
- [d] Câu kệ này có liên quan đến việc chia rẽ hội chúng: là nói đến trường hợp chia rẽ hội chúng có liên quan đến chín vị: Một vị là vị phân phát thẻ như trường hợp của Devadatta, bốn vị phạm trọng tội là các vị xu hướng theo như là vị Kokālika, v.v..., bốn vị nói đúng Pháp thì vô tội, việc chia rẽ hội chúng là một sự việc có liên quan đến tất cả (*Sđd.*).
- [e] Mười hạng người không nên được đánh lễ: được đề cập ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VI, trang 179.
- [f] Tội *dukkata* đối với mười hạng người: là tội *dukkata* đối với vị thực hiện các hành động chấp tay, đánh lễ, v.v... đối với mười hạng người trên (*VinA. vii*, 1388).
- [g] Ở đây y nên dâng đến năm vị đã trải qua mùa mưa: là nên dâng trong sự hiện diện của năm vị đã trải qua mùa (an cư) mưa là tỳ khưu, tỳ khưu ni, cô ni tu tập sự, sa di, và sa di ni (*Sđd.*).
- [h] Nên dâng trong sự hiện diện đối với bảy vị: là nên dâng đến vị nhận giùm thích hợp đối với trường hợp bảy vị là vị đi xa, vị bị điên, vị có tâm bị rối loạn, vị bị thọ khổ hành hạ, và ba vị bị ba loại án treo (*Sđd.*).
- [i] Không nên dâng đến mười sáu vị: là mười sáu vị được đề cập ở Chương Y Phục (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VIII, trang 227) bắt đầu là kẻ vô căn, v.v... (*VinA. vii*, 1388).
- [j] Sau khi che giấu một ngàn tội trong thời gian một trăm đêm, vị hành *parivāsa* có thể được tự do sau khi ngụ được mười đêm: Trong trường hợp vị

tỳ khuư phạm nhiều tội *saṅghādisesa* nhưng mỗi một tội chỉ che giấu mười ngày nên chỉ chịu hành phạt *parivāsa* là mười ngày đêm (*Sđd.* 1389).

- [k] Mười hai sự hư hỏng của hành sự: Bốn loại hành sự (hành sự với lời công bố, hành sự với lời đề nghị, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ hai, hành sự có lời đề nghị đến lần thứ tư) được thực hành sai trái theo ba cách (sai Pháp theo phe nhóm, sai Pháp có sự hợp nhất, đúng Pháp theo phe nhóm), tổng cộng lại là mười hai (*Sđd.*).

TRANG 285:

- [a] Bốn sự thành tựu của hành sự: là bốn loại hành sự trên được thực hành đúng Pháp có sự hợp nhất (*Sđd.*).

- [b] Sáu loại hành sự là: Hành sự phe nhóm sai Pháp, hành sự hợp nhất sai Pháp, hành sự phe nhóm có vẻ ngoài đúng Pháp, hành sự hợp nhất có vẻ ngoài đúng Pháp, hành sự phe nhóm đúng Pháp, hành sự hợp nhất đúng Pháp (*Sđd.*).

- [c] Ở đây một tội được lắng dịu không có các sự dàn xếp: là nhóm tội *pārājika* (*Sđd.* 1390).

- [d] Một trăm bốn mươi bốn kẻ chịu khổ địa ngục: là những trường hợp của vị tỳ khuư với mười tám cách tuyên bố sai trái phân theo tám tình huống (*Sđd.* 1390). Xem tám tình huống ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VII, các trang 325-331.

TRANG 291:

- [a] Câu kệ 1: có liên quan đến đứa bé trai được người mẹ là tỳ khuư ni mang thai rồi sanh ra và nuôi dưỡng ở ni viện (*Sđd.*, chương X, trang 533). ‘Không đồng cộng trú’ là không có sự cộng trú chung về các việc như là lễ *Uposatha*, lễ *Pavāraṇā*, v.v... ‘Không đạt được một việc thọ hưởng chung nào đó ở nơi vị ấy’ nghĩa là không đạt được sự thọ hưởng chung không được phép (với các tỳ khuư ni), tuy nhiên lại được phép làm với chính người mẹ ruột, và ‘không bị phạm tội do việc không xa rời’ nghĩa là không phạm tội trong việc ngụ chung nhà (*VinA. vii*, 1391).

- [b] Câu kệ 2: Năm trọng vật thuộc về hội chúng không được phân tán và không được phân chia (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VI, các trang 203-209). Trường hợp không phạm tội đề cập đến vị tỳ khuư ni là người mẹ của đứa bé trai do việc cô ta phải nuôi dưỡng đứa bé trai cho đến khi đứa bé trai ấy đạt được sự hiểu biết (*VinA. vii*, 1391).

- [c] Câu kệ 3: Đề cập đến mười hạng người không nên đánh lễ: vị tu lên bậc trên sau, vị chưa tu lên bậc trên, vị thâm niên hơn thuộc nhóm khác nói sai Pháp, phụ nữ, người vô căn, vị bị hành phạt *parivāsa*, vị xứng đáng việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu, vị xứng đáng hành phạt *mānatta*, vị thực hành hành phạt *mānatta*, vị chưa được giải tội (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương VI, trang 179). Hạng thứ mười một là vị tỳ khuư lửa thể (*VinA. vii*, 1391).

- [d] Tại sao lại phạm tội khi đánh lễ vị lớn?: Ngài Buddhaghosa không giải thích câu này. Có thể là nói đến vị thâm niên nói sai pháp ở mười hạng người không nên đánh lễ (ND).

- [e] Câu kệ 4: Nói đến vị tỳ khuư trước đây làm nghề thợ cạo (*Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 2, TTPV 05, chương VI, trang 103). Do vị này không được

phép thực hành việc cạo tóc, còn các vị khác vẫn được; vì thế có sự riêng biệt về việc học tập (*VinA. vii, 1391*).

- [f] Câu kệ 5: Câu hỏi này nói đến hình tượng đức Phật (*Sđd.*).

- [g] Câu kệ 6: là thực hiện việc đôi lứa qua đường miệng với hạng phi nhân không có đầu, các con mắt và miệng thì ở trên ngực (*Sđd.*). Hạng này thấy được đề cập ở câu chuyện dẫn giải 51 của điều *pārājika* thứ tư.

- [h] Câu kệ 7: Vị tỳ khưu tự yêu cầu rồi thực hiện cốc liêu lợp bằng cỏ thì không phạm tội (*Sđd.*).

- [i] Câu kệ 8: Vị làm cốc liêu toàn bằng đất sét (*Sđd.*); việc này đức Phật không cho phép. Xem câu chuyện của đại đức Dhaniya con trai người thợ gốm ở phần duyên khởi của điều *pārājika* 2.

TRANG 293:

- [a] Câu kệ 9: Vị tỳ khưu ni che giấu tội *pārājika* của vị tỳ khưu ni khác phạm tội *pārājika* (*Sđd.*).

- [b] Câu kệ 10: Đề cập đến mười một hạng người không thể tu lên bậc trên như người vô căn, kẻ trộm tướng mạo (tỳ khưu), v.v... (*Sđd.*). Xem chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, các trang 213-221.

- [c] Câu kệ 11: Liên quan đến phần mở đầu của giới bốn *Pātimokkha* có đoạn: ‘... vị tỳ khưu nào nhớ ra mà không bày tỏ tội đã có thì vị ấy cố tình nói dối...’ (*VinA. vii, 1391*). Xem chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương II, trang 251.

- [d] Câu kệ 12: Liên quan đến bốn việc làm của vị tỳ khưu ni ở điều *saṅghādisesa* 3: Vào rạng sáng, vị tỳ khưu ni rời khỏi nhóm sang sông đi vào làng, khi đã sang ngày mới vị ni ấy phạm bốn tội *saṅghādisesa* là đi vào làng một mình, đi sang bờ sông bên kia một mình, trong đêm trú ngụ riêng một mình, một mình tách rời ra khỏi nhóm (*VinA. vii, 1392*).

- [e] Câu kệ 13: Vị tỳ khưu ni thọ nhận y từ tay vị tỳ khưu ni chỉ được tu ở hội chúng tỳ khưu phạm *pācittiya* (các vị tỳ khưu ni này gồm có 500 vị tỳ khưu ni dòng Sakya được tu lên bậc trên sau bà Mahāpajāpati Gotamī), từ tay vị tỳ khưu ni chỉ được tu ở hội chúng tỳ khưu ni phạm *dukkata* (*Sđd.*).

- [f] Câu kệ 14: Vị thầy dạy học và ba học trò đã trộm vật giá trị sáu *māsaka*. Vị thầy tự tay lấy trộm 3 *māsaka*, còn 3 *māsaka* kia là do sự ra lệnh, nên tội vi phạm là *thullaccaya*; còn mỗi người học trò trộm một *māsaka*, nhưng liên quan đến việc ra lệnh là 5 *māsaka* nên đã phạm tội *pārājika*. Chi tiết được đề cập ở điều *pārājika* thứ nhì về trộm cắp (*Sđd.*).

- [g] Câu kệ 15: Đây là câu hỏi về vật bao bọc được làm bằng vải, được đề cập có liên quan đến việc đã được che phủ lại (*Sđd.*).

- [h] Câu kệ 16: Câu kệ này được đề cập có liên quan đến việc biến đổi hiện tướng (*Sđd.*).

- [i] Câu kệ 17: Đối với vật đã được khẳng định là dâng cho hội chúng, vị thuyết phục dâng cho bản thân mình và dâng cho vị khác nữa nên phạm luôn cả hai tội là tội *nissaggiya* và tội *pācittiya* thuần túy (*Sđd.*).

TRANG 295:

- [a] Câu kệ 18: Liên quan đến *gāmasīmā* ở các thành phố rộng 12 do-tuần như thành Bārāṇasī, v.v... (*Sđd.*).

- [b] Câu kệ 19: Liên quan đến việc làm mai mối. Bởi vì lời nói của vị ấy đem lại sự trả lời của sáu mươi bốn người nữ (*VinA. iii*, 558-559).
- [c] Câu kệ 20: Liên quan đến việc bảo vị tỳ khưu ni không phải là thân quyến giết y cũ. Trường hợp vị tỳ khưu đang mặc ba y và bị phân chim quạ hoặc bị lấm bùn nên bảo vị tỳ khưu ni không phải là thân quyến dùng nước rửa sạch. Các y ấy bị phạm vào *nissaggiya* vì đã được mặc ở trên thân của vị tỳ khưu (*VinA. vii*, 1392).
- [d] Câu kệ 21: Nói đến sự tu lên bậc trên của bà Mahāpajāpati Gotamī (*Sđd.* 1392-1393). Bà đã trở thành tỳ khưu ni do chấp nhận tám Trọng Pháp (*Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương X, trang 473).
- [e] Câu kệ 22: Có liên quan đến việc biến đổi hiện tượng: Người cha biến đổi thành đàn bà (giết người nữ không phải là mẹ) và người mẹ biến đổi thành đàn ông (giết người nam không phải là cha); giết người không phải là vị Thánh (người nữ hay người nam ấy không phải là bậc Thánh), nên giết chết một trong hai người thì phạm vào tội vô gián (*VinA. vii*, 1393).
- [f] Câu kệ 23: Trường hợp cha và mẹ là loài thú nên sau khi giết họ cũng không phạm vào tội vô gián (*Sđd.*).
- [g] Câu kệ 24: Nói đến việc vị ni tu lên bậc trên thông qua người đại diện (*Sđd.*) Xem câu chuyện của kỹ nữ Aḍḍhakāsī ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương X, các trang 527-531.
- [h] Câu kệ 25: Nói đến việc tu lên bậc trên của các hạng người: vô căn, v.v... (*VinA. vii*, 1393)
- [i] Câu kệ 26: Vị chặt đứt cây gỗ theo lối trộm cắp phạm tội *pārājika*, vị chặt đứt dây leo, cỏ phạm tội *pācittiya*, vị cắt đứt dương vật phạm tội *thullaccaya*. Vị cắt tóc và móng tay không phạm tội. Vị che đậy tội vị khác phạm tội, vị che đậy mái nhà không phạm tội (*Sđd.*).
- [j] Câu kệ 27: Nói sự thật đề cập đến các bộ phận kín của người nữ vi phạm tội nặng, nói dối cố tình vi phạm tội nhẹ. Nói dối về pháp thượng nhân không thực chứng vi phạm tội nặng, nói sự thật về pháp thượng nhân có thực chứng vi phạm tội nhẹ (*Sđd.*).
- [k] Câu kệ 28: Liên quan đến việc sử dụng y đã bị phạm vào *nissaggiya* mà chưa được sám hối (*Sđd.*).

TRANG 297:

- [a] Câu kệ 29: Vị có tật nhai lại như trâu bò (*Sđd.*). Xem câu chuyện về vị tỳ khưu nọ có tật nhai lại thức ăn ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương V, trang 83).
- [b] Câu kệ 30: Vị tỳ khưu xu hướng theo kẻ chia rẽ hội chúng và nhận lấy thẻ thì phạm vào tội *thullaccaya* (*VinA. vii*, 1393).
- [c] Câu kệ 31: đề cập đến chỗ trú ngụ là cội cây của một gia đình tương tự như loại cây đa to lớn có thể đến một hoặc hai do tuần (*Sđd.*).
- [d] Câu kệ 32: Liên quan đến việc nắm ngón tay hoặc tóc của nhiều người nữ cùng một lúc (*Sđd.*).
- [e] Câu kệ 33: Liên quan đến việc nói lời thô tục đến nhiều người nữ, ví dụ: ‘Tất cả các cô đều là người bị dị căn ...’
- [f] Câu kệ 34: Liên quan đến điều *pārājika* của tỳ khưu ni có liên quan đến tám sự việc (*Sđd.* 1394).

- [g] Câu kệ 35: Liên quan đến vị xin y choàng tắm mưa ngoài thời hạn cho phép (*Sđd.*).
- [h] Câu kệ 36 & 37: Hai câu kệ này liên quan đến ba sự thực hành của du sĩ ngoại đạo (Xem thêm chi tiết ở *Sđd.*).
- [i] Câu kệ 38: Vị tỳ khưu ni nhiệm dục vọng sau khi tự tay thọ lãnh vật thực từ tay người nam nhiệm dục vọng, trộn lẫn với thịt người, tỏi, thức ăn hảo hạng, và các loại thịt không được phép rồi nuốt vào thì phạm chung một lượt năm tội đã được đề cập (*Sđd.*).

TRANG 299:

- [a] Câu kệ 39: Nói đến vị sa di không được thành tựu việc tu lên bậc trên là vị có thân thông ngời hồng lên khỏi mặt đất đầu chi là khoảng cách của sợi tóc (*Sđd.*).
- [b] Câu kệ 40: Liên quan đến vị tỳ khưu có y bị cướp đoạt (*Sđd.*).
- [c] Câu kệ 41: Liên quan đến điều *saṅghādisesa* 6 về vị tỳ khưu ni xúi giục vị tỳ khưu ni khác thọ nhận vật thực từ tay người đàn ông nhiệm dục vọng. Bản thân vị ni xúi giục 'không cho, không thọ nhận,' và 'việc thọ nhận vì thế không được biết đến' vì vị thọ nhận là vị tỳ khưu ni khác. Khi vị này thọ dụng thì vị ni xúi giục phạm tội *saṅghādisesa* (*Sđd.* 1394-1395).
- [d] Câu kệ 42: Liên quan đến việc phạm tội *dukkata* của vị tỳ khưu ni trên trong việc xúi giục vị tỳ khưu ni khác thọ nhận nước và tắm xia răng từ tay người nam nhiệm dục vọng (*Sđd.* 1395).
- [e] Câu kệ 43: Vị tỳ khưu ni vi phạm *saṅghādisesa* đầu có che giấu hay không che giấu không phạm thêm tội mới và chỉ phải chịu hành phạt *mānatta* nửa tháng (*Sđd.*).

TRANG 307:

- [a] Sự đuổi đi: Ngài Buddhaghosa đề cập đến trường hợp 'đuổi đi' sa di Kantaka trong phần câu chuyện ở điều *pācittiya* 70. Hiện nay, việc đuổi đi được áp dụng cho vị sa di chê bai đức Phật, chê bai Giáo Pháp, chê bai Hội Chúng, tuyên bố về điều không được phép là được phép, v.v... (*Sđd.* 1402-1403)
- [b] Hành sự có sự khác biệt về tướng trạng: Ngài Buddhaghosa giải thích rằng hành sự của các tỳ khưu ni đối với vị tỳ khưu có những hành động khiếm nhã như rảy nước, cởi ra cho thấy thân thể, cho thấy đùi, v.v... là loại hành sự này (*Sđd.* 1404-1409).
- [c] Hành sự với lời đề nghị - sự nhận vào: là trường hợp vị tỳ khưu *ācāriya* sau khi giảng giải về các pháp chương ngại trong hành sự tu lên bậc trên cho giới tử rồi gọi người ấy đi vào trong hội chúng để cầu xin hội chúng sự tu lên bậc trên: '*Suṇātu me bhante saṅgho, itthannāmo itthannāmassa āyasmato upasampadāpekkho, anusiṭṭho so mayā. yadi saṅghassa pattakallaṃ, itthannāmo āgaccheyyāti, āgacchāhīti' vattabbo*' (*Sđd.* 1409). Xem chi tiết ở *Mahāvagga – Đại Phẩm* tập 1, TTPV 04, chương I, trang 235.
- [d] Hành sự với lời đề nghị - sự mời ra: là trong khi đang phán xét sự tranh tụng bằng lối đại biểu, các vị tỳ khưu dùng lời thông báo để mời ra vị tỳ khưu là Pháp sư nhưng kiến thức của chính vị ấy không được truyền thừa, không biết sự phân tích về giới bốn, v.v... (*VinA. vii*, 1410). Xem chi tiết ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, trang 407.

- [e] Hành sự với lời đề nghị - lễ *Uposatha*: nói đến tuyên ngôn đọc ở lễ *Uposatha*: ‘*Suṇātu me bhante saṅgho, ajj’uposatho paṇṇaraso. Yadi saṅghassa pattakallaṃ, saṅgho uposathaṃ kareyyā ti.*’ Tương tự cho trường hợp lễ *Pavāraṇā* (*VinA. vii, 1410*).
- [f] Hành sự với lời đề nghị - sự đồng ý: là trường hợp thỉnh cầu sự đồng ý của hội chúng để hỏi và đáp về Luật trong ngày lễ *Uposatha*, v.v... (*Sđd.*)
- [g] Hành sự với lời đề nghị - sự ban cho: là hành sự với tuyên ngôn cho lại y trong trường hợp sám hối tội *nissaggiya pācittiya* (*Sđd.*).
- [h] Hành sự với lời đề nghị - sự ghi nhận tội: là trường hợp vị tỳ khưu đại diện hội chúng để ghi nhận tội cho vị tỳ khưu đã phạm tội sám hối trước hội chúng (*Sđd.*).
- [i] Hành sự với lời đề nghị - ở hành sự có sự khác biệt về tướng trạng: Ngài Buddhaghosa đề cập đến trường hợp sám hối tội bằng cách dùng cỏ che lấp, có tuyên ngôn của hành sự như sau: ‘... ngoại trừ trường hợp có lỗi nghiêm trọng, ngoại trừ trường hợp có liên quan đến cư sĩ’ (*Sđd. 1411*) Xem chi tiết ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, trang 373.
- [j] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì - sự nhận vào và sự mời ra: đề cập đến trường hợp úp ngược và mở ra bình bát đối với Vaḍḍha Licchavi (*VinA. vii, 1411*) Xem chi tiết ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 2, TTPV 07, chương V, các trang 59-67.
- [k] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì - sự đồng ý: nói về các trường hợp như sau: sự đồng ý về ranh giới không phạm tội vì xa lìa ba y, sự đồng ý về ngoại cụ, sự đồng ý về vị phân phối chỗ trú ngụ, v.v... (*VinA. vii, 1411*).
- [l] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì - sự ban cho: nói đến trường hợp hành sự giao y *Kāṭhina* hoặc trao quyền thừa kế y của vị đã chết (*Sđd.*).
- [m] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì - sự xác định (nền đất): Liên quan đến điều *saṅghādisesa* 6 và 7 của tỳ khưu về việc xây dựng cốc liêu và trú xá lớn (*Sđd.*).
- [n] Hành sự có lời đề nghị đến lần thứ nhì - ở hành sự có sự khác biệt về tướng trạng: Ngài Buddhaghosa nói về sự dàn xếp bằng cách dùng cỏ che lấp có tuyên ngôn hành sự chung cho hội chúng sau khi hai vị tỳ khưu đại diện cho hai phe đã sám hối tội của phe mình (*Sđd. 1412*). Xem chi tiết ở *Cullavagga – Tiểu Phẩm* tập 1, TTPV 06, chương IV, trang 375.
- [o] Ngài Buddhaghosa đề cập đến bảy loại hành sự bắt đầu là *sự mời ra* ở các loại hành sự như là hành sự khiến trách, v.v..., *sự nhận vào* ở trường hợp thấu hỏi hành sự của các loại hành sự trên, *sự đồng ý* là sự đồng ý về việc giáo giới tỳ khưu ni, *sự ban cho* là ban cho hành phạt *parivāsa* và hành phạt *mānatta*, *sự kèm chế* là việc đưa về lại (hình phạt) ban đầu, *sự nhắc nhở* là các trường hợp nhắc nhở đến lần thứ ba được đề cập trong một số điều học, và *hành sự có sự khác biệt về tướng trạng* là nói về hành sự tu lên bậc trên và hành sự giải tội (*VinA. vii, 1412*).

--ooOoo--

VINAYAPIṬAKE

PARIVĀRAPĀḲI - TẬP YẾU
DUTIYO BHĀGO - TẬP HAI

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CĀU KỆ PĀḲI:

	Trang		Trang
A		A	
Akappakataṃ nāpi		Aruṇugge kati āpattiyo	274
rajanāya rattam	298	Aruṇugge tisso āpattiyo	274
Akālena codeti abhūtena	132, 140	Alajjī kīdiso hoti	130
Acodayitvā asārayitvā	294	Asaṃvāso bhikkhūhi ca	
Atthaṅgate suriye	296	bhikkhunīhi ca	290
Aṭṭhaṅgiko musāvādo	280		
Aṭṭha pāṭidesaniyā	100	Ā	
Aṭṭha pārājikā vuttā	288	Āciṇṇānāciṇṇaṃ na jānāti	140
Aṭṭha vācikā upasampadā	282	Ādipetaṃ caraṇaṅca	104
Atthasataṃ dhammasataṃ	90	Āpajjati garukaṃ sāvasesaṃ	298
Aṭṭhānisamse sampassaṃ	280	Āpattānāpattiṃ na jānāti	140
Aṭṭhārasa nāpāyikā vuttā	286	Āsāvachediko kaṭṭhinuddhāro	186
Aṭṭhārasaṭṭhakā vuttā	286		
Aṭṭhāsīti sataṃ pācittiyā		I	
vuttā	288	Itthi ca abbhantare siyā	292
Aṭṭheva pārājikā ye	100	Itthiṃ hane na mātaraṃ	294
Adinnādāne kati āpattiyo	276		
Adinnādāne tisso āpattiyo	276	U	
Adhikaraṇāni cattāri	100	Upakaṇṇakaṃ jappati	
Adhiṭṭhitaṃ rajanāya rattam	296	jimhaṃ pekkhati	140
Anālapanto manujena kenaci	292	Upeti dhammaṃ	
Aniyatā ca dve honti	94	paripucchamāno	290
Aniyatoti yaṃ vuttaṃ	102	Uposatho kimatthāya	138
Anuyogavattaṃ nisāmaya	130, 146	Uposatho sāmaggatthāya	138
Anusandhivacanapathaṃ		Ubbhakkhake na vadāmi	290
na jānāti	142	Ubho ekato upasampannā	292
Avissajjiyaṃ avebhaṅgiyaṃ	290	Ubho paripuṇṇavīsativassā	298

E		K	
Ekatiṃsā ye garukā	96	Kati vesāliyaṃ paññattā	92
Ekamaṃsaṃ cīvaraṃ katvā	92	Kati saṅghādisesā vuttā	288
Ekassa chejjaṃ hoti	282	Kati sataṃ ratti sataṃ	282
Ekādasa yāvataṭṭiyakā	96	Kati sekhiyā vuttā	28
		Kammaṃ ca adhikaraṇaṃ ca	148
		Kāyikāni na vācasikāni	296
		Kālena codeti bhūtena	132
		Kuddho ārādhako hoti	298
		Kodhano upanāhi ca	138
K		G	
Kataṅgiko musāvādo	280	Gacchantassa kati āpattiyo	278
Katattānaṃ vadhitvāna	276	Gacchantassa catasso āpattiyo	278
Katamesu sattasu nagaresu	92	Gati migānaṃ pavanaṃ	104
Katānisamaṃse sampassaṃ	280	Garukalahukañcāpi	96
Katāpattiyo kāyikā	274	Gāmantare kati āpattiyo	274
Kati aṭṭhakā vuttā	286	Gāmantare catasso āpattiyo	274
Kati aniyatā vuttā	288		
Kati āghātavattḥūni	282	C	
Kati āpāyikā vuttā	284	Catasso kammaṃ sampattiyo	
Kati kammadosā vuttā	282, 286	vuttā	286
Kati kammaṃ sampattiyo		Catasso bhikkhusammutiyo	98
vuttā	284, 286	Catasso sampattiyo vuttā	284
Kati kammāni vuttāni	284, 286	Caturo janā saṃvidhāya	292
Kati kāyikā rattiṃ	280	Cattāri kammāni vuttāni	284, 286
Kati kosambiyaṃ paññattā	92	Cīvaraṃ datvā vosāsanti	94
Kati chedanakāni	98	Codako āha āpannoti	130
Kati ṭhāne musāvādo	280	Codanā kimatthāya	130
Kati desanāgāminiyo	274	Codanā sāraṇatthāya	130
Kati nāpāyikā vuttā	284	Codayitvā sārāyitvā	294
Kati nissaggiyā vuttā	288		
Katinnaṃ chejjaṃ hoti	282	CH	
Katinnaṃ vassaṃ vutthānaṃ	282	Cha āpattiyo kāyikā	274
Katinnaṃ vicchayo hoti	280	Cha āḷaviyaṃ paññattā	92
Kati pācittiyāni sabbāni	278	Cha ūna tīṇi satāni	94
Kati pācittiyā vuttā	288	Cha ūnadiyaḍḍhasatā vuttā	284
Kati pāṭidesaniyā vuttā	288	Cha kammāni vuttāni	284, 286
Kati pārājikā vuttā	286	Cha cattālīsā bhikkhūnaṃ	98, 100
Kati puggalā na		Cha chedanakāni	98
upasampādetabbā	276		
Kati puggalā nābhivādetabbā	282		
Kati bhikkhusammutiyo	98		
Kati vācasikā rattiṃ	274		
Kati vācikā upasampadā	282		

CH		D	
Chandā dosā bhayā mohā	138,	Dve kāyikā rattim	280
	156, 160	Dve gārayhā tayo sekkhā	94
Channamativassati	104	Dve cattārīsa nissaggiyā vuttā	288
Cha saṅghādisesā	100	Dve pīca bheda antaravāsakaṃ	94
Chindantassa āpatti	294	Dve vācasikā rattim	274
T		DH	
Tayo puggalā na		Dhammādhammaṃ na jānāti	140
upasampādetabbā	276		
Tissitthiyo methunaṃ		N	
taṃ na seve	296	Na ukkhittako na ca pana	
Tiṇi satāni cattāri	98	parivāsiko	290
Tuṭṭho āradhako hoti	298	Na kāyikaṃ kañci	
Telaṃ madhuṃ phāṇitañcāpi		payogamācare	292
sappiṃ	292	Na kāyikaṃ vācasikañca kiñci	292
Tevīsati saṅghādisesā	100	Na ca saññattikusalo	148
Tevīsa saṅghādisesā vuttā	288	Na cāpi āraññakaṃ	
TH		sāsaṅkasammaṃtaṃ	296
Thullaccayanti yaṃ vuttaṃ	102	Na cāpi ñatti na ca kammavācā	294
D		Na cāmisāṃ hi nissāya	138
Dasa puggalā nābhivādetabbā	282	Na deti na paṭigaṇhāti	298
Dasa puggale na vadāmi	290	Na rattacitto na ca pana	
Dasayeva ca gārayhā	94	theyyacitto	296
Dasa vesāliyaṃ paññattā	92	Nava āghātavattḥūni	282
Dasasataṃ ratti satam	282	Nava pācittiyāni sabbāni	278
Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti	136, 166	Nāsanantiko kaṭhinuddhāro	186
Dukkaṭaṃ dubbhāsitaṃ	96	Niṭṭhānantiko kaṭhinuddhāro	184
Dukkaṭanti yaṃ vuttaṃ	104	Nimantanāsu bhuñjantaṃ	102
Duṭṭhullāduṭṭhullaṃ na jānāti	142	Nivattho antaravāsakena	294
Dubbhāsitanti yaṃ vuttaṃ	104	Nissaggiyanti yaṃ vuttaṃ	102
Dvādasa kammadosā vuttā	282, 286	Nissaggiyena āpatti	292
Dvādasa pāṭidesaniyā vuttā	288	P	
Dvāvisati khuddakā	100	Pakkamantiko kaṭhinuddhāro	184
Dvīsu vinayesu paññattā	92	Pañca ṭhāne musāvādo	280
Dve attānaṃ vadhitvāna	276	Pañcadesanāgāminiyo	274
Dve aniyatā vuttā	288	Pañcannaṃ vassaṃ vutthānaṃ	282
Dve uposathā dve pavāraṇā	100	Pañcannaṃ vinicchayo	280
		Pañca pācittiyāni sabbāni	278

P		Y	
Pañca sattati sekhiyā	100	Yaṃ manusso kare pāpaṃ	104
Pañcasattati sekhiyā vuttā	288	Yāvataiyakā kati āpattiyo	280
Paññattāpaññattaṃ na jānāti	140	Yāvataiyakā tisso āpattiyo	280
Paṭiññā lajjīsu katā	130	Yāva supucchitaṃ tayā	288
Padavītiḥāramattena	294	Ye āḷaviyā paññattā	94
Pācittiyanti yaṃ vuttaṃ	102	Ye kosambiyaṃ paññattā	94
Pāṭidesaniyanti yaṃ vuttaṃ	102	Ye ca bhaggesu paññattā	94
Pāṇātipāte kati āpattiyo	276	Ye ca sakkesu paññattā	94
Pāṇātipāte tisso āpattiyo	276	Ye rājagahe paññattā	94
Pārājikanti yaṃ vuttaṃ	102	Ye vesāliyaṃ paññattā	92
Pārājikaṃ saṅghādiseso	96	Ye sāvattiyaṃ paññattā	94
Pārājikā kāyikā kati kati	276	Yo ce araṇṇe viharanto	102
Pārājikā kāyikā dve	276		
Pārājikāni aṭṭha	98	L	
Pārājikāni cattāri	94, 98, 100	Lahukagarukaṃ na jānāti	140
Pubbāparaṃ na jānāti	132, 142		
Pubbāparaṃ vijānāti	132	V	
		Vatthum vipattiṃ	
		āpattiṃ	146, 148
		Vācasikāni na kāyikāni	296
		Vinayagarukā kati vuttā	274
		Vinayagarukā dve vuttā	274
		Vinayassa kati mūlāni	274
		Vinayassa dve mūlāni	274
		Vinayāvinayaṃ na jānāti	140
		Viparītadiṭṭhiṃ gaṇhanti	96
		Viṣaṃ dve satāni	98
		Vesāliyaṃ rājagahe	92
		S	
		Saṅghādisesaṃ thullaccayaṃ	298
		Saṅghādisesoti yaṃ vuttaṃ	102
		Saccaṃ ahampi jānāmi	130, 132
		Saccaṃ bhaṇanto garukaṃ	294
		Sañcicca āpattiṃ āpajjati	130
		Sañcicca āpattiṃ nāpajjati	130
		Saññattiyā ca kusalo	148
		Sataṃ aṭṭhārasa ceva	
		khuddakāni	100
BH			
Bhaddako te ummaggo	92		
Bhāsītābhāsitaṃ na jānāti	140		
Bhikkhuni aññātikā santā	102		
Bhikkhunīnañca akkhātā	276		
Bhikkhunovādakavaggasmim	276		
Bhikkhu saññācīkāya			
kuṭṭim karoti	290		
Bhikkhu siyā vīsatiyā			
samāgatā	294		
Bhūtaṃ paramparabhattaṃ	92		
M			
Mā kho turito abhaṇi	130		
Mā kho sahasā abhaṇi	130		
Mātaraṃ cīvaraṃ yāce	296		
Mutaṃ mutena sameti	136, 166		
Y			
Yaṃ taṃ apucchimha akittayī no	96		
Yaṃ desitā anantajinena tādīnā	284		

S		S	
Sataṃ tiṃsā ca bhikkhunīnaṃ	100	Sikkhāpadā buddhavarena	
Sataṃ sattati cattāri	100	vaṇṇitā	292
Sataṃ sattati chaceva	98, 100	Sīmātikkantiko kaṭhinuddhāro	186
Saddhācittaṃ kulaṃ gantvā	102	Sīlavipattiyā codeti	132
Sanniṭṭhānantiko		Sutaṃ sutena sameti	136,166
kaṭhinuddhāro	184, 186	Sūcī ārañṇako ceva	94
Sabbā yāvatatīyakā	280	Sekhiyanti yaṃ vuttaṃ	104
Savaṇantiko kaṭhinuddhāro	186	Soḷasa kammāni vuttāni	286
Sahubbhāro kaṭhinuddhāro	186		
Sādhāraṇāsādhāraṇaṃ	96	H	
Sāvasesānavasesaṃ na jānāti	140	Hitesī anuyuñjassu	130

--ooOoo--

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀḲI - TẬP YẾU
 DUTIYO BHĀGO - TẬP HAI

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

	Trang		Trang
	A		CH
Anāthapiṇḍika	180	Chabbaggiya	24,
Ariṭṭha	96		26, 48,
			62, 92, 194,
			200, 220, 222, 240
Āḷavi	92, 94		
			J
Iṭṭhiya	06	Jetavana	190
			T
Upāli	190, 196, 208, 216, 226, 228, 230, 238	Tissa	06
		Tissadatta	06
			TH
Kosambi	92, 94	Thullanandā	282, 284, 286
			D
Khema	06	Dāsa	06
		Dīgha	06
		Dīgha sumana	06
Caṇḍakālī	96	Deva	06
Campā	284	Devadatta	16, 54, 56
Campeyyakaṃ	04		
			DH
Channa	16, 18, 74, 168	Dhaniya	08, 162
		Dhammapālita	06

	N			M	
Nanda		84	Mahānāga		06
Nāga		06	Mahāsīva		06
			Mahinda		06
	P		Mettiya	16, 46, 168	
Paduma		06	Moggaliputta		06
Punabbasuka		18, 160			
Pupphanāma		06	R		
			Rājagaha		92, 94
	PH			V	
Phussadeva		06	Vesāli		80, 92
	B			S	
Buddharakkhita		06	Sakka		92, 94
Bellaṭṭhisīsa		58	Sāvatti		92, 94, 190
	BH			H	
Bhagga		92	Hatthaka (sakyaputta)		40

--ooOoo--

VINAYAPIṬAKE
PARIVĀRAPĀLI - TẬP YẾU
DUTIYO BHĀGO - TẬP HAI

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

	Trang		Trang
A		A	
Akappiyāni	52, 82	Attakāmapāricariyā	152, 268
Akiriyato	08	Attādānaṃ	220, 222, 226
Akuppadhammo	48	Atthakusalo	238
Akuppā	294	Atthavasikena	144
Akusalakammapathā	76	Atthāravipatti	180
Akovido	132,	Atthārasampatti	180
	140, 142,	Atthāro	174, 176 178
	146, 148	Attho	146
Akkosavatthūni	80	Athullavajjā āpatti	08
Agatigamaṇaṃ/āni	44, 130	Aduṭṭhullā āpatti	08
Agāravā	64	Adesanāgāminī āpatti	08
Aṅgajātaṃ	152, 232	Adesitavattukaṃ	290
Aṅgahīno	14, 50	Addhānahīno	14, 50
Ajakhāyitaṃ	50	Adhammacuditako	10, 146
Ajānanto āpajjati	38	Adhammacodako	10,
Ajjhācārapucchā	166		130, 132, 146
Ajjhācāre	30, 64, 194	Adhammadiṭṭhi	48
Aññabyākaraṇā	214	Adhammikā paṭiggahā	76
Aṭṭhapārājikānaṃ	150	Adhammikāni dānāni	76
Aṭṭha lokadhammā	74	Adhammakāni	
Aṭṭhānisaṃsā vinayadhare	74	pātimokkhaṭṭhapanāni	18,
Aṭṭhāsīti satapācittiyānaṃ	100,		26, 46, 62,
	150, 288		66, 68, 74, 76
Atidiṭṭhiyā	30,	Adhammikā paribhogā	76
	64, 194	Adhikaraṇajātānaṃ	222
Atirittaṃ/ā	74, 210	Adhikaraṇasaṅgaho	314

A	A
Adhikaraṇaṃ	54,
	62, 78, 106,
	108, 112, 114, 120,
	126, 128, 138, ..., 250, 314
Adhikaraṇaṃ ukkoṭeti	108
Adhikaraṇāni	40, 100, 106, 152
Adhicitte	192
Adhiccāpattiko puggalo	10
Adhiṭṭhānaṃ	48,
	174, 176, 178, 180
Adhipaññāya	192
Adhisīle	30,
	64, 192, 194
Anaññapācittiyāni	44, 98
Anadhiṭṭhānaṃ	48
Anantajinena	284
Anantarāyikā āpatti	08
Anavasesā āpatti	08
Anasuruttana	144
Anādariyāni	18
Anādikaro puggalo	10
Anānākathikena	144
Anāpatti	08,
	22, 42, ...294, 296
Anāpattikarā dhammā	08
Anāmanta-cāro	48, 60, 262
Anāsitako	10
Anālhiyaṃ	102
Aniyatā	10,
	94, 98,
	100, 272, 288
Aniyatā āpatti	10
Aniyato puggalo	10
Anukkhittako	10, 298
Anuññātā	24
Anupakhajjantena	144, 198
Anupaññatti/iyo	08,
	24, 64, 66, 68, 318
Anupasampannā	82
Anuyogavattaṃ	130, 146
Anuyogo/aṃ	32,
	36, 46, 48,
	218, 222, 228, 230, 234
Anulomaṃ	152
Anuvādādhikaraṇaṃ	40,
	106, 108, 110,
	112, 116, 118, 126, 128, 152
Anuvijjako/ena	130,
	134, 138,
	144, 146, 162
Anusandhivacanapathaṃ	54,
	78, 132,
	142, 204, 212,
	222, 224, 242, 246
Anusāvanaṃ	316
Anusāvanato	300, 304
Anusāvanasampadāya	162
Antaggāhikā diṭṭhi	76,
	134, 162
Antarubbhāro	186, 188
Antevāsiko	42, 144, 154
Antevāsiṃ	66, 192
Anto āpajjati	26, 44
Antosīmāya	26,
	44, 188, 250
Apakatatto	30,
	32, 194,
	198, 212, 228, 234
Apaṭicchannaparivāso	18, 26, 40
Aparakusalo	54, 78
Aparāpatti	08
Aparikkamaṃ	290
Aparipūro	14, 50
Apalokanakammaṃ	14,
	40, 118, 128,
	300, 304, 306, 310
Apasādetā	200
Appaṭikammaṃ āpattiṃ	08, 228

A		A	
Appaṭibāhantena	144, 198	Asaddhammā	72
Appatto	16	Asamānasamvāsako	10
Appadharo	160	Asampattam	150, 162
Appamattakavissajjako	260	Asādhāraṇapaññatti	08, 24
Appassuto	72,	Asuci/iṃ	146, 262, 266
	150, 160, 162, 246	Asuddhāparisaṅkito	136, 166
Appāgamo	160	Asekkhena sīlakkhandhena	64, 236
Abhabbāpattiko	10	Ahatena	172
Abhiṇhāpattiko puggalo	10	Aṃsakūṭe	232
Abhidhamme	66, 192		
Abhivādanāraho	42, 44	Ā	
Abhivinaye	66, 192	Ākārapucchā	166
Abbhānaṃ/assa	84,	Ākāro	150, 168
	138, 310, 318	Āgantuko	42, 108
Abbhānārahaṃ	300	Āgamaṃ	216
Abbhussahanatā	118, 126	Āgāḷhāya	28
Amūḷhavinayo/aṃ/assa	26,	Āghātavattthūni	76, 282
	84, 86,	Ācariyaparamparā	54, 78
	106, 120, 122,	Ācariyo	42, 48,
	124, 152, 300, 310		144, 154, 264
Araññe āpajjati	44	Ācāravipatti/iṃ/iyā	40, 96,
Ariyavohārā	38		112, 114, 116,
Ariyo vā tuṇhībhāvo	144, 198		118, 126, 134, 150, 162
Aruṇugge	12, 274	Ājīvavipatti/iyā	40,
Aruṇugge kati āpattiyo	274		96, 118,
Alajjī	30,		126, 150, 166
	32, 46, 48, 130,	Ājīvahetu	96
	194, 196, 198, 202, 206, 208,	Ādikaro puggalo	10
	212, 228, 234, 246	Ādiccabandhunā	184,
Alajjissa	14, 16		186, 278
Avandiyo/ā	80,	Ādibrahmacariyikāya	66, 192
	82, 232, 262, 264	Ānantarikāni	48
Avahārā	50	Āpattādhikaraṇaṃ	40,
Avikappanā	48		106, 108, 110,
Avippaṭisāro	146		112, 114, 116, 118,
Avippavāsasammutiyā	84, 86		126, 128, 152
Avisaṃvādatṭhāyino	146	Āpatti/iṃ	02, 04,
Avissajjiyaṃ/āni	50, 290		06, 08, 10, 12,
Avebhaṅgiyāni	50		14, 16, ..., 316, 318

Ā		U	
Āpattikarādhammā	08	Ukkoṭā	106, 128
Āpattikkhandhā/āni/ānaṃ	14,	Ukkhittako/ā	10,
	48, 62,		262, 280, 290
	68, 72, 100,	Ukkhepanīyakammaṃ/assa	28,
	110, 112, 114, 116,		84, 86, 300, 310
	118, 128, 284	Uttarimanussadhammaṃ	96
Āpattinānattatā	42	Utupucchā	168
Āpattipucchā	166	Uddālanakaṃ	98
Āpattibahulo	28	Uddesaṃ	92, 98, 100
Āpattisaṅgaho	314	Uddhāraṇaṃ	306
Āpattisandassanā	44	Uṭṭhāpanasammuti	80
Āpattisahāgatā	42	Upakaṇṇakajappinā	144
Āpattisamuṭṭhānaṃ/ā	64,	Upakaṇṇakaṃ	140
	104, 112, 114,	Upaghātikā/ena	16, 30, 194
	116, 202, 224, 242, 244	Upajjhāyo	42,
Ābhicetasikānaṃ	68,		50, 144, 154, 264
	70, 72	Upaṭṭhitasatissa	262
Ābhisamācārikāya	66, 192	Upanisā	146
Ābhisekikaṃ	50	Upasampadakkamma	84, 86
Āmakadhaññā/āni	68, 72	Upasampadaṃ	02
Āmisagaruko	248	Upasathakammaṃ	56,
Āraññako	56, 94, 226		58, 84, 190
Ārāmikapesako	260	Upasathāṅgāni	74, 280, 282
Āvāsapaḷibodho	184, 186	Upasathaṃ	02, 30,
Āvāsikavattaṃ	248		56, 58, 62, 190,
Āvāsiko	42, 258		196, 228, 250, 300, 306
Āveṇisaṅghakammaṃ	250	Upasathā	14, 22,
Āsanakusalena	144, 198		32, 36, 74, 100
Āsanāraho	44	Upasatho	30,
Āsavā/ānaṃ	20,		32, 138, 228
	68, 70, 72,	Ubbāhikā	80,
	88, 90, 308, 312, 316		238, 240, 314
Āsā	174,	Ubbhakkhakaṃ/e	290, 298
	176, 178	Ubhato paññatti	08, 24
Āsāvachediko,	186, 188	Ummaggo	92
		Ullikhitamattena	170
		Ussaṅkitaparisaṅkito	48
		Ussādetā	200, 202
		Ussitamantī	198
I			
Iṅgha	92, 216, 218		
Iriyāpathapucchā	166		

G		C	
Gaṇabhojanam/e	18, 48, 68, 72, 94, 262	Cīvarabhājako	260
Gaṇo	24, 150, 152, 184	Cīvaravicāraṇamattena	170
Gaṇo āpajjati	24	Cīvarāni	16, 64, 76, 82
Gaṇṭhikā	82	Cuditakena	138
Gatapaṭiyāgataṃ	50	Cuditako puggalo	10
Gamiko	42, 48, 234	Cetovimuttiṃ	68, 70, 72
Gamiyacittaṃ	52	Codako/ā/ena/assa	10, 130, 134, 138, 140, 142, 146, 150, 152, 162, 216, 218
Garukaṃ āpattiṃ	12, 42, 66, 68, 70, 72, 154, 156, 158	Codako puggalo	10
Garukā āpatti	08	Codanā	16, 40, 44, 146
Gahapatikaṃ	16	Codanāya dve mūlāni	136
Gāme āpajjati	44	Codetā	198, 200, 202, 204, 240
Gārayhapattā	102	CH	
Giraggacariyā	94	Cha anuvādamūlāni	64
Giraṃ	292	Cha kammāni	64
Gilāno āpajjati	26, 46	Cha cīvarāni	64
Gihīgatāya	80	Cha nahāne anupaññattiyo	64
Gihīpaṭisaññuttā	10	Chandāgati/iṃ	44, 46, 108, 146, 150, 154, 156, 158, 206, 240, 246, 248, 258, 260
Gūḷhako	24	Cha paramāni	64
Gokhāyitaṃ	50	Chabbīsa mūlāni	124
C		Cha vivādamūlāni	64
Caṇḍikkato	130	Cha sārāṇiyadhammā	64
Catasso codanā	40, 44	Chādanā	26
Catasso bhikkhusammutiyo	44, 98	Chejjavatthuraṃ	292
Catuvaggakaraṇe	302, 306, 308	Chejjaṃ	282, 296
Cattāri kammāni	40, 100, 110, 300, 304	Chedanakā āpattiyo	48, 64
Cattāro kaṭhinuddhārā	186, 188	Chedanakāni	98
Cattāro paccayā	42	J	
Cammaṣaṇṇuttaṃ	02	Jātassare	302, 304, 316
Cātuddasiko/ā	14, 32, 34	Jānanto āpajjati	38
Cīvarapaṭiggāhako	260	Jimhaṃ	140
Cīvarapaḷibodho	184, 186	Junḥe āpajjati	24

Ñ		TH	
Ñattikammaṃ	14, 40, 118, 128, 300, 304, 306, 310	Thullakumārīgocarō	48
Ñatticatutthakammaṃ	14, 40, 118, 128, 300, 304, 306, 310	Thullaccayaṃ	134, 136, 162, 164, 282
Ñattito	300, 304	Thullaccayā/aṃ	14, 96, 114
Ñattidutiyakammaṃ	14 40, 118, 128, 300, 304, 306, 310	Thullavajjā āpatti	08
Ñattiṃ	54, 78, 206, 300, 304	Thūpacīvaraṃ	50
Ñātisālohitō	154		
		D	
		Daṇḍasikkā sammutiyā	34
		Dasa atthavase	80, 88
		Dasa itthiyo	80
		Dasa cīvaradhāraṇā	80, 282
		Dasa bhariyāyo	80
		Dasa maṃsā akappiyā	80
		Dasavaggakarāṇe	302, 306, 308
		Dasavaggo bhikkhusaṅgho	80
		Dasavasso	24, 64, 66
		Dasa sukkāni	80
		Dasānisamaṃsā yāguyā	80
		Dalhīkaraṇamattena	170
		Dānaṃ	172, 306
		Diṭṭhaṃ	134, 136, 164
		Diṭṭhāvikkammā/aṃ	198, 208, 210
		Diṭṭhigataṃ	66
		Diṭṭhivipatti/iṃ/iyā	40, 96, 118, 126, 134, 150, 162, 166
		Divasapucchā	168
		Dukkaṭaṃ	76, 114, 134, 136, 162, 164, 210, 212, 270
		Dukkaṭā	14
		Dukkaṭānaṃ	150, 166
		Duṭṭhullaṃ	96, 142
		Duṭṭhullaṃ āpattiṃ	154, 156, 158, 160, 162
ṬH			
Ṭhapanāṃ	04, 10		
T			
Tajjanīyakammaṃ/assa	28, 84, 86, 300, 310		
Tadiṅgha	96		
Tassapāpiyyasikā/āya	74, 84, 120, 122, 124, 300, 310		
Tiṇavattharako/aṃ/ena/assa	84, 86, 100, 106, 112, 114, 116, 120, 122, 124, 152, 310, 312, 318		
Titthiyavattanā	280		
Tipumayaṃ	16		
Tisso chādanā	26		
Tisso paññattiyo	24		
Tisso paṭicchādiyo	26		
Tisso pādahaṃsaniyo	34		
Tisso pādukā	34		
Tisso sammutiyo	34		
Tiṇi codanāvattḥūni	24		
Tiṇi vivaṭāni	26		
Tettiṃsa mūlāni	110		
Tettiṃsa samuṭṭhānā	110		
Tevīsatisaṅghādisesānaṃ	150, 166		

D		DH	
Duṭṭhullāduṭṭhullaṃ	54, 56, 58, 78, 190, 192, 204, 228, 230	Dhammato	66, 150, 162, 192, 220
Duṭṭhullā āpatti	08	Dhammadiṭṭhi	48
Duṭṭhullā vācā	152	Dhammaṃ	60, 154, 200, 208, 224, 242
Duppañño	72, 138	Dhammānulomaṃ	208, 224, 242
Duppaṭivīnodayā	52	Dhammikā paribhogā	76
Dubbhāsitaṃ	96, 134, 136, 150, 162, 164	Dhammikā saññattiyo	76
Dubbhāsita/ānaṃ	14, 22, 166	Dhammena	40, 52, 78, 112, 138, 150, 152, 162, 178, 268, 314, 316
Dūteyyaṅgāni	74, 282		
Desanaṃ	306	N	
Desanāgāminiyo	50, 274	Na gihīpaṭisaññuttā	10
Desanāgāmini āpatti	08	Nava āghātavatthūni	76, 282
Desitā gaṇanūpagā	08	Navakataro	150
Dosantaro/ena	132, 136, 138, 144, 218	Nava cīvarāni	76
Dosāgati/iṃ	44, 46, 108, 146, 150, 154, 158, 206, 240, 246, 248, 258, 260	Nava taṇhāmūlakā	76
Dve atthavase	308, 310, 312	Nava maṃsehi dukkaṭaṃ	76
Dve anādariyāni	18	Nava saṅgahā	314
Dve aniyatānaṃ	166	Navahi saṅgho bhijjati	76, 282
Dve cattāḷisa nissaggiyānaṃ	166	Nānāvattukāni	278, 296
Dve cīvarāni	16	Nānā saṃvāsaka bhūmiyo	14
Dve pattā	16	Nānā saṃvāsako/aṃ/assa	14, 208, 262, 264
Dve paribhogā	18	Nāsanantiko	186
Dve loṇāni	18	Nāsitako	10
Dve vinayā	18	Niggahaṃ	306
Dve venayikā	18	Nijjhāpanīye ṭhāne	150, 160
		Niṭṭhānantiko	184, 186, 188
		Nidānasaṅgaho	314
DH		Nidānaṃ	54, 60, 78, 146, 148, 150, 168, 204, 212, 214, 220, 222, 224, 242, 246, 318
Dhaññaraso	274	Nibbidā	146
Dhammakusalo	238		
Dhammacuditaṃ	10, 146		
Dhammacodako	10, 132, 146		

N	P
Nimittakammaṃ 170, 180, 182	Pañca āraññakā 56, 226
Niyatā 48	Pañca kammāni 48, 50
Niyatā āpatti 10	Pañca telāni 50
Niyato puggalo 10	Pañca dānāni apuññāni 52
Niyassakammaṃ/assa 28, 84, 86, 300, 310	Pañca paṃsukūlāni 50
Niruttikusalo 238	Pañca piṇḍapātikā 56
Nisajjākusalena 144, 198	Pañca bijāni 60
Nissaggiyaṃ 68, 74, 82, 172, 180, 182	Pañca byasanāni 50
Nissaggiyā/āni 94, 98, 100, 272, 288, 294	Pañcavaggakaraṇe 302, 306, 308
Nissayapaṭippassaddhiyo 50, 64, 82	Pañca vasāni 50
Nissayaṃ 30, 194, 196	Pañca visuddhiyo 60, 62, 214
Nissayo 16, 32, 64, 66, 80, 192	Pañca saṅghā 50
Nissāraṇā/aṃ 16, 22, 306, 318	Pañcasatikam 06
Nissitajappī 198	Pañca sampadā 50, 230
Nīcacittena 144, 198	Paññatti/iyo/iṃ 08, 24, 40, 54, 78, 204, 212, 222, 224, 242, 246
No saññāvimokkhā 12	Paññākkhandhena 64, 236
	Paññāvimuttiṃ 68, 70, 72
	Pañhapucchā 214
	Paṭikkhepā 16, 24
	Paṭikkosā 16
	Paṭiggahā/aṃ 16, 76, 210, 306
	Paṭiggahitaparibhogā 40
	Paṭiggahitaṃ 44, 210
	Paṭicchannaparivāso 18, 26, 40
	Paṭicchādiyo 26
	Paṭiññā/āya 16, 52, 76, 78, 130, 146, 300, 314
	Paṭiññātakaraṇā/aṃ/ena/assa/e 68, 112, 114, 116, 120, 122, 124, 152, 210, 212, 310
	Paṭiññāya karaṇīyaṃ 300
	Paṭipucchā 146, 300
	Paṭipucchā karaṇīyaṃ 300

P		P	
Paṭibuddho āpajjati	36	Parisakappiyena	144
Paṭisambhidā	236	Parisato	300,
Paṭisāraṇīyakammaṃ/assa	28,		302, 304, 306
	84, 86, 300, 310	Parisadūsanā	40
Paṭhamāpattikaṃ/ā	76,	Parisasobhanā	40
	276, 282	Paḷibodho/ā/aṃ	146,
Paṇṭabhojanāni	76, 96		172, 174,
Paṇḍakagocaro	48		176, 178, 180, 184
Paṇḍitacodako	132	Pavanaṃ	104
Paṇḍito	24, 52, , 54, 56, 78,	Pavāraṇaṃ	02, 30,
	212, 218, 222, 242, 244		58, 162, 164,
Paṇṇarasiko	14, 32		190, 228, 250, 306
Pattakallā/aṃ	44, 48	Pavāraṇā/aṃ	14,
Pattagāhāpako	260		34, 62, 138, 210
Pattā	16, 82	Pavāraṇākamma	84
Padakkhiṇaggāhī	238	Pasayhapavattā	200,
Padapaccābhaṭṭhaṃ	204,		202, 204
	212, 222,	Pasāretā	240
	224, 242, 246	Pasutto āpajjati	36
Padesapaññatti	08, 24	Passaddhi	146
Padesapucchā	168	Pamsukūlikā/aṃ	16, 56, 226
Pabbājanīyakammaṃ/assa	28,	Pamsukūlena	172
	84, 86, 300, 310	Pācitiṇḍaṃ	94
Parapakkho	150	Pācittiyaṃ	96,
Parapuggalapaṭisaññuttā	12		108, 134,
Paramāni	64,		136, 162, 164,
	68, 74, 76, 80, 82		210, 212, 292, 296
Paramparabhojanaṃ	48	Pācittiyā	14, 272
Parammukhā āpajjati	38	Pāṭidesaniyā/aṃ/ena/ānaṃ	14,
Parikathā	170,		74, 134,
	180, 182		136, 150, 162,
Parikathākatena	170		164, 210, 212, 272
Parikkhārā	38	Pātimokkhaṃ	56,
Paripūro no yācati	14		58, 184, 190, 310
Paribhaṇḍakaraṇamattena	170	Pātimokkhaṭṭhapanāni	18,
Pariyādinnacitto	34, 74		26, 46,
Parivāsadānassa	84		68, 74, 76, 80
Parivāso/aṃ/ā	18,	Pātimokkhuddeso/ā/aṃ	50,
	26, 40, 138, 300		56, 58, 76, 190, 310

P		B	
Pādukā	34, 82	Bahussuto	64,
Pāpaṇikena	172		68, 70, 72,
Pāpiccho	56,		150, 160, 216, 222, 246
	96, 214, 226	Bālacodako	132
Pāmojjaṃ	146	Bālo/assa	14,
Pārājikaṃ	114,		16, 24, 28, 30, 32,
	134, 136,		52, 54, 56, 76, 78, 194,
	164, 210, 212, 266		198, 212, 218, 228, 234, 242
Pārājikagāmi	228	Buddho/ā/assa/ehi	16,
Pārājikā/āni/ānaṃ	14,		30, 56,
	38, 60, 74,		190, 196, 226
	134, 162, 166, 214, 270	Byañjanakusalo	238
Pārivāsikaṃ	04	Brahmacariyaṃ	68, 216, 222
Pilotikāya	172	Brahmadaṇḍaṃ	34,
Puggalagaruko	248		60, 68, 216, 222, 306
Puggalasaṅgaho	314		
Puggalikaparibhogena	258	BH	
Puggalo āpajjati	24	Bhaṇḍāgārīko	260
Puthujjanā	16	Bhaṇḍukammaṃ	306
Pubbakaraṇaṃ	174,	Bhattaggavattaṃ	250
	176, 178, 180	Bhattuddesako	260
Pubbakiccā	44	Bhaṇḍanaṃ	30,
Pubbakusalo	54, 78		116, 126,
Pubbāpatti	08		220, 222, 228
Pubbāparaṃ	132,	Bhabbāpattiko	10
	142, 146, 148, 150, 152	Bhabbo	178, 180
Pubbāparakusalo	208,	Bhayāgati/iṃ	44,
	224, 238, 242		46, 108, 146,
Pubbenivāsaṃ	70, 72		150, 156, 158, 206,
Pekkhaniye ṭhāne	150, 160		240, 246, 248, 258, 260
Pesalo bhikkhu	46	Bhāsānusandhikusalo	198
Pesuññaṃ	18, 80	Bhikkhunīkhandhakaṃ	06
		Bhikkhunīgocaro	48
		Bhikkhunovādakasammutiṃ/iyā	
			84, 86, 194, 196
PH		Bhūmipucchā	168
Phalabhājako	260	Bhedanaṃ	98
		Bhesajjaṃ	02
		Bhojanaṃ/ā	210, 214
B			
Bahi āpajjati	26, 44		
Bahi sīmāya	26, 44, 188		

M		R	
Majjhimesu janapadesu	44	Racchāgato	262
Matikammaṃ	130	Rajanāya	294,
Mantanā	146		298
Mando	146, 294	Rajoharaṇasamena	144, 198
Mahācorā	50	Ratticchedo/ā	18,
Mahāvikaṭāni	40		22, 26, 40, 276
Mahāvihāro	94	Rūpiyachaḍḍakasammutiyā	84, 86
Mātikā	74,		
	172, 174, 176, 178	L	
Mānattaṃ/ā/āni	18,	Lajjī/ino/issa/īsu	16,
	26, 40, 300		130, 206,
Mānattādānaṃ/āya/assa	84, 310		212, 240, 246
Manattāraho/aṃ	264, 300	Lajjipuggalo	130
Micchattā	76	Laddhasamāpattikassa	10
Micchādiṭṭhiko	194, 196	Lahukaṃ āpattiṃ	12,
Muṭṭhassatissa	262		42, 66, 68,
Muttaṃ	136		70, 72, 154, 156, 158
Musāvādo	42,	Lahukā āpatti	08
	74, 228, 230	Liṅgapātubhāvena	38, 40
Mūlāya paṭikassanā/āya	84,	Liṅgapucchā	166
	138, 310	V	
Methunadhammo/assa	152, 314	Vaggakammaṃ	40
Medhagaṃ	116, 126	Vacanakkhamena	144
Mohapārutā	96	Vatthabbaṃ	14,
Mohāgati/iṃ	44,		56, 58,
	46, 108, 146,		190, 192
	150, 156, 158, 206,	Vatthu/uṃ/unā/ussa	14,
	240, 246, 248, 258, 260		16, 26, 54,
Y			74, 78, 84, 86, 150,
Yathābhūtañāṇadassanaṃ	146		162, 172, 174, 204, 212, 222,
Yāgu bhājako	260		224, 242, 246, 300, 304, 314, 316
Yāvakālikāṃ	40	Vatthunānattatā	42
Yāvajīvikaṃ	40	Vatthupucchā	166
Yāvatatīyakā/e	50, 74, 82,	Vatthuvipanno/aṃ	14,
	96, 274, 280		50, 180,
Yugamattaṃ	144		300, 304
Yebhuyyasikā/āya	120, 122,	Vatthusaṅgaho	314
	124, 152, 154, 310	Vatthusandassanā	44

V		V	
Varāni	74, 80, 82	Vipatti	112, 146, 150, 152, 166, 318
Vassacchedassa	42	Vipattipucchā	166
Vassūpanāyikā/aṃ	02, 18	Vipattiyo	40, 110, 112, 114, 116
Vācika upasampadā	282	Vipattisaṅgaho	314
Vikappanā	18	Vippakatacīvaram	64
Vikāle āpajjati	22, 44	Vippakārapucchā	166
Vikāle kappati	44	Vibbhanto	50
Vikkhepaṃ	144	Vibhaṅgakovida	284
Viggāhikaṃ	130	Vibhavo	104
Vidhavāgocaro	48	Vimutti/iyā	82, 146
Vinayato	150, 162, 192, 220	Vimuttikkhandhe/ena	64, 236
Vinayadharo	52, 54, 56, 68, 70, 72, 76, 78, 314	Vimuttiñāṇadassanakkhandhe/ena	64, 236
Vinayapariyattiyā	200	Vimuttiñāṇadassanaṃ	146
Vinayabyākaraṇā	258	Virāgo	146
Vinayavatthusmiṃ	282, 284	Vivaṭako	24
Vinayo	32, 146, 212	Vivaṭāni	26
Vinayaṃ	154, 206, 218, 222, 242, 250	Vivādādhikaraṇaṃ/assa/e	40, 106, 108, 110, 116, 118, 126, 128, 152
Vinayena	138, 150, 152, 314	Vivekadassinā	284
Vinayānuggahāya	88, 90, 310, 312	Visārado	62, 200
Vinayānulomaṃ	206, 208, 222, 224, 240, 242	Visuddhi/iyō	60, 62, 214
Vinicchayakusalo	56, 78, 202, 224, 242, 244, 246	Vīṭhā	82
Vinicchayo	146	Vīṭhātabbaṃ	144
Vinītavatthūni	48, 64, 68, 76	Visativaggakarāṇe	302, 306, 308
Vipaccayatā vohāro	126	Vūpakāsetuṃ	66, 192
		Vedanaṭṭo	296
		Verā/ānaṃ	230, 308, 312
		Vesiyagocaro	48
		Vosāsati/antī	94, 102
		Voharanto/ena	150, 198, 200, 248, 252, 254, 256, 258

S	S		
Sakaṇṇajappo	24	Sappaṭikammaṃ	204,
Saṅghagaruko	248		228, 230, 274
Saṅghabhedako	250,	Sappaṭikammā āpatti	08
	254, 254, 256, 258	Sabrahmacārīnaṃ/īsu	146, 216
Saṅghabhedo/aṃ	04,	Samaggakammaṃ	40
	220, 222, 248, 250	Samathasaṅgaho	314
Saṅghasammuti	32	Samathaṃ/ānaṃ	04,
Saṅghaṃ bhindati	46		106, 124, 206
Saṅghādiseso/aṃ/ā	14,	Samanubhāsaṃ	306
	134, 266, 270	Samayapucchā	168
Saṅgho āpajjati	24	Samācāraṃ	04
Saññattikusalo	148	Samādhikkhandhena	64, 236
Saññāpanīye thāne	150, 160	Samānasaṃvāsakabhūmiyo	14
Saññāvimokkhā	12	Samānasaṃvāsako	10
Sativinayo/aṃ/ena/assa	84,	Samānācariyako	144, 154
	86, 106, 120,	Samānupajjhāyako	144, 154
	122, 124, 152, 154, 310	Samukkatthapadānaṃ	02, 04, 06
Satta āpattikkhandhā	14,	Samuccayaṃ	04
	22, 68, 110,	Samuṭṭhānasaṅgaho	314
	112, 114, 118, 128	Samuddapheṇako	34
Sattasatikaṃ	06	Samodhānaparivāso	18, 40
Sattahaṅgehi samannāgato		Sampadā	50, 230
vinayadharo	68, 70, 72	Samparāyikaṃ	130, 146
Sattāhakālikaṃ	40	Sambhatto	154
Satthusāsanena	138,	Sammajjaniyā	52
	150, 152, 162, 314	Sammattā	76
Saddhammagaruko	248	Sammukkhā āpajjati	38
Saddhammapaṭisaññuttā	12	Sammukkhākaraṇīyaṃ	300
Saddhivihāriko	42,	Sammukkhāvinayo/ena/assa	112,
	144, 154		114, 116, 120,
Saddhivihāriṃ	66, 192		122, 124, 152, 154, 310
Santīraṇaṃ	146	Sammuti/iyo	34, 36,
Santhatasammutiyā	84, 86		274, 296, 306
Sandiṭṭhiparāmāsī	238	Salākagāhā	24, 76
Sandiṭṭho	154	Salākagāhena	14,
Sannidhi	172,		248, 252,
	180, 182, 184		254, 256, 258
Sannidhikāraṃ	68	Sallekhā	18, 22
Saparikkhārapaṭisaññuttā	12	Savacanīyaṃ	32, 146

S		S	
Savaṇantiko	186, 188	Sīmato	300,
Sahubbhāro	186, 188		302, 304
Sañcicca	16,	Sīmātikantiko	186, 188
	22, 130	Sīmādosā	82
Saṃvaro	146	Sīlakkhandhena	64, 236
Saṃvāsapaṭikkhepo	44	Sīlavipatti/iṃ/iyā	40,
Sāṭṭiyagāhāpakasammutiya	84, 86		96, 112,
Sāṭṭiyagāhāpako	260		114, 116, 118, 126,
Sādhāraṇapaññatti	08, 24		132, 134, 150, 162, 166
Sāmaggi	84, 198	Sīsamayaṃ	16
Sāmaṇerapesako	260	Sukkakammo	148
Sāmaṇero	32,	Sukhavedanāsamaṅgī	24
	64, 66, 80, 192	Sugatavidatthiyā	64, 76
Sāmaṇero nāsetabbo	76	Sutadharo	68,
Sāmīcipaṭikkhepo	44		160, 216, 222
Sāmīciyo	64,	Sutaṃ	134,
	68, 98		136, 164, 166
Sāmicena	282	Suttaṃ	94,
Sāmukkamsā	40		146, 148, 206,
Sāraṇā	16,		208, 222, 226, 240, 242, 244
	130, 146	Suttānulomaṃ	206,
Sārambhaṃ	290		222, 240, 242
Sāvajjapaññatti	08	Suddhantaparivāso	18,
Sāvasesāpatti	08		26, 40
Sāsanakaro	146	Sekhiyā	272
Sikkāsammutiya	84	Senāsanagāhā	26
Sikkhamānā	164	Senāsanapaññāpako	260
	136, 164	Senāsanamaṃ/āni/e	04,
Sikkhāpadaṃ	80,		80, 250
	88, 308, 310	Sotāvadhaṇaṃ	146

--ooOoo--

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quỹ Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quả Phụ Phạm Vũ Diễm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trân Châu
20. Cô Hồng (IL)

Công Đức Hộ Trì

1. Ven. Dr. Bodagama Chandima
(Một bộ Tam Tạng Sri Lanka in tại Taiwan)
2. Phật tử Tống Thị Phương Lan
(Một bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 09
❁ PARIVĀRAPĀLI 02 & TẬP YẾU 02 ❁

Công Đức Bảo Trợ

- Phật tử Chùa Kỳ Viên, Washing D.C.
và Thích Ca Thiên Viện, CA
Nhóm Phật tử Philadelphia
(do Phật tử Thanh Đức đại diện)
- Gia đình Phật tử Missouri:
- Đoàn Phật tử hành hương Sri Lanka
 - Phật tử Hà Nội
 - Phật tử Đà Nẵng
 - Phật tử Sài Gòn

Công Đức Hỗ Trợ

Sư Cô Hạnh Bửu
Sư Cô Trí Thục
Sư Cô Từ Tâm &
Phật tử Diệu Kiều
Tu Nữ Lê Thị Tích Pd. Tâm An
Gia đình Tu Nữ Khemā & Tu Nữ Virā

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 09
❁ PARIVĀRAPĀLI 02 & TẬP YẾU 02 ❁

Công Đức Bảo Trợ

Đại Đức Pháp Nhiên - Giảng đường Siêu Lý
Đại Đức Amaro (Thiện Hiền)
Ni Sư Kiều Đàm Di
Phật tử Kiều Công Minh
Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên
Gđ. Phật tử Hoàng thị Lựu & Đặng Xuân Phong
Phật tử Hựu Huyền
Phật tử Đinh thị Lan Hương
Phật tử Nguyễn Thanh Thúy

Công Đức Hỗ Trợ

Gđ. Phật tử Nguyễn Thị Chính Nghĩa & Nguyễn Văn Anh Kiệt
Phật tử Văn Thị Yến Dung (Pd. Diệu Thư)
Đông y sĩ Kiệt (hồi hương đến mẹ)
Phật tử Nguyễn thị Thái Châu
Ông Nguyễn đức Vui
Gđ. Cô Nguyễn Thị Gương

GIA ĐÌNH PHẬT TỬ MISSOURI:

Lý Hà Vinh, Phạm Đức Long,, Lê Thị Trang, Andrew Le Pham

PHẬT TỬ HÀ NỘI

Tiến Sĩ Nguyễn Đức Minh Pd. Đức Tuệ, Phật tử Thanh Tâm, Phật tử Đinh thị Lan Hương, Gia tộc họ Đinh Thôn Ngô Thượng, xã Ninh Hòa, Hoa Lư, Ninh Bình, Sinh Viên Phạm Ngọc Duyên, Sinh Viên Nguyễn Việt Anh, Phật tử Trần Lê Thương Pd. Diệu Tịnh, Cô Hồng & Cái Hiền, Cô Hoa Phật tử Chùa Linh Thông Hà Nội, Một cô Phật tử Chùa Phật Tích Ninh Bình.

PHẬT TỬ ĐÀ NẴNG

Tu nữ Viên Thành (cô Thương), Tu Nữ Liễu Như, Tu nữ Minh Giới, Anh em Phạm Duy & Phạm Hoàng Khang, Gđ. Phật tử Dương thị Minh Đức và con Nguyễn văn Đại, Gđ. Bà Trần thị Khứu, Gđ. Phật tử Trương thị Đoạt, Phật tử Bà Hồ thị Mười, Ông Nguyễn đức Vui, Phật tử Nhật Huy, Nguyệt Ánh (Tùng Nhân), Khôi Nguyên (Pañño), Phật tử Nguyễn Hà Huyền Vi, Phật tử Ngô Thị Phượng, Gđ. Phật tử Hoàng thị Lựu & Đặng Xuân Phong, và các con Phật tử Đặng Hoàng Phú + Đặng thị Hoàng Ngân, Phật tử Nguyễn thị Thái Châu, Đông y sĩ Kiệt (hồi hướng đến mẹ Nguyễn thị Thi Pd. Thiện Duyên hưởng thọ 73 tuổi), Gđ. Đông Y Sĩ Lê Thị Ngọc Trâm, Công Ty Khai Toàn Đà Nẵng, Phật tử Trần Thị Quý, Phật tử Đặng Thị Diệu, Phật tử Trần Thị Tươi, Phật tử Lê thị Lan Danh Pd. Giới Hương, Gđ. Phật tử Hồ Thanh Thời, Gđ. Phật tử Hoàng Thanh Nam, Phật tử Ngô Thị Phượng, Gđ. Phật tử Nguyễn Thị Chính Nghĩa & Nguyễn Văn Anh Kiệt, Một Phật tử ẩn danh, Gđ. Phật tử Trần Thị Yến, Phật tử Hựu Huyền.

PHẬT TỬ SÀI GÒN

Phật tử Minh Chi Khôi (Gđ. Bé Khôi), Gđ. Phật tử Hồ Trọng Danh, Gia đình Chú Tư Thọ, Cô Nguyễn thị Sâm, Gia đình Nguyễn Kim và các con cháu, Phật tử Liễu Vân, Phật tử Nguyễn thị Mão Pd. Diệu Đài, Phật tử Diệu Tri, Phật tử Trương Đình Nhân, Phật tử Trương Đình Nguyên, Gđ. Phật tử Trương thị Tuyết Anh & Nguyễn Quang Huy, Gđ. Phật tử Hồ thị Diễm Thy, Gđ. Phật tử Thân thị Như Thúy, Thân quyến của Tu Nữ Lê Thị Tích, Pd. Tâm An, Phật tử Nguyễn Thanh Thúy, Nhóm Phật tử Cô Giang,- Phú Nhuận, Nhóm Phật tử Vườn Chuối, Phường 4, Quận 3.

PHẬT TỬ CHÙA SIÊU LÝ - PHÚ ĐỊNH

Gđ. Mến Văn Cúc, Hồ thị H, Cô Diệu Đức, Gđ. Cô Mai Lan, Gđ. Nguyễn Như Hạ, em Nguyễn Như Quỳnh, Gđ. Lê Ngọc Bích (hồi hướng đến ông Lê Hương), Tu Nữ Tịnh Không, Phật tử Trương thị Hòa, Phật tử Đặng thị Lại, Gđ. Cô Hòa, Phật tử Mã Sanh Đức, Phật tử Thiên Ngọc Bình, Phật tử Lê thị Kim Loan, Phật tử Bảo Ngọc, Cô Lại, Cô Quang Chánh, Một Phật tử ẩn danh, Gđ. Nguyễn thị Phước, Phật tử Lê Bích Ngọc, Phật tử Nguyễn thị Ngọc Yên, Gđ. Nguyễn Tuệ, Phật tử Lư Ngọc Trân, Phật tử Nguyễn thị Thanh Xuân Pd. Thiện Hiền, Gđ. Lê thị Hồng Hoa, Phật tử Lê Hoàng Thắng, Gđ. Nguyễn thị Xuân Mai, Cù Khắc Tuấn, Cù Nguyễn Phúc Thịnh, Phật tử Thanh Trang, Phật tử Chiến Phúc, Phật tử Mai Hoàng Dũng, Gđ. Trần Thanh Quang, Phật tử Trần Thị Thanh Phượng, Phật tử Bùi Võ Bích Uyên, Phật tử Mã Thị Hén, Gđ. Hoàng thị Tình, Thái Muối, Phật tử Nguyễn thị Hương Duyên, Lưu Phương Thảo, Gđ. Bà Hà Thị Cư, Gđ. Lê thị Bích Tuyết, Bà Phan thị Liêm, Pd. Nguyễn Nghĩa, Nguyễn Trương Công Thành, Gđ. Bùi thị Nguyệt, Phật tử Trần Thị Nhan, Cô Thúy, Gđ. Lâm thị Sang, Gđ. Kim Soutana, Gđ. Phật tử Phạm thị Trúc, Gđ. Phật tử Phạm Thanh Triều, Gđ. Anh chị em của hương linh Nguyễn thị Lý, Một Phật tử ẩn danh, Gđ. Cô Nguyễn Thị Gương.

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

(do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Lần thứ tám - tháng 04 năm 2010

Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa
Giác Lâm Giác Lâm (Lansdowne, PA)
Gđ. Nguyễn Hữu Phước
Gđ. Nguyễn Huỳnh Hoa
Gđ. Nguyễn Thanh Trung
Gđ. Nguyễn Trọng Nhân
Gđ. Nguyễn Trọng Luật
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Thảo
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Trinh
Gđ. Trần Thị Búi
Gđ. Trần Thị Huỳnh Phương
Nguyễn Thị Bích Thủy
Nguyễn Thị Bích Sơn
Nguyễn Thị Thanh Mai Pd. Diệu Hoa
Nguyễn Thị Quyên Pd. Diệu Phúc
Nguyễn Thị Sáng Pd. Diệu Phương
Nguyễn thị Diễm Thúy Pd. Ngọc Duyên
Đoàn Văn Hiếu Pd. Thiện Phúc
Đoàn Hiếu Junior Pd. Minh Hạnh
Đoàn Tommy Pd. Huệ Lành
Gđ. Nguyễn Duy Thanh Pd. Huệ Trí
Gđ. Nguyễn Duy Phú Pd. Huệ Đức
Gđ. Nguyễn Diễm Thảo Pd. Huệ Nhân
Đặng Phước Châu Pd. Tâm Nghĩa
Nguyễn Thị Rát Pd. Tâm Thạnh
Gđ. Đặng Kim Phụng Pd. Tâm Trí
Gđ. Đặng Văn Minh Pd. Quảng Phước
Gđ. Đặng Thế Hùng
Gđ. Đặng Kim Nga Pd. Tâm Mỹ
Gđ. Đặng Kim Mai Pd. Tâm Đồng
Gđ. Đặng Kim Thi Pd. Tâm Thọ
Gđ. Đặng Thế Hòa Pd. Tâm Hiền
Đặng Thế Luân Pd. Tâm Pháp
Gđ. Trương Đông Mỹ Pd. Nguyên Thoại
Gđ. Ngô Chao
Gđ. Trần Phương
Lưu Hội Tân Pd. Ngọc Châu
Gđ. La Quốc Cường Pd. Đức Thiện
La Mỹ Hương Pd. Diệu Huệ
Gđ. La Mỹ Hoa Pd. Diệu Liên
Gđ. La Quốc Hùng Pd. Đức Tâm
Gđ. La Quốc Dũng Pd. Đức Trí
Gđ. La Mỹ Phương Pd. Diệu Ngọc

Gđ. La Mỹ Anh Pd. Diệu Phú
Gđ. La Mỹ Hạnh Pd. Diệu Quý
Gđ. La Quốc Minh Pd. Huệ Minh
La Quốc Tâm Pd. Huệ Đạt
Gđ. La Ái Hương Pd. Diệu Mẫn
Lê Minh Đức Pd. Đức Phước
Lê Tấn Pd. Đức Tấn
Nguy Hình Pd. Nguyên Huy
La Song Hỷ Pd. Nguyên Tịnh
Nguy Trí An Pd. Nguyên Bình
Nguy Mỹ An Pd. Nguyên Như
Gđ. Nguy Khai Trí Pd. Nguyên Tuệ
Gđ. Nguy Phụng Mỹ Pd. Nguyên Quang
Gđ. Nguy Mộng Đức Pd. Nguyên Tường
Gđ. Nguy Mỹ Anh Pd. Nguyên Văn
Gđ. Cung Ngọc Thanh
Trần Thành
Gđ. Nguyễn Kim Loan
Ly Trần
Chu Trần
Tường Thanh Kiệt
Lý Thi Dót
Phạm Thị Bé
Tường Soi Na
Lâm Hoàng Đức
Tường Soi Chân
Lâm Cát Mi
Lâm Bảo Ni
Phạm Xuân Điệp
Phật tử Diệu Bạch
Phật tử Tâm Thiện
Phật tử Diệu Nhã
Phật tử Diệu Thảo
Phật tử Diệu Nguyệt
Phật tử Hiếu Thuận
Phật tử Chân Lạc
Phật tử Thanh Đức
Phật tử Diệu Phước
Phật tử Diệu Trí
Phật tử Tâm Thành
Phật tử Diệu Hương (Hà)
Phật tử Chơn Thanh

Thành tâm hồi hướng phần công đức này đến thân bằng quyến thuộc:
Những người đã quá vãng được sanh về nhàn cảnh, những người còn tại tiền
được sống lâu, sức khỏe, an vui, và luôn luôn tinh tấn tu hành.

